This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

Digitized by Google

Twin Cities Campus

REGENTS OF THE UNIVERSITY OF MINNESOTA

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Professor Georg Sverdrups

Samlede Skrifter i Udvalg.

Sjette Bind.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Form 3

WESTERN UNION

Cable Message

WESTERN UNION

THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY

INCORPORATED

THOS. T. ECKERT, GENERAL MANAGER. NORVIN GREEN, PRESIDENT.

THE LARGEST TELEGRAPH AND CABLE SYSTEM IN EXISTENCE. CABLE SERVICE TO ALL THE WORLD

25,000 OFFICES AND 35,000 ADDITIONAL TELEGRAPH AND TELEPHONE CONNECTIONS IN NORTH AMERICA

DIRECT AMERICAN CABLES NEW YORK TO GREAT BRITAIN
CONNECTS ALSO WITH ANGLO-AMERICAN AND DIRECT U. S. ATLANTIC CABLES
DIRECT COMMUNICATION WITH GERMANY AND FRANCE, CUBA, WEST INDIES, MEXICO AND CENTRAL AND SOUTH AMERICA
WITH PACIFIC CABLES TO ALASKA, HONOLULU, AUSTRALIA, GUAM, THE PHILIPPINES, JAPAN, ETC.
MONEY TRANSFERRED BY TELEGRAPH AND CABLE TO ALL THE WORLD

BRANCH OFFICES IN PRINCIPAL CITIES OF GREAT BRITAIN AND THE EUROPEAN CONTINENT. ALL FOREIGN TELEGRAPH STATIONS ACCEPT MESSAGES TO BE SENT

"Via WESTERN UNION"

NUMBER	SENT BY	REC'D BY	No. OF WORDS	FROM
1	Cld	E	10	Stavanger

RECEIVED AT Mpls 830a July 15 1892

Sverdrup Augsburg Seminary Mpls Minn

Augustin both Tanosier southward

Rasmussen

Augustin both Tanosier southward. Rasmussen.

(Se Forordet, Side IX)

Digitized by Google

Professor Georg Sverdrups

Samlede Skrifter i Udvalg.

Redigerede af

Andreas Helland.

Sjette Bind.

Tilkomme dit Rige.

Minneapolis, Minn.
Friikirke[illegible]dels Forlag.
[illegible]

Digitized by Google

WESTERN UNION

Cable Message

WESTERN UNION

THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY

INCORPORATED

NORVIN GREEN PRESIDENT

THE LARGEST IN EXISTENCE CABLE SERVICE TO ALL THE WORLD

DIRECT COMMUNICATIONS IN NORTH AMERICA

DIRECT COMMUNICATIONS WITH SOUTH AMERICA

BRANCH OFFICES IN PRINCIPAL CITIES. MESSAGES TO BE SENT

NUMBER

RECEIVED AT [illegible] 1892

Sedrup [illegible]burg

Augustin Com Tanosier Southward

Rasmussen

Augustin both Tanosier southward. Rasmussen

(Co forwarded, [illegible])

Digitized by Google

Professor Georg Sverdrups

Samlede Skrifter i Udvalg.

Udgivne ved
Andreas Helland.

Sjette Bind.

Tilkomme dit Rige.

Minneapolis, Minn.
Frikirkens Boghandels Forlag.
1912.

Digitized by Google

I Hovedkommission for Norge og Danmark hos
H. Aschehoug & Co.s Forlag, (W. Nygaard)
Kristiania. Kjøbenhavn.

Digitized by Google

Professor Georg Sverdrup:

Tilkomme dit Rige.

Missionsbetragtninger og Prædikener.

Udgivne ved
Andreas Helland.

Minneapolis, Minn.
Frikirkens Boghandels Forlag.
1912.

Digitized by Google

Entered according to Act of Congress, A. D. 1912
By
The Free Church Book Concern,
In the office of the Librarian of Congress, at Washington, D. C.

Digitized by Google

WILS
ANT5603

Forord.

Med nærværende Bind afsluttes Udgivelsen af Professor Georg Sverdrups samlede Skrifter i Udvalg, efter den Plan som blev lagt, da dette Arbeide for næsten fire Aar siden blev paabegyndt. Det vil derfor maaske være paa sin Plads her at give en ganske kort Udsigt over Arbeidets Gang.

Da Professor Sverdrup den 3die Mai 1907 efter kun en Dags Sygeleie blev taget bort fra Arbeidsmarken, føltes det — ved Siden af det bitre Savn hans Død voldte — ganske særlig smerteligt, at han ikke havde faaet mere Tid til literære Sysler. Han havde jo tildels ytret, at han tænkte paa lidt efter lidt at trække sig tilbage fra det aktive, opslidende Skolearbeide for at ofre sine sidste Leveaar for Arbeidet med at ordne og bearbeide det Materiale han havde, dels ogsaa at give en sammenhængende Fremstilling af den kristne Menighed. Men Gud vilde det anderledes. For os, som lever igjen, vil det altid føles som et stort og uerstatteligt Tab; men Herren kjender sine Gjerninger og ved, at de er de viseste og bedste.

Da undertegnede omtrent et Aar efter Professor Sverdrups Død baade fra hans Søn, Professor George Sverdrup, jr., og andre Venner fik Anmodning om at tage fat paa Udgivelsen af hans literære Efterladenskaber, blev det først Spørgsmaal om at søge at samle alt, hvad der maatte findes af Materiale. Og det er mig en kjær Pligt her at bringe min oprigtige Tak til de mange, som med Velvilje og Selvopofrelse hjalp mig i dette Arbeide. Efter nogle Maaneders Søgen havde jeg samlet ca. 650 Titler, og jeg har Grund til at tro, at jeg har faaet fat paa ialfald det aller meste. — Jeg har dog ikke regnet med her Forfatterens Betragtninger og Prædikener i „Lutheraneren" for Aarene 1884—1890. — Det hele Materiale vil, naar Arbeidet med Udgivelsen er afsluttet, blive Augsburg Seminariums Biblioteks Eiendom.

Ud af denne Masse Titler skulde der gjøres et Udvalg, som paa samme Tid skulde repræsentere det meste af det foreliggende Stof. Den saaledes satte Begrænsning kom da ogsaa til at blive bestemmende for Valget af en Fællestitel, der tilsyneladende indeholder en Selvmodsigelse: Samlede Skrifter i Udvalg. Verket, saaledes som det nu foreligger, indeholder ca. 400 Titler.

At foretage et skjønsomt Udvalg og at ordne dette paa bedste Maade

Digitized by Google

var ingen let Sag, og at det ikke altid har lykkedes mig, det indrømmes villig. En særlig Vanskelighed beredte det ogsaa, at det paa Grund af Omstændighederne ikke blev mig muligt at kunne træffe endelig Afgjørelse angaaende det hele Udvalg, før Udgivelsen paabegyndtes.

Hvad Udgivelsen og Ordningen forresten angaar, saa havde jeg selvfølgelig ingen Antydning fra Forfatterens Side at rette mig efter. Det eneste jeg vidste var, at han i sin Tid, da Pastor K. B. Birkeland foranstaltede en Separatudgave af Artikelrækken „Det frie Kirkesamfund," havde udtalt, at han ønskede, at der skulde gjøres opmerksom paa, naar disse Artikler var skrevne, og at de skulde gjengives uden Forandringer. Denne Regel har ogsaa jeg fulgt. Jeg henviser i saa Maade til, hvad jeg udtalte i Forordet til første Bind, nemlig „at der ingen Forandringer er foretaget undtagen rent orthografiske og sproglige. Jeg har nemlig troet det ret saavidt muligt at benytte den Sprogform — — — som Forfatteren benyttede i de sidste Aar før sin Død. Saaledes er alle Verbernes Flertalsformer sløifet osv. — — — Derimod anser jeg det ikke raadeligt, at der i et Arbeide som dette foretages principielle Forandringer. — — — Der kan blive Spørgsmaal om, enten en Afhandling skal optages eller ikke; men der kan ikke blive Tale om at ændre en Mands Ord, naar man ikke længere har Anledning til at finde ud, hvorledes han i Tilfælde selv vilde ændret dem."

Ved de korte Notitser, hvormed jeg har ledsaget de forskjellige Afsnit, har jeg søgt at give et tro Billede af de historiske Omstændigheder, under hvilke Artiklerne er fremkomne. Den meget begrænsede Plads disse Notitser nødvendigvis maatte indtage, har selvfølgelig gjort det uundgaaeligt, at de paa mange Punkter er meget ufuldstændige. Dog er det mit Haab, at de ialfald vil være til nogen Nytte, og at de ikke i noget Tilfælde vil være til Hinder for Forstaaelsen af Professor Sverdrups Arbeide.

Nærværende Bind indeholder, som man vil se, væsentlig Missionslæsning. Jeg føler mig overbevist om, at Missionens Venner vil glæde sig over, at Forfatterens Missionsbetragtninger nu vil være tilgjængelige i samlet Form. Men jeg beklager, at en hel Række Prædikener og religiøse Betragtninger ikke kunde faa Plads indenfor Rammen af dette Verk. Det er mit Haab, at der i sin Tid vil blive sørget for disses Udgivelse.

Det tør haabes, at det Person- og Sagregister, som findes i Slutningen af dette Bind, trods alle sine Ufuldkommenheder vil være til nogen Nytte for dem, som for Alvor vil tage fat paa Studiet af Professor Sverdrups Skrifter. Udarbeidelsen af et saadant Register har sine Vanskeligheder, som det for en Mand uden Øvelse deri er umuligt helt at overkomme, især naar den nødvendige Tid til Arbeidets Udførelse mangler.

Den sidste Gang Professor Sverdrup holdt Forelæsninger over den Del af den kristelige Troeslære, der handler om Menigheden, baserede han disse paa en Række „dogmatiske Paragrafer," som han dikterede for Stu-

Digitized by Google

denterne. Ved en Feil kom disse ikke med i Bind II, om Menigheden, og offentliggjøres derfor i dette Bind (Side XIII—XVI) som et Supplement. Den yderst knappe og prægnante Udtryksmaade i disse Paragrafer faar sin tilstrækkelige Forklaring i den Omstændighed, at de dannede Grundlinjerne for en længere Forelæsningsrække.

I 1892 blev der truffet en Overenskomst med Det norske Missionsselskab om, at de norske Lutheranere i Amerika skulde faa Syd Madagaskar som sin egen Missionsmark. (Se Bind I, 225 flg). Professor Sverdrup og Pastor P. A. Rasmussen var blit valgt til at reise til Norge for at overvære Generalforsamlingen i Stavanger i den Hensigt at faa denne Sag fremmet. Af mange Udtalelser fra Professor Sverdrup — flere af dem findes i Bind IV af nærværende Verk — vil man forstaa, hvorledes Missionsinteressen, trods Forskjelligheder forresten, drog disse to Mænd sammen. Professor Sverdrup kunde ikke reise til Generalforsamlingen. Men den 12te Juli 1892 modtog han fra Pastor Rasmussen det Telegram, hvoraf et Faksimile ledsager dette Bind, og som meldte, at de norske Lutheranere i Amerika havde faaet som sin Missionsmark Strøget fra St. Augustin østover, indbefattende de to Tanosy-Stammer og de syd for disse boende Hedningefolk. Det er Udgiveren bekjendt, at Professor Sverdrup betragtede dette Telegram som en Skat, som han satte stor Pris paa.

Tilslut endnu kun dette: Det er mit Haab, at Professor Sverdrups samlede Skrifter eventuelt vil komme til at omfatte ogsaa et syvende Bind. Jeg har tænkt mig, at dette burde indeholde: Først, en biografisk Skisse af Forfatteren, med en Karakteristik af hans Livsverk og kristelige Grundsyn. Dernæst, et Udvalg af Breve. Der findes uden Tvil ikke saa faa, som sidder inde med Breve af betydelig Interesse, som de i Aarenes Løb har modtaget fra Professor Sverdrup. Et skjønsomt Udvalg vilde have overmaade stor Interesse ogsaa for Almenheden. Om der saa var Rum for mere, for at give ogsaa dette Bind samme Størrelse som de andre, findes der endnu adskilligt, som burde offentliggjøres. Jeg haaber, at der maa findes Mænd, som er villige til at paatage sig det ikke lette Arbeide, Udgivelsen af et Bind med det her antydede Indhold vilde medføre.

Endelig vil jeg bringe alle dem min oprigtige Tak, som paa forskjellig Vis har lagt sin Interesse for dette Arbeide for Dagen. Særlig er det mig en Trang at takke Frikirkens Boghandel og dens Bestyrer, Hr. O. A. Hain, som ikke bare har gjort det muligt, at dette forholdsvis store og kostbare Verk kunde blive udgivet, men som ogsaa har vist mig personlig en aldrig svigtende Imødekommenhed, der i betydelig Grad har lettet Arbeidet med Udgivelsen.

Maatte saa Professor Sverdrups samlede Skrifter blive til Velsignelse, som deres Forfatter var det!

Augsburg Seminarium, den 3die Mai 1912.

Andreas Helland.

Digitized by Google

Indhold.

Dogmatiske Paragrafer om Menigheden XIII—XVI

Første Afsnit.

Missionsbetragtninger . . . . . 1—286

1. Vær Velsignelse! 1
2. Den faste Grundvold. 5
3. Sæd med Graad. 7
4. Missionens Vekst. 12
5. Et Naadens Aar fra Herren. 15
6. Herrens Vei. 20
7. Som en Dugg fra Herren. 22
8. Kristi Komme. 25
9. Fra Solens Opgang til dens Nedgang. 29
10. Menneskefiskere. 32
11. Jordens Salt. 35
12. Skattesamlere. 38
13. Missionsbønnen. 42
14. Jesu Vilje. 45
15. Fra Øst og fra Vest. 48
16. Jeg er Herren, din Læge. 52
17. Hvad koster det? 55
18. Følg Jesus! 59
19. En stor Storm. 62
20. Jesus med Toldere og Syndere. 65
21. Jesu Hjertelag. 68
22. Høsten er stor, Arbeiderne faa 71
23. Se, her er jeg, send mig! 75
24. Himmeriges Rige er nær. 79
25. Alle eders Hovedhaar. 81
26. Er du den, som skal komme? 85
27. Den venlige Indbydelse. 88
28. Udvalgt — til Tjeneste. 92

Digitized by Google

29. Hedningernes Haab 94
30. Profeten Jonas's Tegn. 98
31. Surdeigen. 100
32. Giver I dem at æde! 103
33. Jesus i Bøn og hans Disciple i Nød. 107
34. Din Tro er stor; dig ske, som du vil! 110
35. Disciplenes Stilling. 113
36. Tidernes Tegn. 116
37. Kristus og Peter. 120
38. Korset og Missionen. 123
39. Tro som et Senepskorn. 126
40. Ved Bøn og Faste. 128
41. Forat frelse det fortabte. 132
42. Burde du ikke? 135
43. Idag. 138
44. Et stort Ansvar. 141
45. Kongens Tjenere. 144
46. Sæt dig ved min høire Haand! 147
47. Jesu Klage. 151
48. Da skal Enden komme. 154
49. Fra de fire Verdenshjørner. 157
50. Vel, du gode og tro Tjener! 160
51. Verdensdommen. 164
52. Getsemane. 167
53. Jesu edfæstede Vidnesbyrd. 170
54. Jødernes Konge. 174
55. Mellem to Misdædere. 178
56. Den aabne Helligdom. 182
57. Hedningerne ved Jesu Kors. 185
58. Jesus i Rigmandens Grav. 189
59. Et Englebudskab 193
60. Al Magt — alle Folk — alt det, jeg har befalet eder — alle Dage 196
61. Herrens Befaling. 201
62. Juleglæden og Hedningemissionen. 204
63. Julelyset. 208
64. Det uundværlige. 212
65. Der er endnu Rum. 216
66. Korset og Missionen. 219
67. Andreas, Simon Peters Broder 223
68. Et Banner for Folkene. 225
69. Gud søger. 228
70. Det rette Missionssind. 232
71. Markerne er hvide til Høsten. 236

Digitized by Google

72. Verdens Lys 239
73. Paasken og Missionen 244
74. Den ophøiede Frelser 246
75. Den Helligaands Gjerning 250
76. Det er fuldbragt! 253
77. Rigets Tid 256
78. Den første Udsending. 259
79. Den første Udsendelse 263
80. Een Slegt og een Frelse. 267
81. Missionssind og Missionskraft 270
82. Ikke Forskjel. 274
83. Kraften i Missionsarbeidet 277
84. Hedningernes Net. 280
85. En aaben Dør 284

Andet Afsnit.

1. Aabningsprædiken ved Mødet af Augsburgs Venner i Willmar, Minn., 1895. . . . . 287—297
2. Aabningsprædiken ved Frikirkens Møde i Minneapolis, Minn., 1897. . . . . 298—304
3. Aabningsprædiken ved Frikirkens Aarsmøde i Minneapolis, Minn., 1904 . . . . . 305—314
4. Prædiken paa anden Paaskedag, 1870. . . . . 315—323
5. Prædiken paa Pinsedag, 1902. . . . . 324—329

* * *

Person- og Sagregister. . . . . 330—388
Fortegnelse over bibelske Tekster. . . . . 389—390

Digitized by Google

Dogmatiske Paragrafer om Menigheden.

§ 1. At behandle Læren om Menigheden efter Læren om Naademidlerne, saaat Menigheden skulde være „det Samfund af Mennesker, blandt hvem Naademidlerne har havt sin tilsigtede Virkning" (Tonning), er ikke svarende til den kristelige Erkjendelse af Menighedens Tilblivelse, ikke heller til den enkelte kristnes Erfaring af, hvorledes han selv er bleven indlemmet i Menigheden.

§ 2. Menigheden blev til ved en guddommelig Gjerning, som er Part af Guds Aabenbaring blandt Menneskene, og hører med til det evige Frelsesraad, der tilsigter Slegtens Gjenreisning af dens Fald. Denne guddommelige Gjerning bestaar i den Helligaands Udgydelse*) i Jesu Disciples Hjerter paa den første (jødiske) Pinsefest efter Kristi Himmelfart. De Tegn, som ledsagede Aandens Udgydelse, er saadanne, som aabenbarer, hvorledes Aandens Virksomhed er beskaffen, og hvad den tilsigter. Stormen betegner den vældige Kraft, Tungerne af Ild det himmelske Lys, de fremmede Tungemaal Udbredelsen blandt alle Folk.

§ 3. Den guddommelige Velgjerning, som Aandens Udgydelse bringer Jesu troende Disciple, er efter Jesu Forjættelse i Joh. Evangelium, Kap. 14—17, Luk. Evangelium 24. 49. og Ap. Gj. 1, 4—8, og efter den kristelige Erfaring af Aandens Virkning: nyt, guddommeligt Liv, og nyt, aandeligt Lys, forbundet med den dertil hørende Kraft til Handling og Trang til Vidnesbyrd. Baade det guddommelige Liv som efter sit Væsen er Kjærlighed, og det aandelige Lys, som er Sandhed, udgaar fra den ophøiede og forklarede Jesus Kristus, med hvem Aanden forbinder de troende Disciple, saa de blir hans Legeme, og han deres Hoved.

§ 4. Menigheden er altsaa for den kristelige Erkjendelse en ny Skabning, en ny Slegt, som atter bærer Guds Billede; dog ikke en ny legemlig Menneskeslegt ved Siden af den gamle, men en Fornyelse af den gamle Slegt ved Syndernes Forladelse og den Helligaands Liv i Hjerterne, saaledes at dette Samfund lever det fornyede Menneskeliv i den faldne Slegts ydre Kaar, omgivet af Synden i Kjødet og i Verden, og med den

*) I Forfatterens Manuskript staar Udsendelse, hvad der maaske er en Skrivfeil. — Udg.

Digitized by Google

timelige Død som den regelmæssige, om end ikke uundgaaelige Udgang fra den nærværende Verden.

§ 5. Menigheden, som bestaar af dem, der har modtaget den Helligaand, vinder sin ydre Skikkelse, aabenbarer sig selv og viser sig virkekraftig og dygtig til indre og ydre Vekst ved Naadegavernes og Naademidlernes Brug. Alle har modtaget den samme Aand, men ikke derfor netop de samme Gaver; derfor blir der flere forskjellige Virksomhedsgrene i Menigheden ved saadanne Personer, som Gud har givet Gaver, og som Menigheden har modtaget ved sin Anerkjendelse af Gaverne. Af al Virksomhed i Menigheden er Brugen af Naademidlerne, Ordet og Sakramenterne, den mest betydningsfulde og den under alle historiske Forholde nødvendige til Menighedens Bevarelse og Vekst, hvorfor ogsaa de Naadegaver, som dygtiggjør til Naademidlernes Forvaltning, og ganske særskilt til Guds Ords Forkyndelse, er de, som Menigheden agter høiest og pleier med særskilt Omhu.

§ 6. Aandens Virksomhed til Menighedens indre og ydre Vekst sker altsaa gjennem Naadegaverne og Naademidlerne, og da der trænges Orden og Sammenhæng i Menighedens Arbeide inden dens egen Midte og i og for den omgivende Verden, følger deraf med Nødvendighed Menighedens Organisation, forat Arbeidet kan blive saa effektivt som muligt, og alle Menighedslemmer kan finde sin Plads deri.

§ 7. Naademidlernes Forhold til Menigheden bestaar deri, at ved Ordet skabes og bevares Troen paa Jesus Kristus; ved Daaben optages de troende i Livssamfund med Jesus Kristus og derved i hans Legeme, Menigheden, og ved Herrens Nadvere opholdes og bevares dette Livssamfund mellem Herren og Menigheden.

§ 8. Menighedens Forhold til Naademidlerne bestaar deri, at Menigheden forvalter dem gjennem Mænd, som den dertil vælger; i dette sit Valg søger Menigheden at finde de Mænd, som Herren selv har udstyret med de Gaver, som særlig kræves til Ordets Forkyndelse og Menighedens aandelige Ledelse. Det „indre Kald" til denne Gjerning bestaar altsaa væsentlig i Naadegaven fra Gud, medens det „ydre Kald" bestaar i Menighedens Valg til Arbeide paa det bestemte Felt. Da der ingen Rangsforskjel finder Sted mellem Menighedens Medlemmer, kan heller ikke Menighedens Valg eller Ordination frembringe nogen saadan, idet der kun handles om Arbeidets Fordeling mellem de dertil skikkede Personer. Jo mindre derfor Skriften tilsteder Presterne at herske i Menigheden, desto mere gjælder det, at alle i Menigheden er skyldige til Troens Lydighed mod Herrens Ord.

§ 9. Af disse Menighedens ydre Kaar følger, at der af den ene første Menighed udspringer mange Menigheder, som dog alle tilsammen kun udgjør det ene kristelige Samfund paa Jorden, som begyndte ved den Helligaands Sendelse, hvilket Samfund derfor ogsaa i det nye Testamente kaldes med det samme Navn som den enkelte Menighed (ekklesia, nem-

Digitized by Google

lig), medens vi hyppig giver det Navnet Kirke (af kyriaké, et Adjektiv med underforstaaet ekklesia, der betyder „tilhørende Herren"). Dette nye Navn maa dog ikke bringe os paa den Tanke, at dermed skulde betegnes et Samfund, som stod over Menigheden eller havde et fra den forskjelligt Væsen.

§ 10. Dette kristne Samfund paa Jorden er, trods Delingen i mange Menigheder, trods de forskjellige tildels indbyrdes modstridende Konfessioner, trods de mange forskjellige kirkelige Organisationer, trods de theologiske Stridigheder, dog kun ett, idet Enheden bestaar (usynligt) i den ene Aand og den ene Herre med alle deraf følgende aandlige Egenskaber og (synligt) i det ene og samme Guds Ord, den ene Daab, den ene Nadvere, de fælles økumenisk Bekjendelser og en Mangfoldighed af mindre betydningsfulde Kjendetegn. Den vigtigste Deling, som Kirkens Historie melder om, er den, som skede ved Reformationen, idet den Opposition mod Kirkens Verdsliggjørelse, som var mere eller mindre kraftig tilstede i Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie, blev saa sterk, at den medførte et Brudd, som kun sent kan læges. Men heller ikke dette ophæver Kirkens Enhed, efterdi Reformationen netop har sine Rødder i det kristelige Fundament, som fandtes inden selve Romerkirken, omend begravet under mange Menneskesætningers Grus.

§ 11. Det ene kristelige Samfund paa Jorden er helligt paa Grund af den Helligaands Boen og Virksomhed deri, hvorved de troende Jesu Disciple helliggjøres i en stadig inderligere Forening med den Herre Jesus Kristus, medens de, som er affaldne fra Troen, modnes ved Ordets og Aandens Virksomhed paa deres gjenstridige Hjerter til den endelige og uundgaaelige Dom. Helligheden ophæves derfor ikke ved Hyklernes Deltagelse i den udvortes Menighed.

§ 12. I det apostoliske Symbol bekjender de kristne ogsaa Troen paa Kirkens Almindelighed, som bestaar deri, at den Helligaand arbeider for alle Mennesters Frelse og evige Salighed, og at denne missionerende Virksomhed ikke ophører, indtil alle, som vil lade sig frelse, er blevne frelste, og saaledes Sønnens og Aandens Gjerning paa Jorden har naaet sin fuldkomne Afslutning, idet den faldne Menneskeslegt er gjenopreist af sit Fald, og de, som trods Evangeliets Tilbud har modstaaet Aanden og Naaden, er udelukket fra Guds evige Herligheds Rige og den frelste Menneskeslegt.

§ 13. Kirkens Apostolicitet eller den kristelige Forvisning om, at Menigheden fremdeles er den samme som i den nytestamentlige Aabenbarings Periode byggedes paa Apostlernes og Profeternes Grundvold, hviler paa den Sandhed, at Menighedens Tilblivelse og hele dens Tilværelse og Historie er virket og baaret af den Helligaand; og den kjendes derpaa, at Menigheden bevarer Overensstemmelsen med den hellige, nytestamentlige Skrift, som er det fuldstændige og ufeilbare Vidnesbyrd om Menighedens Væsen og Virkelighed fra Begyndelsen af.

Digitized by Google

§ 14. Da Menigheden er blevet til ved Aandens Udgydelse i Jesu jødiske Disciples Hjerter, og disse har Jesu Befaling til at gjøre alle Folk til hans Disciple, blir det umuligt, at det Spørgsmaal reises og afgjøres allerede i den apostoliske Tid, om Menigheden kun er en ved Troen paa den komne Messias modificeret Form af det jødiske Religionssamfund, og om derfor Menigheden er bundet ved den Lov, som var givet Jøderne, saaat Menigheden kun kan kjendes ved Jagttagelsen af jødiske Skikke og Ceremonier. Og gjennem den Kamp, som dette Spørgsmaals Afgjørelse koster, vindes det store Resultat for den kristelige Tro, at Menigheden er et nyt Samfund, afhængigt kun af Troen paa Jesus Kristus og den nye Skabelse, som bestaar i Aandens Meddelelse af det nye Liv, saaat ingen af den jødiske Lovs Tegn og Symboler, Skikke og Ceremonier er bindende for Menigheden og selvfølgelig heller ikke nødvendige til Salighed. Denne vældige Seier over alle Fordringer paa Lovens Jagttagelse har den blivende Betydning for Menigheden til alle Tider, at det er umuligt at binde den ved saadanne Bestemmelser, Love, Skikke, Ceremonier o. desl. som er Menneskebud, og gjøre dem eller deres Jagttagelse til Kjendetegn paa den ene sande Menighed.

§ 15. Spørgsmaalet, om Guds Rige eller Himmeriges Rige er det samme som Menigheden, maa for det første besvares derhen, at Menigheden kun kan være Guds Rige paa Jorden, og for det andet, at selv om vi kun taler om Guds Rige her paa Jorden eller i den nærværende Verden, er dog Guds Riges Begreb videre end Menighedens Begreb, idet dertil hører ikke alene Aandens Liv i Hjerterne, som er Menighedens inderste Væsen, men ogsaa den forberedende og veiberedende guddommelige Førelse og Styrelse af Menneskeslegten og vel ogsaa de mangfoldige Virkninger af den guddommelige Aabenbaring i Evangeliet udenom og ved Siden af Menigheden, i det menneskelige Aandsliv, i Kunst, Videnskab, Literatur, Statsforfatning etc.; ligesom ogsaa de overvættes store Forandringer, som foregaar i Verden og særskilt i Menneskeslegtens Tilværelse ved Kristi Gjenkomst hører ind under Begrebet Gud Rige. Forholdet mellem Menigheden og Guds Rige paa Jorden maa derfor bestemmes derhen, at Menigheden er den centrale Livsstrøm i Guds Rige paa Jorden, ved Siden af hvilken der fornemmes guddommelige Aands- og Magtsvirkninger, som vel hører Guds Rige til, men dog ikke tjener dem til Frelse, som berøres deraf, medmindre de blir Middel til at drage dem til Sønnen og hans Legeme, som er Menigheden. Menighedens Løb afsluttes og fuldendes ved Kristi Gjenkomst og den yderste Dom, da Herlighedens Rige med sin Ro og Salighed afløser Menighedens Arbeide, Kamp og Trængsel.

Digitized by Google

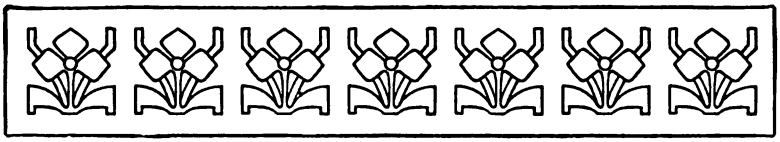

Første Afsnit.

Missionsbetragtninger.

[De efterfølgende Missionsbetragtninger stod i sin Tid at læse i Den lutherske Frikirkes Missionsblad, „Gasseren," hvis første Redaktør Professor Sverdrup var. Det var ham meget om at gjøre at lægge en god Grundvold for Missionsinteressen og Missionsarbeidet i Hjemmets Menighed. Derfor byggede han med usvigelig Troskab paa Guds Ord. Det tør da vistnok ogsaa med Bestemthed siges, at disse Betragtninger indeholder megen sand Missionsvisdom. Af denne Grund, og i Haab om at de vil være et velkomment Tillæg til det ikke altfor store Udvalg af god Missionslæsning baade for Hjem og Vennekreds, udgives de nu samlet. Ved Udgivelsen er de ordnet efter den Rækkefølge, hvori de benyttede Tekster findes i Bibelen. —Udg.]

1. Vær Velsignelse!

Og Herren sagde til Abraham: Gaa ud fra dit Land og fra din Slegt og fra din Faders Hus til det Land, jeg vil vise dig! Og jeg vil gjøre dig til et stort Folk, og jeg vil velsigne dig og gjøre dit Navn stort; og vær Velsignelse! 1 Mos. 12, 1. 2.

Abraham er de troendes Fader, og hans Tro og Vandel er for os alle et Forbillede, som vi skal se hen til. Alt hvad der siges om Abrahams Kald og Lydighed, har derfor sin Anvendelse paa alle kristne.

Igrunden er der kun to Maader, et Menneske kan leve paa. Og eftersom han lever paa den ene eller anden Maade, bliver hans Liv enten til Forbandelse eller Velsignelse. Det kommer an paa Hjertet, hvorfra Livet udgaar. Som Jesus siger: Et godt Træ kan ikke bære onde Frugter, og et ondt Træ kan ikke bære gode Frugter. Lader

Digitized by Google

enten Træet være godt og dets Frugt god, eller lader Træet være raadden og dets Frugt raadden.

Nu er der selvfølgelig ingen alvorlig Mand eller Kvinde, som ønsker at leve et Liv til Forbandelse for sig selv og andre. Naar vi sætter os for at udlægge en Plan for vort Liv, vil vi vist ikke beslutte os til at leve til Forbandelse. Og dog er der mange, mange Mennesker, som bedrager sig selv i dette Stykke. De lever ubetænksomt efter sin Lyst og Tilbøielighed, hvilket Skriften kalder at leve efter Kjødet, og de betænker ikke, at de „høster Fordærvelse af Kjødet" baade for sig selv og andre. De tager ikke Sagen alvorligt, men indbilder sig, at de kan leve et egenkjærligt, verdsligt og forfængeligt Liv, og saa kan de ved nogle Almisser til de fattige eller nogle Gaver til Missionen dog blive til Velsignelse for andre Mennesker, selv om de skulde blive til Forbandelse for sig selv.

Men det gaar ikke; der er ikke nogen virkelig Velsignelse af et saadant Liv. Et verdsligt og kjødeligt Menneske kan ikke med nogle saakaldte „gode Gjerninger" gjenoprette noget af den Skade, som han gjør blandt Menneskene med sit verdslige Levnet og vantro Sind. Det gaar dermed saaledes, som Jesus siger om Farisæerne, de ligner kalkede Grave, som udvendig synes deilige, men indeni er fulde af døde Ben og al Urenhed; eller de er „som de ukjendelige Grave, som Menneskene gaar over uden at vide det."

Derfor gaar det ikke an at prædike blandt Menneskene og sige: vær Velsignelse! vær Velsignelse!, dersom man ikke samtidig viser dem, hvorledes de selv kan faa Velsignelse. Først maa vi faa, saa kan vi give. Uden dette bliver altsammen bare Lovprædiken uden Kraft til at frembringe andet end Trælle. Det er jo Lovens Kraft, at den „føder til Trældom.". Men ikke Trælkvindens Søn skal være Forjættelsens Arving til Velsignelse for Folkene; nei, den frie Kvindes Søn er Arvingen, i ham skal alle Jordens Slegter velsignes.

Det er ikke ganske frit for, at der er nogen Misvisning i vort Arbeide for Hedningemissionen paa dette Punkt. Der er saa megen Tale om Missionsoffere og forholdsvis saa liden Tale om Missionssind. Der vil derfor let snige sig ind den falske Forestilling, at i Hedningemissionen gaar det an at være til Velsignelse med sine Penge, selv om man forresten er til Fordærvelse med sit kjødelige Liv.

Men skal vi „være Velsignelse" som Abraham, er det ogsaa nødven-

Digitized by Google

digt at faa Velsignelse af Gud. Og dette er Hovedsagen, fordi det er Begyndelsen og Grundvolden, uden hvilken det er muligt at være Velsignelse.

Hvorledes kan da vort Hjerte og vort Liv blive velsignet af Gud? Dette er Spørgsmaalet for os alle; thi kun naar vi blir velsignede, kan vi ogsaa være til Velsignelse. Kun naar vi blir gode, kan vi gjøre godt; det nytter ikke at kræve gode Gjerninger af onde Mennesker.

Vi sagde, Abraham er vort Forbillede ved sin Tro. Og i Abrahams Liv og Vandel kan vi se Troens rette Art og Maade. Vi kan ikke være Abrahams Børn og paa samme Tid have en Tro, som arter sig paa en anden Maade end Abrahams. Men hos Abraham artede Troen sig saa, at han baade taber og vinder, baade mister og faar, baade slipper og modtager. Paa lignende Maade maa det gaa med os, om vi skal blive rette Abrahams Børn og saaledes til Velsignelse blandt Menneskene.

Abraham maatte forlade sit Land og sin Slegt og sin Faders Hus og gaa til det Land, som Herren vilde vise ham.

Det er den rette Begyndelse for os alle, som vil vandre i Abrahams Fodspor og blive virkelige og sande Missionsvenner. Vi maa sige Farvel til Verden og alt vort eget. Uden Bruddet med det gamle blir der ikke Rum for Troens nye Væsen. Det gamle verdslige og kjødelige Væsen bestaar i at elske Verden og elske sig selv, tragte efter de forkrænkelige og jordiske Ting og søge sit eget, sin egen Ære, Fordel og Lyst. Det har intet med Troen at gjøre; thi Troen er en fast Overbevisning om det, som ikke sees. Troen befatter sig med de usynlige og evige Ting. Men derfor er der heller ingen Frelse eller evigt Liv at finde i de synlige og jordiske Ting; thi de synlige Ting er forkrænkelige, og Verden forgaar med dens Lyst.

Dersom da nogen vil høre Kristus til og faa Del i Guds Rige og hans Retfærdighed, maa han sige Verden og sig selv Farvel, forlade alle Ting og søge Frelsen af Naade alene for Jesu Skyld. Al vor Ros og al vor Ære, al vor Lyst og al vor Fortjeneste er borte, naar vi kommer nøgne og fattige, elendige og jammerlige til Korset for at faa Syndernes Forladelse og gjennem den snevre Port komme ind paa den trange Vei, som fører til Livet.

Saaledes sætter vi ud med Abraham mod det „ukjendte Land" og

Digitized by Google

tragter efter det, som er i Himmelen heroventil, ikke efter det, som er paa Jorden. Det er Troen. Og det er Gud velbehageligt, naar Hjertet ikke hænger ved noget jordisk mere, men aabner sig mod Himmelen og de aandelige Ting, som Evangeliet bærer med sig: Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand. Ja, der er Glæde i Himmelen, naar en Sjæl, som holdt paa at synke i Syndens og Dødens kolde Bølger, griber Redningstouget fra Himlen i en levende Tro og vover alt paa Herrens Ord.

Den, som saaledes tror, blir velsignet med den troende Abraham. Og derom er det just, det gjælder. Det er ikke det første at være Velsignelse; det første er at blive velsignet. Alle nyvakte Sjæle har vel dette tilfælles med hinanden, at de gjerne vil være Velsignelse for andre straks, med en eneste Gang. Og det er sikkert Guds Aand, som virker denne Iver og Trang. Men ikke alle nyvakte giver sig Tid til at prøve sig selv, om de ogsaa har modtaget Velsignelse.

Stans derfor her en liden Stund. Herren siger til Abraham: jeg vil velsigne dig, — og vær Velsignelse. Se, det er den rette Orden, og løb ikke forbi den! Tænk paa Peter, som sagde til den halte Mand ved Tempeldøren: Sølv og Guld har jeg ikke; men hvad jeg har, det giver jeg dig. Der er nok en og anden, som prøver at give, hvad han ikke har. Vi, til du har faaet Velsignelse, før du prøver at give den!

Hvad er da den Velsignelse, vi maa faa, før vi kan være Velsignelse for andre? Ja, hvad andet er den vel end Naaden i Kristus. Den Naade, som giver Syndernes Forladelse og gjør alle Ting nye. Da er i Sandhed det gamle forbigangent, naar alle vore Synder er gjemte og glemte, ja, kastede i Havets Dyb af Guds forbarmende Naade, og Freden skjænket os uforskyldt. Og da er i Sandhed alt blevet nyt, naar Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Helligaand, som er given os. Thi hvor ganske og aldeles forandrer ikke Guds Kjærlighed alle Ting i og for et Menneske? Anderledes ser det ud i Hjertet, naar det er fuldt af Kjærlighed; anderledes ser det ud rundt omkring os, naar vi ser Menneskene og Livet i Lyset af Guds Kjærlighed. Ja, sandelig er alle Ting nye da. Hvad enten det er vore nærmeste, eller vore Venner, eller vore Fiender, vore Landsmænd eller fjerne Hedninger, ja, alt er saa rent forandret, naar Gud viser os det i sin Kjærligheds Lys.

Digitized by Google

Da blir ogsaa et Menneske Velsignelse for sine Medmennesker. Da er Lyset tændt, og det lyser for dem, som er i Huset. Og da er det ikke længer en Trælletjeneste med tvungne Gjerninger at sprede Lys og Fred og Glæde blandt Menneskene ved Guds Evangelium. Nei, det er en stor Hjertens Glæde at kunne udrette noget for Guds Riges Sag paa Jorden, saa stedse flere kan faa smage Freden og Glæden i Jesus Kristus.

Vær Velsignelse! det er af de nye Bud, som Johannes taler om, som ikke er svære, de, som gives Børnene, men ikke Trællene. Thi Gud giver jo selv Kjærligheden, og elsker vi virkelig, saa er jo allerede Budet opfyldt; thi den, som elsker, ikke med Ord alene, ei heller med Tunge alene, men i Gjerning og Sandhed, er jo allerede Velsignelse.

Lad os følge Abrahams Troes Fodspor, saa skal Gud velsigne os med den sande Kjærlighed, og vi skal blive til Velsignelse ogsaa for Hedningefolkene. Thi Hedningemissionen er en Kjærlighedens Gjerning, hvortil Gud har kaldt os og udstyret os ved sin egen Helligaand.

„Gasseren," 1901, Side 194—197.

2. Den faste Grundvold.

I din Afkom skal alle Jordens Folk velsignes. 1 Mos. 22, 18.

Men Forjættelserne er tilsagt Abraham og hans Afkom; der siges ikke: Og Afkommene, som om mange, men som om én: Og din Afkom, hvilken er Kristus. Gal. 3, 16.

Missionen hviler paa fast og urokkelig Grund, paa Guds trofaste Forjættelse, som er tilsagt Abraham og hans Afkom.

Dybt er denne Grundvold lagt, thi den Forjættelse, som blev givet Abraham, bunder i det Frelsesraad, som Gud fattede hos sig selv, før Verdens Grundvold blev lagt, og som han i Tidens Fylde aabenbarede i sin egen Søn, vor Herre Jesus Kristus.

Længe har allerede denne Grundvold været prøvet i Menneskeslegtens Historie, uden at svigte eller rokkes.

Forjættelsen blev jo givet Abraham i hin urgamle Tid, da Folkene skiltes, og Herren lod dem vandre deres egne Veie efter deres onde Hjerters Stivhed. Folkene vendte sig fra den levende Gud og gjorde sig Afguder; de forvendte Guds Sandhed til Løgn og dyrkede

Digitized by Google

og tjente Skabningen over Skaberen, som er høilovet i Evighed. Men Gud glemte ikke Folkene; han bestemte dem „forordnede Tider og visse Grænser," forat de skulde søge Herren, om de dog kunde føle og finde ham. Han gav ogsaa Forjættelsen til Abraham, forat den skulde gjemmes i hans Slegt, i Israels Folk, og i Tidens Fylde møde Hedningefolkenes Trang, naar de paa sin Nøds Dag raabte til sine Afguder og intet Svar fik.

Gjennem de to tusinde Aar fra Abraham til Kristus stod Herrens Forjættelse som en Stjerne skinnende i Mørket paa Israels Himmel. Storme drog forbi, og Skyer fordunklede den; men Stjernen var den samme, og naar Skyerne var borte, straalede den atter med samme rolige og klare Lys. Hvad Forjættelsen havde sagt om Velsignelse for Folkene i Abrahams Afkom, blev gjentaget og forklaret af Profeterne, og sterkere og klarere traadte det guddommelige Raad frem, jo nærmere det led henimod Opfyldelsens Dag.

Og den forjættede Abrahams Afkom, som skulde være til Velsignelse for alle Folkene, Jesus Kristus kom. Naadens salige Rige blev grundlagt ved hans Død og Opstandelse. Afskillelsens Mellemvæg, som stod stængende mellem Jøder og Hedninger, blev nedbrudt. Aanden blev sendt; Evangeliet i Folkenes eget Modersmaal blev lagt nær til deres Hjerter og kaldte dem til Omvendelse og Tro.

Siden har Guds Rige udbredt sig fra Folk til Folk, og Forjættelsen til Abraham opfyldes fremdeles fra Dag til Dag. Det er Guds evige Fredstanke med Menneskeslegten, som realiseres ved hans Aands og hans Menigheds Arbeide i Evangeliet. Thi disse er de Dage, da „Aanden og Bruden siger: Kom! og hvo, der hører, skal sige: Kom!" Guds Menighed og hver enkelt troende er „Guds Medarbeidere" til at føre frem den herlige Dag, da Evangeliet skal lyde fra Hav til Hav, blandt alle Folk ud til Jordens Ender.

Paa denne Maade blir Abrahams Afkom til Velsignelse for alle Folk. Thi der er ingen større Gave, som kan skjænkes Folkene, end det Evangelium, som er en Livsens Lugt til Liv for hver den, som tror, og det Guds Rige, som er Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand.

Ogsaa i vort Missionsarbeide paa Madagaskar er det Hovedsagen at bygge med fuld Tillid paa denne prøvede, guddommelige Forjættelse. Den har staaet sin Prøve nu i snart 4,000 Aar, siden

Digitized by Google

den Dag den blev givet Abraham. Den har bevist sin Sandhed trods alle Vantroens Indvendinger og Menneskenes Spot. Kristi Lidelse skal have sin Løn, og hans Opstandelse fra de døde skal bevise sin seierrige Magt. Vi kan arbeide aldeles trygt, dersom vi bygger vort Missionsarbeide paa Forjættelsens urokkelige Klippe.

Det er derfor den første Hilsen,*) som vort Missionsblad ønsker at bringe sine Læsere: Tro Forjættelsen, hold fast ved den! Lad alt Arbeide for Hedningernes Frelse hvile paa den. Kun saaledes blir Arbeidet en Guds Gjerning, i hvilken hans Børn er hans Redskaber, som han benytter i sin Tjeneste til Sjælenes Frelse. Og kun saaledes kan vi være fuldt forvissede om, at Gjerningen skal lykkes, efterdi det staar fast: „I din Afkom skal alle Jordens Folk velsignes" — og denne Abrahams Afkom er Jesus Kristus, som i og gjennem sit Evangelium kommer til Sjælene som det Brød fra Himmelen, som giver Verden Liv.

Brødre og Søstre! det er et stort og herligt Kald at være med i Arbeidet for Guds Frelsesraads Fuldbyrdelse i Verden. Gud vil tage os til sine Medarbeidere, forat Evangeliet skal række til Jordens Ender. Evigt Liv og Salighed og en Fylde af Velsignelser, som dermed følger, vil Herren ved sin Menighed sprede over Jorden blandt de forvildede Hedninger. Os kalder han til sine Redskaber. Skal vi ikke alle være hans Kald lydige og tage op den Gjerning, han betror os, med Kraft og Iver?

Herren give, at ingen af dem, som har erfaret Kristi Døds Kraft paa sit Hjerte, maatte staa ledige og uvirksomme, naar Herren kalder til mandig Daad og kraftigt Arbeide!

„Gasseren," 1900, Side 2—4.

3. Sæd med Graad.

De som saar med Graad, skal høste med Fryderaab. De gaar og græder, bærende den Sæd de udstrør; de kommer hjem med Fryderaab, bærende sine Kornbaand. Sal. 126, 5. 6.

*) Denne Betragtning stod at læse i det første No. af „Gasseren," og angiver altsaa ogsaa paa en Maade dette Missionsblads Program. — Udg.

Digitized by Google

Disse to Salmevers nedlægger simpelt og gribende Loven for alt aandeligt Liv paa Jorden. Selvfølgelig ogsaa for Missionsarbeidet. Men vi har saa vanskelig for at tilegne os denne Lov, at, uagtet vi hører det ofte og siger det tit, at Taaresæd bringer Glædeshøst, er vi dog hvergang lige modløse og forsagte, naar Sorg og Nød klemmer Taarerne af vore Øine.

Det skulde ikke være saa. Eller blir Landmanden modløs, naar Himmelen sortner over nysaaet Ager? Naar Skyerne samler sig og staar som en truende Væg, naar Stormen slipper løs og farer paa vældige Vinger henover Markerne? Naar Regnet drypper fra Himmelen, først Draabe for Draabe, saa tættere og tættere, indtil det skyller ned som en Fos? Mon det er da Landmanden skjælver af Frygt og synes, at alt hans Arbeide har været forgjæves, saa der er bare Hungersnød ivente for ham og hans? Aa nei, han kryber nok i Skjul paa Uveirets Dag, men gjennem Ruden skuer han ud, og hans Hjerte bæver af Glæde, naar han ser, at Sæden gjennemblødes af Himmelens Regn. Da siger han med David: „Du har besøgt Jorden og skjænket den Overflod, gjort den saare rig, Guds Bæk er fuld af Vand; du beredede dem deres Korn; thi dertil bereder du den. Du vandede dens Furer, sænkede dens Plogland, du blødte den med Regnbyger, velsignede dens Grøde."

Som Regn om Vaaren, saa er Sorg og Graad i Guds Riges Arbeide. Derfor som Landmanden frygter den klare Himmel og det uafladelige Solskin, naar Sæden er kommet i Jorden, saa skulde ogsaa de, som arbeider i Guds Rige, frygte, naar Begyndelsen er lys og klar, og alt lykkes ved første Ord. Dybt maa graves og saart maa lides, før gylden Grøde kroner Arbeidet i Guds Rige.

Alt aandeligt Liv hos os, hele Guds Riges velsignede Grøde paa den store, brede Folkemark og i de smaa, fattige Menneskehjerter er alt rundet af den Smertens Sæd, som Jesus nedlagde ved sin Lidelse og Død. Al Frelse for Sjælene er en Frugt af Jesu Kristi tunge Lidelser. Som Salmisten siger: „Hvad du saa tungt har pløiet, er os en Glædeshøst." Det saa mørkt ud, og det var umaadelig Smerte for Jesus, da han skulde blive Hvedekornet, som skulde kastes i Jorden og dø. „Med sterkt Raab og Taarer" frembar han i Getsemane Bønner og ydmyge Begjæringer til den, som kunde frelse ham fra Døden, siger Skriften. „Da han stred haardt med

Digitized by Google

Dødsangst, bad han heftigere; men hans Sved blev som Blodsdraaber, der faldt ned paa Jorden." I saadan Kval og Graad er Jesus blevet det Sædekorn, som skulde bære Liv og Salighed for en fortabt Menneskeslegt. Men fordi han udtømte sin Sjæl til Døden og ikke bævede tilbage for nogen Smerte, derfor har Gud givet ham Ære og Ophøielse og gjort ham til en Frelser for en Skare, som ingen kan tælle, som evindelig skal prise hans Navn, fordi han led og stred og seirede i Dødens Kval.

Og som det er med Jesus og Frelsen i ham, at den store Glædeshøst er kommet af den store Lidelses Udsæd, saaledes er det ogsaa med hver eneste en af os, som nu priser Gud for Frelse og Liv. Ikke vandt vi Frelsen i Lystighed og Glæde. Erfaring viser meget mere Sandheden af det Ord, Herren taler: Ve eder, I, som nu ler, thi I skal græde og hyle. Af Latters og Lystigheds Udsæd vokser bitter Sorg og evig Pine. Heller ikke vandt vi Frelsen ved Arbeide og Møie, ved dristig Kamp og glimrende Seiervinding. Det forslog ikke til Frelse, at der blev arbeidet haardt og svedet meget og endog bedet meget, saalænge ikke vor egen Kraft var brudt og vor egen Styrke knækket. Kristenlivet begynder ikke med de naturlige Kræfters Seier, men med deres totale Nederlag. Og det er en Graadens og Sorgens Dag, naar en sterk Mand bøies i Knæ af Syndesorg og Skyldbevidsthed. Men det er en god Dag, fordi det er Vaaren, den aandelige Vaars Dag, paa hvilken Guds Ords levende Sæd synker dybt i Hjertebunden og finder et vel beredt Sted, hvor den kan gro. Det er ganske anderledes onde Dage for et Menneske, naar alt synes Lys og Glæde, naar Lykken smiler, og Formuen vokser, og Selvtilfredshedens Smil spreder sig over et fedt Ansigt. Det er den aandelige Tørkes Dage, da det aandelige Liv visner og forsvinder, og et Menneske modnes for Ilden.

Der skal aandelig Hjælpeløshed til forat faa Guds Naades og Kjærligheds Hjælp; der skal Sønderknuselse til forat erfare Guds Lægedom. Derfor har hver eneste kristen en grundig Erfaring af dette dyrebare Ord: De, som saar med Graad, skal høste med Fryderaab.

Men uagtet vi har disse Ting saa klare og uimodsigelige for vor Bevidsthed, uagtet vi ser det saa godt baade i hele Frelsens Grundlæggelse ved Jesus og i den enkelte Sjæls Erfaring af Frelsen, at

Digitized by Google

kun de, som begynder med Graad, kan fuldende sit Løb med Glæde, er det alligevel saa vanskeligt at finde sig i dette, at Loven er den samme ogsaa for alt virkeligt Arbeide i Guds Rige. Det maa begynde med Fødsels Smerte og Veer, om det skal naa til Livets Kraft og dermed følgende Glæde.

Dette gjælder ikke mindst Hedningemissionsarbeidet. Det er jo intet andet end at lægge Hvedekornet, Jesus Kristus, ind i ny Jordbund, hvor det før ikke var saaet. Det er intet andet end at der i fortabte Synderes Hjerter skabes nyt Liv ved Jesu Kristi Evangelium. Kan det gaa uden Smerte? Kan det ske uden Taareregn?

Nei, derom kan der ikke være Tale. Lidelserne maa til; baade de kristne, som bringer Evangeliet ud til Hedningerne, og de Hedninger, som faar Evangeliet iblandt sig, maa lide Nød og Trængsler, om Guds Rige virkelig skal blive plantet i ny Grund. Den, som prædiker Kristus blandt Hedningerne, maa lide; thi han er en Stridsmand, som gaar mod Djævelens sterke Befæstninger. De Hedninger, blandt hvilke Guds Rige plantes, maa lide; thi deres Styrke brydes og deres Skat tages fra dem, naar Afguderne omstyrtes, og Kristus krones iblandt dem.

Da Paulus blev kaldt til Hedningeapostel, siger Herren om ham: „Denne er mig et udvalgt Redskab til at bære mit Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn; thi jeg vil vise ham, hvor meget det bør ham at lide for mit Navns Skyld." Og blev det ikke rigeligt opfyldt paa Paulus det, som var sagt om Lidelse? Hør, hvorledes han selv vidner derom, naar han, som han siger, „taler i Daarlighed:" „Jeg har arbeidet overflødigere, lidt flere Slag, været flere Gange i Fængsel, ofte i Dødsfare. Af Jøderne har jeg fem Gange faaet firti Slag mindre end et. Jeg er tre Gange bleven hudstrøgen, en Gang stenet; jeg har tre Gange lidt Skibbrud, jeg har været et Døgn i Dybet. Jeg har gjort mange Reiser, været i Farer i Vandstrømme, i Farer blandt Røvere, i Farer blandt mit Folk, i Farer i Ørkenen, i Farer paa Havet, i Farer blandt falske Brødre, i Arbeide og Møie, ofte i Nattevaagen, Hunger og Tørst, ofte i Fasten, i Kulde og Nøgenhed, foruden hvad der kommer til, det daglige Overløb og Bekymringen for alle Menigheder."

Og de Hedninger, blandt hvilke Evangeliet først udbredtes, hvad skal vi vel sige om dem og deres Lidelser? Disse blødende Menig-

Digitized by Google

heder paa den ene Side, hvor uendeligt maatte de ikke lide Aar efter Aar, Aarhundrede efter Aarhundrede? Var Kirken grundlagt ved Frelserens Død, saa var isandhed dens Rødder vandet med Martyrers Blod. Blodig var Menighedens Morgenrøde, og taarevædte var dens Spirer. Intet Under om den vokste hurtig og trivedes godt og spredte sig vidt omkring. — Og paa den anden Side, hvo kan fremstille eller male deres Lidelser, som stod Evangeliet imod. Det romerske Rige og dets Hedenskab sank i Grus under de voldsomste og forfærdeligste Trængsler. Det gaar ikke an at trodse Herren og hans Godhed, uden at Dommen kommer; thi hvor Aadslet er, der skal Gribbene samles.

Og i den allernyeste Tid har vi Kinas Eksempel. Verden studser ved de Rædselsscener, som Kinas seneste Missionshistorie fremstiller for os. Blod og Taarer væder Blad efter Blad af denne Historie. Missionærer og indfødte kristne, pinte, mishandlede, ihjelslagne, indtil Tallet og Kvalerne minder om de gamle Kristenforfølgelsers Rædsler. Og hedenske Kinesere nedskudte, indebrændte, halshuggede, drevne til Selvmord; tusinde og atter tusinde af dem er blevne Dødens Bytte paa Grund af Brydningen mellem Mørke og Lys.

Men som det romerske Rige blev gjennemsyret af Evangeliet under mange og lange Trængsler, saaledes vil det nu gaa med det kinesiske Rige. Dets Mure er sprængte og faldne, og Kristi Evangelium kan ikke længer holdes ude. Sæden gror allerede mangesteds, og Grøden vil komme rigelig velsignet gjennem Trængslerne. Meget staar endnu tilbage at lide; men Udgangen er jo sikker; thi de, som saar med Graad, skal høste med Fryderaab.

Det er derfor rigtigt at haabe godt, naar man lider ondt i Guds Riges Arbeide. Og hvad der er sagt om alt saadant Arbeide passer ogsaa paa vor lille Missionsgjerning paa Madagaskar. Den har havt sine Trængsler, og mange Taarer har rundet ogsaa over dette Arbeide. Sorg og Nød har fulgt den og følger den endda. Men det er ingen Grund til at forsage. Den maa have sin Vaar med Regnbyger og Storme over Sæden. Vi maa sørge over vore Tab, men vi maa være frimodige i vort Arbeide og vore Trængsler; thi det er Herrens Vei.

Nu gaar vi og græder bærende Sæden, vi udstrør; lad os være

Digitized by Google

tro deri. Det er den rette Maade at saa paa. Kun det, som saaledes saaes, vil bære god Grøde. Derfor mens vi lider, lad os være glade i Haabet, thi Dagen kommer, da den, som saaede med Graad, skal komme hjem med Fryderaab bærende sine Kornbaand.

„Gasseren," 1902, Side 33—37.

4. Missionens Vekst.

Den lille skal vorde til tusinde, og den ringe til et vældigt Folk; jeg, Herren, jeg vil lade det hastigt ske i sin Tid. Es. 60, 22.

Der er mange, som synes, at det gaar sent med Hedningemissionen. Og de benytter det som en Undskyldning for sin egen Sløvhed og Ligegyldighed. Helst burde jo denne Omstændighed, at det gaar sent, have den Virkning paa dem, at de arbeidede saa meget ivrigere; men de tager det paa en helt anden Maade og mener, at naar det gaar saa sent, kan det være det samme med hele Arbeidet; det rækker jo aldrig frem alligevel. Tildels tager nogle af disse hemmelige Modstandere af Missionen det ganske videnskabelig med sin Betragtning af Missionens langsomme Fremskridt og paaviser, at det er simpelthen en Umulighed, at Hedningerne kan blive kristnede; thi, siger de, der fødes hvert Aar mange flere Hedninger end der døbes af dem; altsaa tiltager Tallet af Hedninger meget hurtigere end Tallet af Hedningekristne, og saaledes gaar det efter den gamle Regel, at naar den, som gaar foran, gaar hurtigere end den, som kommer efter, saa kan den sidste ikke tage den første igjen.

Denne Indvending mod Hedningemissionen er just nu meget paa Mode og gjør megen Skade ved at sløve og afstumpe den aandelige Interesse. Det er derfor gavnligt at overveie den og se, hvormeget den betyder.

Fra en Side seet vil en kristen straks indse, at det er aldeles urigtigt at lytte til saadan Tale. Thi saalænge der er nogen Hedning, som omvender sig til Gud og faar sin Sjæl frelst ved Troen paa Jesus Kristus, saa længe er der stort nok Udbytte af Hedningemissionen, selv om den kostede meget mere af Menneskeliv og Penge, end den koster nu. Eller er ikke en Sjæl værdt mere end „den ganske

Digitized by Google

Verden?" Gav Guds Søn sit Liv for os, hvorfor skulde ikke vi give vort Liv for ham?

Men det er ikke alene Missionens Mening og Forjættelse, at der skal frelses en enkelt Hedningesjæl nu og da ved Evangeliets Prædiken. Det er virkelig lovet, at Guds Rige skal udbredes fra Hav til Hav, saalangt Mennesker bor, og at Folkene, Nationerne, skal optages deri og finde Frelse og Fred. Alle Bibellæsere ved, at saaledes er Forjættelserne, og saaledes er ogsaa Herrens Befaling om det Arbeide, han vil have udført af sine Disciple. Derfor er der en Vantroens Fristelse i denne Tale: Det nytter ikke noget at missionere, thi Hedningefolkene vokser hurtigere end Menigheden. Thi Herren har lovet, at Rigets Evangelium skal prædikes for alle Folk, og at Hedningerne skal prise Gud for hans Barmhjertigheds Skyld. Om nogen derfor siger, at det er umuligt at faa Folkene kristnede, han gjør Gud til en Løgner og negter hans Forjættelses Trofasthed.

Missionsarbeidet tilsigter derfor ikke alene at faa en Sjæl frelst her eller der, men at faa Menigheder af omvendte Hedninger, som driver samme Virksomhed med Ordet og Sakramenterne, som nu er almindelig i de saakaldte kristne Lande. Og det er dette sidste, som Vantroen mener er umuligt efter de statistiske Beregninger.

Men Guds Maade at regne paa er ikke som Menneskenes Maade. Naar Spotterne kommer med sin Tidsregning og siger: Hvor blir der af Forjættelsen om hans Tilkommelse? saa svarer han: Men dette bør I ikke være uvidende om, I elskelige, at én Dag er for Herren som tusinde Aar, og tusinde Aar som én Dag. — Og naar Spotterne kommer med sin Statistik og Folketælling og siger: Det gaar for sent, Guds Rige rækker aldrig frem til Jordens Ender; saa svarer Herren: Den lille skal vorde til tusinde og den ringe til et vældigt Folk; jeg, Herren, jeg vil lade det hastigt ske i sin Tid.

Med andre Ord, menneskelige Beregninger og menneskelig Statistik passer ikke sammen med Herrens Maade at fremme sin Gjerning paa. Stundom klinger det for os, som om Herrens Vei og Maade var just den modsatte af vor.

Tag f. Eks. Jesu Maade at arbeide paa i hans Kjøds Dage. Naar hans Følge begyndte at vokse, og mange sluttede sig til, naar han begyndte at blive „populær" ved Undergjerninger og Bespisning i Ørkenen, naar Skarerne blev store og de vilde sætte ham til

Digitized by Google

Konge, da ikke alene trak han sig tilbage og forsvandt fra den begeistrede Mængde, men han kom endog tilbage til Folket og førte „haard Tale" til dem, saa de vendte sig fra ham og vilde ikke følge ham længere; og saa sterk blev denne Bevægelse bort fra Jesus, at han endog spurgte de tolv: Vil ogsaa I gaa bort? — Og dog var han fuldelig bestemt paa dette at „drage alle til sig." Og for at faa dette gjort, skræmte han saaatsige alle fra sig, idet han gik saa dybt ind i Skam og Lidelse, at ingen var med ham og ingen turde følge ham; „de forlod ham alle og flyede," siger Markus. Men Jesus gik ind i Fornedrelsen og Lidelsen og Døden alene, forat han kunde blive Hvedekornet, som faldt i Jorden og døde forat bære megen Frugt. Og da han saa opstod fra de døde og opfor til Himmels og sendte Aanden over Disciplene, da vokste Skaren paa underlig Vis efter Herrens Velbehag, og det profetiske Ord blev opfyldt, som siger: Den lille skal vorde til tusinde, og den ringe til et vældigt Folk; jeg, Herren, jeg vil lade det hastigt ske i sin Tid.

Det er Herrens Vei. Han øger ikke altid sin Hærs Styrke ved at lægge til; ofte formerer han dens Kraft ved at tage fra. Hvo mindes ikke Gideons Hær paa to og tredive tusinde Mand, om hvem Herren sagde: De Folk, som er med dig, er for mange? Og de blev ikke saa nok, indtil de var bare tre hundrede Mand; da var Seiren deres.

Og denne Herrens Arbeidsmaade har aabenbaret sig atter og atter i Missionens Historie. Han lader sine Tjenere arbeide længe, han trætter dem ud, han lader dem dø paa Missionsmarken uden at se synderlige Resultater efter menneskeligt Maal. Men naar saa Sæden er forsvundet i Jorden og vædet med Taarer, stundom med Blod, saa spirer den, og en Dag kommer der Spire ved Spire og Skud ved Skud, og al Ageren grønnes med en Gang, saa det er et Under for vore Øine af Liv og Rørelse.

Det er ikke én Mission, men det er godtsom alle Missioner, som har denne Erfaring, at den første Begyndelse var ringe, fattig, næsten fortvilet. Det syntes umuligt at naa Folkets Hjerter. Faa vilde høre med Ørene, ingen eller næsten ingen med Hjertet. Der gik Aar efter Aar, ingen Forandring viste sig. Forhaabning vaktes og skuffedes atter. Naar saa al Taalmodighed holdt paa at briste, saa kom Vendingen: en Sjæl søgte Herren, indtil den fandt ham

Digitized by Google

som sin Frelser, den første Hedning blev døbt. Og fra den Stund blev det anderledes. En til og atter en til, mange og endda flere kom og søgte Frelse i den Forsoning, som er i Jesus Kristus. Og den lille blev til tusinde og den ringe til et vældigt Folk.

Om Livingstone-Missionen i Central-Afrika fortælles det, at det tog 6 Aars Arbeide, før nogen Hedning blev døbt. Da den var ni Aar gammel, havde den ni døbte, troende Menighedslemmer. Nu er den 27 Aar gammel, og der er døbt over 1500, og der er tusinder i Daabsundervisning.

Og fra andre Missionsmarker er der samme Slags Beretninger. Hvorledes kan der da være Tale om, at det er umuligt for Kristendommen at overvinde Hedenskabet? Gaar det sent i Begyndelsen, saa gaar det saameget hurtigere, naar det først tager Fart. De, som regner, at der fødes flere Hedninger, end der døbes, hvor blir der af deres Regnestykke, naar Vækkelsens Ild begynder at brænde som nu paa Madagaskar, og Herren opbrænder baade Hedenskabet og Regnestykkerne?

Det gjælder bare om den ene Ting, Troen. Den holder sig til den guddommelige Forjættelse; den gaar bent frem med Blikket paa Forjættelsens lysende Stjerne, og enten man spaar den vel eller ilde, er den lige sikker i sin Sag. Naar Herrens Time kommer, saa gaar det paa ethvert Sted og i ethvert Hedningefolk, som han selv har sagt: Den lille skal vorde til tusinde, og den ringe til et vældigt Folk; jeg, Herren, jeg vil lade det hastig ske i sin Tid.

„Gasseren," 1902, Side 97—100.

5. Et Naadens Aar fra Herren.

Den Herre Herres Aand er over mig, fordi Herren har salvet mig til at forkynde et godt Budskab for de sagtmodige; han har sendt mig til at forbinde dem, som har et sønderbrudt Hjerte, til at udraabe for de fangne Frihed og for de bundne Fængslets Opladelse, til at udraabe et Naadens Aar fra Herren og en Hevnens Dag fra vor Gud, til at trøste alle sørgende. Es. 61, 1. 2.

Der kan ikke være Guds Aand i et Menneske, uden at der blir Liv og Arbeide, ganske særskilt det Arbeide, som er skildret i de to

Digitized by Google

ovenstaaende Vers af det 61de Kapitel af Profeten Esaias. Og det er jo netop saadant, som kaldes Missionsarbeide.

Men nu er det jo ogsaa saa, at intet Menneske kan være en kristen og intet Samfund eller Selskab kan være en Menighed, medmindre det har Guds Aand. Thi ingen er en kristen, som ikke har Troen, men ingen har Troen, uden den er virket af den Helligaand; og intet Samfund er Kristi Legeme, som er Menigheden, medmindre det ved den Helligaand er forenet med Hovedet, som er Kristus.

Hvis altsaa nogen bekjender sig at være en kristen, eller hvis en Samling af Mennesker bekjender sig at være en Menighed, da betænke de sit Kald og sin Opgave. Profeten Esaias maler det herligt for den enkelte og for Menigheden.

Begynd med Begyndelsen! I alle Ting er det vigtigt, men allermest i de kristelige Ting. Det gjælder om at kunne sige med Sandhed: „Den Herre Herres Aand er over mig, fordi Herren har salvet mig."

Har vi den Herre Herres Aand? Er vi salvet af Herren? Thi kun den har Herrens Aand, som er salvet af Herren. I dette Stykke er det sandt: Selv kan du intet tage, alt kan du faa af Gud. Og atter: Det staar ikke til den, som vil, ei heller til den, som løber, men til Gud, som gjør Barmhjertighed.

Derfor er det ikke for os Spørgsmaal om nye Forsætter og nye Løfter paa Nytaarsdag. Det er Spørgsmaal om Guds Aand og Guds Kraft. Og vi kan ikke vise dette Spørgsmaal fra os ved at sige, at vi kan ikke naa saa høit eller gribe saa langt, det er umuligt at række Guds Aand. Thi Guds Aand er at faa frit og for intet af Gud. Ja, meget mere, Guds Aand arbeider paa vore Hjerter for at trænge ind, banker paa Hjertedøren for at faa den opladt. Vi kan faa Guds Aand, om vi lukker op for ham og giver ham Rum.

Har vi brugt Julen og Juleevangeliet ret, saa skulde det være saa med os nu ved Nytaar, at vi isandhed kunde sige: „Den Herre Herres Aand er over mig, fordi Herren har salvet mig." Thi intet andet Middel behøves forat faa Aand fra Gud end netop det velsignede Evangelium om Frelseren, som er født i Betlehem. Der er Aand at faa ved Kristi Krybbe. Har du været med Hyrderne i Betlehem og seet „denne Ting, som er skeet," har du med den gamle Simeon i Templet „taget Barnet i dine Arme," saa har du ogsaa er-

Digitized by Google

faret hvad „den Guds uudsigelige Gave“ er, og du er bleven grebet af Guds Kjærlighed til arme Mennesker og har lært at prise Herren, som i sin Søn har givet os det evige Liv. Men da har du faaet Aand af Gud. Da er du salvet af Herren. Thi denne Salvelse er netop Guds Kjærlighed udøst i vore Hjerter ved den Helligaand, som er os given.

Har du da virkelig denne Salvelse af Gud? Brænder denne Ild i dit Hjerte? Har du faaet Glød paa Tunge, saa du kan prise Gud og tale om alle hans store Gjerninger?

Kanske du siger nei? Og kanske du lægger til, at du ikke har tænkt at blive hverken Prædikant eller Missionær, derfor trænger du ikke saadan Aandens Gave? Men du tager feil, om du tror, at det er nogen Undskyldning, som om Guds Aand skulde være bestemt bare for nogle kristne og ikke for andre. Du maa have Guds Aand, om du vil blive frelst. Du maa have Aanden, om du vil høre Herren til. Du maa have Aanden, om du vil blive salig og faa Livsens Krone. Du ved jo, at der er Forskjel paa Naadegaver, men Aanden er den samme. Alle kristne maa have Aanden; thi kun saa mange, som drives af Guds Aand, disse er Guds Børn. Aanden er Pant paa vor Forløsning, og kun de, som har Pantet, vil kunne opnaa den evige Forløsning.

Dersom der derfor er nogen, som endda ikke har den Herre Herres Aand, for ham er ikke det rette Nytaar endda begyndt. Han duer ikke til at øve det Arbeide, som hører de salvede til. Ham kan ikke gives bedre Raad end dette: Skynd dig at faa Olje paa din Lampe! Du holder den kanske i Haanden, men den lyser ikke; det gaar heller ikke an at faa den tændt, om du ryster paa den og sætter en Gnist til den; der er ikke Olje. Derfor skynd dig at gaa til Herren i Ordet, at du kan faa af hans Aand, saa skal du faa et Lys paa din Sti og en Lygte for din Fod, saa du selv kan vandre i Lyset, saa skal du ogsaa kunne løfte Lyset høit, saa det skal kunne blive andre til Gavn og Glæde.

Først og fremst beder vi derfor om dette, at alle vore Læsere oprigtigt vil prøve sig selv, om de ogsaa virkelig er nye Mennesker, drevne af Guds Aand, som vandrer i Lyset og har Samfund med hverandre, og ikke alene med hverandre, men ogsaa med Faderen og

Digitized by Google

Sønnen. Da skal vi ogsaa erfare det, at Aaret skal blive os et nyt Naadens Aar fra Herren, og fra Dag til Dag skal Jesu Kristi, Guds Søns Blod rense os fra al Synd.

Saa kommer Kaldet. Thi Aanden er en aandelig Drivkraft, som uafladeligt paaskynder Guds Riges Sag og tager alle dem i sin Tjeneste, hvis Hjerter han fylder med Guds Kjærlighed. Drives vi af Guds Aand, da tvinger Kristi Kjærlighed os til at gaa, hvor Herren sender os, og udføre, hvad han byder os.

Og skal vi sammenfatte alt, hvad Herren byder os, i et Ord, saa er det: Mission. Thi det er dette, som vi for vor Del ialfald mener med Mission, som Esaias siger: „at forkynde et godt Budskab for de sagtmodige, at forbinde dem, som har et sønderbrudt Hjerte, at udraabe for de fangne Frihed og for de bundne Fængslets Opladelse, at udraabe et Naadens Aar fra Herren og en Hevnens Dag fra vor Gud, at trøste alle sørgende."

Ja, vil du sige, men det er jo Jesu Gjerning, som her beskrives! Ja, det er det; men skal ikke Jesu Efterfølgere gjøre Jesu Gjerning? Jo visselig; han siger det jo selv: Sandelig, sandelig siger jeg eder: Hvo, der tror paa mig, han skal og gjøre de Gjerninger, som jeg gjør, og han skal gjøre større end disse; thi jeg gaar til min Fader, og hvadsomhelst I beder om i mit Navn, det vil jeg gjøre, forat Faderen maa forherliges ved Sønnen.

Der er en virkelig, levende Forbindelse mellem Jesus og hans troende. Han sidder ved Faderens høire Haand i Herlighed, og hans Disciple er her nede paa Jorden i den største Ringhed; men Bønnen stiger op, og Guds Aand sendes ned, og med Aanden følger Lyst og Kraft til at gjøre Guds og vor Herres Jesu Gjerning paa Jorden.

Nytaaret, som vi feirer, minder os særskilt om dette ene, som igrunden omfatter alt, „at udraabe et Naadens Aar fra Herren." Det betyder jo først og fremst, at nu er Tiden til at prædike Evangeliet paa Jorden, og saalænge Evangeliet prædikes, og saa ofte det prædikes, skal det lyde som med vældig Basunrøst ud iblandt Folkene: Se, nu er en behagelig Tid; se, nu er Frelsens Dag! Ja, netop nu; thi Evangeliet prædikes netop da, naar Gud vil, og netop der, hvor Gud vil. Og han vil intet andet dermed end frelse Syndere og gjøre dem til Borgere i Himmeriges Rige.

Digitized by Google

Derfor tør vi saa freidigt udraabe Naadens Aar ogsaa iaar. Thi endda er der Tid, og endda er der Rum for alle dem, som hører Evangeliet, til at blive frelste og salige, til at komme hjem til Faderhuset, til at blive Gjæster ved den store Nadvere og ved Kongesønnens Bryllupsbord.

Og just nu er Anledningen saa god og Dørene saa aabne, at det vilde være et forfærdeligt Ansvar ikke at benytte Anledningen. Allesteds kan Missionærer komme frem, allesteds er Folkenes Sprog kjendt og Bibelen oversat paa deres Tungemaal. Sandelig det er paa høi Tid, at vi vaagner op og gaar frem med Magt mod Satans Besæstninger og Mørkets Borge. Herren kalder paa sin Hær og byder den gaa frem i Kampen for Lysets Rige og for Fredens Sag. Hvad andet er vi kristne for, end at følge Herrens Kald og udbrede hans Rige og Evangelium? Er ikke det vort Kald, er ikke det vor Opgave? Hjemme og ude er det Sjælenes Frelse, det evige Liv, Herligheden hos Gud, som er Maalet for hver kristens Liv og Virke.

Kjære Brødre og Søstre! bed Herren om Aand, saa den isandhed maa komme over os til at drive os til at udraabe Naadens Aar for arme Hedninger. De sidder i Baand og Fængsel, under Hedenskabets trykkende Aag; det er en salig Gjerning at udraabe for disse Dødens Fanger Frihed og for disse Satans bundne deres Fængsels Opladelse. Vær derfor med med nyt Alvor, med større Fasthed og Udholdenhed! Lad ingen Dag i det nye Aar gaa forbi uden Tanke paa Missionen, uden Bøn for den! Blir vi virkelig et missionerende Folk ved Guds Aands kraftige Bistand, ikke ved vore egne Forsætters Kraft, saa blir vi selv velsignede af Herren, og han vil selv sætte os til Velsignelse paa Jorden.

Vort Liv er ikke langt, og de skiftende Aar minder os om det Skifte, som snart kommer for os, fra Tiden til Evigheden. Vilde det ikke være godt at nytte de faa flygtende Dage, vi har, til Arbeide for det evige Rige, som aldrig rokkes, Guds og vor Herres Jesu Kristi Rige? „Gasseren," 1902, Side 1—5.

Digitized by Google

6. Herrens Vei.

Og alle Markens Træer skal kjende, at jeg, Herren, har gjort et høit Træ lavt og et lavt Træ høit, et friskt Træ tørt og et tørt Træ grønt; jeg, Herren, har talt og skal gjøre det. Ezek. 17, 24.

Dette Ezekiels Ord er en Spaadom om Herrens Vei med Messias og Frelsen i ham.

Messias var „et spædt Skud af den høie Ceders øverste Kviste," som Ezekiel har det. Den høie Ceder er Betegnelse af Davids Hus og dens øverste Kviste er Billede af de sidste Efterkommere af den kongelige Slegt. Dette spæde Skud, siger Ezekiel, plantede Herren paa Israels høie Bjerg, og det bar Grene og frembragte Frugt og blev til en herlig Ceder, hvori Himmelens Fugle fandt sin Bolig.

Det gik imod al Forventning. Herren fornedrede det høie og ophøiede det lave; thi Keisere faldt, og Riger styrtede sammen; men den ringe Mand fra Nazaret, det foragtede Skud af Isai's Stub, grundede det Rige, som evigt staar, paa hvilket der ikke er Ende. Saaledes vilde Herren have det; thi hvad der er høit blandt Mennesker, er en Vederstyggelighed for Herren. Han har Behag i at udvælge det, som intet er, forat beskjæmme det, som er noget.

Derfor har han, som de spottende kaldte „Tømmermandens Søn," faaet et større Rige end nogen anden, og fra Dag til Dag gaar Riget frem og gjør Mennesker til salige Guds Børn.

Og som med Messias saaledes med hans Folk. Som med Jesus saaledes med hans Menighed. Ogsaa den var som et Udskud og en Skovisk i Verdens Øine, da den stod forladt af alle i en fiendtlig Verden, som omgav den paa alle Sider. Men Herren, som var opfaren til Himlen fra den, havde ikke forladt den. Og naar Verden vilde trampe ned Menigheden, slaa den ihjel med Sverd, brænde den med Ild, ødelægge den for enhver Pris, da lød dette Herrens Ord i dens Midte: „Frygt ikke Israel; thi jeg har gjenløst dig, kaldt dig ved Navn, du er min! Naar du gaar gjennem Vande, saa er jeg med dig, og gjennem Floder, saa skal de ikke overskylle dig; naar du gaar gjennem Ild, skal du ikke svides, og Luen skal ikke brænde dig; thi jeg er Herren, din Gud, Israels hellige, din Frelser."

Atter igjen blev det sandt, at Herren gjør det høie Træ lavt og

Digitized by Google

et lavt Træ høit; thi Menneskenes store og vældige Samfund er faldne, men Herren har udbredt og ophøiet sin ringe Menighed, saa den fra Jerusalem er kommet indtil Jordens yderste Ender.

Og som Menigheden saa den enkelte. Med den arme, fattige Synder, som frelses af Naade alene, viser det sig allerherligst, at Herren er den, som gjør det tørre Træ grønt, medens han gjør et friskt Træ tørt. Thi mangen karsk Farisæer, som ikke havde nogen Læge behov, er bleven Dødens Bytte, mens Syndere og Toldere har faaet Livet ved Guds Søns Tro.

Sandelig, Gud er en underlig Gud, og hans Domme er uransagelige og hans Veie usporlige!

Naar vi derfor spørger, om Herren har noget Brug for os i sit Riges Tjeneste, i dets Seiersgang over Jorden, saa bør vi merke dette baade til Bøielse og til Opreisning, at dette er et Spørgsmaal, ikke om vi er store nok, men om vi er smaa nok; ikke om vi er rige nok, men om vi er fattige nok. Thi Herren kan ikke bruge andre til sine rette Tjenere og Redskaber end de, som er saa uduelige i sig selv, at de vil tage imod den Dygtighed, som er af Gud, hvilken han giver ved sin Aand. Kun naar Herren selv faar danne sit Redskab, blir Redskabet brugbart for hans Arbeide. Vel ved vi, at Herren bruger ogsaa de gjenstridige og hovmodige Verdensmagter i sin Tjeneste; men det er mod deres Vilje, og de bruges derfor som Trælle, og „Trællen blir ikke i Huset evindelig." Nei, Herrens rette Tjenerinde er hans lille Menighed, hans smaa troende Børn. De er smaa nok, saa Herren kan bruge dem; var de store, saa kunde de rose sig selv og ophøie sit eget Navn istedetfor Herrens.

Denne Herrens underlige Vei giver os ogsaa Haab for vor Mission og de Hedninger, Herren har sat os til at arbeide iblandt. Sandelig i vort Hjørne af Vingaarden vokser der kun et lavt Træ. Ja dødt og tørt er det Hedningefolk, til hvilket Herren har sendt os.

Men er det derfor forgjæves at arbeide? Ja, dersom vi gjør vor egen Gjerning med egen Magt, da er det tilvisse paa Forhaand sikkert, at vi arbeider forgjæves, og at vi intet kan udrette. Men Herrens Arm er ikke forkortet, og hans Hænder er ikke blevne afmægtige. Han kan endda gjøre „et tørt Træ grønt," og han vil gjøre det.

Lad os bare „skue ud efter Herren, bie paa vor Frelses Gud." Thi han er endda den samme og gaar endda den samme underlige Vei.

Digitized by Google

Vi bare i Taalmodighed! Hør ikke paa de mange vantro Røster, som lyder omkring os og kanske endog i os: Der er intet at gjøre paa Syd-Madagaskar, Klimatet er saa dræbende, Folket staar saa lavt, det nytter ikke. Jovist nytter det; Herren vil jo gjøre „et lavt Træ høit," forat hans Navn skal blive æret og kjendt blandt Folkene.

Allerede har vi seet Herrens store Gjerninger paa vor Missionsmark, og Herren vil fremdeles aabenbare sig herligen. Lad os blive ved i Bøn og Tro, og Herren skal fremdeles skabe Liv af døde og bygge sin Menighed ogsaa i Madagaskars mørkeste Egne, til hvilke han har sendt os med Evangeliets Lys.

„Gasseren," 1902, Side 129—131.

7. Som en Dugg fra Herren.

Og Jakobs Levning skal være midt iblandt mange Folk som en Dugg fra Herren, som en Regnskur paa Urter, der ikke bier paa nogen og ikke venter paa Menneskenes Børn. Mika 5, 6

Dette Vers hos Profeten Mika er en Spaadom om Menigheden og dens velsignede Gjerning.

Og det er ikke en fager Drøm af en begeistret Sværmer, en Drøm, som aldrig er blevet mere end en Skygge, der forsvinder. Det er en af de guddommelige Forjættelser, som baade er bleven opfyldt, og som uafladelig opfyldes indtil Jesu Kristi Dag.

Gud vil gjerne opfylde denne Forjættelse ogsaa paa os og ved os. Det er bare Spørgsmaal om vi er villige til at modtage den guddommelige Gave, som her er lovet ogsaa os.

Hvorledes kan dette ske? — Ja, saaledes spurgte Nikodemus den Nat, da han fik tale med Jesus. Og Jesus gav ham et skarpt Svar, fordi Nikodemus burde vide det; men paa samme Tid forklarede han ogsaa for Nikodemus den Evangeliets Hemmelighed, hvorom der var Tale.

Saa kunde vel ogsaa nogen svare os, naar vi spørger: Hvorledes kan dette ske? at vi burde vide bedre end at spørge om det, som alle kristne burde kjende til. Men Herren er god og naadig, han trættes ikke af at forklare os vankundige Mennesker sin Vei og Vilje med os.

Digitized by Google

Mikas Spaadom om Jakobs Levning, der skulde være „midt iblandt mange Folk som en Dugg fra Herren," opfyldtes paa hin Pintsedag, da Aanden kom over Jesu Disciple og gjorde dem til Menighed. Hine bedende Disciple paa Salen var netop „Jakobs Levning." Eller paa hvem passede vel dette Navn bedre end paa hin lille forskræmte Flok, som under Trængsel og Forfølgelse holdt fast ved Israels Haab, den korsfæstede og opstandne Messias? Det er om disse og dem som forenedes med dem i samme Tro, Paulus skriver i Romerbrevet Kap. 11, 5: „Saaledes er der da ogsaa i den nærværende Tid bleven en Levning efter Naadens Udvælgelse."

Ja netop „efter Naadens Udvælgelse;" thi baade at der er en Levning, er idel Naade, og hver enkelt af disse Mænd og Kvinder, som tilsammen kaldes „Jakobs Levning," er med blandt dem, som er blevne tilovers af Naade alene.

Og netop fordi de ikke havde noget andet Haab og ingen anden Redning end Naaden alene, derfor kom der over dem „som en Dugg fra Herren," Guds egen Aand, som „ikke bier paa nogen og ikke venter paa Menneskenes Børn." I Herrens egen Time, naar han saa, at „Natten var fremgangen, og Dagen var kommen nær," da faldt Duggen fra Himlen og gav de længtende Hjerter salig Vederkvægelse. Da frydede de sig over Guds store Gjerninger og prisede ham med høi Røst, fordi han havde opfyldt sit vidunderlige Frelsesraad og ladet sin egen Søn baade fødes og dø og opstaa fra de døde og opfare til Himmelen og sætte sig hos Faderens høire Haand, hvorfra han nu havde sendt dem den Helligaand.

Sandelig det var som Dugg fra Herren og som en Regnskur over Urter. Det er troligt, at der aldrig nogensinde har været større Forfriskelse over vansmægtende Menneskehjerter end netop hin Dag; disse fik i Sandhed erfare, hvad Vederkvægelsens Tider fra Herren er for en Menneskesjæl.

Men just fordi der kom Dugg fra Herren over disse Disciple og gjorde dem til Menighed, derfor blev de ogsaa midt iblandt mange Folk som en Dugg fra Herren.

De beholdt ikke Velsignelsen for sig selv. De begyndte at tale med andre Tungemaal, saa baade de Jøder, som boede i Jerusalem, og de gudfrygtige Mænd af alle Folkeslag, som er under Himmelen, maatte forundre sig over, at de hørte dem tale, enhver i deres eget Tungemaal, om Guds store Gjerninger.

Digitized by Google

Saaledes blev de, som selv var vederkvægede, en Vederkvægelse og himmelsk Velsignelse for andre. Og saaledes begyndte Menigheden straks at løse sin Opgave og gjøre sin Gjerning paa Jorden, at forkynde Guds Evangelium midt iblandt mange Folk.

Endda er Stillingen den samme, Guds Gave er den samme og Menighedens Opgave er den samme. Endda vil Herren, at Jakobs Levning skal være midt iblandt mange Folk som en Dugg fra Herren og en Regnskur paa Urter. Endda vil han, at den ikke skal bie paa nogen og ikke vente paa Menneskenes Børn.

Har vi modtaget Guds Gave, den himmelske Dugg? Har vi oplevet nogen Pintse over vort Liv, da vore Hjerter blev brændende i os af Glæde over Herrens store Gjerninger? Da Guds Aand forklarede Kristus for Hjertet, saa det blev noget aldeles nyt dette om Jesu Død og Opstandelse, fordi det blev noget for os, vor personlige Frelse?

Dersom saa er Tilfælde, da vil Herren, at vi skal fremstille os frivillig til hans Tjeneste og til hans hellige Krig paa hans Vældes Dag.

Der er saa mange, som bier paa Mennesker, paa denne eller hin Anledning, paa dette eller hint Besøg, paa en kraftig Opfordring, paa en indtrængende Bøn og Formaning, før de kan komme sig til at være med. Dersom der sker en særskilt Ulykke, eller dersom der kommer en Mand, som kan holde en rigtig gribende Tale, da vil de være med i Arbeidet for Guds Rige. Men det er ikke den rette frivillige Aand. Herren vil, at hans Menighed skal være redebon og frivillig paa Grund af den Helligaands Drift, formedelst den Tilskyndelse, som ligger deri, at vi er frelste af Naade, og der er saa mange, som ikke kjender noget til denne Frelse.

Endda lever jo Guds Menighed paa Jorden midt iblandt mange Folk, som ikke kjender Herren og hans store Gjerninger. Og saa længe denne Stilling vedvarer, vil Herren, at hans Menighed skal tale til Folkene i deres egne Tungemaal om den Frelse, som er vederfaret den.

Tænk over, hvad der menes med Dugg og Regn. Det er de Navne, som Herren giver Menigheden i vor Tekst. Dugg og Regn er jo ikke til for sin egen Skyld alene. De falder fra Himmelen over den tørre Jord, over de vansmægtende Urter, over det visnende

Digitized by Google

Græs. Hvor blir de af? For vort Øie forsvinder de og blir borte, de tusinde og Millioner Draaber. De tindrer et Øieblik i Solen og bærer dens Billede; saa forsvinder de, og deres Sted kjender dem ikke mere, men deres Gjerning er gjort, og Liv og Friskhed er givet Jorden og dens Urter.

Vil Herren virkelig det samme med os? Ja visselig, han vil sætte os til Velsignelse, om vi vil lade os bruge helt og fuldt og udelukkende i hans Tjeneste. Intet for os selv, alt for ham. Han er selv vort Liv, derfor vil han, at vi skal leve, saa vi ikke beholder Livet for os selv, men giver, som han gav, saa faar vi ogsaa, som han fik.

Derfor gaar det ikke an for en kristen at arbeide saa leilighedsvis lidt for Missionen iblandt de mange Folk. Det er vor egentlige Livsopgave, det er vort stadige Kald. Det er Menighedens Maal at faa Evangeliet prædiket for alle Folkene indtil Verdens Ende.

Gjør vi dette? Gjør alle Menigheder dette? Ja, hver kan jo svare for sig selv. De fleste af os maa vel bekjende, at vi lever ikke Dugdraabens Liv „midt iblandt mange Folk."

Derfor er det Tid for os at vaagne op og betænke Herrens Forjættelse, som han vil have opfyldt paa os og ved os: „Og Jakobs Levning skal være midt iblandt mange Folk som en Dugg fra Herren, som en Regnskur paa Urter, der ikke bier paa nogen og ikke venter paa Menneskenes Børn."

„Gasseren," 1902, Side 113—116.

8. Kristi Komme.

Fryd dig saare, Zions Datter! Raab høit, Jerusalems Datter! Se, din Konge kommer til dig, retfærdig er han og fuld af Frelse, fattig og ridende paa et Asen, paa Asenindens unge Fole. Og jeg vil udrydde Vogne af Efraim og Heste af Jerusalem, og Krigsbue skal udryddes, og han skal tale Fred til Hedningerne, og hans Herredømme skal være fra Hav til Hav og fra Floden indtil Jordens Ender. Sak. 9, 9. 10.

Profeten ser i Aanden Kristus komme, og han tegner ham saaledes, som han ser ham. Han vil saa gjerne, at Zion, hans Kongestad, og Israel, hans Folk, skal se ham og kjende ham og hylde

Digitized by Google

ham. Han ønsker, at ingen skal misforstaa Messias og forarge sig paa ham, fordi om han synes ringe og svag. Derfor lægger han Vegt paa dette, at Messias's Ringhed er dog ingenlunde et Tegn paa Asmagt eller Nederlag; thi Seieren og Riget skal dog være hans, om han end vinder sine Seire anderledes end Verdens Herrer og Konger.

Som Sakarias spaaede, saaledes gik det ogsaa. Kristus kom, og han kom i den største Ringhed. Han, som hvilketsomhelst Øieblik kunde byde over Legioner af Engle, han gik saa taalmodig omkring blandt Folket og lod Fiender spotte, lod uretfærdige Dommere dømme, lod Svendene slaa og Soldaterne korsfæste; ja, han var som en Orm og ikke som en Mand, Menneskenes Spot og Folks Foragt. Han var som en Mand, i hvis Mund der ingen Modsigelse er; som et Lam, der føres hen for at slagtes, og som et Faar, der er stumt for dem, som klipper det.

Og dog var der ogsaa i hans Kjøds Dage, i hans dybeste Fornedrelse, alligevel en Kraft og Høihed under Lidelsen, ligesom skjult bag Taalmodigheden, som føltes paa underlig Vis af alle dem, som havde med ham at gjøre.

Se paa dem, som gik ud med Judas forat gribe ham! Hvor faldt de ikke skrækslagne til Jorden, naar han traadte dem imøde med sit sagtmodige: Det er jeg, som er Jesus af Nazaret; søger I efter mig, da lad disse gaa! Og hine Prester, som fældte uretfærdig Dom over ham, hvor skjalv de ikke i sine Hjerter! og Pilatus, arme Pilatus, hvor vred han sig ikke i Frygt for „denne retfærdige," og hvor modstræbende dømte han ikke, at Jesus skulde korsfæstes!

Og god Grund havde de til at skjælve og bæve. Thi denne retfærdige, som de slog ihjel, beviste sig ved Opstandelsen fra de døde at være Herlighedens Herre og Livets Fyrste. Intet Under om hemmelig Frygt allerede greb dem, medens de sad til Dom over ham, som skal „dømme levende og døde."

Men paa samme Tid som Jesu Ringhed var mange til Forargelse, fordi de ventede en stor udvortes Herlighed hos Messias, var der dog ogsaa dem, som kunde bekjende: Du er Kristus, den levende Guds Søn. De havde fundet Messias i ham, og de glædede sig derover med den uforkrænkelige Glæde, som følger med Sjælens Erfaring af det nye, aandelige Liv.

Digitized by Google

De havde kjendt den stille, mægtige Røst, som talte Fred til de urolige Hjerter, og som bragte Storm og Bølger til at lægge sig. De havde hørt ham, som kunde sige: Dine Synder er dig forladte! Frygt ikke! Din Tro har frelst dig! De vidste, at han var den ene, sande, rette Messias, og at ingen anden var at vente.

Men han, som kom til Zion og Jerusalem, fattig og dog saa fuld af Frelse, saa rig paa himmelsk Kjærlighed, han skulde ikke alene være en Herlighed for Israel, han skulde ogsaa være Hedningernes Lys, og hans Frelse skulde naa til Jordens Ender.

Men ikke med ydre Magt skulde han lægge Folkene under sig. Han trængte ikke Efraims Vogne eller Jerusalems Heste forat erobre Verden. Meget mere maatte han først afvæbne sit Folk, før han kunde begynde Erobringen. Peter maatte lære at stikke Sverdet i Balgen, og Paulus maatte lære at bruge Korsets Evangelium til Vaaben, før de kunde blive Kristi Tjenere til at udbrede Riget.

Det var ved at forkynde Fred for dem, som var nær, og for dem, som var langt borte, Jesus udbredte sit Rige blandt Jøder og Hedninger. Og medens Verdens Riger reiser sig og falder, staar Jesu Kristi Rige, og det vokser og udbreder sig under Fiendens fnysende Vrede, og Folk efter Folk hylder Fredens Konge.

Han, som kom, kommer endnu. Thi endda er ikke hans Seiersløb afsluttet, endnu er ikke Evangeliet forkyndt over al Jorden.

Det synes os stundom, som om det gaar saa sent. Vi blir saa snart mismodige, ja endog tvilraadige. Vi spørger, hvorfor bier han med at komme, hvorfor gaar ikke Missionsarbeidet meget raskere, hvorfor driver ikke Herren flere Arbeidere ud i sin Høst, hvorfor gjør han ikke sine Børn mere nidkjære for Rigets Sag?

Men vær stille, du utaalmodige Hjerte! Det er ikke saaledes, du skal spørge og klage. Vel har du Lov til at klage over din Utroskab og Sendrægtighed; men knur ikke mod Herren! Vær forvisset om, at han gjør alle Ting vel, og han kommer ikke forsent til at frelse.

Nei, bi bare taalmodigt, medens du arbeider, indtil den Dag, da der opgaar klart, straalende Lys over alle Herrens Førelser. Faar du da være med i Lysets Rige og se med udimmet Øie Herrens Gang gjennem Tiden, da skal du vel ogsaa faa se dette, at hvert Folk og hvert Menneske har faaet Evangeliet sendt sig i den beleilige Tid, og ingen er ufrelst af dem, som vilde modtage Naaden til Frelse.

Digitized by Google

Thi se, han kommer — nedigjennem de vekslende Tider til det ene Folk efter det andet. Han taler Fred til Hedningerne og byder dem en salig Indgang i sit Rige.

Og just nu i vore Dage, da der er saa megen Vantro og Ugudelighed, Sløvhed og Koldsindighed hjemme i Kristenheden, er det atter en herlig Adventens Tid blandt Hedningerne. Kristus kommer og taler Fred til Hedningerne, og med raske Skridt nærmer sig den Tid, da Rigets Evangelium er prædiket for alle Folk.

Og hvad saa? Saa kommer Enden, den herlige Udgang paa Herrens Førelser med den faldne Slegt, den forfærdelige, endelige Dom over alle dem, som har staaet Guds Rige imod indtil det sidste.

Og hvad betyder det altsammen for os, som i denne sidste Tid bekjender Troen paa den korsfæstede og opstandne Kristus Jesus, paa Kongen, som raader for alle Ting?

Betyder det ikke dette, Venner, at vi er kaldte til at arbeide, medens det er Dag? Betyder det ikke dette, at „Kongens Erinde har Hast?"

Se nu er en velbehagelig Tid, se nu er Frelsens Dag. Nu kommer Herren, „fattig og fuld af Frelse," med Naadens Rige for arme Syndere, som han kalder ud fra Mørket til sit underfulde Lys. Snart kommer han som Dommer med Straf for gjenstridige, med Herlighed for sine troende.

Mellem dette „nu" og dette „snart" ligger vor Arbeidstid. Det er ikke en ørkesløs, sværmerisk Forventning med Hænderne i Skjødet, som er Herren velbehagelig. Det er den opofrende, selvfornegtende Kjærlighed, som søger efter det fortabte og byder det Redning og Frelse ved Troen paa Jesus, som det gjælder om.

Snart lyder Anskriget den sidste Gang: Herren kommer! Da kommer ogsaa vor Regnskabsdag, da der skal spørges efter Renterne af vore Pund. Lad os derfor ogsaa i denne Adventstid lytte til den Formaning, han har givet os:

Kjøbslaar, indtil jeg kommer!

„Gasseren," 1905, Side 370—373.

Digitized by Google

9. Fra Solens Opgang til dens Nedgang.

Thi fra Solens Opgang og indtil dens Nedgang skal mit Navn vorde stort iblandt Hedningefolkene, og paa ethvert Sted skal der brændes Røgelse og frembæres Offergave for mit Navn, ren Offergave; thi stort skal mit Navn vorde blandt Folkene, siger Herren, Hærskarernes Gud. Mal. 1, 11.

Profeternes Skrifter i det gamle Testamente indeholder mange Forjættelser om Hedningernes Omvendelse og Frelse i den messianske Tid. Af disse er ogsaa ovenstaaende Forjættelse hos Profeten Malakias. Herren vil vise Jøderne, at deres indbildske og egenretfærdige Tanker om deres og deres Gudsdyrkelses store Værd for Herren var aldeles forfængelige og feilagtige. Ja, de var snarere gudsbespottelige end Gud velbehagelige. Jøderne mente nemlig, at i Grunden var det ikke de, som skulde takke Gud, men egentlig skyldte nok Gud dem Tak for deres Gudstjeneste og deres Offere; thi der var jo intet andet Folk, som tilbad og tjente Herren uden de alene; derfor maatte jo Herren være glad til, selv om deres Offere ikke var store og ikke saa nøie i Overensstemmelse med Loven; thi et daarligt Offer var dog vel bedre end slet intet.

Saadanne Tanker var, som vi sagde, ikke bare indbildske, overmodige, egenretfærdige, men endog gudsbespottelige. Thi den sande Gud, Himmelens og Jordens Skaber, Herren, hvem Dyrene paa tusinde Bjerge tilhører, er dog ikke trængende til Israels usle Offere, saa at han skulde begjære dem ud af sin Fattigdom og Mangel.

Forat nu Israel skal fatte og erkjende sin Synd i dette Stykke og se, hvorledes de i Virkeligheden ophøier sig selv og nedsætter Herren, er det, at Herren ved Profeten Malakias bebuder Hedningernes Indgang i Guds Rige og vidner om, hvorledes de skal frembære sande og rette Offere for ham.

Israel bør i Sandhed skamme sig over sine Indbildninger om, at Herren ikke kan være det og dets Offere foruden; thi Herren savner ikke Offere; han er jo al Jordens Gud; han er ikke alene Jøders Gud men ogsaa Hedningers; og han skal faa Offer og Tilbedelse og Ære og Pris fra den hele Jord og fra alle Folk.

Dette er Forjættelsen, den for Jøderne beskjæmmende, men for

Digitized by Google

Hedningerne opløftende og trøstefulde Forjættelse. To Ting er fornemmelig indeholdte i denne Forjættelse: 1) at Herrens Navn skal vorde stort, d. v. s. kjendt og kjært, æret og ophøiet fra Solens Opgang til dens Nedgang iblandt Hedningefolkene, og

2) at som Følge af denne Guds Navns Storhed skal Hedningefolkene bringe Herren velbehagelig Røgelse og rene Offergaver.

Hvorledes skal dette ske? Derom siger ikke Herren noget netop her paa dette Sted. Men af det nye Testamente og af Hedningemissionens Historie ved vi, hvorledes Herren vilde opfylde og har opfyldt denne Forjættelse.

Det høres jo, som om Herren her bebuder, at den gamle Pakts Anordninger og Offere skulde blive udbredt blandt alle Folk, saa at Hedningerne skulde blive Jøder i Religion og Gudsdyrkelse, bare med den Forskjel, at de skulde være mere tro og mere samvittighedsfulde end de gamle Israeliter paa Malakias's Tid.

Men Opfyldelsen viser os jo, at det er ikke saaledes, det skal gaa til, og det er ikke saaledes Opfyldelsen er kommet, saalangt den er kommet indtil vore Dage paa sin Vei fremover til Lande og Folk.

Guds Navn er blevet stort paa Jorden blandt Menneskene ved den Frelse, som er i Jesus Kristus, og ved det herlige Evangelium om ham og hans Frelsergjerning. At Gud er aabenbaret i Kjød, at Gud har udsendt sin Søn, født af en Kvinde, og at han har lidt, er død og opstanden til vor Frelse, dette er det store Under, som er blevet prædiket blandt Folkene og troet i Verden, og som har gjort Herrens Navn stort og saare priseligt overalt, hvor det er blevet hørt. At Gud er vor Fader, Sønnen vor Frelser, den Helligaand vor Del og vort Liv, dette er det, som gjør Guds Navn stort over alle Hedningernes stumme Afguder. Thi hvor er deres Aabenbaring? Hvor er deres Kjærlighed, hvor er den Frelse, som de har beredt?

Sammenligner vi Hedningernes Guder og deres grusomme Krav til Menneskene med den sande Gud og hans salige Evangelium, saa kjendes nok Forskjellen, og da skjønnes det, hvor stort og dyrebart, hvor glædeligt og priseligt Evangeliet er. Paa denne Maade er Spaadommen ment, og paa denne Maade er den blevet opfyldt indtil denne Dag. Saaledes er Herrens Navn blevet stort blandt Hedningerne, og saaledes blir det fremdeles stort fra Dag til Dag.

Men Herren taler ikke bare om, at hans Navn, som før kun har

Digitized by Google

været kjendt i Israel, herefter skal blive kjendt blandt alle Folkene. Han bebuder ogsaa, at han skal modtage „Røgelse og rene Offergaver" fra alle Hedningefolk.

Hvad er Meningen dermed? Ikke er det Meningen, at alle Folk skal gaa til Templet i Jerusalem med Dyreoffere, med Blod af Bukke og Kalve. Thi Herren har jo selv nedrevet Templet i Jerusalem og ladet dets Ofringer ophøre for længe siden. Ingen Røgelse brænder der, intet Dyrs Blod stænkes der paa Alteret. Ikke heller er det Herrens Mening, at der rundt i alle Lande skal bygges saadanne Templer som det i Jerusalem; thi selv har han jo sagt, at han vil ikke tilbedes hverken i Jerusalems eller i Garizims Tempel, men i Aand og Sandhed.

Og det er netop denne Tilbedelse i Aand og Sandhed, som er bebudet her ved Profeten Malakias, naar der tales om, at der skal brændes Røgelse og frembæres ren Offergave blandt alle Folk. Thi den sande Røgelse for Herren er de helliges Bønner (Aab. 5, 8), og den rene Offergave fra alle de frelste af Hedningerne er deres Selvhengivelse til Herren, naar de „fremstiller sine Legemer som et levende, helligt og Gud velbehageligt Offer, hvilket er deres aandelige Gudsdyrkelse." (Rom. 12, 1).

Hvor nemlig Guds Evangelium har aabenbaret Guds Kjærlighed, og hvor denne Kjærlighed er bleven udøst i Hjerterne ved den Helligaand, der brænder den rette Offerild, som fortærer det gamle selviske Væsen og frembærer for Herren det elskende Hjerte, som gjerne vil gjøre hans gode og fuldkomne og hellige Vilje.

Men denne Guds gode Vilje, som han ønsker fuldbragt ved de gjenfødte og levende Mennesker, indbefatter netop ogsaa dette, at hans Naade skal blive kjendt blandt stedse flere og flere Folkeslag paa Jorden, indtil Herrens Kundskab dækker Jorden ligesom Vandet dækker Havets Bund.

Thi endda er Forjættelsen ikke opfyldt i hele dens Udstrækning; endda er ikke alle Hedninger blevne Herrens hellige Folk, som frembærer ham aandelige Offere. Endda brænder mange sine Offergaver paa Afgudsaltere; endda hviler Frygt og Rædsel for falske Guder over Millioner af Menneskehjerter.

Men er ikke Forjættelsen endda opfyldt, hvad er det, som holder den tilbage? Intet andet end vor Sløvhed og Sendrægtighed i Her-

Digitized by Google

rens Tjeneste. Vi er jo de frelste af Hedningerne, som skulde fremstille os selv som et Herren velbehageligt Offer ved at fortæres i hans Tjeneste. Vi er jo de, som skulde udbrede Evangeliet, saa Herrens Navn kunde blive kjendt blandt Hedningerne og priset blandt Folkene. Vi er jo de, som skulde virke for, at sand Røgelse og ren Offergave frembæres for Herren fra hele Jorden.

Er vi virksomme i denne Tjeneste, eller er den os en halvt besværlig, halvt ligegyldig Sag, som vi kun ofrer liden Tanke og mindre Bøn og Arbeide? Dersom vi har Herren kjær, og dersom hans Kjærlighed har frigjort os fra Verdens Slaveri, saa er ogsaa hans Vilje og Gjerning os dyrebar, saa vi frivilligt gaar i hans Tjeneste og løber i hans Erinde. Dette er en vigtig Del af den kristelige Frihed og den frigjorte Menigheds Arbeide, at elske dem, som Jesus døde for, og at bringe dem det frigjørende og frelsende Evangelium. Maatte denne Frihed og denne Tjeneste forenes for os i Kjærlighedens Hengivelse og Arbeide til Guds Riges Fremme og Guds Forjættelsers Opfyldelse!

„Gasseren," 1903, Side 113—116.

10. Menneskefiskere.

Men da Jesus vandrede ved den galilæiske Sø, saa han to Brødre, Simon som kaldes Peter, og Andreas hans Broder, kaste Garn i Søen; thi de var Fiskere. Og han sagde til dem: Følger efter mig, saa vil jeg gjøre eder til Menneskefiskere! Matt. 4, 18. 19.

Disse Vers, som fortæller om noget af det første, Jesus gjorde, efterat han havde begyndt sin offentlige Virksomhed, har altid tiltrukket sig megen Opmerksomhed baade af troende og vantro.

Vantroen har spottet ham, som vilde grunde Himmeriges Rige paa Jorden, og som ikke havde bedre Forstand eller større Held med sig, end at han kaldte nogle Fiskere, forat de skulde være med at lægge Grundvolden til saa stor en Bygning.

Troen har glædet sig og glæder sig fremdeles over det, som Jesus takker Faderen for: „Jeg priser dig, Fader, Himmelens og Jordens Herre, at du har skjult dette for vise og forstandige og aabenbaret det

Digitized by Google

for umyndige;" det samme som Paulus udtrykker saaledes: „Ikke mange vise efter Kjødet, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme er kaldte, men hvad der er daarligt i Verden har Gud udvalgt for at beskjæmme de vise, og hvad der er skrøbeligt i Verden, har Gud udvalgt for at beskjæmme det sterke, og hvad der er lavt i Verden, og hvad der er ringeagtet, og hvad der er intet, har Gud udvalgt forat tilintetgjøre det, som er noget, forat intet Kjød skal rose sig for ham."

Thi dersom det paa den ene Side er sandt, at der var knapt nok ringere Folk at kaare til Grundlæggere af „Riget" end galilæiske Fiskere, saa er det jo paa den anden Side aldeles klart, at kunde disse galilæiske Fiskere blive Redskaber til den store Gjerning, som kan sees paa denne Dag, saa er det desto mere til Guds Ære og vor Herres Jesu Pris, efterdi det er et Bevis paa, at den overvættes Kraft, som blev disse Fiskere tildel, er ikke af Mennesker, men af Gud.

Og som alt Guds Ord er ogsaa disse Vers skrevne „os til Lærdom;" thi de fortæller ikke bare en forbigangen Begivenhed, som nu kun har historisk Interesse, men de nedlægger Loven for Guds Riges Arbeide for alle Tider. Thi hvad Jesus dengang vilde, da han kaldte Simon og Andreas, det samme vil han endda. Og som det dengang gik for sig, at en Fisker kunde blive en Menneskefisker, saaledes gaar det for sig endda:

„Følger efter mig, saa vil jeg gjøre eder til Menneskefiskere!"

Jesu Efterfølgelse er det første.

Havde de vantro Spottere forstaaet alt, som deri ligger, saa havde de neppe foragtet de Mænd, som Jesus kaldte til at være med at bygge Guds Rige paa Jorden.

„Følger efter mig." O, hvilket Kald og hvilken Opgave! Tænk paa ham, som gik foran, se hans Vei og hans Vandel, se hans Kamp og Seier, hans Gjerning og Lidelse, hans Fornedrelse og Herlighed, og døm selv, om det er saa lidet at følge Jesus, at deres Erfaring og Virke, som har fulgt ham, intet er værd!

Eller prøv selv, hvad det er, at tage Korset op og følge Jesus efter, saa vil du nok merke, at Kravet er saa stort og efter den naturlige Følelse og Forstand saa overmenneskeligt, at allerede om dette første Kravs Opfyldelse siger Jesus: For Mennesker er dette umuligt, men for Gud skal ingen Ting være umulig.

Digitized by Google

Om derfor noget Menneske nogensinde blir en virkelig Jesu Efterfølger, som forlader alle Ting, fornegter sig selv, forsager Verden, tager Korset op og vandrer i Jesu Fodspor gjennem Trængsler til Herlighed, saa er allerede deri Guds Kraft aabenbaret paa en saadan Maade, at man ikke længer undres saa meget over de Kræfter til Arbeide, som udfolder sig i et saadant Menneskes Liv.

Men er der nogen saadan virkelig Jesu Efterfølger blandt Menneskene nu? Ja, hvis der er nogen sand kristen, eller nogen, som virkelig skal blive salig; thi ingen anden blir salig uden den, som vandrer Korsets Vei til Saligheden. Og der er dog vel nogen, som endda — ogsaa i vore Dage — agter sig frem til Himlen?

Følg efter mig, siger Jesus, og jeg vil gjøre dig til en Menneskefisker. Læg Merke til hans Ord; han siger ikke: følg mig, saa blir du en Menneskefisker; men: saa vil jeg gjøre dig til en Menneskefisker. Det gaar endog for en Jesu Efterfølger ikke saa af sig selv at blive en Menneskefisker; Jesus maa selv gjøre sine Efterfølgere til Menneskefiskere.

Og, Gud være lovet, han gjør det. Han giver sine Disciple denne Drift i deres Hjerter, at de maa faa Mennesker frelste, at de maa faa flere med sig paa Himmelveien, flere og altid flere, Sjæl efter Sjæl maa faa Del i Glæden i Gud, thi den er stor nok for alle; der er Rum og atter Rum for Gjæster ved Herrens store Nadvere og atter og atter sender Herren sine Tjenere ud efter flere.

Og Jesus giver ikke bare Lysten til at vinde Sjæle; han viser ogsaa sine Disciple, hvorledes det skal gjøres. Han lægger selv den venlige Indbydelse paa sine Tjeneres Tunge: Kommer, thi nu er alle Ting beredte, kommer til Bryllup! Gaar ud paa Stadens Gader og Stræder og samler dem ind! Gaar ud paa Veiskjellene og ved Gjærderne og nød dem til at komme ind, at mit Hus kan vorde fuldt!

Ja, det var vel saa i de gamle Dage, mener du, men nu — nu er der vel ingen saadan Befaling til os? Det var vel Apostlerne, som skulde være Menneskefiskere, ikke vi?

Aa ja, det ser ud, som om det er forbi med Kristendommens Kraft, og som om der ikke er mange, som vil være Menneskefiskere; men Herrens Kraft er dog den samme, og hans Aand er mægtig som i for-

Digitized by Google

dums Dage, og endda kalder han Efterfølgere, som han vil gjøre til Menneskefiskere.

Og vi kan ikke krybe bag Apostlerne og sige: de skal gaa, men ikke jeg, eller bag Presterne og sige: de skal gaa, men ikke jeg. Thi hvem er Apostlernes Arvtagere om ikke den Menighed, som er bygget paa deres Grundvold? Og hvem formaner Paulus: vorder mine Efterfølgere, ligesom jeg er Kristi, om ikke alle sande Menighedslemmer?

Sandelig, Herren vil endnu have sit Legems Lemmer i samme Arbeide som i de gamle Dage. Og han kalder fremdeles sine Efterfølgere, hele sin Menighed og alle dens enkelte Lemmer, til at være Menneskefiskere.

Og Havet er lige dybt og fuldt af Fisk, og Verden er lige stor og fuld af Mennesker. Og vel har Menigheden vokset og de kristnes Tal tiltaget, og dog er der kanske ligesaa mange Hedninger tilbage at prædike for nu som i Apostlernes Dage. Thi ogsaa Hedningernes Tal er vokset.

Og Dørene er aabne og Portene sprængte, og Veiene er banede frem til alle Lande og alle Folk. Og eftersom Dagene gaar, lyder Jesu Kald stedse klarere og inderligere til alle, som hører hans Ord:

Følger efter mig, og jeg vil gjøre eder til Menneskefiskere!

„Gasseren," 1904, Side 33—35.

II. Jordens Salt.

I er Jordens Salt; men dersom Saltet mister sin Kraft, hvormed skal det saltes? Det duer til intet mere, uden til at kastes ud og nedtrædes af Mennestene. Matt. 5, 13.

Jesus bad for sine Disciple saaledes: Jeg beder ikke, at du skal tage dem ud af Verden, men at du skal bevare dem fra det onde.

Denne Jesu Bøn handler just om samme Sag som hans Vidnesbyrd i Bjergprædikenen: I er Jordens Salt, nemlig om det alvorlige Kald, som Herren har givet sine troende, den ansvarsfulde Stilling, i hvilken han har sat dem i Verden, en Stilling, som medfører saa store Farer for dem selv, at de kun ved Guds Naade kan bevares, saa de selv blir frelste.

Jordens Salt er Navnet paa de troende i Modsætning til den For-

Digitized by Google

dærvelse, som ved Synden er i Verden. Men denne Fordærvelse bestaar ikke netop i grove Laster, men den bestaar først og fremst deri, at de jordiske, sanselige og forkrænkelige Ting er Maalet for Menneskenes Digten og Tragten. Paulus skildrer denne Fordærvelse eller Raaddenhed saaledes: Mange vandrer, om hvilke jeg ofte har sagt eder og endnu siger med Taarer, at de er Kristi Korses Fiender, hvis Ende er Fordærvelse, hvis Gud er Bugen, og hvis Ære er i deres Skjændsel, de, som tragter efter de jordiske Ting.

Se, det er netop Sagen. Den aandelige Død, som er Adskillelsen fra Gud, har den aandelige Forraadnelse til sin umiddelbare Følge. Men den aandelige Død findes netop der, hvor Sjælen kun tragter efter jordiske Ting og Sansernes Tilfredsstillelse.

Men det er bare et andet Navn for Hedenskab; thi Jesus siger jo: efter alt saadant søger Hedningerne, nemlig efter Mad og Drikke og Klæder, det er for dem Livets hele Maal, intet andet har Værd for dem.

Det fortælles om en Gasser, som blev spurgt, om han kunde sit Fadervor, at han først længe sagde nei, at han havde glemt det, men da Missionæren spurgte, om han slet intet huskede deraf, saa brød han tilslut ud: Giv os idag vort daglige Brød! Det havde han dog ikke glemt. Og det er betegnende for den største Mængde af Hedninger, de har Sans for Mad og Drikke, men hvilken Sløvhed, Ligegyldighed, Uimodtagelighed, naar det kommer til Spørgsmaal om det, som er aandeligt!

Naar derfor Jesus siger om sine Disciple: I er Jordens Salt, saa betegner det en høi og hellig Opgave, et Kald, han giver dem, hvortil de ingenlunde er dygtige af sig selv eller af sin egen kjødelige Natur. Thi af Naturen var de jo Vredens Børn, ligesom alle de andre.

Det er jo bare Livet, som hjælper mod Døden; det er bare det aandelige Liv, som hjælper mod den aandelige Død. Det er bare ved at komme over fra Døden til Livet, at nogen blir Salt i den Forstand, som Jesus her taler om. Der kan ikke være Tale om at redde eller bevare de aandelig døde fra Forraadnelse uden ved Livet selv.

Naar derfor Ordet lyder til dem, som i vore Dage kaldes kristne, saa blir det vistnok for alle, som endnu har noget af virkeligt Alvor

Digitized by Google

tilbage i sine Sjæle, et skarpt prøvende Ord, dette: I er Jordens Salt.

Er vi det? Ja, er vi virkelig det? Er vi overgangne fra Døden til Livet? Er vi komne ud af den Fordærvelse, som ved Begjærlighed er i Verden, og ind i det Kjærlighedens Liv, som virkes af Guds Aand, og som baade selv er mægtigt til at vare evindelig og som har Kraft til at drage andre med sig ud af Døden ind til Livet?

Thi det ser dog vel alle, som vil se, at mange kaldes med Kristi Navn og er dog alligevel Kristi Korses Fiender og hjælper til af al Magt med at befordre aandelig Død og Raaddenhed blandt Menneskene.

Men vi kalder os jo ikke bare kristne i den Betydning, at vi bor i et kristent Land; vi kalder os Menighed og Guds Børn, hellige og elskede, udvalgte og dyrebare for Gud. Er vi da ogsaa Salt? Føles det og kjendes det i vort Liv, at vi er Synden og Døden iveien? Kjendes der en Livets Kraft i vor Tale og vor Handling? Er det som Apostelen siger: Eders Tale være altid nydig, krydret med Salt, saa I ved, hvorledes det bør eder at svare enhver? Omgaaes vi viselig med dem, som er udenfor, saa vi kjøber den beleilige Tid?

Sandelig, det blir en haard Selvprøvelse for Menigheden, naar den skal frem i Ordets Lys og spørge sig selv: Er jeg Kristi Legeme? Lever jeg hans Liv, og gjør jeg hans Gjerning? Men det er dog virkelig Betydningen af dette Ord: I er Jordens Salt.

Men, Gud være lovet, er de end saa faa, nogle er der dog, som er overgangne fra Døden til Livet, og som staar mandigen i Arbeidet og Kampen for Livet.

Men endda kommer dette Spørgsmaal til: Hvad salter du? Hvor langt rækker din Indflydelse? Jesus siger: J o r d e n s Salt, J o r d e n s. Saa langt skal Menighedens Indflydelse række. Den stanser ikke ved Familie eller Vennekreds eller ved den lokale Menigheds Grænser eller ved Fædrelandet eller vor egen Nation. Længere frem og videre ud gaar Kaldet. Saa langt som Døden gaar, maa Livet prøve at række. Er ikke det Meningen?

Men hvor herfker Synden og Døden mere uforstyrret, mere enevældigt end ude i Hedenskabet? Og du tror jo paa ham, som ved Døden har gjort den magtesløs, som havde Dødens Vælde, det er Djævelen, og som derved vilde sætte dem i Frihed, som formedelst

Digitized by Google

Dødens Frygt var under Trældom al deres Livstid. Du tror jo paa Dødens Overvinder; du tror jo, at Jesu Evangelium er Lægedom mod Døden.

Hvad gjør du da? Bringer du Evangeliet til de døende eller døde? Se, det er jo det, som behøves, at Saltet kommer i allernærmeste Berørelse med det, som saltes. Hvorfor holder du dig da saa fjern? Hvorfor staar du paa Afstand?

Jorden faar ikke Gavn af Saltet, medmindre det bruges, medmindre det hengives, opgives, opofres. Er det en stor Opgave, saa sandelig er det ogsaa en smertelig Opgave. Det er som Paulus siger: Vi, som lever, hengives stedse til Døden for Jesu Skyld, forat ogsaa Jesu Liv maa aabenbares i vort dødelige Kjød.

Det er Saltets Art. Det bruges op, det tæres hen; men det bevarer og redder og frelser Liv, og det har gjort sin Gjerning.

Men vover du ikke Livets Kamp mod Døden, saa er Faren stor. Vover ikke Menigheden at tage sit Kald og sit Kors op, saa visner og sygner dens eget Liv. Og skikker den sig lige med Verden, saa falder den under samme Dom og Fordærvelse med Verden.

Derfor er dette Livets Vilkaar for Jesu Disciple og hans Menighed: Sandelig, sandelig siger jeg eder: Udenat Hvedekornet falder i Jorden og dør, blir det alene; men naar det dør, bærer det megen Frugt. Hvo der elsker sit Liv, skal miste det, og hvo der hader sit Liv i denne Verden, skal bevare det til et evigt Liv.

Lad os ikke være bange for at fortæres i Herrens Tjeneste og hans Kjærligheds Arbeide! Han, som selv har hengivet sit Liv i Døden og herlig er opreist deraf, han skal ogsaa give dem, som hengives til Døden for hans Skyld, en herlig Opstandelse og en salig Indgang til det evige Liv. „Gasseren," 1904, Side 49—52.

12. Skattesamlere.

Samler eder Skatte i Himmelen, hvor hverken Møl eller Rust fordærver, og hvor Tyve ikke gjennembryder eller stjæler! Matt. 6, 20.

Bevar dit Hjerte, siger Vismanden, fremfor alt det, som bevares, thi Livet udgaar fra det (Ordspr. 4, 23). Og Jesus giver os ogsaa

Digitized by Google

at forstaa Hjertets Værd, naar han raader os til ikke at samle Skatte paa Jorden, men i Himmelen, fordi „hvor eders Skatte er, der vil ogsaa eders Hjerte være."

Jordiske Skatte er saa farlige og fordærvelige, fordi de drager Hjertet nedad og binder det til denne Jord og den nærværende Verden.

Himmelske Skatte har en saa velgjørende Virkning, fordi de hjælper til at gjøre os himmelsksindede og til at have Hjertet opløftet til de usynlige og evige Ting.

Og det vil kanske hjælpe os til at se endda noget klarere i denne Sag, naar vi læser Johannes's Formaning i hans 1ste Brev: Elsker ikke Verden, ei heller de Ting, som er i Verden. Dersom nogen elsker Verden, er Faderens Kjærlighed ikke i ham. Thi alt det, som er i Verden, Kjødets Lyst og Øinenes Lyst og et hoffærdigt Levnet, er ikke af Faderen, men af Verden. Og Verden forgaar og dens Lyst; men hvo der gjør Guds Vilje, blir til evig Tid.

Det, som Hjertet elsker og hænger ved, beskjæftiger jo Hjertet ved Dag og Nat. Altid vender Tanke og Hu did tilbage, naar man for en liden Stund har været nødt til at tænke paa noget andet.

Det er sterke Baand, som binder den gjerriges Hjerte til hans Rigdom, eller den æresyge og forfængelige til hans Storhed, eller den forlystelsessyge til hans Fornøielser. Det er det samme, hvad der for et Øieblik forstyrrer disse, som elsker Verden, i deres Kjærlighed og Lyst, uvilkaarligt vender dog Hjertet tilbage til den elskede Gjenstand og dvæler derved. Under Arbeide og Hvile, ved Dag og ved Nat, i Hjemmet eller i Kirken kommer dog Hjertet altid tilbage til sin Skat.

Og ligedan med den, hvis Hjerte er bundet til Herren med den evige Kjærlighed. Kommer end Verden forstyrrende ind, og kræver end Arbeidet og den daglige Møie Opmerksomhed, i Hjertets inderste Dyb er dog Retningen den samme. Og som Magnetnaalen viser mod Polen, saa vender det himmelsksindede Hjerte altid tilbage til Gud og hans evige Kjærlighed, fordi kun der er Salighed.

Og heraf bestemmes Liv og Død. Tænk paa den rige Mand og Lazarus! Hjertets Kjærlighed bestemte deres evige og uforanderlige Skjebne.

Men Jesus vil, at hans Disciple skal ikke alene opnaa Himmelen, men at de ogsaa skal finde Skatte der, som de har samlet under Jor-

Digitized by Google

delivet. Hvad kan han mene dermed? Mon ikke det samme som han siger et andet Sted: Gjører eder Venner ved den urette Mammon, forat de, naar I skilles herfra, skal annamme eder i de evige Boliger?

Det vil vel ikke være alle Skattene eller hele Skatten; men det er dog sikkert, at det vil være en herlig Skat, som vil glæde et Menneske i al Evighed, om der findes Venner i den hinsidige Verden, som er vundne i den nærværende Verden ved de Tjenester, smaa eller store, som vi er istand til at vise hinanden hernede ved Hjælp af jordiske Midler.

Og Jesus, som vil, at hans Disciple skal have al den Glæde og Salighed, som det er muligt for Menneskehjerter at rumme, raader dem netop derfor til at samle sig Skatte i Himmelen, saadanne Skatte, som bestaar i frelste Menneskers glade Taknemmelighed.

Og her har ogsaa Hedningemissionen sin Plads. Det er en af de Maader, paa hvilke den urette Mammon kan benyttes til at samle sig Skatte i Himlen.

Det vil dog visselig være en sand Himmelglæde af rette Art, naar vi faar se de frelste drage ind i Herlighedens Rige, og de samles fra Nord og Syd, fra Øst og Vest til Lammets Bryllup og den himmelske Nadver.

At se dem, Skare efter Skare, komme frem til sin Plads for Tronen, og iblandt dem at gjenkjende Vennerne, vi havde fundet, og Sjælene, vi havde vundet, medens vi var paa Jorden, hvor herligt og opløftende vil ikke dette være!

Og naar de frelste af Hedningerne kommer frem, da at møde dem, vi bad for, og dem vi ofrede for, vil ikke det være værdt al den Opofrelse, som det medførte for os at sende dem Frelsens Evangelium?

Jo visselig, ingen vil angre paa, at han samlede sig saadanne Skatte i Himlen. De Værdier, vi efterlader os paa Jorden, er de, som ikke er ofret; de Værdier, vi finder igjen, tusindfold forædlet og forklaret, i Himlen, er netop de, som blev ofret til Guds og hans Riges Sag. Thi i dette er det jo sandt, at vi mister det, vi beholder; men vi vinder for Evigheden det, som vi ofrer.

Men hvorledes blir vi flittige og gode Skattesamlere?

Ja, det kan vi lære af dem, som samler Skatte paa Jorden. De siger ikke, hvorlidet kan jeg slippe med; men de siger hvormeget, aa hvormeget kan jeg faa lægge tilside i Skatkammeret? Hvor meget

Digitized by Google

kan jeg faa sammensparet denne Uge, denne Maaned eller dette Aar?

Saaledes maa ogsaa de kristne tænke om sine Skatte i Himlen. Ikke, hvorlidet kan jeg slippe med, men hvormeget kan jeg faa lagt op. Det er den rette Iver for Skattesamlingen.

Fik vi se det i dette Lys, hvor langt anderledes vilde ikke Spørgsmaalet om at give til Hedningemissionen stille sig for os! Med en Glæde uendeligt større og renere end den gjerriges over sine voksende Skatte, vilde vi da være med at frembære vore Gaver til Arbeidet for Hedningernes Frelse. Med stadigt voksende Interesse vilde vi agte paa ethvert Tegn paa Arbeidets Fremgang og paa Forøgelsen af de frelstes Tal.

Der vilde komme Liv i Bønnen og Arbeidet og Gaverne, om vi fik se det, at saaledes vokser vore himmelske Skatte, efterhvert som Arbeidet gaar frem, og Sjæle vindes gjennem de Opofrelser, som vi gjør; og snart skulde vi glemme, at vi havde ofret og forsaget noget, naar vi i Virkeligheden kun havde omsat de timelige Værdier i de evige Skatte i Guds Rige.

Samler eder Skatte i Himlen. Det er Jesu eget Raad og hans egen Befaling til dem, som vil høre Guds Rige til og blive delagtige i dets Herlighed. Lad os følge hans Ord; kun saaledes kan vi prøve hans Kraft! Lad os tage vore Gaver og Evner, vor Tid og vort Liv, vort Gods og Eie og lægge det alt ned for ham og sige: Jeg er ikke min egen, men jeg er din; tag mig i din Tjeneste, og brug mig i dit Arbeide, og lær mig at anvende alt, jeg har, til dit Riges Fremme paa den Maade, som du vil have det.

Kunde det lykkes for os at være saa ganske hengivne til Jesus og have det evige Guds Rige for Øie i alle Ting, saa skulde vi være fri og lykkelige formedelst Kjærligheden, som er Hjertets ene, rette, gode Del, som i Evigheders Evighed ikke skal tages fra os. Og hvad vi gav af Kjærlighedens Drift for Guds Riges Arbeide, skulde mangedobbelt gjengives os i de dødes Opstandelse, naar Vennerne, vi vandt, skulde hilse os velkommen i de evige Boliger.

„Gasseren," 1904, Side 81—84.

Digitized by Google

13. Missionsbønnen.

Beder, saa skal eder gives! Matt. 7, 7.

Det gjør saa godt at høre Jesu Ord, thi saaledes som han har endnu aldrig noget Menneske talt. Han talte som den, der havde Myndighed, og ikke som de skriftkloge. Og netop denne Myndighed, hvor velgjørende er den ikke! Det staar saa fast, og giver Sjælen saadan Tryghed og Fred, det, som Jesus siger. Og særdeles, naar hans Forjættelser kommer til os i de urolige Stunder, naar der er „udvortes Strid, indvortes Frygt," da er denne hans Ro og Høihed en vederkvægende Hvile for Sjælen og virker paa samme Maade, som hans vældige Ord til Stormen og de fraadende Bølger: Ti, vær stille!

Saaledes er det ogsaa med denne Forjættelse om Bønhørelse: Beder, saa skal eder gives! Saaledes taler intet Menneske om Bønnen; thi ingen kjender Faderens Sind og Faderens Magt saaledes som Sønnen.

Og vi behøver den saa vel i Forbindelse med vort Missionsarbeide. Thi naar vi ser paa de mange Vanskeligheder, som lægger sig i Veien for denne „hellige Krig" mod Satans Befæstninger og Mørkets Magt, saa føler vi tungt vor egen Afmagt og Usselhed; og Mismod lægger sig over Sjælen, saa vi er næsten rede til at opgive alt, fordi vi ikke duer til noget.

Derfor er Missionsbønnen en saadan Hovedsag for os, at vi ikke noksom kan øve os i den og blive baade dueligere og ivrigere i den fra Dag til Dag.

Og nu er det jo selvsagt for alle aandeligt oplyste kristne, at Summen af alt det, vi beder efter Guds gode og velbehagelige Vilje, er Bønnen om den Helligaand. Jesus selv har jo sat det aldeles klart for sine Disciple, at den Helligaand er den bedste Gave, den egentlige Gave, Gaven over alle Gaver for Guds Børn. Saa er da ogsaa Missionsbønnen i sit inderste Væsen netop en Bøn om Guds hellige Aand. Thi han er den, som skaber Missionærer, som driver dem ud i Arbeidet, som holder dem oppe i Gjerningen og giver dem Frugt af deres Virke; han er ogsaa den, som fylder Menigheden med

Digitized by Google

Iver og Nidkjærhed i denne Sag, saa den ikke giver sig Ro, før den faar sendt Rigets Evangelium ud til alle Folk.

Men dermed er det jo ikke sagt, at vi enten i Missionsbønnen eller anden Bøn skal kun nævne dette ene Ord, Aanden, og dermed lade al Tanke og Omhu fare. Det er Gud velbehageligt at høre sine Børns mange Suk og lytte til deres mange Bønner.

Missionsbønnen omfatter flere forskjellige Aandens Virkninger; den begjærer ogsaa Aandens Gave for mere end en enkelt Person. Beder vi for Missionen, saa er det vel noget af det første, vi beder om, at Høstens Herre vil uddrive Arbeidere i sin store Høst. Med andre Ord, Missionsbønnen er først

Bøn om Missionærer.

Missionærer, som faaes uden Bøn, er ikke af den rette Art. Først og fremst maa vel den, som skal blive Missionær, drives og ledes af Guds Aand til at bede med Esaias: Se, her er jeg, send mig! Det gaar vel ofte saa, at det første Herrens Kald til den, som skal blive Missionær, mødes med Moses's frygtagtige Bøn: Herre, send en anden! Men rigtig Alvor blir det ikke, før Ilden fra Alteret faar brændt bort baade Synd og Frygt, saa den, som selv har oplevet den store Naade, at hans Synd er borttaget, ogsaa blir befriet fra Frygten, saa han baade maa og tør bede: Send mig! send mig!

Men ikke det alene. Alle, som vil have en Missionær at sende ud, enhver Menighed, som vil træde ind i Rækkerne af de missionerende Menigheder, maa følge Menighedens Spor i Antiokia, som fik Paulus og Barnabas til sine Missionærer ved Bøn og Faste (Ap. Gj. 13).

Ligesom først den blir en ret Missionær, som beder: Herre, send mig! saa blir først den en ret missionerende Menighed, som beder: Herre, brug mig og hvad mit er i din Tjeneste, saa jeg kan faa være med at udsende Missionærer. Giv os Mænd at sende og Hjertelag til at sende dem!

Men det er ikke alt gjort med at sende ud Missionærer. Tænk, om vi bare sendte dem og ikke bad for dem! Det vilde blive en sørgelig Mission. Derfor er Missionsbønnen ogsaa en

Bøn for Missionærerne.

Digitized by Google

De, som er udsendte med Guds Evangelium til Hedningerne, er gaaet ud for os, i vort Sted, i den store Kamp for Guds Rige; hvorledes skulde vi ikke støtte dem? Kan et Folk glemme de Soldater, som vover sit Liv i Kampen mod Folkets Fiender, saa det ikke bærer dem og holder dem oppe paa alle Maader? Saa kan vel ikke heller Guds Børn lade de ensomme Mænd og Kvinder, som virker som Lys i Hedenskabets Mørke, staa forladte i Arbeidet og Striden? Lad os holde deres Hænder, ja deres Sjæle, deres Mod, deres Kraft, deres Frivillighed og Selvhengivelse oppe ved vore troende Bønner!

Disse vore Udsendinge skulde dog ikke fortære sin Kraft alene; ei heller skulde de være alene om at „træde Persekarret," saa de maatte klage over, at der var ingen, som hjalp, og der fandtes ingen, som støttede. Nei, disse Forkjæmpere i Lysets Krig mod Mørket skulde føle og fornemme, at der var en stor Skare af Forbedere bag dem, som med Deltagelse og Kjærlighed fulgte dem paa deres møisommelige Bane. Det vilde holde deres Hænder oppe og bevare deres Frimodighed. Derfor vilde det ogsaa give dem Frugt af deres Gjerning, saa de selv kunde blive bevarede fra at ligge under for Mørkets Magt, og Hedninger kunde udfries af Satans Baand og Lænker og føres ind i Guds Rige og det Samfund, som er i Lyset med Faderen og med hans Søn, Jesus Kristus.

Til denne Bøn for Missionærerne og deres Gjerning og dens rige Frugt blandt Hedningerne hører

Bøn om Midler

til Hedningemissionens Drift. Thi det koster at drive Hedningemission, og det er vel ingen, som mener, at vore Udsendinge skal bære Udgifterne alene? Hvem tjener vel i Krig paa sin egen Sold? Eller mon Guds Menighed skal vælge til Missionærer kun saadanne Mænd og Kvinder, som har Midler selv til at opholde sig og sit Arbeide? Nei, Midlerne til Missionærernes Ophold, til Kirker og Skoler, til Huse og Lærebøger, hvor skal de komme fra uden fra Gud gjennem hans Børns frivillige Aand? Lad os derfor bede Gud give Midler til alt vort Missionsarbeide, og naar vi saaledes beder, lad os betænke, at vi i Virkeligheden beder om selv at faa Offervillighedens salige Gave. Den rette Missionsbøn blir derfor ogsaa

Digitized by Google

Bøn om Menighed;

thi Menighed er jo netop det Kristi Legeme paa Jorden, som ved Aanden er forbundet med Hovedet, Kristus, og derfor ogsaa udstyret med Kristi Kraft og Kristi Kjærlighed, saa denne baade med Glæde og Styrke gjør hans Gjerning og gaar hans Erinde.

Der blir først ret Alvor i Missionsarbeidet, naar vi faar Menighed, det vil sige, naar Kristus udøser over os sin Aand, saa det gaar som paa hin Pinsedag, da Aanden kom og Tungerne løsnedes og de alle talte om Guds store Gjerninger i de forskjellige Tungemaal.

Og om vi da end maa bede om mange Ting i vor Missionsbøn, saa slutter vi dog, hvor vi begyndte, og siger: al Missionsbøn er dog i Sandhed Bøn om den Helligaand. Maatte den bare blive ret levende iblandt os, saa skulde vi faa baade Mænd og Midler og rig Frugt af Gjerningen baade ude og hjemme.

Beder, saa skal eder gives! „Gasseren," 1904, Side 177—180.

14. Jesu Vilje.

Og se, en spedalsk kom, tilbad ham og sagde: Herre! Om du vil, kan du rense mig. Og Jesus udrakte Haanden, rørte ved ham og sagde: Jeg vil; bliv ren! Og hans Spedalskhed blev straks renset. Matt. 8, 2. 3.

Der kan neppe tænkes et mere gribende Syn end det, som ovenstaaende Bibel-Ord aabner for Aandens Øie. En spedalsk Mand, hjælpeløs og uren, vammelig for sig selv og andre, er bleven grebet af Jesu Magt og Godhed; han er forvisset om, at her er den rette Læge, som kan forandre hele hans Stilling og gjøre ham til et nyt Menneske i det legemlige ialfald. Bare han vil!

Bare Jesus vil? Ja vist vil han. Den spedalske tviler ikke derpaa heller; men han beder ydmygt gjennem dette: Herre, om du vil. Det synes næsten for stort til at tro, og dog tror han det, at Jesus baade kan og vil hjælpe ham.

Og neppe er Bønnen over den spedalskes Læber, før vi blir Vidner til Bønhørelsen. Det er, som Johannes skriver i sit Brev: Vi ved,

Digitized by Google

at vi har de Ting, om hvilke vi har bedet ham. Det tager ingen Tid at blive bønhørt, hvor Bønnen er „efter hans Vilje."

Jesu Kjærlighed viser sig i al dens Renhed og Sandhed. Spedalskhedens Urenhed har ikke nogen Afsky og opvækker ingen Modbydelighed hos ham. Han staar ikke paa Afstand og giver sine Raad; ikke heller befaler han nogen anden at give den spedalske Mand den Pleie, han trænger. Nei, med Kjærlighedens fuldkomne Frivillighed, dens Iver, ja dens Glæde rækker han ud Haanden, rører ved den syge og siger: „Jeg vil, bliv ren! og den spedalske er allerede helbredet.

Saaledes hører Troen og Frelsen sammen. Den, som tror, er allerede frelst, saaledes som Jesus pleiede at udtale det: Din Tro h a r frelst dig.

Saaledes er Jesu Vilje. Og det er den, det kommer an paa. Det er den, vi maa rette os efter, om det skal gaa vel med os og vort Arbeide.

Det er Jesu Vilje, at al vor Urenhed, vor Synds Spedalskhed, skal borttages. Ligeoverfor hele den myldrende Menneskeslegt med al dens Synd, alle dens Saar, alle dens Smerter staar han rede og villig til at hjælpe.

Hvorfor blir da ikke alle disse lidende, syndefulde, urene Mennesker hjulpne? Hvorfor er der trods Jesu Vilje, trods hans Forsoningslidelse, trods hans vældige Magt dog endnu saa megen Elendighed og Jammer i Verden?

O, hør Svaret paa disse Spørgsmaal af Jesu Mund, om du ikke har hørt det fra din egen Samvittigheds manende Røst! Hør, hvad han siger: Jerusalem, Jerusalem, som ihjelslaar Profeterne og stener dem, som sendes til dig! Hvor ofte vilde jeg forsamlet dine Børn, ligervis som en Høne forsamler sine Kyllinger under sine Vinger! Og I vilde ikke.

Kan der tænkes noget mere rystende end denne Klage:

Hvor ofte vilde jeg — og I vilde ikke!

Derfor, siger vi, er det dette, som det gjælder om, at vi bøier os under Jesu Vilje baade for vor egen Del, for vor personlige Frelses Skyld, og i alt vort Arbeide for andre Menneskers Frelse.

Men vi kan jo ikke. Nei, vi kan ikke, medmindre Herrens Aand faar overbevise os om Synd og om Retfærdighed og om Dom. Blir

Digitized by Google

vi ikke dragne af Faderen, blir vi ikke kaldte af Aanden, blir vi ikke grebne af Kristus, saa bøier ikke vor Vilje sig under Jesu Vilje. Der maa noget brydes og briste i os, om vi skal blive af de sønderknuste, som raaber: Herre, frels os, vi forgaar!

Og det sker kun ved Guds Magt gjennem hans Ord og Evangelium.

Derfor er det ogsaa Jesu Vilje, at hans troende Disciple, hvem han har givet af sin Aand, skal bære hans Evangelium med Frelses Magt og Myndighed ud blandt Folkene, paa det at Hjerterne maa gribes af Herren, saa de ogsaa kan gribe ham.

Se den store Hedningeverden! Kan der tænkes noget ynkeligere Syn for den, som kjender lidt til Synd og Naade? Til Legeme og Sjæl er Hedningerne ynkelig tilredte. Lidenskabernes tøilesløse Spil slider Sjælene med dæmonisk Magt, og Sygdomme af alle Slags herjer Legemerne. Urenhed i enhver Betydning af Ordet gjør dem modbydelige for alle undtagen for ham, som gav sit Liv for deres Renselse og Befrielse. Han kjender Sjælenes Værdi, og ligesom den, der søger efter Guld eller Diamanter ikke bryder sig om det Smuds, han maa grave igjennem forat finde Skatten, saa er der ingen Urenhed, som kan holde Jesus tilbage, saa han ikke skulde søge efter de kostbare Sjæle forat frelse dem.

Og Jesus meddeler sin Kjærlighed til sine Disciple. I sine troendes Hjerter opvækker han den samme Længsel efter Menneskesjæle, som drev ham selv til Liv i Lidelse og Død paa Korset for Sjælenes Skyld.

Eller er ikke Menigheden Kristi Legeme? Og hvad har vel Kristus sit Legeme til, om ikke til at virke efter hans Vilje? Hvad skulde vel Kristi Legeme være bestemt til, uden til at udføre hans Kjærligheds Gjerninger?

Se, derfor er der saa inderlig Forbindelse mellem Jesu Vilje og hans Menighed. Den er jo Legemet, som han arbeider igjennem. Og naar hele Jesu Længsel staar efter dette ene, at Menneskesjæle maatte frelses, saa er det denne samme inderlige Længsel, vi maa være gjennemtrængte af, om vi skal vandre det Kald værdig, hvormed vi er kaldte.

Og i denne Jesu Viljes Kraft kan vi være med i hans Arbeide, ellers maatte jo hans Legeme være dødt og uvirksomt. Vi kan være

Digitized by Google

med at sende Frelsens Evangelium ud over Jorden efter Jesu egen Befaling.

Hvor Evangeliet kommer frem i Hedningeverdenen, saa den korsfæstede Frelser blir fremstillet for de fortabte, der vil dette gjentage sig, som vi læser om den spedalske Mand, der blev grebet af Jesu Magt og Godhed og tog sin Tilflugt til ham forat blive renset.

Lyset kommer ikke frem nogetsteds udenat aabenbare Urenheden og Synden og dens forfærdelige Følger. Og det vil sikkert ske, at nogen Sjæl vil føle den bitre Sorg over sin Elendighed og ligesom den spedalske raabe til Frelseren om Renselse. Og der vil komme samme salige Svar som til den spedalske: Jeg vil, bliv ren!

Har du hørt dette Svar fra Jesu Mund for din egen Del? Ja, da ved du, hvad Glæde er. Og skulde der ikke være Lyst og Længsel hos dig efter at gjøre andre delagtige i samme Glæde?

Send Evangeliet ud! Bidrager det til, at Nøden blir kjendt, saa gjør det ogsaa Hjælpen kjendt. Aabenbarer det Hjerternes Sygdom, saa aabenbarer det ogsaa den rette Læge. Og tusinde og atter tusinde urene Hedninger skal henfly til den barmhjertige Frelser og bede: Herre, om du vil, kan du rense mig! Og Barmhjertighedens Svar skal komme med lægende Magt:

Jeg vil, bliv ren! „Gasseren," 1904, Side 193—196.

15. Fra Øst og fra Vest.

Men jeg siger eder, at mange skal komme fra Østen og Vesten og sidde tilbords med Abraham og Isak og Jakob i Himmeriges Rige. Matt. 8, 11.

Det er ikke sjelden, at man faar høre den Indvending mod Hedningemissionen, at „vi har Hedninger nok hjemme." Som om det skulde være iveien for at sende Evangeliet ud til Hedningerne!

Men Jesus har ikke lært os, at vi skal bie med at sende Ordet ud til dem, som aldrig har hørt det, indtil alle de, som længe har hørt det, har omvendt sig.

Jesus har den sterkeste Forvisning om det Ansvar, som følger med at høre hans Ord. De, som hører Evangeliet, er skyldige til at tro og adlyde det da, naar de hører det; thi det er som Paulus

Digitized by Google

siger: Se, nu er en behagelig Tid, se, nu er Frelsens Dag. Jesus betoner dette Ansvar atter og atter paa de forskjelligste Maader. Thi Gud er den, som sætter Tider og Timer efter sit eget Velbehag, han tillader ikke Menneskene at sige: jeg har ikke Tid idag, naar jeg faar beleilig Tid, skal jeg baade høre og tro.

Nei, Herren lader Ordet lyde for os, og han lader det lyde, naar det er beleilig Tid; for os gjælder det at kjøbe netop denne beleilige Tid og nytte den til Omvendelse og Frelse for vore Sjæle. Men vi har ikke Ret til ved vor Ubodfærdighed og Vantro at forhindre og forsinke Guds Riges Udbredelse og Evangeliets Udsendelse til andre Folk. Vi kan ikke ligeoverfor Hedningemissionen svare: her er Hedninger nok herhjemme; thi til alle Tider og paa alle Steder vil der være dem, som tror, og dem, som ikke tror. Og dersom Herren havde biet med at sende Evangeliet til Hedningerne, indtil alle Jøder havde omvendt sig, hvad var der isaafald blevet af os?

Desuden, om Evangeliet sendes ud til Hedninger, blir det derfor taget fra os? Nei, vi ser kun dets Lys saa meget klarere og fornemmer dets Magt saa meget kraftigere, jo længere det sendes ud og jo flere Hedninger, som samles ind i Riget.

Lad os derfor, som Paulus siger, agte paa Guds Godhed og Strenghed; hans Godhed, at han saa længe har ladet Lyset skinne for os trods vor Sendrægtighed til at tro, hans Strenghed, at han venter, at vi skal lyde Kaldet, medens det lyder for os, hvis ikke, vil vor Fortabelse være uundgaaelig.

Og endelig er det Jesu Vidnesbyrd, at det er saa langt fra, at han vil bie med at kaldte andre, fordi om vi ikke omvender os, at tvertimod hans Vei og Hjertelag er saaledes, at vil de budne ikke komme, saa indbyder han straks andre, „for at hans Hus skal blive fuldt.“ Det vil sige, at om „Kristenheden“ er vantro og ubodfærdig og gjenstridig, saa søger Herren saa meget mere ude i Hedningeverdenen efter dem, som vil lytte til hans Kald og komme til hans Salighed.

Derfor skal mange komme fra Øst og fra Vest og sidde tilbords med Abraham, Isak og Jakob i Himmeriges Rige, men Rigets Børn skal kastes ud i det yderste Mørke, hvor der skal være Graad og Tænders Gnidsel.

Herren vil have sit Hus fuldt. Det er en Hovedsag i hans Hus-

Digitized by Google

holdning. Derfor vil han ogsaa, at hans Evangelium skal sendes ud forat samle ind de mange „fra Øst og fra Vest."

Vi forstaar lidt af denne Husholdning, saa snart vi har faaet noget af Kristi Sind og Aandens Lys. Thi da erkjender vi, at der ikke bare herhjemme, men ud igjennem hele vor Slegt er Sjæle, som trænger Frelse, og som ialfald i en vis Forstand kan siges at søge efter Lys og Sandhed. Og skulde ikke den guddommelige Barmhjertighed se dem og søge dem og finde dem? Eller skulde Herren kun have Hjerte for de mange forlorne Sønner og Døtre herhjemme? Skulde ikke hans Medlidenhed række til de mange Hedninger, for hvem Ordet ikke har lydt? Jo visselig, og som hans Hjerte slaar for dem, og som hans Barmhjertighed er optændt imod dem, saa udøser han ogsaa samme Barmhjertighed og Medlidenhed i sine Børns Hjerter, saa ogsaa de længes efter at faa bære Frelsens Evangelium ud til de mange, som endnu kan samles ind fra Øst og fra Vest.

Dersom vi derfor har noget lidet af Kristi Sind, skal denne Tanke, at der er saa mange Hedninger herhjemme, saa langt fra holde os tilbage fra Hedningemissionen, at tvertimod de saakaldte „kristnes" Utaknemmelighed og Ubodfærdighed skulde meget mere drive og tilskynde os til at arbeide saa meget ivrigere for, at Evangeliets Lys skulde skinne for dem, som ikke har havt det iblandt sig. Huset skal jo blive fuldt! Og de Pladse, som de gjenstridige „Rigets Børn" ikke vil fylde, de skal fyldes af de mange fra Øst og fra Vest, som Herren vil sanke ind ved sit Ord og sit Evangelium.

Lad os derfor ikke fare vild, Brødre og Søstre; lad os ikke lytte til de Røster, som siger: det haster ikke med Hedningemissionen! Herren har sagt til os, at vi skal bringe Evangeliet ud til alle Folk; han har ikke sagt, at vi kan bestemme, naar det skal ske. Hans Befaling er der, lad den blive udført!

Tænk ikke, at det kommer ikke saa nøie an paa Tiden! Missionsarbeidet er en hellig Krig for Menneskesjælenes Frelse og Guds Riges Seier over Mørkhedens Magter, og det gaar ikke an i Krigen at tænke, at det haster ikke med at udføre Befalinger og lystre Kommando. Det er altid nøie med Tiden, og fremfor alt i Arbeidet for Sjæles Frelse. Vi har Befalingen nu, den er givet os af Gud; vi har Tiden nu, den er ogsaa givet os af Gud, hvorledes kan vi da sige,

Digitized by Google

at vi har saa meget andet at gjøre just nu? Lad Lydigheden følge Befalingen, og lad Tiden blive nyttet, medens vi har den, og Guds Velsignelse skal være over os og vort Virke for hans Sag og for Sjæles Frelse.

Og medens vi strider og arbeider og lider, lad os se hen til Maalet! thi det skal opmuntre os paa Veien at se hen til „den store Skare, som ingen kan tælle, af alle Slegter og Stammer og Folk og Tungemaal, som staar for Tronen og for Lammet, iførte lange hvide Klæder og med Palmegrene i sine Hænder, og som raaber med høi Røst og siger: Saliggjørelsen tilhører vor Gud, ham, som sidder paa Tronen, og Lammet."

Ja, Venner, det er Maalet; didop skal vi. Derhen sigter vort Liv og vort Arbeide, saasnart vi hører Herren til. Han kjøbte os med sit Blod; han kjøbte ogsaa de mange Hedningefolk. Lad os sende dem Frihedens og Forløsningens Evangelium som er saa dyrebart for os; det vil blive til Frelse og Salighed ogsaa for mange blandt dem.

Og naar den gamle „Kristenhed" saa ofte er ormstukken i sin Tro, udhulet af verdslig Visdom og verdslig Lyst, saa skal det blive baade til dens Beskjæmmelse og dens Tilskyndelse, naar den enfoldige og barnlige Tro hos omvendte Hedninger mange Gange straaler i saa friskt og herligt Lys, og Herren atter vidner: sandelig, saa stor en Tro har jeg ikke fundet i Israel.

Og saa den Dagen, naar de samles fra Øst og fra Vest for at sidde tilbords i Himmeriges Rige! Ja, den Dagen, den Dagen! Naar alle Savn er tilfredsstillet, naar alle Længsler er opfyldte, naar Hjertet svulmer af Salighed i Herrens og hans udvalgtes Samfund! Har du tænkt at være med da, o, saa tænk paa at du maa være med nu! Vær med i Kampen, om du vil være med i Seieren; vær med i Arbeidet, om du vil være med i Hvilen; vær med i Hedningemissionens Sorg og Møie, om du vil være med i Samlingsdagens Glæde og Herlighed!

„Gasseren", 1904, Side 209—212.

Digitized by Google

16. Jeg er Herren, din Læge.

Og Jesus kom ind i Peters Hus og saa, at hans Hustrus Moder laa og havde Feber. Og han rørte ved hendes Haand, og Feberen forlod hende, og hun stod op og tjente dem. Men da det var blevet Aften, førte de mange besatte til ham, og han uddrev Aanderne med et Ord, og helbredede alle dem, som havde ondt, forat det skulde fuldkommes, som er talt ved Profeten Esaias, der siger: Han tog vore Skrøbeligheder og bar vore Sygdomme. Matt. 8, 14—17.

At Synd og Sygdom hører sammen, og at derfor Frelse og Lægedom hører sammen, var aabenbaret Israel fra Begyndelsen, og de fik erfare det ofte og paa mange Maader i Ørkenvandringens Dage, da de ved Moses fik saamange grundlæggende Aabenbarelser af Synd og Naade.

Men som Solens Lys er mangfoldigt sterkere ved Middagstid end i Morgendæmringen, saa lyser ogsaa Guds Sandhed saa mangfoldigt klarere i Jesus Kristus end nogensinde tilforn. Og hin Dag i Kapernaum, da Peters Svigermoder blev helbredet, og mange besatte og alle, som havde ondt, blev hjulpne af Herren, da skinnede og straalede Naaden med al dens lægende Virkning som klar Sol for Folket, og det erkjendtes af dem, som havde aandsoplyst Sind, at Jesus var den, om hvem Esaias havde spaaet: Han tog vore Skrøbeligheder og bar vore Sygdomme.

Herren er din Læge, fordi han er din Frelser fra Synden. Fordi der hos ham paa Forsoningens urokkelige Grund er Forløsning, nemlig Syndernes Forladelse, derfor er der ogsaa hos ham den fuldkomne Lægedom, Befrielse fra Sygdom og Skrøbelighed, Lidelse og alt ondt. Det hviler alt paa Forsoningens faste Grund; fordi „Straffen laa paa ham," derfor har Jesus Magt til at sige til den verkbrudne: Søn, vær frimodig, dine Synder er dig forladte; og derfor kan han ogsaa ligesaa mægtigt og kraftigt sige til ham: Staa op, tag din Seng og gaa!

Dette er lige sandt idag, som i Jesu Kjøds Dage. Alle som har troet paa ham, er blevne hjulpne, og alle som tror paa ham, blir hjulpne fra Synd og Sygdom. — Nei, ikke alle, siger nogen; thi mange troende ligger dog syge længe. — Aa ja, de gjør det; men

Digitized by Google

Jesus staar ved deres Sygeleie og siger: Denne Sygdom er ikke til Døden, men til Guds Ære, for at Guds Søn skal blive forherliget ved den.

Dog, vi skal ikke her i vort Missionsblad tale om dette, hvorfor Guds Børn maa lide meget baade af Sygdom og mangt andet, før de i de dødes Opstandelse opnaar den evige Lægedom. Det vilde blive altfor langt, og en Aargang af „Gassseren" vilde ikke give os Rum nok til at sige endog noget lidet om alt det, som hører med til den rette Erkjendelse af de troendes Lidelser. Der er en anden Side af Sagen, som det her gjælder om; det er Spørgsmaalet om, hvorledes Herren gaar frem i sin lægende og frelsende Gjerning. Thi her viser det sig, at han har Brug for sine Børns og Disciples Tjeneste, og det gjælder for os om at gaa ind i Tjenesten med al vor Evne og Gave, vore Sjæls og Legems Kræfter, for at Herrens Frelse skal naa til alle Mennesker saa vide, som Jorden strækker sig.

Det er klart afmalet i vor Tekst, hvorledes det har sig med Herrens Husholdning i dette Stykke. Jesus er Lægen, og han øver sin helbredende Gjerning, hvor han finder en syg, som virkelig henvender sig til ham i Tro og Tillid. Og de, som er blevne helbredede, blir hans Tjenere til at gjøre hans Frelse kjendt for alle, som trænger den, at de kan faa Tiltro til Lægen og komme forat blive hjulpne.

Dette er hans Maade. Se bare, hvorledes det gik for sig i Kapernaum, hin Vækkelsens og Frelsens og Naadens Dag! En gamme syg Kone blev helbredet af Jesus. Hun stod op og tjente ham. Rygtet derom kom straks ud i den lille By, og der blev Bevægelse; ja, en vældig Vækkelse, som satte mange Mennesker i Virksomhed og bragte mange syge til at længes efter Lægedom. Mange Kræfter rørtes og mange Hænder tog fat, besatte blev førte til Jesus, syge blev baarne til ham, svage og skrøbelige kom vaklende og haltende, blinde blev ledede ved Haanden til ham; Huset, hvor han var, blev udpeget for de spedalske, og medens Folket traadte tilside, gik disse „urene" frem til sin Frelser.

Hvad synes du? Var det ikke en vidunderlig Dag, og var det ikke en merkelig Gjerning, Herren udførte ved en gammel, syg Kvinde?

Men se, saadan er jo hans Vei. Saadan var den dengang, og saadan er den endnu den Dag idag. Herren har Frelse og Læge-

Digitized by Google

dom for alle, som vil blive frelste, og han bruger ogsaa nu sine frelste til Redskaber i sin Tjeneste, forat de skal gjøre hans Frelse kjendt og ved hans eget Ord lede Sjælene hen til ham, at de kan blive helbredet.

Derfor reiser der sig to Spørgsmaal for os: Har vi erfaret Frelsen? og: Er vi traadt ind i Tjenesten? Begge Spørgsmaal er lige alvorlige og vigtige; og det er ogsaa af den største Betydning, at vi sætter dem frem for os selv og besvarer dem i den rette Orden. Der er mange, som gjerne vil være store Redskaber og udføre meget i Herrens Tjeneste, men de vil ikke frelses af Naade; dertil er de for sterke. Og omvendt, mange vil frelses af Naaden, men Arbeidet og Tjenesten vil de ikke indlade sig paa; dertil er de saa altfor svage og uskikkede.

Men se Herrens Vei og Maade! Han helbreder Peters Svigermoder, og hun staar straks op og tjener. Det er enfoldigt nok. Du skal jo hverken skaffe Kraft eller Evne; det skaffer Jesus, som giver Livet; men du skal bruge den Evne, du faar, naar du har faaet den; ikke før. Herren vil jo frelse først, saa vil han, at du skal bekjende hans Navn og gjøre hans Frelse kjendt indtil Jordens Ender.

Derfor er Herrens Menighed af saa stor Betydning i hans Husholdning. Begynder du ikke at skimte dens Kald og Opgave, naar du ser Frelseren med Liv og Lægedom paa den ene Side, og paa den anden Side en Verden fuld af Død og Nød? Og Menigheden — Kristi Legeme — med hans Ord og Aand, Jesu troende, staar der imellem de to forat udrette denne Tjeneste at gjøre Jesus og hans Frelse kjendt for Syndere. Hvilken Stilling, og hvilket Ansvar!

Sjæl, er du frelst? Sjæl, er du med i Arbeidet? Tag Spørgsmaalene i deres rette Orden og svar paa dem i Oprigtighed. Thi af disse to Spørgsmaal afhænger din egen og kanske mange andres Frelse.

Og naar du har faaet Sagen klar for dit eget Vedkommende, saa tænk paa Hedningeverdenen med al dens Nød og Sygdom! Tænk paa Hedningernes Lidelser i den nærværende Tid, tænk paa deres Skjebne i Evigheden! Og spørg saa Herren og spørg dig selv, om ikke du er skyldig at gjøre noget for alle disse, som er saa syge og ikke kjender Lægen?

Her er noget at virke for, her er noget at tjene Herren med, her

Digitized by Google

er noget at tjene din Næste med. Kan du gaa fra dette med Ligegyldighed, kan du, naar du selv er frelst, lade de andre være uden Hjælp og Frelse? Nei, du kan ikke, dersom Guds Aand faar raade i dit Hjerte og i dit Liv. Nei, du kan ikke, dersom Guds Kjærlighed er udøst i dit Hjerte ved den Helligaand, som er dig given.

Nu ser du vel, hvorfor Tro og Kjærlighed hører sammen? Nu ser du vel, hvorfor Menighed og Mission hører sammen? Nu ser du vel, at, naar Jesus giver Kraften, saa har du ingen Undskyldning, hvis du ikke træder ind i Tjenesten? Liv og Arbeide, Tro og Bekjendelse hører sammen. Og sandelig, om alle de, som virkelig tror paa Jesus og hans Naade, ogsaa vilde virke med hans Sind og Kjærlighed, saa skulde det blive en Dag paa Jorden som hin Dag i Kapernaum, da alle de, som har ondt, skulde faa høre om ham, som kan hjælpe, og de skulde komme til ham og erfare, at endnu er hans Navn Jesus, og endnu er han

Herren, som er din Læge.

„Gasseren," 1904, Side 225—228.

17. Hvad koster det?

Og der gik en Skriftlærd frem og sagde til ham: Mester! Jeg vil følge dig, hvor du gaar hen. Og Jesus sagde til ham: Rævene har Huler, og Himmelens Fugle Reder; men Menneskens Søn har ikke noget, hvortil han kan helde sit Hoved. Matt. 8, 19. 20.

Arbeidet for Guds Riges Udbredelse blandt Hedningerne er en Del af Jesu Efterfølgelse. Og de faa Ord, som omtaler den skriftlærde Mands Forsæt og Jesu Svar derpaa, er ogsaa en Formaning til alle Jesu Disciple, at de maa være belavet paa, hvad hans Efterfølgelse koster.

Vi hører ofte i den kristelige Forkyndelse om, hvad det koster at komme til Jesus forat blive frelst; at du maa sige Verden Farvel, forlade Lysternes Vei, byde Kjødet og Egenviljen Trods og komme til Korset som en fattig Synder forat blive frelst af Naade alene Men naar der saa vidnes om „Frelsen af Naade, fuld og fri," og Vidnesbyrdet stanser der ved Glæden og Saligheden i Jesu Sam-

Digitized by Google

sund, saa faar man ofte et Indtryk af, at nu er Opofrelsen og Selvfornegtelsen skeet, nu er Udlægget gjort; herefter vandrer den troende paa Salighedens frydefulde Veie og hviler paa grønne Enge i Glæde og Herlighed.

Men Jesus har ikke lovet bare Hvile for dem, som kommer til ham. Heller ikke er noget friskt og sundt, levende og kraftigt Guds Barn tjent med bare Hvile. Jesus har lovet ogsaa at give Arbeide og gjøre sine Efterfølgere til Menneskefiskere.

Og ikke det alene. Siden vi ikke er færdige med „det gamle Menneske," om end Frelsen i Kristus har givet os et nyt, indvortes Menneske, helligt og rent, saa er ogsaa Arbeidet ledsaget af Trængsel, og de kristne Arbeidere er tillige Korsdragere, som lider ondt, medens de gjør godt.

Vi taaler ikke „gode Dage" paa vor Himmelvandring; blir det saa særdeles behageligt for os, saa vi ikke merker nogen Smerte af Kjødets Korsfæstelse, saa er det snart gjort at glemme Maalet og slaa sig tilro i „Jordens lavere Egne" og sovne ind i søde Drømme og lade Sverdet og Kampen ligge.

Jesus vil derfor minde os om, at hans Efterfølgelse medfører baade Arbeide og Lidelse. Og det gjælder ogsaa om Arbeidet for Hedningemissionen, der, som vi sagde, er en Del af hans Efterfølgelse. Han selv gaar foran ud igjennem Hedningeverdenen, „seirende og forat seire." De, som kjender ham, følger ham ogsaa paa denne Vei og lader Vidnesbyrdet om hans Frelse lyde langs Veien. De synger hans Pris og fortæller om hans store Gjerninger, men han selv bryder Banen og bereder Veiene for sine trofaste Efterfølgeres Vandring og Virke.

Lad os endelig betænke og overveie dette vel, saa slipper vi Forargelsen paa Lidelsens og Kampens Dag.

Det var Forargelsen og den dermed følgende Forsagthed, Sløvhed — ja ofte endog Fornegtelse og Forhærdelse — som Jesus vilde spare den skriftlærde og os alle for, naar han paa Forhaand lod ham og os vide Vandringens Vilkaar.

Og hvor vigtigt er ikke dette i Missionsarbeidet! Thi det er i Virkeligheden et Felttog, en hellig Krig med alle Krigens Besværligheder og Skuffelser, dens Nederlag og blodige Skrammer. Dersom da paa Slagets Dag Forargelsen kommer til, og Modet glipper, hvor

Digitized by Google

snart er det da ikke gjort at kaste Vaabnene, vende Fienden Ryggen, prøve at redde sig ved skjændig Flugt og saaledes blive Fiendens sikre Bytte og finde den ærløse Død istedetfor den overvættes herlige Seier

Missionsgjerningen er Kampen mod Mørkets Rige og Djævelens Magt. Og den Fiende, som vi gaar imod, er virksom baade ude og hjemme. Ude i Hedningeland holder han sine Offere bundne med Baand, som gjør dem til hans Slaver og Tjenere, saa de kjæmper for Trældommen istedetfor for Friheden. De holder fast ved Synden, og de frygter for Frelsen og det frigjørende Evangelium. Derfor er Hedningemissionen en Kamp for Hedningernes modstræbende Sjæle som Mose Kamp for de uvillige og vrangvillige Israeliters Befrielse fra Faraos Trælleaag.

Og herhjemme i de kristne Lande, i Menighederne, ja i selve Missionskomiteerne og Missionsbestyrelserne er Fienden virksom forat virke Sløvhed og Ligegyldighed, Forsagthed og Modløshed. Han opvækker Begjærlighed efter Penge og Nydelser, han kaster ind Mistro og Tvil i Hjerterne, han lammer Arbeidet ved at hindre os fra helt og fuldt at hengive os til Guds Aands Ledelse og Drift.

Imod al denne Forargelse er det, Jesus vil ruste og væbne os, naar han siger til os: Ævene har Huler og Himmelens Fugle Reder; men Menneskens Søn har ikke noget, hvortil han kan helde sit Hoved.

Lad os væbne os med dette Sind, Brødre og Søstre, naar vi gaar ind i Kampen for Hedningernes Frelse. Lad os komme ihu, at det koster noget, ja meget, ja endog det, som Verden kalder — alt. Det koster, hvad Verden har at byde af Nydelse og Behagelighed; vi blir hjemløse i Verden, som Jesus var det.

Eller hvorledes er det med Soldaten i den jordiske og verdslige Krig? Maa han ikke paa udvortes Maade forlade Familie og Hjem, Venner og Fædreland, og gaa ud, hvor han møder Fienden og ofte Døden. I Telte maa han bo, paa Jorden maa han sove; er han sat paa sin Post, saa maa han holde ud ufortrødent, indtil han løses af.

Saa er det med os i vort aandelige Felttog. Intet maa holde os tilbage af de nærværende, timelige Ting, intet maa hindre os; ingen Trusel maa være for sterk, ingen Tillokkelse for sød, saa vi ikke

Digitized by Google

følger ham, som gaar foran i Striden, og som har prøvet dens Vilkaar haardere end nogen anden.

Men er Kristi Efterfølgelse og det Arbeide og den Kamp, han fører os ind i, værdt saa meget?

Spørg Jesus, om det var værdt saa meget for ham? Eller hvad søgte han, som istedetfor den Glæde, han havde for sig, taalmodig led Korset? Hvad andet end Synderes Frelse og Guds Riges Herlighed? Og er der ikke samme Vilkaar og samme Belønning sat for os, som havde saa meget værre fortjent?

Dersom nu Arbeidet og Lidelsen er saa meget værdt, at Jesus vilde forlade Himmelen og dens Salighed forat gaa ind deri, hvorfor skulde ikke vi forlade Verden og dens Fortabelse forat tage fat paa Korsvandringen og Arbeidet, naar Forjættelsen er denne, at vi skal dele vor Herres og Frelsers Herlighed?

Og Kjærligheden, som driver Guds Børn, spørger ikke efter nogen anden Vinding end Menneskenes Frelse og Guds Velbehag. Det er ikke Spørgsmaal om noget mindre end Livet og dets eget Værd. Det er Livet, som vindes i Jesu Tjeneste, og det er Livet, som tabes udenfor den. Om vi da redder vort Liv saa fattige som Fuglen, saa er det værdt at redde. Og om vi blir hjemløse i Verden forat faa Rum i de evige Boliger, saa er det værdt saa meget at faa bo i den himmelske Herlighed.

Lad derfor Missionen koste, hvad den koste vil, den er værdt det alt. Thi i Jesu Efterfølgelse og i hans Fodspor er der ingen Livets Fallit, om der end er trange Kaar for Kjød og Blod. I Jesu Følge er den evige Seier, selv om den vindes gjennem mange Nederlag.

For os er dette vigtigt at betænke. Vi har faaet en haard Missionsmark og mange Vanskeligheder i vort Arbeide. Herren har givet os den, fordi han selv vil være vor Styrke. Lad os være tro og holde ud, selv om det gaar os, som Frelseren siger: Rævene har Huler, og Himmelens Fugle Reder; men Menneskens Søn har ikke det, hvortil han kan helde sit Hoved.

Saa meget koster det, og saa meget er det vel værdt.

„Gasseren," 1904, Side 241—244.

Digitized by Google

18. Følg Jesus!

Men Jesus sagde til ham: Følg mig, og lad de døde begrave sine døde! Matt. 8, 22.

Det maa være overvættes vigtigt for os at følge Jesus, naar han kan tale saaledes.

Thi den Discipel, til hvem Jesus taler saa, havde bedet om Tilladelse til at gaa hen og begrave sin Fader, og det er vel vanskeligt at finde noget, som blandt Menneskene ansees vigtigere, ja nødvendigere, end at en Søn sørger for og deltager i sin Faders Begravelse. Og om det blandt os i den altslugende Materialismes Dage kan tænkes, at en Søn ikke bryder sig noget om sin døde Fader og hans Begravelse, saa var det ialfald blandt Jøderne paa Kristi Tid uhørt og utænkeligt, at noget saadant skulde ske.

Men over det allervigtigste af de menneskelige Ting staar altsaa det guddommelige Krav: Søger først Guds Rige! Over alle menneskelige Regler og Bud staar Jesu Kristi Efterfølgelse.

Jesus er ikke bange for at sige det bent ud. Han har Sandhedens Ret og Menneskesjælens Vel for Øie, og for disse Tings Skyld sætter Jesus alt andet tilside. Han kom jo ikke til Verden forat leve sig selv til Behag, ei heller forat behage Menneskenes kjødelige Sind. Han kom forat frelse Verden, og dertil behøvedes Sandhedens uforfærdede Vidnesbyrd og Kjærlighedens hensynsløse Hengivelse. Han sparede ikke sig selv, naar det gjaldt at faa Sjæle frelst, derfor kunde han jo heller ikke spare dem, som han skulde frelse, naar det gjaldt om at rydde bort alt, som hindrede deres Frelse.

Derfor har vi ingen Ret til at forarge os over Jesu Hensynsløshed, om vi faar Lov til at bruge et saadant menneskeligt Udtryk. Tvertimod bør vi takke og prise ham, at han saa klart og skarpt har vidnet for os om Frelsens Vei og Nødvendigheden af at kaste alt tilside, som vil hindre os fra at gaa den. Faar bare Lyset skinne klart for os, saa skal vi ogsaa faa glæde os over Lysets Skin.

Jesus kræver vor ubetingede Hengivelse og Lydighed, ikke fordi han vil have sin Vilje frem, men fordi han vil vor Frelse og Salighed, vor Lykke i Tid og Evighed. Han synes haard stundimellem, netop fordi han bærer os saa hel og fuld Kjærlighed.

Digitized by Google

Og Kravet, som han stiller til hvert Menneske, er i den største Korthed udtrykt i disse hans egne, livsalige Ord: Følg mig!

Herre Jesus, hvor stor er dog din Godhed og din Kjærlighed til Menneskenes Børn! Du, som alene er ren og hellig, vil ikke i fornem Ringeagt for Syndere drage dit Klædebon omkring dig og gaa bort fra os alle; du kalder os til at komme efter dig og være med dig og hos dig, forat vi skal opnaa din Fuldkommenhed og Salighed.

Istedetfor at forarge os over dette Jesu Kald, som staar manende for hver Menneskesjæl, skulde vi meget mere takke og prise ham for dette og løbe med jublende Hjerter efter ham, som byder os komme; thi er end hans Fodspor blodige, det er dog en uendelig Herlighed at faa være med ham og naa omend med blødende Fod samme Salighed, som han har opnaaet.

Men hvad betyder da dette Jesu Ord: Følg mig! Dette, som jo aabenbart er vigtigere end alt jordisk, endog det vigtigste?

Vi ser jo, hvad det betød for hine, som hørte det i Jesu Kjøds Dage; men for os, som ikke kan se ham med legemlige Øine, ei heller følge ham paa legemlige Fødder?

Det betyder jo i Virkeligheden netop det samme for os som for hine. Thi den rent legemlige Efterfølgelse hjalp vel ikke noget dengang heller, det ved vi jo alle. Ellers havde vel ikke Jesus behøvet at minde de mange, som fulgte ham, om at deres Efterfølgelse intet gavnede, om de ikke forlod alle Ting, tog Korset op og saa gik i hans Fodspor.

Det er saameget lettere for os at fatte Jesu Mening, som vi ikke behøver at tænke paa nogen udvortes Efterfølgelse. Og dog, hvor mange falder ikke i denne aldeles unødige Fristelse endda! De tænker, at de kan høre Ordet med de legemlige Øren, slutte sig til Menigheden i det ydre, være med i kirkeligt Arbeide o. s. v. Men det er jo kun „blinde, som følger blinde," og de falder begge i Graven.

For hine Jesu sande Disciple i hans Kjøds Dage betød Kaldet dette at søge Guds Rige og hans Retfærdighed, at finde Frelse for Sjælen hos den ene, sande Frelser og saa have Sind og Hjerte, Tanke og Arbeide rettet paa Guds Rige og dets Fremgang blandt Menneskene istedetfor paa Verden og dens Lyst.

Der kan ikke for noget Menneske være noget vigtigere end dette. Det gaar over alt og alle Ting. Det verdslige og jordiske frembyder

Digitized by Google

sig af sig selv for vore Sanser; det trænger sig ind paa os fra alle Sider og paa alle Maader; det føles ofte, som om det var det vigtigste og det, som vi først af alt maatte befatte os med. Derfor — netop derfor — er det, Jesus saa gribende og inderligt lærer os, at hans Efterfølgelse til Frelse og Livsvirke er uendeligt meget vigtigere: Følg mig, og lad de døde begrave sine døde.

At følge ham er Livets Vei, at befatte sig med Verden og dens forkrænkelige Ting er Døden. Lad derfor de døde begrave sine døde! Ja, lad Verden, som er Forkrænkeligheden underlagt, stelle med alle sine forkrænkelige Ting fra Dag til Dag, fra Morgen til Kveld; den kommer med alt dette Stræv kun til Graven og Fortabelsen. Det ender der.

Men kom og følg Jesus paa Livets evige Vei! Han giver nyt Sind, nye Glæder, nye Tanker, nyt Arbeide. Han ikke alene peger paa Himlen for dig, men han fører dig ogsaa paa Veien, som gaar did. Han river dig løs fra Synden og giver dig Lyst til Guds Rige og dets Renhed og Hellighed. Han befrier dig fra Trældommen under de timelige Sorger og Verdslighedens Baand og sætter dig ind i Kjærlighedens Arbeide for Guds Rige.

Har du ikke Mod til at følge Kaldet, du, som hidtil har vandret langt borte fra Frelseren? O, følg det nu; thi hans Røst kræver Lydighed straks; hvad bier du efter?

Og du, som siger, at du har fundet Jesus og Frelsen i ham, følg ham! Han staar jo ikke stille, han sidder ikke hvilende i Uvirksomhed, han er jo den, om hvem det er skrevet: „Af Bækken drikker han paa Veien, derfor løfter han Hovedet høit."

Det er en levende, virkende, kjæmpende og seirende Frelser, vi har. Hans Rige er naaet til dig, det skal naa længere frem. Thi endda er der mørkt i mange Lande og i utallige Hjerter, hvor Frelsens Lys endda ikke er naaet hen. Der er noget at gjøre for alle, som har erfaret Frelsen; gaa med Jesus i hans Arbeide og Kamp!

Lad ikke Døden og dens Søvn overvælde dig; vær med paa Livets Vei og i Livets Virke. Du har troet paa Jesus og fundet Frelse i ham, og du har ikke noget høiere Gode end denne Sjælens Fred og dette Herlighedens Haab. Hvorledes fik du dette Gode? Mon ikke ved Jesu Evangelium og hans hellige Aand? Skal du da ikke unde andre med dig dette Evangelium og det Guds Rige, som nu er din

Digitized by Google

Lyst? Skal Satan beholde Sjælene i Mørket, naar dog Lyset er her, og vi kan lade dets Straaler gaa med Ordet ud til Jordens fjerneste Egne?

Venner, det er paa høi Tid, at vi staar op og følger Jesus i Liv og Arbeide, og hengiver os ganske og aldeles i hans hellige Tjeneste til Sjæles Frelse hjemme og ude, at vi ikke skal findes som de daarlige Jomfruer med Lamper uden Olje i Herrens Tilkommelse. Se, han kommer snart! Lad de døde begrave sine døde, men staa du op og følg Jesus! „Gasseren," 1904, Side 257—260.

19. En stor Storm.

Og se, der blev en stor Storm paa Søen, saa Skibet skjultes af Bølgerne; men han sov. Matt. 8, 24.

De, som mener, at det er bare Godveirssejlads med Jesus, tager ganske feil. Tvertimod vil enhver, som i det hele tager fat paa Jesu Efterfølgelse og Guds Riges Arbeide, snart faa erfare, at det er som at lægge ud paa Havet, — der kommer snart Storm; og det ikke en liden Storm heller, men en voldsom Storm, saa Skibet holder paa at gaa ganske og aldeles tilgrunde.

Det blev saa haardt for Disciplene, som havde Jesus med sig i Skibet, da de for over Genesarets Sø, at snart hjalp det hverken at ro eller seile, de kunde ligesaa gjerne give op, og om en Stund var der intet andet at gjøre end at vække Jesus og i Angst og Nød at skrige til ham under Stormens og Bølgernes Brus: Herre, frels os, vi forgaar!

Og Jesus hjalp dem.

Der kom en Tid for Jesu Disciple, da de kom ud for værre Storme end den paa Genesarets Sø. Jøderne og deres Præster, Herodes og Pontius Pilatus samlede sig mod Frelseren, korsfæstede og dræbte ham; og de, som havde troet paa ham, saa ikke andet end Død og Undergang frem for sig. Det saa ud, som om han, som havde frelst andre, ikke kunde frelse sig selv. Da steg ænsteligere Rødraab op fra Disciplenes Hjerter end hin Dag paa Søen. Og Jesus hørte dem og hjalp dem; fra Død og Grav steg han frem og talte til dem med Fredshilsen og sagde: Frygt ikke, det er mig!

Digitized by Google

Atter om en Tid fik Jesu Disciple erfare samme Forfølgelse fra Jødernes Side som Jesus selv. Apostlerne blev fængslede og hudstrøgne, Stefanus blev stenet, hele Menigheden i Jerusalem blev adspredt af Forfølgelsens Stormveir; men for den døende Stefanus aabnede Himlens Herlighed sig forat tage imod ham; og for de adspredte kristne paa Jorden aabenbaredes Guds Kraft, saa de fik se mere Fremgang for Guds Rige paa Trænselens Dag end i Fredens behagelige Tider.

Jesu Disciple vendte sig fra de gjenstridige og forhærdede Jøder til Hedningerne, og det var en salig Vederkvægelse for Jesu Vidner at se den Beredvillighed, hvormed Hedningerne modtog det Evangelium, som Jøderne stødte fra sig. Det syntes at være rigtig Glæde og Herlighed at drive Hedningemission, da der paa nogle faa Aar dannedes Menighed efter Menighed ud igjennem de hedenske Byer, og Livet pulserede saa friskt og kraftigt i de unge Organisationer, der sprang op overalt, hvor Ordet om den korsfæstede Frelser blev prædiket.

Men Stormen kom snart. Og denne Gang blev den baade sterk og langvarig. Djævelen slipper ikke sit Bytte saa let, og Mørkets Magt tændte en Forfølgelsens Ild, som brændte gjennem Aarhundreder forat tilintetgjøre Guds Menighed paa Jorden.

Men den himmelfarne Jesus glemte ikke sine forfulgte, blødende og døende Disciple. Fra de afskyelige Fangehuller, fra de rygende Baal, fra de blodige Kampe med vilde Dyr steg Martyrernes befriede Sjæle seierrige op til Herlighedens evige Rige, og Jesus samlede dem ind til Glæde og Salighed.

Og Stormen sagtnede, og Guds Rige gik frem over Jorden trods Trængslerne, medens det vældige hedenske Rige, som havde voldt Forfølgelserne, sank i Grus.

Saaledes er det ogsaa med den enkelte troende. Vist er der Glæde i Sjælen, naar den finder sin Frelser og kjender hans Naade og fornemmer Aandens Liv. Men neppe har nogen troende længe levet uforstyrret i denne Fred og Glæde. Der kom Storm og Uveir, og Bølgerne gik høit, og Skibet truedes med Undergang, og kun Nødraabet til Herren gav ny og underfuld Frelse fra den Storm, som var pustet op fra Helvede.

Ethvert kristeligt Foretagende, som virkelig tænder Lys i Mørket

Digitized by Google

og lægger sviende Salt ind i Verdenslivet, faar erfare det samme. Det gaar ikke bedre med en kristelig Menighed og dens Arbeide for Sjælenes Frelse; drives det alvorligt og oprigtigt, og rives der virkelig rygende Brande ud af Helvedilden, saa blir der snart Storm og truende Undergang. Alle, som nogensinde har seet en Vækkelse, har da visselig ogsaa seet det glødende Fiendskab, som oppustes fra Helvede mod Guds Gjerning blandt Menneskene.

Vi trænger at overveie disse alvorlige Sandheder ogsaa i Forbindelse med Arbeidet for Hedningemissionen. Ogsaa den er en Reise med Jesus i en liden og skrøbelig Farkost. Og hvor Jesus er med, kommer Stormen haard og Bølgerne tunge, og dog er det trygt at være ombord, om bare Nødraabet til Gud og Frelseren opstiger i rette Tid.

Det er ikke store og sterke Redskaber, vi har at stole paa i vor Hedningemission. Nogle faa og skrøbelige Missionærer ude i et vildt Hedningeland, nogle faa og frygtagtige kristne herhjemme til at støtte og opholde dem. Og saa Stormen, Havet og Bølgerne, som reiser sig imod den lille synkefærdige Baad! „Skibet skjultes af Bølgerne," staar der; og netop saaledes gaar det for os med vort Missionsarbeide. Det, som vi menneskelig talt havde at stole paa, det som skulde bære Arbeidet frem, det blir borte for os og begraves under fraadende Modgangs-Bølger.

Herre, hvorfor gaar det saa haardt til? Hvorfor saa megen Modgang?

Vi ved, hvorfor. Eller er det ikke, fordi Jesus vil borttage Tilliden til vor egen Styrke og vor egen Dygtighed? Vil han ikke selv have al vor Tro og al vor Tillid? Sandelig, han bier paa den Stund, da vi skal opgive alt som tabt og raabe til ham: Herre, frels os, vi forgaar!

Det er saa vanskeligt for os ret at vurdere Storheden af den Kamp, som vi gaar ind i, naar vi begynder at drive Hedningemission. Vi ser en Del udvortes Vanskeligheder og Farer tilsøs, vi ser Farer fra Røvere og Farer fra lurende Sygdomme og dræbende Sot, vi ser Vanskeligheder med at skaffe Penge og Vanskeligheder med at finde Mænd; men vi er saa sendrægtige til at se, at bag alt dette lurer Helvedulven, som benytter sig af alle saadanne Ting til at hindre Arbeidet, rokke Troen og borttage Frimodigheden.

Og fordi vi helst ser paa de ydre Vanskeligheder og glemmer

Digitized by Google

Helvedmagten, som staar bagom, derfor er vi saa sendrægtige til at give op Troen paa os selv og vor egen Dygtighed, saa vi synker i Knæ for den evige, almægtige Gud og faar i ydmyg Bøn den Hjælp, som vi trænger paa Nødens Dag.

Da Disciplene i Baaden gav op alt Haab om at klare sig med Seil og Ror og Aarer, og de vendte sig med Nødraab til Jesus, da fik de Hjælpen, da vandt de Seieren.

Skal vi blive hjulpne med vor Hedningemission og vinde Seier i vor yderste Nød, maa vi gjøre ligedan. Det blir ikke Alvor med vort Missionsarbeide og Velsignelse derover, før vi blir en Kjæde af Mænd og Kvinder, som har lært Kunsten af gamle Jakob, at kjæmpe paa Knæerne med Graad og Bønner for at faa Herrens Hjælp og Velsignelse til Arbeidet.

Lad os gaa den Vei, Venner. Den er den korteste og sikreste; gaar vi den, saa skal Herren give os ny Tro og ny Kraft, og vi skal faa den Dygtighed, som er af Gud, og Stormen og Bølgerne skal lægge sig, og vi skal komme fremad paa vor Reise med Jesus i Følge.

Ogsaa for os vil Jesus true Vinden og Havet, saa Stormen lægger sig, og det blir ganske blikstille. Da er der fremkommeligt for dem, som af Herren selv har faaet ny Kraft. Vi trænger det saa saare; skal vi ikke vække ham, som kan hjælpe, med vore Bønner?

„Gasseren," 1904, Side 305—308.

20. Jesus med Toldere og Syndere.

Og det skede, da han sad tilbords i Huset, se, da kom mange Toldere og Syndere og sad tilbords med Jesus og hans Disciple. Og da Farisæerne saa det, sagde de til hans Disciple: Hvorfor æder eders Mester med Toldere og Syndere? Men da Jesus hørte det, sagde han til dem: De karske har ikke Læge behov, men de, som har ondt. Men gaar hen og lærer, hvad det er: Jeg har Behag i Miskundhed og ikke i Offer! Thi jeg er ikke kommen for at kalde retfærdige, men Syndere til Omvendelse. Matt. 9, 10—13.

Det gaar med Arbeidet for Hedningernes Frelse i vore Dage, som det gik med Jesu Virke for Tolderes og Synderes Frelse i den

Digitized by Google

Tid, han vandrede omkring blandt Menneskene i Fornedrelsen. Det er ikke tillags for Farisæerne.

Thi Hedningemissionen er en Kjærlighedens og Barmhjertighedens Gjerning, som bringer os i Forbindelse med urene, syndige og elendige Mennesker. Og det passer ikke for de moderne Farisæere, som mener, at Kristendommen er et Fortrin, som hvide Folk har fremfor farvede, eller at det nytter ikke noget at prædike Evangeliet for Folk, som staar saa „lavt" som Negere, Hottentotter og Buskmænd.

Men for kristne Mennesker er Jesus Lærer, Veileder og Eksempel, og de følger ham paa hans Vei efter hans Aands Drift. Og det staar for dem som en alvorlig Sag, som skrevet er: Dersom nogen ikke har Kristi Aand, denne hører ikke ham til.

Dersom nu Kristi Aand drev ham til at opsøge de fortabte for at frelse dem, og dersom det passede for ham, som er vort Hoved, at omgaaes Toldere og Syndere for at kalde dem til Omvendelse, saa har vel „samme Aand samme Skik" den Dag idag. Og vi, som vil være hans Legemes Lemmer, maa vise vor levende Forbindelse med ham ved at have samme Iver for de fortabtes Frelse, som Jesus lagde for Dagen, da han færdedes synlig blandt Menneskene hernede paa Jorden.

Ja, siger man, men der maa dog være Maade med alle Ting. Det gaar dog ikke an at drive saa haardt paa med Hedningemission, at man forsømmer Arbeidet herhjemme.

Men hvor langt gik da Jesu Iver for de fortabtes Frelse? Og hvortil blev han drevet af den Kjærlighed til Syndere, som idetheletaget bevægede ham til at komme ned iblandt os?

Om Jesus staar der skrevet: Gud giver ham Aanden uden Maal. Og derfor er det os vel tilladt at sige, at han havde Kjærligheden uden Maal. Thi vi har ialfald i vore Tanker og i vort Sprog ikke noget Udtryk, som kan beskrive retteligen den hensynsløse Kjærlighed, hvormed Jesus opgav al himmelsk Herlighed og al jordisk Lyst og Glæde forat naa frem til at hjælpe og frelse de arme Mennesker, som ved sin Synd ikke alene var nedsunkne i selvforskyldt Elendighed, men som endog var fulde af Had og Bitterhed mod den Gud, som ikke vilde dem andet end godt.

Og hvor langt gik ikke han, som gik til Korsets pinefulde og for-

Digitized by Google

smædelige Død for Synderes Skyld! Og ikke Syndere, som længtede efter noget bedre, som smægtede efter Forløsning, som vilde modtage ham med Jubel, fordi han hjalp dem, nei de Syndere, som korsfæstede ham, de, som mishandlede ham, spottede ham og forbandede ham.

Sandelig, denne Kjærlighed var uden Maal og Maade.

Skal vi gaa i disse Fodspor, saa maa vi ikke staa halvt betænkelige, halvt frygtagtige ligeoverfor Hedningerne og deres Nød. Nei med Jesu Sindelag er der ingen Tvil, ingen Betænkelighed tilovers. Jesus døde for disse fortabte, enten de er sorte eller hvide, og der er ingen Urenhed saa stor, at ikke Jesu Kristi, Guds Søns, Blod renser derfra.

Men Arbeidet herhjemme? siger nogen. Ja vel, Arbeidet herhjemme er ikke anderledes end Arbeidet derude, forsaavidt som her er nok af fortabte, som Jesus vil have frelst. Men om Arbeidet herhjemme bærer sin rette Frugt i sand, egte, levende Kristendom, saa er jo det netop Forudsætningen for Hedningemissionen.

Naar Jesus frelser et Menneske, saa er det hans Mening dermed baade at gjøre en Sjæl lykkelig og salig og at faa en Arbeider i sin Vingaard, en Menneskefisker, som kan være med at drage Garnet ind.

Tænk lidt over dette! Og giv denne Betragtning Rum: Er jeg frelst af Naade formedelst Troen, hvor er da den Kjærlighed, som udøses i Hjerterne ved den Helligaand? Thi Jesus vil jo, at vi skal lære dette, at Herren har Behag i Miskundhed og ikke i Offer.

Vi kan ikke give Gud noget uden et urent Hjerte, for at faa det renset. Men Herren vil, at Gaven, han giver os, Aanden og Kjærligheden, skal ytre sig i den glødende Iver for vore Medmenneskers sande Vel. Og denne Iver viser sig ikke ved fornemt at staa paa Afstand fra Syndere, men meget mere ved villigt at gaa ind iblandt dem med Lægemidlet mod deres Urenhed, Jesu Kristi Evangelium.

Jesus er med i dette Arbeide. Han lader ikke sine gaa alene. Lad os derfor gaa, hvor Jesus baade gaar foran og følger med.

Nys holdt vore Missionærer paa Madagaskar Konferentse, og ved denne samledes ogsaa de indfødte kristne til Samtalemøde. Der var 111 indfødte kristne, som deltog i Herrens Nadvere. Var ikke Jesus der selv tilstede blandt disse, som for en liden Tid siden var vilde, raa og urene Hedninger?

Digitized by Google

Aa Venner, han æder endda med Toldere og Syndere. Endda forbarmer han sig over dem, endda kalder han dem til Omvendelse. Endda er han Lægen, hvis Plads er blandt syge, og Frelseren, hvis Plads er blandt Syndere.

Det er en overvættes herlig Gjerning at faa være med at bringe Jesus og Syndere sammen ved hans Evangeliums Tjeneste. Og det er vor Gjerning og vort Kald, saasandt som vi er hans Menighed og Legeme.

Blev vi bare fyldte af hans Kjærlighed og Forbarmelse, saa skulde vi sikkerlig ikke bæve tilbage for Hedningernes Urenhed, men meget mere hjælpe dem til det rette Lægemiddel, som kan rense og helbrede dem, Forsoningens dyrebare Blod og Evangeliets frelsende Kraft.

Det er Hedningemissionens Opgave. Den har med Toldere og Syndere at gjøre, og den søger at samle dem om Jesu Bord, at de skal være hans Gjæster ved den store Nadvere, som feires af alle frelste her og hisset i al Evighed.

Lad os først selv erfare den Glæde at være blandt de Syndere, som Jesus æder med, saa skal det ogsaa lykkes for os at være af de lykkelige, som faar samle flere og flere Gjæster rundt Naadebordet.

„Gasseren," 1904, Side 321—323.

21. Jesu Hjertelag.

Men da han saa Folket, ynkedes han inderlig over dem; thi de var forsmægtede og adspredte, som Faar der ikke har Hyrde. Matt. 9, 36.

Det vilde ikke være værdt at forsøge paa at drive Hedningemission, om det ikke var for Jesu Hjertelag.

Men Jesus har Hjerte for Hedningernes Nød, ligesom det er skrevet om hans Sindelag ligeoverfor det forvildede Jødefolk: „Men da han saa Folket, ynkedes han inderlig over dem."

Det er det trøsteligste Ord, som kan tænkes. Thi det udtrykker just det modsatte af det, som vi kunde vente os af den rene og hellige. Eller kunde noget synes mere naturligt, end at den, som er ren og hellig og salig, skulde med Afsky vende sig bort fra de urene og ulykkelige? De urene forstyrrer jo Helligheden, og de

Digitized by Google

ulykkelige Saligheden, derfor holder blandt naturlige Mennesker de egenretfærdige sig langt fra Syndere, og de lykkelige sig langt fra de elendiges Selskab.

Men det kommer vel helst deraf, at den menneskelige Retfærdighed og Lykke er saa brøstfældig og skrøbelig, at den ikke taaler meget, før den brister.

Jesus derimod, som har den fuldkomne Hellighed og Salighed, er ikke bange for, at han skal miste den ved Berøring med Syndere. Og den Følelse, som han har ligeoverfor dem, er ikke Afsky, men Medynk.

Det er paa dette Jesu Hjertelag, vor Frelse beror. Havde ikke Jesus været den barmhjertige Samaritan, da han saa os liggende i vort Blod, slagne og udplyndrede af Sjælefienderne, saa var vi alle omkomne. Der var ingen af os, som ikke trængte Barmhjertighed. Saa var der heller ingen, uden at Jesu Hjerte brændte af Barmhjertighed med ham. Derfor var der heller ingen af os, som blev frelst uden af den frie Barmhjertighed og uforskyldte Naade.

Og Jesu Hjertelag rækker ikke bare til dem, som nu har erfaret Frelse. Til alle de ufrelste rækker hans Barmhjertighed, om dog de forsmægtede og adspredte Faar kunde reddes fra den truende Undergang og samles ind under den gode Hyrdes Beskyttelse til de grønne Enge og Hvilens Vande.

Thi Jesu Hjertelag er ikke en flygtig og let Følelse; det er en guddommelig Kraft og et helligt Alvor, som driver til den største Opofrelse og den kraftigste Handling. Han har den Slags Medynk, som driver ham til at møde og afvende den truende Fordærvelse, koste, hvad det koste vil.

Og det kostede ham alt: Saligheden og Herligheden, Retfærdigheden og Livet; thi blandt Misdædere blev han regnet, og til Korset blev han naglet. Der var intet levnet af hans Herlighed, naar han maatte skrige „med høi Røst:“ Eli, Eli, Lama Sabachtani!

Han saa vor Synd, og han saa den guddommelige Vrede, som truede os med evig Fortabelse for vor Synds Skyld. Han saa, hvorledes hver Synd, vi havde begaaet, kom tilbage over os med retfærdig Straf. Som Snefloker i Vinterstorm kom de drivende imod os, alle de onde Tanker, Ord og Gjerninger, vi havde sendt ud fra et urent Hjerte op mod Guds Himmel. Som Tusinder af Pile kom de

Digitized by Google

med sikkert Maal, rettede mod vore Hjerter. Det var kun retfærdigt, at de alle kom igjen. Og Guds Vrede gav dem den dødbringende Kraft og det absolut sikre Med. Traf de os, saa var det ude med os, og træffe os vilde de, det vidste vi, og det vidste — Jesus.

Da traadte han iveien for de skarpe Pileodder. „Herren," staar der, „lod vores alles Misgjerninger ramme ham."

Det er Jesu Medynk. Han vidste, hvad der krævedes til vor Frelse, og han opfyldte Kravet. Han udbredte sine Arme og blottede sit Bryst for den truende Dom og opfangede alle vor Strafs Pile i sit Hjerte.

Hvad tykkes du, min Sjæl, om saadan Barmhjertighed, som har gjort den salige og hellige Guds Søn til en medlidende Frelser?

Der er kun et for dig at gjøre, at falde tilbedende ned for den korsfæstede Kjærlighed og prise ham, som bar dine Synder og frelste dig fra Vreden.

Derfor, siger vi, beror al vor Frelse paa Jesu Hjertelag; men ikke vor Frelse alene, alles Frelse; thi han er jo det Guds Lam, som bærer Verdens Synd, alles Misgjerning har rammet ham.

Ogsaa Hedningernes? Ja, ogsaa Hedningernes. Eller hvem er Verden, om ikke alle Folkene? Eller hvem var vi, at vi fandt Barmhjertighed, om ikke Syndere af Hedningernes Æt?

Derfor hviler Hedningemissionen paa god Grundvold, naar den hviler paa Jesu inderlige Barmhjertighed. Derfor er dens Forjættelser saa sikre paa sin Opfyldelse; thi Jesu Hjerte er Kraften, som lægger Velsignelse over dens Arbeide og Fremgang.

Lad os derfor frimodigt arbeide for Hedningernes Omvendelse. Det er ikke unyttigt eller forgjæves.

Guds Søns Hjerte brast i Døden for dem; han vil have dem frelste, og han er mægtig til at frelse dem.

Guds Søns Kjærlighed omfatter alle de mange Millioner Hedninger, som endda ikke kjender denne frelsende Kjærlighed. Skal den ikke kundgjøres for dem? Skal ikke vi kundgjøre den?

Eller er deres Tilstand saa lykkelig, at det ikke er noget om at gjøre, at de faar høre om Kjærligheden, som vil gjøre dem salige?

Hør dog, hvad Skriften siger! „Men da Jesus saa Folket, ynkedes han inderlig over dem; thi de var forsmægtede og adspredte som Faar, der ikke har Hyrde." Saadan var Israels Jammer paa Kristi

Digitized by Google

Tid. Og Hedningernes er mange Gange større i mange Maader. Og dog er den i sin dybeste Grund den samme: Synden og Døden.

Synd og Død er det usalige Tvillingpar, som overalt gjør Menneskelivet ulykkeligt og jammerligt. Og læg saa dertil alt, som dermed følger, og Hedningernes Jammer vokser, indtil den ruller henover dem og deres Lande som en Syndflod.

Isandhed, ikke bare Israels Folk, men end mere Hedningefolkene, er forsmægtede og adspredte som Faar, der ikke har Hyrde.

Derfor bør det ogsaa os, som bærer Kristi Navn, at ynkes inderlig over dem, saa vi kan blive Jesu Kjærligheds velskikkede Redskaber i Arbeidet for deres Frelse.

Vi skylder dem Evangeliet, lad os bringe dem det!

Det er „Livsens Vands rene Flod, skinnende som Krystal, der udvælder fra Guds og Lammets Trone." Denne Flod er det, som skal ledes hen til de tørre Menneskehjerter, der er svedne og brændte af Begjærlighedernes Ild, indtil de ligner den glødende Ørken. O, hvilken Vederkvægelse, naar Naadens og Livsens Vands rene Flod med sine friske Bølger naar frem til saadanne Hjerter og renser dem og opblød er dem, saa de kan modtage Livets Velsignelse fra Gud!

Salig er den, som er med at lede de vederkvægende Strømme af Guds Naade hen til de arme Hedningers lidende Hjerter!

„Gasseren," 1904, Side 337—340.

22. Høsten er stor, Arbeiderne faa.

Da sagde Jesus til sine Disciple: Høsten er vel stor, men Arbeiderne faa. Matt. 9, 37.

Dette Jesu Ord vækker hos alle sande kristne sikkerlig baade stor Glæde og stor Sorg.

Eller er det ikke glædeligt, at Høsten er stor?

I det timelige er det ialfald en stor Glæde, naar Markerne staar fulde af lovende Grøde, og Indsamlingen gaar for sig i straalende Høstveir, og Menneskebørnene tager af Guds Faderhaand hans rige Gaver.

Naar Esaias skal skildre den Glæde over Lyset og Frelsen, som Guds Rige bringer med sig, saa siger han: De glæder sig for dit Aa-

Digitized by Google

syn, som man glæder sig om Høsten, som man jubler, naar man deler Bytte.

Og hør, hvorledes David jubler, naar Herren giver Kronaar:

„Du har besøgt Jorden og skjænket den Overflod, gjort den saare rig, Guds Bæk er fuld af Vand; du beredede dem deres Korn; thi dertil bereder du den. Du vandede dens Furer, sænkede dens Plogland; du blødte den med Regnbyger, velsignede dens Grøde. Du har kronet din Godheds Aar, og dine Fodspor dryppede af Fedme. Ødemarkens Græsgange drypper, og Høiene omgjorder sig med Jubel. Engene er klædte med Faar, og Dalene er dækkede med Korn; man raaber med Fryd, og man synger." Sal. 65, 10—14.

Og en anden Sanger:

„Folkene skal prise dig, o Gud! Folkene skal prise dig, alle tilhobe. Landet har givet sin Grøde; Gud, vor Gud velsigner os. Gud velsigner os, og alle Jordens Ender skal frygte ham." Sal. 67, 6—8.

Ja i Sandhed, det er herligt, naar gyldne Agre giver „Sædemanden Sæd og den ædende Brød," og Herrens Velsignelse gjør den fattige rig og glad. Underligt Menneske maatte det være, som ikke skulde være glad — naar Høsten var stor.

Men naar Jesus taler om den store Høst, saa tænker han paa dyrebarere Grøde end den, som vokser paa brede Agre og samles i den flittige Bondes Lader. Han tænker paa „Folket, der var forsmægtet og adspredt, som Faar, der ikke havde Hyrde."

Og dette „Folk" er alle de, som Herren vil have indsamlet i sit Rige, alle de arme Syndere paa Jorden, som han er kommen forat frelse.

Det er en stor Høst. Paa denne Mark har der vokset Grøde i Aarhundreder og Aartusinder. Den vokser endda. Og der høstes ind hele Tiden — en Livets Høst til Liv, en Dødens Høst til Død. Menneskene spirer som Markens Græs, blomstrer og visner, og blir Dødens Bytte, om ikke de samles ind i Guds Rige og blir delagtige i det Liv, som varer evindeligt, Livet i Guds Søns Tro.

Det er Jesu Høst. Thi han, som ikke vilde tage „alle Verdens Riger og deres Herlighed" af Djævelens Haand og kjøbe dem ved et Knæfald for Mørkets Fyrste, han har kjøbt „Retten til alles Hjerte" ved sit Blod og sin Død. Det er han, som ved at frelse Sjælene

Digitized by Google

vil samle dem ind i sit Samfund og give dem Aand og Liv og Salighed.

Dette Jesu Indhøstningsarbeide begyndte i hans Kjøds Dage og har vedvaret siden gjennem de Arbeidere, som han har uddrevet i sin Høst. Blandt Jøder og Hedninger har Høstarbeidet gaaet for sig indtil denne Dag. Mange er de Neg, som allerede er indsamlet i Laden. Mange er de, som i denne Tid priser Gud for Frelse fra Synd, Død og Satans Rige. Mange flere er de, som allerede er gaaet over „det mørke Belte" og er kommet hjem til Herren. Allerede er det en „Skare, som ingen kan tælle," som er gaaet ind gjennem Porten, efterat have prøvet den store Trængsel og toet sine Kjortler og gjort dem hvide i Lammets Blod.

Men stor er endda Høsten, den Grøde, som endda ikke er indsamlet. Stor er Skaren af Jøder og Hedninger, som endda ikke har hørt og troet Guds Evangelium. Stort er Tallet af Syndere, som trænger Frelse, af bundne, som trænger Frihed, af blinde, som trænger Øinenes Opladelse, af lidende, som trænger Vederkvægelse, af sørgende, som trænger Trøst.

En stor Høst, som Jesus endnu peger paa for sine Disciple.

Er du en af disse Disciple?

Her er et Kjendetegn, som du kan prøve dig paa: Hvad føler du, naar Jesus siger: Høsten er stor; Markerne er allerede hvide til Høsten?

Er det en usigelig Glæde for din Sjæl, at der er en stor Høst for Jesus, en stor Høst for Evighedens salige Herlighed, en stor Høst af dyrekjøbte Menneskesjæle, som ved Guds Evangelium skal finde Glæde og Fred?

Er det dig en Fryd at tænke paa, at her er stort Arbeide at gjøre og herlig Løn at vinde?

Glæder du dig over Guds Riges Arbeide og Fremgang paa Jorden, „som man glæder sig om Høsten?" Har du Sønnens Glæde over den rige Grøde paa Menneskelivets Ager, saa er det et af Tegnene paa, at du har den sønlige Udkaarelses Aand.

Men opvækker det kun en trykkende Følelse af, at dette blir tungt Arbeide, dette blir travelt og besværligt, her blir Sved og Møie, her blir bøiet Ryg og værkende Lemmer, — da ser det helst

Digitized by Google

ud til, at du har Trællens Sind, Leiesvendens eller „Hyrekarens“ Tænkemaade.

Den store Høst skal hos alle rette kristne opvække den livligste Interesse, den største Iver for at faa samlet ind saa mange som muligt, før Døden river dem bort. Se dog, hvor ivrig den, som har en vakker Grøde paa sin Ager, er forat faa den vel i Hus, før Stormen kommer og fordærver den.

Er vi saa ivrige for Sjælenes Indsamling? Brænder vi af Begjærlighed efter at faa dem frelste? Er det os en stor Lyst og Glæde at være med i Missionsarbeidet?

Isaafald kan det ikke andet end opvække hos os en stor Sorg, at Jesus maa lægge til: „men Arbeiderne er faa.“

Ja, de var nok faa paa Jesu Tid, de gode, tro, frivillige Arbeidere i Herrens Høst. Faa var de, som havde Jesu Sind og Hjertelag for Synderes Frelse. Men saa var det jo Begyndelsen, og det syntes, som om der var saa gode Forhaabninger for den gode Sag, for Guds Riges Fremtid paa Jorden. Der kunde jo snart blive mange flere, og der blev mange flere, og deres Tal vokste, og deres Arbeide gik frem, og Menigheden vokste, og Riget udbredtes, og Syndere frelstes, og Sjæle gik fra Døden over til Livet og samledes ind i Herrens Lade.

Men ak, at endda Jesu Ord maa lyde iblandt os: Arbeiderne er faa!

Vel maa vi sige om Kristenheden som Paulus om Galaterne: I løb godt, hvo har stanset eder? Hvorfor er dog Sløvhedens og Ligegyldighedens Aand kommet over Guds Menighed og har dysset den i Søvn?

Der er tusinde Millioner Hedninger endda paa Jorden — hvormange er det, som ynkes inderlig over dem og arbeider af al sin Magt for deres Frelse?

O, hvor de kristne er faa! Og endog af de kristne, hvor faa er det, som har den brændende Nidkjærhed for Hedningernes Frelse!

Arbeiderne er faa, saare faa. Men lad ogsaa denne sørgelige Sandhed blive en Tilskyndelse for os! Thi desto mere der er at gjøre, desto nødvendigere er det ogsaa, at vi er med. Er vi end saare skrøbelige, ja ganske uduelige, vi skal dog kunne bruges, om Herren faar danne os og bruge os efter sin Vilje.

Digitized by Google

Kom, Brødre og Søstre, lad os gaa til Herren og sige til ham: Faa er vi og smaa er vi, lidet har vi, og mindre duer vi; men vi giver os selv og alt, vi har, i din Tjeneste, Herre Jesus, giv du os Lov til at arbeide i din Høst, og gjør du os selv skikkede dertil.

Da skal vi opleve at faa glæde os, „som man glæder sig om Høsten, som man jubler, naar man deler Bytte."

Herren give os selv den frivillige Aand!

„Gasseren," 1904, Side 353—356.

23. Se, her er jeg, send mig!

Beder derfor Høstens Herre, at han uddriver Arbeidere i sin Høst! Matt. 9, 38.

I vore Kirker blir der vel ganske almindeligt bedet hver Søndag for Hedningemissionen, at Gud vil velsigne den allevegne, hvor den drives, og at han vil uddrive nye Arbeidere i den hellige Gjerning, eftersom de trænges.

Alligevel er det kanske de færreste, som tænker synderligt over, hvad denne Bøn betyder for dem selv. Det er nu engang blevet Skik at bede saaledes, og vi vilde savne det, om det ikke blev gjort. „Kirkebønnen" er Part af „Messen," og den hører med til det, som er overleveret fra Fædrene. Men hvormange tænker egentlig noget dybere derover?

Der er Fare for, at mangfoldige Mennesker, som sidder med bøiet Hoved under Bønnen i Kirken, tænker, at ved denne Bøn er da Missionssagen lagt over paa Vorherre, og dermed er den vel hjulpet; de har ialfald ikke mere med den Sag at gjøre. Eller om ikke de tænker saa meget og saa bestemt, saa har de dog en Slags Følelse af, at nu er en Pligt opfyldt og en Gjerning gjort, som skulde gjøres.

Men saalænge det gaar paa dette Vis, er der da enten virkelig Bøn eller virkelig Bønhørelse? Har disse Folk virkelig bedet og virkelig faaet det, som de har bedet om?

Naar du beder om noget, er det jo for at faa noget. Al virkelig Bøn, ogsaa den, som kaldes Forbøn, vedkommer jo allernærmest den bedende. Det er han, som maa have noget og som venter at faa noget. Og naar vi beder Høstens Herre uddrive Arbeidere i sin Høst,

Digitized by Google

saa gjør vi dermed Sagen ikke til Guds Sag; thi det er den før, men vi gjør den ogsaa til vor Sag, som vi tager Interesse i og nærer Kjærlighed og Iver for.

Mon det ikke var dette, Jesus vilde med sine Disciple, naar han formanede dem: Beder derfor Høstens Herre, at han uddriver Arbeidere i sin Høst?

Lad os tænke os Stillingen, som den var, og som den er! Jesus ser den store Høst og de vide Marker udbredt for sine Øine paa den ene Side; paa den anden Side ser han den lille Skare af Disciple, og af disse havde vel ikke mange fattet Betydningen af Kaldet til at være Menneskefiskere. Ikke mange af dem havde endnu egentlig „Missionsinteresse," som vi kalder det.

Naar da Jesus byder dem at bede Høstens Herre uddrive Arbeidere i sin Høst, hvorfra ventede han vel, at disse Arbeidere skulde komme, undtagen netop fra disse hans Disciples Kreds? Med andre Ord, Jesus vilde, at hans Disciple skulde bede om selv at blive uddrevne i Arbeidet. Han vilde, at de skulde bede om Missionssind og Missionskald, Missionsiver og Missionskjærlighed for sin egen Del, saa de kunde blive delagtige i Guds Gjerning at indhøste den dyrebare Grøde, som vokste rundt omkring dem, og som holdt paa at gaa tilgrunde. Han vilde, at Disciplene skulde gjennem Bønnen faa Missionssagen lagt ind paa sig, saa den blev deres Sag, saa blev de jo paa den herligste Maade uddrevne i Arbeidet, idet Gud gjorde dem til sine Medarbeidere.

Det sker derved, at Gud giver dem Rigets Aand; thi Gud driver ikke med ydre, men med indre, aandelig Magt, og de, som sendes paa den rette Maade, er de, som tvinges af Kristi Kjærlighed, som kun udøses i Hjerterne ved den Helligaand.

Jesu Mening var derfor tilvisse denne, at Disciplene skulde lære at bede: Herre, send os! Thi som Stillingen var, var jo ingen nærmere til at blive sendt end netop disse, som Jesus havde samlet om sig forat gjøre dem til Menneskefiskere.

Men vi da, er vi stillet ligedan? Skal vi virkelig sige til Gud: Se, her er jeg, send mig?

Ja, Venner, hvorfor ikke? Dette ikke alene kan saa være, men det maa saa være. Eller hvorfra skulde Herren tage sine Arbeidere, uden fra sine bedende Børns Tal?

Digitized by Google

Begynder vi at bede, saa lad os ogsaa være villige til at arbeide. Beder vi Herren uddrive Arbeidere i sin Høst, saa lad det altid staa klart for os, at dermed har vi i Virkeligheden bedet: Herre, send mig!

Men se da faar jo Sagen en personlig Interesse for os, og vi blir medansvarlige i Gjerningen. Da blir det ikke saa ganske let at tage Del i „Kirkebønnen," og vi kan ikke gaa saa rolige og fornøiede hjem fra Kirken med den Overbevisning, at nu er der sørget baade vel og godt for Høstarbeidet i Guds Rige.

Thi hvad om Herren hørte vor Bøn? Vilde da ikke Ordet komme til os: Søn, gaa idag hen og arbeid i min Vingaard? Eller var det ikke det, vi bad om? Vi bad Gud uddrive Arbeidere i sin Høst, kunde vi da lægge til: Ikke mig, ikke mig?

Sandelig, dersom Herren hørte vor Bøn, saa gav han Kravet paa Arbeide og Lysten til Arbeide i vore Hjerter, saa vi fik ikke Ro, før vi gik hen forat søge efter det fortabte og hjælpe dem, som vandrede iblinde paa Fortabelsens Vei.

Dersom vi da beder for Hedningemissionen, — og er vi kristne, maa vi jo bede for den — saa lad os komme ihu, at det er ikke en ret Bøn, saalænge vi siger med gamle Moses: send en anden! Det er først da en ret Bøn, naar det kommer til Esaias's Ord: Se, her er jeg, send mig!

Men skal da alle kristne reise ud til de fjerne Hedningelande?

Nei.

Og hvorfor ikke?

Fordi Herren har en Vingaard ogsaa herhjemme, og han vil ikke have den forsømt heller.

Ikke alle skal reise ud, men alle skal være med i Arbeidet. Jesus har sagt til alle sine Disciple: Gaar hen i al Verden, og prædiker Evangeliet for al Skabningen. Jesus har befalet alle sine Disciple at gaa hen og kristne alle Folk. Derfor skal alle kristne være med i det Arbeide, som gaar ud paa at bringe Evangeliet did, hvor det endda ikke har lydt.

Naar du da beder for Hedningemissionen, hvad enten det er i Kirken eller i Familiekredsen eller i Enrum, saa prøv at holde disse to Ting klare for din Bevidsthed:

1. Hedningemissionen er Guds Sag, som han har den inder-

Digitized by Google

ligste Omsorg for. Du kan ikke med din Bøn enten give Gud en Sag, som han ikke før har, eller tage fra ham en Sag, som herefter skal være din og ikke hans. Du kan kun lægge al din Bekymring, al din Frygt, alle dine Tvil, al din Sorg i denne Sags Forbindelse over paa Gud og lade ham sørge; saaledes sætter du Hedningemissionen i Guds Haand.

2. Men ved Bønnen gjør du ogsaa Hedningemissionen til din Sag, og du beder om, at Gud vil gjøre dig til sin Medarbeider, saa du ikke alene faar se paa Høsten og Høstarbeidet, men ogsaa faar deltage deri og være med at nyde den Mad, som bestaar i at „gjøre hans Vilje, som udsendte dig."

Ven, er du rede dertil?

Det er nok haardt for Kjød og Blod; men husk ham, som blev sendt først! Husk ham, om hvem der staar skrevet: Da Tidens Fylde kom, udsendte Gud sin Søn, født af en Kvinde. Tænk, hvad denne Udsendelse kostede ham!

Julen minder os om denne Jesu Udsendelse. Og den fører os til Minde hans Fornedrelse og Fattigdom i denne Verden.

Han ofrede alt.

Hvad ofrer vi?

Lad os prøve, Venner, at træde i de velsignede Fodspor, som han har efterladt sig, selv om de er blodige! Og lad os uforfærdet træde paa de Veie, hvorpaa Tornene stikker, og ikke agte paa den forførerske Røst: Spar dig selv!

Lad Hedningemissionen være noksaa kostbar for os; den kan dog ikke koste os noget andet end jordiske Midler og en Trængsel, som er stakket og let. Bag Trængselen lyser Maalet for os: En stor Skare af alle Folkeslag og Tungemaal, som frelst synger Lammets Sang i evig Herlighed.

Tænk paa denne store, hvide Flok, og sig saa med oprigtigt Hjerte til Herren:

Se, her er jeg, send mig!

„Gasseren," 1904, Side 370—373.

Digitized by Google

24. Himmeriges Rige er nær.

Men naar I gaar hen, da prædiker og siger, at Himmeriges Rige er nær! Matt. 10, 7.

Denne Befaling gav Jesus sine tolv Apostler, dengang han udsendte dem til de fortabte Faar af Israels Hus.

Den kan dog uden Tvil rettelig anvendes ogsaa paa Hedningemissionen. Thi Jesus har jo villet, at Rigets Evangelium skal prædikes for alle Folk. Og Rigets Evangelium er jo intet andet end det glade Budskab om Guds Rige, at nu kommer det og her er det, i Jesus og de Gaver, som følger med Troen paa ham.

Hvad er da Himmeriges Rige?

Det er en ny Tid.

Det er et nyt Aar — Herrens velbehagelige Aar — Evighedens Jubelaar.

Saa stor er den Forandring, som foregaar, hvor Guds Rige kommer ind, at alle, som har oplevet dets Komme, regner uvilkaarligt Tiden derefter. Det blir før eller efter den Tid, da Guds Rige kom.

Saaledes er det gaaet med den hele Verdens Tidsregning, som tæller sine Aar, eftersom de er før eller efter Kristi Fødsel. Saaledes er det gaaet med hvert enkelt Folk, som har modtaget Evangeliet, de regner sin Historie før eller efter Kristendommens Indførelse.

Og ikke mindst er det saaledes med hver enkelt Sjæl, som erfarer Jesu Komme til sig. Det er en Forandring, en Overgang, en Befrielse, en Hjertets Udvidelse, som afgjør et Menneskes Liv for Tid og Evighed.

Med Rette kalder vi det et nyt Aar, et „Evighedens Jubelaar," fordi det er en Overgang fra det forkrænkelige til det uforkrænkelige, fra det sanselige til det aandelige, fra et Liv, som stevner mod Død og Grav, til et Liv, som ikke slukner i Døden, men som fortsættes i himmelsk Herlighed gjennem alle Evigheder.

Det er nye Kaar.

Det er Barnekaar istedetfor Trællekaar; det forandrer hele et Menneskes Forhold til Gud; istedetfor den strenge Lovgiver og ubønhørlige Dommer blir han for dem, som virkelig kommer ind i Guds Rige, den medlidende og barmhjertige Fader, der fuld af Naade mod-

Digitized by Google

tager Syndere og forlader dem deres Synder og renser dem fra al Uretfærdighed.

Thi Guds Rige er, som Skriften siger, „Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand.“ Det er nye Kaar og gode Kaar. Thi hvilken Forandring er ikke det fra et Liv i Uretfærdighed og Syndens Ufred og Kval at komme ind i en saadan Tilstand, at jeg, renset fra alle mine Synder, kan leve i Nydelse af Fred med Gud og salig Glæde i hans Samfund!

Det er noget helt andet pludselig at finde sig som Søn i Huset med alle et Barns Rettigheder, efterat man kanske i mange lange Tider har færdes udenfor Faderhuset som en Træl under Guds Vrede og hans Lov. Ikke kunde man slippe ind, heller ikke kunde man slippe bort, i haardt Slaveri gik man og magtede ikke at bryde Lænkerne af Frygt for, at saa gik det endda værre. Men naar Guds Rige kom, da sprang Dørene op, da vinkede Hjemmet med Lys og Varme: kom ind, kom ind! Da faldt Baand og Lænker af Trællen, da sprang han af Fryd og fik den frivillige Aand, saa Arbeidet føltes som en Glæde og gik med Lyst. Da var ikke længer Frygten der, men den uendelige Længsel efter den evige, levende Gud, som drog den frelste Sjæl nærmere og nærmere ind til sig.

I Sandhed nye Kaar — Sønnekaar hos Gud.

Det er en ny Verden.

Ja, det er vel kanske et daarligt Navn for Guds Rige, at kalde det en Verden. Men det er en ny Verden, det vil sige en helt ny Tilværelse med nye Interesser, nye Omgivelser, nye Formaal, nye Veie, nye Tanker og nyt Sprog.

Det er, som Apostelen siger, „vort Borgerskab er i Himmelen.“ Vi færdes med vort Legeme i Verden, men vort Hjerte færdes med Tanker og Følelser i de himmelske og usynlige Ting. Vi færdes hernede som fremmede og Gjæster; men vort Hjem er heroventil, og der aabner sig for os en uendelig Mangfoldighed af nye Spørgsmaal og nye Interesser. Det gaar, som Paulus siger, „dersom nogen er i Kristus, da er han en ny Skabning, det gamle er forbigangent, se, alt er blevet nyt.“

„Men naar I gaar hen,“ siger Jesus, „da prædiker, at Himmeriges Rige er kommet nær.“

Ja, saaledes er det virkelig; hvor Evangeliet, det gode og glade

Digitized by Google

Budskab om Jesus og hans Frelse, kommer til Menneskene ved et Guds Barns Vidnesbyrd, der er Guds Rige kommet nær. Saa nær, at det er bare Spørgsmaal om, at Hjertedøren lukkes op for ham, som staar foran den og banker, saa kommer Guds Rige ind i Hjertet, og Hjertet ind i Guds Rige, og da blir det nyt Aar og nye Kaar og en ny Verden, en Tilstand af Glæde som aldrig før.

Og dette er netop, hvad vi er kaldt til at gjøre for Hedningerne, prædike for dem Himmeriges Rige, vidne for dem om Frelsen og Freden i Jesus, bringe dem gjennem Ordet Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand, oplukke for dem Faderhusets Dør, at de kan komme hjem, hjem til sin rette, sande, evige Bolig, fra hvilken de aldrig mere behøver at gaa bort. „I min Faders Hus er mange Værelser," siger Jesus, „jeg gaar bort forat berede eder Sted."

Vil du være med i dette Kald og Arbeide, Kristensjæl?

Ja, jeg ved, du vil. Og lad nu dette være vort Nytaarsløfte til Herren: Jeg vil være med efter den Naade, Herren selv vil give, og forkynde Herrens velbehagelige Aar over Jorden, at der maa gro Fred og Glæde blandt Menneskenes Børn, istedetfor Uro og Jammer.

Er ikke det en herlig Livsopgave at være med at bringe Liv og Lys, hvor der før var Mørke og Død? O, lad os tage Herrens Befaling til Hjerte, naar han siger: „Prædiker Evangeliet for al Skabningen!"

Aarene flyr, Tiden gaar og vender ikke tilbage, men Guds Rige blir det samme, og dets Aar tager ikke Ende. Lad os selv blive i Riget og hjælpe til, at dets evige Velsignelse maa spredes allevegne paa vor arme Jord, Folkene til Lægedom.

„Gasseren," 1905, Side 1—3.

25. Alle eders Hovedhaar.

Men endog alle eders Hovedhaar er talte. Matt. 10, 30.

Jesus har paa flere Steder lovet sine Disciple særskilt Beskyttelse under deres Virke for hans Sag paa Jorden. Paa den anden Side har han ogsaa forberedt dem paa, at Forfølgelse og Trængsel, ja blodig Død fra ugudelige Menneskers Side vil ramme dem.

Digitized by Google

Missionshistorien frembyder mange Vidnesbyrd om, at Herren holder sine Løfter og beskytter sine Vidner under Dødsfare, efter det som han har sagt i Mark. 16, 18: „De skal borttage Slanger, og dersom de drikker noget giftigt, skal det ikke skade dem," og i Luk. 10, 19: „Se, jeg giver eder Magt til at træde paa Slanger og Skorpioner og over al Fiendens Kraft, og slet intet skal skade eder."

Aar om andet dræbes i Indien mellem 3 og 4 Tusinde Mennesker af Tigere og andre Rovdyr, medens giftige Slanger gjør Ende paa omkring 25,000 Menneskeliv om Aaret. Men paa den lange Liste over saadanne døde er der ingen Missionærs Navn. I Afrika er der ligesaa store Farer fra vilde Dyr og Slanger; men om Missionærers Død af denne Aarsag har man ikke hørt.

Eksemplerne paa vidunderlig Redning fra vilde Dyr og giftige Slanger er derimod overmaade mange; thi „endog alle eders Hovedhaar er talte, frygter derfor ikke!"

Nogle af disse hidsættes efter Missionary Review, hvor de er gjengivet efter forskjellige Kilder.

En af de mest bekjendte Fortællinger om Missionærers Kampe med vilde Dyr er den om Livingstones Møde med en Løve i Afrika. Det var i 1843, Livingstone holdt paa at bygge en ny Station paa Mabotsa i Afrika, et Sted, hvor der var Løver i stort Antal. En Dag blev ni Faar dræbt af Løver paa en Høi ligeoverfor Livingstones Hus. Folkene, som blev meget ophidset, drog afsted forat dræbe Løverne, og Livingstone gik med i Haab om at hjælpe dem. Da han ikke troede, at hans Hjælp vilde trænges længere, gik han hjem; men idet han gik rundt Høien, saa han en Løve siddende paa en stor Sten bag en Busk. Han tog omhyggelig Sigte og sendte en Kugle fra hvert af de to Løb i sin Rifle ind i Busken og saarede Løven uden at dræbe den. Han fortæller selv videre:

„Medens jeg holdt paa at lade min Rifle paanyt, hørte jeg et Raab. Jeg vendte mig halvt omkring og saa Løven i Begreb med at springe løs paa mig. Jeg stod paa en liden Forhøining, og da Løven kastede sig paa min Skulder, væltede vi begge ned paa Marken nedenfor Forhøiningen. Løvens Brøl lød lige i mit Øre, og den rystede mig, som en Rottehund ryster en Rotte. Det bragte mig i en Sløvhedstilstand, som borttog Følelsen af Smerte og Frygt, medens jeg beholdt en klar Bevidsthed om alt, som gik for sig. Da jeg vendte

Digitized by Google

mig forat komme undaf Tyngden af den uhyre Krop, saa jeg, at dens Øine var rettede paa Mebalwe (min indfødte Hjælper), som prøvede at skyde den paa 30—40 Fods Afstand. Hans Bøsse, et dobbeltløbet Flintegevær, klikkede begge Gange, og Løven slap mig og sprang løs paa Mebalwe og bed ham i Laaret. En anden Mand, hvis Liv jeg havde reddet fra en rasende Bøffel, prøvede at stikke Løven med sit Spyd; den slap Mebalwe og tog denne Mand i Skulderen; men netop da gjorde de Kugler, hvormed den var skudt, sin Virkning, og den faldt om død. Det hele varede nogle faa Minutter. Foruden, at den knuste Benet i min Arm i Splinter, efterlod den Saar af elleve Tænder i min Arm."

Fra Indien fortælles der om en Missionærs Hustru, som Gud bevarede en Nat fra Tigere. Hendes Mand, Dr. John Scudder, som var en af de første Lægemissionærer fra Amerika, var paa en Reise tvers over Indien, da han blev syg af Jungle-Feber, og blev saa daarlig, at man opgav Haabet om, at han kunde leve. Da Mrs. Scudder hørte dette, besluttede hun straks at reise til ham, skjønt Reisen var besværlig og farlig. Hun laante et Telt, tillavede Niste og reiste uopholdeligt, ledsaget af sin lille Søn. Da det gjaldt om at naa frem før Mandens Død, bestemte Mrs. Scudder sig til at reise Dag og Nat, skjønt Faren for vilde Dyr derved blev meget større, da et stort Stykke af Veien laa gjennem det tætte Krat, hvor Rovdyrene færdedes for om Natten at søge sit Bytte.

Det gik godt, indtil de var komne ind i det tykkeste Krat; der blev Bærerne saa skræmte af Tigeres og andre Rovdyrs Brøl, at de løb sin Vei og lod Mrs. Scudder alene med hendes lille Barn. Uden anden Beskytter end Daniels Gud tilbragte hun den lange mørke Nat, Time efter Time, i Bøn til Herren, idet hun atter og atter foreholdt ham de dyrebare Forjættelser i Ordet. Fra Tid til anden hørte hun ikke alene Trampen af Elefanter, som kunde knuse hende i et Øieblik, om de kom til at træde paa hende, men ogsaa Tigrenes truende Brøl, naar de krøb rundt hendes Telt. Hele Natten syntes de at kredse omkring den lille Plet, hvor Teltet stod, men — vidunderlige men — Gud holdt dem tilbage. „Herrens Engel leirer sig trindt omkring dem, som frygter ham, og han frelser dem." Farlig som hendes Stilling var, blev dog baade hun og Barnet

Digitized by Google

uskadte. Næste Morgen fortsatte de Reisen, og da hun endelig naaede frem, fandt hun Scudder ude af Fare; Krisen var over.

Biskop Hannington, som led Martyrdøden i Uganda, Afrika, 1885, fortæller om et Sammenstød med en Løve, som nær havde kostet ham Livet:

„Jeg var ude forat søge efter Insekter, da jeg i det høie Græs fik se et underligt Dyr omtrent saa stort som et Faar. Jeg tog mit Gevær og skjød det ihjel. Min indfødte Gut tog straks tilbens og løb alt, han kunde. Hvad var det, som stod paa? Jeg havde dræbt en Løvindes Unge! Jeg skyndte mig at løbe bort; men neppe havde jeg gjort nogle faa Skridt, før Løvinden kom springende mod mig. Uagtet jeg havde det ladte Gevær i Haanden, følte jeg mig fortabt. Jeg flygtede nogle Skridt tilbage; men jeg saa snart, at det ikke nyttede. Løvinden sprang hurtigere, og se der, Løven kom ogsaa lige bag hende, og begge satte bent paa mig. Hurtigt vendte jeg mig om og stod stille lige foran dem. De stansede ogsaa og knurrede i Raseri, medens de slog sig med sine Haler. De var et kongeligt Par af det farligste Slags. Det var et kritisk Øieblik, og hvad skulde jeg vel gjøre?

Det er umuligt at sige, hvorlænge vi stod saaledes Ansigt til Ansigt. Det syntes Timer, men det var kanske Minutter eller kanske bare nogle Sekunder. Min Beslutning var snart fattet; jeg vilde ikke prøve at skyde, men heller se, hvad lidt Støi kunde udrette. Pludselig rakte jeg begge Armene iveiret og satte i at skrige og hoppe som en vanvittig. Løverne blev saa overrasket, at de vendte omkring og løb ind i Krattet og forsvandt. Jeg saa dem aldrig mere, men den døde Løveunge tog jeg og bar den til Leiren til de indfødtes store Forfærdelse."

Der er en Mængde lignende Eksempler fra ældre og nyere Tid. Her i Amerika virkede David Zeisberger, Missionær fra Brødremenigheden, i over femti Aar, fra 1745 til 1808, blandt Indianerne. Mange hundrede Klapperslanger kom paa hans Vei i denne Tid; de huggede i hans Ben, naar han gik gjennem Skogen, de laa sammenrullet under hans Hovedpude om Natten; men aldrig fik han nogen Skade af dem. John Heckewelder, Zeisbergers Assistent, fortæller: „Fire Gange har jeg mødt Panthere, to Gange naar jeg var ganske alene, men de har hver Gang lusket ind i Skogen uden at angribe

Digitized by Google

mig. En Dag dræbte jeg seks Klapperslanger i min Leir i Cuyahoga uden at blive skadet." Gjertrud Egede, Hans Egedes Hustru, blev en Dag under Opholdet paa Grønland skræmt af en stor Isbjørn, som pludselig brød sig ind i hendes Hus. Med sjelden Aandsnærværelse slog hun en Gryde med kogende Suppe i Ansigtet paa den, og med et Smertesskrig trak den sig tilbage og lod hende i Fred.

Saaledes har Herren vist det saa mange Gange, at han er mægtig til at bevare sine udvalgte Vidner, saa ingen rører et Haar paa dem, naar han vil. Han, som saaledes ofte lader dem gaa forbi Døden, er ogsaa den, som naar han vil, lader dem gaa gjennem Døden til evig Frelse og Salighed.

Maatte det lykkes for os alle i al Nød og Fare at sætte os og vor Sag i hans trofaste og mægtige Faderhaand, saa er vi vel farne, enten vi er herhjemme eller ude i Hedningeland, enten vi kaldes til at forherlige Herren ved Liv eller ved Død.

„Gasseren," 1905, Side 17—20.

26. Er du den, som skal komme?

Men da Johannes i Fængslet hørte om Kristi Gjerninger, sendte han to af sine Disciple og lod ham sige: Er du den, som skal komme, eller skal vi vente en anden? Og Jesus svarede og sagde til dem: Gaar hen og forkynder Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser og halte gaar, spedalske renses og døve hører, døde staar op, og Evangeliet prædikes for fattige. Matt. 11, 2—5.

Missionens Modstandere siger saa ofte, at det er en Feil at prædike Kristus for Hedningerne; de er bedre faren, om de faar være „i Fred," d. v. s. om de faar beholde sine Afguder og sit Hedenskab.

Meningen hermed er denne, at Jesus er en Lærer, hvis Undervisning kan være bra nok for visse Nationer; men den passer ikke for de „lavere Racer;" Jesus er ikke Kristus, Menneskenes Frelser; han er kun en Religionsstifter blandt andre Religionsstiftere; ved Siden af ham staar Muhammed for Arabere og Tyrker, Buddha for Indere, Konfucius for Kinesere osv.

Derfor spørges det ogsaa i Forbindelse med Missionsarbeidet:

Digitized by Google

Er du den, som skal komme? Thi er ikke Jesus Verdens Frelser, den forjættede Messias, den, som er Konge over Davids Hus evindelig, og hvis Rige er fra Hav til Hav, fra Floden indtil Jordens Ender, saa er selvfølgelig Missionsarbeidet baade unødigt og unyttigt; thi det er ikke værdt at berøve Hedningerne deres gamle Tro og søge at indprente dem en ny, dersom den ene Tro er omtrent saa god som den anden, idet de begge er ikkun Menneskepaafund. Og heller ikke vil det være til nogen Nytte at forsøge paa at udbrede en Religion, som ikke passer for andre end hvide Folk i bedste Fald, og kanske ikke for dem heller.

Mange og mægtige er Missionens Fiender, og de bruger mange Slags Grunde for sine Paastande. Derfor er det intet Under, om Missionens Venner stundom anfegtes ligesom Johannes i Fængslet.

Men saa har Johannes ogsaa vist os Veien, vi skal gaa, naar Anfegtelsen kommer. Han sendte Bud til Jesus selv forat faa Vished. Og Jesu Svar hjalp dengang.

Lad os prøve det samme i vore Dage. Jesu Maade at svare paa duer endda.

Jesus bruger Kjendsgjerningernes Svar. Det er, som om nogen vilde spørge en Mand, om han var en god Læge, og han taug, indtil han traf en syg Mand, og den helbredede han; derpaa traf han en anden syg, og den helbredede han, og saaledes med den tredie og fjerde osv. Det var Svar nok og Bevis nok. Saaledes peger Jesus paa de Kjendsgjerninger, som forelaa for alles Øine, og han beder Johannes's Disciple tage disse Kjendsgjerninger til den anfegtede Fange, saa han kan dømme selv, om den, som hjælper Mennesker, er Menneskenes Hjælper, om den, som frelser Mennesker, er Menneskenes Frelser, om den, som gjør de Ting, som Profeterne har bebudet om Messias, er den Messias, som Gud har lovet ved Profeterne.

Naar man da i vore Dage siger, at Jesus er ikke sorte Menneskers Frelser og ikke gule Menneskers Frelser, han er i det høieste kun de hvides Lærer, saa lad os gaa til Kjendsgjerningerne, som Hedningemissionen lægger frem for os, og lad dem tale.

I Jesu Kjøds Dage kunde han pege paa Kjendsgjerningerne og sige: Blinde ser og halte gaar, spedalske renses og døve hører, døde

Digitized by Google

staar op, og Evangeliet prædikes for de fattige. Hvad vidner Kjendsgjerningerne nu?

Lad os gaa til Indien, Kina, Sydhavsøerne, Zulu, Madagaskar, og lad Vidnesbyrdene komme derfra! Lad os høre, om Evangeliet og Troen paa Jesus har udrettet, hvad det lovede. Er Jesus blevet en frelsende, befriende, levendegjørende Frelser for dem, som har troet paa ham af disse sorte, brune og gule Mennesker?

Det er ikke saa vanskeligt at finde det ud derude i Hedningeland. Hedningernes Liv er urent og uretfærdigt, sort og mørkt. Kristendommen renser og lyser, hvor den kommer ind. Som Skrefsrud pleiede at sige: „Her i Amerika er det ikke muligt at se Forskjel paa kristne og ikke-kristne, I er allesammen saa pyntede som Paafugle. Ude hos os i Indien kan vi se Forskjellen."

Tag en kinesisk Opiumsrøger! Værre Slave findes ikke i Verden; intet synes at kunne hjælpe ham. Skjønt han endnu, medens han er Hedning, kan se sin Last og hade dens afskyelige Følger, kan han dog ikke overvinde den. Men find ham igjen, naar han er bleven „til Herren ret omvendt," og se, hvilken Forandring med Lastens Slave! Frihed staar skrevet i hvert hans Træk, Glæden lyser af ham, fordi Baandene er sprængte, og Lænkerne er faldne af ham; det er gaaet med ham som med Lazarus, om hvem Jesus sagde: Løser ham og lader ham gaa!

Eller gaa til Sydhavsøerne, og se disse tidligere Menneskeædere, som, naar de skulde holde Gjæstebud, slagtede en eller flere af sine Koner, forat have Kjød til Festen, hvordan er det med dem nu, siden Evangeliet har gjort sin Virkning iblandt dem? Du kan gaa fra Hus til Hus og se deres kristelige Familieliv med Husandagt, Bøn og Sang, og du kan fra dem, som kjender til disse Ting saa det Vidnesbyrd, at „de indfødte, som Missionærerne ved sin Ankomst fandt som halvnøgne vilde, som levede ved Stranden og i Sanden, nærede sig af raa Fisk, hengav sig til Sanselighed og undertrykkedes af despotiske Høvdinger — tør man nu paastaa er anstændigere klædte, lever i et ordentligere Egteskab og benytter flittigere Gudstjenesten end Masjen af Amerikas Folk."

Og hvorledes kommer ikke herlige Vidnesbyrd om Forandringen, ja Forvandlingen, fra vort eget dyrebare Madagaskar! Tag alle de

Digitized by Google

gribende Beretninger om den gassiske Vækkelse og se, om det ikke er sandt, at „disse har annammet den Helligaand, ligesom vi?"

Kort, læs Missionshistorien, læs vore Missionsblade, hør Missionærernes Beretninger, samle dem sammen og sæt dem frem for Aandens Øie, og sandelig skal du finde, at du maa udbryde med hine gamle kristne i Apostlernes Dage: „Saa har da Gud givet ogsaa Hedningerne Omvendelse til Livet."

Brødre og Søstre, dette er „Kjendsgjerningernes Svar." Lad derfor ikke Troen paa Jesus som alle Menneskers Frelser anfegtes af de moderne Theorier om de „høiere og lavere Racer." Enten de er høie eller lave, saa er Jesus død for dem alle; og enten de er hvide eller sorte, saa har Gud givet dem den Helligaand, som har troet paa hans Søn. Og enten de har været civiliserede eller barbariske, saa har Gud elsket dem og taget dem til Naade i den elskede, saamange som har troet paa ham.

Saa er det da bevist, at „han er den, som skal komme." Vi skal ikke vente en anden. Nei, i hans Navn, i Jesu Navn skal Omvendelse og Syndernes Forladelse prædikes for alle Folk, og saamange, som ham annammer, skal faa Magt til at blive Guds Børn, og hver den, som tror paa ham, skal ikke fortabes, men have det evige Liv.

Lad derfor ingen Sløvhed lægge sig over vort Missionsarbeide, enten fordi vi tviler paa Jesu Magt, eller fordi vi tviler paa de farvede Racers Adgang til Frelsen og Livet i Troen paa Guds Søn. Husk, han er Guds Lam, som bærer Verdens Synd, og ingen er udestængt fra Frelsen, som vil tage den af Naade.

Maatte Herren selv hjælpe os til en ny og frisk og levende Iver for den hellige Sag, Guds Riges Udbredelse over den hele Jord ved Jesu Evangelium; thi han er i Sandhed den, som skal komme.

„Gasseren," 1905, Side 33—36.

27. Den venlige Indbydelse.

Kommer hid til mig, alle som arbeider og er besværede, og jeg vil give eder Hvile. Matt. 11, 28.

Jesu Indbydelse er værd for os saa meget som vor Sjæls Salighed. Thi hvorledes skulde vi have fundet ham, om han ikke selv

Digitized by Google

havde indbudt os til sig; og hvorledes skulde vi blevet frelste, om vi ikke havde fundet ham?

Det er Jesu nedladende og forbarmende Kjærlighed, som han viser og øver trods det, at han ofte kun møder Mistro og Foragt. Dersom et Menneske indbyder os til noget godt, som han vil dele med os, saa takker vi og følger med Glæde Indbydelsen. Men naar Jesus kommer med sin venlige Indbydelse til al sin Glæde og Salighed, som han vil dele med os, saa er der saa faa, som kommer; mange hører Indbydelsen og tænker: Er det saa meget om at gjøre for Jesus at faa os hen til sig, saa er det vel hans Fordel og ikke vor, om vi følger Indbydelsen, og da holder vi os heller tilbage; andre hører den og mener, at det er godt at have denne Indbydelse i Baghaand. Naar vi har nydt Verden og er blevne trætte af Synden, saa skal vi benytte os af den; men netop nu haster det da ikke. Og paa mange andre Maader foragter og forhaaner og forskyder Menneskene Jesu Kjærlighed. Og dog vedblir han med at indbyde alle, som arbeider og er besværede. Han ved jo, at der er nogle Hjerter, for hvem Indbydelsen er dyrebar, og som modtager den med hele sin Sjæls Inderlighed og kommer til ham og finder Hvilen, som han tilbyder.

Jesus sætter saa megen Pris paa en Menneskesjæl, at han agter ikke al den umaadelige Forhaanelse, som han udsætter sig for ved sin Menneskekjærlighed, bare han kan faa frelse en Sjæl, bare det lykkes at drage en af de forvildede Sønner og Døtre ud af Fortabelsen og ind i Faderhuset igjen, at de kan finde den Lykke, de har forspildt, og den Kjærlighed, som de har stødt tilbage og dog ikke har kunnet glemme.

Ja, Jesus sætter Pris paa Menneskesjælene, han ringeagter ingen af dem, naar han endog forbarmede sig over os. Er ikke dette den Vekjendelse, vi maa aflægge, Brødre, naar vi tænker paa, hvorledes vi var mod ham, dengang han sendte os Indbydelsen og bad os komme til sig. Vi var nok arbeidende og besværede; men hvad var det, vi arbeidede med? Syndetjeneste og Verdenstrældom, Egenretfærdighed og Lovvæsen; ja kanske mest af alt arbeidede vi med at modstaa Guds Kjærligheds dragende Magt og stænge Døren haardt for den Frelser, hvis Vanken vi hørte og forstod saa vel. Som et skræmt Faar løber endog fra den søgende Hyrde, saa løb vi fra dig,

Digitized by Google

Herre Jesus, og havde ingen Tanke paa, at vi løb lige i Helvedulvens Gab, vore Sjæle til Fortabelse.

Ja, naar vi tænker over vor Elendighed, saa føler vi dybt, at det er en Skam, at Jesu indbudte skal være saadanne, som vi var. Men desto større er hans Kjærlighed og Naade, som nedlod sig saa dybt som til os — Syndere.

Syndere var vi midt i alt vort Arbeide og vort Besvær, — og syndige var alle vore Bestræbelser; thi enten de blandt Menneskene agtedes for gode eller onde, de gik dog alle ud paa at komme forbi Guds Naade og Kristi Kors; og hvilken Synd kan vel være større end denne at forskyde og støde fra sig den Kjærlighed, som bragte Jesus til at gaa i Døden for os?

Men endda kom Indbydelsen til os. Og jo trættere og uslere vi var blevne i Anstrengelsen for at finde Livslykke og Hjertefred uden Jesus, desto sterkere lød Indbydelsen: Kom, kom! Medens Verden endda var lys, og Synden syntes lokkende, og Haabet om Egenretfærdighed var sterkt i os, faldt Indbydelsen paa døve Øren. Men da Verdens Trøstegrunde var blevne aldeles tomme, og Syndens Bærme var bleven besk og sur som Døden og Helvede, og Egenretfærdigheden var blevet Hykleri, som vi selv væmmedes over, da begyndte i stille Stunder Jesu Røst at trænge ind i Sjælen med lislig Klang, og vi lyttede som en hjemvendende Vandringsmand efter sin Hjembygds Kirkeklokke, naar Røsten atter lød til os: Kom, kom, kom til Jesus, og find Hvile for din Sjæl!

Og en Dag blev den dragende Indbydelse for sterk, og vi sagde: jeg vil staa op og gaa efter Røsten. Og før vi endda gik, kom han, som kaldte os, og fandt os og tog os i sine Arme og lagde os til sit Hjerte, og vi fik den Hvile, han havde lovet, og den Salighed, som vi aldrig før havde kjendt.

Hyrden fandt det vildfarende og forskræmte Faar, og han selv sørgede for Hvilen. Og Indbydelsen blev staaende og udgik til andre og flere: Kommer hid til mig alle, som arbeider og er besværede, og jeg vil give eder Hvile!

Og de fundne og vundne blev Budbærere til at gaa med Indbydelsen til nær og fjern, ud paa Gader og Stræder, paa Veiene og langs Gjærderne forat finde dem, som arbeidede og blev trætte uden at kunne finde Hvile.

Digitized by Google

Og de gjorde ikke andet end sin Skyldighed. Thi den, som selv blir frelst, han blir alle ufrelstes Skyldner; thi han er pligtig til at bringe dem Indbydelsen fra Jesus. Kristi Kjærlighed tvinger ham, og Aanden driver ham til at vidne for alle ufrelste om, hvor Frelsen er at finde. Som Lyset maa skinne, saa maa Kjærligheden lokke og drage, og Sandheden maa vidne, og Glæden maa deles med andre. Menneskene har det Ordsprog, at nyfundet Guld brænder i Lommen forat komme ud; saa er Sandheden urolig i os forat blive udbredt blandt Menneskene.

Har derfor nogen fundet Frelsen og Hvilen i ham, han drives til at meddele sin nye Salighed og Glæde til andre, at de skal opleve det samme, som han har oplevet. Derfor blir hver nyfødt kristen saa ivrig forat frembære Frelsens Budskab og Jesu venlige Indbydelse til sine Medmennesker. Last ikke denne Iver, den kommer fra Gud. Og har du engang havt den og mistet den, saa spørg heller dig selv og Guds Aand, om du ikke ogsaa har mistet din „første Kjærlighed."

Men ganske særdeles gjælder det om at sende den venlige Indbydelse ud til Hedningerne. Jesus vil jo have a l l e, som arbeider og er besværede. Og herhjemme har jo alle hørt det saa ofte med Ørene, og de ved det saa godt efter den udvortes Kundskab, at Jesus annammer Syndere. Men Hedningerne har ikke hørt det og ved slet intet derom. Er ikke vi, som kjender til Frelsen, skyldige at kundgjøre dem Frelsens Vei? Jo visselig, og ve os, om vi ikke gjør det.

Der er en Del Folk — endog i Menighederne, som forestiller sig, at Hedningemissionen er en rigtig ekstra hellig Sag, som kun ekstra hellige Mennesker maa befatte sig med, eller som kun behøver vor Opmerksomhed og Deltagelse én Gang om Aaret ved et Missionsoffer eller noget lignende, omtrent som den hellige Julefest eller den hellige Nadveres Nydelse. Til dagligt Brug har vi ikke noget med „Missionens hellige Sag" at gjøre. Følgen er den, at der er saa faa Menighedslemmer, som tager Missionen med i sine daglige og hverdagslige Pligter. Det er kun ved rigtig høitidelige Anledninger, Missionen ihukommes.

Intet kan være mere bagvendt, undtagen slet ikke at ihukomme Missionen. Er vi Jesu Disciple, saa vil han have os til Menneskefiskere. Er Lyset tændt i vore Hjerter, saa vil han, at vi skal lade det skinne ud i Mørket. Har Jesus brugt andre troende til at sende

Digitized by Google

os Indbydelsen, saa vil han, at vi skal sende den videre. Og fornemmelig ud til de utallige Hedningers store Flok. Send den ud, send den ud!

Lad det høres over al Jorden, hvad Jesus har sagt:

Kommer hid til mig alle, som arbeider og er besværede, og jeg vil give eder Hvile!

„Gasseren," 1905, Side 49—52.

28. Udvalgt — til Tjeneste.

Se, min Tjener som jeg har udvalgt, min elskelige i hvem min Sjæl har Velbehag; jeg vil give ham min Aand, og han skal forkynde Hedningerne Ret. Matt. 12, 18.

Der har været ikke saa liden Strid om Udvælgelsen inden den kristne Kirke. Og denne Strid kommer deraf, at det har været saa lidet erkjendt og forstaaet, at Guds udvalgte er hans Tjener, kaaret til Tjeneste og Ringhed, kaaret til Kjærlighed og Lidelse, kaaret til Kors og til Krone. Havde Jesu første Disciple og Apostler erkjendt dette, saa havde de ikke trættet om, hvem af dem der skulde være størst i Himmeriges Rige. Og havde ikke Udvælgelsen ned igjennem den kristne Kirkes Historie været taget til Rov, som om den simpelthen var en Bestemmelse til Herlighed, saa havde den ikke opvakt saa bitre Stridigheder. Men det er gaaet efter Jakobs Ord: „Hvoraf kommer saa megen Krig og Strid iblandt eder? Er det ikke heraf, af eders Lyster, som strider i eders Lemmer?" Der havde ikke været saa megen Trætte om denne Sag, havde man erkjendt, at Guds udvalgte er udvalgte til Tjeneste og Lidelse.

Jesus selv er den egentlige, første Guds udvalgte; og om ham er det derfor, der siges: Se, min Tjener, som jeg har udvalgt. Det var, om vi maatte saa sige, en haard Udvælgelse, som var bleven Jesus tildel. Fremfor al Skabningen, den synlige og den usynlige, fremfor Mennesker og Engle var Guds Søn kaaret til Menneskenes Frelser, et Lys til at oplyse Hedningerne og en Herlighed for Israels Folk. Og dermed var han altsaa udvalgt til Tjeneste. Han „tog en Tjeners Skikkelse paa" og levede et Menneskes Liv, ikke forat vinde forfængelig Ære og Berømmelse blandt Mennesker, men forat opofre

Digitized by Google

og hengive sig selv og alt sit i Menneskenes Tjeneste, til deres Redning og Frelse, deres Lykke og Salighed. Fordi han var udvalgt til at være Guds og Menneskenes Tjener, derfor gik han omkring i sit Kjøds Dage og søgte med usigelig Møie og utrættelig Kjærlighed efter de fortabte Faar af Israels Hus. Ingen Krog af det forjættede Land var forglemt, ingen Tolder eller Synder var foragtet af ham. Hans Udvælgelse gjorde ham til alles Tjener. Fordi han var udvalgt til Tjener, derfor gav han sit Liv til Gjenløsnings Betaling for mange, og derfor blev han ophøiet paa Korset, forat drage alle til sig. Derfor udsender han ogsaa nu Forligelsens Tjenere blandt Menneskene forat bede dem: Lader eder forlige med Gud!

Saaledes ogsaa med Jesu Disciple: de er udvalgte — til at være Tjenere. Da Zebedæi Sønners Moder bad om, at hendes to Sønner maatte sidde i Jesu Rige, den ene ved hans høire og den anden ved hans venstre Side, da svarede Jesus dem: Kan I drikke den Kalk, jeg skal drikke, og kan I døbes med den Daab, jeg skal døbes med? Og da de ti andre Disciple blev vrede paa Zebedæi Sønner for deres Ærgjerrighed, da kaldte Jesus dem til sig og sagde: „I ved, at Folkenes Fyrster herske over dem, og de store bruger Myndighed over dem. Men saa skal det ikke være blandt eder; men hvo der vil blive stor blandt eder, han være eders Tjener, og hvo der vil være den ypperste, han være eders Træl, ligesom Menneskens Søn ikke er kommen forat lade sig tjene, men for at tjene og give sit Liv til en Gjenløsning for mange." Se, hvorledes Tjenesten er det første og vigtigste og afgjørende i Udvælgelsen. Thi den, som ikke er villig og udholdende og tro i Tjenesten, skal ikke paa Regnskabets Dag faa høre: Vel, du gode og tro Tjener — gak ind til din Herres Glæde!

Udvalgt til at tjene, det er til at gaa i Jesu Fodspor, til at elske ham, til at arbeide med ham, til at lide med ham, til at elske med ham, og saa at herliggjøres med ham.

Jesus blev rustet til Tjenesten ved at faa Aanden uden Maal, og hans Tjeneste bestod i at forkynde Hedningerne Ret. Og den Ret, han forkynder Hedningerne, er Korsets Evangelium; thi deri aabenbares Guds Retfærdighed af Tro til Tro, som skrevet staar: Den retfærdige af Troen skal leve.

Som han, saa vi. Dette er den væsentlige Tjeneste, hvortil Gud

Digitized by Google

har udvalgt sine Børn og sin Menighed; dette er det Arbeide, hvortil han driver dem ved sin Aand, at de skal kundgjøre Evangeliet for de fattige, helbrede dem, som har et sønderknust Hjerte, forkynde de fangne, at de skal løslades, og de blinde, at de skal faa sit Syn, sætte de plagede i Frihed og forkynde Herrens behagelige Aar. Og saaledes skal Ordet blive opfyldt ogsaa om Guds Menighed paa Jorden: Se, min Tjener, som jeg har udvalgt, min elskelige, i hvem min Sjæl har Velbehag; jeg vil give ham min Aand, og han skal forkynde Hedningerne Ret.

Lad os lære det bedre og bedre fra Dag til Dag; Guds Børn er udvalgte ikke til Nydelse, men til Tjeneste, og lad os give os hen i denne Tjeneste i sand Ydmyghed, i inderlig Kjærlighed, saa vi kan lide med Jesus, arbeide med Jesus og herliggjøres med Jesus derved, at hans Rige udbredes over den hele Jord ved hans salige Evangelium.

Er du da udvalgt og kaldt til Tjeneste, saa befæst dit Kald og din Udvælgelse ved den hele, enfoldige Hengivelse i Kjærligheden til ham, som udvalgte dig, og i Kjærligheden til dem, som han vilde, du skulde tjene med hans Evangelium. Saadan er den rette Missionær, saadan er den rette Mission, saadan er Guds Menigheds Kald og Udvælgelse. Derfor hører disse to uopløseligt sammen: ret Menighed og ret Mission; thi Guds udvalgte paa Jorden er hans Menighed, og Guds Tjeneste paa Jorden er at forkynde Hedningerne Guds Evangelium.

Lad os prøve os selv: Er vi udvalgte, og er vi i Tjenesten?

„Gasseren," 1901, Side 66—68.

29. Hedningernes Haab.

Se, min Tjener som jeg har udvalgt, min elskelige i hvem min Sjæl har Velbehag; jeg vil give ham min Aand, og han skal forkynde Hedningerne Ret. Han skal ikke trætte, ei heller raabe, ei heller skal nogen høre hans Røst paa Gaderne. Han skal ikke sønderbryde det knækkede Rør, ei heller udslukke den ryggende Tande, indtil han faar udført Retten til Seier. Og Hedningerne skal haabe paa hans Navn. Matt. 12, 18—21.

Digitized by Google

Dette er Esaias's Spaadom, om hvilken Matthæus siger, at den blir opfyldt ved Jesus Kristus. I hans Kjøds Dage var der endda ikke meget at se til denne Spaadoms Opfyldelse. Han siger jo om sig selv: Jeg er ikke udsendt uden til de fortabte Faar af Israels Hus. Men efter hans Opstandelse sendte han Aanden og dannede sit Legeme, Menigheden, og gjennem den har han opfyldt og opfylder han fremdeles denne herlige Forjættelse.

Saadanne Redskaber som Peter og Paulus og efter dem Hundreder og Tusinder af Jesu Legems Lemmer har ved Troen paa ham faaet af hans Aand og er blevne drevne ud til at „forkynde Hedningerne Ret;" og ved det herlige Evangelium om Retfærdighedens, Fredens og Glædens Rige er han blevet Hedningernes Haab.

Jesu Kristi Rige har gaaet seierrigt frem gjennem Verden, og Folkeslag efter Folkeslag har bøiet sig for ham, den sagtmodige Frelser fra Nasaret og Golgata. Det gaar fremdeles sin Seiersgang. Men ikke lyder der Kanoners Torden, ei heller vilde Soldaters Jubelskrig, ei heller de saaredes og døendes ynkelige Jammer og Smertesraab. Nei, ligesom Jesus i sit Kjøds Dage gik ydmyg og sagtmodig blandt det haardhjertede og gjenstridige Israel for ikke at knuse det knækkede Rør og ikke udslukke den rygende Tande, saaledes gaar ogsaa hans Evangelium stille og sterkt sin Vei ud igjennem Verden og læger det saarede og opreiser det nedbøiede, og saaledes skaffer det Hedningerne Ret.

Saaledes blir hans Navn en udgydt Salve, en Vellugt og en Lægedom blandt Folkene. Og saaledes lærer Hedningerne at haabe paa hans Navn.

Det er paa denne Maade Evangeliet er kommet til os. Og hver enkelt Sjæl, som har lært Jesu Navn at kjende som det eneste Navn, i hvilket der er Frelse, maa aflægge denne samme Bekjendelse om ham: Han fandt mig som et knækket Rør og som en rygende Tande; og han gjorde ikke Ende paa mig, men han forbandt det knuste Hjerte og pustede med Livets Aande paa den sluknede Livsgnist, og se der kom Liv og Ild i mit Hjerte, og jeg, som var død, lever nu i Guds Søns Tro. Fra den Tid staar alt mit Haab til hans Navn. Thi hans Navn er guddommelig Naade, og af den alene er jeg frelst, og paa den alene haaber jeg nu og altid.

Digitized by Google

Dette er vor Ret, en Naadens Ret, som er skjænket os uforskyldt ved Jesu Evangelium.

Men endnu er der Millioner af Hedninger, som ikke har faaet sin Ret og ikke har lært at haabe paa hans Navn.

Tvertimod; Hedningerne øver Uret og lider Uret den Dag idag paa mangfoldige Steder. Hedningerne røver og plyndrer, dræber og mishandler hinanden. Og om der ikke er nok af Uretfærdighed mellem dem selv indbyrdes, saa overgaar ofte de saakaldte kristne Nationer dem i Uretfærdighed. De hvide Folk, som tager Hedningernes Lande og Frihed og Eiendom fra dem, som saa mange Gange slaar dem ihjel for Fode, udrydder og fordærver dem, forøger kun Uretten og bringer altid større Klager og flere Suk til at stige op til Himmelen.

Tag den høit lovpriste Kongostat, hvor Belgiens Konge skulde organisere rigtig en Fristat og en Mønsterstat blandt de indfødte Hedninger, hvor de kunde rigtig udvikles i Civilisation under Retfærdighedens og Frihedens Scepter. Og hvorledes er det gaaet? Den Retfærdighed, som skulde øves af militære og civile Embedsmænd, er blevet til Uretfærdighed og Vold. Og de indfødte er blevet behandlet værre end Dyr; og mange gaar der med afhuggede Hænder og løfter de blodige Armstumper anklagende op mod Himlen over de hvide Folks Grusomhed. Og hvorfor afhuggede hvide Folk disse indfødtes Hænder, saa de hjælpeløse gaar Hungersdøden imøde? Fordi de ikke magtede at bringe ind Guttapercha nok fra de allerede udplyndrede Skove! Det var hele Forbrydelsen, de stakkels sorte begik; men den straffedes saa umenneskeligt, fordi der var saa mange hundrede Procents Fortjeneste for den hvide Røver i denne Handelsvare.

Saaledes er det Rige, som Menneskene grundlægger med Sverd og Ild. Et Urettens og Grusomhedens Rige: lidt forskjelligt i Grad paa de forskjellige Steder; men Væsenet er det samme overalt.

Men Guds Rige er af en anden Art. Det kommer med Lægedom for Folkene og opreiser dem af Synd og Nød. Det spreder Lys, og det skaber Kjærlighed. Dets Forkjæmpere er Folkenes Venner, og de virker for deres Lykke og Salighed, som de arbeider iblandt.

Og nu som før er det Jesus Kristus, som gjennem sit Legeme, sin Menighed, egentlig er den, som virker og arbeider. Han giver Lysten og Kraften til alle sine troende, at de skal gjøre Gjerningen.

Digitized by Google

Dersom da nogen er Jesu Legems Lem, han er kaldt til at være med i Arbeidet. Eller mon Jesus ikke længer har Medlidenhed med Hedningerne? Og opvækker han ikke længer Medlidenhed i de kristnes Hjerter? Jo visselig, han er den samme nu som altid, og hos alle sine sande Disciple opvækker han endnu den Dag idag Iver for alle fortabtes Frelse.

Dersom du da er et sandt Guds Barn, som drives af Kristi Aand, saa vær med i Arbeidet for Guds Riges Vekst og Udbredelse! Det er ikke en Sag, som kristne Mennesker kan gjøre med efter eget Godtykke; hører vi Kristus til og er hans Legeme, saa er vi ogsaa hans Redskaber til at udføre hans Vilje. Lad os ikke staa hans Vilje imod og hindre hans Gjerning; men lad os villigt og lydigt hengive os selv i Tjenesten og være med i dette store og herlige Arbeide, som gaar ud paa at forkynde Hedningerne Ret og lede dem ind i den evige Retfærdigheds Rige.

Saa faar ogsaa Hedningerne et Navn at haabe paa.

Og hvad kan vel være herligere! Disse, som med alle sine Afguder og sine mangfoldige Dyrkelser, Ceremonier og Ofringer dog altid er uden Gud og uden Haab i Verden, de skal faa den sande Guds Kundskab og Herlighedens Haab ved Jesu Kristi Evangelium. Og vi skal faa den Naade og Ære at være Guds Redskaber til at bringe Hedningerne dette Evangelium.

Vi fik jo dette Evangelium for intet; giver det for intet, siger Jesus til os. Lad det gaa videre! Tænk hvor frygtelig en Skjebne det er at være uden Haab! Uden Haab! Er ikke det det samme som Fortvilelse? Og kan der tænkes noget rædsommere? Millioner paa Millioner af Mennesker — uden Haab!

O, kom dem ihu, du Kristensjæl, og husk, at han, som er Hedningernes Haab, han er dit Hoved og din Herre, og han vil, at du skal bringe hans Navn ud til dem alle, at de maa lære at

haabe paa hans Navn.

„Gassferen," 1905, Side 65—68.

Digitized by Google

30. Profeten Jonas's Tegn.

Men Jesus svarede og sagde til dem: En ond og utro Slegt begjærer Tegn, og der skal intet Tegn gives den, uden Profeten Jonas's Tegn. Thi ligesom Jonas var tre Dage og tre Nætter i Fiskens Bug, saa skal Menneskens Søn være tre Dage og tre Nætter i Jordens Skjød. Mændene af Ninive skal opstaa i Dommen mod denne Slegt og fordømme den; thi de omvendte sig ved Jonas's Prædiken, og se, her er mere end Jonas. Dronningen fra Sønden skal opstaa i Dommen mod denne Slegt og fordømme den; thi hun kom fra Jordens Ender for at høre Salomos Visdom, og se, her er mere end Salomo. Matt. 12, 39—42.

Profeten Jonas er stundom bleven kaldt den første Hedningemissionær. Ikke ganske med Uret; thi han blev sendt til Hedningerne med et Guds Ord, som bragte dem til at omvende sig i Sæk og Aske.

Men han er Hedningemissionær paa en egen Maade; thi ingen Menighed havde sendt ham, og selv var han saare uvillig til at gaa, og paa underlig Vis kom han frem.

Herren kaldte ham og sendte ham til Ninive, den store Stad, d. v. s. Verdensstaden, hvor Hedningernes Styrke og Verdens Herlighed var samlet. Og hans Opgave var at raabe over Staden et Guds Ord: Endnu firti Dage, saa skal Ninive blive omstyrtet.

Men Profeten vilde ikke bære noget Guds Ord — end ikke et Dommens Ord — ud fra Guds Folk hen til Hedningerne. Saa flygtede han fra Herrens Aasyn og reiste i Vest, naar Herren sendte ham i Øst.

Men det lykkedes ikke for Jonas at slippe bort fra Herrens Erinde. Herren har Stormen til sit Sendebud og Havets Fisk til sin Tjener, og han henter tilbage den flygtende Profet og sender ham bøiet og opreist igjen til Verdensstaden; og Jonas udraaber Dommens Ord over den stolte Stad, og den omvender sig og skaanes af Herren.

Hvad betyder altsaa Jonas's Tegn?

Det betyder, at det gjenstridige, egenretfærdige og ubodfærdige Israel mister Herrens Ord, som det saa ofte har hørt og modstaaet.

Det betyder, at Guds Ord, som tages fra Jøderne, skal sendes ud til Hedningerne og der bære Frugt i deres Omvendelse.

Digitized by Google

Det betyder ogsaa, at det er en underfuld Dødens og Opstandelsens Vei, den maa gaa, som skal være Herrens Redskab til at bringe Guds Rige fra Israel til Hedningerne.

Og Jesus er den, som dertil er udvalgt og sendt, at han skal prædike Frelsens Evangelium for de fortabte Faar af Israels Hus; men naar han forskydes af Israel og overgives til Hedningerne forat korsfæstes og dø, saa skal han vel blive tre Dage og tre Nætter i Jordens Skjød; men han skal ogsaa opreises af Graven og sende sine Apostler ud forat gjøre alle Hedninger til Disciple.

Arme Jødefolk, som ikkun begjærede Tegn og atter Tegn, men ikke vilde omvende sig! Jonas's Tegn fik de, naar de slog sin Messias ihjel og begrov ham, idet Herren opreiste ham og gav ham al Magt i Himmelen og paa Jorden, saa han kunde grundlægge og udbrede Himmeriges Rige ved de faa og fattige Fiskere, som han havde samlet om sig. Men hvad Jonas's Tegn betød for det gjenstridige Israel, det siger Jesus, naar han vidner, at Ninives Mænd og Dronningen fra Sønden skal staa op i Dommen og fordømme dem, som ikke agtede den, som var mere end Jonas og mere end Salomo.

Jonas's Tegn betyder Israels Forkastelse og Hedningernes Antagelse. Derfor er Hedningemissionen en saa vigtig Gjerning for Guds Menighed; thi den er Part af det Jonas's Tegn, som skal staa manende og truende for alle ubodfærdige Mennesker, hvadenten de kaldes Jøder eller kristne, om de dog, naar Kristi Kors's Evangelium blir Hedningernes Mangfoldighed til Frelse, kunde opvækkes af sin Forblindelse og Død og se og erkjende, at denne Jesus er isandhed Kristus og Verdens Frelser.

Og netop i vore Dage, da der er saa mange vantro Røster inden Kristenheden, da der arbeides saa ihærdigt forat tilintetgjøre Evangeliet, naar saa mange mægtige Mænd raadslaar tilsammen mod Herren og hans salvede: Lader os sønderrive deres Baand og kaste deres Reb af os! — netop nu er det Tid, at alle kristne er nidkjære for Hedningernes Frelse ved den foragtede og forkastede Jesus. Lad Tegnet sees! Modsigelsens Tegn! Hjemme i Kristenheden udbreder Frelseren sine Hænder den ganske Dag til et gjenstridigt Folk; ude blandt Hedningerne frelses Sjæle ved Troen paa ham.

Har ikke dette Tegn sin Virkning? Er der ingen, som agter

Digitized by Google

derpaa? Jo visselig, der er dem, som gribes af Evangeliet herhjemme, naar de ser, hvorledes dets Kraft aabenbares til Frelse blandt Hedningerne. Der er dem, som vaagner til ny Nidkjærhed for Guds Evangelium herhjemme, naar de gribes af Frygt for, at Lysestagen skal flyttes fra os og sættes, hvor Hjerterne er rede til at modtage Lyset.

Hedningemissionen bærer velsignet Frugt ude og hjemme. Det var ikke forgjæves, at Jesus gav Jøderne Jonas's Tegn. Mange troede af Folket, mange af Presterne endog, efterat han var opstanden. Og var der end ikke mange Farisæere, én var der ialfald, for hvem „Tegnet" ikke var forgjæves: den første og største af Hedningemissionærerne, Paulus.

Og ikke skal det være forgjæves blandt os kristne, om „Tegnet" blir ret levende og kraftigt og paatrængende ved Hedningernes Omvendelse. Det skal endda blive mange af vore Landsmænd til Frelse og Salighed, naar der lyder Vidnesbyrd paa Vidnesbyrd tilbage til os fra Hedningeland:

I Jesu Navn er Frelse for hver den, som tror; hans Evangelium er blevet os en Livsens Lugt til Liv.

„Gasseren," 1905, Side 81—83.

31. Surdeigen.

Himmeriges Rige ligner en Surdeig, som en Kvinde tog og skjulte i tre Maader Mel, indtil det blev syret altsammen. Matt. 13, 33.

Alle Jesu Lignelser om Himmeriges Rige er rette Missionstekster, som er tjenlige til at give Tro, Haab og Kjærlighed til Guds Riges Fremgang og Seier, paa samme Tid som de ogsaa mange Gange retter paa vore kjødelige og forhastede Tanker om, hvorledes det „har sig med Guds Rige."

Ikke mindst er der kraftig Opmuntring til Missionsarbeide i Lignelsen om Surdeigen. Det er jo ofte vanskeligt nok at bevare Troen paa Evangeliets Seier blandt Menneskene, naar vi ser, hvor sent og smaat det gaar baade hjemme og ude med Hedningemissionen, hvor liden Iver hjemme, hvor liden Frugt ude. Da er Jesus den, som kan

Digitized by Google

trøste os rigeligt med al den Trøst, vi trænger. Han er ogsaa den, som kan tilskynde og formane fremfor alle andre.

Hvad Trøst er der da i denne Lignelse om Surdeigen?

Der er den rolige Forvisning, hvormed Jesus her siger os, at

den rækker frem.

Det er jo det, Fristeren vil lokke os til at tvile paa. Hedningemissionen naar ikke sit Maal, siger Fristeren, Hedningerne vokser hurtigere i Tal, end der blir Hedninger omvendt til Kristus; og da maa jo Følgen blive den, at Kristendommen aldrig rækker frem. Men Jesus staar der saa rolig og sikker, alene i den hele Verden med en liden svag og vaklende Disciplflok og peger paa Surdeigen, som lægges i tre Maader Mel, indtil det blir syret altsammen. Saaledes er det med Guds Rige; saaledes er det med Evangeliet og Menigheden.

Jesus ved, at det er en liden Flok, han har samlet, og at den blir endda mindre i Korsfæstelsens Stund. Men det skræmmer ikke ham; han kjender den Guds Kraft, som kommer i Arbeide, naar „Hvedekornet falder i Jorden og dør." Og det er paa denne Guds Kraft, han tror, ikke paa de faa eller mange Disciple, han har samlet. Derfor er han saa aldeles vis paa, at som Surdeigen rækker til at „syre altsammen," saa rækker Rigets Evangelium frem til Jordens Ender med sit frelsende Vidnesbyrd.

Er der da nogen Grund for os til at være forsagte?

Nei, aldeles ingen.

Dersom der i Jesu Dødsstund ikke blev nogen tilovers af hans Disciple, som ikke forargedes paa ham, og Jesus dog var vis paa, at netop da blev Menneskens Søn herliggjort, saa han kunde drage alle til sig, hvorledes kan da vi tvile eller forsage paa Guds Riges Seier, som er Vidner til, at Graven er aabnet, at Jesus er opstanden og opfaren til Himmelen, at Aanden er udgydt, at Disciplene er blevet opreiste af sit Fald og udrustede med Kraft fra det høie, at Evangeliet er naaet frem endog til os, som var saa langt borte?

Tænk dig om, Sjæl! Har ikke Surdeigen været mægtig til at syre? Eller har den mistet noget af Kraften paa Veien? Endda drages jo Sjæle ind i Guds Rige; endda frelses jo Mennesker; endda gaar Evangeliet frem fra Folk til Folk. Og saa langt fra, at det er

Digitized by Google

vanskeligere at komme frem, at tvertimod Dørene springer op overalt, og de før lukkede Lande modtager Evangeliets Budbærere og begynder at lytte til Sandheden fra Gud.

Nei, Jesus har ikke taget feil; Guds Rige har Surdeigens Art, og det rækker frem, om det end ser umuligt ud. Umuligere, vanskeligere, mere fortvilet end i Korsfæstelsens Stund kunde det dog aldrig se ud. Jesus troede da, skal ikke vi tro nu?

Jo, vi skal ikke alene tro, men ogsaa i Troen vinde Kraft til Arbeide. Og ogsaa dette er Jesu Mening med Lignelsen om Surdeigen, at Guds Riges Sag skal fremmes

ved alle kristnes Arbeide.

Thi Surdeigen arbeider jo „af sig selv;" der er en Gjæring i den, som arbeider sig ind i Melet overalt, hvor det kommer i Berørelse med den. Gradvis syrer den altsammen; og det Mel, som syres, syrer atter andet Mel, saa det stanser ikke, saalænge der er usyret Mel tilbage.

Saaledes med Menigheden, som paa hin første Pintse efter Himmelfarten modtog den Helligaand; det er den, som er afbildet ved den lille Surdeig, som blev skjult i saa stor Mængde Mel. Thi den Haandfuld Disciple, som udgjorde den første aandsfyldte Menighed, den var dog virkelig forsvindende som en Draabe i Havet i Sammenligning med Jøders og Hedningers utallige Mangfoldighed. Men der var Aand, Guds egen Aand, i disse Mænd og Kvinder, og de tog uforfærdet fat paa det Arbeide, som Aanden drev dem til. Og det gik frem. Hvor en kristen arbeidede og vidnede og led Forfølgelse, der blev der snart flere. Uden at have særskilte Missionærer, missionerede de alle — efter Surdeigens Art og Maade. Og naar de ikke rak længer med sit personlige Vidnesbyrd, saa sendte Menigheden ud Missionærer, og saaledes gik Guds Rige frem fra By til By, fra Land til Land, en fredelig Erobring, som ikke lod sig stanse ved noget Middel. Som Surdeigen ikke er til noget andet end at syre Melet, at det kan blive smageligt Brød, saa havde ikke disse kristne nogen anden Opgave for sit Liv end Guds Rige og dets Fremme blandt Menneskene. De levede for denne Sag, derfor var de tjenlige Redskaber i Herrens Haand, som han brugte til at udrette store Ting.

Digitized by Google

Har vi den rette Art? Missionerer vi uafbrudt? Thi det er jo Surdeigens Art.

Der er saa mange Maader, hvorpaa Menneskene prøver at være med eller kanske rettere at slippe fra Missionsarbeidet. Men der er kun én Maade, som er den rette.

Dersom en Mand er med i et Missionsmøde en Gang eller to om Aaret og giver 25 Cents eller en Dollar til Missionen, og hans Virke for Missionen baade begynder og slutter der, saa er det vel mere en Maade at slippe fra Missionen paa end en Maade at være med i dens Arbeide.

At alle kristne skal være virksomme hele Tiden for Guds Riges Sag og dets Udbredelse i Verden, det er Jesu Vilje, og det er hans Mening med Lignelsen om Surdeigen.

Staa derfor ikke og se paa, at de andre arbeider, kom selv og vær med! Det er Kjærligheden til Gud og til Jesus, til Sjælene, som er bundne i Synden og dog løskjøbte med Jesu Blod, som der spørges efter. Det er Kjærligheden, som missionerer, den Kjærlighed, som Guds Aand virker i hver den, som frelses ved Troen. Og hvor denne Kjærlighed findes, der virker den hele Tiden, Nat og Dag, Aar ud og Aar ind, for det samme Maal, at Jesus maa forherliges ved Sjæles Frelse.

Alle sande Menighedslemmer har dette Sind. De hengiver sig selv til Gud i Jesu Kristi inderlige Kjærlighed, og intet er for dyrebart at opofre, bare det kan tjene Herren og Sjælene.

Staar det saaledes til med os? Prøv dig selv, og glem ikke, at kun Surdeigens Art er Guds Riges Art.

„Gasseren," 1905, Side 113—116.

32. Giver I dem at æde!

Men Jesus sagde til dem: De behøver ikke at gaa bort; giver I dem at æde! Men de sagde til ham: Vi har her kun fem Brød og to Fiske. Men han sagde: Henter mig dem hid! Matt. 14, 16—18.

Det var „fem tusinde Mænd foruden Kvinder og Børn," som det var Tale om at bespise, da Jesus sagde til Disciplene: Giver I dem at æde!

Digitized by Google

Tilsyneladende forlanger Jesus altsaa det rent umulige af sine Disciple. Derfor svarer de ham ogsaa med et Spørgsmaal, som vistnok efter deres Mening skulde vise ham deres Hjælpeløshed: Skal vi gaa bort og kjøbe Brød for to hundrede Denarier og give dem at æde?

Men Jesus lader sig ikke afvise med et Spørgsmaal af dette Slags; og Disciplene faar ikke slippe fra hans Krav ved at henvise til det urimelige og umulige deri. Jesus blir ved sit, hvor underligt det end høres: De behøver ikke at gaa bort; giver I dem at æde.

Disciplene skal lære at lyde Herrens Befaling, ikke paa Fornuftens Vei, men paa Troens. Derfor siger Jesus til dem: Hvor mange Brød har I? Gaar bort og ser! Og da de havde seet efter, sagde de: Fem, og to Fiske.

Saa maatte Disciplene frem med det lille, de havde. De havde sikkert gjort den Beregning, at den lille Forsyning vilde blive en tarvelig Aftensmad for Jesus og dem; men det kunde ikke række længere.

Jesus tager det fra dem; de skal lære Troens Vei, som ovenfor sagt; og de skal give, hvad de har, og ikke undskylde sig med, hvad de ikke har. Jesus vil bruge det lille, som er tilstede, og det skal blive nok.

Naar da Jesus har faaet alt, som Disciplene havde, saa velsigner han det, og lader Disciplene dele det ud til den uhyre Folkemasse, og Folket mættes, og Disciplene lider ingen Mangel, og endda blir der syv Kurve tilovers.

Dette er et lidet Billede af den Maade, hvorpaa det gaar for sig i Guds Husholdning i det aandelige Arbeide blandt Menneskene. Vi ser her, hvad der kræves af Guds Medarbeidere.

Jesus staar endnu i sin Menighed, og med Blikket paa den store vansmægtende Verden siger han til sine troende Børn: Giver I dem at æde! Livets Brød og Livets Vand er givet Menigheden, forat den skal bære disse Gaver frem til alle, som har dem behov.

Særskilt passer dette yndige Billede paa Menighedens Forhold til Hedningemissionen.

Der er den uendelige Hedningeverden, som endnu den Dag idag forsmægter i aandelig Henseende, fordi den ikke kjender Livets Evan-

Digitized by Google

gelium. Og Jesus giver endda samme Befaling til sine Disciple: Giver I dem at æde.

Det synes jo saa umuligt for os at opfylde Befalingen. Atter og atter vil vi trække os undaf med den Undskyldning, at vi har ikke Midlerne, det gaar ikke an at forlange det umulige af os. Vi regner og regner, og altid kommer vi til det samme Resultat: Det vil koste Tusinder og atter Tusinder af Dalere, og vi har dem ikke. Hvorledes kan da nogen forlange det af os, at vi skal gjøre det umulige?

Men Jesu Befaling staar fast: Giver I dem at æde! Og det hjælper ikke, at vi vil bruge vor Hjælpeløshed til en Undskyldning. Thi i Virkeligheden forlanger ikke Jesus, at vi skal bringe frem, hvad vi ikke har, men kun, at vi virkelig og oprigtig bringer frem det lille, som vi har.

Heri er netop Troens Vei og Maade. Jesus forlanger, at vi skal give hen i hans Tjeneste det lille, som vi har, vore smaa Gaver og Kræfter og Midler. Resten vil han sørge for; hans Velsignelse skal gjøre, at det lille strækker til. Vantroen siger, det nytter ikke at komme med det lille, vi har, til saa stor en Gjerning! Troen siger: Jesus vil have det lille, vi har, og han vil tage det i sin Tjeneste, og han vil velsigne, indtil det blir mere end nok.

Vantroen giver sig ofte Mine af at være ydmyg og beskeden, naar den peger paa sin egen Ringhed og Fattigdom og siger: vi kan ikke, vi formaar ikke; der maa større Redskaber og større Midler til end vi raader over. Men lad os nøie prøve os selv, om det ikke er Meningen, at vi vil spare os selv og vort eget istedetfor enfoldigt at hengive det i Herrens Tjeneste. Og naar det kommer til Stykket, er det kanske netop, fordi vi vil gjøre Gjerningen i vort eget Navn og til vor egen Ære, ikke i Guds Navn og til hans Forherligelse, at vi indbilder os selv, at vore smaa Midler ikke strækker til.

Men Troen har det paa en ganske anden Maade. Ogsaa den ser, at „vor egen Kraft er intet værd," men den undlader ikke derfor at stille sig selv og alt sit til Herrens Tjeneste og sige til ham: Tag mig, som jeg er, og tag alt, jeg har, og brug det i dit Arbeide, og jeg forlanger intet bedre; thi du er mægtig til at velsigne, saa det lykkes vel. Troens Ydmyghed bestaar i at stole paa Herrens Kraft; medens Vantroens falske Beskedenhed bestaar i at tvile paa Herrens Styrke.

Derfor kommer Troen saa enfoldigt med sine „fem Brød og to

Digitized by Google

Fiske;" den forstaar det saa vel, at Herren forlanger alt, den har, men heller ikke mere. Og naar saa de „fem Brød og to Fiske" ligger i Herrens Haand og ikke i noget Menneskes, saa skal det række, saa langt som Herren vil.

Dette er den Vei, vi maa lære at gaa i vort Arbeide for Guds Rige hjemme og ude. Denne Troens Vei maa vi prøve at gaa. Der er saa altfor mange endog midt i Menighederne, som tænker som saa, at de er for smaa og har for smaa Gaver og for smaa Midler til at være med. Det lille, de har, forslaar ikke til noget alligevel. Men Jesus vil have det lille, han selv har betroet os, og han vil gjøre det stort og lade det række langt for os. Prøv bare at lægge det over i hans Haand, og du vil ikke miste det, men faa det tilbage til Brug i hans Tjeneste, og det skal blive nok for dig og for dem, Herren satte dig til at arbeide for.

Er Hedningeverdenen stor og Menigheden liden, saa var dog Hedningeverdenen endda større og Menigheden endda mindre, da den efter Aandens Tilsagn sendte Paulus og Barnabas ud som Missionærer. Dersom alle kristne Menigheder nu vilde gjøre som hin Menighed i Antiokia, der udsendte de første Hedningemissionærer, saa skulde det ikke vare saa længe, før Rigets Evangelium var prædiket for alle Folk.

Det er Tro og Lydighed, som fattes os. Vi vil have Brødene og Fiskene selv og ikke lade Jesus faa dem, saa han kan faa velsigne dem. Lad os huske, at Jesus forlanger ikke „Brød for to hundrede Denarier;" men han siger: Hvor mange Brød har I? Gaar bort og ser. Havde vi bare enfoldig Tro og barnlig Lydighed, saa skulde Guds Riges Arbeide ikke fattes hverken Redskaber eller Midler.

Endda sidder Jesus ved Faderens høire Haand, og han ser den hungrende Hedningeverden og sin lille Discipelskare, og endda taler han til os det mægtige, troesskabende Ord:

„De behøver ikke at gaa bort; giver I dem at æde!"

Brødre og Søstre, skal vi efterkomme Jesu Befaling?

„Gasseren," 1901, Side 146—148.

Digitized by Google

33. Jesus i Bøn og hans Disciple i Nød.

Og da Jesus havde ladet Folket fare, gik han for sig selv op paa Bjerget for at bede. Men da det var blevet Aften, var han alene der. Men Skibet var allerede midt paa Søen og led Nød af Bølgerne; thi Vinden var dem imod. Men i den fjerde Nattevagt kom Jesus til dem, vandrende paa Søen. Og da Disciplene saa ham vandre paa Søen, blev de forskrækkede og sagde: Det er et Spøgelse! Og de raabte af Frygt. Men Jesus talte straks til dem og sagde: Værer frimodige, det er mig; frygter ikke! Matt. 14, 23—27.

Er ogsaa dette virkelig en Aabenbaring af Gud? Eller er det bare en gammel Historie?

Hvorfor spørge saaledes?

Fordi det er netop derpaa, det kommer an, naar det er vor Tid til at være i Nød.

Er det kun en Fortælling om noget, som hændte engang i gamle Dage, men som ikke hænder mere, saa er der ikke stor Trøst eller Kraft deri.

Men er det en Aabenbaring af den evige Gud og hans Vei ligeoverfor dem, som tror paa ham, saa er det jo netop en Skildring af vor Stilling og den Hjælp, Herren bereder os, saasandt vi tror.

Det er det samme med hele Evangeliet. Er det bare en Fortælling om forbigangne Begivenheder, saa er det nok stort og skjønt at læse, men det er ikke den Hjælp, vi trænger i vor Salighedssag.

Er derimod Evangeliet virkelig en Aabenbaring af Guds evige Væsen og hans Vei med Syndere, saa er det jo netop vor Frelse, som deri fremstilles, og med Rette siges det, at Troens Øie i Ordet læser sit Barnekaar og Arvebrev.

Lad os prøve at erkjende dette fuldt ud i hele dets Dybde, at „Gud har i disse sidste Dage talet til os ved Sønnen." Og det ikke bare ved de Lærdomme, Sønnen gav i Ord, men ligesaameget ved de Gjerninger, han gjorde. Disse Gjerninger er virkelig en Aabenbaring af de usynlige Ting, som stedse gaar for sig i Forholdet mellem Gud og Menneskene.

Medens Jesus er i Bøn, er Disciplene i Nød; og omvendt, medens Disciplene er i Nød, er Jesus i Bøn.

Digitized by Google

Eftersom Nøden vokser, kommer Jesus nærmere i Trængslerne; og eftersom Jesus nærmer sig, vokser Nøden og Angsten.

Men naar den bedende Frelser kommer helt frem til de kjæmpende Disciple, lyder det til dem saa rent og klart som Klokkeklang trods Stormens og Bølgernes Brus:

Værer frimodige, det er mig; frygter ikke!

Ja, saaledes er det endnu den Dag idag.

Det er virkelig „de usynlige Ting," som træder frem i synlig og sanselig Skikkelse i Fortællingerne i Evangeliet. Vi faar se der, hvorledes det har sig med de Ting, som ligger bagom de udvortes Hændelser, som vederfares os.

Derfor spørges det om Troen.

Thi Troen er jo netop „den faste Overbevisning om det, som ikke sees."

Tænk paa dette, du Kristensjæl, naar du læser din Bibel!

Det er derfor Bibelen er saa gribende for dem, som begynder at faa aldrig saa lidet af den aandelige Sans, hvormed den alene kan fattes:

Vi læser om Gud og om os selv.

Og vi ved jo alle, med hvilken Interesse vi læser, hvad der handler om os selv, endog da, naar det er bare menneskelige Domme og Meninger. Hvor meget mere gribende, rystende, sønderknusende og opløftende, naar det er den levende Sandhed og den eviges Tanker, som lægges frem for os.

I alt kristeligt Liv og alt kristeligt Arbeide er det netop saaledes som vor Tekst siger:

Jesus beder, medens vi arbeider og lider.

Gjennem selve Trængslerne nærmer Jesus sig til os, ligesom han hin Nat kom vandrende paa Bølgerne.

Og det store Angstens Øieblik, den altid frygtede Krise, kommer netop med det samme, Jesus bringer Hjælpen fra den usynlige Verden.

En kristen behøver ikke at komme saa langt „paa Fjorden," før han faar nogen Erfaring paa dette, bare han giver Agt paa det, som gaar for sig, med den rette aandelige Sans.

Eller er det ikke saa, at Jesus beder for os, medens vi kjæmper hernede?

Digitized by Google

Er det ikke saa, at han er selv den, som styrer baade vor Livsbaad og den Storm, som møder os? Saaat det isandhed er saa, at de Bølger, som synes at opsluge og sænke os, de bærer ham?

Og er det ikke saa, at i den dunkle Trængselens Nat, naar det kommer til det Øieblik, at vi „slipper Aarerne og tager Bønnen fat," da stiger han selv ind i Baaden, og Stormen og Bølgerne lægger sig?

Den, som ikke har prøvet dette, ved igrunden ikke ret meget om „de usynlige Ting."

Og ganske særskilt er dette en herlig Missionstekst, som udtrykker alle deres Erfaring, som har prøvet, hvad det er at lægge ud paa Hedenskabets Hav forat kaste Evangeliets Garn ud.

Det tager ikke længe, før det blæser op til Storm. Thi Mørkets Fyrste liker ikke, at nogen søger at rive Hedningerne ud af hans Vold og føre dem „fra Satans Magt til Gud." Han vil prøve at knække Modet og røve Livet fra alle, som prøver derpaa.

Men Jesus beder for dem, som drager ud med Evangeliet til Hedningerne. Fra „Himlens høie Sæde" følger han dem paa deres farlige Vei med sit kjærlige Øie og sin sterke Haand. Han lader Stormen bruse mod dem, det er sandt; thi det betyder jo, at Gjerningen gaar frem; men han styrer ogsaa den lille Baad mellem Braat og Brand, saa den gaar ikke under.

Og i Stormen og paa Bølgerne nærmer han sig de arbeidende og lidende med Hjælpen og Trøsten, og just naar alt synes ude, træder han til og siger saa sterkt og stilt:

Værer frimodige, det er mig; frygter ikke!

Det er Tid for os at se og tro dette.

Vi har ogsaa vore Trængsler, og mange Gange i den korte Tid, vi har drevet Hedningemissionen paa Madagaskar, har det seet ud, som om vi maatte gaa aldeles under. Og i Virkeligheden lever vi i Livsfare den hele Tid.

Men det gjør ingen Ting, bare vi lever i Troen; thi da skal Faren ikke blive til Undergang.

Og kommer det end saa langt, at vi kun har Nødraabet tilovers: Herre, frels os, vi forgaar! saa skal dog ikke Undergangen ramme os; thi han, som er alene paa Bjerget i Bøn, han skal komme vandrende og redde os ud af Faren.

Brødre og Søstre, lad os holde fast ved den usynlige, som om vi

Digitized by Google

saa ham; thi den mægtige usynlige Frelser, vor Herre og Konge, som bød os bringe Evangeliet ud til Verdens Ender, han er med os, han beder for os, og han hjælper os, saa det blir en lys Morgen efter Trængselens lange Nat ogsaa i vor haardt prøvede Madagaskarmission. „Gasseren," 1905, Side 145—148.

34. Din Tro er stor; dig ske, som du vil!

Da svarede Jesus og sagde til hende: O Kvinde, din Tro er stor; dig ske, som du vil! Og hendes Datter blev karsk fra den samme Time. Matt. 15, 28.

„End ikke i Israel har jeg fundet saa stor en Tro," sagde Jesus om en romersk Høvedsmand. Og her i vor Tekst siger han til den kananæiske Kvinde: „Din Tro er stor; dig ske, som du vil!"

Disse to Vidnesbyrd af Jesu Mund om frelsesøgende Hedninger er isandhed baade beskjæmmende og opmuntrende for alle sande Missionsvenner.

Thi det er jo vi, som nu er Guds Israel og Rigets Børn. Og det er nok vi, som ogsaa nu har liden Tro, endda vi burde have og trængte at have en sterk og mægtig Tro, en Tro, saa vi kunde flytte Bjerge, thi sandelig der er baade mange og store Bjerge iveien for Hedningemissionen ogsaa i vore Dage.

Vi burde have sterk, urokkelig, uovervindelig Tro, især naar det spørges om Guds Riges Udbredelse blandt alle Folk, indtil Jordens Ender. Thi vi har jo seet Jesus dø for vore Synder og opstaa til vor Retfærdiggjørelse; vi har jo hørt hans Befaling: Gaar hen og kristner alle Folk! og hans Forjættelse: Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende; vi har jo oplevet, at Evangeliet frelste os, arme, fortabte og fordømte Syndere, som vi var; og vi ser jo for vore Øine den kristelige Religions frelsende Magt og velgjørende Indflydelse blandt saa mange store og mægtige Folk og Riger paa Jorden. Har Evangeliet rukket saa langt, hvorfor skulde det ikke kunne række længere? Hvorfor ikke helt frem?

Og dog, hvor sjelden det er at finde denne sterke Tro i saadant Mon, at den virkelig omsættes i Handling! Hvor faa er det af os, som naar vi er sikre paa, at dette kan gjøres, da ogsaa fatter den Be-

Digitized by Google

slutning hos os selv, at da skal det ogsaa blive gjort: vi vil være med og faa det gjort, vi vil kaste os ind i dette guddommelige Arbeide, som er os betroet, og ikke hvile saalænge indtil det er udført, eller ialfald saalænge som Herren lader os have Arbeidsdag i hans Vingaard.

Vi har et Slags forstandsmæssig Tro paa, at Sagen vil gaa; men saa død er ofte denne Tro, at den istedetfor at tilskynde os i Gjerningen, tvertimod har den Virkning, at vi blir sløve og dovne; thi Sagen er jo saa sikker til at gaa, at det er ikke saa nøie, om jeg er med, heller ikke saa vigtigt, om det blir gjort idag eller imorgen.

Kan man tænke sig noget værre Vrængebillede af Troen? Det skulde jo være den mandige og levende Troes Sag at frembringe den største Iver og Nidkjærhed for Sagens Fremme; som Ild under Kjedlen skulde den bringe Vandet til at koge, Dampen til at bruse frem, Kraften til at udvikles, Maskineriet til at gaa, og Verket til at blive udført. Men istedet derfor er der bare et koldt Hjerte og en udslukket Kjærlighed, trods vi har den faste Overbevisning, at Kristendommen nok vil overvinde alle andre Religioner og udbredes over al Jorden.

Burde vi ikke føle den dybeste Skam over en saadan aandelig Tilstand? Er det nogen virkelig Tro? Vi ser Hedningernes Nød, vi kjender af egen Erfaring Lægemidlet mod Nøden, Jesu Kristi Evangelium; men vi sætter ikke noget ind paa at faa Evangeliet med den himmelske Lægedom hen til de nødlidende Hedninger!

Jesus satte Livet ind for denne Sag. Saa gjorde Paulus i hans Efterfølgelse. Og skrev ikke Paulus: Vorder mine Efterfølgere, Brødre, ligesom jeg er Kristi? Efterfølger vi Kristus og hans Apostel, naar vi lader godt som alt andet gaa forud for Hedningemissionens Sag i vor Interesse og Deltagelse?

Nei, langtfra! Sagen er den, at vi har saa meget af den døde Tro paa Evangeliets Seier; men det er saa forfærdelig smaat med den levende, virkende, lidende og ofrende Tro derpaa.

Se bare, hvorledes den kananæiske Kvindes Tro drev hende til Virksomhed! Hun sad ikke hjemme med den døde Forvisning, at Jesus kunde hjælpe hendes Datter. Hun var ikke saa vis derpaa, at hun intet gjorde; nei, hun var saa vis derpaa, at hun gik efter Jesus, raabte paa ham, bad ham, lagde sig iveien for ham, ja saa at sige tvang ham til at gjøre det, som hun var aandelig og inderlig

Digitized by Google

forvisset om, at han baade kunde og vilde. Det var det samme for hende, hvad hun maatte taale og lide, gjøre og udholde, bare hun fik ham til at gjøre, hvad hun trængte, og han formaaede. Det er den Tro, som Jesus kalder stor, og det er den, til hvilken han siger: Dig ske, som du vil!

Hvorledes er det med din Tro, Læser? Driver den dig saaledes? Er du paa Vandring efter Jesus med Raab og Bøn? Trænger du ind paa ham for de arme Hedninger, at han maa hjælpe, at han maa sende dem Evangeliet, at han maa drive dig til Arbeide?

O, om vi kunde ligge i Støvet, beskjæmmede af denne Hedningekvindes Tro! Det skulde sandelig blive bedre med os, efterat Guds Aand havde ydmyget os og nedbøiet os og sønderknust os i Følelsen af, at vi havde saa liden Tro ved Siden af hende, som Jesus gav alt det, hun bad om, efterdi hun havde saa „stor Tro."

Og der er intet saa nyttigt for os som at blive saaledes fornedret. Det kan da virkelig blive noget af os, naar vi blir saa smaa og svage i os selv, at der blir noget lidet Rum for Herrens Kraft. Thi han er jo den, som „ter sig mægtig i de svage."

Men saa er der ogsaa en vældig Opmuntring i disse Jesu Vidnesbyrd om den „store Tro" hos dem, som ikke hørte med til det gamle Israel, men var af Naturen Hedninger. Thi det skal gaa ligedan nu i vore Dage: Evangeliet skal finde større Indgang ude end hjemme; det skal bære en herligere og skjønnere Frugt ude blandt Hedningerne, fordi det blir annammet med barnligere Tro.

Det er det enstemmige Vidnesbyrd fra alle dem, som har nogen praktisk Erfaring i Hedningemissionen, at de omvendte Hedningers Tro ytrer sig med den barnligste Enfold og Ligefremhed. De tror Ordet, som de hører, ikke med al Slags Forklaringer og Forstaaelser, men bentfrem og bogstaveligt, som det staar og som det lyder. Derfor sker det dem ogsaa „efter deres Tro."

Og deri er der en kraftig Opmuntring til den største Iver for Hedningemissionen. Lad Jesus blive kjendt blandt Hedningerne, at der kan blive mange kananæiske Kvinder, som beder ham om Frelse og Salighed, saa skal ogsaa Jesu Svar lyde atter og atter til Tusinder og atter Tusinder: Dig ske, som du vil! Ja, Kvinde, dig ske, som du vil!

Er det ikke værdt for os at være med i dette salige Arbeide?

Digitized by Google

Sandelig, fra Dag til Dag og Nat efter Nat burde vi prise Herren og lovsynge hans Miskundhed, at han undte os at være med i dette Arbeide; thi større Ære og saligere Naade kunde vel ikke vederfares os, end at Herren tog os i sin Tjeneste og satte os til sin Gjerning.

Naar Menneskene forstødte os og ikke agtede os værd noget i deres store Planer, tog Herren os stilt ved Haanden og viste os en Plads i Rigets Arbeide og sagde til os: Gaa ind der og tag din Plads, og jeg vil give Rum for dine Kræfter og Virke for dine Evner; gaa bare, og ingen skal stænge for dig; thi jeg har sat for dig en aaben Dør, og ingen skal kunne lukke den.

Venner, lad os være med der!

„Gasseren," 1905, Side 161—164.

35. Disciplenes Stilling.

Og Jesus lod Folket sætte sig ned paa Jorden, og han tog de syv Brød og Fiskene, takkede, brød dem og gav sine Disciple dem, men Disciplene Folket. Matt. 15, 35. 36.

Den, som vil tænke lidt over Fortællingerne om Bespisningerne, vil deraf kunne lære meget baade om Jesus og hans Maade at arbeide paa og om hans Disciples Kald, Stilling og Opgave i Verden.

Her skal kun tales lidt om Disciplenes Plads ved de underfulde Bespisninger. Thi de er vore Forbilleder; de fremstiller de troendes Opgave i Forbindelse med Guds Riges Udbredelse i Verden.

Naar Jesus vilde paa underfuld Vis bespise de store Mængder af Folk, som kom efter ham ud i Ørkenen, valgte han at tage det lille, som Disciplene havde af Mad, og ved guddommelig Velsignelse at mangfoldiggjøre det, saa det kunde blive nok til at mætte de mange Munde. Og han brugte ogsaa Disciplene til at dele ud til Folket, hvad han selv havde velsignet og brudt, saa de ikke skulde være ledige Tilskuere men virksomme Deltagere. Og endelig sørgede han for, at Disciplene intet tabte, hverken ved at give eller arbeide; thi naar Folket havde spist og var blevet mæt ved Disciplenes Gave og Arbeide, saa var der mere tilovers, end før Uddelingen begyndte.

Digitized by Google

Disse tre Træk viser os Disciplenes Plads i den guddommelige Husholdning.

Jesus kunde jo have mættet Folket uden Disciplenes Deltagelse, om det havde været bare derom at gjøre, at faa Hungeren stillet hos en Skare Tilhørere. Men det var Jesu Hensigt at vise sine troende til alle Tider, hvad deres Stilling skal være, at de skal være hans villige og lydige Tjenere i Rigets Arbeide.

Vi ser da her, hvad Jesus kræver af os. Det, vi har, er ikke vort, men hans. Guds Rige og alle dets Kræfter og Gaver hører ikke os til som vort eget, som et Rov, vi holder mod alle, som kommer; det er betroet Gods, som Herren har lagt i vor Haand, at vi dermed skal tjene ham.

Thi i dette Guds Rige og dets Evangelium er der Frelse og Salighed ikke bare for vore Sjæle, ikke bare for to eller tre, men for alle, som tilegner sig det i Tro; derfor kan det aldrig blive vort i den Forstand, at ingen anden kan faa godt deraf. Tvertimod, det er netop givet os, som tror, forat det ved os skal komme til alle, som endnu ikke har hørt dets glade Budskab og tilegnet sig det i Tro.

Dette er det første, som det gjælder om for Jesu troende til alle Tider at erkjende og praktisere. Evangeliet er givet os til Frelse, men ikke os alene; for alle, om muligt, er det bestemt til Frelse. Derfor siger Jesus til sin Menighed: Hvor meget har I?

Ja, hvormeget har vi, Brødre og Søstre? Hvormeget? — Kanske du vil begynde med at svare: Aa, saa lidet, saa lidet, at det ikke er værdt at spørge efter meget. — Og det er nok altfor sandt, at det er saa sørgelig lidet, vi har, naar der spørges om vor Tro, vor Kjærlighed, vort Mod, vor Kraft, vor Offervillighed, vor Udholdenhed og alle andre Dyder. Men du ved jo, o Sjæl, at det ikke er den rette Maade at svare paa; thi den Guds Gave, som du har faaet, er dog uendelig stor og god. Evangeliet med dets Budskab om Syndernes Forladelse, Forsoning og Fred, Glæde og Salighed, Seier i Livet, Trøst i Døden, Opstandelse fra de døde og evig Herlighed, Samfund med Faderen og Sønnen i den Helligaand, er ikke det en stor og „uudsigelig Gave?" Hvorledes kan du tale om, at det er saa lidet, det du har faaet?

Men om det ogsaa synes dig lidet, saa kom dog ihu, at Jesus vil, du skal dele det med dem, som trænger den samme Gave som

Digitized by Google

du. Tænk ikke, at du kan slippe at give, fordi det, du har, synes dig saa lidet. Jesus spørger dig nu, som han spurgte sine Disciple i Ørkenen: hvormeget har du? Og som Disciplene maatte frem med det lille, de havde, saaledes du. Kom med det til Jesus, og læg det i hans Haand, og se saa, hvad der vil ske. Det lille, som du kalder det, skal blive stort, og stort nok til de mange Tusinde.

Dette altsaa er det første Jesu Krav: Giv, hvad du har, til ham selv, at han faar gjøre med det, hvad han vil.

Men det andet er ligesom det første: Giv dig selv hen i hans Tjeneste!

Disciplene maatte jo tage Brødet igjen fra Jesu Haand og saa — sætte sig til at spise? Aa nei, bære Brødet omkring til Folket.

En salig Tjeneste, som sikkerlig bragte Disciplene mangt taknemmeligt Ord og Blik. Det er ikke liden Glæde at faa mætte den hungrige.

Og Jesus vil, at hans troende ogsaa nu skal have dette Arbeide og denne Glæde. Bring Evangeliet ud til alle Folk! Og hvor det modtages i Tro, der skal det mætte den hungrige Sjæl; og de, som har været Redskaber i Herrens Haand til at frelse Sjæle fra Døden, de skal glæde sig med uforkrænkelig Glæde over det Hverv, som var dem betroet.

Saadan er Jesu Husholdning; saadan Plads giver han sine troende; saadan er Menighedens Opgave; thi den er jo det Jesu Legeme, gjennem hvilket han arbeider paa Jorden forat udbrede Riget med Retfærdighed, Fred og Glæde blandt Menneskenes Børn.

Ven, er du med i Jesu Arbeide? Tænk ikke, at du kan være et sandt, friskt og levende Lem paa Jesu Legeme, uden at du maa være med og udføre det Arbeide, som han har hernede iblandt os! Men dette Arbeide er jo intet andet end Sjælenes Frelse eller Guds Riges Fremme og Udbredelse.

Og tænk da paa dem, som er nær og paa dem, som er langt borte! De skal alle mættes med Himmelbrødet; de skal alle kvæges med Livets Vand. Der er ingen, som er udelukket fra Naaden, uden den, som udelukker sig selv. Bær derfor Budskabet om Jesus til alle; det er ikke din Sag, om nogle ikke tager imod ham som Frelser og Konge.

Dette er Tjenesten, som Jesus forlanger af sin Menighed her-

Digitized by Google

nede. Og han skal ikke lade det mangle paa Lønnen. Det samme Evangelium, som giver Arbeide, giver ogsaa Hvile og Glæde og Salighed og Herlighed, bare vi „er tro indtil Døden."

Hold ud i Tjenesten og Arbeidet, og Hvilen og Glæden er sikre til at komme. Vi har allerede nævnt den Glæde, som tilfalder den, som mætter en hungrig Sjæl og vederkvæger en tørstende med Livets Vand. Der er usigelig Glæde i Guds Menighed over en Synder, som omvender sig, over en Sjæl, som frelses fra Døden. Og det er ikke alt. Daglig har du allerede nu din Hvile i Ordet; daglig har du Glæde i Herren; daglig føres du af Herrens Aand til Hvilens Vande og grønne Græsgange Men er der allerede hernede i Udlændigheden saa stor Belønning for Troskaben, hvad vil der være derhjemme i de dødes Opstandelse? Naar Løbet er endt og Striden udkjæmpet og Seieren evig vundet, hvor stor og herlig skal ikke da din uforkrænkelige Glæde være? Glædens og Ærens uforvisnelige Krans skal smykke de tro Arbeideres Hoved; evig Glæde skal de naa, og Sorg og Suk skal fly.

Det er den gode Del, som ikke skal tages fra dem, som har hengivet sig ganske til Herren og hans Kjærlighed og har tjent ham tro med de Gaver, som han selv gav dem.

Er derfor Arbeidet ogsaa for Hedningemissionen tungt saa mangen Gang, hold kun ud og se frimodigt hen til Belønningen; thi Herren har opbevaret den sikkert og umisteligt for dem, som ham elsker. „Gasseren," 1905, Side 225—228.

36. Tidernes Tegn.

Og Farisæerne og Sadducæerne gik frem, fristede ham og begjærede, at han vilde vise dem et Tegn fra Himmelen. Men han svarede og sagde til dem: Naar det er blevet Aften, siger I: det bliver en skjøn Dag, thi Himmelen er rød, og om Morgenen: Det bliver Storm idag, thi Himmelen er rød og mørk. I Hyklere! Himmelens Skikkelse ved I at bedømme; kan I ikke ogsaa bedømme Tidernes Tegn? Matt. 16, 1—3.

Jesus forlangte det af sin Tids religiøse Ledere, at de skulde forstaa Tidernes Tegn. Han vil ikke, at Menneskene skal være kun som

Digitized by Google

livløse og tankeløse Redskaber, som tjener uden selv at vide hvortil. Eller at de skal være som smaa Børn, der ledes ved Haanden, uden at de behøver at bruge enten Øine eller Tanke. Han mente, at Farisæerne og Sadducæerne trængte ikke flere Tegn forat vide, hvad Tiden led, og hvad de skulde tro og gjøre, end de Tegn, som allerede forelaa; hans Person, hans Prædiken, hans Undergjerninger, Vækkelsen, som havde begyndt med Johannes den Døber, og mange andre Begivenheder, som de havde været Vidne til, var alt, som behøvedes, forat disse religiøse Ledere kunde forstaa Stillingen og indrette sig derefter.

Jesus stiller de samme Krav til vor Tids kristne som til Farisæerne og Sadducæerne i de gamle Dage. Thi alt det, „som forhen er skrevet," er ikke skrevet, forat vi skal læse det til Underholdning og Morskab og se ned paa de stakkels Mennesker i de gamle Dage, som var saa uvidende, men det er skrevet, forat vi skal se os selv i dette Speil og lære at handle anderledes og bedre end de, som i de gamle Dage tog saa skammelig feil af Jesus og sig selv, af hele sin Tid og sin Opgave i Tiden.

Ogsaa i vore Dage og iblandt os er der nok af dem, som synes, at Jesus burde have gjort ganske andre Tegn end de, han gjorde, dersom han vilde have Menneskenes Tro og Lydighed. Og endnu den Dag idag er der Folk i Tusindtal, ja Millioner, som er langt mere interesseret i „Himmelens Skikkelse," og hvad Veir det skal blive, end i „Tidernes Tegn" og Spørgsmaalet om, hvad der er Livets Sandhed og dets alvorsfulde Krav.

Ja, Veir og Vind, hvor er ikke det et interessant Thema for Samtale! Og isandhed, vi vil ikke laste dem, som i gudfrygtig Taknemmelighed agter paa Guds gode Gaver i Naturens Rige og med Flid nytter de Anledninger, som Herren giver til Arbeide i de timelige Ting. Men hvad Jesus laster, er dette, at de, som er saa interesserede og forstandige i de timelige Ting, er saa blinde og ligegyldige, saa sløve og sendrægtige i de aandelige Ting.

De, som bedømmer Veiret saa vel, og indretter sig derefter med saa megen Omhu, hvorfor bedømmer de ikke med samme Skarpsind og med end større Interesse „Tidernes Tegn" forat kunne indrette sit Liv og sit Arbeide derefter? Eller er det ikke for kristne Menne-

Digitized by Google

sker af noget Værd, om de forstaar sin Tid og sin Opgave, sit Kald og sin Livsgjerning rettelig eller ei?

Hvorledes er det da med os, forstaar vi Tidernes Tegn? Eller er der ikke saadanne Tegn i vore Dage?

Der er en Del Folk, som synes at mene, at Tidernes Tegn er det samme som al den menneskelige Ondskab og Dumhed, som findes blandt os i en stedse voksende Grad. Men det er vist ikke, hvad Jesus tænker paa, naar han taler om Tidernes Tegn. Han tænker vel heller paa alt det store og herlige, som Gud sætter blandt Menneskene ved sine Førelser. Da Jesus kom, var det Guds Frelse og Guds Rige, som kom, og det rørte sig i Aandernes Verden, som Vaaren bringer Bevægelse i den legemlige Verden. Sandt nok, det var en Dommens Tid over alt gammelt Syndens og Verdens Væsen, ligesom Sne og Is og Kulde maa vige for Vaarsol og Sommervarme. Riger faldt og Folk dømtes, naar Gud besøgte Menneskene og satte sin Søn til en Sandhedens, Livets og Frelsens Konge iblandt dem. Men saa rørte jo ogsaa Himmelens frelsende Kræfter sig blandt Menneskenes Børn, og ingen Tunge magter at udsige den Fryd og Glæde, som de fik erfare, som lukkede Hjerterne op for den Frelse og det Lys, som oprandt ved Sønnen. Det var saadanne Ting, Jesus tænkte paa, naar han talte om Tidernes Tegn, de første kraftige Rørelser af det Guds Rige, der skulde begynde saa lidet som et Senepskorn, der falder i Jorden, og vokse op og blive stort nok til at fylde hele Jorden.

Er der saadanne Tidernes Tegn nu? Rører Guds Riges Kræfter sig endnu iblandt os?

Ja, Gud være Lov og Pris, endda er det Rigets Tid. Gud har ikke draget sin Haand tilbage fra Menneskenes Historie, og endda er hans Aand virksom til Frelse. Rigets Evangelium er jo her og øver sin Gjerning. De menneskelige Kræfter brydes, og Riger og Folk støder sammen med hidtil ukjendt Styrke. Menneskene jager og higer efter stedse høiere Maal. Men Herren styrer og tager alle de menneskelige Bestræbelser og deres Resultater i sin Tjeneste og bruger dem til sit Riges Fremme.

Ingensinde i Menneskenes Historie har det traadt saa klart frem i Dagen som nu, at Gud er den, som raader og styrer alt saa, at hans Rige gaar frem og udbredes. Hvorfor er det blevet saa fremkom-

Digitized by Google

meligt paa Jorden og paa Havet, hvorfor er det blevet muligt at sende Bud med Lynets Hurtighed fra Land til Land? Hvorfor er der blevet en Iver som aldrig før forat naa frem til Jordens Ender og til de yderste blandt Menneskenes Boliger? Hvorfor er der saa travlt Arbeide forat granske alle Sprog og kjende alle Menneskenes Tanker og Ord? Hvem styrer al denne Flid og Travlhed, som er opvakt i Menneskeaanderne?

Det er Herren, som rører ved Jorden, og det føles som et elektrisk Stød gjennem alt og alle; men kun hans Børn ved, hvad det betyder, de merker Tidernes Tegn og skjønner, at det er Kald og Livsopgave for Menigheden at staa op og gaa frem med Rigets Evangelium og bære det ud paa alle de Veie, som er banet, og raabe det ud i alle de Sprog, som er blevne kjendte, til Frelse og Salighed for alle de Folk og Stammer, som findes paa Jorden.

Isandhed, vi lever i en stor og herlig Tid, da Herrens mægtige Førelser sprænger lukkede Døre og aabner stængte Porte for hans Rige. Er det ikke Tid at vaagne op til fuld Bevidsthed om, hvad vort Kald er? Eller skal det hede ogsaa om os, at vi forstaar os bedre paa Veir og Vind og paa Korn og Kvæg end paa Guds Rige og Tidernes Tegn?

Lad os prøve at leve Livet i Gud og følge hans Kald og gjøre hans Gjerning, saa vort Liv kan være mere end Maden og vort Legeme mere værdt end Klæderne. Der er et aandeligt Arbeide at gjøre, et guddommeligt Kald at følge; alle de timelige og legemlige Ting er kun Midler, som Herren giver os til dermed at virke for hans Sag. Lever vi kun for Maden og Klæderne, er det kun paa Dyrenes Vis, vi lever. Først naar Guds Aand faar drive os i Guds Riges Arbeide, blir vort korte jordiske Liv af evigt Værd for os selv og andre.

Lad os derfor agte paa Tidernes Tegn og se paa den Guds Finger, som uafbrudt peger paa Riget og dets Udbredelse over Jorden, og lad os tage op vort Kald og tjene Herren ved hans Evangeliums Udbredelse, saa langt som Mennesker bygger og Menneskehjerter banker!

„Gasseren," 1905, Side 241—244.

Digitized by Google

37. Kristus og Peter.

Du er Kristus, den levende Guds Søn. Matt. 16, 16.
Du er Peter, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Menighed, og Helvedes Porte skal ikke faa Overhaand over den. Matt. 16, 18.

Guds Rige eller Menighed, som er et og det samme, har sin Konge, sin Grundlægger, sin Bygmester, sit Ophav, sin Oprindelse og sin Opholdelse i Jesus Kristus, den levende Guds Søn.

Det er jo noget nyt paa Jorden, ligesom det er noget nyt, naar et Menneske fødes paany og blir en kristen. Guds Rige er en ny Skabning; og ligesom den første Skabning og det første Menneske ikke kunde blive til uden af Gud og ved Gud, saa kan selvfølgelig heller ikke den anden Skabning, Menigheden, og den første kristne blive til uden af Gud og ved Gud.

Derfor er Guds Rige og hans Menighed ganske og aldeles afhængige af Jesus Kristus. Og kun Troen paa ham, den levende Guds Søn, sætter et Menneske ind i Riget eller Menigheden.

Men at Menigheden selv har sit Ophav og Liv i Kristus, udelukker ikke de troendes Delagtighed i Menighedens Vekst og Guds Riges Udbredelse. Jesus vil have Troen virksom i Bekjendelse og Kjærlighedens Øvelse, derfor tager han de troende ind i sin Tjeneste og gjør dem virksomme i Menighedens Opbyggelse.

Derfor er der i Forbindelse med Guds Riges Grundlæggelse, Begyndelse og Vekst Tale baade om Kristus, den levende Guds Søn, og om Simon, Jonas's Søn, der kaldes Peter, den Klippe, hvorpaa Jesus vil bygge sin Menighed.

Det synes dristigt — næsten altfor dristigt — at udtale dette; men det er ikke vore Ord og ikke vort Paafund. Det er Jesus selv, som tager Peter ind i en saa nær Forbindelse med sig selv og viser os, hvorledes Peter ved Tro og Bekjendelse blir hans Medarbeider, delagtig i den store Guds Gjerning paa Jorden at opbygge Menigheden.

Derfor er det ikke en utilladelig Dristighed at nævne Peter næst efter Jesus Kristus selv, naar Talen er om Menighedens Oprettelse blandt Menneskene. Jesus er og blir Grundlæggeren og Stifteren,

Digitized by Google

Bygmesteren og Opholderen, Herren og Kongen; men han har Simon Peter som den første Mand i sin Tjeneste og bruger ham til den første Sten i Bygningen, med hvem alle senere troende forbindes til den Guds Bolig blandt Menneskene, som kaldes den kristne Menighed.

Det er af stor Betydning at se ind i dette Forhold med klar og troende Erkjendelse. Det hjælper os til at erkjende vor egen Stilling, vort Kald og vor Opgave i Forhold til Kristus og Menigheden. Det er nemlig nok saa snart gjort at komme paa Vildspor i denne Sag ligesom i alt, som hører til Kristendommen og Evangeliet.

Nogle synes saa uhyre ivrige for Kristi Gjerning og hans Plads i Guds Husholdning paa Jorden blandt Menneskene, at de levner ikke Rum hverken for Troen eller Troens Gjerning, hverken for Aanden eller de aandsdrevne Guds Børn. Saadanne kristne bekjender, at Jesus har gjort alt, fuldbragt og fuldført alt, som hører til Frelse og Salighed, alt som tjener til Guds Riges Begyndelse og Fuldendelse. Og det er baade ret og sandt, men de synes at glemme, at Frelsen gjør os baade til Guds Børn og hans Tjenere og Medarbeidere. Der blir ikke Rum for de troendes Liv og Arbeide; Jesus har jo gjort alt, som gjøres skal, hvad Brug er der saa for os og vort Arbeide? Vi maa være stille og rolige, ja uvirksomme og vogte os vel for nogen Deltagelse i Guds Gjerning, som om ikke Jesus havde gjort nok eller gjort alt.

Dette høres vakkert og gudfrygtigt nok, saalænge det ikke sees i Guds Ords og Sandhedens Lys. Thi Ordet viser os, at Jesus ikke alene har fuldbragt sin Gjerning for os, men ogsaa at han ved sin Aand vil fuldføre sin Gjerning i os og ved os; han frelser os, forat vi skal virke for andres Frelse. Han gjør os levende, forat vi skal leve for ham og hans Riges Sag paa Jorden.

Andre derimod er saa optagne af sit eget Kald, sine Pligter, sin Gjerning for Gud, at de ikke levner Rum for Kristus og hans Gjerning. Altid paa Farten, altid ivrige og virksomme synes de at tro, at Guds Rige er aldeles afhængigt af dem og deres Travlhed. De synes at opfatte det saa, at Jesus gjorde en god Begyndelse, nu er det de, som maa fortsætte, hvor han slap, og uden den kunde der ikke blive noget mere af hverken Frelsen eller Menigheden.

Denne Ensidighed og Misforstaaelse er ligesaa farlig som den

Digitized by Google

foregaaende baade for den enkelte Sjæl, som hengiver sig til den, og for Guds Gjerning paa Jorden. Thi Menighedens Opbyggelse og Guds Riges Udbredelse er ikke Menneskeverk, ikke engang Guds Børns Verk, men det er i alleregentligste Forstand Jesu Kristi Gjerning, i hvilken hans troende er delagtige som hans Tjenere og Redskaber. Og kun de, som beholder denne Erkjendelse klar og ren, vil blive baade nidkjære og mandige, faste og udholdende i Herrens Gjerning og paa samme Tid ydmyge og tro i Tjenesten, saa de ikke river til sig den Ære, som tilkommer Herren.

Jesus sætter jo Sagen aldeles klart frem for os i Evangeliet. Han vil, at hans Disciple skal erkjende, at han er Kristus, den levende Guds Søn; han vil ogsaa, at de skal skjønne, at Simon, Jonas's Søn, blir ved Tro og Bekjendelse en Peter, som Jesus kan bruge til klippefast Grundvold for sin Menighed; men selv vil han lægge denne Grundvold og selv vil han bygge paa den. Jesus siger jo ikke, som vi Mennesker altid maa: Jeg har arbeidet, hvad jeg har formaaet her paa Jorden, jeg gaar snart bort, saa skal du Peter fortsætte, hvad jeg kun har begyndt. Aa nei, ikke saa. Jesus taler ikke paa menneskelig Vis. Han fuldfører sit Verk i sit Kjøds Dage og dør med dette enestaaende Ord paa sine Læber: Det er fuldbragt! Og han fortsætter sit Verk ved Aanden i og gjennem de troende. Derfor siger han ikke til Peter: Naar jeg er borte, saa skal du Peter bygge Menigheden. Men han siger, at han vil bruge Peter til en Grundsten, og selv vil han bygge videre, enten Menneskene ser og forstaar det eller ei.

Dette Forhold gjælder ogsaa Hedningemissionen. Den er en væsentlig Gren af Menighedens Opbyggelse. Den er Messiasrigets Erobringsverk, bestemt til at lægge alle Folk under Kongen, den levende Guds Søn. Den er Guds og vor Herres Jesu Kristi Gjerning; den udføres ved den Helligaands Virke i og gjennem de troende. Spørgsmaalet for os er derfor at finde den rette Plads i denne Husholdning. Det gjælder for os om at have den fuldvisse Tro paa Jesus Kristus, at i ham er vor Frelse og alle Menneskers Frelse, at han er den, som lægger Grundvolden og bygger derpaa. Vi er kun Bygningens mange smaa Stene, som sammenføies af ham; vi er ogsaa hans Tjenere, som ved den troende Bekjendelse af hans Navn udbreder hans Ære og fylder Jorden med hans Kundskab.

Digitized by Google

Det er denne Tro, som holder Hedningemissionen ilive paa Jorden. Der er kun én Frelser og én Frelse. Han frelste os ved sit Evangelium, forat vi skal bringe Evangeliet videre til alle dem, som endnu ikke har hørt det.

Bekjend derfor Troen paa Jesus, og han skal bekjende, at du er hans Barn og Ven, hans Broder og Medarbeider; og han skal sætte dig til den Gjerning for Menighedens Opbyggelse, hvortil han selv giver Naade og Evne. „Gasseren," 1905, Side 257—260.

38. Korset og Missionen.

Fra den Tid begyndte Jesus at give sine Disciple tilkjende, at det burde ham at gaa hen til Jerusalem og lide meget af de Ældste og Ypperstepresterne og de Skriftlærde og ihjelslaaes og opstaa paa den tredie Dag. Matt. 16, 21.

Guds Riges Grundlæggelse paa Jorden kostede Jesus Livet. Saasnart hans Disciple havde erkjendt og bekjendt, at han var „Kristus, den levende Guds Søn," d. v. s. Guds Riges Grundlægger og evige Konge, begyndte Jesus straks at aabenbare det for Disciplene, at han nu i den allernærmeste Fremtid skulde gaa Lidelse og Død imøde i Jerusalem.

Det var Veien til Guds Riges Oprettelse. Thi bag den mørke Lidelsens og Dødens Nat lod Jesus sine Disciple skimte en ny Morgenrødes Straaler, Opstandelsen fra de døde, ved hvilken han skulde triumfere over alle Fienderne og bryde Vei for det aandelige og himmelske Rige, som han vilde grundlægge blandt Menneskene.

Det var en blodig Hjørnesten, som lagdes i Gudsrigets Grundvold paa Jorden, naar Jesus døde. Og det burde saaledes ske, siger Jesus, thi kun saaledes fuldkommedes Guds Raad til Menneskenes Frelse, kun saaledes blev Riget, hvad det skulde være, et Rige, som ikke var af denne Verden og som ikke var undergivet Verdens Forkrænkelighed.

Jøderne og ganske særskilt deres religiøse Øvrighed, Ældste, Ypperstepræster og Skriftlærde, maatte søge at udrydde Jesus, saasnart han fremtraadte med Krav paa at være deres Messias; thi heller vilde de ingen Messias have end at have en, som tog fra dem al

Digitized by Google

deres kjødelige Storhed og Høihed, en, som igrunden stillede dem i Klasse med Hedningerne og stillede dette Krav endog til dem, at de maatte fødes paany, de, som dog var „Abrahams Børn." At ogsaa de skulde frelses af Naade — og af Naade alene, det var dog altfor ydmygende for dem. At stilles lige med Toldere og Syndere i Forhold til Gud, og kun af Naade ved Syndernes Forladelse og den Helligaands Gave at komme ind i Guds Rige, det var for haarde Kaar. Det blev en Nødvendighed for de religiøse Ledere blandt Jøderne at rydde denne Messias afveien, thi hans Seier og Fremgang vilde være deres Undergang, saaat enten maatte han bort eller de bort.

Saaledes blev de hans Mordere, som med ubønhørlig Grusomhed førte ham til Retterstedet forat redde sin egen Stilling og Magt. Men havde der før end syntes at mangle noget paa, at disse egenretfærdige Mænd var lig Hedningerne i Synd, saa beviste de ialfald nu sin Lighed med „Syndere af Hedningernes Æt" ved at ihjelslaa „Livsens Fyrste," „Guds hellige Barn, Jesus." Og saaledes reistes Kristi Kors paa Jorden som et Vidnesbyrd om, at „baade Jøder og Grækere er alle under Synd," saa at „der er ingen Forskjel, thi alle har syndet, og dem fattes Guds Ære."

Men Kristi Kors betyder ikke bare dette, at alle er Syndere undtagen den ene retfærdige, som blev korsfæstet. Kristus burde lide dette efter Guds hellige Raad, ikke bare efter Menneskenes ugudelige Beslutning. Herren behagede at knuse ham, forat hans Sjæl skulde bringe Syndofferet, saa Forligelsen kunde ske, og de mange retfærdiggjøres ved Syndernes Forladelse.

Kristi Korsdød er Forsoningsdøden, som betyder, at for dem, som alle er Syndere — uden Forskjel — har Gud beredt Frelse af Naade — uden Forskjel. Derfor burde det Jesus at gaa gjennem Dødens Lidelse til Opstandelse fra de døde, forat han, som led for alles Synd, kunde retfærdiggjøre alle, som i Troen tog sin Tilflugt til ham.

Men er Kristus den korsfæstede det sanddru og kraftige Vidne om, at alle er Syndere og at alle kan og maa frelses af Naade, om de skal blive frelste, saa er Kristus den korsfæstede ogsaa det sanddru Vidne om Hedningemissionen og dens Nødvendighed og Berettigelse.

Digitized by Google

Han, som paa Korset udbredte sine Hænder arm og forladt, forkastet og forstødt, og sank, som det syntes, magtesløs i Døden, han udrækker ogsaa fra dette Kors sine Arme til Frelse for alle, og vil drage alle til sig.

Hvad betyder det for dig, Læser? Har du kastet dig i den korsfæstede Frelsers Arme og fundet Forligelse med Gud? Jesus gik i Døden for dig, har det nogensinde været din største Sorg, og er det nogensinde blevet dig dit Livs største Glæde?

Har du kjendt din Synd, og har du kjendt Guds og vor Herres Jesu Kristi Naade, saa har du lært at elske ham, som elskede dig først, og at elske dem, for hvem hans Hjerteblod randt.

Hvad har saa Kristi Kors at gjøre med Hedningemissionen? Ja, naar du ved, hvad Kristi Kors har med din Frelse at gjøre, saa ved du, hvad det har med Hedningernes Frelse at gjøre. Og naar du ved, at du kom til Troen ved Evangeliets Prædiken, saa ved du jo ogsaa, at Hedningerne kan ikke anderledes komme til Troen.

Vil du saa ikke, at Hedningerne skal høre Budskabet om den korsfæstede? Jo, du vil, saasandt du selv har erfaret Kraften deraf. Alle de, som ved Troen paa Jesus har faaet Magt til at blive Guds Børn, alle disse drives af Guds Aand og Jesu inderlige Kjærlighed til at sende Budskabet om Frelse ud til dem, som endda ikke har hørt og derfor ikke har troet.

Hedningemissionen, som udspringer fra det Forsoningens Blod, som randt paa Korset, den er Guds Børns rette fælles Gjerning. De maa alle være med, og der er saa godt Rum, at den ene ikke fortrænger den anden. Det er den store Kjærlighedens Gjerning, som varmer alle deres Hjerter, som kjender Syndens Nød og Naadens Sødme.

Kom derfor og vær med alle I, som tror paa den korsfæstede Frelser! Og vent saa ikke, at det, som har kostet vor Frelser Livet og taget hans Blod til sidste Draabe, at det skal være saa aldeles uden Opofrelse for os, hans ringe Efterfølgere. „Herre, spar dig selv!" sagde Peter, naar Jesus talte om sin Lidelse og Død. Mon ikke Peter følte det, at gik Mesteren til smædefuld Død, saa blev der gjerne Offer og Lidelse for dem, som fulgte ham? Jo, visselig. Peter mente nok helst: spar dig selv og spar dermed ogsaa os. Men naar Jesus ikke sparede sig selv, saa lad heller ikke os være saa skrækkelig bange

Digitized by Google

for, at vi skal smage noget af hans Lidelsers Samfund. Thi sandelig, kostede vor Frelse Jesus Livet, saa er det kun venteligt, at vort Arbeide i hans Tjeneste maa være merket af Kors og Trængsel.

Det koster at være med i Arbeidet for Hedningernes Frelse; men lad os ikke bæve tilbage for Lidelsen og Opofrelsen, som følger med; thi kun gjennem Lidelserne gaar Veien til Herligheden, og uden Kors ingen Krone. „Gasseren," 1905, Side 273—275.

39. Tro som et Senepskorn.

Sandelig siger jeg eder: Dersom I har Tro som et Senepskorn, da skal I sige til dette Bjerg: Flyt dig herfra derhen! og det skal flytte sig, og intet skal være eder umuligt. Matt. 17, 20.

„At flytte Bjerge" er det samme som at gjøre det umulige. Derfor er det en stadig Gjenstand for Verdens Spot, at Jesus har talt derom, og at de kristne har troet hans Ord.

Men Jesus kjender Troens Art, at den gaar lige til Gud forat faa fat paa hans Kraft, og derfor siger han ikke, at der trænges en rent overhændigt stor og sterk Tro forat flytte Bjerge; han siger, at var der bare et lidet Senepskorn af Tro, saa vilde den være tilstrækkelig til at „flytte Bjerge," thi „intet skal være umuligt" for den.

Jesus talte om denne Sag, fordi hans Disciple manglede Tro til at helbrede en maanesyg, som han selv hjalp, „ikkun ved et Ord." Han viser det altsaa selv, at hvor Guds Kraft paakaldes og den begynder at arbeide, der maa alle Bjerge flytte sig og alle Hindringer vige, thi „for Gud er ingen Ting umulig."

Dersom derfor Gud lægger paa os, hvad vi ved, er umuligt for vore Kræfter, saa er det ikke Spørgsmaal om andet end Tro. Staar der Bjerge iveien, saa skal de flyttes; er der uoverstigelige Hindringer, saa skal de blive Sagen til Hjælp og Gavn, om vi bare i barnlig Lydighed gaar Troens Vei.

At drive Hedningemission kan vel neppe lignes med noget, som passer bedre, end at flytte Bjerge. Der er neppe noget Arbeide, som for en almindelig menneskelig Forstand synes mere umuligt end at omvende Hedninger fra de stumme Afguder til den levende Gud.

Vi hører, at det er umuligt for Mennesker at aabne Øinene paa

Digitized by Google

en blindfødt; vi hører, at det øger Vanskeligheden med den maanesyge Guts Helbredelse, at han led under den frygtelige Sygdom „fra Barndommen af."

Men Hedenskabet er sine Tilhængeres Herre ikke bare fra deres Fødsel eller fra Barndommen af. Hedenskabet er allesteds, hvor det findes, den „fra Fædrene nedarvede Omgjængelse," det er Skikken, som har hersket Slegt efter Slegt og er gaaet Folket i Blodet, som man siger, saa det binder med uendeligt sterkere Baand end det, som kun har varet „fra Barndommen af." Gjennem Tusinder af Aar har Hedenskabets Mørke ruget over Sjælene og sænket dem i en stedse dybere Elendighed.

Kan nogen slide disse Baand? Kan nogen flytte dette vældige Bjerg? Nei, ingen uden Gud.

Vi har ogsaa taget sat paa Hedningemissionsarbeide. Og Vanskelighederne er ikke udeblevet. Sandelig, Bjerge har ligget i Veien for os paa alle Hold. Hedenskab, Sygdom, Død, Fattigdom, Bekymring, kanske endog Tvil. Svære Bjerge, eller kanske nogen heller vil sige dybe Afgrunde.

Men Herren sender os et Blik idag, som naar han „vendte sig og saa paa Peter," et spørgende Blik: Har I saa liden Tro? Alle disse Hindringer kan og maa overvindes ved Tro paa Gud.

Har vi Tro?

Igjennem den tykke Taage af Verdslighed, som omgiver os og skjuler Guds Magt og Brødrenes Kjærlighed, saa vi blir staaende hver for os saa ensomme og forladte, skjærer dette Spørgsmaal med Lynglimts Lys:

Har vi Tro?

Det er alt, som trænges for os, som driver Hedningemission. De, som er hjemme, og de, som er derude, trænger dette ene forat kunne gjøre alle Opofrelser og alt Arbeide, som behøves, Troen. Den sætter os i Forbindelse med den treenige Gud, Fader, Søn og Helligaand, og Liv og Kraft, Lys og Lyst til Gjerningen flyder ned til os, saa snart Troen rører ved Guds Hjerte. Han, som elskede os og Hedningerne saa høit, at han gav sin Søn den enbaarne for os og for dem, skulde ikke han ogsaa give os Evne og Troskab til at bringe Hedningerne det glade Budskab om denne Kjærlighed? Den Frelser, som elskede os og Hedningerne saa høit, at han gik i Døden

Digitized by Google

for os og dem, skulde ikke han vække i os saa sterk en Kjærlighed, at vi sendte Hedningerne Evangeliet? Den Helligaand, som blev os Livets Aand, skulde han ikke drive os med Frivillighedens Iver til at bære Ordet om Frelsen ud til Hedningerne, saa de, som laa i Syndens og Dødens Trældom, kunde opreises af den levendegjørende Aand?

Jo visselig, var der bare hos os et Senepskorn af Tro, saa maatte det lykkes, saa maatte Bjergene rokkes og Høiene vige, det bakkede blive til Slette, og det krogede blive bent, og det maatte ske, at Guds Evangelium kom ud til Hedningerne og frelste dem; thi Gud selv var med og fremmede vore Hænders Gjerning.

Derfor er det Senepskornet, der spørges om. Det duer ikke uden; vi maa have saa megen Tro, at vi tør lyde Herrens Kald og sige til ham, ikke bare: send en anden, jeg duer ikke; men ogsaa: her er jeg, send mig!

Da skal det lykkes. Thi da blir det en Ydmyghedens Gjerning i Lydighed mod Gud; da blir det en Kjærlighedens Gjerning i Taknemmelighed mod ham, som frelste os; da blir det en Kraftens Gjerning, som virkes af Gud gjennem vor Skrøbelighed.

Vil vi derfor, Venner, at vor Mission skal trives, at den skal gaa frem seirende ved Guds Kraft, saa lad os enes om dette, at fra Dag til Dag og fra den ene vaagne Nat til den anden skal dette være vort Hjertes Bøn og Begjæring:

Herre, forøg os Troen, saa den blir „som et Senepskorn!"

„Gasseren," 1905," Side 305—307.

40. Ved Bøn og Faste.

Men dette Slags farer ikke ud uden ved Bøn og Faste. Matt. 17, 21.

„Dette Slags" indbefatter sikkerlig Hedenskabets onde Aand og dets onde Følger i Livet.

Den, som tænker paa at drive Hedenskabet ud af et Folk og et Land, maa være beredt paa, at det kræver „Bøn og Faste" at faa det gjort.

Der er saa mange endog af alvorlige kristne og varmt interesse-

Digitized by Google

rede Missionsvenner, som ikke tager Hedningemissionen med fuldt Alvor. De er nok med ved en Missionsfest og en Kvindeforeningsauktion engang om Aaret eller saa; de giver nok ogsaa sine Gaver til Missionen og kanske ikke saa smaa Gaver heller. Men derfor er det ikke sikkert, at de skjønner, at det er en hellig Krig, i hvilken det gjælder om at drive ud en Fiende, som er baade sterk og slu, og med hvilken det ikke nytter at kjæmpe med Smaagutters Legetøi, ei heller med Børns Ustadighed.

Hedenskabet er Ondskabens aandelige Hærs Magt over et Folk. Det er en vældig og gruelig Mørkets Magt, en sterk Tyran, som i fuld Rustning bevogter sin egen Borg. Og Krigen mod denne Magt er saadan, at man baade maa slaa tunge Slag og holde paa hele Tiden; ellers gaar det enten saa, at man slet intet udretter, eller ogsaa, at man taber, hvad man har vundet i de uvirksomme Tider, som følger efter en Kraftanstrengelse.

Hvad nytter det vel at skyde nogle Skud mod en Fæstning, dersom man ikke skyder, indtil der blir Hul i Muren? Og hvad nytter det, om man ogsaa skyder en hel stor Aabning i Muren, dersom man ikke har Mod til at storme frem og bryde ind i Fæstningen?

Den, som vil vælte bort et svært Klippestykke, faar ikke bare løfte det lidt paa den ene Side og saa slippe det ned igjen; han maa løfte hele Tiden og aldrig slippe, indtil Stenen vælter over og ruller bort. Hvor meget mere den, som vil „flytte Bjerge."

Husk paa, at Mørkets Magt kjæmper ogsaa for Livet, og at den forsvarer sig med Fortvilelsens Raseri, om den forstaar, at nogen gaar løs paa den for Alvor.

Og ikke det alene; men den bryder ofte ud med Vælde forat tage sine Angriberes Liv. Det er farligt at drive denne hellige Krig med Ladhed og ligegyldig Tryghed; thi pludselig kommer den aandelige Fiende og fælder de sovende Kjæmper, saa de ligger under for Hedenskabet istedetfor at seire derover.

Den derfor, som vil gaa i Krig mod Hedenskabet, er kun da tryg, naar han kjæmper, saa han seirer; og han gjør vel i at betænke, at det er Mørkets Fyrstes fulde Agt baade at beholde sine Slaver og at dræbe dem, som vil tage dem fra ham.

Se endelig paa Missionsarbeidet ogsaa fra denne dets alvorlige Side, og gaa ind i det med den Følelse og Bevidsthed, at her gjæl-

Digitized by Google

der det en Kamp paa Liv og Død forat befri de bundne og løse Dødens og Helvedes Fanger.

Dersom vi betragter Missionen fra denne Side, vil vi bedre forstaa, at „dette Slags farer ikke ud uden ved Bøn og Faste."

Thi dersom Hedningemissionen er en Kamp mod den sterke Djævel, som „bevæbnet bevogter sin egen Borg," saa er det vel ingen kristen, som venter, at Mandemagt eller Pengemagt formaar noget imod ham?

Det nytter ikke bare at sende Mænd eller Penge til at drive Hedningemissionen og saa tænke, at nu gaar det, der er jo Folk nok og Penge nok. Det blir nok nødvendigt at tage Missionsbønnen fat og gribe Guds Hjerte med den og drage Guds Magt med ind i Kampen, at den kan gjøre Kampen seierrig.

Aldrig har nogen Hedningemission vundet uden Bøn; og de bedende Missionærer har været de seirende Missionærer. Thi Bønnen betyder først, at vi opgiver vor egen Magt og ingen Lid sætter til den; dernæst betyder den dette, at vi ydmygt giver os over til Guds Tjeneste og blir hans Redskaber, saa vi lader ham bruge alle vore Evner, Kræfter og Gaver hensynsløst, som han vil, enten vi saa slides ud paa kort Tid, eller vi holder ud længe i hans Arbeide. Det blir først sand Bøn, naar vi hengiver os til Gud og lader ham bruge baade os og vort til sin Viljes Fuldbyrdelse. Sker dette i Hedningemissionen, saa blir det Herren, som fører Striden, og vi er kun Redskaber, som iføres hans Kraft.

Saadanne Bedere som Paulus, som Børresen, som Hudson Taylor, er de seirende Missionærer; de giver sig og sit Arbeide over til Gud og lader hans Kraft og Naade virke gjennem deres Skrøbelighed og Afmagt.

Og som der behøves bedende Missionærer ude paa Hedningemarken, saa trænges der en bedende Menighed bag dem herhjemme. Det rette Forhold er jo dette, at Menigheden udsender og opholder, tilskynder, opmuntrer og styrker Missionærerne. Og det sker da først og fremst og over alt andet ved Bønnen. Den stadige og inderlige Længsel i de kristnes Hjerte efter Hedningernes Frelse, Guds Riges Fremme og Kristi Tilkommelse driver dem til Bøn for Hedningemissionen og særskilt for den Gren deraf, som de staar nærmest. Og i denne uendelige Længsel efter Lysets Fremgang og Her-

Digitized by Google

lighedens Riges Komme blandt Menneskene ligger der Tilskyndelse baade til Bøn og Arbeide. Og naar saaledes Missionærernes og Menighedens Bønner mødes hos Gud og i Gud, saa giver Gud til dem begge større Iver og mere Styrke, saa Arbeidet trives og Kræfterne vokser til stedse mere Arbeide.

Saaledes har det gaaet, og saaledes vil det gaa med de Missioner, hvor Bønnen er levende. Tag Bønnen bort, og Arbeidet og Interessen vil visne og dø. Missionærerne, som skal kjæmpe mod Hedenskabets Besæstninger, blir nødt til at drage og slæbe paa Menigheden forat faa den til at interessere sig saavidt for Missionen, at den ikke ganske overlader Missionærerne til sig selv. Og Menigheden, som skulde holde Missionærerne oppe ved Bønnens Arme, kommer lidt efter lidt til at føle Hedningemissionen som en Byrde, den trættes af at bære.

„Dette Slags," siger Jesus, „farer ikke ud uden ved Bøn og Faste." Og vi mener, at det passer paa Hedenskabets Magt. Derfor maa vi, om vi er sande og oprigtige Missionsvenner, hvilket alle kristne er skyldige at være, ikke glemme „Fasten."

Du beder for Missionen, fordi du elsker den; driver Kjærligheden dig ogsaa til at faste for den?

Der er nok mange, som vil spørge: hvad er Meningen med det, vi har aldrig hørt om nogen Faste for Missionen?

Men Jesus siger jo, at der trænges „Bøn og Faste," om det skal lykkes at drive Mørkets Magt ud af Land og Folk.

Og Paulus siger: „Men hver den, som kjæmper, er afholdende i alt, hine, forat de kan faa en forkrænkelig Krone, men vi en uforkrænkelig."

Og der er ved Guds Naade ikke saa faa Missionsvenner, som ved, hvad det er at arbeide med Hænderne og være afholdende i al sin Husholdning, nøisom og sparsommelig for at have noget at give og meddele til Guds Riges Arbeide.

Og saadan er den Faste, som behager Herren, siger Esaias, „at I løser Ugudeligheds Lænker, sprænger Aagets Baand og slipper fortrykte fri og sønderbryder hvert Aag."

Og er ikke det en herlig Beskrivelse af Hedningemissionen, „at løse Ugudeligheds Lænker, sprænge Aagets Baand og slippe fortrykte fri?" Er ikke Guds Rige netop det eneste store, virkelige Frihe-

Digitized by Google

dens Rige paa Jorden, i hvilket Sjælene løses af Syndens Baand, og Hjerterne slaar frit i Aandens og Kjærlighedens Kraft? Og er det ikke aldeles klart for hver troende, at Guds Riges salige Frihedsfølelse tager bort fra os Verdens Glæder og dens urene Lyst, saa vi faster med Glæde, idet vi tager alle de forkrænkelige Goder, vi eier, og bruger dem i den hellige Krig for Guds Rige, og samtidig fornegter os selv al Verdens Lyst for ikke at bindes og hindres i Løbet for Kronen?

O, om der kunde komme et Pust af Frihedens Aand over de mange trælbundne kristne, saa de løste fra Baandene kunde gaa frem med Freidighed i Herrens Krig og vinde Seier paa Seier i Kampen, indtil de gjennem den sidste Kamp og Seier faar gaa ind til den evige Hvile! „Gasseren," 1905, Side 321—324.

41. Forat frelse det fortabte.

Thi Menneskens Søn er kommen for at frelse det, som var fortabt. Matt. 18, 11.

Evangeliet lægger en særdeles Vegt paa dette, at Hensigten med Jesu Komme er at faa det fortabte frelst.

To Ting træder derved frem paa klar og overbevisende Maade: det ene er, at Gud er den uendeligt barmhjertige, som ynkes inderligt over alle, som er stedt i Ulykke og Nød; det andet er, at der ikke er noget Menneske paa Jorden saa elendigt, syndigt, urent og fordærvet, at der intet Haab er for ham. Thi Gud er den naadige Fader, og hans Naade er stor nok til at frelse den største Synder.

Synden er ikke bare Skyld, som opvækker Vrede; men den er den største og grueligste Nød for et Menneske; derfor har den kjærlige Fader ogsaa den allerstørste Medlidenhed med arme Syndere.

Vor Frelse har sin Grund i denne ufattelige Barmhjertighed.

Ikke vi søgte efter Gud; men Gud kom os ihu af sin frie og uforskyldte Naade. Ikke vi steg op til Himlen forat hente Frelseren ned; men vor Frelser kom ned fra Himmelen forat bringe os Frelsen og hente os arme forvildede Syndere hjem igjen til Faderhuset heroventil.

Digitized by Google

Igrunden ved vi jo dette saa godt; men hvor lidet erkjender vi det i vort Hjertes inderste! Vi er saa vante til dette, at Guds Ord skal prædikes for os, og hans Naade tilbydes os, at vi næsten synes, at det er ikke stort mere end vor Ret. Og hvad der er udelukkende Guds Naade og hans Pris, det anser vi saa smaat for at være vor Ret og vor Ære, saa at det betyder, at vi er bedre end andre Mennesker; enten var vi lidt bedre end andre, før Evangeliet kom til os, derfor fik vi det snarere end de andre; eller ogsaa er vi nu ved at have Evangeliet iblandt os saa lang Tid blevne noget bedre end andre Mennesker, saa Æren er ialfald tildels vor, og ikke Guds alene.

Lad os prøve at tage Sagen alvorligt. Og da faar vi vel „gaa hen og sætte os nederst." Thi er han, som søger efter det fortabte forat frelse det, kommen til os først, saa er vel det snarere et Vidnesbyrd om, at det var værst med os, end det modsatte. Gaar Gud frem efter Barmhjertighedens Lov, saa gaar han vel først til den, som er i den største Nød og den evige Fortabelse nærmest. Lad det tjene os til ret og sand Ydmygelse! Er vi frelste, saa er vi frelste af Naade alene; og er vi frelste af Naade alene, saa er Æren og Prisen Herrens alene; og os tilkommer ikkun vore Ansigters Blusel. Men er vi ikke frelste, hvad har vi da at rose os af? Eller hvad Ære eller Vinding har vi deraf, at Naadens Lys skinner rundt omkring os, naar vi selv vandrer i Mørket og gaar Fortabelsen imøde? Vi maa jo ned blandt de fortabtes Tal, om vi nogensinde skal komme blandt de frelstes Tal.

Derfor er Evangeliet et saa sønderknusende Ord, fordi det gjør os til fortabte Syndere, som kun kan frelses ved Kristi Kors; men paa samme Tid er det ogsaa det kraftige Opreisningens Ord, som aabner Frelsens Udsigt for os. Thi Jesus er kommen forat frelse det fortabte.

Men er vi saa lykkelige, at vi har erfaret, hvorledes den fortabte frelses, saa kommer der af Guds Aands Drift dette Sind i os, at vi ønsker andre den Frelse og Glæde, vi selv har oplevet.

Er der andre fortabte end jeg?

Isaafald, kan der gjøres noget for deres Frelse?

Dengang jeg var stedt i Syndenød og Sjælekval, forekom det mig, at jeg var den eneste, som trængte den Frelse, som var af fri og uforskyldt Naade. Saa alene var jeg i min Synd, saa alene i min Elen-

Digitized by Google

dighed, saa alene ved Kristi Kors, at jeg saa ingen anden uden Jesus alene, som rakte mig Frelsens Haand og forbarmede sig over mig. Det var mørkt i mig og omkring mig; kun Jesu Aasyn lyste af Kjærlighed og Forbarmelse, naar han talte det velsignede Ord: Søn, vær frimodig, dine Synder er dig forladte!

Den, som frelses, frelses saa ganske alene, som om der ingen anden Synder var i hele den vide Verden. Og lad ingen indbilde sig, at han virkelig er frelst, med mindre han har prøvet, hvad det er at være „den største blandt Syndere."

Men den, som isandhed er gaaet over fra Mørket til Lyset, han faar ogsaa den Smerte at bære paa, at der er flere Syndere end han selv; ja der er endog dem, som ikke kjender til, at der er nogen Frelse for det, som er fortabt. Og hvilken uendelig Sorg er det ikke for den, som er frelst, at se, at der er mange, som ikke er frelste, ja mange, som ikke kan blive frelste, fordi Guds Evangelium ikke prædikes for dem! Undrende staar han ligeoverfor denne Hemmelighed: Lyset er kommet til Verden, og dog er der saa mange, som ikke ved noget derom. Med Gru tænker han paa deres ulykkelige Tilstand i Tid og Evighed.

Og dog er Menneskenes Søn kommet forat frelse det fortabte; kommet — ogsaa til os, kommet med sin Frelse, kommet med sin Aand, — kommet og har gjort os til sit Legeme for gjennem os at drive denne Virksomhed for fortabtes Frelse. Hørte det kanske med til vor Frelses Hensigt, at vi skulde være Redskaber til andres Frelse?

Ja, hvad mener du om Paulus da? Hvorfor blev den fnysende Forfølger kastet ned for Jesu Fødder paa Veien til Damaskus? Var det bare forat lægge en Sjæl til de frelstes Tal? Nei, mange Sjæle, mange tusinde Sjæle, mange Millioner Sjæle skulde lægges til de frelstes og saliges Tal ved den ene Synders Frelse og hans Tjeneste. Thi Gud gjorde ham til et udvalgt Redskab, at bære Jesu Evangelium frem for Jøder og Hedninger, for høie og lave, for Konger og Fyrster, for Grækere og Barbarer.

Ja, Paulus fik isandhed være med at søge efter de fortabte, forat faa dem frelste ved Korsets Evangelium.

„Ja, Paulus," siger du. Og du mener, at det, som passer paa ham, passer ikke paa dig. Og du kan have Ret deri, dersom du mener, at du staar ikke netop i samme Stilling i Guds Rige som han.

Digitized by Google

Du er ikke netop en af Grundstenene i Guds Rige paa Jorden. Kan saa være; men er du ikke frelst af Naade, er du ikke blevet delagtig i samme Aand? Har du ikke hørt Formaningen, som siger: Samme Sindelag være i eder, som var i Kristus Jesus? Ved du ikke, at Paulus skriver: Værer mine Efterfølgere, Brødre, ligesom jeg er Kristi?

Du er kaldt til at være Herren et udvalgt Redskab, du ogsaa. Ja et saare dyrebart, saaatsige uundværligt Redskab i hans Tjeneste, just der, hvor du er. — Eller ser du nogen anden, som kan tage din Gjerning og gjøre det Arbeide i Guds Rige, som Gud har lagt for dig? Enten det er lidet eller stort, det er lige dyrebart, lige nødvendigt; det hører med til Jesu Gjerning for at frelse det fortabte.

Se derfor hen til de mange fortabte i Verden, de, som er nær os, og de som er langt borte. Jesus er død for dem saa vel som for dig, lad dem faa høre derom, du er kaldt til at vidne for dem. Jesus har jo opreist sig et Legeme iblandt os, sin dyrekjøbte Menighed, fordi han vil arbeide, medens det er Dag, for Menneskesjæles Frelse. Er du med i Legemet, saa er du med i Arbeidet; ialfald kalder Herren dig dertil. Kom og vær med; endda er der Millioner, som ikke har hørt Evangeliet, og som ikke kjender Jesu Navn. Lad os skynde os at sende Evangeliet til dem, at de ikke skal dø. Ved du ikke, at „Kongens Ærinde har Hast?" Eller bekymrer du dig ikke om de fortabte?

Menneskens Søn er kommen forat frelse det fortabte. Hvad vil du svare Menneskens Søn, naar han siger til dig idag: Gaa hen og arbeid i min Vingaard, og send Budskabet om min Frelse ud til Jordens Ender? „Gasseren," 1905, Side 337—340.

42. Burde du ikke?

Burde ikke ogsaa du have forbarmet dig over din Medtjener, ligesom jeg har forbarmet mig over dig? Matt. 18, 33.

Hvorledes gik det til, at du blev frelst?

Det var uforskyldt, af fri Naade. Det var Guds Barmhjertighed for Jesu Skyld, som hjalp.

Dersom du har nogen kristelig Erfaring — aldrig saa liden

Digitized by Google

eller aldrig saa stor — saa ved du dette, at det var Guds Barmhjertighed, som frelste dig.

Du var jo den Tjener, som var ti tusinde Talenter skyldig; og paa Regnskabets Dag, da du kom frem for Herren, havde du noget at betale med?

Du ledte og søgte kanske høit og lavt forat finde noget, som kunde have nogen Værdi. Men hvad du tog frem af Livets opsamlede Skatte og Minder, saa havde det intet Værd i Opgjøret med Gud.

Du fandt kanske et godt og æret Navn blandt Menneskene, du havde skaffet dig det med megen Møie, du havde jo arbeidet haardt og passet nøie paa, du havde holdt dig inden Lovens og Hæderlighedens Grænser, og intet Menneske havde noget at kræve af dig eller laste dig for. Du tog det frem og holdt det op i Lyset af Guds Øie; men hvad blev der af dets Glans og Herlighed? Det saa jo ikke ud anderledes end en skidden Klud, en gammel Fille; var det noget at byde Gud for de ti tusinde Talenter, du skyldte ham?

Alt, du kunde tænke paa, som du syntes, du havde Ros og Storhed af, det visnede og sank sammen, naar du bar det frem imod den fortærende Ild. Det kunde ikke bruges til at betale en eneste Cents Skyld med.

Og paa samme Tid fornam du det saa vel, at i Lyset fra Gud kom den ene Synd efter den anden dukkende frem af Erindringens Dyb. Dunkle Skikkelser steg op og raabte: Her er vi. her er vi! Og istedetfor at finde noget godt i dit forbigangne Liv, fandt du den ene Overtrædelse værre end den anden, indtil du skjælvende saa, at var det ikke mere end ti tusinde Talenter, saa var det da slet ikke mindre, det du skyldte.

Og intet, slet intet at betale med.

Og al Udsigt til Lykke og Glæde stængt; bare Dom og Straf — evig, uendelig Straf — stod foran dig.

Intet Under, at du sank sammen i Fortvilelse!

Men i Nødens Stund blev du ikke aldeles forladt. Du hørte en Røst, som sagde: Bed ham om Skaansel, bed ham om Henstand, kanske han vil spare dig!

Saa umuligt og utroligt som det end syntes, at der skulde være nogen Barmhjertighed at finde for en saadan Skyldner, endda kastede du dig ned for Herrens Fødder og raabte:

Digitized by Google

„Herre, vær langmodig med mig, vær langmodig med mig!"

Og Underet skede, og Barmhjertighed og Medynk strøg ud hele Gjælden med en eneste Gang; der stod ikke en eneste Cent igjen af alle de tusinde og atter tusinde Talenter.

Var det saaledes, du blev frelst?

Nuvel, blev der nogen Forandring for dig og med dig? Blev du virkelig glad, blev du selv harmhjertig?

Burde du ikke?

Eller staar det for intet, at den, hvem meget er tilgivet, elsker meget?

Jeg ved, at du blev glad; du blev saa glad, at du syntes, du aldrig mere kunde bære ondt enten imod Gud eller Menneskene. Livet syntes som en Sang af Glæde og Kjærlighed.

Du havde fundet Barmhjertighed, den var udøst over dig og i dig, burde du ikke være barmhjertig?

Tænk da paa Hedningerne i Barmhjertighed!

Der er saa mange, som er ubarmhjertige med dem. Deres Guder er fordringsfulde og grumme; deres Præster er hjerteløse og begjærlige; deres Konger og Embedsmænd er graadige; de hvide Folk er oftest værre end alle andre.

Burde du ikke være barmhjertig med dem?

Du har det, som kan hjælpe Hedningerne ud af al deres Elendighed; det samme Evangelium, som frelste dig, rækker til at frelse dem. Den samme Naade, som du har erfaret, burde du ikke lade disse Syndens og Lovens og Fordømmelsens Trælle høre om den?

Burde du ikke?

Du ved, hvorledes det gik hin ubarmhjertige Medtjener, som ikke havde noget Hjerte for sin Broders Nød. Du ved, at der gaar en ubarmhjertig Dom over den, som ikke gjør Barmhjertighed. Det er vel ikke dig? Har du beholdt Lyset for dig selv, har du beholdt Evangeliet for dig selv, har du beholdt Naaden og Sandheden og Frelsen for dig selv, og ikke undt nogen at faa det samme, som du fik, da der dog var nok og mere end nok for alle?

Lad os vaagne op, som ret er, Brødre, og begynde at spørge Herren: Herre, det er dog vel ikke mig? Det er dog vel ikke mig, som er den ubarmhjertige Medtjener?

Og naar vi ser, hvor stor en Kjærlighed Faderen har bevist os,

Digitized by Google

saa lad os lukke Hjertedøren op for Guds Aand, at han kan faa udøse Guds Kjærlighed og Kristi Sind i os, saa vi begynder at øve Barmhjertighed ogsaa mod vore lidende Brødre og Søstre i Hedningeland. „Gasseren," 1905, Side 353—355.

43. Idag.

Søn, gak hen, arbeid idag i min Vingaard! Matt. 21, 28.

Dette er sagt til dem, som er fødte af Gud. Det er et Ord, som vender sig til Guds Børn og viser dem, hvad Gud venter af dem.

Søn!

Dette er ikke Lovens haarde Tale; den lyder til Trællen med Tordenrøst, den forbyder ham hans Syndelyst og Ondskab; den fordømmer ham, siden han ikke er Guds Lov underdanig og ikke kan være det.

Nei, dette venlige „Søn," hvormed den kjærlige Fader henvender sig til dig, er isandhed en evangelisk Røst, som lokker og indbyder til at følge det Kald, som hører til den sønlige Udkaarelse.

Er du Søn? Er Gud din Fader?

Det er det første Spørgsmaal, som det gjælder om at faa besvaret redeligt og alvorligt. Og du trænger at faa det besvaret idag.

Dersom du ikke er Søn, saa er du Træl — Syndens Træl, Lovens Træl, ja Guds Træl ogsaa. Og du ved, hvad skrevet staar: „Men Trællen blir ikke i Huset evindelig; Sønnnen blir evindelig." Og atter siger Skriften: „Uddriv Tjenestekvinden og hendes Søn! Thi Tjenestekvindens Søn skal ingenlunde arve med den frie Kvindes Søn."

Derfor er det et Spørgsmaal om Liv eller Død, om Frelse eller Fortabelse dette: Er du Søn? Er Gud din Fader? Derfor haster det ogsaa med at faa det besvaret idag; thi hvad ved du, om det er idag, den Tid er kommen, da Trællen kastes ud?

Ulykkelig er den, som gaar med Trældommens Lænker paa sig og med Trællens Skjebne fremfor sig. At slide og slæbe hele sit Liv og saa tilslut faa erfare, at Syndens Sold er Døden; kan der vel tænkes ulykkeligere Tilværelse end denne?

Digitized by Google

Men tusindfold lykkelig den, som har Barnekaarets salige Forvisning. Naar Guds Aand vidner med vor Aand, at vi er Guds Børn, hvor er ikke Glæden „uudsigelig og forherliget," som Peter skriver.

At være færdig ikke alene med Trællekaar og Slaveri, men med al Frygt og Uvished, al Tvil og Uro med Hensyn til Tid og Evighed, at være tryg og salig i Forvisningen om Faderens Naade og Sønnens Kjærlighed, det er Guds Børns „Herligheds Frihed," og der findes ikke Ord paa menneskeligt Sprog, som kan udtale den Følelse af Fryd, der fylder Hjertet, indtil det synes bristefærdigt.

Kjender du dette, Broder eller Søster? Isaafald gaar du et godt Aar imøde ogsaa iaar, hvorledes end de udvortes Kaar skikker sig for dig. Thi Herren følger dig og fører dig, saa alle Ting maa tjene dig tilgode.

Til dig er det derfor, det lyder:

Gak hen, arbeid i min Vingaard!

Det er Faderens Røst og Kald. Der følger altid Kald — og Ansvar med at blive fri. Eller hvorfor gav Gud sine Børn Aand, om ikke forat drive dem til Virke i hans Riges Arbeide?

Skal vi da ikke faa Tid til at hvile først? Aa jo, du faar Tid til at hvile fra Trældommen, medens du gaar Kjærlighedens Ærinde. Det er ikke anstrengende paa samme Maade at tjene Jesus som at tjene Synden.

Tænk nu bare paa Andreas, som fandt Jesus Messias, og som gik hen og fandt sin Broder Simon og sagde til ham: Vi har fundet Messias. Det var Vingaardsarbeide, et Arbeide, som skulde bære store og velsignede Frugter for Guds Rige i Tid og Evighed. Men Andreas gjorde det med Glæde og klagede ikke over, at han maatte ud og lede efter sin Broder saa snart.

Og hvorledes gik det med Paulus, da han havde faaet sit Syn igjen i Damaskus og var bleven døbt? Det tog ham ikke mange Dage, før han „prædikede Kristus i Synagogerne, at han er Guds Søn." Det var Vingaardsarbeide, men Paulus gjorde det med Glæde, fordi han havde havt Frelsens salige Erfaring selv og undte alle sine Landsmænd det samme. Efter Forfølgelsens haarde Anstrengelse og Lovtrældommens Bitterhed var det en Lise for den tid-

Digitized by Google

ligere Farisæers og Forfølgers Hjerte at faa vide om Frelsen — „fuld og fri" — af Jesu Tro. Saaledes hvilede og arbeidede han paa samme Tid.

Saaledes med alle, som har fundet sin Messias og er fyldte af Glæde og Jubel; det er dem ingen haard Tjeneste at synge det ud blandt sine Medmennesker: Jesus er min og jeg er hans; kom og se, hvor stor den Frelse er, som Herren har beredt dem, som tror paa hans Navn!

Men skal vi da ikke faa Tid til at voksе først, før vi maa ud og arbeide?

Det blir Tid til at voksе, medens du arbeider. Det er ikke værdt at begynde paa det Vis, at du maa blive saa stor først, og saa klog først og saa erfaren først, og saa — ja saa skal du begynde at arbeide. Den, som ikke kommer sig til at begynde at vidne, medens Glæden er ny, og Kjærligheden er i sin første Lue, han vil nok finde det vanskeligere siden. Du ved, at der staar: Syng for Herren en ny Sang! Der staar ikke: Vi, indtil Sangen blir gammel!

Eller hvorledes var det paa Pintsedag, da Aanden kom over Disciplene?

Derfor gjælder det: Gaa hen

i d a g,

og arbeid i min Vingaard!

Det er den Nytaarshilsen, du faar fra Herren: Gaa hen idag!

Det er nødvendigt for dig selv, at du ikke nøler med denne Sag og udsætter den fra Tid til Tid, fra Aar til Aar.

Var det ikke et Lys, som tændtes i dig, da du blev et Guds Barn? Skal det da ikke saa Lov til at skinne? Et Lys, som tændes, kan ikke bie med at lyse til en anden Gang eller næste Aar. Det lyser jo, straks det er tændt. Har du da forsømt at arbeide før, saa er det desto mere magtpaaliggende, at du begynder — idag. Du husker jo, at du skal have Renter af dit Pund.

Men det er kanske endda mere nødvendigt for det Arbeide, som skal gjøres — hjemme og ude, som vi pleier at sige. Det, som skal gjøres idag, kan vel ikke vente til imorgen? Der er jo nok at gjøre imorgen ogsaa, se derfor til at gjøre idag, hvad der hører til idag.

Og tænk, hvormeget der er at gjøre! Hedningernes Mangfol-

Digitized by Google

dighed hier paa Frelsens Evangelium. Der ligger et glad Budskab tilrede for dem, send det ud til dem idag, at de kan faa høre det saa snart som muligt. Aa ja, send det ud!

Hvorfor skulde du lade dig tigge til dette? Du merker jo Guds Aands Drift, om du virkelig er Guds Barn; thi dersom vi er Sønner, har Gud udsendt sin Søns Aand i vore Hjerter, og han driver os til Vingaardsarbeide. Følg denne Drift, og lad intet hindre dig; det er farligt at „modstaa Aandens Drift."

Det feiler ikke paa Undskyldninger og falske Trøstegrunde. Du har saa forfærdelig travelt, du har saa mange andre Ting at varetage, du har saa mange andre Udgifter. Herren ved alt dette saa vel; men endda siger han: Søn, gak hen, arbeid idag i min Vingaard! Og han agter det ikke for Vingaardsarbeide, at du er flittig paa din Ager og i din Forretning; han lægger dette til: Arbeid idag i min Vingaard!

Det ene skal gjøres, og det andet ikke forsømmes, om det skal være Gud til Velbehag. Og han, som giver Kaldet, giver ogsaa Tiden og Anledningen og Kraften og Midlerne, saa du skal ikke komme tilkort, om du oprigtigt og enfoldigt gjør, som han siger:

Søn, gak hen og arbeid idag i min Vingaard!

„Gasseren," 1906, Side 1—4.

44. Et stort Ansvar.

Derfor siger jeg eder, at Guds Rige skal tages fra eder og gives et Folk, som bærer dets Frugter. Matt. 21, 43.

Det var Jøderne, til hvem Guds Rige kom; og det var Jøderne, ved hvem Riget skulde udbredes blandt Folkene, saa Abrahams Forjættelse kunde blive opfyldt.

Men det gik med Riget, som det gik med Jesus: Han kom til sit eget, og hans egne annammede ham ikke.

Bitterligt klager Jesus over Jødernes Uvillighed til at agte paa Herrens Godhed imod dem: Hvor ofte vilde jeg forsamlet dine Børn, ligesom en Høne forsamler sine Kyllinger under sine Vinger! Og I vilde ikke.

Digitized by Google

Og i den Fortælling, hvoraf vort Vers er taget, lægger han frem, hvoraf denne merkelige Vranghed kom, at Jøderne ikke vilde have Guds Rige, naar det kom. Det kom deraf, at Riget hører Herren til, og de kunde ikke faa det uden ved Troen paa Sønnen. Men Jøderne vilde ikke tro paa den, som Gud havde udsendt; de vilde rive Riget fra Sønnen og beholde det selv til sin egen Ophøielse og Nydelse. Forfængelig Ære og jordisk Fordel vilde de have; men Jesu Efterfølgelse gjennem Korset til Kronen var ikke efter deres Sind.

Derfor staar der om dem: Men da Vingaardsmændene saa Sønnen, sagde de til hverandre: Denne er Arvingen, kom, lad os slaa ham ihjel og tilvende os hans Arv!

Hvilken Blindhed at tænke, at det skulde gaa an at slaa Guds Søn ihjel og tilvende sig hans Arv! Hvorledes kunde det gaa anderledes, end at de mistede alt?

Vistnok fuldbyrdede de sit onde Raad at slaa Sønnen ihjel; men saa fuldbyrdede ogsaa Herren sin Trusel: Guds Rige skal tages fra eder og gives et Folk, som bærer dets Frugter.

Jøderne svigtede sit Kald og forfeilede sin Opgave; men Gud tabte ikke derfor sin Sag blandt Menneskene, og hans Rige forsvandt ikke fra Jorden.

Tvertimod, da Jøderne vendte sig bort fra Riget, vendte Rigets Budbærere og Herolder sig til Hedningerne, og deres Forkyndelse om det nye Rige og dets Herlighed vakte Troen i mange Hedningers Hjerter, saa der dannedes en ny Guds Menighed og et nyt Herrens Folk ved Troen paa Jesus; og til denne Menighed har Herren betroet sit Rige, forat den skal bære Rigets Frugter.

Det er dette, som er Menighedens Ansvar. Og noget større Ansvar end dette kan ikke tænkes. Det ser vi jo af Israels ulykkelige Skjebne. Udenfor Guds Rige, uden Fred og uden Haab, vandrer Guds gamle Paktesfolk omkring paa Jorden, endnu den Dag idag en levende Aabenbaring af Herrens Ords urokkelige Sandhed. Se paa dette Folk, og se dit Ansvar, du kristne Menighed! Husk, at dette gamle Guds Folk faldt ved Vantro; og du staar kun ved Troen, vær derfor ikke overmodig, men frygt!

Og tænk saa paa dette: Efter Jødernes Forkastelse er det den

Digitized by Google

kristne Menighed, som har Ansvaret for Guds Riges Fremgang og Udbredelse paa Jorden. Vi lever i „Hedningernes Tider," da Jerusalem skal nedtrædes af Hedningerne, indtil deres Fylde er gaaet ind i Riget. Menigheden skal lede og føre dem, vise dem Veien og tilskynde dem til at gaa den, samle dem om Jesu Kors og vise dem den ophøiede Frelser, som fra Korset drager dem til sig.

Hvilket Ansvar er ikke dette! Slegtens Frelse, deres, som nu lever, og deres, som endnu ikke er fødte, Millioners og atter Millioners Liv og Salighed beror paa Menighedens Troskab i Evangeliets Tjeneste.

Det er „Rigets Frugter," at Folkene kaldes ind i Guds Rige, at Sjælene frelses, at de raa og vilde Sind tæmmes, saa Løven blir Lam, og den giftige Slange blir et lidet Barns uskadelige Legekammerat, at Renhed i Hjerterne kommer istedetfor Syndens Besmittelse, at Kjærlighed fortrænger Had og Ondskab, at Fredsommelighed og Sagtmodighed og Ydmyghed pryder Menneskenes Vandel.

Saadanne er Frugterne. Bærer vi dem? Og bærer vi dem saaledes, som Herren kræver?

Hvorledes er det f. Eks. med den ene vigtige Opgave: Hedningemissionen? Hvorledes driver vi den, og hvilke Frugter har vi at opvise?

Ja, jeg synes nok at høre enkelte høitklingende Røster — helst fra dem, som mindst gjør — som siger: Aa jo da, med Hedningemissionen gaar det ikke værst, kræver ikke Gud noget mere end Mission af sin Menighed, saa staar ikke Menighedens Sag saa ilde.

Hvad mener du dermed?

Aa, jeg mener, at vi har mange Missionærer, store og herlige Mænd, som arbeider med Kraft og Opofrelse, og som bærer Neg efter Neg ind i Herrens Lade.

Men stans, Ven, med saadan utidig Tale!

Dersom nogle store Redskabers vældige Gjerninger var nok til at bære Menighedens Ansvar for Guds Rige, saa havde ikke Jøderne mistet Riget. Eller var ikke Paulus en Jøde; og var han ikke en udmerket Hedningemissionær, der samlede saa mange Kornbaand i Herrens Høst som ingen anden? Hjalp det Jøderne fra deres Skyld og Brøde, saa Forkastelsens Dom ikke rammede? Aa nei.

Saa er det ikke heller blandt os bare Spørgsmaalet om nogle faa

Digitized by Google

udvalgte Redskaber, nogle store Mænd, som arbeider meget og lider endda mere, fordi vi ikke er med dem i Arbeidet og Kampen. Det er Spørgsmaal om de mange tusinde smaa, de mange Millioner Menighedslemmer; kan nogle faa Missionærer gjøre deres Arbeide, medens de fleste af dem lægger Hænderne i Skjødet?

Nei, det gaar ikke. Skriften siger: enhver skal bære sin egen Byrde. Det nytter ikke dig, at andre gjør, hvad de kan, naar du ikke gjør, hvad der er dig betroet.

Guds Menighed er ikke saaledes indrettet, at den borttager Ansvaret fra hvert enkelt Menighedslem. De mange smaa, de utallige Hænder maa være i Arbeide for Gud i hans Vingaard.

Kom derfor og vær med, alle, som Herren har kaldt, og som han kalder idag. Du har jo faaet dit Pund; enten det er lidet eller stort, vil Herren have sin Rente deraf. Hver af os har sin Del af det store Ansvar, som Herren har lagt paa sin Menighed, naar han siger:

Guds Rige skal gives til et Folk, som bærer dets Frugter. „Gasseren," 1906, Side 17—19.

45. Kongens Tjenere.

Da sagde han til sine Tjenere: Bryllupet er vel beredt, men de budne var det ikke værd. Gaar derfor ud paa Veiskjellene og byder til Bryllupet saa mange, som I finder! Og Tjenerne gik ud paa Veiene og samlede alle dem, de fandt, baade onde og gode, saa Bryllupshuset blev fuldt af dem, som sad tilbords. Matt. 22, 8—10.

Kongens Befaling er aldeles klar og tydelig. Det er bare at undres paa, at der er saa faa af Guds „Tjenere," som virkelig erkjender, at Befalingen er givet dem.

Eller kanske der er faa, som vil erkjende det fuldt ud, at de er Guds og vor Herres Jesu Kristi Tjenere?

Skulde det være muligt, at der er kristne, som ikke skjønner, at Guds saliggjørende Naade, som gjør os fri fra Synden og Loven, den sætter os ogsaa til at leve for Gud og gjøre de gode Gjerninger, som han selv har lagt tilrette for os? Eller skjønner vi ikke det, som Paulus skriver, at „den frie, som er kaldt, er Kristi Træl?"

Digitized by Google

Og hvilken Tjeneste er det, Kongen venter af os? Han siger jo selv til Simon Peter: „Fra nu af skal du fange Mennesker." Han siger til de Fiskere, han kaldte: „Følg mig, saa vil jeg gjøre eder til Menneskefiskere."

Og denne Tjeneste at kalde Mennesker til Guds Rige, er ikke indskrænket til nogle faa, rent ualmindelige og fremragende kristne Mænd. Hør bare, hvad Skriften siger: „Og Aanden og Bruden siger: Kom! Og hvo der hører, sige: Kom!" Ja det staar der virkelig, og læg vel Merke dertil: Hvo der hører Aandens og Brudens Indbydelse, skal sende Indbydelsen videre, saa den skal lyde fra Mund til Mund, indtil den naar til Jordens yderste Ender.

Og om nogen ikke er bange for at være Guds Tjener, men virkelig kommer ind i deres Rad og Række, som udfører Arbeide for Sjæles Frelse og Guds Riges Udbredelse, Gud til Ære og hans Kjærlighed til Pris, saa træder han ikke ind i noget lavt og usselt Selskab, hvor det er nedværdigende at være med. Hvor vi møder Guds aandsdrevne Tjenere, møder vi i Virkeligheden de frieste Mænd, som har forstaaet Dybden af det Ord, som siger: „I er dyrekjøbte, bliv ikke Menneskers Trælle!"

Jesus siger jo om sig selv, at han er kommen for at tjene og give sit Liv til en Gjenløsnings Betaling for mange. Og han vidner det selv, at han vil ikke derved fritage sine Disciple fra Tjenesten; han vil meget mere lede dem ind deri, saa de kan blive hans Efterfølgere. Han uddeler sin Aand og de dermed følgende Gaver blandt sine Disciple, saa at hans Arbeide blir mangfoldiggjort igjennem dem. Og Arbeidet blir som hans eget Arbeide, kanske uanseeligt for Menneskene, men ærefuldt for Gud og velsignet for Sjælene, som frelses.

Tag Mænd som Paulus og Peter, som Jakob og Johannes, disse som agtede det for deres bedste Ærestitel, at de var „Jesu Kristi Tjenere," og spørg dig selv, om det ikke er Hæder og Ære at være en i Rækken af saadanne Mænd? Om du skulde være den sidste iblandt dem alle, mon det ikke var bedre Selskab end at regnes blandt Verdens og Syndens Slaver?

Det er Guds og vor Herres Jesu Tjenere, som har været Menneskeslegtens sande Velgjørere for Tid og Evighed. De ofrede sit Liv og sine Kræfter forat opreise de faldne og give dem Fred og Fremtid og Haab; og Millioner paa Millioner, som ved dem blev frelste,

Digitized by Google

skal i alle Evigheder prise Gud, fordi han satte nogle til Apostler, nogle til Profeter, nogle til Evangelister, nogle til Hyrder og Lærere, saa det glade Budskab blev bragt ud til den ulykkelige og syndefulde Verden.

Vær derfor ikke bange for at blive en af „Kongens Tjenere!" Det er godt og bare godt at tjene ham, som raader i Lysets Rige, og tage Del i Kampen for Slegtens Befrielse fra Mørkets og Ondskabens Magt.

Og naar vi ved noget om, hvorledes det gaar til, at nogen blir taget ind i Kongens Tjeneste, undres vi ikke længer over, at hans Tjenere glæder sig over at være komne ind i denne Tjeneste. „Salige er dine Tjenere" siges der til Salomo; men hvor uendeligt saligere er den himmelske Salomos Tjenere, de, som har lært ham at kjende som Frelseren, der gik i Døden for dem og hjalp dem i Livets tyngste Stund, naar alle andre og alt andet svigtede, naar Syndens Bølger brusede henover dem, naar Dødens og Helvedes Afgrunde aabnede sig omkring dem.

Ham lærte de at elske, som hjalp dengang. Og ham er det deres Glæde at „tjene, retfærdige, uskyldige og salige," som Luther siger.

Men hvori bestaar deres Tjeneste?

„Gaa ud paa Veiskjellene, og byd til Bryllupet saa mange, som I finder!"

Det er Tjenesten. Den beskrives jo ogsaa med mange andre Ord i Evangeliet. Men her er ogsaa en sand og ret Betegnelse af den: Gaa ud paa Veiskjellene og byd til Bryllupet!

Thi Evangeliet er jo en venlig Indbydelse til at komme til Frelseren, komme til Menigheden, komme til Saligheden.

Denne Indbydelse skal Kongens Tjenere bære frem til — alle. Især nævnes de, som færdes paa Veiene, kanske i fremmed Land, langt fra sit Hjem.

Vi ved, at det betyder Hedningerne; thi „de budne" var jo Jøderne, som ikke agtede Kongesønnens Bryllup saa meget værd, at de gik derhen og tog Del deri.

Kongens Tjenere skal samle Hedningerne, indtil Bryllupshuset blir fuldt af dem, som sidder tilbords

Brødre! det er ikke fuldt endda; heller ikke er alle Hedninger indbudte.

Digitized by Google

Derfor lyder det baade opmuntrende og dog inderlig vemodigt fra Herren: Der er endnu Rum!

Et herligt Ord for dem, som ikke har noget Hjem, for dem, som har fundet Verden vildsom og øde. Der er endnu Rum — Rum i Faderhuset, Rum ved Bryllupsbordet, Rum i Himmelen for den, som er saa hjemløs og forladt og ensom her nede paa Jorden.

Men skal Rummet blive staaende tomt? Det er ikke derfor, det er sagt, at der er nok af det. Det er derfor blevet næsten et klagende, ja anklagende Ord til Kongens Tjenere: Der er endnu Rum, hvorlænge skal de tomme Pladse staa ubenyttede? Har I været tro i Arbeidet, I, som skulde indbyde dem? Har I været flittige, I, som skulde samle dem?

Det nærmer sig mod Enden; vaagn op, I Kongens Tjenere, og arbeid, medens det er Dag!

Der gik engang nogle af Kongens Tjenere op til det høie og vinterkolde Norden og samlede ind vore Fædre og tændte Lys for dem i den mørke Vinternat. Nogle fandt Død og Grav, hvor de bragte Liv og Lys; men Lyset brænder endda, skjønt vi var det ikke værd, at det skulde skinne for os.

Men takker vi Gud med evig Lovsang, fordi han sendte sine Tjenere med Indbydelsen til vore Lande, burde vi ikke være nidkjære for, at samme Lys skulde skinne for de Folk og Stammer, som endda sidder i Hedenskabets Nat?

Det er den rette Taknemmelighed for den største Velgjerning, vi nogensinde fik, at vi sender Evangeliet til dem, som endda ikke har faaet det iblandt sig.

Det er vor Konges Befaling, og vi er hans Tjenere; lad os gjøre, hvad han byder, og mindes vort Kald, hvergang vi beder:

Tilkomme dit Rige og ske din Vilje! Amen.

„Gasseren," 1906, Side 33—36.

46. Sæt dig ved min høire Haand!

Herren sagde til min Herre: Sæt dig ved min høire Haand, indtil jeg lægger dine Fiender til dine Fødders Skammel! Matt. 22, 44.

Digitized by Google

Det falder saa vanskeligt for Menneskene at erkjende Kristi Guddom eller hans uendelige Ophøielse over alt, som er kun Menneske.

Hvorfor taaler vi ikke denne Sandhed, at vor Messias er Guds Søn, som gjennem Lidelser er indgaaet til sin Herlighed?

Først fordi det er et Kors for Tanken, en aldeles uløselig Gaade, at han, som blev født af en Kvinde og hængt paa Korset, var sand Gud.

Men det er ikke det vanskeligste; thi de, som ved mest blandt Menneskene, er ofte de villigste til at indrømme, at der er en overmaade stor Mængde af Spørgsmaal, som den menneskelige Fornuft ikke magter og maa lade staa som uløselige Gaader.

Det, som volder den store Vanskelighed, er dette, at det er altfor ydmygende for vor Stolthed, at vi trænger en Frelser, som er mere end et Menneske. Thi denne Tanke, at Menneskeslegten ikke skulde kunne frelse sig selv, er utaalelig for det ubøiede, naturlige Sind.

Det var det, som gjorde Farisæerne saa blinde paa Kristi Tid. De var saa sikre paa, at de kunde frembringe en egen Retfærdighed ved egne Gjerninger, at de bare spurgte efter vanskeligere og vanskeligere Bud, forat deres Ære kunde vokse derved, at de holdt dem. Det syntes dem, som om Guds Bud var saa lette, at de maatte prøve at skjærpe dem, forat de kunde vise sin Kraft og Dygtighed saa meget bedre.

Derfor erkjendte de ikke, at de trængte nogen Frelser. De vilde have en stor Mand og en herlig Konge og en overordentlig Lærer, som de kunde følge, og som kunde lede dem til større og større Magt og Hæder. Derfor sagde de om Messias, at han var Davids Søn, d. v. s. den ypperste af Jøderne, en af deres egne, saaat Glansen af hans Herlighed naturligt blev ogsaa dem til Ophøielse.

Og af saadanne Mennesker er der mange den Dag idag. Ja, ser vi nøie til, er det vel helst vores alles Natur, at vi gjerne vil følge og tilbede vore store Mænd; det er os selv til Ære med det samme, og naar vi ophøier dem, ophøier vi ogsaa os selv. Men dette, at vi er i saadan Nød, at en Broder ikke kan forløse en Broder, det er saa haardt at erkjende. Det gjør os saa rent hjælpeløse og elendige, at vi ikke kan gaa ind paa det, saalænge ikke vor indbildte Egenretfærdighed tages fra os, og vort stolte Hjerte sønderknuses.

Digitized by Google

Derfor forarges vi over Skriftens Vidnesbyrd, at Jesus er Guds Søn, og at han gjennem sine Lidelser er indgaaet til en Herlighed, som er saa uendelig stor, at al Jordens Glans og Glimmer blir ikkun som en visnende Blomst og et gulnende Løv. Det er i Virkeligheden ikke Jesu Ringhed, som er den store Forargelse for os; men det er den bag Ringheden skjulte Guddom, som er os saa rent forargelig, indtil vi faar Syn for vor Synd og Skyld, som intet Menneske kan fri os fra.

Men naar det da paa Nødens Dag blir et eneste stort Angstraab fra Sjæledybet, ja fra hele vort Væsen: „Herre, frels os, vi forgaar!" da er det saligt at fornemme, at i den Nød, som intet Menneske kan afhjælpe, er Jesus Frelseren, fordi han er Gud og Mand. Fra den Stund af glæder vi os med uforkrænkelig og forherliget Glæde, fordi Gud selv bøiede sig ned til den faldne og fortabte Menneskeslegt og i sin uendelige Kjærlighed satte sin Søn til vor Frelser. Da er vor Glæde ikke over Davids Søn, men over Guds Søn; da er hans kongelige Byrd af Davids Æt kun et Merke, hvorpaa vi kjender ham; men hans kongelige Kraft og hans frelsende Arm er i hans gudommelige Væsen, fordi han er Faderens enbaarne af Evighed.

Det er Troens salige Erfaring som giver Hjertet den Fred og Tryghed, den glade Forvisning i Livet og i Døden, som de mangler, som kun er Menneskeretilbedere, og som kun har sin egen Forstand at forlade sig paa. Naar det mørkner mod Livets Aften og Dødens Nat, er Egenretfærdigheden og Menneskeforstanden aldeles hjælpeløse; kun Troen paa den opstandne og himmelfarne Jesus Kristus tænder Lys, som skinner ud over Død og Grav og giver os Hjertets Fred og Opstandelsens Haab.

Derfor er det os en sikker Sjælens Ankergrund, at Jesus er sand Gud, og at Faderen har sagt til ham: Sæt dig ved min høire Haand! Derpaa bygger vi vor Tro og vort Haab, og derfra udspringer alt vort Arbeide for Guds Rige og dets Fremme paa Jorden.

Tomt og intetsigende var vort Liv, forgjæves var vort Virke, om ikke Guds Rige var en hel og fuld og sand Virkelighed, fordi det var grundet og opholdt, baaret og beherskket af Jesus Kristus, den sande Gud og det evige Liv.

Bag alt sandt og egte kristeligt Arbeide, al Virksomhed for Guds

Digitized by Google

Rige hjemme og ude, staar derfor det majestætiske Ord til Sønnen: Sæt dig hos min høire Haand, indtil jeg lægger dine Fiender til dine Fødders Skammel! Det giver Mod og Haab i alt kristeligt Arbeide med dets mange Trængsler og mange tilsyneladende Skuffelser. Der er ingen Grund til at tabe Modet; thi Sønnen er allerede triumferende, og Riget er seirende; og ser det end smaat ud paa Jorden, saa se op! se op! du Kristensjæl, du Guds Menighed, og naar du ser Himmelen aaben og Menneskens Søn staaende ved Guds høire Haand, saa begynd midt under Trængslerne at nynne paa Triumfsangen:

Halleluja! vort Hoved
Sig hos Guds høire Haand har sat,
Tilbedet og høilovet
Af alle Himle Dag og Nat!
I saadant Herresæde
Vort Kjød og Blod vi ser,
Thi maa vi vel os glæde,
Og aldrig sørge mer,
Da alle Rigers Rige
Vor Broder forestaar,
Og vi engang tillige
Med vore Kroner gaar.

Hvilken sterk og fuld Forvisning ligger der ikke ogsaa for Hedningemissionen og dens møisommelige, ofte nedslaaende Gjerning i dette Ord: Sæt dig hos min høire Haand, indtil jeg lægger dine Fiender til Skammel for dine Fødder! Din Styrkes Spir skal Herren udrække fra Zion; hersk midt iblandt dine Fiender!

Det er Guddomsmagten, som er bagom; og intet kan stanse det Rige, som den opholder og giver seirende Fremgang. Ikke Hedningernes Modstand, ei heller de falske kristnes lumske Angreb bagfra kan stanse Rigets Seiersgang.

Vi behøver denne Tro; vi trænger om, medens vi arbeider og kjæmper, at løfte Blikket opad og se ind i den klare, lyse Himmel, hvor Kampens Støvhvirvel og Jordens Taager ikke fordunkler Synet. Der ser vi Kongen og hans Ære og Magt; der forvisses vi om, at der er Fremtid og Haab baade for vort Liv og vort Virke. Vi hører den Røst, som siger: Det er en troværdig Tale; thi dersom vi er døde med ham, skal vi og leve med ham; dersom vi holder ud,

Digitized by Google

skal vi og regjere med ham. Og naar Kampen blir haard, lyder det til os med usigeligt opmuntrende og forfriskende Klang: Den, som seirer, ham vil jeg give at sidde med mig paa min Trone, ligesom jeg har seiret og sidder med min Fader paa hans Trone.

Brødre og Søstre, lad os fatte Mod og gaa paa! Thi end sidder vor Konge ved Faderens høire Haand, end giver han sine Kjæmper Seier, og gjør, at deres Arbeide er ikke forgjæves i Herren.

„Gassjeren," 1906, Side 19—32.

47. Jesu Klage.

Jerusalem, Jerusalem, som ihjelslaar Profeterne og stener dem, som er sendte til dig! Hvor ofte vilde jeg forsamlet dine Børn, ligervis som en Høne forsamler sine Kyllinger under sine Vinger! Og I vilde ikke. Se, eders Hus skal lades eder øde. Thi jeg siger eder: I skal fra nu af ikke se mig, indtil I siger: Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn! Matt. 23, 37—39.

Saaledes lød en Gang Jesu gribende Klage over Jøderne. Og det er ikke den skuffede Mand, som klager over, at han ingen har faaet med sig paa sine Planer. Det er den medlidende Guds Søn, som udtaler sin hjertelige Sorg over det ulykkelige Folk, som har været indbudt atter og atter til Frelsen og har stødt den fra sig.

Ikke bare i sløv Ligegyldighed, nei, med den mest glødende Forbitrelse og det dybeste Had har Jøderne, Guds gamle Folk, mødt Guds Sendebud og da fremfor alt Sønnen selv, som ikke længtede og tragtede efter noget andet end deres høieste Lykke og Salighed. Med Død og Kval har de lønnet den største Kjærlighed, den ømmeste Omsorg.

Det ser ud, som om alt er forgjæves, som om endog Kjærlighedens Magt skulde være ude af Stand til at finde en Udvei. Og dog giver ikke Herren op. Han vælger et nyt Middel. Kjærligheden er afvist, de udrakte Hænder, de aabne Arme er slaaet tilbage. Da falder et knusende Slag fra den opløftede høire Haand; o, tænk, hvilken Smerte, at den Arm, som var løftet i Kjærlighed, skulde maatte falde med Harme! Og dog er ikke Kjærligheden borte, den er bare gjemt; Solen er bag Skyerne, men o, hvor tunge og tykke de er, og

Digitized by Google

hvor længe det varer, før Taagen letter og Skyerne feies bort af Vinden! Men der er Lys bagom, der er klar Himmel i Vest, og naar det lider mod Aften og Dagen helder, skal Solen endda bryde igjennem, og Israels solbelyste Kveld skal blive klar som dets skyfrie Morgen. Thi saa siger Herren:

„Se, eders Hus skal lades eder øde; thi jeg siger eder: I skal fra nu af ikke se mig, indtil I siger: Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn!"

Saa synker da Jerusalem i Grus, og Templet gaar op i Luer, og Jøderne spredes i alle Lande; men Herrens Naade er ikke udtømt, den bier endda paa „den bodfærdige Magdalene."

Og imedens er det Hedningernes Tid. Thi der kan jo ingen Stans være i Guds Kjærligheds Virke. Derom er der ingen Tale. Har Israel sagt nei og lukket Døren, saa gaar Kjærlighedens Arbeide videre til næste Dør, til et andet Folk — ja til alle Folk. Alle Hedninger skal høre; Evangeliet skal klinge med sine sterke Toner ud over Jorden, og det skal finde aabne Døre og aabne Hjerter. Det lange, uendelige Tog af Hedninger, som modtager Indbydelsen, drager frem til det Zion, hvis Porte aldrig lukkes, men holdes aabne Nat og Dag forat modtage Skarerne, som kommer fra Øst og Vest, fra Nord og Syd forat finde Frelse hos Gud.

Dette er vor Tid. Vi staar midt oppe i dette uendeligt store og herlige. Rundt om os er der livlig Bevægelse af dem, som drager ud, og af dem, som drager ind, gjennem Portene. Se bare, hvorledes Sendebudene gaar ud med Evangeliet! Se bare, hvorledes Hedningerne kommer til Guds Menighed. Skarer paa Skarer kommer, de fra Kina og de fra Japan, de fra Zulu og fra Uganda, de fra Madagaskar og fra Santalistan, fra det høie, iskolde Norden, fra det varme Syden og den glødende Ørken.

Bevægelsen er der paa alle Sider, en Bevægelse til Liv og Salighed, fuld af Lovsang for det, som allerede er opnaaet, fuld af Haab for det, som kommer. En liflig og yndig Bevægelse med de glædeligste Erfaringer og de lyseste Forhaabninger i sit Skjød.

Er vi ogsaa med i den? Er vi sande, egte Missionsvenner, som virkelig har Glæde af det uendeligt store, som gaar for sig rundt omkring os?

Er vi med? Med Hjerte og Sjæl, med Liv og Aand, med en

Digitized by Google

Interesse og Kjærlighed, som gjør alt Arbeide let og alle Opofrelser til en Glæde?

Ja derpaa er det, det kommer an for os, for vor egen personlige Del. Det er ikke Spørgsmaal om at tjene Herren, for det maa vi, men det er Spørgsmaal om at tjene med Glæde, for dertil kan ingen tvinges.

Det er trist og tungt at tænke paa disse, som er med i Arbeide og Lidelse, men som arbeider med Trællesind og derfor ikke faar Glæden hverken her eller hisset. Og er der ikke mange saadanne ogsaa i Missionsarbeidet? O, hvilken Jammer, at der skal være dem, som bærer Dagens Byrde og Hede, og som dog, naar Aftenen kommer, maa tage sit — og gaa bort! Saadanne blir ikke „salige i sin Gjerning," fordi de ikke havde Kjærlighedens salige Glæde i sine Hjerter.

Lad os vaagne op, Brødre og Søstre, og spørge os selv, om vi virkelig drives af Guds Aand i vort Arbeide og vore Bønner og vore Gaver for Missionen, saa vi lever som Guds salige Børn og ikke som hans knurrende Trælle.

Thi ellers kunde vi komme til at dele Jødernes Skjebne.

For den, som vil lægge Øret op til Jesu Hjerte og lytte, er det vel ikke saa vanskeligt at høre den Dag idag hans ømme og medlidende Klage over den Kristenhed, som saa lidet kjender sin Besøgelses Tid: O, om du dog vidste paa denne din Dag, hvad der tjener til din Fred!

Husk, at det er vor Tid nu! Vor Tid til at leve, vor Tid til at frelses, vor Tid til at elske, vor Tid til at virke! Eller tror du, at du faar nogen anden? Aa nei! grib derfor den hastigt flygtende Tid, kast dig ind i den evige Kjærligheds Strøm, som flyder gjennem Tiden, og vær med der; ellers synker du i Verdenslivets mørke og kolde, grumsede og vrede Bølger — og fortabes.

Thi det skal du vide, at han, som ikke sparede sit udvalgte Israel, han skal heller ikke spare dig. Der kommer en Dag, da det vil lyde over den lunkne, sløve og ligegyldige Kristenhed:

„Se, eders Hus skal lades eder øde!"

Naar alle, som frelses kan af Hedningerne, er frelste, naar Dørene lukkes og Raabet lyder: Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn! skal da vi ikke være med? Skal ogsaa da Glæden og

Digitized by Google

Livet og Bevægelsen og Saligheden være rundt omkring os, og vi ikke have nogen Del deri?

Venner, maatte det aldrig ske! Lad os bruge de Dage, Herren giver os, saa, at de kan være fulde af hans Aand og Kjærlighed, hans Kraft og Virke, saa de kan gaa hen i Glæde, om de ogsaa gaar i Trængsel, og ende i Herlighed, naar Evighedens Dag oprinder.

Og Israel, som faar „Lys ved Aftenstid," skal være med i det Jubelraab, som møder Herren, naar han kommer:

„Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn!"

„Gasseren," 1906, Side 81—83.

48. Da skal Enden komme.

Men hvo der bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig. Og dette Rigets Evangelium skal prædikes i den hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folk; og da skal Enden komme. Matt. 24, 13. 14.

„Alle Tings Ende nærmer sig," siger Peter i sit første Brev. Og denne Tanke skulde beskjæftige alle troende stadigt og uden Afladelse. Thi den er mægtig til at bevare det ædruelige Syn paa den nærværende Verden, saa dens Storhed og Lyst ikke beruser dem. Den er ogsaa mægtig til at opvække den inderlige Længsel efter Herrens Tilkommelse og den evige Herlighed, uden hvilken Kristenlivet ikke holder sig friskt og virksomt.

Thi de, som tror urokkeligt paa Herrens snare Gjenkomst, er de, som arbeider bedst og kraftigst for deres Frelse, som frelses kan, og for Evangeliets Fremgang og Lysets Udbredelse over hele Jorden.

De bevæges dertil af to lige kraftige Grunde. Den ene er den inderlige Medynk, hvormed de tænker paa deres Lod, hvem Dommen træffer uomvendte og uberedte. Den anden er den hjertelige Længsel efter snart at opleve Herrens Dag eller hans Gjenkomst i Herlighed forat dømme levende og døde og saa give de frelste „Riget, som var dem beredt, før Verdens Grundvold blev lagt."

Længes du efter den Dag, da denne Verdens Elendighed skal have Ende, saa kom ihu, hvad Jesus siger: „Dette Rigets Evange-

Digitized by Google

lium skal prædikes i den hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folk; og da skal Enden komme."

Har vi Medynk med en lidende Menneskehed, da lad os betænke, at der er intet andet Botemiddel mod Slegtens Jammer end „Rigets Evangelium."

Derfor, enten vi tænker paa vor egen Frelse, eller vi stunder efter vore Medmenneskers Befrielse fra Jordelivets Kaar med Synd og Død, lad os prøve at faa Rigets Evangelium prædiket i den hele Verden — straks.

Eller er der noget at bie efter? Er der nogen Fare for, at det skal gaa for fort?

Studenternes frivillige Missionsforbund betragter det som Guds Kald til de kristne at faa Evangeliet prædiket for alle Folk i den nulevende Generations Levetid. Ikke med den Tanke, at saa er Arbeidet gjort, og der trænges ikke mere nogen Mission. Nei langtfra, men da er ialfald Missionen begyndt blandt alle Folk. Og da faar det nulevende Slegtled af Hedninger høre Evangeliet prædiket af det nulevende Slegtled af kristne. De kommende Slegtled af kristne faar da fortsætte med Evangeliets Prædiken for de kommende Slegtled af Hedninger; men vi, som nu lever, og som nu hører Herrens Kald, med os er det Guds Vilje, at vi skal sende Ordet ud til alle Folk, som lever i vore Dage.

Denne Tanke synes at være den samme, som ogsaa drev Paulus til den utrættelige Virksomhed forat faa Evangeliet prædiket der, „hvor Kristus ikke var nævnt." Han var jo aldeles gjennemtrængt af den Overbevisning, at der var ikke Frelse i noget andet end i Jesu Kristi Navn ved Troen paa ham, den korsfæstede. Derfor var der ingen Fare og ingen Lidelse, som kunde skræmme ham eller holde ham tilbage fra at gaa fra Folk til Folk, fra By til By forat prædike Kristus. Han ynkedes saa inderligt over dem, som var Syndens Trælle og Dødens visse Bytte; og Kjærligheden til Sjælene drev ham til at arbeide og lide, forat dog alle skulde frelses, efterdi Jesus var død for dem alle.

Gud har gjort alle sine Børn til sine Medarbeidere; ikke Paulus alene, men alle, som har modtaget Naaden, har faaet Kald til at vidne om hans Dyder, som førte dem fra Mørket til sit underfulde Lys.

Derfor er alle Guds Børn meddelagtige i Arbeidet for Guds

Digitized by Google

Riges Fremgang og dets Fuldendelse paa Kristi Dag. Der er intet Vidnesbyrd om Kristus, som aflægges for Mennesker, og der er ikke noget Suk, som opstiger til Gud fra troende Hjerter om Hedningernes Frelse, som ikke fører Dagen nærmere, da Herren skal komme igjen forat holde Dom.

Derfor er Hedningemissionen saa vigtig og alvorlig en Sag for alle sande troende, fordi den er Midlet, hvorved Kristi Gjenkomst fremmes efter Guds Vilje. Lad os derfor arbeide med Kraft; han, som sidder ved Faderens høire, vinker til sine Stridsmænd og Arbeidere hernede paa Jorden, at de skal gaa frem mandigen i Striden og skynde sig med Arbeidet, saa skal den store Befrielsens Time snart slaa for den kjæmpende, arbeidende, lidende og længtende Flok.

Thi hvad bier han efter uden dette, at alle skal komme til Omvendelse? Og hvorledes skal nogen komme til Omvendelse uden ved Evangeliets Prædiken?

Lad os tage denne Sag alvorligt; thi den gjælder vor egen og vore Medmenneskers evige Salighed. Der er jo bare én Herre, Kristus, og der er bare én Sag at arbeide for, Guds og vor Herres Jesu Kristi Rige, Sjælene til evig Frelse. Lad os kaste os helt ind i dette Arbeide og tjene denne ene Herre, og saa ikke bare begynde, men holde ud og blive ved, saaat det blir ikke en liden Anstrengelse nu og da, men et stadigt Livsvirke at faa Evangeliet prædiket for alle Folk, dem herhjemme og dem langt borte, saa det baade kunde lykkes for os, at Enden kom nærmere, og at vi selv kunde blive bestandige indtil Enden, saa vi kunde være blandt de saliges Tal.

Naar Herren kommer igjen — og han kommer jo snart — skal ingen af os angre, at vi gav os helt hen i hans Tjeneste og levede for ham og var ham tro den lille Stund, medens vi biede paa hans Komme. Vi som daglig beder: Tilkomme dit Rige! vi, som daglig sukker i vore Hjerter: Kom snart, Herre Jesus! vi skulde komme dette ihu, at vor Bøn opfyldes ved det Virke, i hvilket vi skal være Guds Medarbeidere, Evangeliets Prædiken for alle Folk.

Vil du, at din Bøn skal opfyldes? Vil du, at Hedningerne skal frelses? Vil du, at Kristus skal komme igjen? Vil du, at Herlighedens Rige skal oprinde? Siger du ja til dette af hele dit Hjerte, saa vær med i Missionsarbeidet med udelt Hjerte og fuld Hengivelse, thi saa er Jesu sande Ord: Dette Rigets Evangelium skal

Digitized by Google

prædikes i den hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folk; og da skal Enden komme. Men hvo der blir bestandig indtil Enden, han skal blive salig. „Gasseren," 1906, Side 97—99.

49. Fra de fire Verdenshjørner.

Og han skal udsende sine Engle med Basunens høie Røst, og de skal forsamle hans udvalgte fra de fire Verdenshjørner, fra den ene Ende af Himmelen til den anden. Matt. 24, 31.

„Menneskens Søn skal komme i Himmelens Skyer med megen Kraft og Herlighed." Det er Maaden og Midlet, hvorved Fuldendelsen sker. Paa Grund af den Forkrænkelighed, som ved Synden er kommet over Verden, kan Verden ikke naa Herlighedens Maal uden ved Jesu Kristi Tilkommelse. Og naar denne sker, da viser det sig først, hvad Guds Evangelium har udrettet i Verden. Da aabenbares det Liv, som er skjult med Kristus i Gud, og de, som har Del deri, aabenbares med Kristus i Herlighed. Da synker alt og alle, som ikke har Del i Kristus og Gud, i en evig Fortabelse. Da skal der findes Guds udvalgte spredte over den hele Jord, og Menneskens Søns Engle skal samle dem fra de fire Verdenshjørner, og de skal føres ind til sin Herres Glæde og Salighed. Da skal ogsaa de, som har modstaaet Guds Naade og ikke agtet hans Frelse værdt at have, faa sin Del med Djævelen og hans Engle.

Indtil den Tid er det Guds Børns Kald at være Guds Medarbeidere i hans Evangeliums Udbredelse paa Jorden. Det er ved Mennesker, Evangeliet skal prædikes, og den gode Sæd udstrøes blandt Menneskene; det er ved Engle, de udvalgte skal samles ind i Herlighedens Rige.

For os er det derfor af langt større Vigtighed at faa Evangeliet prædiket end at faa de udvalgte udsondret og afsondret fra de uomvendte. Og vi gjør vel i at betænke vort Ansvar i denne Sag. Herren siger: Høsten er Verdens Ende; men Høstfolkene er Englene; disse er det, som skal samle dem, som gjør Uret, og kaste dem i Ildovnen; disse er det ogsaa, som skal samle de udvalgte fra de fire Verdenshjørner, fra den ene Ende af Himmelen til den anden.

Digitized by Google

Os paaligger det derimod at bære Sæden ud til de fire Verdenshjørner. Ellers blir der ingen udvalgte at samle ind. Thi Udvælgelsen virker baade, at Ordet blir prædiket, og at de, som tror det, frelses, saa vi kan ikke slaa os tilro med den Tanke, at Udvælgelsen gjør baade Missionen og Troen overflødig.

Nei, Venner, dersom der skal blive udvalgte, som samles ind i Herlighedens Rige ved Guds Engle, saa skal der baade Prædiken og Tro til. Derfor gjør Udvælgelsen de troende til Guds og hans Riges Tjenere, saa de arbeider for at faa Evangeliet udbredt overalt, forat det kan blive troet overalt.

Lad os derfor se vor Udvælgelse og vort Kald i Lyset af Kristi herlige Tilkommelse, og vi vil faa mere Indsigt i, hvad Gud vil, vi skal arbeide for, medens vi er paa Jorden.

Tænk paa den store og herlige Dag, som kommer, da det forfærdelige Spørgsmaal skal afgjøres for evigt, om hvem der i Sandhed hører Herren til! Tænk, naar alle skal fremstilles for Kristi Domstol, og de retfærdige skal arve Riget! Tænk, naar de udvalgte skal samles fra de fire Verdenshjørner! Skal der da findes iblandt dem nogen, som har hørt Evangeliet, som vi prædikede eller fik prædiket nogetsteds paa Jorden? Har vi sendt Evangeliet ud til noget Sted paa Jorden, hvor det ellers ikke var prædiket, saa det er blevet Middel til nogens Frelse, som ellers ikke var blevet frelst?

O, hold dig dette Syn for Øie bestandigt, og lad det være Alvorssagen i hele dit Liv dette at være tro i Kald og Arbeide indtil Jesu Kristi Dag, saa du ikke skal findes ufrugtbar og uduelig i Kristi Tilkommelse!

Og jo mere det lider paa Tiden, desto ivrigere skulde vi blive i Arbeidet. Det haster at faa Guds Ord ud til Hjørnerne, thi Sjælene fortabes, medens vi bier, og Herren kommer snart!

Disse to Ting maatte gjøre os nidkjære for Hedningemissionen, om intet andet formaaede det. Sjæle fortabes i Hedenskabets Mørke, medens vi sidder i Lyset og søger at tro, at det frelser os, enten vi bryder os om disse Sjæles Frelse eller ei. Herren kommer snart og vil kalde os til Regnskab, og, o Venner, hvad skal vi svare, naar han begynder at spørge efter dem fra Hjørnerne, som vi ikke har sendt Evangeliet? Vil det gaa os vel eller ilde? Svaret beror paa dette: Har vi brugt vort Pund vel, eller har vi gravet det i Jorden?

Digitized by Google

Lad derfor Synet af Herrens Dag staa for din Aands Øie bestandigt, saa du ikke kan komme bort fra dette Spørgsmaal om de udvalgte, som samles fra de fire Verdenshjørner. Det er alvorligt for os alle, og det løses ikke derved, at du engang gav ti Cents til Missionen og engang fem og tyve Cents, ja engang endog en Dollar.

Eller hvorledes vilde vi tænke om en Mand, som gik og ventede paa at faa god Grøde af sine brede Agre, fordi han engang for længe siden havde saaet Sæd for ti Cents i dem? Vilde vi ikke alle kalde ham en Daare, som kanske heller burde tages i Forvaring, siden han havde tabt sin Forstand? Men der er ikke bedre Forstand i den Mand eller den Menighed, som mener, at der skal nok blive Grøde paa Hedningemissionens Ager til dens Ære og Fordel, thi den kan jo pege paa, at den engang i sin Historie var med og ydede et Offer til Hedningemissionen.

Menneskene, som i det timelige ser det saa klart og ved det saa godt, at den, som noget vil vinde, maa noget vove, er saa sendrægtige til at anvende Regelen paa det aandelige. Hvoraf kan det vel komme? Det kommer deraf, at vi har ikke Tro paa Gud, naar det kommer til de usynlige, aandelige og evige Ting. Vi har saa urokkelig Tro paa Gud og Skaberen, naar det gjælder de synlige Ting; vi føler os saa visse paa dette, at den, som saar, skal høste, og den, som intet saar, kan intet faa. Men hvor svag og uvirksom er ikke vor Tro, naar det kommer til at udsaa i rigeligt Mon Evangeliets Sæd forat høste med mangfoldig Fryd i den evige Høst?

Eller vil det ikke blive Glæde for din Sjæl, om du paa Kristi Dag faar se dem komme til Saligheden og Herligheden, til hvem du sendte Evangeliet forat kalde dem fra Mørket til Guds Riges salige Lys?

Derfor tænk paa dem, som bier ved Hjørnerne! Tænk paa dem i Asien og Europa og Afrika, i Amerika og paa Havets Øer, som endda ikke har hørt Frelsens Evangelium, og som omkommer i den mørke Nat, som ruger over hvert Hjerte, der ikke kjender Herrens Frelse. Der er mange saadanne baade nær og fjern. Vaagn op og begynd at arbeide for Alvor for deres Redning! Arbeid kraftigt, arbeid alvorligt, og for alle Ting arbeid udholdende, stadigt utrætteligt

Digitized by Google

indtil Jesu Kristi Dag, paa det at mange frelste maa findes af Menneskens Søns Engle, naar de udsendes for at samle dem

fra de fire Verdenshjørner.

„Gasseren," 1906, Side 113—115.

50. Vel, du gode og tro Tjener!

Men hans Herre sagde til ham: Vel, du gode og tro Tjener! Du har været tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget; gak ind til din Herres Glæde! Matt. 25, 21.

Hvem fik høre dette liflige Ord?

Ingen anden end den, som havde faaet Renter af de Talenter, som var ham betroet, og som bragte begge Dele til den Mand, hvem han skyldte Regnskab.

Det er en Sag, som er lige vigtig og alvorlig for Menigheden som for den enkelte kristne.

Der kommer en Regnskabsdag, og vi ved alle, at den er ikke langt borte for nogen af os. Den kommer, naar vi mindst venter den; det gjælder om at have Regnskabet i Orden, ellers kommer vi tilkort.

Vi er jo ikkun Husholdere over Guds mangeslags Gaver; vi eier ikke noget selv, det er alt betroet Gods, Herren selv er den egentlige og rette Eiermand; vi styrer kun en liden Tid med det, som hans er.

Hvor alvorligt er det da ikke at betænke, baade hvad det er, Gud har givet os, hvad han vil, vi skal bruge det til, og hvorledes det staar til med vor Troskab i Brugen af det betroede Gods!

Hvad har Gud givet os?

Ja, tænk derover og spørg derefter! Og jo længere du tænker over Sagen, og jo dybere du gaar ind i dette Spørgsmaal, desto vissere skal du blive paa, at Paulus har Ret, naar han siger: Hvad har du, som du ikke har faaet af Gud?

Alt, som du har, er Guds Gave, Gods, som er dig betroet af selve Himmelens og Jordens almægtige Gud og Herre.

Og en og anden vil vel i sin Letsindighed begynde at sige: det er saa lidet det, som jeg har faaet, at det er snart opregnet. Og paa en Maade har du nok nogen Ret deri, at det er lidet; thi Herren selv kal-

Digitized by Google

der det lidet det, som han har betroet sine Tjenere hernede, rimeligvis i Sammenligning med den Herlighed, han vil give dem, som befindes tro i hans Tilkommelse. Men vær ikke derfor snar til at skyde Spørgsmaalet fra dig, om hvad dette lille er; thi sikkert skal du finde, at det blir stort nok for dig paa Regnskabets Dag, om du har forsømt at bruge det rettelig.

Alt, som er dig betroet, er stort, fordi det kræver Troskab; alt er stort, fordi det er givet af Gud. Begynd derfor at regne efter og tænke over, hvad det er.

En Mangfoldighed af legemlige og sjælelige Kræfter og Evner; en Plads blandt Menneskene, hvor du har Indflydelse paa dem ved Slegtskab, Venskab og Kjendskab; paa tusinde Maader bringes du i Forbindelse med dem, og Anledning paa Anledning frembyder sig til at være dem til Hjælp eller Skade. Familie og Fædreland, Hjem og Arbeide, Liv og Livsophold er altsammen Guds gode Gaver, — hvad gjør du med dem?

Men uendeligt mere værdt end alt timeligt, legemligt og jordisk er de aandelige og evige Gaver, som Herren har betroet os. Han har betroet os Evangeliet og Menigheden; han har taget os ind i Jesu Kristi Legeme og derigjennem skjænket os aandelige Kræfter og Evner, med hvilke vi kan gjøre Arbeide af Evighedsværd i denne forkrænkelige Verden blandt vore Medvandrere til Evigheden. Alt dette er af Gud, Syndsforladelsens Naade, den Helligaands Gave, den Tro, som overvinder Verden, den Kjærlighed, som er sterkere end Døden, kort sagt Guds Rige og Herlighedens Haab, — hvad bruger vi det til?

Thi dette er det næste at betænke:

Hvad vil Gud, vi skal bruge hans Gaver til?

Vi faar ikke Renter, uden at vi bruger det betroede Gods, og bruger det saaledes, som Gud vil, og som Guds Aand driver os. Det er ikke en Trælletjeneste eller et Kontraktarbeide, vi har hos Gud. Det er et Frihedens Virke ved Kjærlighedens Aand. Derfor giver det saa stort Udbytte, derfor opnaar det ogsaa saa stor Herlighed. Derfor beror det paa den frivillige Hengivelse, saa vi arbeider med Lyst i Følelsen af Guds Velbehag.

Men det, Gud vil have udrettet, er intet andet end Menneskesjæles Frelse og Guds Riges Fremgang. Først gjælder det vor egen Sjæl;

Digitized by Google

den er dyrebar for Gud, og han vil, at den skal renses fra Plet og Rynke, at den skal prydes med alle de kostelige Smykker, som er de helliges Dyder. Vi kjender Navnene paa disse skjønne Aandens Frugter; vokser de ogsaa paa vore Hjerters Ager? Kjærlighed, Glæde og Fred, Langmodighed, Mildhed og Godhed, Trofasthed, Sagtmodighed og Afholdenhed? Disse Dyder vil Herren finde hos sine Børn, at de kan være hans Navn til Forherligelse og hans gode Aand til Pris. Han, som saaede god Sæd i sin Ager, vil ogsaa se gode Frugter deraf.

Men dernæst gjælder det den store Ager, som kaldes Verden. Der er meget at gjøre. Der er de ufrelste Sjæle herhjemme, der er de mange Hedninger ude i fremmede Land. „Kast dit Brød paa Vandet, thi i Tidens Løb skal du finde det igjen." Det Guds Evangelium, som er dig givet for intet, og hvis frelsende Kraft du har prøvet, skal sendes videre ud, og Lyset skal flyttes længere frem i Mørket. Og de timelige Skatte, som er dig betroet af Gud, skal voves i dette Arbeide. Thi ikke kan Arbeidet drives uden baade aandelige og legemlige Midler; Gud har sammenføiet disse saa, at alt Arbeide kræver baade Sjæl og Legeme, og ikke har Herren delt sine betroede Summer saa, at han vil have Renter alene af de aandelige, men ikke af de legemlige Gaver. Der staar jo skrevet: „Ærer derfor Gud i eders Legeme og i eders Aand, hvilke hører Gud til!"

Hvorledes staar det til med vor Troskab?

Vi takker og priser Herren, fordi han har givet os store og rige Gaver i den lutherske Kirke; vi gjør vel deri, om det virkelig er Herrens Ære og ikke vor egen, vi søger med saadan Lovprisning. Lad os betænke, at der følger større Ansvar med de rigere Gaver. Skal Taknemmeligheden være af den rette Art, maa den bære Frugt i taknemmelig Handling. Men staar vi ikke ofte tilskamme for andre kristne i vort Arbeide for Sjæles Frelse og Hedningernes Omvendelse til den sande Gud?

Er vi den frie Naades frigjorte Børn, skulde vi vel arbeide med større Lyst og Kraft end de trælbundne Sjæle, som sukker under Gjerningsvæsenets Aag. Men gaar ikke ofte den romerske Kirke foran os i Missionsarbeidet ude og hjemme?

Men uden at sammenligne os med nogen anden, hvorledes er vor virkelige Stilling i denne Sag? Er det os bestandig klart, at vi er

Digitized by Google

kun Husholdere over betroet Gods, og at vi ikke kan kalde noget vort eget? Bruger vi alt, som er os betroet, efter Herrens Vilje, fordi det i egentlig Forstand er hans; eller falder vi ikke ofte tilbage i den kjødelige Tankegang, at vi har noget selv, og af dette kan vi stundimellem bevæges til at give Herren noget lidet af vor Godhed? Det er sjelden, det lykkes for os helt ud af Hjertets inderste Grund at sige med David: „Hvo er jeg, og hvad er mit Folk, at vi skulde have Kraft til at give en frivillig Gave som denne? Fra dig er det altsammen, og af din Haand har vi givet dig" (1 Krøn. 29, 14).

Og dog er det netop deri Troskaben bestaar. Den hele, uforbeholdne Erkjendelse af, at alt er Herrens, og vi er hans Husholdere, og saa handle derefter. „Dersom I ved disse Ting, er I salige, om I gjør dem."

Men netop derfor er det her, vi maa slaa os for vort Bryst og bekjende vor Synd, at vi har tænkt kjødeligt saa mange Gange istedetfor aandeligt. Og er vi oprigtige, vil vi ogsaa lægge denne Dom til over vor kjødelige Tænkemaade: „Men Kjødets Sans er Fiendskab mod Gud." Den, som kalder det sit, som er Guds, blir Guds Fiende, thi i sit Hjerte røver han det jo fra Gud.

Lad os bekjende om os selv, at vi er utro Husholdere, og vende om og fatte et andet Sind og komme ihu, at bestyrer vi fremmed Gods, saa spørges det om at være tro, saa vi bruger det efter hans Vilje, som betroede os det, saa han, naar han kommer, kan „faa sit igjen med Rente."

Men Renten er den Fremgang, som Guds Rige har ved hver enkelt kristens tro og udholdende Arbeide for Sjæles Frelse. Vær derfor med i dette Arbeide med helt Hjerte og uden Hensyn til, hvad det koster, og paa Regnskabets Dag skal du høre et godt Ord af Herrens Mund:

„Vel, du gode og tro Tjener! Du har været tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget; gak ind til din Herres Glæde!"

„Gasseren," 1906, Side 129—132.

Digitized by Google

51. Verdensdommen.

Men naar Menneskens Søn kommer i sin Herlighed, og alle de hellige Engle med ham, da skal han sidde paa sin Herligheds Trone. Og alle Folk skal forsamles for ham, og han skal skille dem fra hverandre, ligesom en Hyrde skiller Faarene fra Bukkene. Og han skal stille Faarene ved sin høire Side, men Bukkene ved den venstre Side. Matt. 25, 31—33.

Er det muligt for os at gjøre os en ret Forestilling om dette Møde og denne Dom? Knapt nok! Thi hvorledes vil vel Menneskens Søns Herlighed være, eller hvad Begreb kan vi gjøre os om den? Eller hvorledes vil det se ud, naar alle Folk samles forat møde den ene Konge, som har deres evige Skjebne i sin Haand? Har nogensinde nogen saadan Forsamling været holdt? Eller kan vi fatte den uendelige Spænding, som maa gribe alle, naar de staar ligeoverfor Menneskens Søn og den endelige Afgjørelse af deres evigt uforanderlige Skjebne?

Men faar vi bare et lidet Glimt af dette herlige og forfærdelige Møde og dets evige Betydning, saa er det visselig nok til at gjøre et uudslletteligt Indtryk paa vore Sjæle.

Det er ogsaa Jesu Hensigt med denne vidunderlige Aabenbaring, at disse hans Ord skal beherske alt Menneskeliv paa Jorden, forat om muligt alle skal vandre i Lyset deraf, saaat de, naar Dommen kommer, kan være rede til at møde Dommeren med Frimodighed, fordi de kjender Frelseren.

Lad os derfor baade nu og altid tage vort Liv frem i Lyset af Jesu Ord om Verdensdommen. Har vi aldrig gjort det før, saa er der endda Tid til at gjøre det, endda der ikke er et Øieblik at spilde; og det skal ikvisse blive os en alvorlig Sønderknuselsens Stund, naar Dommens Ansvar griber os for første Gang med hele sit Alvor. Men det skal ogsaa blive os til evigt Gavn, om vi lærer Ansvaret saaledes at kjende, at det driver os hen til Jesus, medens han endda er at finde som den Frelser, der annammer Syndere.

Og har vi end mange Gange betragtet vort Liv i Verdensdommens Lys, det vil være til vort sande Gavn, om vi atter holder Lyset af Herrens Gjenkomst forat dømme levende og døde over vort Hjerte

Digitized by Google

og vort Liv og vort Virke. Thi altid er Lyset godt, og altid er Selvprøvelse gavnlig; og kun Vandringen i Lyset er tryg, og jo mere Dagen omstraaler os med sit klare Skin, desto bedre for hele vor Vandel.

Kristus kommer igjen i sin Herlighed. Han, som Menneskene forskjød og forkastede, han, som af Menneskene blev regnet blandt Misdædere og Forbrydere, han, som blev hængt paa Korset til Skam og Skjændsel, til grusom Lidelse og forsmædelig Død, han kommer igjen i sin Herlighed. Tænk, hvorledes Menneskenes falske Dom da vil tage sig ud! Naar han, som de agtede for en Misdæder, kommer igjen som levendes og dødes Dommer, hvor ynkelig vil da Menneskenes Uretfærdighed vise sig at være, hvor afmægtig deres Ondskab!

Derfor er det dette, som er Hovedsagen for os, at vi lever i Troen paa ham. Og dermed menes ikke bare dette, at vi tror, at han var uskyldig og blev grusomt forurettet af Menneskene, men meget mere dette, at vi erkjender, at vi er de skyldige og de uretfærdige og de arme Syndere, og at Kristi Lidelse var en retfærdigs for uretfærdige, en Guds Søns Lidelse for ugudelige, ja en Forsoning for vore Synder, saaat han, som blev given hen for vore Overtrædelser, ogsaa blev opreist til vor Retfærdiggjørelse. Kun da vil vi være istand til at bie paa hans Aabenbarelse med Frimodighed, ja at vente og stunde derefter, efterdi vi kjender ham som vor naadige og medlidende Frelser, som ogsaa paa sin herlige Tilkommelses Dag skal kjendes ved dem, som har troet paa ham i hans Fornedrelse.

Det blir et saligt Møde, naar de, som har lidt skjærende Smerte og bitter Sorg ved den Modsigelse af Syndere, som blev Frelseren tildel, faar se ham i hans uendelige Ophøielse. Vel bærer han endda sin Lidelses Merker, men det er kun, for at de, som han led for, skal se hans Kjærlighed; og Korsets Merker skal være Kjærlighedens og Frelsens Tegn for dem, som har taget al sin Tilflugt til ham, netop fordi han var den korsfæstede.

Og alle Folk skal forsamles for ham. Betænk ogsaa dette, du Kristensjæl! Det er ikke bare de frelste, som samles. Du mødes i Kristi Tilkommelse ikke bare med den Frelser, som døde for dig. Heller ikke bare med troende Brødre og Søstre, for hvem Kristi Død er blevet Livet, og som med Glæde og usigelig Jubel hilser ham i hans Herlighed. Nei, der blir flere at mødes med. Thi alle Folk samles, og du maa mødes med dem. De, som du har vandret sammen

Digitized by Google

med her i Livet, og de, som du aldrig har seet før. De, du saa hver Dag og kanske inderligt elskede, de, du hørte om og bad for, men aldrig fik tale med. Og de var ikke alle troende, de var ikke alle Guds Børn, og de faar ikke alle staa ved Kongens høire Side.

Hvorledes mon vil det føles at møde dem? I Sandhed et alvorligt Spørgsmaal. Thi vi er ikke uden Ansvar for dem, som fortabes. Eller er det ikke med os som med Paulus, der skriver om sig selv: Jeg er baade Grækere og Barbarer, baade vise og uvise en Skyldner? Fik ikke ogsaa vi Lyset, forat det skulde brænde og skinne? Fik ikke ogsaa vi Guds Kjærlighed udøst i vore Hjerter, forat vi skulde elske? Fik ikke ogsaa vi Evangeliet, forat vi skulde prædike det for dem, som ikke havde hørt det?

Du ved, at dette er dit Ansvar. Og Jesus siger det jo ogsaa i selve sin Tale om Verdensdommen, at de frelste skal kjendes paa Kjærligheden og dens Bevisning mod Menneskene. Ingen større Velgjerning kan vi gjøre mod dem, som ikke kjender den eneste sande Gud og den, han udsendte, Jesus Kristus, end at sende dem Evangeliet, forat de kan kjende Faderen og Sønnen og derved faa det evige Liv. Skal ikke de, som fortabes, blive vore Anklagere, og skal ikke Jesus maatte give dem Ret i deres Anklage, saa lad os itide mindes vort Ansvar og komme ihu, at Jesus vil ikke kjendes ved dem, som ikke bekjender ham for Menneskene, og at vi kun da kan møde alle Folk med Frimodighed paa Dommens Dag, naar vi af Guds uendelige Naade kan sige med Paulus: Jeg har stridt den gode Strid, fuldkommet Løbet, bevaret Troen.

De sande kristnes Liv paa Jorden er et Liv i salig Nydelse af uforskyldt Naade og Kjærlighed. Men det er i Sandhed ogsaa et Liv i anstrengt Arbeide for Guds Riges Udbredelse. Og naar vi ser hen til Verdensdommen, da fylder det os med det dybeste Alvor og med hellig Frygt og Bæven, naar vi tænker paa det Regnskab, som da skal opgjøres ikke bare for alle de andres Del, men for min egen personlige Del. Ingen af os blir paa den Dag borte i Mængden, Herren ser efter hver enkelt da; ligesom han ser efter hver enkelt alle Dage, saalænge vi lever hernede paa Jorden. Og han, som hver eneste Dag af vort Liv paa Jorden giver os Naade og Kraft til at leve Livet i Guds Søns Tro og til at gjøre Kjærlighedens Gjerning

Digitized by Google

blandt Menneskene, han vil ogsaa være istand til at finde hver enkelt af os paa Regnskabets Dag.

Lad os vandre, Brødre og Søstre, i Betænkning af Regnskabets Dag ogsaa i vort Virke for Hedningemissionen! Naar alle Folk samles for Tronen og Domstolen den ene Gang, for saa at skilles for evigt, da vil den være lykkelig, som baade selv faar staa frelst ved den høire Side og faar se mange frelste, som takker Herren, fordi denne Broder eller Søster blev Redskab til at føre dem til Jesus ved Guds Evangelium.

Maatte vi findes blandt dem, som blir bestaaende i Jesu Kristi Tilkommelse, og som faar glæde os over, at Herren brugte os som sine Redskaber til Sjæles Frelse i den Naadetid, han gav os hernede paa Jorden. „Gasseren," 1906, Side 161—164.

52. Getsemane.

Da kom Jesus med dem til en Gaard, som kaldes Getsemane, og sagde til Disciplene: Sætter eder her, medens jeg gaar bort derhen og beder! Og han tog Peter og de to Zebedæus's Sønner med sig og begyndte at bedrøves og svarlig at ængstes. Da siger han til dem: Min Sjæl er bedrøvet indtil Døden; bliver her og vaager med mig! Og han gik lidt frem, faldt paa sit Ansigt og bad og sagde: Min Fader! Er det muligt, da gaa denne Kalk fra mig; Dog ikke, som jeg vil, men som du vil! Matt. 26, 36—39.

Med Rette siger vor Barnelærdom, at Jesu Sjæleangst i Getsemane var noget af det haardeste, som han led for vore Synder. Thi for det første er det en ufattelig Smerte, som er udtrykt i dette Ord: „Min Sjæl er bedrøvet indtil Døden." Og dernæst ser vi, at denne Sjælens Kval driver ham til at søge Hjælp hos Faderen og Bistand endog hos sine Disciple, om hvem han nys havde sagt: I denne Nat skal I alle forarges paa mig. Og ingen hjalp ham, som han bad — end ikke Faderen. Thi vel blev en Engel sendt forat styrke ham; men Kalken, Smertens og Misdæderdødens Kalk, maatte han drikke til sidste Draabe.

Og dog led han ikke. fordi han maatte, men fordi han vilde. Selv har han vidnet: Ingen tager mit Liv fra mig, men jeg sætter

Digitized by Google

det til af mig selv; jeg har Magt til at sætte det til og har Magt til at tage det igjen. Denne Befaling modtog jeg af min Fader.

Thi det var Kjærligheden til Syndere, som bragte ham Døden og den uendelige Skam og Fornedrelse, som dermed fulgte for ham, som var Faderens enbaarne Søn og al Skabningens Herre. Han siger jo selv: Jeg sætter mit Liv til for Faarene.

Og hvem er disse Faar? Kanske nogle faa udmerkede, gode, elskværdige, trofaste Mennesker, saadanne Venner kanske, som holder ud i Nød og Død, for hvem en Ven med Glæde vilde dø, om det kunde ske med Ære og Hæder? Aa nei! Blandt Jesu Faar tælles da vel disse, som forlod ham og flygtede i hin Skrækkens Time, da Mørket syntes at seire over Lyset. Blandt Jesu Faar tælles vel ogsaa han, som „snysede med Trusel og Mord mod Herrens Disciple," han, til hvem Frelseren maatte sige: Jeg er Jesus, som du forfølger. Blandt Jesu Faar eller ialfald blandt dem, han døde for, regnes vel ogsaa disse, for hvem han bad i Dødens Stund: Fader, forlad dem, thi de ved ikke, hvad de gjør.

Fra deres Tal, for hvem Jesus satte Livet til, er ingen udelukket, endog der er dem som negter den Herre, som dem kjøbte, og derved bringer Fortabelsen over sig selv.

Og forat vi ikke skal være i nogen Uvished om, hvor langt Jesu Hyrdekjærlighed rækker, saa lad os merke os, hvad han selv siger: „Jeg sætter mit Liv til for Faarene; jeg har ogsaa andre Faar, som ikke er af denne Sti; ogsaa dem bør det mig at føre hid, og de skal høre min Røst, og der skal blive én Hjord og én Hyrde."

Og derom er det, det gjælder i vort Arbeide for Hedningemissionen, at vi erkjender det helt og fuldt, ganske uforbeholdent, at Jesu Dødslidelse er for alle — ogsaa alle Hedninger. Ogsaa Hedningernes Frelse er indbefattet i den Lidelsens Kalk, som Jesus taler om i Bønnen i Getsemane. Eller hvorledes er det med os, som nu har Evangeliets Lys skinnende for os, og som føler os saa visse paa dette, at Jesus døde for os? Mon vi kan rose os af at være Abrahams Børn? Maa vi ikke meget mere regne os blandt dem, som er „Syndere af Hedningernes Æt?" Eller er vi blevne opblæste og overmodige af den Guds Godhed, at han har ladet sit Evangelium bo hos os allerede en lang Tid? Gjør det nogen Forskjel med Hensyn til vor Fortjeneste? Det være langt fra! Det giver os større Ansvar.

Digitized by Google

Og dersom der endda findes Hedninger, for hvem Evangeliet ikke er prædiket, hvis er Skylden? Sikkerlig ikke hans, som gik i Døden for os alle. Heller ikke hans, som bød sine Disciple at gaa ud og kristne alle Folk. Heller ikke deres, som ikke fik høre Evangeliet, fordi ingen prædikede det for dem. Tænk derfor efter, Sjæl: hvis er Skylden? Mon ikke deres, som havde Lyset og ikke lod det skinne? Som havde Ordet og ikke lod det prædikes for alle Folk?

Skal det da blive bedre med os, saa lad os gaa til Getsemane efter Salmens Ord:

Følger med til Urtegaarden,
I, som fristedes og faldt,
Se, hvor drabelig for Hjorden
Hyrden stred, da ret det gjaldt!

Dersom der findes noget, som kan gjøre Indtryk paa os og kan bringe os baade den Ydmygelse og Tilskyndelse, vi trænger, saa maa det vel være Synet af det ængstede og skjælvende Offerlam, som dog er villigt til at drikke Dødslidelsens Kalk, om det er nødvendigt til Verdens Frelse — eller om det er Faderens Vilje. Thi de to Ting falder sammen: Faderens Vilje og alt, som behøves til Verdens Frelse.

Jesus og Faderen satte Værdien høit paa Menneskenes Sjæle. Faderen gav sin Søn den enbaarne, og Sønnen gav Livet for denne Sag. Har den ogsaa nogen Værdi for vore Hjerter?

Det er ikke til verdslige, vantro Mennesker, dette Spørgsmaal rettes. Hvorledes skulde vel de kunne maale Værdien ret, de, som ikke agter sin egen Frelse noget værd? Det er ikke at vente, at de skjønner noget af en Sjæls Værd.

Men de, som har kjendt Guds uendelige Godhed og smagt hans Naade, de, som ved om sig selv, at de er kjøbte med Blodet og frelste fra Vreden ved Guds Søns Død, de skulde dog vel vide noget lidet om Guds Hjertelag og have endog nogen Del deri. Thi Gud er Kjærlighed, og ingen kjender Guds Kjærlighed uden den, som ogsaa har lært at elske.

Men har vi lært at elske Gud og hans Søn, hvorledes kan vi vise vor Kjærlighed uden netop ved at virke for, at Guds Søns uendelige Lidelse kan faa sin Løn i Sjæles Frelse? Dette er jo det, som Sønnen begjærer, dette er det, som Faderen ønsker, at Menneskesjæle skal

Digitized by Google

løses af Syndens Baand og Dødens og Helvedes Fængsel, befries saa, at de ikke længer er Verdens og Forkrænkelighedens Trælle, men løste ud af al Trældom kan løfte sit Aasyn med Glæde og Frimodighed op til den ene Gud, Faderen, og den ene Herre, Jesus Kristus, i Forvisningen om, at han, som døde for dem, er ogsaa mægtig til at gjøre dem fuldkommeligen salige, efterdi han altid lever til at træde frem for dem.

Med Hjertet i Getsemane lad os derfor sende Evangeliet ud til Jordens Ender, at det kan naa de vildeste og mest forkomne Hedninger. De trænger det velsignede Evangelium ligesaa meget som vi. Derpaa skal det kjendes, at „hin Time i Getsemane" ikke har været spildt paa vore Sjæle.

Det kostede Jesus mere, end det nogensinde vil koste os. Og vi burde vel ikke klage, at Hedningemissionen er for kostbar at drive. Os har den endda ikke kostet Blodet, om end nogle af vore har sat Livet til i denne Gjerning. Velsignet være de, som gik i Døden for denne Sag; men vi som lever, som paa saa mange Maader er rigelig velsignet af Herren, vi, som kalder os hans troende Børn, for os er Hedningemissionen endda altfor ofte kun en Sag, som vi mindes en Gang imellem, og som vi ofrer en liden Gave, naar den inderligt lægges os paa Hjerte.

Men efterat vi har været i Getsemane med Jesus, og har seet hans Hengivelse for Sjæles Frelse, vil vi blive mere villige og mere redebonne, og Herren, som led for os, vil ogsaa have sin Glæde af os, naar hans Lidelse bærer sin Frugt i vor barnlige Lydighed og hjertelige Selvhengivelse i Arbeidet for alles Frelse.

„Gasseren," 1906, Side 177—180.

53. Jesu edfæstede Vidnesbyrd.

Og Ypperstepresten stod op og sagde til Jesus: Svarer du intet? Hvad vidner disse mod dig? Men Jesus taug. Og Ypperstepresten svarede og sagde til ham: Jeg besværger dig ved den levende Gud, at du siger os, om du er Kristus, Guds Søn. Jesus sagde til ham: Du har sagt det. Dog siger jeg eder; Nu herefter skal I se Menneskens Søn sidde hos Kraftens høire Haand og komme i Himmelens Skyer. Matt. 26, 62—64.

Digitized by Google

Jesus staar her for den jødiske Øvrighed, som ulovligt og uretfærdigt havde arresteret ham uden at have nogen Anklage imod ham. Efterat de havde arresteret ham, prøvede de at finde falske Vidner imod ham og saaledes faa en Anklage istand. Men uagtet Jesus var ganske og aldeles i deres Vold, saa det syntes, at det maatte være en let Sag at faa en falsk Beskyldning imod ham, lykkedes det dog ikke. Jesus vilde ikke tilstede dem at dømme ham for en opdigtet Brøde; han havde i sin dybeste Fornedrelse dog denne Magt, at han kunde lede Sagens Gang saa, at det blev nødvendigt for Retten at dømme ham for denne guddommelige Sandheds Skyld, at han var Kristus, Guds Søn.

Han havde jo sagt det forud, at han skulde „forskydes" af Folkets Ældste og Ypperstepresterne og de Skriftlærde. Og dette at „forskydes" betyder netop, at de skulde fornegte ham som Messias; og de kunde ikke kraftigere fornegte ham end netop derved, at de gjorde selve hans Paastand om at være Messias til Grund for hans Dødsdom. Thi var han Messias, saa fortjente han hverken Døden eller nogen anden Straf; men var han ikke Messias og dog gjorde Fordring paa at være det, saa var han en Gudsbespotter.

Derfor fører Jesus det saa, at det høie Raad maatte komme til dette ene store Spørgsmaal: Er du Kristus, Guds Søn? Til alle de andre Anklager og Spørgsmaal taug Jesus; de var ikke Svar værd; Vidnerne stemte jo ikke overens, og Raadet følte det fuldt vel, at det vilde være umuligt at dømme Jesus til Døden paa Grundlag af saa ubeviste Beskyldninger. Endog disse af Had og Ondskab forblindede Dommere følte det, at deres Handlinger maatte have ialfald Skin af at være retfærdige.

Derfor var Jesu Taushed dem en overbevisende og høirøstet Tale, ja en Udfordring, som om han dermed vilde sige: Kom til Sagen, alt dette er jo endda ingenting. Og derfor staar det ogsaa skrevet, at Ypperstepresten svarede paa denne Jesu Taushed og afkrævede ham edeligt Vidnesbyrd, om han var Kristus, Guds Søn.

Her staar vi altsaa ved selve Hovedsagen, selve Evangeliets Kjerne, dets inderste Kraft: Er Jesus af Nazaret Kristus, Guds Søn?

Herpaa har Jesus givet et edfæstet Ja for sit Folks Øvrighed og for al Verden. Og fordi han har givet dette trofaste og sanddrue Ja,

Digitized by Google

derfor er han bleven dømt til Døden. Og dette er ikke bare en gammel Historie, som vi ikke har mere med at gjøre; dette er et Livsspørgsmaal for hvert Menneske i den hele vide Verden den Dag idag. Hvad dømmer du om denne Jesus, som har afgivet det edfæstede Vidnesbyrd om sig selv: „Jeg er Kristus, Guds Søn?" Tror du hans Vidnesbyrd, eller dømmer du, at han er en Meneder og en Gudsbespotter?

Mange mener, at de kan slippe bort fra dette ved at sige: Jeg ved ikke. Men det er ingen virkelig Udvei. Thi det er ikke derom, der spørges, hvad du ved, eller ikke ved. Der spørges: Tror du Jesus paa hans edfæstede Vidnesbyrd? Eller tror du dem, som dømte ham til Døden?

Ypperstepresten tænkte vel, at han havde seiret over Jesus, naar han fik dette Ja af hans Mund; thi han vidste, at da vilde Raadet finde ham skyldig og dømme ham til Døden. Men saa meget vidste Jesus ogsaa, og derfor havde han ført det derhen, at dette Ja blev baade kræevet og givet. Og saa langt fra, at hans Fiender derved havde seiret, at netop derved havde de givet ham Seiren ihænde. Thi kun ved denne uskyldige Dødslidelse kunde han blive Synderes Frelser fra Synd og Død; kun saaledes kunde han blive den Naadens Konge, som arme Syndere med Glæde vilde hylde som deres Hjerters Konge og Herre, fordi de erkjendte, at han og kun han var den, som ved Døden havde gjort ham magtesløs, som havde Dødens Vælde, og befriet dem, som formedelst Dødens Frygt var i Trældom al deres Livs Tid.

Derfor tilføier Jesus til sit: Ja, det er, som du siger, ogsaa det triumferende Ord, som endog hans uretfærdige Dommere burde have taget til Hjerte:

Dog siger jeg eder: Nu herefter skal I se Menneskens Søn sidde hos Kraftens høire Haand og komme i Himmelens Skyer.

Hvad mener han? Jesus taler ikke om noget, som skal ske om nogle tusinde eller nogle Millioner Aar. Han taler om det, som skal ske nu herefter, d. v. s. det, som skal være Følgen af hans uretfærdige Dom og hans uskyldige Dødslidelse. Og det, som han allernærmest tænker paa, er selvfølgelig Himmelfarten, Aandsudgydelsen og Missionen. Thi disse tre udgjør tilsammen det uomstødelige Be-

Digitized by Google

vis for, at han, som døde for os, lever i al Evighed og bereder sig ved Evangeliet et evigt Rige i sin Menighed.

Thi Jesus taler ikke om, hvad vantro Mennesker skal se med legemlige Øine. Eller er der nogen, som ved lidt om Aand og aandelige Ting, der tror, at nogen med legemlige Øine kan se Jesus sidde ved Kraftens høire Haand? Kan denne Kraft, som er over al Kraft, sees med legemlige Øine? Ingen Kraft kan sees med legemlige Øine uden ved sine Virkninger.

Og det er disse Virkninger af Jesu Opstandelse og Himmelfart, som Ypperstepresterne skulde blive Vidner til nu straks, ganske straks, om nogle faa Dage og Uger.

Om ikke længe skulde de høre om Opstandelsen og om Aandsudgydelsen og om de første tre Tusindes Daab og om Undere paa Undere ved Apostlernes Ord og Hænder. Om faa Dage skulde de sidde og dømme Stefanus til Døden med uretfærdig Dom og i hans Dødsstund høre Vidnesbyrdet: Se, jeg ser Himlene aabnede og Menneskens Søn staaende ved Guds høire Haand.

Om ikke længe skulde disse samme uretfærdige Dommere se Evangeliet gaa ud til Judæa og Samaria og til Hedningerne paa sin Vei ud til Jordens yderste Ender. Det er at „komme i Himmelens Skyer." Thi dermed menes, at Riget fra Himmelen udbreder sig ved himmelske Kræfter over al Jorden. Thi Kristi Rige fremmes ikke ved Sverd eller andre Slags jordiske Vaaben. Ordet fra Himmelen er dets aandelige Sverd, og Aand og Naade fra Guds Trone er dets gode Gaver. Og medens ingen med legemligt Øie kan skue Kraften eller Aanden, kan alle, som vil, se Virkningerne af det Korsets Evangelium, som Jesus skabte ved sin „ubillige og uskyldige Død."

Og her har ogsaa vi vor Plads og vort Kald. Har vi faaet Aanden fra det høie, og er Kraften fra Himmelen blevet os Livskraft midt i Dødens Land, saa er vi kaldt til at være med i den store himmelske Verdenserobring. Jesu Vidnesbyrd for de uretfærdige Dommere skal bevises at være sandt ved hans Riges Udbredelse blandt alle Folk. Det er ikke en Løgn og en falsk Ed og en Gudsbespottelse, som gaar seirende frem gjennem Verden; det er Sandhedens Vidnesbyrd, Guds Evangelium om den korsfæstede Frelser, som stedse kraftigere og kraftigere beviser sin Magt til at frelse fra Døden.

Digitized by Google

Ingensinde før har Evangeliets Kraft vist sig udover al Jorden som i vore Dage. Fra det islagte Norden til Afrikas brændende Sand og sydover, indtil Is og Kulde atter gjør Menneskelivet næsten uudholdeligt, lyder nu Livets Ord. Stedse flere Folkeslag hører og tror det og fornyes og forynges ved det. Hvem, som har Alvor og Oprigtighed nok til at sætte sig ind i denne Sag, kan se det ligesaa vel som Jesu uretfærdige Dommere i deres Jordelivs Dage, at Jesus sidder ved Kraftens høire Haand og kommer i Himmelens Skyer. Som Regn og Dugg over Jorden falder den himmelske Velsignelse over Menneskehjerterne allevegne.

Lad os være med, Brødre og Søstre! Det er en salig Følelse at kunne faa være med i at hædre ham, som døde for os. Og i disse Dage, da atter en stor Flok af lærde og ulærde, af Prester og Theologer endog negter, at Jesus er Kristus, Guds Søn, er det ret et ærefuldt Arbeide for Jesu smaa at vise al Verden, at han vidnede Sandhed og talte Ret, naar han aflagde Ed paa dette for sine Dommere, at han var Verdens Frelser, Guds Søn, Kongen i det himmelske Rige, som ved Evangeliet skulde udbredes over al Jorden.

Og dette ærefulde Hverv udføres ved Troen og Aanden, ved Menigheden og Missionen, ved Selvhengivelsen til Gud og ved Arbeidet for Menneskenes Frelse ved det salige Evangelium.

Lad os alle være med deri! „Gasseren," 1906, Side 225—228.

54. Jødernes Konge.

Og ovenover hans Hoved satte de Beskyldningen imod ham, saaledes skreven: Denne er Jesus, Jødernes Konge. Matt. 27, 37.

Og den var skreven paa Hebraisk, Græsk og Latin. Joh. 19, 20.

Han skal være en Konge over Jakobs Hus evindelig, og der skal ikke være Ende paa hans Kongerige," saaledes lød Engelens Budskab til Jesu Moder. Og nu var dette Ord blevet Overskriften paa hans Kors! Det saa ud, som om han ingen Konge var blevet, og som han heller ikke kunde blive det. Selv var han korsfæstet, og Profetien om ham var korsfæstet med ham. Menneskene vilde paa

Digitized by Google

sit bitre, spottende Sprog kalde det „Skjebnens Ironi," at netop dette Ord om Kongedømmet fulgte ham i Fornedrelsen og Forbryderdøden.

Men over Jesu Skjebne og over hver eneste Haarsbred af den raader hans himmelske Fader. Og intet hændte ham uden netop det, som Faderen vilde. Derfor følger ogsaa Ordet om Kongedømmet ham lige op paa Korset og ind i Døden. Thi dette er hans Vei til Tronen og Kronen, til Seieren og Herredømmet.

Til Seieren hører først dette, at Jødernes Konge er korsfæstet; det er for bestandigt forbi med den jødiske Indbildning, at de skulde danne det egentlige store og stolte Verdensrige, under hvilket alle andre Folk skulde bøie sin Nakke, saa de maatte bære Jødernes Aag. Skulde Evangeliet og Kristendommen gaa seirende frem gjennem Verden, maatte den sidste Trevl af denne Forestilling opryktes. „Jødernes Konge" maatte korsfæstes, aldeles udryddes af Jorden, saa ingen Mistanke om jødiske Storhedsplaner skulde klæbe ved Evangeliet. Menneskene kunde ikke frelses ved at blive Jødernes Trælle. Derfor maatte Jøderne selv bekjende: Vi har ingen Konge uden Keiseren; og derfor maatte Pilatus korsfæste „Jødernes Konge," og derfor vilde Jesus have det saaledes, at hans Død „som en Misdæder" skulde for bestandigt gjøre Ende paa alle Jødernes kjødelige Indbildninger om, at Verdensriget skulde blive deres, naar Messias kom.

Det er en stor Hindring for Guds Riges Komme blandt Menneskene, som derved ryddes af Veien. Dersom en menneskelig og kjødelig Ærgjerrighed staar bag Arbeidet for Evangeliets Udbredelse i Verden, saa er dermed Sagen dømt. Derfor nedslaaes al Jødernes Nationalstolthed og al deres kjødelige Iver for „Riget" ved denne Korsets Overskrift: „Denne er Jesus, Jødernes Konge."

Fra den Dag af har Jødernes Forbitrelse mod Jesu Evangelium og dets Bekjendere maattet tjene Evangeliet og Kristendommen til et Vidnesbyrd, ja en Anbefaling i Verden; thi Hedningerne saa det jo klart, at Guds Rige var ialfald ikke en jødisk Storhedstanke. Den, som Jøderne havde korsfæstet med Pilatus's Bistand, og de, som Jøderne bragte paa Baalet, fordi de bekjendte hans Navn, kunde ikke være i jødiske Planers Tjeneste.

Saaledes er det ogsaa i vore Dage en Hovedsag for Hedninge-

Digitized by Google

missionen, at den holder sig aldeles fri fra politiske Bagtanker. Dersom Hedningerne faar den Tanke, at bag Missionærerne lurer de hvide Folks Ærgjerrighed og deres Erobringsplaner, saa er det vel selvfølgeligt, at de vender Missionen og Evangeliet Ryggen.

Lad alle Missionærer komme det ihu, at de tjener den korsfæstede, hvis Trone er Korset, og hvis Krone er Tornekransen! Der er intet, som har været en større Hindring for Missionen end den ofte begrundede Mistanke, at bag Missionen stod politiske Erobringsplaner. Men det er ikke bare „Jødernes Konge," som er korsfæstet; ogsaa de kristnes Konge er denne paa Korset ophøiede, som netop fra denne Trone „vil drage alle til sig."

Thi det er den selvopofrende Kjærlighed, som er Jesu sterkeste Magt og hans frelsende Styrke. Han har selv forladt Verdensherredømmet i Himmelen forat være en Tjener hernede paa Jorden; og han har frivillig fundet sig i, at Menneskene har taget fra ham al Høihed og Herlighed, forat han kunde aabenbare den guddommelige Kjærligheds Uendelighed.

Og det er denne Kjærlighed, som er baade Missionens Drivkraft og Indholdet af den Prædiken, som Missionærerne bringer med sig til Hedningerne.

Ingen sand Missionær er nogensinde gaaet ud til Hedningerne uden den, der kunde bekjende med Paulus: Kristi Kjærlighed tvinger os. Og ingen Missionsprædiken har været til nogen sand Velsignelse uden den om den korsfæstede Kjærlighed.

Hvorledes er det da med os?

Vi har jo længe havt Evangeliet om den korsfæstede Frelser iblandt os, og vi har bekjendt Troen paa ham. Har vi ogsaa betænkt Overskriften paa hans Kors, og hvad den betyder for os, som er kristne af Hedningernes Ætt?

Se, hvad Johannes skriver: „Og den var skreven paa Hebraisk, Græsk og Latin." Hvorfor er ogsaa denne Oplysning blevet en Del af Guds Evangelium? Hvorfor skal ogsaa dette prædikes i Menighederne? Det synes jo at være det tørreste af alt tørt; og dog er det en Del af det Evangelium, som er mægtigt til at frelse Mennesker og gjøre dem evindeligt salige.

Thi i denne Overskrift paa Hebraisk, Græsk og Latin ligger for den kristelige Bevidsthed den Tanke, at den forkastede Jødernes Konge

Digitized by Google

skal prædikes til Frelse og Salighed over al Jorden paa alle Tungemaal. Vi spørger ikke om, hvad Pilatus mente med Overskriften; ikke heller, hvad Jøderne mislikte i den. I stille Beundring af Herrens kraftige Haand og dens Indgriben i smaat og stort læser den troende kristen paa selve Korset det Ord, som mægtigt bevæger hans Sind og driver ham til nidkjært Arbeide.

Jesus kom til sine egne, og hans egne korsfæstede ham. Men de, som har fundet Liv og Frelse, Barnekaar hos Gud og Saligheds Haab hos denne korsfæstede, de er nidkjære for dette, at han skal faa Ære og Pris og Tilbedelse blandt alle Folk for den Skjændsel, som han led af sit eget. Ikke saa som om de kan give ham nogen Erstatning; thi de ved jo saa vel, at de intet duer og intet har; men de ved ogsaa, at Jesu Hjerte brænder af Kjærlighed til Syndere, og at han, som er forstødt af Jøderne, glæder sig usigeligt over hver arm Hedning, som frelses ved Troen paa ham. Og synes deres Tal end lidet til hver Tid, naar Enden kommer, skal det dog vise sig, at den forkastede Jødernes Konge er blevet til Frelse og evig Salighed for en stor Skare, som ingen kan tælle, af alle Slegter og Stammer og Folk og Tungemaal.

Tænk derpaa ofte og tit du Guds Barn, og vær med i Arbeidet for denne Sag. Det er den største Sag, som er givet paa Jorden at virke for; den bærer jo Frugt i Himmelen og Evigheden.

Men Jøderne da? Ogsaa for dem er Herren død; og Dagen kommer, da ogsaa de skal sige: Velsignet være han, som kommer i Herrens Navn! Det skal endda sandes af mange Jøder, ja af Israels Folk i sin Helhed, at der er ingen anden Frelser og Messias end den, som Jøderne korsfæstede. Overskriften paa Korset er en Spaadom, som skal sandes i Herrens Time, naar Jøderne ser hen til ham, som de har gjennemstunget, og vender sig i ydmyg Bod til Herren sin Gud og David sin Konge.

Da skal Israels Skam vendes til Ære og Herlighed, naar det føies ind i deres Rad og Tal, som giver den korsfæstede Frelser Æren og Magten og Riget i al Evighed. Amen.

„Gasseren," 1906, Side 241—244.

Digitized by Google

55. Mellem to Misdædere.

Da korsfæstede de med Jesus to Røvere, en ved den høire og en ved den vestre Side. Matt. 27, 38.

Han blev regnet blandt Overtrædere," siger Profeten, og det blev opfyldt baade aandeligt og bogstaveligt. Uretfærdige Dommere satte ham i Forbryderes Tal og hængte ham paa Korset mellem to Røvere, forat alle skulde se, at han var en Forbryder blandt Forbrydere. Og han selv vilde paa denne fornedrende Maade „udtømme sin Sjæl til Døden." Og kun derved blev Faderens Vilje opfyldt; thi „Herren behagede at knuse ham" og „Herren lod vores alles Misgjerninger ramme ham."

Dette er Fornedrelsens dybeste Dyb, eftersom Apostelen fremstiller det i Brevet til Filippenserne: „Da han fandtes i Skikkelse som et Menneske, fornedrede han sig selv, saa han blev lydig indtil Døden, ja Korsets Død." Thi ikke den legemlige Pine er det værste at taale; men Skammen, den umaadelige, uendelige Skam, som blev bragt over ham ved Menneskenes Uretfærdighed og Guds Vrede over Synden, som den uskyldige havde taget paa sig; den Skam, som bestod i at blive sat udenfor Menneskers Tal og regnet blandt Samfundets og Menneskeslegtens Fiender og derfor udrydet af Jorden paa den skammeligste og grusomste Maade. For den, som eiede Guds Ære og Herlighed fra Evighed af, saaledes at blive sat langt nedenfor det elendigste Menneske, som endnu havde et Menneskes Ære og Lovens Beskyttelse, det er en Fornedrelse, som ingen Forstand kan fatte, og som menneskelig Følelse kun dunkelt kan ane.

Se nu paa dette Syn, du syndige Menneske: Tre Kors, hvert af dem bærende et dødsdømt Menneske, staar der paa Golgata. Saa lige i det ydre synes disse tre og deres Skjebne at være, og dog hvilken Forskjel! Midt imellem to Røvere hænger den ene retfærdige, som „aldrig gjorde noget uskikkeligt," den eneste af dem, der var født af Kvinder, som var ren og syndefri, den eneste, som aldrig var bleven overbevist om nogen Synd og som aldrig kunde overbevises derom. Og mere, uendeligt mere, Guds enbaarne Søn, Herren af Himmelen, hænger der forat dø — dø Forbryderdød.

Saa aldeles ulig er han de to Røvere, med hvilke han deler

Digitized by Google

Skjebne i det udvortes. De maa dø, fordi de har været Menneskenes Fiender; han derimod, som hænger imellem dem, fordi han har elsket Menneskene og har taget deres Skyld paa sig. Det er Menneskenes Frelser mellem den syndige Slegts Repræsentanter. Thi Jesus er ulig os alle; men vi er lig hine to Røvere, mellem hvilke han er korsfæstet. Thi om der endog var nogen, som mente, at saa ilde er det dog ikke med os, saa kan han ikke længer have denne Mening, naar han med lidt Eftertanke har betragtet de tre Kors; thi hvem myrdede ham, som hænger i Midten? Hvem myrdede denne uskyldige Jesus? Var det et eller andet Udskud? Nei, nei, det var den jødiske og den romerske Øvrighed; det var rette og sande Repræsentanter for hele Menneskeslegtens Retfærdighed. Jøder og Hedninger gjennem sine høieste Embedsmænd dræbte denne uskyldige. Kan vi fritage Slegten for denne Brøde? Nei. Men kan vi fritage os selv? Nei. Ogsaa vi hører til samme uretfærdige Slegt. Derfor, siden Jesus blev korsfæstet af os og iblandt os, er vi bleven lig hine Røvere, som hængte ved hans Side.

Men Jesus døde for disse to Røvere; og om den ene ialfald ved vi, at han blev frelst ved Jesu Død. Om den anden ved vi intet med Vished uden dette, at ogsaa han kunde blive frelst ved den Frelser, som han spottede.

Men i ethvert Fald er disse tre Kors endda af samme Betydning. Det er Frelseren mellem dem, han er død forat frelse. De to Røvere ved hans Side er endda passende Billeder af Hedninger og Jøder. Og atter om en liden Stund passende Billeder af bodfærdige og ubodfærdige.

Tænk efter, hvorledes Jøder og Hedninger endda er Jesu Fiender og Modstandere, dels af Uvidenhed, dels af Uvillighed, og dog døt Jesus for deres Frelse.

Tænk efter, hvorledes Jøder og Hedninger ikke alene er Syndere, men ogsaa allerede er dødsdømte for sine Synders Skyld. Og deres Dødsstraf er allerede begyndt. Thi de er baade aandeligt døde og legemligt lidende paa Grund af Synden. Det er bare et Tidsspørgsmaal, naar de maa ud af Tiden og ind i den evige Død.

Men hvorledes er da din Stilling, du kristne Sjæl? Du ser dette Syn, din Frelser — og den døende Menneskeslegt! Hvad tænker du derved?

Digitized by Google

Dersom du har nogen kristelig Erkjendelse og Følelse, saa ved jeg, hvad du tænker: „O, om du dog vidste, hvad der tjener til din Fred!"

Det er den hellige Tanke, som maa gribe os ved Synet af ham, som døde mellem to Røvere, forat disse Røvere skulde leve: Gid alle de dødsdømte Jøder og Hedninger kjendte og forstod Jesu Kjærlighed, som døde forat frelse dem fra Døden. Det er en egte kristelig Tanke, som skulde drive os til kraftig Handling. Vi kjender Lægemidlet og Frelsen for alle disse, som føres hen til Døden; hvad andet kan vi gjøre end at lade dem faa høre om den Frelse, som er i den korsfæstede?

Vi blir selv atter dødsskyldige, om vi lader de dødsdømte dø, naar der var Udgange for dem fra Døden. Dette er de kristnes ansvarsfulde Stilling. De ved, at Jesus kan frelse fra Døden, thi de blev frelste selv; de ved, at der er Millioner paa Millioner, som trænger samme Frelse, men ikke kjender den; de ved, at de kan gjøre Frelsen kjendt ved Evangeliets Prædiken blandt alle Folkene; de ved ogsaa, at de fører Dødsskyld over sig selv ved at lade sine uvidende Brødre og Søstre dø i deres Elendighed uden at sende dem Frelsens Budskab. I Sandhed, det er en ansvarsfuld Stilling, i hvilken vi er satte. Det er et helligt Kald, vi har faaet. Men endda er det saa faa, som bekymrer sig om sit Kald.

Lad os derfor se lidt mere endda paa de to Røvere ved Jesu Side! Der er noget at lære af dem for os, som kalder os kristne.

Den ene af dem er et Billede af de ubodfærdige; den anden af de bodfærdige inden Kristenheden. Den ubodfærdige Røver vilde selv ikke blive frelst af Jesus, ikke have ham til sin Konge, ikke være med i hans Rige. Men ikke nok dermed, han spottede den Jesus, som led for ham.

Saaledes med de ubodfærdige i Kristenheden. Selv vil de ikke frelses af Naade; og de lægger Anstød paa de andres Vei. Deres Vidnesbyrd om Jesus er Spottens og Foragtens Ord, som de slænger ud i sin Sjæls Bitterhed, forat de skal hindre andre fra at tro paa ham og elske ham. Til alle sine tidligere Synder føier de denne største og forfærdeligste: de søger at drage saa mange om muligt med sig i den evige Fortabelse ved at hindre dem fra Troen paa Jesus. De er Sjælemordere, som ødelægger sig selv og andre.

Digitized by Google

Paa den anden Side af Jesus er den bodfærdige Røver, et Billede paa alle dem, som nogensinde har fundet Frelse ved Troen paa Jesu Død. Han ikke alene erkjender sin Synd og sætter sig ganske og aldeles i Klasse med Røveren paa den modsatte Side af Jesu Kors. Han erkjender ogsaa Jesu Retfærd og Uskyld. Han erkjender ogsaa Jesus som Frelseren og Kongen med det evige Salighedens Rige. Derfor lyder hans ydmyge Bøn til Jesus: Herre, kom mig ihu, naar du kommer i dit Rige!

Hvad mere kan vi gjøre? Det er den gode Bekjendelse og den seirende Bøn, som skal lyde fra alle sande troendes Mund. Bekjend Jesus som Salighedens Konge og fly selv til ham paa Nødens Dag; deri er i al Korthed den levende Tro og Troens Gjerning fremstillet. Den bodfærdige Røver er ved denne Bekjendelse og Bøn blevet Redskab til Millioners Frelse ned igjennem Tiderne. Han er et Forbillede for alle senere Bekjendere af Troen paa Jesu Død og seierrige Komme i sit Rige.

Og nu spørges det: Hvilken af disse to Røvere ligner vi i vort Liv, vort Arbeide og vor Død? Er vi blandt dem, som aflægger godt Vidnesbyrd om Jesus og lærer Syndere, hvor de skal finde sin Frelser, eller er vi blandt dem, som hjælper til med at ødelægge Sjælene ved at spotte og foragte den døende Frelser? Er vi med i Evangeliets Forkyndelse blandt dem, som ikke kjender Kristi Døds Kraft, eller er vi blandt dem, som hindrer Guds Riges Udbredelse og Sjælenes Frelse?

Arbeider vi for Missionen, eller er den os en ligegyldig Sag? Er det intet for os, at Jesus døde for Syndere, eller er det os Frelse og Liv og Salighed, saa vi fordømmer os selv, om vi ikke sender Budskabet derom ud til alle, som ikke har hørt det?

Jesu Død mellem dødsdømte og for dødsdømte er Missionens Grund, og fra de tre Kors paa Golgata udgaar det kraftigste Kald til at prædike Evangeliet for alle Syndere. Kom og vær med for Jesu Døds Skyld! „Gasseren," 1906, Side 257—260.

Digitized by Google

56. Den aabne Helligdom.

Men Jesus raabte atter med høi Røst og udgav sin Aand. Og se, Forhænget i Templet splittedes i to Stykker fra det øverste indtil det nederste, og Jorden skalv, og Klipperne revnede. Matt. 27, 50. 51.

Forhænget i Templet skilte mellem det hellige og det allerhelligste, i hvilket alene Ypperstepresten kunde gaa ind én Gang om Aaret med Offerdyrets Blod. Herved, siger Hebræerbrevet, giver den Helligaand dette tilkjende, at Veien til Helligdommen endnu ikke er aabenbaret, saalænge det første Tabernakel endnu bestaar. Men da Jesus døde for Syndere, da han frembar det fuldkomne Offer én Gang for alle, da han udgjød sit Blod til en Forsoning for den ganske Verden, da sønderreves Forhænget forat betegne, at nu var Helligdommens Vei aabenbaret, nu var der aaben Adgang til Naadetronen. Ingen menneskelig Ypperstepræst trængtes mere forat træde ind i Synderes Sted og bede for dem. Jesus var gaaet ind i Helligdommen med sit eget Blod og havde fundet en evig Forløsning. Ved denne hans Forsoningsdød har alle arme Syndere personlig Adgang til Faderen; og for hver en af dem vil Jesus træde frem, naar de kommer i hans Navn, for hver en af dem vil Guds Aand møde op med de uudsigelige Forbønners Sukke, og Faderen vil modtage dem med Naade og Barmhjertighed, med inderlig Kjærlighed for Jesu Skyld og give dem Syndernes Forladelse og den Helligaands Gave.

Der er intet herligere end dette. Det er Kristenstandens uendeligt store Privilegium at have denne aabne Adgang til Faderen. Og enhver levende kristen, vaagen i Jesu Tro, benytter sig daglig, ja hver Stund deraf og sender Bønnesuk op til Faderen, hvis Øre aldrig er lukket, og hvis Hjerte aldrig er koldt ligeoverfor hans Børns Raab.

Men den aabne Adgang er bestemt for alle arme Syndere, bare de vil komme og benytte sig deraf. Eller tales der om én forloren Søn, fordi der ikke er mere end én Synder, som kan vende om, staa op og gaa til sin Fader? Er der ikke mange? Og er de ikke alle

Digitized by Google

indbudne, raaber ikke Kjærligheden til alle og til hver enkelt af dem og siger: Kom, kom, kom?

Kom hid til mig, alle I, som arbeider og er besværede! Saa lyder Indbydelsen; der er Rum og endnu Rum og atter igjen Rum i Faderhuset. Der er fuldt op af de kosteligste Retter; der er Lægedom for alle Sygdomme, Balsom for alle saarede Hjerter. Jesu Død er en stor og vældig guddommelig Kraft, som sprænger alle Døre og Hindringer, alle Bolter og Laas, der er intet, som hindrer Adgangen til Naaden. Ja mere end det, fra den paa Korset ophøiede Frelser udgaar der en dragende Magt, som føles og kjendes, naar Ordet lyder og Evangeliet prædikes: Kom og gaa ind gjennem den aabne Dør!

Saadan er den overordentlige Virkning af Jesu Død for Syndere. Man taler saa ofte i vore Dage om „aabne Døre" baade i den ene og anden Betydning; men af alle de aabne Døre er denne ubetinget den vigtigste, som det fremfor alt gjælder om at gaa ind igjennem, denne Dør, som blev sat aaben ved Jesu Død, da Forhænget i Templet revnede fra øverst til nederst. Døren til det allerhelligste, til Guds Hjerte og Faderens Favn.

Det er Evangeliet, som indbyder til denne Helligdom, som er Frelse for hver, som finder den.

Men har de alle hørt Indbydelsen? Har Evangeliets Røst naaet frem til alle Folk, saa de alle kan benytte den aabne Adgang?

Nei, desværre! Der mangler endda meget derpaa. Mange flere er de, som ikke har hørt om Frelsen i Jesus, end de, som har hørt derom. Mange og forskjellige kan Grundene være til denne rædsomme Kjendsgjerning; men sikkerlig er det en Hovedgrund, at Menigheden saa snart gjorde Kompromis med Verden og blev sin første Kjærlighed utro. Og denne ulykkelige Forbindelse med Verden og dens Magt vedvarer paa de fleste Steder endda paa en grovere eller finere Maade, ja ingen af os er saa fri ligeoverfor det verdslige Væsen, at vi helt og hensynsløst hengiver os i Guds Riges Tjeneste.

Dog, Tiderne er kanske lysere, end de engang var. Der er mere Aand og Liv i Menigheden, der er mere Lyst og Iver efter Hedningernes Frelse. Der er kommet en Trang i manges Hjerter: Raab det ud, raab det ud i al Verden og for alle Folk, at Jesus er død

Digitized by Google

for Syndere, at Forsoningen er skeet, at Frelsen er rede for alle, raab det ud, ja, raab det ud!

Der er „Vækkelse i alle Lande," skrives der. Er der ogsaa Vækkelse hos os? Eller er vi alene blevet liggende blandt de sovende? Det ser helst saa ud, som om store, store Masser af vort Folk er aldeles uberørte af de aandelige Bevægelser, som rister Folkene. Men Vækkelse er nødvendig forat sprænge Verdslighedens Baand og komme ud af Verdens Drømme, saa vi ikke ved Verdens og Verdslighedens Trældom hindres fra den frie Hengivelse af os selv i Guds Riges Arbeide.

Derfor lyder det til os som et Jesu Raab fra Korset og i Døden: Vaagn op, vaagn op, du sovende Kristenhed, og send Evangeliet ud over Jorden! Det er Arbeidet, som skal gjøres for Herren, det er Kampen, der skal føres for hans Rige. Dersom Jesus døde, for at alle skulde faa aaben Adgang til Gud, er det da formeget, om vi sender Bud til alle derom? Dersom det er vor høieste Glæde, at Evangeliet om Jesus er blevet os forkyndt, og vi derved har fundet Livet i Guds Søns Tro, hvorfor under vi da ikke andre arme Syndere samme Glæde?

Lad os vaagne op, som ret er, og ikke længer bedrage os selv. Enten er det bare tomt Snak, at vi har vor Glæde i Jesus, eller da maa vi vise i Gjerningen, at vi drives af hans Kjærlighed til at sende Glædens Budskab videre. Vi kan ikke bare beholde alt for os selv.

Men kanske vi er bange forat miste noget af Frelsen, om vi deler den med andre? Det ser næsten saa ud, som om en trangbrystet og hjertekold Misundelse har grebet mange, som bærer Kristi Navn, saa de frygter, at de mister noget selv, om de deler med Hedningerne. Men vi taber intet; Naaden er høi som Himmelen, dyb som Afgrunden, vid som det uendelige Hav, lys som Solen og endda meget mere. Om Solen skinner for min Næste, blir der Lys nok tilovers for mig. Om mit Øie og Sind fryder sig over Synet af de utallige Stjerners straalende Hærskare, skader det mig, at min Broder har samme Glæde? Nei langt fra; og end mere er Guds Naade og Kjærlighed saa høi og dyb, saa lang og bred, at der er intet tabt, om der er mange, som glædes derved. Tvertimod, hver Sjæl, som frelses, øger de frelstes Glæde, og Lovsangen klinger sterkere

Digitized by Google

og sterkere, indtil den blir som mange Vandes Lyd, eftersom de frelstes Kor øges i Himmelsalen.

Vær derfor med og send Evangeliet ud til Jordens Ender, at Syndere maa komme og nytte den dyrebare Adgang til Faderen, som er kjøbt ved Jesu Blod og Død!

„Gasseren," 1906, Side 273—276.

57. Hedningerne ved Jesu Kors.

Men da Høvedsmanden og de, som var med ham og holdt Vagt over Jesus, saa Jordskjælvet og hvad der skede, frygtede de saare og sagde: Sandelig, denne var Guds Søn! Matt. 27, 54.

Underlige og forfærdelige Ting skede ved Jesu Død: Solen blev formørket, Jorden skalv, og Klipperne revnede, og Forhænget i Templet revnede midtefter.

Men hvad der saaledes foregik i Naturen, er bare smaa Billeder af de Rystelser i Menneskesjælene, som Jesu Død voldte og fremdeles volder.

Jesus døde omgivet af mange og mangeslags Mennesker. Til Skam og Pine var han hængt paa Korset for alles Øine, Venner og Fiender, de, som havde troet paa ham, og de, som havde fattet et uudslukkeligt Had til ham. Blandt dem, som saa paa, var baade saadanne, som ynkedes over ham, og saadanne, som med Kulde og Ligegyldighed var Vidner til hans Lidelser.

Allernærmest ham i Dødsstunden var to Røvere og en Vagt af hedenske Soldater. Lidt længere borte, men endda ganske nær, stod hans Moder og den Discipel, han elskede, og med dem Salome og Maria, Klopas's Hustru, og Maria Magdalena. Ellers heder det: „Men alle hans Kjendinger og de Kvinder, som havde fulgt ham fra Galilæa, stod langt borte og saa dette."

Desuden sværmede og myldrede det af Folk Dagen lang rundt Korset.

Ikke mange har tænkt paa, at næst Røverne var det Hedninger, som var Jesus nærmest i Dødens Stund. De romerske Soldater,

Digitized by Google

som var sat til at holde Vagt ved de tre Kors, saa ingen af de dødsdømte kunde slippe bort, var uden al Tvil Hedninger.

Hvad der skede med disse Hedninger, er ogsaa blevet en Del af Evangeliet; alle de fire Evangelister har noget at fortælle om dem. Vi skjønner bare deraf, at alle Evangelister omtaler dem, at det er ikke noget, som er uden stor aandelig Betydning.

Jesus døde, idet han raabte med høi Røst: Fader! i dine Hænder overgiver jeg min Aand!

Dette Raab og de rystende Tegn, som ledsagede Jesu Død, greb mange af de omstaaende, saaat Lukas siger: Og alt Folket, som var kommet sammen for at se dette Syn, slog sig for sit Bryst og vendte tilbage, da de saa, hvad der skede.

Men det dybeste og sterkeste Indtryk gjorde det altsammen og især det Raab, hvormed Jesus døde, paa Hedningerne ved Korset. Høvedsmanden udtalte, hvad der bevægede sig i hans og kanske ogsaa de andres Hjerter: Sandelig, denne var Guds Søn!

En merkelig Bekjendelse! Og det af en Hedning! Sandelig, her som saa ofte er de sidste blevne de første. Toldere og Syndere og Samaritanere viste ofte Jesus mere Kjærlighed og Forstaaelse end de, som stod meget høiere i Jødernes Agtelse. Og her i hans Dødsstund er det en Hedning, som er den første og den eneste til at prise ham og bekjende Troen paa ham fremfor dem, som vi kunde ventet bedre af. Hvor ofte er ikke denne Sandhed blevet bekræftet i Evangeliets Historie, at Gud udvalgte det som er lavt og ringeagtet og ingenting forat gjøre til intet det, som er noget!

Man siger ofte i de lærdes Bøger, at Høvedsmanden mente ikke saa meget med det, han sagde. Hedningerne lagde ikke saa svært meget i dette Ord: Guds Søn.

Nu vel, lad os se lidt paa dette: Han mente ikke saa meget med det!

Han mente ialfald det, som han ogsaa sagde: Sandelig, denne Mand var retfærdig! (Luk. 23, 47). Og med dette Ord, siger Lukas, „gav han Gud Æren." Det var ialfald ikke noget lidet. Naar en af Rettens Haandlangere, Øvrighedens Repræsentant paa Retterstedet, faa Timer efter at Dødsdommen var afsagt baade af Jøderne og af Pontius Pilatus, erkjendte og udtalte, at Dommen var urigtig og uretfærdig, at Menneskene her havde feilet og Gud

Digitized by Google

alene havde dømt ret og vedkjendt sin den uskyldige, saa kan vel ikke noget forstandigt Menneske sige, at „han mente ikke saa meget med det?"

Allerede dette var i Sandhed meget; og vel var det, om ret mange af dem, som vil gjælde for gode Theologer, kom saa langt ialfald i sin Erkjendelse af Jesus.

Men den hedenske Høvedsmand bekjender uendeligt meget mere om Jesus, end at han var et retfærdigt Menneske. Thi ogsaa i en Hednings Mund har dette Ord „Guds Søn" en høi og hellig Betydning, som ikke kan være mindre end af overmenneskelig Natur og Magt, af guddommeligt Væsen.

Lad saa være, at Hedningernes Guder ikke i Hedningernes Øine var saa ophøiede, som den sande Gud er i deres Øine, som tror paa ham. Det er ialfald det høieste, som Hedningerne kjender. Og at bekjende om en korsfæstet Mand, at han ikke alene er uskyldig og ren, men at han er af guddommelig Natur og Magt, overordnet alle og ikke underordnet nogen paa Jorden, det er ikke noget lidet, som vi kan feie bort med et Kast med Hovedet eller et Strøg med Pennen; det er noget saa gribende stort, at vi knapt er istand til at tro, at det kan være virkeligt.

Og dog er end ikke denne herlige Bekjendelse endda paa lang Vei nær den hele og fulde kristelige Bekjendelse om Jesus. Thi Høvedsmanden ved Korset bekjender ikke, at denne Jesus er hans Frelser. Og det er dog det vigtigste. Men vel er det et Stykke paa Veien. Thi et Menneskes Død kan ikke frelse Mennesker. Derfor er ogsaa dette Stykke saa betydningsfuldt: Han, som døde paa Korset efter Pilatus's uretfærdige Dom, var Guds Søn.

For os i vort Arbeide for Hedningernes Frelse er ogsaa denne Fortælling af stor Betydning og til megen Opmuntring.

Ligesom Paulus siger: Gud er ikke bare Jøders Gud, han er ogsaa Hedningers, saa gjælder det ligedan: Jesus er ikke bare Jøders Frelser, han er ogsaa Hedningers. Høvedsmanden ved Korsets Fod er Vidnesbyrd om den Sag. Kunde det, han saa og hørte ved Korset, bringe ham saa langt i Erkjendelse, som vi ser af Fortællingen hos Matthæus, saa er der vel ingen Umulighed for, at han kunde komme længer? Men kunde denne ene Hedning komme til Troen, hvorfor ikke en til, hvorfor ikke alle?

Digitized by Google

Derfor gaar denne Formaning ud til os fra disse Hedninger ved Jesu Kors, disse Vidner til hans Død: Prædik Jesus Kristus og ham korsfæstet blandt Hedningerne, og det vil være ligesaa fatteligt for dem som for os. Kanske de vil være snarere til at gribe Forsoningens Evangelium end mange af dem, som kalder sig kristne, men som ikke vil bekjende hverken Jesu Guddom eller hans Døds Kraft til Frelse.

Led Hedningerne hen til Kristi Kors, at de kan se ham i hans Kjærligheds Hengivelse; led Hedningerne hen til Jesu Død, at de kan se, hvorledes den uskyldige dør for Syndere; led Hedningerne hen til Jesu aabne Grav, at de kan se, at Jesus er kraftigen bevist at være Guds Søn ved Opstandelsen fra de døde. Da skal det gaa dem som Jøderne, der saa hen til Kobberslangen, som Moses havde opreist, og blev frelste fra Døden. Thi den Helligaand skal visselig vidne for hver den, som ser hen til den korsfæstede Frelser: dette gjorde han for dig, netop for dig. Jesus bøier sit Hoved i Døden og overgiver sin Aand til Faderen, ikke fordi han maa, men fordi han vil; og han vil, fordi han ved Døden og kun ved den kan befri dem, som formedelst Dødens Frygt var i Trældom al deres Livs Tid. Han vil dø og give sit Liv til Løsepenge for mange, fordi han elsker de mange Syndere, som vandrer til Døden og ikke kan reddes derfra, uden at han gaar i Døden for dem.

Dersom du da bekymrer dig noget om at faa din egen Sjæl frelst og derfor ogsaa er bekymret for andre Menneskers Frelse, saa stil dig ved Korset og spørg, hvad behøves der mere for Hedningernes Frelse end dette, at Jesus er død og opstanden for dem? Der behøves kun dette ene, at Evangeliet prædikes for dem, saa de kan se hen til ham, som er ophøiet paa Korset til deres Frelse. Af denne Prædiken kommer Troen, og af Troen kommer Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand.

Du tror, at Jesus døde for dig og alle andre fortabte og fordømte Syndere. Hvorledes kan du da undlade at vidne for dem om Jesus og hans Død?

Lad Hedningerne ved Jesu Kors, disse romerske Soldater, som tog vare paa ham, som blev Vidner til hans Seier i Døden, være os en Tilskyndelse til at prædike Korsets Evangelium blandt Hedningerne.

Digitized by Google

Og lad Høvedsmandens Bekjendelse: Sandelig, denne var Guds Søn! runge med tusindfold Kraft og Klang fra alle troendes Mund udover Jorden, indtil det bruser hen over alle Lande og Folk som mange Vandes Lyd:

Sandelig, denne var Guds Søn, vor høilovede Frelser! „Gasseren," 1906, Side 305—308.

58. Jesus i Rigmandens Grav.

Men da det var blevet Aften, kom en rig Mand fra Arimatæa ved Navn Josef, som ogsaa var Jesu Discipel. Denne gik til Pilatus og bad om Jesu Legeme; da befalede Pilatus, at man skulde overlade ham Legemet. Og Josef tog Legemet og svøbte det i et rent fint Linklæde og lagde det i sin Grav, som han havde ladet hugge i en Klippe, og veltede en stor Sten for Døren paa Graven og gik bort. Matt. 27, 57—60.

Om den rige Mand, Josef fra Arimatæa, siger Lukas, at han var en „Raadsherre, og en god og retfærdig Mand;" han var altsaa et Medlem af selve Synedriet, det Raad, som havde fældt uretfærdig Dødsdom over Jesus; men „han havde ikke samtykket i deres Raad og Gjerning."

Medens Jesus levede, havde Josef ikke været istand til at gjøre noget for ham. Overmagten var for stor, og hverken Josefs Retfærdighed eller hans Penge kunde hjælpe til at afvende den Uretfærdighed, som var Fuldendelsen af Jødernes Vantro og Gjenstridighed: Dødsdommen over Jesus Kristus. Jøderne skulde ikke og kunde ikke undgaa Konsekvensen af det Standpunkt, de havde indtaget ligeoverfor Jesus: naar de ikke vilde tro paa ham, maatte de slaa ham ihjel, „for at gjøre det, som Guds Haand og hans Raad forud havde besluttet skulde ske" (Ap. Gj. 4, 28). Jøderne med sit høie Raad i Spidsen fyldte sine Synders Maal og fik Pilatus til at korsfæste sin Messias.

Og han selv, den høilovede Frelser, led taalmodig Døden. Uden at løfte en Haand forat kalde paa himmelske Kræfter og Legioner af Engle til sit Forsvar, ja uden Knur eller Klage bøiede han sig stille og ydmygt under Lidelsen og sank i Døden som et Lam, der slagtes.

Digitized by Google

Fienderne maatte fylde Syndeskaalen til Randen og tømme den indtil Bærmen og Bunden, og ingen Ven kunde stanse Jesu Lidelsers Løb, før det var stanset i Døden.

Nu led han ikke mere. Gud løste Dødens Veer for ham og opreiste ham fra de døde, saa „han dør ikke mere;" nei, han stiger høiere og høiere i Ære, indtil han sidder ved Faderens høire Haand og bier, indtil alle hans Fiender er lagt til en Skammel for hans Fødder.

Men ligesom der i Jesu store Smerte, Skam og Lidelse var mange smaa Torne, som stak haardt og føltes bittert, saasom Judas's Forræderi og Peters Fornegtelse, var der ogsaa under den overvættes Ophøielse, som blev Jesus tildel, smaa Vennetjenester og Æresbevisninger, der gav hans Hjerte Glæde kanske ligesaa føleligt som den høieste Herlighed. Tænk paa Peters Opreisning af Faldet! Tænk paa Thomas's Tro og Bekjendelse! Og herhen hører den rige Josefs Omsorg for Jesu Legeme, som han fik nedtaget af Korset og lagt i sin nye Grav og vel forvaret bag den store Sten. Josef sparede intet; fint Linklæde og kostbare, vellugtende Urter var ikke for godt, den nye Grav udhugget i Klippen var ikke for kostbar for Vennen, den korsfæstede. Josef frygtede ikke længer noget, hverken Jøderne eller Pilatus, hverken Fare eller Vanære, den korsfæstede var alt for ham nu. Han handlede efter Jesu Ord til Maria: „Mig har I ikke altid." Jesus, Jesus, Jesus var hans et og alt.

Det er rørende at se denne Kjærlighed til den døde; denne ømme Følelse, som ikke vil, at noget skal skade eller skjæmme Vennens og Frelserens Legeme. Kanske blandede der sig deri en Anelse om, at ikke alt var forbi med Jesus, selv om han var død. Vi kan ikke foragte den rige Mands Omhu for den døde Jesus; nei, hvorsomhelst Evangeliet prædikes, skal ogsaa hans Gjerning ihukommes med Ærbødighed, og vi elsker Mindet om ham, som bevarede Jesu Legeme i sin nye Grav.

Men Jesus skulde ikke længe ligge der. En liden Stund og Graven skulde være tom, og intet Gravmæle skulde reises over den Jesus, som Jøderne havde korsfæstet, thi Gud opreiste ham af Graven og „gjorde ham baade til Herre og til Messias." Ikke for den døde, men for den levende, ham, som var død, og se, han er levende i al Evighed, for ham er det Jordens Slegter bøier Knæ, ham er

Digitized by Google

det Æren og Magten og Riget tilhører i al Evighed. Ham er det, vi tilhører, og ham er det, vi ærer med Sjæl og Aand og Legeme, med Sølv og Guld, med alt, vi er og har.

Josef af Arimatæa havde ikke taget feil, naar han hædrede den døde paa bedste Vis, han kunde og vidste. Men bedre er det at ære den levende, som vinker sine troende Stridsmænd frem i Arbeidet for hans Riges Fremgang blandt Folkene paa Jorden. Nu, efterat Jesus er opstanden og opfaren, nu er det ikke Tiden til at smykke hans Grav, var det end aldrig saa herligt; nu er Tiden til at løfte Blikket først opad til ham, som kommer paa Himmelens Skyer, og saa at kaste Øiet ud over den dunkle Jord, hvor endda saa mange Menneskesjæle vandrer i Mørke og bier paa Lys og Liv, som de dog aldrig kan faa, før Guds Rige kommer til dem ved Jesu Kristi Evangelium. Nu er det Tiden til at spørge med Paulus: Herre, hvad vil du, at jeg skal gjøre?

Og han, som lever i al Evighed, skal svare og sige: Jeg vil, at I, som har smagt Syndens Bitterhed og Naadens Sødme, skal være mine Vidner for alle de lidende, sukkende, døende Menneskesjæle udover Jorden, at ogsaa de kan faa kjende Kraften af min Død og blive mine Smerters Løn.

Her er Plads for fattig og rig. Her er nok for alle at gjøre, at give og at lide. Riget, Guds Rige med Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand, skal udbredes indtil Jordens Ender.

Dersom du derfor har Josefs Hjertelag for Jesus, som døde for dig, saa kom ihu hans Kjærlighed til de fortabte, og at han døde for dem alle; og tænk ikke paa at smykke hans Grav, thi den er ikke mere iblandt os; men tænk paa at opfylde hans varme, levende Hjertes første og sidste Ønske, at hans Liv og Lidelse, hans Død og Opstandelse maatte komme alle dem tilgode, som lider og dør, fordi Syndens Ormebid har saaret deres Hjerter. Tænk ikke paa at faa hans Evangelium lukket inde i kolde Stenkirkers Skrin og i døde Menigheders Gravhule, men tænk paa at faa Evangeliets Lys til at skinne med milde Straaler udover Jordens mørke og kolde Egne.

Der spildes ofte dyrebare Følelser og Tanker, store Pengesummer og megen Tid og Kraft paa udvortes Arbeide i Kirke og Menighed, medens Hedningerne dør og fortabes. Mange giver mere til kneisende Taarne og prægtige Kirker hjemme i Kristenheden end de

Digitized by Google

yder til den store Verdenskamp, som kaldes Hedningemissionen. Det synes os ofte, naar vi ser rige Mænd og Kvinder give Tusinder og atter Tusinder til Marmorkirker og deres kostbare Prydelser, at de smykker Jesu Grav, men forsømmer den levende Frelsers Vilje og Bud.

Se efter de Mennesker, som Jesus vil have frelste, men som endda vandrer i Synds og Vankundigheds Mørke! Se paa de opofrende Mænd og Kvinder, som har taget sit Liv i sin Haand og er gaaet ud i de usundeste Lande blandt de vildeste Folk forat prædike Evangeliet om Jesus, og spørg saa, hvor er det levende Arbeide, som springer af Guds Kjærlighed udøst i hans Børns Hjerter, hvor er det Virke, som det er en Lyst at tage Del i for dem, som elsker Frelseren? Er det ikke der ude paa Guds Riges store Valplads, hvor Jesu Disciple i hans Fodspor ofrer Liv og Blod i Kjærlighedens Arbeide for Sjæles Frelse?

Af frelste Sjæle, ikke af døde Stene, bygges det Tempel, i hvilket Herren vil bo i al Evighed. Det er hans rette Æresminde og sande Forherligelse. Og var det priseligt for den rige Josef at pryde den Grav, i hvilken Jesu Legeme hvilede „over Sabbaten," hvormeget mere priseligt at være med at reise Templet af levende Stene, som skal være hans Bolig i alle Evigheders Evighed!

Det er til troende Mennesker, vi taler, til Jesu Venner. Det er af dem, det ventes, at de, selv levende, skal være med i det levende Arbeide, som drives for Guds Riges Udbredelse paa Jorden. Af den helt ud verdslige Rigmand kan ikke ventes bedre, end at han i det høieste viser sin Forfængelighed i at være med at pryde de udvortes Kirkebygninger — sig selv til Æresminde. Men Jesu sande Venner bør se høiere op og følge Kaldet fra Frelseren ved Majestætens høire Side i det høie til at sende Jesu Evangelium ud til Verdens yderste Ender, et Vidnesbyrd om ham, som „døde for vore Synder efter Skrifterne og blev begraven, og opstod paa den tredie Dag efter Skrifterne." „Gasseren," 1906, Side 321—324.

Digitized by Google

59. Et Englebudskab.

Men Engelen svarede og sagde til Kvinderne: Frygter ikke I! Thi jeg ved, at I leder efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her; thi han er opstanden, som han har sagt. Kommer hid, ser Stedet, hvor Herren laa! Og gaar hastig hen og siger hans Disciple, at han er opstanden fra de døde! Og se, han gaar forud for eder til Galilæa; der skal I se ham. Se, jeg har sagt eder det. Matt. 28, 5—7.

Hovedordet i denne Engelens Tale er det store og vidunderlige: „Han er opstanden." Baade det, som staar foran, og det, som følger efter i Teksten, beror helt og holdent paa det store Under, som bevidnes i disse Ord.

Engelens første Ord: „Frygter ikke!" forudsætter, at Opstandelsen og de Tegn, som fulgte den, virkede Frygt hos Kvinderne, som var de første Vidner om den. Det staar om disse Kvinder hos Mattæus: „Og de gik hastig ud af Graven med Frygt og stor Glæde." Og hos Markus staar det endda meget sterkere: „Og de forfærdedes saare," og atter: „Og de gik hastig ud og flyede fra Graven; men Bæven og Forfærdelse betog dem, og de sagde ingen noget, thi de frygtede."

Og intet er rimeligere. Thi det er menneskeligt at frygte for det uventede og ufattelige, men endda meget mere for det overnaturlige og guddommelige. Den Mand er sunket dybere end Dyret, ja er blevet aldeles følesløs, som ikke forfærdes, ja rystes i sin Sjæls inderste, naar Underet fra Gud møder ham.

Underet overvælder vor Fornuft, vækker vor Samvittighed, forvirrer ofte vore Sanser, og vi føler os staaende ligeoverfor en hemmelighedsfuld Magt, som skræmmer ved sin Vælde, og en guddommelig Hellighed og Renhed, som blænder ved sin Glans. Naar himmelske Kræfter griber ind i den synlige og sanselige Verden, blir der løftet et lidet Gran paa Forhænget, som skiller mellem Tiden og Evigheden, mellem det synlige og det usynlige, det nærværende og det tilkommende, og vi fornemmer en Luftning fra de evige Høie, som staar i skjærende Modsætning til Syndens og Verdens Urenhed, og som lokker og drager til den hellige Stad, i hvilken intet urent kan

Digitized by Google

komme ind. Kan det være anderledes, end at „Syndere bæver paa Zion," og at den urene maa „skjule sig for Herrens Aasyn mellem Havens Træer?"

Alle, som har oplevet den mindste Prøve paa, hvad det er at faa Bud fra Gud og stilles frem for ham uden Skjul eller Dække, ved ogsaa, at der følger Frygt med. Det hører kanske allerede det skabte til ligeoverfor Skaberen; i ethvert Fald hører det Syndere til ligeoverfor Herren.

Men Engelen trøster de troende Kvinder, medens han overlader til de vagthavende Soldater at klare Skrækken, som de bedst kan. For de troende Kvinder er der ikke noget at frygte i det, som nu er skeet; thi, siger Engelen, „jeg ved, at I leder efter Jesus, den korsfæstede." De som i Tro og Kjærlighed med den dybeste Smerte og den inderligste Længsel leder efter den korsfæstede, for dem er der i det hele intet at frygte, og mindst af alt er der Grund til Frygt i dette herlige, som Englemund først har vidnet paa vor Jord:

Han er opstanden.

Det er Synd og Død, Guds Straf og Vrede, som er at frygte. Men Jesu Kristi Opstandelse fra de døde er Seier over Synd og Død, er Vidnesbyrd om Forsoning og Fred. Kunde derfor Engelen allerede ved Jesu Fødsel tale om „en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket," saa kan han med dobbelt og mangedobbelt Kraft raabe det ud ved Opstandelsen: Frygt ikke I, som leder efter Jesus den korsfæstede!

Fra Jesu aabne Grav og hans seierrige Opstandelse udgaar det gladeste Budskab, som i det hele kan lyde ud over Jorden. Hvad bedre er der vel at prædike end dette, at Forsoningen er skeet, at Døren til Faderhuset er aaben, at Døden er opslugt til Seier og en herlig Opstandelse ivente for alle, som vil komme og gaa ind gjennem den aabne Dør paa den „friske og levende Vei?"

Jesu Opstandelse er Evangeliets guddommelige Segl og det rette Pant paa vor Frelse og Forløsning. Derfor er den ogsaa et afgjort Pant paa Evangeliets Seier i Verden.

Ved Jesu Opstandelse fra de døde har Evangeliet et Budskab at bringe, som alle Hedninger trænger, og hvis Sandhed ikke er grundet paa kunstige Beviser, men paa en urokkelig Kjendsgjerning. Nu staar det fast: han døde for vore Synder og opstod til vor Retfærdig-

Digitized by Google

gjørelse. Nu skal det prædikes: Døden er kommet ved ét Menneske; saaledes er ogsaa de dødes Opstandelse kommet ved ét Menneske.

Det klare Lys, som ved denne underfulde Begivenhed kastes over vort Liv og vor Død, over vore Grave og Tilstanden efter Døden, slukkes aldrig mere paa Jorden. Gud være evindelig lovet derfor! Hvormange end vil prøve at blæse Lyset ud og berøve Menneskehjerterne Trøsten deraf, det vil ikke lykkes. Langt lettere er det for et Menneske at slukke en eller alle af de lysende Stjerner paa Himmelen end at slukke det Lys, som ved Jesu Opstandelse skinner ind i Syndens og Dødens mørke Nat. Gud har sat det der, og Menneskemagt kan ikke røre det. Og er der end mange, som ikke vil modtage Sandhedens Erkjendelse til sin Frelse, altid vil der dog være Menneskehjerter, som med Lov og Tak og Pris vil tage Sandheden og Frelsen fra Gud ind i sig og leve.

Der er stor Forskjel paa de hedenske Religioner, og der er Forskjel paa Hedninger; men i en Sag er de alle lige og lige hjælpeløse og trøsteløse: der er idel Mørke over Død og Grav hos dem alle. Men naar Evangeliet kommer med Budskabet om Jesu Opstandelse, lysner det for den døendes bristende Øie, ja der falder Straaler af dette himmelske Lys over de hensovedes Grave, og med Glæde vandrer vi om blandt de frelstes Grave, fordi vi ved, at de allerede er hos Herren og har det „saare meget bedre" end vi, som endnu færdes i Taaredalen. Og vi synes at se den Morgen, om hvilken vi synger i Salmen:

Jeg ved mig en Morgen lys og skjøn,
Der synges i Livsens Lunde,
Da kommer han, Guds velsigned' Søn,
Med lystelig' Ord i Munde,
Da vækker han os af Søvne op
Alt udi saa sæle Stunde.

Da træder Guds Søn til Gravens Hus,
Hans Røst i al Verden høres,
Da brydes alt Stængsel ned i Grus,
De dybe Havsgrunde røres.
Han raaber: Du døde, kom herud!
Og frem vi forklaret føres.

Den, som har prøvet den uudsigelige og forherligede Glæde, som

Digitized by Google

dette Budskab fører med sig ved de elskedes Død og de hensovedes Grave, ved, at det er et levende Ord, som vil have samme Værd for alle Hjerter, som i Sorgens Stund aabner sig for det. Han ved, at det er netop, hvad dødelige trænger ved Dødens Komme. Han ved, at det trænges overalt, hvor Mennesker lever og dør. Han ved, at det er forfærdeligt at være Menneske, hvor dette Ord er ukjendt.

Netop dette er en af Hedningernes allerstørste Ulykker, at de ikke kjender Opstandelsens Haab; men det synes for dem, som om Døden allevegne er Seierherre over Livet.

Har du noget Hjerte for dem? Eller er du glad, fordi du har Lyset, og føler dog ingen Længsel efter at glæde andre dermed?

Denne store Sandhed om Jesu Opstandelse og alle de dødes Opstandelse er vi skyldige at bringe ud over al Jorden.

„Gaa hastig bort og sig det," siger Engelen til Kvinderne ved Graven, „sig det til hans Disciple!" Og vi tager det op og lægger til: Sig det til dem alle, sig det til Hedningerne, sig til dem, som er nær, og til dem, som er langt borte! Sig det en og sig det alle I, som tror paa Jesus, som døde for vore Synder; han er opstanden, han er Livets Herre og Dødens Overvinder, i ham er Frelsen, „fuld og hel!"

Og naar vi da engang samles i de dødes Opstandelse med vor Saliggjørelses Fyrste, som blev Førstegrøden af de hensovede, da skal vi prise ham evindelig, fordi han var død, og se, han er levende til evig Tid. „Gasseren," 1906, Side 353—356.

60. Al Magt — alle Folk — alt det, jeg har befalet eder — alle Dage.

Og Jesus traadte frem, talte til dem og sagde: Mig er given al Magt i Himmelen og paa Jorden. Gaar derfor hen og gjører alle Folk til Disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn og lærer dem at holde alt det, jeg har befalet eder! Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende. Matt. 28, 18—20.

Hvor vældige er ikke den opstandne Frelsers Ord til de elleve

Digitized by Google

Apostler, som nu snart skulde staa alene igjen med Guds Riges Sag, eftersom det saa ud og endda ser ud i Verdens Øine!

Stort Kald giver han de elleve, men saa forsikrer han dem ogsaa om, at der er stor Kraft og stort Følge i deres Gjerning; han selv er med, og hvor stor er ikke han!

Mon alle Læsere har lagt Merke til, hvorledes Jesus i denne sin Afskedsbefaling til Disciplene benytter Ordet al og alle med saa stort Eftertryk? Ingen, som engang har følt Tyngden deraf, kan undlade at merke det, hvergang han læser eller hører eller tænker paa disse Afskedsord, som man ogsaa har kaldt Missionsbefalingen.

Al Magt.

Han begynder med dette merkelige Ord, om hvilket man vel isandhed maa sige: Aldrig har noget Menneske talt som denne Mand. Eller hvem har nogen Gang — før eller siden — kunnet sige: Mig er given al Magt i Himmelen og paa Jorden? Har nogen anden nogensinde sagt noget sligt, er han bleven ynkelig tilskamme, og Menneskene har foragtet ham som afsindig. Men den opstandne Frelser har udtalt disse Ord, og hans Disciple har troet ham og adlydt ham og udført hans Befaling, og hverken han eller de er nogensinde blevne tilskamme. Meget mere har han faaet Ære af Faderen, som har sat ham ved sin høire Haand, og Millioner paa Millioner har bøiet Knæ for ham med Frelses Jubel, fordi de har erfaret hans vældige Magt til at frelse fra Døden, ligesom han selv har overvundet baade Død og Djævel.

Dette Ord er den urokkelige Grundvold, hvorpaa Herrens Missionsbefaling er grundet. Lad os begynde med at tro dette Ord og klynge os dertil, naar vi vil drive Hedningemission! Det har saa dyb Betydning, at der er Svar paa alle Spørgsmaal og Løsning paa alle Tvil i den troende Betragtning deraf. Han, som giver Befaling er den, som raader for alle Ting, han styrer de Folk, til hvem Missionærerne gaar; han styrer ogsaa sin Menighed, som sender Missionærerne ud; han aabner Døre, han bøier Hjerter, han frelser de elendigste; han aabner Kilder og udøser Kjærlighed i sine Børns Hjerter, saa de faar baade Lyst og Kraft til hans Gjerning. Han sender Krig og Fred over Jorden, han bryder ned de ydre Gjærder og Stængsler, han lægger banede Veie for sine Sendebuds

Digitized by Google

Fødder, saa de kan gaa, hvor han sender dem. Almagten staar bagom Missionsarbeidet, og Troens Øie ser den, medens den vantro Verden ler og spotter dem, som vover at tro og adlyde Herrens Bud om at virke for Hedningernes Omvendelse. Almagten gjør det umulige muligt og baner Veie gjennem Havet og Floderne, gjennem Skovene og Ørkenerne, og han bruger, hvem han selv vil til at være Veiarbeidere. Han skaffer Midler, han bereder Redskaber; intet fattes, fordi han er den almægtige.

Tro ham derfor paa hans Ord, du Guds Menighed, og gjør efter hans Befaling og gaa ud med Frelsens Evangelium til

alle Folk.

Thi det er det næste, som Jesus betoner i Afskedens Stund: Gaar ud og gjør alle Folk til Disciple!

Og her blir det først Spørgsmaal — tænker jeg — om at vi slaar os for vort Bryst og bekjender vore Synder; thi hvorledes har det været og er det fremdeles med vor Lydighed?

Det er sandt, at der i de sidste hundrede Aar er vaagnet ny Missionsiver blandt de evangeliske kristne. Der brænder en Ild mangesteds, hvor der før var sorte Kul eller graa Aske. Men dersom vi, som burde være blandt de første, er blevne blandt de sidste, og dersom mange af os endda sidder med Hænderne i Skjødet midt paa Arbeidsdagen, hvad hjælper det os, at andre er vaagnet op og allerede længe siden er gaaet hen i Vingaarden forat være med i Arbeidet?

Lad os bekjende vor Synd og Søvnagtighed og faa vor Ulydighed og Sendrægtighed forladt, og saa gaa til Arbeide med al den Kraft, som Guds Aand giver os; thi Arbeidet er stort, det gjælder jo — alle Folk.

Det er en Hovedsag i Kristendommen, at Gud er ikke alene Jøders Gud, han er ogsaa Hedningers, og at han har elsket Verden, d. v. s. alle Folk, ikke bare et Folk, og ikke bare nogle faa Mennesker her og nogle faa der, men alle Folk og alle Mennesker. Hans Kjærlighed rækker til alle og drager dem alle hen til Jesu Kors og den Frelse, som er beredt ved Korset.

Ligeledes er det en Hovedsag i Kristendommen, at den er bestemt for alle Folk, gjør ingen Forskjel paa dem, har Frelse for dem alle, er fattelig for dem alle og vil samle dem alle i Guds Rige. Som Guds Ord giver os denne enfoldige Oplysning om Slegten, at den

Digitized by Google

er af ét Blod, hvorsomhelst den færdes paa Jorden, saa er det ogsaa Evangeliets Opgave at gjøre alle, som tror paa Jesus Kristus, til Brødre, fordi de er „fødte af én Fader."

„Alle Folk," det er et stort Ord for de elleve Disciple paa hint Bjerg i Galilæa, hvor Jesus samledes med dem efter sin Opstandelse. Mange, ja de fleste af disse Folk, som Jesus talte om, var ukjendte endog af Navn for de elleve Disciple. Og ikke saa faa i vore Dage vil ikke vide af, at alle Folkeslag skal være med enten i Menneskeslegten eller i Guds Rige; mange af dem hører til de „laverestaaende Racer," de er ikke virkelige Mennesker, de er bare „en Overgang" fra Dyr til Mennesker, siges der, hvorledes kan de da blive salige?

Men Gud gjør ikke Forskjel paa Folk; men vel maa han klage over dem, som foragter andre i sit farisæiske Sind, idet de roser sig af det, som Gud har givet dem, som om de ikke havde faaet det til Gave.

Men lad det være os en Opmuntring til Tro og en Styrkelse i vort Arbeide, at Jesus har befalet os at gjøre „alle Folk" til Disciple, og at vor Lydighed skal vise sig netop deri, at vi gaar til dem alle med Jesu Daab og Undervisning, saa de alle kan lære at holde

alt det, Jesus har befalet.

Det gjælder at arbeide med utrættelig Flid; thi det er ikke gjort paa én Dag at lære forvildede Hedninger at holde alt, som Jesus har befalet. Vel er det sandt, at hans Bud er ikke svære, og at af alle Lærere er han den enfoldigste; men saa er det ogsaa en sørgelig Erfaring, at vi alle er sløve og sene baade til at tro og gjøre, hvad han befaler.

Det er vor Naturs Forvendthed, Dovenskab og Vranghed, som gjør Arbeidet saa sent og seigt baade hjemme og ude. Naar vi derfor synes, at Hedningemissionen er saa tung og besværlig, saa lad os minde os selv og betænke, om det ikke har taget Herren Tid at lære os at holde alt det, han har befalet; saa kanske vi faar nogen Taalmodighed ogsaa med de arme Hedninger, om de trænger Tid til at lære det enfoldige Evangelium.

Det er ikke lidet alvorligt at betænke, hvor besværligt dette Arbeide dog er, og hvilken Tid det tager. Der er jo i vore Dage mange overfladiske kristne, som mener, at det er snart gjort at prædike Evan-

Digitized by Google

geliet for al Skabningen. Men mon det er ligesaa snart at lære den at holde alt det, som Jesus har befalet?

Det er nyttigt at være belavet paa, at her kræves Taalmodighed og Udholdenhed; at holde paa uden at trættes; at blive træt og søge ny Styrke hos Herren; at blive ved ufortrødent i Medgang og Modgang med Arbeidet, indtil Herren kommer.

Og dertil har vi Forjættelsen: Og se, jeg er med eder

alle Dage.

Det er fjerde Gang i denne korte Tale, at vi har Ordet alle. Og denne Slutning viser tilbage til Begyndelsen. Missionen er bygget paa denne Sandhed, at Magten og Riget er Herrens, den opstandne Frelsers. Dens Fuldendelse og sikre Resultat er garanteret ved denne trofaste Forjættelse, at Herren er med sine missionerende Disciple alle Dage indtil Verdens Ende.

Derfor, Brødre og Søstre i Herren, lad os gaa frem og holde ud i vort Missionsarbeide; thi han er trofast, som gav Forjættelsen, han skal og gjøre det. Amen.

* * *

Siden Begyndelsen af 1904 har de allerfleste af Teksterne for de smaa Missionsbetragtninger i „Gasseren" været tagne af Mattæus' Evangelium. Nu i tre Aar har vi havt Missionstekster nok af dette ene Skrift i det nye Testamente. Og dog har vi langtfra benyttet alle de Ord, som har Anvendelse paa Missionen, endda mindre har vi magtet at komme tilbunds i de Ord, vi har betragtet. Meningen med her at pege paa dette er derfor kun at vise, at Missionen er ikke et mere eller mindre vakkert Tillæg til Kristendommen, noget som vi kan pryde os med ved høitidelige Anledninger; Missionen er en væsentlig og nødvendig Del af Kristendommen, som staar i saadan inderlig Forbindelse med Evangeliets Hjerterødder, at hvor Missionen forsømmes, der tørker Kjærligheden bort, og Aanden udslukkes.

Lad derfor Tanken paa Jesu Missionsbefaling ved Slutningen af hans Liv paa Jorden blive os en kraftig Tilskyndelse til at blive bedre Missionsvenner, med fornyet Kraft og Iver for Hedningernes Frelse.

„Gasseren," 1906, Side 369—373

Digitized by Google

61. Herrens Befaling.

Og han sagde til dem: Gaar bort i al Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen! Mark. 16, 15.

Herren har lært os at bede og befalet os at arbeide for Guds Riges Udbredelse.

Disse to Ting hører derfor nøie sammen, og det ene skal ikke være uden det andet. Det vilde være en daarlig Kristendom, som adskilte, hvad Gud har sammenføiet.

Og dog er der mange, som ialfald vil gjælde for kristne, som nok beder sit Fadervor, men ganske undlader at arbeide for Missionen. Dette er urigtigt. Er vi kristne, saa skal vi ikke bare bede: tilkomme dit Rige! men vi skal ogsaa være Guds Medarbeidere til Rigets Udbredelse over Jorden.

Det er en nokfaa magelig Maade at betragte Guds Rige paa, at vi beder om dets Fremgang og Tilkommelse, og saa overlader vi det til Gud at høre vor Bøn, men vi vil selv intet gjøre for Sagen. Men denne Vei eller Maade er i Virkeligheden hverken Bøn eller Arbeide.

Hvor der er en virkelig Bøn om Guds Riges Komme blandt Menneskene, der er der ogsaa en virkelig Længsel efter denne Bøns Opfyldelse og en oprigtig Vilje til at blive bønhørt, d. v. s. til at blive et Guds Redskab, en Guds Tjener, ja en Guds Medarbeider i Rigets Sag.

Naar du beder, maa du vente at faa det, som du beder om. Beder du om at faa Guds Rige udbredt, saa maa du vente at faa være med i denne Udbredelse, du maa vente at faa din Del af Arbeidet lagt paa dig.

Mange Mennesker beder paa en udvortes og overfladisk Maade, uden at tænke paa Bønhørelsen eller Følgerne af sin Bøn. Alligevel klager de over, at deres Bøn ikke blir hørt. Sagen er den, at de ikke vil blive bønhørte paa Guds Maade, d. v. s. de vil ikke blive sendte ud i Arbeidet.

Naar det gjælder de timelige Ting, synes dog mange at forstaa dette, at naar de beder om dagligt Brød, saa er det en Bønhørelse, naar Herren lader dem faa Arbeide og lægger sin Velsignelse dertil.

Digitized by Google

Men er det anderledes i det aandelige? Naar du beder om aandelige Gaver, saa maa du være villig til at tage imod dem og bruge dem. Beder du om Tro og Aand og Liv og alle aandelige Goder, saa gaa ogsaa til Ordet og faa dem ved Ordets Læsning, Hørelse og Betragtning. Beder du om Vækkelse i Menigheden eller Byen, saa gaa hen og arbeid for Vækkelse. Beder du om, at Herren vil forbarme sig over fattige og lidende, saa gaa hen og øv Barmhjertighed med Glæde.

Saaledes skal Bønnen bedes og Bønhørelsen gives. Du maa selv være delagtig personligt og levende i begge Dele. Og ganske isærdeleshed er dette Tilfælde med Missionsbønnen og Missionsbefalingen. De hører nøie og inderligt sammen, saa at den, som beder, arbeider, og den, som arbeider, beder ogsaa.

Derfor blir det først rigtigt med os, naar vi ikke længer som Moses beder: Herre, send en anden! men som Esaias siger: Herre, her er jeg, send mig!

Sagen hænger saaledes sammen: Jesus er Konge, og han har sit Rige paa Jorden. Dette Rige er bestemt til at omfatte alle Folk og Lande, alle Stammer og Tungemaal. Fra Hav til Hav, fra Floden indtil Jordens Ender skal Riget strække sig. Riget kommer, d. v. s. gaar frem og udbreder sig, indtil det kommer frem til Jordens yderste Ender. Men Rigets Komme sker ved Evangeliets Prædiken. Men denne Prædiken sker ved Jesu Disciple.

Jesus er selv paa Jorden; han har sit Legeme her, og han er i sit Legeme. Dette Legeme bestaar af dem, som allerede er „indtagne" eller „erobrede" af Jesus. Det er Samlingen af alle hans sande troende. Dette Legeme er Jesu Redskab, som han bruger til sit Riges Udbredelse. De troende er hans frivillige Hær, som arbeider og kjæmper for Riget, drevne af den Helligaand.

Derfor er dette Jesu kongelige Befaling til Disciplene eller Menigheden: Gaar bort i al Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen! — Gaar hen og gjører alle Folk til Disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn og lærer dem at holde alt det, jeg har befalet eder!

Jesus sagde først til os: Kom hid til mig! Nu siger han: Gaa bort, ikke fra mig men med mig; thi selv vil han være med, ja gaa foran i dette Arbeide. Han aabner Døre og baner Veie for Evan-

Digitized by Google

geliet ved sin almægtige Styrelse, saa der kan blive Anledning for hans Disciple til at komme frem med Evangeliets Prædiken. Han ledsager dem ogsaa paa tunge Veie, som de maa gaa, og giver Lyst og Mod, Kraft og Udholdenhed ved sin Aand.

Nu kommer da Spørgsmaalet til os alle, som vil være kristne: Adlyder vi Herrens Befaling? Gaar vi i Herrens Krige? Prædiker vi Evangeliet for al Skabningen?

Det er ikke Spørgsmaal om vi omgaaes kristeligt i den kristne Menighed, men om vi arbeider for Ordets Prædiken udenfor Menigheden. Thi at „gaa bort" og prædike Evangeliet, er netop ikke at blive hjemme og høre Evangeliet prædiket eller sørge for dets Bevarelse, hvor det allerede har lydt i lange Tider og samlet Menighed. Det ene skal gjøres og det andet ikke forsømmes. Alle skal vi være delagtige i at bevare og opholde Ordets Prædiken hjemme; alle skal vi ogsaa være delagtige i at sende Evangeliet ud til Hedningerne.

Lad det blive klart og alvorligt for os dette, Venner, at Hedningemissionen er ikke et Menneskepaafund, som vi kan gjøre med, som vi vil: Vil vi være med, saa godt og vel; vil vi ikke, saa er ikke det nogen Synd. Nei, saaledes staar ikke Sagen. Det er Guds og vor Herres Jesu Kristi Befaling, som vi maa tage til Hjerte og adlyde, om vi ellers skal befindes som tro Husholdere over Herrens Gaver.

Det er Ulydighed og Synd, om nogen ikke er med i Missionsarbeidet blandt Hedningerne. Gud vil det, at hans Undergjerninger skal fortælles blandt Hedningerne og hans Navn lovsynges blandt Folkene indtil Jordens Ender. Og det hører med til selve Menighedens Grundlæggelse og de Tegn, som ledsagede Aandens Udgydelse, at Guds store Gjerninger blev omtalte i alle Tungemaal.

Vi fik ikke Evangeliet forat stanse det i dets Gang gjennem Verden. Det kom til os paa sin Vei, ledet og styret af Herren, forat vi skulde sende det videre og ledsage det paa Veien længere frem gjennem Verden.

Lad os derfor drive Hedningemission for Herrens Skyld, efterdi han har lagt denne velsignede Tjeneste paa os. Lad os bringe vore Gaver til Hedningemissionen for Samvittighedens Skyld, at vi kan være Herren til Velbehag.

Digitized by Google

Mange tænker bare paa Missionærerne, naar de giver til Missionen; de kjender Missionærerne og de ynkes over dem og vil gjerne hjælpe dem i deres tunge Arbeide. Og af denne Grund giver de til Missionen. Dette er baade ret og godt; men Hovedsagen er at give for Herrens Skyld.

Andre tænker især paa Hedningerne og deres store timelige og aandelige Nød, og de missionerer af Medlidenhed med Hedningerne. Ogsaa dette er ret og kristeligt; men Hovedsagen er at missionere, fordi Herren har befalet det.

Missionen er væsentlig Gudsrigets erobrende Virksomhed og bestaar først og fornemmelig i at prædike Evangeliet, hvor det før ikke har været hørt, og siden i at være de kristne af Hedningerne behjælpelige med Menighedsdannelsen.

Lad os prøve at vokse frem til Mands Modenhed ogsaa i dette Stykke, saa vi driver Hedningemissionen ikke som et Ekstraarbeide, som kan gjøres ved en eller anden festlig Anledning, men som en Del af vort daglige Kristenliv og stadige Menighedsarbeide.

„Gasseren," 1902, Side 161—164.

62. Juleglæden og Hedningemissionen.

Og Engelen sagde til dem: Frygter ikke! Thi se, jeg forkynder eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket; thi eder er idag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad. Luk. 2, 10. 11.

Det er forunderlig deiligt at være rigtig glad, at blive varm om Hjertet og føle, hvorledes det udvides, naar alt er lyst og skjønt og rent og ædelt; det er værdt mange lange Tiders Lidelser, og det opveier dem fuldkommen. Et Øieblik af Salighed hos Gud er nok til at borttage de bitreste Minder og de langvarigste Lidelser.

Alle Mennesker længes efter Glæde. Som Planterne vender sig mod Solen og strækker sig efter den, saa stunder et Menneskehjerte efter Glæde. Og dog er der faa Mennesker, som virkelig finder Glæde. De fleste synes ikke at fatte, hvor den er at finde; og i sin Forblindelse tager de Syndens timelige Nydelse og dens beru-

Digitized by Google

sende Lyst istedetfor Glæden; og saa stænger de Glæden ude fra Hjertet og berøver sig selv Saligheden.

Nu kommer snart Julen tilbage med sit glade Budskab og salige Evangelium. Den kommer for at bringe Glæde, hvor der før var bitter Sorg eller kold, isnende Ligegyldighed, eller brændende Nydelsessyge. Den kommer for at fornye og gjenoplive Glæden, hvor den allerede findes, i Guds Børns Hjerter.

Thi evig ungt og evig kraftigt er Englebudet: Se, jeg forkynder eder en stor Glæde; thi eder er idag en Frelser født. Al virkelig Glæde paa Jorden og blandt Menneskene har sin Kilde i dette Budskab, eller rettere i det Barn, som der tales om. Fædrene skuede fremover mod dette Barn, glædede sig til dets Fødsel og saa nyt Haab for den faldne og forvildede Menneskeslegt i ham, som skulde fødes i Betlehem. Og da han var født, blev han en Glædens Kilde, en Salighed for alle dem, som saa ham og prøvede hans frelsende Magt. Mange har nok prøvet at finde Glæde andetsteds og paa anden Maade end hos Barnet i Betlehem og hos Forsoneren paa Korset; men over al deres Glæde var der et Forsængelighedens Merke, som gjorde Glæden saa tom og Hjertet saa bange endog midt i Nydelsens Stunder; og Ormen gnavede paa Hjerteroden ogsaa da, naar der var Smil paa Læben og Latter i Munden.

Nei, det er Evangeliet alene, som gjør Hjertet glad, fordi det giver Frelse fra Synden, Fred med Gud og Haab i Døden. Og Julen, Julen kommer og vil opfriske det for alle dem, som kjender det før. Og for dem, som endnu aldrig har prøvet, hvad glad Hjerte er, vil Gud atter frembyde Glæden som sin frie, uforskyldte Gave i „den Herre Kristus i Davids Stad."

Vi ved, at mange af „Gasjerens" Læsere har prøvet og smagt denne sande, evige Glæde. Eller var det ikke Glæde, da „et Menneske var født til Verden," et Guds Menneske, frelst og saligt i Jesu Tro og Guds inderlige Kjærlighed, som udøstes i Hjertet ved den Helligaand? Eller har nogensinde nogen taget Barnet Jesus paa sine Arme, som den gamle Simeon, uden ogsaa at maatte prise Gud sammen med ham? Det er aldeles umuligt; hver den, som fandt Barnet, fandt ogsaa Glæden; thi alt det urene, syndige, forkrænkelige forsvandt, og alt blev lyst og rent, ædelt og uforkrænkeligt ved det hellige Barn, som er Guds Søn og alle Folks Frelser, „et Lys til

Digitized by Google

at oplyse Hedningerne og til en Herlighed for Guds Folk, Israel."

Og om der er nogen, som læser dette, og som endda ikke har smagt virkelig Juleglæde, saa ved vi ogsaa dette, at Herren ogsaa denne Gang har denne kjærlige Hensigt med Julens Komme og Julevangeliets Prædiken, at rense Hjerterne og fylde dem med Glæde ved Frelseren, den Herre Kristus. Thi Glæden er ikke bestemt for nogle faa, men for alle, bare de vil aabne op for ham, som staar for Døren og banker: Luk op, luk op, at Frelse og Fred, Kjærlighed og Glæde kan komme ind og gjøre dit fattige Hjerte saa rigt, saa rigt ved Guds salige Naade! Betænk, Ven, du har ikke Raad til at lade den bankende Frelser gaa bort fra din stængte Dør, du trænger al den Glæde, du kan faa, luk op, luk op!

O, det er ikke saa haardt at tage imod Frelseren nu, som du tror. Det er jo et lidet Barn, som vender et bedende Blik op til dig og rækker smaa Arme ud imod dig. Tag ham, og læg ham op til dit Hjerte, og du skal erfare, at Jesus har Glæde at give, fordi han bringer Frelse og Fred til hver Menneskesjæl, som giver ham Rum.

Kunde vi alle bare blive ret gjennemglødede af denne sande Juleglæde, Glæden over vor Frelser, Glæden over vor Opreisning af Faldet, Glæden over det nye Gudsbillede, som er sat ind iblandt os og har givet Guds Velbehag i Menneskene paanyt, Glæden over det evige Livs Haab for Forkrænkelighedens Børn, da skulde der sandelig blive Liv i vor Hedningemission ogsaa. Ja, et glad Hjerte er ikke trangt, saa det ikke under andre Glæden med sig. Det er udvidet, det er rummeligt, det trænger nogen anden til at dele sin Glæde med. Har det glade Budskab virket Glæde i vore Hjerter, da blir vi sandelig ivrige for at bære det ud til dem, som endda ikke har smagt Glæden i Herren. Ja, da hafter det med at faa flere glade og salige, naar vi har prøvet lidt af Glæden selv.

Derfor passer Juleglæden og Hedningemissionen saa godt sammen. Ja, Julen er rigtig en Missionsfest; thi den er jo som den klare Morgen, da svindende Stjerner og rødmende Morgengry bebuder den sollyse Dag, som just bryder frem over Jorden. Se i Øst, det rødmer allerede; se mod Vest, og kold og mørk er endda Natten; men Solen kommer og alt bades i Lys og klædes i dens Glans. Saaledes kommer Julen „med Solhverv for Hjerterne bange," og

Digitized by Google

de første Straaler af den frembrydende Sol bebuder lys Dag for al Jorden. Jesus er født, Frelsen er her, Frelsen for alt Folket, Frelsen for alle Mennesker; lad Budet derom gaa ud over al Jorden og indtil dens fjerneste Egne.

Og hver den, som selv er bleven glædet, skal være med at sprede denne Glæde. Thi det er, som skrevet staar: „Aanden og Bruden siger: Kom! Og hvo som hører, sige: Kom! Og hvo der tørster, komme, og hvo der vil, tage Livsens Vand uforskyldt!" Mon nogen kan hindre den glade fra at synge, og den frelste fra at prise Gud? Saa skal alle frelste i Julens Glæde forene sin Røst og synge Herrens Pris, saa den høres indtil Jordens Ender.

Trænges det ikke, at der høres Lovprisnings Røst for vor Gud ud i mørke Hedningeland? Aa jo, det trænges. Hør bare Smertesskrigene fra trælbundne, lidende Menneskehjerter, sukkende under Afguderiets forfærdelige Trældom! Hør, hvor det stiger som Havets Brusen mod Stranden, i uendelig Længsel efter Fred og Forløsning! Eller har du intet aandeligt Øre, ingen aandelig Hørsel? Har du nogen Glæde, saa del den med dem, som lider; du mister intet derved, du sætter bare Glædens Pund paa Renter og faar det mangedobbelt forøget.

Dette er det Sind, hvormed Hedningemissionen skal drives. Vi maa finde Frelsen selv og have vor Glæde i den forat kunne dele med andre, hvad Herren har givet. „Hvad jeg har, giver jeg dig," siger Peter til den halte Mand ved Tempeldøren. Dette er Billedet af Menigheden ligeoverfor Hedenskabet; den kan og skal give, hvad den har, det Guds saliggjørende Evangelium; og den har kun da Kraft og Evne til at sende Evangeliet ud, naar den selv har erfaret dets frelsende Magt paa sit Hjerte.

Men Julens Evangelium fylder ikke bare vore Hjerter med Glæde, saa vi blir villige til at dele Frelse og Glæde med alle. Juleevangeliet lægger ogsaa Ansvaret paa os for Guds Riges Udbredelse indtil Jordens Ender. Thi hvem er det Barn, som er født, og den Søn, som er os given, uden den Folkefrelser, hvis Rige herfker fra Hav til Hav, fra Floden indtil Jordens Ender? Og det staar jo, at den store Juleglæde skal vederfares „alt Folket," og Englene synger om „Fred paa Jorden" og „i Menneskene en Velbehagelighed." Det betyder, at der skulde ikke være nogen anden Grænse for

Digitized by Google

Glæden og Freden og Guds Velbehag end for Jorden og Menneskeslegten. Lad derfor Guds Menighed vaagne op til at kjende Julens Glæde og Julens Ansvar; thi til os er det betroet at sende Evangeliet ud til alle Folk.

Og I Guds Tjenere i Menighederne, som prædiker Evangeliet i Englenes Sted, ja i Kristi Sted, lad Julebudskabet faa ret Kraft og Klang i Prædikenen, saa det kan lyde i Aands og Krafts Bevisning og bringe Hjerterne til at banke høit af Fryd og udvide sig i de troendes Barm, saa de ikke kan holde Glæden inde, men maa prise Herren lydeligt og sende det glade Budskab stedse længere ud, at der kan blive glædelig Jul hjemme i Kristenheden og længst ude i fjerne Hedningeland. Lad os virke og kjæmpe og lide for den glade Dags Komme, da Frelserens Fødsel feires med Glæde blandt alle Folk, da hele vor Jord med alle dens Stammer og Tungemaal ligger i de lyse, rene og salige Straaler af Guds Solskin.

Vi ønsker vore Læsere en glædelig Jul, og vi ved, at de kan ikke have den, uden de finder den ved Jesu Hjerte. Saa kan de heller ikke beholde den, uden de søger at udbrede den overalt, hvor der endda er lidende Mennesker, som ikke kjender det Lys, som oprandt i Betlehem hin Julenat, da Jesus blev født, og Englene sang Guds Pris. „Gasseren," 1901, Side 209—212.

63. Julelyset.

Et Lys til at oplyse Hedningerne og til en Herlighed for dit Folk Israel. Luk. 2, 32.

Den gamle Simeon fik se Julelyset; og hvor glad han blev, den gamle Mand. Han havde biet saa længe og bedet saa ofte, at han maatte opleve dette at se Messias; der var blevet en stadig Længsel i hans Sjæl efter „Israels Trøst," om hvem Profeten havde sunget: Trøster, trøster mit Folk, siger eders Gud, taler venlig til Jerusalem og raaber til det, at dets Strid er fuldendt, at dets Skyld er betalt, at det har faaet af Herrens Haand dobbelt for alle sine Synder.

Og medens han vandrede i saadan stadig Længsel, virket af den Helligaand, som var over ham, var den Forvisning givet ham ved

Digitized by Google

Aanden, at han ikke skulde se Døden, før han fik Herrens Salvede at se.

Saa kom en Dag Aandens Drift over ham, at han maatte gaa til Templet. Han maatte derop, intet kunde holde ham tilbage. Han forstod, hvad det var, hans Livs Længsel, hans Dages Maal var opfyldt, idag — idag skulde han se Herrens Salvede.

Og se der — indad Porten kommer der en Mand med sin Hustru, den unge Kone bærer et Barn i sine Arme, Simeons Opmerksomhed vækkes, han gjennemstrømmes af de underligste Følelser: Israels Haab, Israels Trøst, Herrens Salvede! Gamle Simeon maa derhen, nogle faa Ord med Maria er nok for ham, det er Opfyldelsen af alle hans Længsler, det er jo Messias!

Da tog han ham paa sine Arme og prisede Gud og sagde:

Herre! nu lader du din Tjener fare i Fred, ligesom du har sagt; thi mine Øine har seet den Frelse, som du har beredt for alle Folks Aasyn, et Lys til at oplyse Hedningerne, og til en Herlighed for dit Folk Israel.

Ingen Svanesang er fagrere og ingen Død skjønnere end denne. Det er den gamle Pakts egte Søn, som troende bøier sig for det nyfødte Barn, som skal bringe den nye Tid for Guds Folk, og saa gaar bort med Fred fra det Jordeliv, som har været ført i Guds Naades Samfund og i et Haab, som har holdt den gamle ung, og som ikke skuffer ham i Dødens Stund.

Lykkelige, salige Simeon, din Død er en herlig Indgang til Livet, og dine Afskedsord er en mægtig Profeti og en liflig Bekjendelse, som end den Dag idag staar som et Banner for Folkene og for Guds Menighed:

Mørket er forganget, og det sande Lys skinner allerede.

For Simeon kom der Lys ved Aftenstid; og for os er hans Vidnesbyrd blevet en lysende Sol, som skinner al Dagen og viser Vei for Guds Menighed frem igjennem Aarhundreders og Aartusinders Arbeide.

Thi i Messias kom Herrens Frelse ikke alene for Israel, men for alle Folks Aasyn, et Lys til at oplyse Hedningerne og til en Herlighed for Guds Folk Israel.

Og ligesom Simeon, naar hans gamle Øine havde seet Herrens Frelse, maatte synge og juble for Herren og vidne høilydt om Frelse-

Digitized by Google

ren, saaledes er det Guds Menigheds rette Art, naar den har faaet Lyset fra Gud i sit Hjerte, at sætte det høit paa Lysestagen, at det kan skinne ud gjennem Verdensnatten, at mange maa fornemme dets Skin og finde frem til Fredens Hjem og Salighedens Havn.

Thi Jesus er isandhed et Lys til at oplyse Hedningerne, det sande, rette Julelys, som endda brænder og skinner i det saliggjørende Evangelium og bringer Juleglæde ud over al Jorden.

Thi endda er det sandt, hvad Profeten siger: Se, Mørke dækker Jorden og Mulm Folkene, saalangt som Hedenskabet og dets forfærdelige Jammer ligger trykkende over Menneskene og berøver dem baade timelig og evig Lykke: Kun hvor Evangeliet lyder og troes i Verden, skinner der Lys ind over Menneskehjerterne, og sand Lykke og Glæde skabes i dem.

Guds saliggjørende Evangelium har dog en vidunderlig Magt!

Det aabenbarer Faderen og Faderens Kjærlighed; og hvilken uendelig Fylde af Lys til at oplyse Hedningerne ligger ikke deri! Se bare, hvorledes Hedningerne uden Evangeliet lever formedelst Dødens Frygt under Trældom al deres Livstid. Aldrig ihukommer de Gud saa levende som paa Ulykkens og Sygdommens og Dødens Dag. Da fornemmer de hans Vrede, da skjælver de for hans Grumhed, da tyr de til sine Præster og Troldmænd og spørger: Hvad vil Guderne have, hvad Offer skal vi bringe, hvorledes skal vi afvende deres Vrede? Da famler de som den blinde efter en Væg og stirrer forgjæves ud i den truende Fremtid; men der er intet Svar, ingen Trøst, intet Haab. Sjælen gyser ligeoverfor det kulsorte Bælgmørke og skjælver i Følelsen af sin Uvidenhed og Afmagt.

Men Evangeliet om Guds Kjærlighed i Kristus Jesus er Lys i Mørket; Guds Fadernavn er en Sol over de arme, frygtagtige Hjerter, som smelter Frygtens kolde Is og vederkvæger de vansmægtende Hedningesjæle.

Evangeliet aabenbarer vor Jammers sande Kilde, som er vor Synd, men det viser os ogsaa Syndens Forsoner og Veien til Guds Hjerte og hans Naade. Og lykkelig er den forlorne Søn, som optager ogsaa dette Lys i sit Hjerte og siger: Jeg vil staa op og gaa til min Fader og sige til ham: Fader, jeg har syndet mod Himlen og for dig og er ikke længer værd at kaldes din Søn. Thi sandelig, den som vandrer i dette Lys, han skal finde frem til det sande og rette

Digitized by Google

Faderhus, hvor han skal blive modtaget med aabne Arme og i Syndsforladelsens Salighed finde Faderens Hjerte.

Evangeliet kommer med Opstandelsens herlige Budskab for alle Dødens Børn og spreder Lys over Grav og Evighed, hvor før alt laa i Mulm og Mørke for den arme Hedning. Der er en Morgen bag Dødsnatten, der er en Solopgang bag Gravhøien. Lys — herligt Lys til at oplyse Hedningerne i dette Evangelium.

Hvad skal vi gjøre med Julelyset, Venner?

Vi venter jo at tænde det for os selv igjen i Julen, som kommer. Vi haaber atter at kunne faa glæde os i Jesusbarnet og faa trøste vore Hjerter med det dyrebare Juleevangelium. Ikke sandt, der er ingen af os, som vil undvære det? Det Barn, som er os født, den Søn, som er os given, skal atter samle os rundt sin Krybbe, og vi skal fryde os, fordi vi kjender vor Herres Jesu Kristi Naade, at han for vor Skyld blev fattig, der han var rig, forat vi ved hans Fattigdom skulde vorde rige.

Men er det alt? Skal vi tænde Julelyset for os selv — og lade Hedningerne sidde i Mørket?

Et Lys til at oplyse Hedningerne, stod der; skal det da skinne bare i Guds Menighed? Skal det ikke skinne ud gjennem Ruderne til dem, som færdes ude i Mørket?

Aa nei, Guds Kjærligheds Lys er ikke bestemt til at nydes bag stængte Døre og lukkede Lemmer. Send det ud, du Guds Menighed, du har jo seet Frelsen, som Gud beredte for alle Folk, lad da alle Folk høre Frelsens Evangelium og se det Lys, som Gud har tændt for at oplyse dem!

Kort er vort Liv, saa og flygtige er Dagene og Timerne. Snart kommer Tiden til at fare herfra. Hvad har vort Livs Virke været, og hvad er det? Har vi spredt Lys paa vor Vei? Har vi været med at tænde Lys for Hedningerne og baaret det ud til de mørke Lande? Eller har vi stængt for Lyset og siddet iveien, endog medens vi sad paa Kirkebænk i Guds Menighed?

Det er godt, Broder og Søster, at kunne fare herfra i Fred; men hvorledes k a n vi det, dersom vi med al vor Kristendom dog har skygget for Lyset og stængt det inde, at det ikke skulde naa dem, til hvem det var bestemt? At undlade at sende Evangeliet til Hedningerne, det er dog at forholde den fattige hans Brød og den faderløse hans Arv.

Digitized by Google

Men end lever vi, end er det Dag, end er det Jul for os. Lad os gjøre som gamle Simeon, tage Barnet paa vore Arme og løfte det høit til Vidnesbyrd for al Verden om Frelsen fra Gud, og vi skal erfare ny Juleglæde, naar Julelyset skinner for flere Sjæle og sender sine Straaler videre ud i Nattens Mørke. Da skal vi faa ny Glæde i Englesangen:

Ære være Gud i det høieste,
og Fred paa Jorden,
i Menneskene en Velbehagelighed!

„Gasseren," 1903, Side 178—181.

64. Det uundværlige.

Men ett er fornødent. Luk. 10, 42.

I Missionen som i alt andet Arbeide er der noget, som er det uundværlige, noget uden hvilket Arbeidet ikke kan drives.

Hvad er det?

Aa, siger den praktiske Mand, jeg ved, hvad det er. Det er Penge; uden Penge kan man ikke drive Hedningemission. „Gasseren" vil ud og tigge.

Men bi nu lidt!

Du siger, at man kan ikke drive Hedningemission uden Penge; er det da sikkert, at du kan drive den med Penge? Om du havde aldrig saa mange Millioner, mon du kunde drive Hedningemission?

Om Pengene kan man sige, at de er nødvendige, om man har det uundværlige; men de er unyttige, om man ikke har det ene fornødne. Penge har aldrig frelst en Sjæl eller drevet en eneste virkelig Missionær ud til Hedningerne.

Hvor Pengene er blevet det ene fornødne i Guds Riges Arbeide, der har man bare et Skin af Arbeide, ikke Virkelighed. Man kan vel kjøbe et vist Slags Arbeidere og et Skin af Arbeide for Penge; men de egte Arbeidere maa have en anden Drift og en anden Kraft end Penge, ellers er de jo ikke egte.

Det er ikke saa længe, siden vi hørte en Professor i Theologi tale om et kristeligt Arbeide; han sammenlignede Arbeidet med en Fa-

Digitized by Google

brik med stort og kostbart Maskineri; og han sammenlignede Guds Ord og Aand, som skulde drive Arbeidet, med den vældige Vandkraft, som i Form af et Fossefald væltede med Sus og Brus udover Fjeldsiden. Alle Hjulene i Fabriken stod stille, sagde han, trods Vandkraften, saa længe der ingen Forbindelse var mellem Kraften og Hjulene. Saaledes med det kristelige Arbeide; der maatte Forbindelse til mellem Guds Aand og Arbeidet, og denne Forbindelse, som bragte Kraft i Arbeidet — var Pengene. Lad nu Pengene komme, saa gaar det!

Nei, det gaar ikke.

Thi Penge bringer ikke nogen Forbindelse mellem Aanden og Arbeidet. Det uundværlige i det kristelige Arbeide er ikke Pengene. Det uundværlige er en Kraft, som kan skaffe baade Personer og Penge, og som kan tage baade Personerne og Pengene i Guds Tjeneste og i sin Tjeneste og lade dem virke til det rette Maal.

Personer maa vi have, Penge maa vi ogsaa have forat kunne arbeide; men det uundværlige, uden hvilket hverken Personer eller Penge nytter til noget, hvad er det?

Gud er her; Guds Aand er her; Mænd og Kvinder er her; Penge og Gods er her. Hvad binder sammen det ene med det andet, saa Personerne og alt, de er og har, kommer ind i Guds Tjeneste og Arbeide?

Det gjør Troen.

Jesus sagde: Dersom du kan tro; alle Ting er mulige for den, som tror.

Frygt ikke, tro kun! Dersom du tror, skal du se Guds Herlighed.

Uden Tro er alt kristeligt Arbeide umuligt; i Tro kan det alt blive gjort, ogsaa det, som synes os saa umuligt. Personerne vil komme og Pengene vil komme og Kraften og Udholdenheden og Taalmodigheden vil komme, hvor Troen er; uden den vil intet komme og intet holde ud og intet række til.

Troen er det uundværlige.

Den er lige nødvendig for Missionærerne som for Missionskomiteen og for Menigheden. Den er nødvendig, naar det gaar godt, og naar det gaar daarligt efter Menneskers Maal. Den trænges hjemme, og den trænges ude. Uden den kan man ikke begynde, ei heller fortsætte, ei heller fuldende noget i Guds Rige.

Digitized by Google

Derfor er ikke „Gasseren" ude for at tigge. Nei, om det er muligt, er den ude for at give, ialfald for at uddele en Gave fra Gud. Den har jo intet af sig selv; men gjerne vilde den udrette samme Tjeneste som Disciplene i Ørkenen, om hvem det staar, at Herren gav dem, forat de skulde give til Folket. Og det lille, som Herren gav, vokste og blev nok, ja, mere end nok til alt Folket.

Frygt ikke, tro kun!

Der er baade en guddommelig Befaling og en guddommelig Forjættelse om Missionsarbeidet, som skal drive alle kristne baade til at begynde og fortsætte dette Arbeide. Lad ingen Tvil eller Frygt snige sig ind her. Herren har befalet os at prædike Evangeliet for alle Folk, og han har selv lovet at være med, indtil Verket er fuldendt. Tror vi dette? Tror vi denne Befaling og denne Forjættelse?

Saa maa vi adlyde den.

Der er ingen Mening i at tro, at Herren har givet os en Befaling og saa at lade den staa i Bogen som et dødt Bogstav, som ikke vedkommer os det allerringeste. Troen og Troens Lydighed hører sammen. Tro Ordet, og handle derefter!

Ja, siger du, den, som vil være Missionær, maa tro Ordet; men jeg maa være hjemme, hvad har jeg med den Sag at gjøre? Med andre Ord, du vil ikke tro, derfor vil du heller ikke gjøre efter Ordet.

Det er aldeles vist og sikkert dette, at Gud har befalet os at missionere. Vi kan ikke komme bort derfra; han vil det, saa maa vi ogsaa ville det.

Men, siger du, jeg føler hverken Kraft eller Lyst dertil. Om Gud krævede Missionsarbeide af mig, saa gav han mig vel Lysten og Kraften.

Ja, det gjør han. Han giver dig Kraften og Lysten. Paulus siger: Kristi Kjærlighed tvinger os. Har du faaet noget af denne Kjærlighed? Har du ikke, hvordan er det da med din egen Frelse? Dette blir alvorligere og betænkeligere efterhvert. Thi dersom Troen har frelst dig, saa maa du vel elske meget. Thi den, hvem meget er tilgivet, elsker meget; og er du frelst, saa er sandelig meget tilgivet dig; thi du ved jo, du har syndet meget. Paulus siger: Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Helligaand, som er os given.

Ikke kan du og ikke behøver du at frembringe Kjærligheden selv; Gud udøser den i de troendes Hjerter; du faar den, bare du tror.

Tro paa Jesus!

Digitized by Google

Da blir du ivrig og brændende for Missionen. Thi den ene døde for alle, forat de alle ikke mere skal leve sig selv, men ham, som er død og opstanden for dem. Tro paa Jesus og hans Død for dine og Verdens Synder. Troen paa ham, at han vilde lide for alles Frelse, og Troen paa hans Opofrelse og Kjærlighed skal frelse dig og give dig Kraften og Lysten til at være med i Arbeidet for alle Menneskers Frelse. Tror du, saa faar du Kraften og Lysten, som du ikke havde.

Gjælder dette bare Missionærerne?

Det gjælder aabenbart alle kristne. Alle, som er frelste, har faaet Kristi Sind, som er dette: Naar jeg blir ophøiet fra Jorden, vil jeg drage alle til mig. Det er ikke bare nogle saaatsige særskilte kristne, som har dette Sind, at de „søger at vinde Mennesker," det hører dem alle til, de jager alle derefter. Med Troen paa Jesus Kristus følger Kristi Sind; er det ikke tilstede, saa er ikke Troen der.

Til denne Tro hører ogsaa den faste og urokkelige Forvisning, at Arbeidet vil lykkes. Den, som tror, at Gud har frelst ham og gjort ham til sit Barn i sin elskelige Søn, han ved, at det, som er umuligt for Mennesker, er muligt for Gud. Han ved, at naar den største af Syndere kunde frelses, saa kan alle de andre. Eller hvor er en Synder som jeg? Intet er sterkere end den guddommelige Barmhjertighed; intet er større end Naaden. Lad derfor Budskabet gaa ud til alle Hedninger, lad Lyset trænge ind i de mørke Vraaer! Tror du, saa ved du, at der er ingen Hindringer, som ikke Guds Almagt kan overvinde og hans Naade beseire.

Tror du, saa er du vis paa dit Kald og klar over din Opgave, og du frygter ikke de Trængsler, som hører til, og de Farer, som følger med.

Herren har befalet dig at gaa, og Herren gaar med hver den, som lyder hans Befaling.

Derfor frygt ikke, tro kun!

Det er det uundværlige i Hedningemissionen.

„Gasseren", 1902, Side 145—148.

Digitized by Google

65. Der er endnu Rum.

Og Tjeneren sagde: Herre! Det er gjort, som du befalede, og der er endnu Rum. Og Herren sagde til Tjeneren: Gak ud paa Veiene og ved Gjærderne, og nød dem at gaa ind, forat mit Hus kan vorde fuldt! Luk. 14, 22. 23.

Guds Rige og den Frelse, som deri er beredt for Menneskenes Sjæle er ifandhed lig „en stor Nadvere," saare stor, baade fordi der er mange herlige Retter, og fordi „han indbød mange."

Der kan vel ikke være noget herligere end det Gjæstebud, som Herren selv har beredt. Derom har allerede Profeten spaaet, som siger: Og Herren, Hærskarernes Gud, skal paa dette Bjerg gjøre for alle Folk et Gjæstebud med fede Retter, et Gjæstebud med gammel Vin, med fede, marvfulde Retter, med klaret gammel Vin (Es. 25, 6). Og Jesus selv, hvor vidunderlig herligt har han ikke talt om Livsens Brød og Livsens Vand, som han har at give, og hvormed han slukker Sjælenes Hunger og Tørst. Mit Kjød, siger han, er sandelig Mad, og mit Blod er sandelig Drikke. Han, som kom ned fra Himmelen forat give Verden Liv, er selv det rette himmelske Manna, som kvæger Sjælene under Ørkenvandringen og giver dem et evigt Liv.

Men „de budne" vilde ikke komme. Jøderne skjød Frelseren og Frelsen fra sig, og Herren bød sine Apostler og Vidner at gaa til Hedningerne forat kalde dem til at fylde de ledige Pladse ved Bordet.

Fra Paulus's Dage og indtil nu har Indbydelsen gaaet ud til Hedningefolkene; og stadig har Guds Tjenere, som er gaaet ud med Evangeliet, kommet tilbage, naar Herren kaldte dem ind til Hvilen, med dette halvt klagende, halvt jublende Svar: Herre, det er gjort, som du befalede, og der er endnu Rum. Og stedse og altid har Herren bifaldt denne sine Tjeneres og sin Menigheds Tale, og har sendt ud Tjenere paanyt med denne Ordre: Gak ud paa Veiene og ved Gjærderne, og nød dem at gaa ind, forat mit Hus kan vorde fuldt!

Derfor er dette Tjenerens Ord: der er endnu Rum, ifandhed ogsaa et Herrens Ord, som vi gjør vel i at betænke i Forbindelse med

Digitized by Google

vor Hedningemission. Til os lyder det ikke bare som en hjertelig vemodig Klage over, at saa faa bryder sig om Guds Indbydelse og Kald; men endda langt mere som en herlig Forjættelse og Forsikring om, at endda i disse sidste Tider er Herrens Dør aaben og hans Naadebord dækket, og endda er der fri Adgang til at følge Indbydelsen fra Aanden og Bruden: Kom! kom! Derfor er det ogsaa en kraftig Formaning til at sende ud flere og flere Tjenere for at „nøde dem til at gaa ind," at Sjæle kan frelses og Huset blive fuldt.

Der er endnu Rum. Kast Blikket udover Hedningeverdenen og se, hvor store Markerne er, om hvilke Herren sagde: de er allerede hvide til Høsten. Der er snart sagt Rum overalt for Arbeidere og Arbeide. Her og der i det umaadelige Hav af Hedninger og Hedenskab er der ligesom smaa Redningsbaade, som søger at tage op de synkende og redde de druknende. Men om nogen reiser sig i Baaden og speider udover Havfladen, saa ser han overalt omkring sig kun de fraadende Bølger, som med vildt Raseri tumler med sit Bytte, og for de fleste af de arme synkende Skabninger er der intet Haab og ingen Redning. — I Hedenskabets Nat skinner her og der et svagt Lysglimt rundt en kristen Missionsstation, men der er saa mange Egne, hvor det er ganske mørkt, og ogsaa hvor Lyspunkterne findes, er de saa svage, og o, saa langt imellem dem.

Ja, der er endda Rum, du Guds Menighed. Rum for dit Arbeide, Rum for dine Bønner, Rum for dine Gaver, Rum for dine Sønner og Døtre i Herrens Vingaard og dens Arbeide. Der er endnu tusinde Millioner Hedninger, og blandt disse arbeider ti tusinde protestantiske Missionærer, Mænd og Kvinder, d. v. s. der er gjennemsnitligt én Missionær for hver 100,000 Hedninger — der er Rum for flere, mange flere. Send dem ud — der er endnu Rum paa Høstmarken.

Men det er ikke nok bare at se omkring sig — paa Mængden af formørkede Hedninger. Det er dog kun et overfladisk Blik, og vi faar derved kun et meget svagt Begreb om, hvor stort Rum der er for Arbeide. Hvad gavner det et Menneske, siger Jesus, om han vinder den hele Verden, naar han mister sin Sjæl? Altsaa er hver Hedningesjæl værdt en Verden, og hvor uendelig er da ikke den Elendighed, i hvilken Hedningeverdenen er nedsunken! Hvilket Afgrundsdyb, ja Helvede af menneskelig Jammer! Her er Rum, kristne Broder og Søster, for al din Medlidenhed og Barmhjertighed, for al din

Digitized by Google

Menneskekjærlighed og Godhed, og for alt det Arbeide, som du, drevet af Guds inderlige Barmhjertighed, kan faa gjort for din Næste, din arme Næste, som er falden blandt Røvere. Hvor er du, du barmhjertelige Samaritan? Har du vendt dit Øie bort fra de fortabte Hedninger, saa du ikke ser deres Lidelser? Her er Rum for dig, hvorfor kommer du ikke og tager de dømte op af den smudsige Landevei og fører dem i Herberge? — Sandelig, her er endda Rum for den kristelige Barmhjertighed i Hedningemissionen.

Der er endnu Rum. Ja, Gud være lovet og priset, der er Rum nok, stort og vidt Rum ved Naadebordet og ved Faderhjertet. Var det ikke saa, kunde vi ingen Hedningemission drive. Men Herren har jo sagt til os: Nød dem til at gaa ind, forat mit Hus kan vorde fuldt! Gud har ret sit Velbehag i de manges Frelse, og dette: nød dem! er en Aabenbarelse af hans inderste Hjertelag mod Menneskenes Børn. Han, som har Huset med de mange Boliger, han vil have Huset fuldt, at hver skal indtage sin Plads ved hans Bord, saa Gjæsterne skal sidde tæt, og ingen af dem savnes. Der er endda ingen, som har maalt „det brede og lange og dybe og høie" af Kristi Kjærlighed. Faderhjertet er ikke trangt, der er Naade og Frelse for hver Synder, som kommer hjem lig den forlorne Søn og falder i Faderens Arme. Efter alle de forvildede og bortkomne Hedninger længes den himmelske Fader, og der er Glæde hos ham og hans Engle for hver en af Hedningerne, som omvender sig.

Men samme Hjertelag maa der være i os, som kalder os hans Børn. Eller skal vi vanslegte paa vor Fader, som sender Bud efter alle, eller paa vor himmelske Broder, den Herre Jesus Kristus, som gik i Døden for dem alle forat føre de mange Børn til Herlighed? Nei, er der Rum i Guds Kjærlighed og i Jesu Hjerte for alle fortabte Sønner og Døtre udover Jorden, saa maa der ogsaa være Rum for dem i vore Hjerter, i vore Bønner, i vort Arbeide. Lad os vise det i Gjerning og Sandhed, at ogsaa i vor Kjærlighed — er der endnu Rum.

Der er endnu Rum. I den evige Herlighed, i Riget med Lys og Salighed, er der Rum for alle, som Jesus har kjøbt med sit Blod. Kunde vi blive med der, kunde vi blive mange der! Ja, kunde vi endog have mange med os der! Det er saa sjelden det times os hernede paa Jorden at fornemme Glæden over, at en Sjæl er frelst og Gud har ladet os være Redskab dertil. Men høiere Glæde findes

Digitized by Google

ikke end den, som følger med en Synders Omvendelse. Og om vi ikke faar kjende vor Lykke i den nærværende Verden, formedelst vort Kjøds Skrøbelighed, saa vil vi engang faa nyde den mangedobbelt i Guds Herlighed, om vi faar Naade til at arbeide med Troskab og fuldende Løbet i Taalmodighed. Og naar vi da kommer hjem, hvor der ingen Fare og intet Fald er mere, hvor stor skal da ikke den forherligede Glæde være over de frelste af Hedningerne, naar vi faar møde dem i Faderhuset, hvor der ikke er trangt og ikke koldt og ikke fattigt, men hvor Hjerterne er udvidede af Guds Kjærlighed, og hvor der er Rum for dem alle, som blev frelste af Naade ved Jesu Kristi Evangelium.

Der mange skal komme fra Øst og fra Vest
Og sidde tilbords i Guds Rige
Med Abraham, Isak og Jakob til Gjæst
Hos ham, som bød ind os at stige.
Miskunde dig over os, Jesus!

„Gasseren," 1903, Side 161—164.

66. Korset og Missionen.

Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd! Joh. 1, 29.

Fastetiden vender vore Blikke til Golgata og Korset. Og netop det Syn, som der møder os, den korsfæstede Frelser, maa paa det kraftigste bevæge, ja „tvinge" os til ivrigt Missionsarbeide. Ellers har vi ikke seet ret. Thi saa vi med aandeligt opladte Øine paa denne lidende og døende Mand, saa skulde det sandelig gaa os som Paulus, der siger: Thi Kristi Kjærlighed tvinger os, idet vi dømmer dette, at dersom en er død for alle, da er de alle døde; og han døde for alle, forat de, som lever, ikke mere skal leve sig selv, men ham, som er død og opstanden for dem.

Paa Kristi Død er al Mission bygget. Og ikke alene er Korsdøden Missionens aldeles uundværlige Grundvold, men den er ogsaa Missionens sterke Drivkraft og Missionens rette Middel og dens seirende Magt.

Missionens Grundvold.

Med Rette har man sagt, at den korsfæstede Frelser med det ud-

Digitized by Google

spilede Legeme og de udstrakte Arme er et Billede af den Kjærlighed, som end i Døden rækker Armene ud mod den hele Verden forat drage den op af Synden og ind til Guds Hjerte. Thi netop paa Korset blir jo Jesus allerklarest aabenbaret som det Guds Lam, der bærer Verdens Synd. Det er om den korsfæstede Frelser, Johannes siger i sit første Brev: Han er en Forsoning for vore Synder, dog ikke alene for vore, men for den ganske Verdens. Det er „med sit hellige og dyrebare Blod og med sin ubillige og uskyldige Død" Jesus har gjenløst mig arme, fortabte og fordømte Synder, og ikke mig alene, men hver eneste Synder paa den ganske Jord; Løsepengen var stor nok for dem alle, og Guds Søns Blod gjaldt dem alle. Han bar vore Synder paa sit Legeme paa Træet, siger Peter i sit første Brev, og dermed er ikke ment bare Jøders Synder eller bare kristnes Synder, men som allerede Døberen vidnede: Verdens Synder, alle Menneskers Synder, Jøders, Hedningers, kristnes, kort alle, alle uden nogen Undtagelse; for os alle led han, for os alle døde han, for os alle var han det rette Paaskelam, som tog vore Skrøbeligheder og bar vore Sygdomme, paa hvem vor Straf var lagt, forat vi skulde have Fred.

Korset og Blodet er det, som gjør det muligt for noget Menneske at nærme sig Gud. Men blir det muligt for ett Menneske, blir det muligt for alle; thi der er ikke Forskjel. Er Naadestolen fri og aaben for én arm Synder, da er den for alle, thi Naaden er stor nok og Guds Kjærlighed vid og bred og høi og dyb nok for hver, som søger den ved den blodbestænkede Naadestol, Kristi Kors.

Og som Korset og Blodet aabner Vei for alle til Guds Hjerte, saa nedbryder det ogsaa alt Stængsel mellem Menneskene indbyrdes. Det gjør alle til Syndere, saa den ene kan ikke rose sig mod den anden; og det byder fri og uforskyldt Frelse af Naade til alle, saa ingen behøver at staa tilbage for den anden. Paulus vidner dette saa herligt i Efeserbrevet, naar han siger: Ved Jesu Blod er de, som var langt borte, komne nær til. Thi han er vor Fred, han som gjorde ett af begge og nedbrød Adskillelsens Mellemvæg, Fiendskabet, da han ved sit Kjød afskaffede Budenes Lov med dens Befalinger, forat han i sig selv kunde skabe de to til ett nyt Menneske, idet han gjorde Fred, og forlige dem begge i ett Legeme med Gud ved Korset, da han paa det slog Fiendskabet ihjel. Og han kom og forkyndte i

Digitized by Google

Evangeliet Fred for eder, som var langt borte, og for dem, som var nær.

Korset og Blodet borttager Jøders Egenretfærdighed og Hedningers Urenhed og gjør dem til en ny Slegt af dyrebare og elskelige Brødre og Søstre ved Troen paa den ene og samme korsfæstede Frelser.

Derfor er Missionen bygget paa Kristi Kors; det er dens ene rette usvigelige Grundvold, uden hvilken et saadant kjæmpemæssigt Arbeide vilde svæve i Luften og blive et haabløst og forgjæves Menneskeverk. Saa dybt som Helvede og Dødsriget, saa dybt som Syndens Fornedrelse og Skam er denne Grundvold sænket, forat ingen arm Synder skulde være udelukket fra den Frelse, som den byder. Og med Styrke og Kraft som Guds egen er denne Grundvold udrustet, saa ingen skal frygte for, at den ikke slaar til for hans Frelse.

Missionens Drivkraft.

Ingen duer til Missionær blandt Hedningerne uden den, som selv har erfaret Korsets Kraft paa sig selv. Den Kjærlighed, som tvinger og driver ud i Arbeidet for Menneskesjælene, kan kun faaes ved Troen paa den korsfæstede Kjærlighed.

Gik Jesus i Døden for Syndere, saa maa Synderes Skjebne uden Jesus være forfærdelig. Døden, som er Syndens Sold, maa være noget uendeligt værre end det, som sker, naar vort Legeme falder sammen, og vi ikke længer regnes blandt de levendes Tal paa Jorden. Denne Tanke paa de ufrelstes Jammer og Nød vækkes i fuldeste Maal ved Synet af den lidende og døende Frelser. Og uden denne Tanke er aldrig noget Menneske blevet en ivrig, brændende Missionær eller Missionsven. Derfor, hvor haardt det end er for det kjødelige Sind, tænk paa Jesu Pine og Sjælekval, om du vil blive nidkjær for Synderes Frelse. Thi i denne Pine viser sig klarest den Jammer, hvorfra de elendige maa frelses.

Og saa den fulde Forvisning om, at i Jesus er Frelsen at finde, netop paa Grund af hans Lidelse for Synden! Deri ligger Styrken til at arbeide for Udbredelsen af Korsets Evangelium. Du har jo erfaret det selv, at Jesu Kristi, Guds Søns, Blod renser fra al Synd; hvorledes kan du da undlade at bringe Budskabet derom til alle dem, som trænger Renselsen?

Se det Guds Lam! Se den Byrde, det bærer, se den Frelse, det

Digitized by Google

bereder, og bliv gjennemtrængt af Iver for at gjøre dette kjendt i al Verden. Er én død, saa er de alle døde, forat de, som lever, skal være hans frelste og salige Børn, som døde for dem, i Tid og i Evighed. Tro og bekjend dette, og du er en Missionær!

Missionens rette Middel.

Der er ingen virksom Missionsprædiken uden Korsets Evangelium. Apostelen Paulus kjendte ingen anden, derfor skriver han til Korintierne: Der jeg kom til eder, kom jeg ikke for med prægtige Ord eller Visdom at forkynde eder Guds Vidnesbyrd; thi jeg agtede mig ikke at vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og ham korsfæstet. Og indtil den Dag idag er der ikke nogen anden Prædiken, som overvinder Verden, bryder Djævelens Magt, løsner Syndens Baand, sætter Trællene i Frihed uden denne Prædiken om den korsfæstede Kristus.

Ordet om Korset, det vil sige Evangeliet om Forsoningen ved Kristi Blod, er baade Kristendommens egentlige Kjerne og dens seirende Kraft, hvorved den baner sig Vei frem igjennem Verden, idet den opreiser de faldne, helbreder de saarede, løser de bundne og opretter igjen Guds Billede i Menneskesjælene.

Forgjæves prædiker man Bud og Love, Moral og Sædelighed for den døende Menneskeslegt og de trælbundne Syndere. Der trænges Lægedom, Frelse, Liv og Livskraft. Kun Forsoningens Evangelium kan hjælpe. En Missionær skriver: „Med Moralforskrifter — var det end de bedste — kan ikke Menneskeheden blive hjulpen, ligesaalidt som man hjælper en lam ved at give ham Forskrifter om, hvorledes han skal gaa. Missionær Beck fortæller, at da han engang læste Jesu Lidelseshistorie for Grønlænderne, sagde en af dem: „Hvad var det? Lad mig høre det en Gang til!" Denne Historie gjentager sig atter og atter paa Missionsmarken. Hedningerne trænger fremfor alt en Læge, som gjør syge friske, og denne Læge er ene og alene Jesus Kristus. Hans Blod er Lægemidlet for vor syge Sjæl, og er vor Sjæl blevet frisk ved dette Lægemiddel, da kan vi ogsaa holde hans Bud."

Kun Kristi Evangelium kan helbrede et sønderknust Hjertes Saar, give den bekymrede Sjæl Fred, bringe Syndernes Forladelse, Livets Fornyelse og Haab i Døden. Deraf kommer det, at Evangeliet gaar

Digitized by Google

seirende frem, fordi det bringer Syndernes Forladelse, og hvor Syndernes Forladelse er, der er ogsaa Liv og Salighed.

Saaledes er Korset baade Kilden og Kraften og Midlet, hvoraf Hedningemissionen kommer og hvorved den drives. Er vi derfor selv salige i Troen paa den korsfæstede, saa er intet mere magtpaaliggende for os end netop dette at være med i deres Tal, som arbeider haardt og kjæmper tungt, forat Korsets Evangelium skal naa til Jordens Ender. „Gasseren," 1904, Side 98—101.

67. Andreas, Simon Peters Broder.

Han fandt først sin Broder, Simon, og sagde til ham: Vi har fundet Messias. Og han førte ham til Jesus. Joh. 1, 42. 43.

Det lille, vi ved om Apostelen Andreas, Jonas's Søn, er meget dyrebart. Han var en af hine to første af Johannes den Døbers Disciple, som hørte Døberens Vidnesbyrd: „Se det Guds Lam!" og som fulgte efter Jesus.

Disse to fik en uforglemmelig Dag med Jesus; de kom jo til ham i Tro paa hint underlige Ord: Se det Guds Lam! og denne Tro gav dem saa fuld Forstaaelse af Jesu Person og Gjerning og Tale, at de blev knyttet til ham med uslidelige Baand.

Kun den, som har prøvet, ved, hvor herligt et saadant Møde med Jesus er, naar Tvil og Mørke afløses af Lys og Sandhed, naar Spørgsmaal efter Spørgsmaal faar Svar, naar Hjertets dunkle Anelser og endnu skjulte Tanker finder sin Løsning, og naar Tro og Kjærlighed til den trofaste Frelser samtidigt fødes i Hjertet, og Glæden strømmer over.

Men et saadant Møde efterlader sig Virkning for Livet. Andreas gik ud fra Mødet med Jesus som et nyt Menneske, han havde faaet nyt Liv og nyt Maal i Livet. Han havde nu noget at leve for og virke for. Det var herligt at være Andreas nu. Han var som drømmende af Glæde, og dog saa aldeles klar over, hvad han maatte gjøre.

Han havde jo en Broder, Simon, og han havde endda ikke fundet

Digitized by Google

Messias. Det gik aldrig an, at Andreas skulde have saa stor en Lykke og Simon ikke faa dele den med ham. Saa fik Andreas det travelt med at finde sin Broder og melde ham den glade Tidende: Vi har fundet Messias.

Større Fund kan ingen gjøre. Al Verdens Guld og al dens Ære forslaar ikke noget mod Jesus Kristus og Saligheden af hans Samfund. Det er Lykke for Tid og Evighed.

Og Simon var ikke saa ligeglad, enten Messias var fundet eller ei; ogsaa Simon havde været med Johannes den Døber og faaet en arm Synders Længsel efter Frelse. Da Simon fik høre af Andreas, at Messias var der, at „Guds Lam, som bærer Verdens Synd," var at finde, var han ikke sen til at følge den glade og ivrige Andreas, som „førte ham til Jesus."

Lykkelige Andreas! At finde Messias, det Guds Lam, og tro paa ham, og saa at finde sin Broder, Simon, og faa ham med sig til Jesus, det er Naade over Naade og Glæde over Glæde. Gik det an at misunde nogen af Guds udvalgte, synes det, som om vi maatte misunde dig.

Men det er ikke nødvendigt. Det er bedre at gjøre som Andreas. Det første Kristusvidne, som vi kjender, denne første kristelige Lægmand, som er omtalt i Evangeliet, er et Eksempel for os til Efterfølgelse. Thi saadan er de levende kristnes Art og Maade den Dag idag: de finder Jesus først, saa finder de sine Brødre og „fører dem til Jesus."

Det er Missionen i dens hele Enfold. Saa bentfrem er Missionen, naar det kommer til dens inderste Kjerne. Her er Rum for alle, her er Anledning for enhver: Kom til Jesus først, og gaa saa ud og find din Broder, og før ham til Jesus!

Venner, mange af eder har havt baade en Dag og kanske allerede mange Dage med Jesus; deri har I Glæde og Salighed. Tænk nu paa de mange Brødre efter Kjødet, ufrelste Mennesker hjemme og ude, som endda ikke har fundet Messias og kjendt Evangeliets Glæde! Hvad skal vi gjøre med dem?

Lad os mindes Andreas, den lykkelige Mand, som fandt dobbelt Glæde, fordi han fandt Messias og gik ud igjen og fandt sin Broder. Herren har endnu samme dobbelte Glæde paa rede Haand for alle

Digitized by Google

dem, som vil komme til ham. De skal blive velsignede og blive til Velsignelse for andre.

Deri har Menigheden sin eiendommelige Stilling: den modtager og meddeler. I det gamle Testamente gjemte det udvalgte Folk Guds dyrebare Gaver som Guld i Skrin; og i den mørke og stormfulde Verdensnat var det stort at kunne holde den brændende Flamme vedlige, om man endog skjærmede den med begge Hænder. I det nye Testamente er den svagt lysende Lampe, der ofte lignede en rygende Tande, blevet som en luende Fakkel, der taaler alle Storme og Regnskyl og brænder ikkun kraftigere, jo værre det stormer. Bær den ud i Natten, i Hedenskabets Mørke, du Guds Menighed! Bær den i tusinde Tal og atter i tusinde, indtil den skinner i alle mørke Lande, i alle mørke Huse og Hytter, ja i alle mørke Hjerter! Bær den ud, længere ud, flyt den frem, om det saa skal gaa Tomme for Tomme! Det er Herrens Lys, som skal bringes ud til Frelse for Folkene. Han vil selv lægge Velsignelse til for den, som bærer Budskabet frem, og for den, som hører det.

„Gasseren," 1907, Side 17—19.

68. Et Banner for Folkene.

Og ligesom Moses ophøiede Slangen i Ørkenen, saa bør det Menneskens Søn at ophøies, forat hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv. Joh. 3, 14. 15.

Nikodemus kom til Jesus om Natten; men Jesus gjorde Natten til Dag for den frygtsomme og dog redelige Mand, som søgte Lys i sin Sjælesag.

Jesus vil give ham fuld Indsigt i Frelsen og Frelsens Vei, derfor tager han i Aanden Nikodemus med sig til Golgata og Korset og vidner for ham, hvorledes en Synder blir frelst, hvorledes en død blir levende, hvorledes et Menneske, som kanske indtil Alderdommens graa Haar har vandret paa Syndens Vei, blir født paany og fyldt af en ny Aand.

Korsets Betydning i denne Sag gjør Jesus klar for Nikodemus ved at minde ham om Kobberslangen, som Moses opreiste i Ørkenen. Det var en vel kjendt Fortælling for Farisæeren Nikodemus; men

Digitized by Google

neppe havde han nogensinde tænkt sig, at just denne Fortælling skulde blive for ham det løsende Ord, som skulde klare hans Sjælesag.

Hvor entoldigt det gaar til — dette, som synes saa indviklet, ja saa umuligt! Sjælens Frelse, som synes saa vanskelig en Sag, blir saa aldeles bentfrem, naar Mesteren selv faar vise, hvorledes dette kan ske.

Den høit ophængte Slange er Forbillede paa den korsfæstede Menneskesøn. Den store Mængde slangebidte Israeliter i Ørkenen er Billede paa den af Synden saarede og døende Menneskeslegt. Det frelsende Blik paa Slangen er Billede paa den frelsende Tro paa den korsfæstede Jesus.

For Hedningemissionen, som saa ofte er Gjenstand for Spot, og som ofte er en haard Prøvelse for Troen, er dette Ord om den ophøiede Menneskesøn et meget trøsteligt Ord. Hedningemissionen beror netop derpaa, at Menneskens Søn er ophøiet paa Korset og derved er blevet den helt og fuldt tilstrækkelige og troværdige Frelser for alle Syndere. Ikke bare for Jøder, ikke bare for Hedninger, men for alle Syndere er der Frelse ved Kristi Kors, i hans Blod og Død.

Paa denne guddommelige Frelsesgrund hviler Arbeidet for alle Synderes Frelse. Er nogen syndig, her er Forladelse; er nogen uren, her er Renselse; er nogen døende, her er Liv og Redning midt i Døden. Er de end aldrig saa mange, det gjør ingen Forskjel; Offeret er stort nok; Blodet, som randt paa Korset, er dyrt nok; det Liv, som her blev hengivet i Døden, er kraftigt nok til at sone alles Synd.

Derfor bestaar Arbeidet kun i dette ene, at tilraabe de døende Hedninger: Se op til ham, som hænger paa Korset! Se det Guds Lam! Tro paa ham, som gik i Døden for dine Synders Skyld!

Det synes kanske noksaa let dette Arbeide; men den, som har prøvet at bevæge en egenretfærdig til at se Synden eller en Synder til at se Frelseren, ved nok, at det gaar ikke glat, og at det er en Smertens Gang at gaa og et tungt Arbeide at gjøre.

Ja, siger nogen, det er saa herhjemme, hvor alle vil være „gode kristne" og ikke trænger hverken Naade eller Frelse; men ude blandt Hedningerne, hvor Synden er saa aabenbar, og Nøden saa skrigende, kan det vel ikke være saa vanskeligt; der maa da vel Folk være glade ved at høre Evangeliet og blive befriet fra sine Synder.

Digitized by Google

Men vi forstaar ikke dette, at det er mørkt ude i Hedningeland; der er Nat, og da er det ikke let at se endog den forteste Synd. Tilmed er Øinene blinde, og da er det ikke saa let at se endog det sterkeste Lys. Nei, Arbeidet er ikke let; men, Gud være lovet, det er dog ikke umuligt.

Det gaar an at tale Herrens Ord til de døveste Øren og at byde de blindeste Øine at se det Guds Lam. Og der er ingen, som ikke kan tro, selv om der er faa som vil følge Kaldet og omvende sig og tro Evangeliet. Men for alle er Frelseren død, for alle er der „Liv i et Blik paa det Golgata Kors," for alle er der Lægedom ved det Træ, som bar ham, der blev en Forbandelse for os og saaledes borttog Forbandelsen fra os.

Er da Jesus død for de døende, saa lad os prøve at række dem alle med dette Livsens Budskab: Se op til ham, som hænger paa Korset! Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd!

Hvor dette Budskab finder Indgang i Hjerterne, der skal Blikket paa den korsfæstede endda og altid, atter og atter, nu som før, vise sig at være Frelsens Vei for enhver, som er saaret af den gamle Slanges giftige Bid.

Atter og atter har Missionærerne gjort denne Erfaring ude blandt skyldbetyngede Hedninger, at Kristi Kors er Evangeliets inderste Kjerne og dets dragende Kraft.

Da en omvendt Basuto (Syd Afrika) fik se et Billede af Korsfæstelsen, sagde han: „Der skulde min Plads været! Det er den Straf, som jeg har fortjent!"

Den kinesiske Diakon Wong fortalte engang Missionær Voskamp følgende:

Paa Øen Hongkong gik en Kineser paa Langfredag af Nysgjerrighed til den engelske Kirke. Presten talte over vor Herres Jesu Lidelse og Død. Kineseren forstod ikke Sproget, thi det var kun Europæere, som var tilstede. Men han undrede sig alligevel ved at se saa stort Alvor og Vemod præget paa alle Ansigter, og fra hele Prædikantens Tale klang der ham en Tone af dyb Sorg imøde. „Kanske nogen er død," tænkte Kineseren, men han saa jo ingen Kiste. Da Gudstjenesten var tilende, vendte han sig til Kirketjeneren, som ogsaa var en Kineser, og spurgte: „Broder, hvad har den fremmede prædiket om?" „Om Jesu Lære," sagde denne. „Hvorledes,"

Digitized by Google

sagde den første, „Jesus lærer jo, efter hvad jeg har hørt, at øve Dyd og gjøre godt, det skulde dog gjøre Folk glade, ikke sørgmodige?“ „Aa,“ svarede Kirketjeneren, „idag forkyndte Presten, at Jesus er død paa Korset for os Mennesker.“ „Død,“ spurgte Kineseren med Forundring, „for os? Hvorledes skal jeg forstaa det? Hvorfor dør han for mig?“ Derpaa spørger og forsker han videre, faar høre Jesu Lidelseshistorie og Skriftens Vidnesbyrd derom og spørger endnu en Gang: „Kan da Gud ikke tilgive Synden uden ved Jesu Blod?“ Svar herpaa faar han ved Fremstillingen af Herrens tunge Kamp og Sjælelidelse i Getsemane: Ak, der var ingen anden Vei; Verdens Synd, ogsaa din Synd er for stor og tung i den hellige Guds Øine. „Uden Blodsudgydelse sker ikke Forladelse“ (Hebr. 9, 22.) Derfor maatte det opfyldes, som var spaaet af Profeten Esaias om Guds Lam, som bærer Verdens Synd; derfor har ogsaa Frelseren af medlidende Kjærlighed til os fortabte Syndere hengivet sig selv for os i den bitre Korsets Død. — Aa, hvor det gik Kineseren til Hjerte. Som en Ild brændte det i ham, og han blev troende. „Gasseren,“ 1907, Side 33—35.

69. Gud søger.

Men den Time kommer og er nu, da de sande Tilbedere skal tilbede Faderen i Aand og Sandhed; thi ogsaa Faderen søger dem, som saaledes tilbeder ham. Gud er en Aand, og de, som tilbeder ham, bør tilbede i Aand og Sandhed. Joh. 4, 23. 24.

Det er de kristnes Forret, at de kan tilbede Faderen i Aand og Sandhed. Menigheden er et Samfund af saadanne Tilbedere. Og det er Jesu Tro, som alene frembringer og skaber disse Tilbedere. Alle de andre Religioner har en aandløs Tilbedelse i Bogstavvæsen og udvortes Former. Kristendommen alene har Hjertetilbedelsen, i hvilken der hedes med uudsigelige Sukke og med de enfoldigste Ord til Faderen i Himlen, som for Jesu Skyld bøier sit Øre til de bedendes Mund og hører og bønhører dem med Frelse og Hjælp og al Velsignelses Fylde paa den Dag, de raaber til ham.

I Menighedens Tilbedelse er Aand og Frihed, men rundt om-

Digitized by Google

kring den levende Guds Menighed er den kjødelige Afgudsdyrkelse, hvor der herfker idel Tvang og Formvæsen. Derfor er ogsaa i dette Stykke Menigheden et deiligt Lys i Mørket, et Gosen i Ægypten; og det hviler paa den at lade Lyset skinne i Mørket og sprede dets velsignede Straaler trindt omkring, at de sande Tilbederes Tal kan blive stedse større.

Skal Gud blive kjendt blandt Hedningerne, maa de lære, hvad det er, at Gud er Aand. De kjødelige Afguder duer ikke til Frelse; de formaar kun at indgyde Frygt og skræmme sine overtroiske Tilbedere til at yde dem Gaver, thi selv er de døde og blinde og stumme og formaar ikke at gjøre hverken ondt eller godt. Men den levende Gud, den almægtige Aandernes Fader, gjør alt, hvad ham behager, i Himmelen og paa Jorden og i alle Afgrunde. Han har ikke Behag i at faa, men i at give; han trænger ingen Hjælp, men han har Behag i at hjælpe. Og det er en Befrielse som fra Død til Liv for en Sjæl at komme fra Frygten for de døde Afguder til Troen paa den levende Gud med en Faders Hjertelag for sine sande Tilbedere.

Men denne levende og frimodige Tro, som kjender Faderen og tror barnligt paa ham, findes kun hos dem, som kjender Gud i Kristus ved den levende Erfaring af Forløsningen i hans Blod, nemlig Syndernes Forladelse. Da først falder Mose Dække bort fra de bedendes Øine, naar de ser Guds Kjærlighed aabenbaret gjennem Kristi Kors. Derfor kan kun Evangeliet om den korsfæstede skabe sande Tilbedere af den levende Gud, hvor der før kun var Trælle under stumme og døve Afguder.

Og her er Menighedens Kald. Den skal bringe Hedningerne Korsets Evangelium, forat de ogsaa kan faa blive med i de aandelige Tilbederes Flok. Og kraftigt opmuntrer Jesus sine troende til at arbeide med Flid i dette Kald, naar han tilføier det merkelige Ord: „thi ogsaa Faderen søger dem, som saaledes tilbeder ham." Deri bestaar altsaa Hedningemissionen, at Gud søger sande Tilbedere gjennem sine troendes Arbeide. Gud søger netop, fordi han er Aand, thi hvor skulde ikke Aanden søge at gjøre døde levende, at gjøre bundne fri, at lyse op for de formørkede Hjerter, at byde de frygtagtige at tro? Og hvor skulde ikke den evige Kjærlighed søge efter det fortabte for at frelse det? Det hører jo Aanden og Kjærligheden til.

Digitized by Google

Og Gud søger ikke efter de sande Tilbedere bare for sin egen Skyld, men — for at tale paa menneskelig Vis — endda mere for deres Skyld, som han vil gjøre til sande Tilbedere. Thi hvor stor blir ikke deres Lykke! Aa, hvilken Dag og Time, naar Hjertets Baand brister, og Trældomsfrygten viger bort, naar en Menneskesjæl frit udøser al sin Sorg for Herren i den aandelige Bøn og fyldes med den sønlige Friheds uudsigelige Glæde! Og ligesom det er Guds Glæde at søge og finde og frelse de fortabte Sjæle og gjøre dem til sine frie Børn, saa er det ogsaa Guds Børns Lyst og Glæde at være med i denne Søgen; og det rette Missionssind er netop denne „Hunger" efter Sjæles Frelse, som driver Menigheden til at lede og søge over al Jorden som en Kjøbmand efter kostelige Perler.

Og Timen kommer. Den var allerede kommen, da Jesus talte med hin samaritanske Kvinde, for at hun skulde blive en af dem, som tilbad Gud i Aand og Sandhed. Den kommer fremdeles og er nu, saa længe som den Helligaand gjennem Guds Menighed arbeider, for at Evangeliets frigjørende Magt kan blive kjendt blandt Hedningerne. Lad os være med, Brødre og Søstre, i Arbeidet for, at denne Time kan komme for stedse flere arme Sjæle paa Jorden. Det er Frelsens salige Stund for Hedningerne, naar de blir den levende Guds sande Tilbedere.

En omvendt Indianerhøvding af Chippewa-Stammen gjorde for omtrent 17 Aar siden et Besøg i Øststaterne og kunde ikke noksom forundre sig over alt det nye og skjønne, som han saa. Da han kom hjem til Stammen, spurgte hans Folk ham om, hvad der var det vidunderligste af alt det underlige, som han havde seet paa sin Reise. Længe sad Høvdingen taus og grublede; derpaa udtalte han disse merkelige Ord:

„Da jeg var i de store Kirker og hørte Kjæmpeorglernes Toner, og da alle de „hvide Ansigter" stod op og sang: Herren er i sit hellige Tempel, stille for ham al Jorden! — da maatte jeg tænke: Disse Mennesker har havt Evangeliet i Aarhundreder, og har dog ikke bragt det til os! Det er det vidunderligste af alt, som jeg har seet."

Mon vi er fri for denne Bebreidelse? Eller hvad om den skulde høres en Gang med Domsbasunens Klang: Hvorfor har du ikke bragt Evangeliet til Hedningerne?

Gud søger; stundom ytrer Guds Søgen sig i Sjælene, saa de be-

Digitized by Google

gynder at søge efter ham. Om en saadan søgende Sjæl fortælles der fra Indien. Kharak Singh var en anseet Mand fra Landsbyen Udduki, der var grundlagt af en af hans Forfædre for omtrent 700 Aar siden, og hvor han selv ligesom alle hans Fædre var en høi Embedsmand. Skjønt han var opvokset blandt Krigere, havde han ligefra Barneaarene ingen Lyst til Vaabnene, men „søgte Gud," forlod Fader og Moder og blev en indisk Tiggermunk, som under Savn og Selvpinsler drog fra Sted til Sted forat fortjene Salighed. Han blev dog ikke paa denne Maade en religiøs Dagdriver og Bedrager som saa mange andre. Nei, han anstrengte sig alvorligt for at finde Sandheden. Derfor studerte han ogsaa ivrigt alle de hellige Sanskrit-Bøger, som han paa nogen Maade kunde faa fat paa, og satte sig ved de berømteste hinduiske Lærdes Fødder. I den hellige Stad Benares nyttede han Tiden saa vel, at han læste Nat og Dag uafbrudt og kun sjelden blev overvældet af Søvnen. I Herredømme over sit Legeme havde han bragt det saa vidt, at han kunde holde Aandedrættet tilbage 20 Minutter ad Gangen. Men Salighed fandt han ikke ved noget af det altsammen. To Gange søgte han Døden under sit Ophold i Benares, ikke af Fortvilelse, men fordi han mente, at det var den sikreste Vei til Himlen at dø paa dette hellige Sted. Vistnok læste han i de hellige Sanskrit-Bøger, at Mennesket eller ialfald en Filosof og Verdensforsager, som han var, selv var Gud; men netop saadanne Paastande bragte ham til at studse; han følte kun altfor smerteligt sin Afmagt og Ufuldkommenhed.

I Aaret 1856 fik han selv Ansættelse som Lærer i Sanskrit, men allerede det følgende Aar blev Skolen nedlagt paa Grund af det store Soldateroprør. Han gik da i engelsk Krigstjeneste og deltog i to Slag og blev belønnet med en Medalje for Tapperhed, fordi han havde reddet en europæisk Officers Liv. Men i hans Sjæl var det lige mørkt. Han søgte efter Gud, men kunde ikke finde ham; og af alle de Europæere, som han kom sammen med, var der ingen, som havde et Ord om Kristendommen at sige ham.

Det første evangeliske Vidnesbyrd, han hørte, var en Gadeprædiken af den omvendte Brahmin Nilakantha Goreh. Han havde kun hørt paa, fordi han vilde disputere med Prædikanten og stoppe Munden paa ham. Merkeligt nok var det en Hedning, som bragte ham til at læse Bibelen ved at forestille ham, at man kunde dog ikke

Digitized by Google

bekjæmpe Kristendommen, naar man ikke kjendte dens Lære. Saa kjøbte han sig et Nytestamente fra Missionsbøghandelen i Amritsar, og da hans Nysgjerrighed var vakt, en hel Bibel. To Gange læste han den igjennem, og maatte nu aabenbare sit Hjertes Tilstand for Missionærerne. Missionær Clark i Amritsar var ogsaa den rette Mand for ham. Han aabnede hele sit Hjerte for ham; men alt, hvad han havde at sige, var dog i Grunden kun dette ene, at han ikke havde Fred, og heller ikke i Bibelen kunde finde nogen Trøst; kun en eneste Lysstraale vinkede ham imøde og gav ham Haab; det var Jesu Ord: Kom hid til mig alle, som arbeider og er besværede, og jeg vil give eder Hvile! — det kunde han ikke blive kvit. Dertil knyttede Missionæren sin Fremstilling af Evangeliet, og det kom dertil, at han den 1ste Mars 1874 kunde døbe den sandhedssøgende Mand. „Gasseren," 1907, Side 49—52.

70. Det rette Missionssind.

Imidlertid bad Disciplene ham og sagde: Mester, æd! Men han sagde til dem: Jeg har Mad at æde, som I ikke kjender. Da sagde Disciplene til hverandre: Mon nogen har bragt ham noget at æde? Jesus sagde til dem: Min Mad er, at jeg gjør hans Vilje, som har udsendt mig, og fuldkommer hans Gjerning. Joh. 4, 31—34.

Jesus havde arbeidet, medens Disciplene var gaaet bort til Byen Sikar forat kjøbe Mad. Træt som han var af Reisen, havde han sat sig ved Jakobs Brønd, og der havde han talt med den samaritanske Kvinde om det levende Vand, om Synd og Naade, om den levende Gud og hans Tilbedelse, om Herrens Salvede, som skulde kundgjøre Menneskene alt, og som nu var kommen og talte med hende. Han havde ikke arbeidet forgjæves. Hans Ord havde gjort den samaritanske Kvinde til en Missionær for sin Fædrenestad, idet hun — frelst selv — begyndte at vidne for sine Bysbørn, at Messias var kommen, og han havde „sagt hende alt, hvad hun havde gjort."

Da Disciplene kom med Maden, som de havde kjøbt, sad Jesus der, og han havde saa liden Hast med at æde, og han syntes dem saa optaget af andre Tanker, at de blev utaalmodige, trætte som de var,

Digitized by Google

og de skyndede paa ham, at han maatte begynde Maaltidet, saa de ogsaa kunde faa Mad.

Men Jesus havde ingen Hast. Han levede jo ikke af Brød alene. Han havde havt en Glæde og Tilfredsstillelse, som Disciplene endda ikke havde Erfaring paa; og denne Glæde over Sjæles Frelse og Guds Gjernings Fremgang paa Jorden var ham en virkelig Føde og en læskende Drik, som vederkvægede og styrkede ham bedre end legemlig Mad og Drikke. Sjæl og Legeme er saa inderligt forbundne, at det, som styrker det ene, er ogsaa til Velsignelse for det andet. Stor Glæde er mægtig til at opholde Sjæl og Legeme, ligesom Sorg og Fortvilelse gjør begge modløse og kraftløse. Og større Glæde har ingen end den at være Redskab til en Sjæls Frelse; det glæder den, som frelses, og den, som frelser. Den griber et Menneske med saadan Magt og opliver det saa, at den legemlige Mad og Drikke glemmes. Det er Liv og Livsnæring at tjene Gud og gjøre hans Vilje.

Og som Jesus selv levede af at gjøre sin Faders Vilje, saaledes lever ogsaa hans Menighed og hans troende Børn sit aandelige Liv hernede paa Jorden. Jesu Kristi Legeme har sit Liv i at gjøre Faderens Vilje, i at virke for Sjæles Frelse, i at fremme Guds Riges Sag hernede paa Jorden. Den Menighed trives bedst, som blir Redskab til de fleste Sjæles Frelse, og som samler de fleste ind i sin Frelsers og sit Hoveds Samfund. Og den kristen lever mest og trives bedst, som hengiver sig med størst Troskab i Herrens Tjeneste. Og Guds Rige hernede blomstrer herligst, naar Sjæle vindes, naar Hedninger frelses, naar Folk efter Folk samles ind ved Rigets Evangelium og ved Herrens Aand.

Derfor har aldrig nogen Menighed eller nogen Missionær tabt noget ved at opofre og hengive sig selv i Missionsarbeidet; men meget mere har de netop ved at deltage deri vundet et rigt Liv paa Jorden og en evig og uforkrænkelig Herlighed hisset i Himlen.

De rette Missionærer taler derfor ogsaa om, hvorledes Herrens Tjeneste, selv under de største udvortes Lidelser, har været dem Livets største Lykke og har givet dem det største og varigste Udbytte for Tid og Evighed.

William Milne var født i Aaret 1785 i Skotland. Hans Fader var en fattig Bondemand. Seks Aar efter Williams Fødsel døde Faderen, og Familien blev fattigere end før. Paa den meget

Digitized by Google

forsømte Almueskole i Landsbyen lærte den viltre Gut mere ondt end godt. Først i Trettenaarsalderen blev det bedre med ham, især siden han begyndte at besøge Søndagsskolen i Prestegaarden. Her dreiede alt sig om Bibelen. Læreren gav Børnene bibelske Opgaver, som de maatte besvare, f. Eks. at opsøge og lære udenad alt, de kunde finde i Bibelen om Syndsforladelse, om Opstandelse, om Bønnen osv. Arbeidet med Bibelen var ikke uden Velsignelse. Den første synlige Frugt var, at Milne begyndte at bede. Ved denne Tid tog han Tjeneste paa en Bondegaard som Hyrdedreng. Her gik det ikke meget kristeligt til, og den unge Bønnemand maatte finde sig i megen Spot; men han havde smagt Sødheden af Bønnens Omgang med Gud, saa han lod sig ikke holde tilbage. Paa ensomme Fjelde, i Guds frie Natur holdt han nu sine Bønnestunder og læste sin Bibel. Kort efter blev han kjendt med nogle kristelige unge Mænd, som fik ham til at blive Lærer i en Søndagsskole og begyndte at tale til ham om Missionen blandt Hedningerne. En af dem var selv bestemt paa at blive Missionær. Milne blev dybt grebet og fattede snart den Beslutning, at han vilde blive Missionær, om Gud vilde aabne Vei for ham til at komme til Hedningerne. En Præst, som han betroede sig til, skrev til London for ham og fik det Svar, at Milne skulde gaa til Aberdeen (i det nordlige Skotland), der vilde han finde Mænd, som kunde prøve ham. Milne gik og fandt de Mænd, som var skrevet om. Han gjorde dog ikke synderlig Indtryk paa dem, og de gav ham den Besked, at han nok kunde bruges som en Hjælper i legemligt Arbeide, men til at blive egentlig Missionær kunde han ikke naa. „Det er uden Forskjel for mig," svarede Milne, „bare jeg faar gjøre Guds Gjerning blandt Hedningerne; jeg er beredt til at være Vedhugger og Vandbærer i min Guds Tempel." Det var det rette Missionssind. Han blev antaget og udsendt til Kina i 1813. Hans Arbeide der blev af stor Betydning. Sammen med Missionær Morrison oversatte han Bibelen paa kinesisk, udgav flere Traktater og fik døbe den første evangeliske kristen i Kina, Leang Afa. Allerede den 2den Juni 1822 døde han salig i Troen og gik ind i den himmelske Helligdom, „hvor alle evindelig ærer Gud."

En af Martyrerne i Kina, Fru Atwater, skriver kort før sin Død: „Jeg bereder mig rolig og stille til Døden. Herren er mig forunderligt nær og vil ikke forlade mig. Saalænge vi end-

Digitized by Google

nu havde nogen Udsigt til Redning fra Døden, var jeg meget urolig og nervøs. Nu har Gud taget bort disse Følelser, og jeg beder ham nu kun om Naade til frimodigt at gaa den forfærdelige Død imøde. Snart er Lidelsen overstaaet, og o, hvilken Modtagelse histoppe! Det vil rigeligt erstatte disse Dages Lidelse og Kval. Mine kjære, hold eder altid til Gud og riv eder stedse mere løs fra Verden. Der er ingen anden Vei til at vinde „den Fred, som overgaar al Forstand." Jeg vilde gjerne sende en særskilt Hilsen til hver enkelt af eder; men jeg magter det ikke. Jeg angrer ikke paa, at jeg kom til Kina, men jeg sørger over, at jeg har udrettet saa lidet her. Mit Egteskab har været usigelig lykkeligt disse to Aar. Vi skal dø sammen, min Mand og jeg. Jeg frygtede saa for, at vi skulde skilles. Med de inderligste Hilsener til eder alle, som kommer mig ihu."

De, som saaledes dør, for dem er Døden en Velsignelse.

Vidnesbyrd om Missionsarbeidets Herlighed aflægges af mange Missionærer. Da Missionær Livingstone efter sin første store Reise gjennem Afrika kom tilbage til England, blev han priset af mange for de store Offere, han havde bragt. Han havde jo ogsaa arbeidet meget, forsaget meget; men han svarede kun: „Folk taler om de Offere, jeg bringer, idet jeg tilbringer en stor Del af mit Liv i Afrika. Kan man vel kalde det et Offer, da det dog ikke er andet end et lidet Afdrag paa vor store Skyld til Gud, som vi dog aldrig kan betale. Sig heller, at det er en Forret; jeg har aldrig bragt noget Offer."

Tyskeren Rebmann, som i 29 Aar holdt ud paa sin ensomme Post paa Afrikas Østkyst, kom endelig hjem til Tyskland blind og fuldstændig nedbrudt paa Legemet efter det trofaste Arbeide i det usunde Klima. Da man vilde rose ham for hans Taalmodighed i Lidelser og Arbeide, afbrød han dem med de Ord: „Hvad har jeg da gjort? Jeg har kun som en tro Soldat holdt ud paa min Post, indtil Afløsningen kom."

En Missionær i Sierra Leone (paa Afrikas Vestkyst), som tidlig blev kaldt hjem fra Arbeidet, erklærede før sin Død: „Havde jeg tusinde Liv, vilde jeg gjerne hengive dem alle for at redde en eneste stakkels Afrikaner."

Henry Martyn, som virkede i Indien og Persien, pleiede at sige: „Jeg kan ikke leve, om ikke Kristus blir forherliget."

Digitized by Google

Claudius Buchanan skrev: „Jeg er rede til at gaa overalt, hvor Gud vil sende mig hen, til Indien, Amerika, Ny-Holland eller til Verdens fjerneste Lande."

Alexander Duff bad: „O Herre, du ved, jeg har ikke Sølv eller Guld, men hvad jeg har, giver jeg dig: jeg giver mig selv til dig — vil du modtage Gaven?"

„Gasseren," 1907, Side 81—84.

71. Markerne er hvide til Høsten.

Siger I ikke: Der er endnu fire Maaneder til, saa kommer Høsten? Se, jeg siger eder: Opløfter eders Øine og ser Markerne, at de allerede er hvide til Høsten! Og den, som høster, faar Løn og samler Frugt til et evigt Liv, forat de skal glæde sig tilhobe, baade den, som saar, og den, som høster. Thi heri er det Ord sandt, at der er en, som saar, og en anden, som høster. Jeg har udsendt eder for at høste det, som I ikke har arbeidet; andre har arbeidet, og I er komne ind i deres Arbeide. Joh. 4, 35—38.

Jesus saa allerede i Aanden, hvad Frugt der kom af hans Samtale med Kvinden fra Sikar. Byfolket var allerede paa Veien ud til ham, og endnu samme Dag skulde Frugten vise sig, og mange Samaritanere tro paa ham.

Men han saa meget længere, han saa, at fra denne Tid af skulde Indhøstningen begynde; thi Tidens Fylde var kommet, og overalt, hvor det glade Budskab blev forkyndt, skulde det ogsaa blive modtaget af nogle som en Livsens Lugt til Liv. Han saa Markerne saa vide som hele Verden strække sig udover til alle Kanter og modnes efterhaanden til Høsten. Det var bare Spørgsmaal om Høstfolk nok til at tage vare paa Grøden. Det var en glædelig Tid, han forudsaa, om det end var en anstrengende Tid. Og han vidste, at Udbyttet blev stort, overmaade stort, bare Arbeidet blev udført med Troskab.

Derfor ligger det ham saa overmaade meget paa Hjerte at faa opmuntre og opgløde sine Disciple til at se Stillingen, som han saa den, og blive saa ivrige for Indhøstningen, som han selv var.

Det er ikke altid saa let at se, at Missionsmarken er hvid til Høsten. Med det naturlige Øie og den kjødelige Forstand gaar det

Digitized by Google

ikke. For det naturlige Sind ser Hedningemarkerne ud ikke bare som de sorte Agre om Vaaren, nei, som Agre overgroede med det værste Ugræs og de stiveste Torne. Det ser saa langt ud til Høsten, som om der aldrig var pløiet og ikke udstrøet et eneste Frø.

Men Jesus ser dybere og længere. Han, som har biet i Aarhundreder og Aartusinder, for at „Tidens Fylde" skulde oprinde, da Høsten kunde begynde ved Menneskesjæles Frelse, han ved det ogsaa, at han er ikke kommet fortidlig, han er sendt til Verden i rette Tid, saa han kan sige: Se, nu er en velbehagelig Tid, se, nu er Frelsens Dag!

Derfor vil han ogsaa give sine Disciple samme Syn paa Sagen og siger til dem: „Se, jeg siger eder: Opløft eders Øine og ser Markerne, de er alt hvide til Høsten!" Han vil give dem Troens Syn og Kjærlighedens Iver og Haabets Frimodighed, saa de skal vove sig ikast med det store Høstarbeide, som foreligger. Det ser ud, som om det er et fjernt Haab eller endog et aldeles forgjæves Arbeide, derfor bruger han saa indtrængende Ord for at faa dem til at se ret og tage fat med Kraft: Se, jeg siger eder: opløft eders Øine og ser! Han ved, at de har den Tanke, at det er længe til Høsten, derfor sætter han sin bestemte Forsikring om det modsatte frem saa kraftigt som muligt, og han tvinger dem næsten til at løfte sit Blik og se længere end bare til sine egne Fødder, saa de kan faa Troens Øie og Haabets Klarsyn og Kjærlighedens Forvisning om, at Sjælene kan og skal frelses nu — nu straks, idag.

Og han opflammer deres Iver ved at pege paa Lønnen, som følger Arbeidet, Frugten, som opnaaes til evigt Liv, og Glæden, som skal blive baade hans og deres. Han selv er den, som har arbeidet og saaet. Ja, han er endog selv Hvedekornet, som kastes i Jorden og dør. Men i Høstens Tid er Smerten glemt, og Glæden raader alene, naar den, som saa tungt har saaet, staar blandt de jublende Høstfolk, som kommer med de tusinde og atter tusinde Neg, og Laderne fyldes af den gyldne Grøde.

Jesu første Disciple var ikke Mesteren ulydige. Naar han vinkede til dem at komme i Arbeidet, naar han aandede paa dem og gav dem Rigets Aand, saa gik de med Alvor og Bestemthed frem i hans Arbeide, og se, hvor stor en Indhøstning der blev med én Gang! I Jerusalem og Judæa, i Samaria og ud gjennem de hedenske Lan-

Digitized by Google

de samledes der frelste Sjæle ind i Menigheden, og Jesu Navn forherligedes.

Allerede for længe siden er disse første Høstfolk indgaaet til Hvile og har faaet Del og Lod i sin Herres Glæde. Nu „glæder de sig sammen," baade den, som saaede, og de, som høstede.

Men endda er ikke Høsten afsluttet, endda er der Rum for os til at være med og blive baade Herrens Grøde og Herrens Medarbeidere. Han vil, vi skal være frelste selv og virke for andres Frelse. Han siger endda til os:

„Se, jeg siger eder: opløft eders Øine og ser Markerne, de er alt hvide til Høsten!"

Han vil opflamme os til samme glade Forvisning og samme hjertelige Iver som de første kristne. Hvorfor skulde vi være sløvere, end de var? Og Markerne, skulde ikke de være modne nu?

Jo visselig, fra alle Verdensdele og fra alle Lande lyder Nødraabet: Kom over og hjælp os! Kom over og hjælp os!

Vi hører det fra de store Riger og fra de smaa Øer. Det lyder fra Kinas Millioner, det lyder fra de vilde Hedninger paa Madagaskar. Og fra Herren lyder Kaldet: Jeg har udsendt eder for at høste det, som I ikke har arbeidet med.

Venner, hvorfor skal vi staa tilbage i Arbeidet og ikke drive det med Lyst og Kraft? Dersom vi ikke er med i Høstarbeidet, mon vi da faar være med i Glæden? Skal Jesus og hans tro Arbeidere glæde sig uden os?

Maatte det dog blive bedre med os, saa vi kunde være med i Arbeidet og faa Lønnen og Frugten og Glæden med vor Frelser til evig Tid!

Mangesteds paa Missionsmarken viser det sig sandt, at der er en, som saar, og en anden, som høster. I Aaret 1874 kom en Missionær til en liden Ø udenfor Kinas Kyst og begyndte der at prædike Evangeliet for en Skare Mennesker, som samlede sig om ham. Da blev han pludselig afbrudt af en af Tilhørerne, som raabte: „Denne Lære kjender vi." Forundret spurgte Missionæren, hvorledes det kunde være muligt, da der, saavidt han vidste, ikke havde været nogen Missionær paa Øen før. Men da fik han Rede paa, at for omtrent firti Aar siden havde Missionær Meadows paa en Reise langs Kysten været indom Øen som snarest og uddelt nogle kristelige Smaaskrifter.

Digitized by Google

En Kineser havde gjemt dem omhyggeligt, og da han døde, havde han betroet dem til sin Søn med Formaning til at læse dem flittigt; kanske Gud engang vilde sende dem en Lærer, som bedre kunde undervise dem om Sagen. — Med Glæde modtog de nu bedre Undervisning af Missionæren, og snart bekjendte seksti Personer sin Tro paa Jesus. De danner nu en blomstrende Menighed.

„Gasseren," 1907, Side 113—115.

72. Verdens Lys.

Jesus sagde: Jeg er Verdens Lys; hvo som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have Livsens Lys. Joh. 8, 12.

Naar Jesus er Verdens Lys, og hvo som følger ham, ikke vandrer i Mørket, hvad er da Verdens Mørke, uden alt, som Verden har og er, udenfor Jesus.

Som Julestjernen lyser i Vinternatten, saa lyser Jesus i Verdens Mørke.

Men dersom Jesus er Verdens Lys, saa er han ogsaa mit Lys; thi hvad han er for alle, er han jo ogsaa for mig. Og da er Verdens Mørke ogsaa mit Mørke, saa længe ikke Jesus faar lyse for mig.

Dengang Jesus blev født og levede paa Jorden, stod han ligeoverfor et for menneskelige Øine uendeligt og ugjennemtrængeligt Mørke, en Nat, som dækkede Jorden og skjulte Himmelen for Menneskene. Forgjæves saa Menneskene sig omkring til alle Sider forat finde et Maal paa Jorden, som var værdt at arbeide for; forgjæves vendte de sine Øine mod Himmelen forat finde Løsning paa Livets Gaader; Skyerne laa tunge og trykkende, og ingen Sol eller endog liden Stjerne brød igjennem.

Det har lysnet over Jorden og Menneskelivet siden den Tid; hin Morgenrøde fra Betlehem og Golgata var ikke en Skuffelse, som Jøderne dengang mente, det var Solen, som kom. Men endda idag kan vi ude i Hedenskabet — og inde i vore egne Hjerter endog — se noget af det Mørke, som Jesus stod ligeoverfor i sit Kjøds Dage.

Hvori bestod Mørket, som Jesus var kommen forat sprede?

Det bestod i de fuldt udviklede Følger af Synden, saaledes som

Digitized by Google

de var modnede i en Verden, som fra Syndflodens Dage havde vandret sine egne Veie med Ryggen til Lyset fra Gud.

Der var mørkt i Hedningeverdenen; og vilde man søge Lyset hos Jøderne paa den anden Side af „Adskillelsens Mellemvæg," mon der var saameget lysere? Aa nei, Jøderne roste sig nok af Loven, men de vanærede Gud ved Lovens Overtrædelse. Og det viste sig bedst, da Jesus kom med det sande Lys, at hvormeget end Jøder og Hedninger hadede hinanden indbyrdes, saa hadede de dog ham endda mere, og de stansede sin Strid et Øieblik forat rydde ham afveien, som lod Lyset falde ind over deres mørke Hjerter og Gjerninger.

Og foruden disse vantro Jøder og afgudiske Hedninger var der jo ikke flere at nævne, undtagen just en liden Flok, en Levning efter Naadens Udvælgelse, som efter Profetens Fingerpeg biede paa Hedningernes Lys og Israels Trøst.

Det forfærdelige Mørke, som rugede saa tungt udover hele Jorden, bestod i Hedningernes Vankundighed, i hvilken de dyrkede og tilbad Skabningen istedetfor Skaberen, det rædsomme Afguderiets Mørke, som førte allehaande Laster med sig. Og Mørket paa den anden Side af „Væggen," hvor Jøderne roste sig af Lovens Lys, var den tykke Egenretfærdighed, som med Bud paa Bud og Regel paa Regel skyggede over Guds Retfærdighed og Naade og Barmhjertighed, indtil Menneskenes Hjerter krympede sig sammen og frøs i den kolde Skygge. Men midt imod den mørke, truende Sky stod Jesus, Lyset fra det høie. Forunderlig himmelsk Ild brændte i hans Hjerte, og en stille Klarhed skinnede ud af hans Blik og hans Tale. Det lysnede rundt ham, hvor han gik frem.

Det var et himmelsk Lys, som kom lige fra Guds Hjerte og skinnede ind i Verdensnatten. Det var ikke en Lære, han kom med, det var en Aabenbaring.

Gud blev aabenbaret ved Sønnen som aldrig før. Den mægtige Skaber og den hellige Lovgiver, den vældige Styrer af Menneskenes Skjebne og den retfærdige Dommer over alle deres Handlinger blev kjendt ved Jesus Kristus som den himmelske Fader, der havde større Kjærlighed til Menneskene — baade de onde og gode — end nogen jordisk Fader nogensinde har til sine Børn. Saa stor er hans Kjærlighed, at han ikke alene lader sin Sol opgaa over dem og lader

Digitized by Google

tidlig Regn og sildig Regn bære Velsignelse fra oven til deres Marker; men saa stor, at „han gav sin Søn, den enbaarne, paa det at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have det evige Liv."

Og som Jesus aabenbarede Guds uendelige Godhed, saa aabenbarede han ogsaa Menneskesjælens uendelige Værd. Han var jo selv et Menneske, ja det rette og sande Menneske, hos hvem der ikke var Brud eller Skaar i den sande Menneskenatur, paa hvem der ikke fandtes Plet eller Rynke. I ham traadte Guds Billede atter frem i hele sin Fylde; og for første Gang siden Syndefaldet kunde Menneskene se, hvad Gud havde bestemt dem til at være. Og det lysnede over Menneskelivet, naar han fik vise Menneskene, hvilken Pris Gud satte paa dem, og hvor inderligt han ønskede, at de skulde opnaa den evige Herlighed. For den Sags Skyld vilde Faderen give Sønnen hen i Døden, for den Sags Skyld vilde Sønnen sætte Livet til.

Han var Lyset, som skinnede i Mørket; og inde i Verdens og Menneskehjerternes Mørke viste sig kjendeligt de Ondskabens Magter, som herskede i dette Mørke, saa Hjerternes Synd og Djævelens Magt i Verden blev aabenbaret som aldrig før. Da rasede Djævelen, da brusede de menneskelige Lidenskaber, da væltede Mørkets Bølger frem for om muligt at slukke Lyset. Og desto mere blev Hjerternes onde Tanker aabenbare.

Men da Ondskabens Magt naaede sit høieste, da skinnede Lyset med den herligste Glans. Thi paa Korset aabenbaredes klarest den guddommelige Kjærlighed; og den menneskelige Ondskab maatte selv blive Middel til at udføre Frelsens vidunderlige Raad i Sønnens Død. Der bragtes det sande Offer, som borttager Synder; og Menneskene, som før havde famlet efter den rette Soning og det rette Forsoningens Blod, fik nu se Veien frisk og levende banet gjennem Kristi sønderknuste Legeme ind til den sande Guds Helligdom.

Jesu Død og Opstandelse er Lysets allerherligste Aabenbarelse. Synden sonet, Døden overvundet, Helvede beseiret, Djævelen bundet; det giver Lys for arme Syndere, det aabner Udsigt til evig Herlighed bag Død og Grav. I Sandhed, han, som baade kunde og vilde gaa denne Vei for Menneskenes Frelse, han var og er og blir Verdens Lys. Himmelfaren sidder han ved Faderens Høire og sender Aanden og kalder ind til sit Rige alle, som vil lade sig drage

Digitized by Google

fra Mørket til Lyset, saaat de løsrevne fra Verden iler mod Maalet, higende efter Klenodiet, som hører til Guds Kald herovenfra.

Hvor skjønt er ikke dette Lys, og hvilken Klarhed skinner os ikke imøde fra Herren baade over Guds Hjertelag og over Menneskelivets Værd og Betydning, over Frelsens Vei og over Guds Riges Art! Alt andet, der udgiver sig for Lys, blir kun dunkle Skygger, hvor Evangeliet naar frem.

Alle trænger dette Lys. Alle uden Undtagelse behøver at kjende Faderen og den, han udsendte, Jesus Kristus. Thi kun saaledes kan de opnaa det evige Liv. Men ikke alle modtager Lyset. Thi dette frelsende Evangelium og den levende Frelser og Guds egen hellige Aand modtages ikke simpelthen ved at høre med det udvortes Øre og ved at klargjøre sig Sagen med sin naturlige Forstand saa langt, som det gaar an. Der er et hemmelighedsfuldt Ord i Skriften, som dog for den troende klarer det hele: „Livet er Menneskets Lys;" det virkelige, sande, evige Lys gaar som Liv ind i Hjertet, og derfra straaler dets Glans ud over hele Menneskets Tilværelse og Vandel, saa det ser baade Gud og Verden, baade sig selv og sine Medmennesker i Guds Kjærligheds og Kristi Korses Lys, og det vandrer ikke mere i Mørket, men har Livsens Lys.

Hvor meget Lys der skinner over den døde, hjælper det ham dog intet. Kun naar Guds Aabenbaring i Jesus Kristus kommer ind i Sjælen og giver den Liv, blir den til et Kjærlighedens Lys, som skinner i Guds Børn og ud fra Guds Børn til Hjælp ogsaa for andre Mennesker.

Jesus er Lys nok for hver enkelt Sjæl. Naar du har ham, saa har du alt, Sjælen trænger for Tid og Evighed. Derfor er alt, som trænges til Liv og Salighed, at du griber ham stedse fastere og inderligere, trænger dagligt dybere ind i hans Kundskab og Erkjendelse, saa vokser du i Naade og Visdom og blir selv delagtig i hans Lysnatur, saa det blir som Herren siger til sine Disciple: I er Verdens Lys.

Men vi skal ikke bare betænke, at Jesus er Lys, men at han er Verdens Lys. Der er ikke noget andet aandeligt Lys i den hele Verden end Jesus; men saa er han til Gjengjæld rig nok paa Lys for den hele Verden. Ikke bare en enkelt Klasse Mennesker, ikke et enkelt Folk, ikke en enkelt Tidsalder, men alle Mennesker til alle

Digitized by Google

Tider uden Hensyn til Nation, Dannelse eller Stilling, alle uden Undtagelse indtil Verdens yderste Ender og indtil dens sidste Dag kan finde Lys til Salighed i Jesus og kun i ham.

Skal da nogen sidde i Mørke, naar Lyset er kommet i Verden? Skal Sjæle leve og dø i Hedenskabets Ufred og Uro, i dets Mørke og Vankundighed, i dets Fortvilelse og Haabløshed, naar Livsens Lys kan bringes dem gjennem Jesu Kristi Evangelium?

Nei, Guds Børn skal være Verdens Lys ved Troen paa Jesus og Bekjendelsen af hans Navn. De kan ikke taale, at der er Mørke nogetsteds paa Jorden, hvor de kan naa frem med Lysets Evangelium. Hedningerne, som endda tilbeder stumme Afguder og ligger under Djævelens Herredømme, maa faa høre om Faderen, som er i Himmelen, om den vældige Frelser, Djævelens Overvinder, om Syndernes Forladelse, om Freden i Kristi Tro, om det salige Haab, som lyser for de kristne ved Jesu Opstandelse fra de døde.

Send det ud, det glade Budskab! Lad Evangeliets Lys gaa saa vide som Solens Straaler over Jorden! Nu snart er det Jul, og Englesangen lyder, og Herrens Herlighed lyser om Barnet i Betlehems Krybbe. Det er som en ny Solopgang, hver Gang Julen kommer tilbage med „Solhverv for Hjerterne bange;" lad da Straalerne række længere for hver Gang, og hvert nyt Aar ogsaa vise Spor af Evangeliets Fremgang over Jorden.

Kjære Jesu Disciple, lad ogsaa dette minde eder om eders Hædersnavn og alvorsfulde Kald: I er Verdens Lys! Gjør Lysets Gjerning, medens det er Dag, og send Guds Evangelium ud over Jorden. Det er kun en liden Stund, vi lever hernede; snart er vor Levetid i Udlændigheden tilende; hvad godt har vi gjort, medens vi færdedes paa Jorden? Lad os spørge os selv, medens det er Naadens Tid og Dag, om vort Pund er ude paa Renter, eller om det ligger ubrugt i en Klud. Herren vil spørge derefter paa Regnskabets Dag.

Lykkelig den, som vover at „kaste sit Brød paa Vandet;" visselig han skal finde det igjen i en god Stund, naar Herren skal sige til ham: „Vel, du gode og tro Tjener; du har været tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget, gak ind til din Herres Glæde!"

Lad den kommende Julefest blive en rigtig Missionsfest for os alle, saa vi blir ivrige for at lade Lyset skinne stedse videre ud i Mørket, saa Barnet i Betlehem kan blive kjendt allevegne, ogsaa

Digitized by Google

i fjerne Hedningeland! Saa skal den himmelske Lovsang lyde paa alle Tungemaal og i de fjerneste Lande:

Ære være Gud i det høieste, Fred paa Jorden, og i Menneskene en Velbehagelighed! „Gasseren," 1902, Side 177—181.

73. Paasken og Missionen.

Sandelig, sandelig siger jeg eder: Uden at Hvedekornet falder i Jorden og dør, bliver det alene; men naar det dør, bærer det megen Frugt. Joh. 12, 24.

Det er Jesus selv, som er det rette Hvedekorn, som falder i Jorden og dør forat bære megen Frugt. Men han er ikke det eneste Hvedekorn, med hvilket det gaar saaledes til; alle hans sande Disciple er ogsaa Hvedekorn, som maa give Livet hen forat bære megen Frugt. At dø forat leve, at tabe forat vinde, at ofres forat blive frugtbar, at fornedres forat ophøies, at hengive sig selv forat blive andre til Frelse, dette er Jesu Vei og Maade, og hans Disciple maa gaa samme Vei. Thi han siger: Om nogen vil tjene mig, da følge han mig, og hvor jeg er, der skal og min Tjener være.

Derfor er der en inderlig Forbindelse mellem Paaske og Missionen, eller mellem Jesu Død og Opstandelse og Guds Riges Vekst og Udbredelse. Thi Jesu Død og Opstandelse er ikke alene den faste Grundvold, hvorpaa Guds Rige hviler, men det er ogsaa den vældige Kraft, som grundlægger og udbreder Riget. Faar vi den rette Paaske, saa vi blir delagtige i Kristi Lidelsers Samfund og hans Opstandelses Kraft, saa blir vi ogsaa rette Hvedekorn, som baade selv er levende Frugt af Kristi Død, og villige til at kastes i Jorden forat bære megen Frugt.

Kristi Død og Opstandelse er Missionens Grund og Kraft, fordi den er den afgjørende Seier i Kristi Kamp mod Djævelen og Verden. Han siger selv derom: Nu holdes Dom over denne Verden; nu skal denne Verdens Fyrste kastes ud. Da Jesus blev gjort til Synd for os og bar vore Synder paa sit Legeme paa Træet, mistede Djævelen den forfærdelige Magt, han havde til at holde Sjælene i Trældom borte fra Gud; thi Kristus er den, som retfærdiggjør, saa Skyld og Brøde skal ikke længere skræmme Sjælene fra Gud og ind under

Digitized by Google

Djævelens Tyranni. Ved Døden har Jesus gjort den magtesløs, som havde Dødens Vælde, det er Djævelen. Derved er Satan dømt. Og naar Jesus opstod og bragte Liv og Uforkrænkelighed for Dagen, mistede den sanselige og forkrænkelige Verden sin Magt og Ret; thi der er aabnet en herlig Adgang ind til Guds evige, uforkrænkelige Rige. Ikke det naturlige Liv, men det Liv, som er skjult med Kristus i Gud, er det sande og evige. Deri er Verdens Dom; den kan ikke holde Sjælene bundne i Forkrænkelighedens Trældom, saasandt de blir delagtige i Kristus, som gjør dem levende med sig og giver dem Haab om Herlighed hos Gud.

Og dermed er Grund lagt for Missionen; thi den er et Arbeide for at rive Sjæle ud af Djævelens Vold ved Guds Evangelium, at de friede fra Hedenskabets og Afguderiets Aag skal blive Guds frigjorte Børn; Missionen er et Arbeide for at udbrede Guds evige Rige, som staar, naar Verden falder.

Kristi Død og Opstandelse er Beskyttelse og Beskjærmelse mod Guds retfærdige Vrede og Dom, som fra Sinai skinner med Lynglans mod Overtrædere. Jesus har stillet sig iveien for Vreden og Dommen, og Gud har ladet vores alles Misgjerning ramme ham. I Korsets Skygge er der Ly mod Verdens Stormvind; Synderen kan fly did og blive frelst, finde Naade for Vrede, finde Syndernes Forladelse og blive Guds elskelige Barn. Der er skeet Guds Retfærdighed Fyldest, Offeret er antaget; Naadestolen er opreist i Kristi Blod; der er Frelse at finde for hver Synder, som tyr did. Ingen er undtaget, alle kan blive frelste, om de følger det Kald, som lokker og drager til Kristus. Thi dersom én er død for alle, siger Apostelen, da er de alle døde; og han døde for alle, forat de, som lever, ikke mere skal leve sig selv, men ham, som er død og opstanden for dem. Altsaa er Evangeliet for alle, altsaa er Indbydelsen til alle, altsaa er Forligelsens Tjeneste til alle, og Gud vil, at Sendebud i Kristi Sted skal gaa ud til alle arme, fortabte Mennesker og formane fra Gud og bede i Kristi Sted: Lader eder forlige med Gud!

Det er Missionsarbeide. Paasken minder os derom og lægger det paa os. Jesu Død og Opstandelse er ikke bare for os, nei den er for alle, den blodige Forsoning, den herlige Opstandelse. Og har vi selv erfaret Kraften deraf, saa tvinger Kristi Kjærlighed os til

Digitized by Google

at sende Evangeliet videre ud, ud til alle Folk og Slegter og Tungemaal.

Som Kristus hengav sig selv i Kjærlighed, saa lad ogsaa os fremstille os selv som et levende, helligt og Gud velbehageligt Offer, at vi kan blive frugtbare Hvedekorn i Herrens Høst! Kjærlighed er Hengivelse og Opofrelse, lad os følge Kjærlighedens Vei og give os selv med alt, vi er og har, hen i Guds Tjeneste, og det skal lykkes at faa Renter af vort betroede Pund. Frelste Sjæle skal blive Kristi Lidelses Løn, os til Ros paa Kristi Dag, om vi befindes tro.

Thi Kristi Død og Opstandelse er ogsaa Pant paa, at Missionen skal naa sit Maal i de dødes Opstandelse. Kristus er Førstegrøden af de hensovede, og den Dag, han opstod, peger fremover mod en Dag, da han ved sin Tilkommelse skal opvække dem, som hører Kristus til, og de skal indgaa med ham til hans Herlighed. Da samles for Tronen den store Skare af alle Slegter og Stammer og Folk og Tungemaal. Det er Missionens endelige Maal; da er det opnaaet det, som vi her kjæmpede og stred for. Der skal de komme frem i de lange hvide Klæder, de fra Afrika og fra Santalistan, de fra Madagaskar og fra Kina, som Jesus har kjøbt, og Evangeliet har frelst. Da skal det vise sig, at Hvedekornet, som faldt i Jorden og døde, har baaret mangfoldig Frugt.

Skal vi have nogen Glæde i denne store, salige Høst? Skal vi faa være med selv, og skal vi finde nogen der, til hvem vi har sendt Evangeliet? Har der i vort Liv været nogen Paaskemorgen med nyt Liv, som er Pant paa den overvættes herlige Morgen, da de døde skal kaldes ud fra sit Hvilested, og de, som har været bestandige indtil Enden, skal faa Livets Krone? Er vi ved en aandelig Opstandelse blevne Jesu Kristi Vidner, som tvungne af hans Kjærlighed har øvet Missionsarbeide paa Jorden?

Saa hører Paaske og Missionen sammen. Maatte Herren give os Del og Lod i dem begge! „Gasseren," 1901, Side 82—84.

74. Den ophøiede Frelser.

Og jeg, naar jeg bliver ophøiet fra Jorden, vil jeg drage alle til mig. Joh. 12, 32. 33.

Digitized by Google

Da Jesus talte disse Ord, nærmede Timen sig hurtigt, da han skulde lide Døden. Og allerede længe var Tallet paa hans Disciple blevet mindre og mindre; om nogle faa Dage vilde ingen være tilbage af dem forat følge ham i Lidelsen; „de forlod ham alle og flygtede." For Mennesker saa det ud, som om alt var forbi med Jesus og hans Gjerning, han havde jo kun opnaaet at faa alle imod sig og at dø en Forbryders Død.

Men hvor ganske anderledes ser ikke Jesus paa Sagen. Det kortsynede menneskelige Øie lader sig bedaare af Skinnet; Guds Søn ser igjennem alle de Taager, som lægger sig over Menneskets Øie og hindrer dets Syn, og skuer ind i det guddommelige Raad, som styrer Verdens Løb og Historiens Gang og fører Guds Rige frem ad en Vei, som for Menneskene synes bagvendt og umulig.

Naar Jesus ser Kors og Død fremfor sig, naar efter Menneskers Dom Skam paa Skam væltes over ham, indtil han blir regnet blandt Misdædere og korsfæstet mellem Røvere, da udbryder han i jublende Toner og siger: Timen er kommen, at Menneskens Søn skal herliggjøres. Og atter: Naar jeg blir ophøiet fra Jorden, vil jeg drage alle til mig.

Naar jeg blir ophøiet, siger han; mener han da ikke Opstandelsen og Himmelfarten og Sædet ved Faderens høire Haand? Saadant er jo vi vante med at kalde hans Ophøielse. Men netop for at ingen skal misforstaa Jesus, lægger Skriften til: Men dette sagde han for at betegne, hvad Død han skulde dø.

Det er Korsdøden, Jesus kalder sin Ophøielse fra Jorden. Det er den samme Ophøielse, som han taler om til Nikodemus, naar han siger: Ligesom Moses ophøiede Slangen i Ørkenen, saa bør det Menneskens Søn at ophøies.

Det er Kjærlighedens Ophøielse. Intet andet end den glødende Kjærlighed til fortabte Mennesker bragte Jesus til at give sit Liv til en Gjenløsnings Betaling for disse. Han elskede de forvildede Børn, som langt borte fra Faderhuset søgte at mætte sig med Verdens Svinemask. Ja, han elskede endog de arme Farisæere og Skriftkloge, de Præster og Soldater, som korsfæstede og tornekronede ham. Endog for dem led han, endog for dem bad han. Ikke Menneskenes Ondskab, men hans egen inderlige Kjærlighed bragte ham paa Korset; thi han

Digitized by Google

var den gode Hyrde, som satte sit Liv til for Faarene. Ingen tog hans Liv fra ham, han satte det til selv — for vor Skyld. Det var Kjærlighedens Ophøielse, det var Forsoningens Død.

Lidet fatter eller forstaar et Menneske af det guddommelige — og dog forstaar vi paa nogen Maade, at dette er Kjærlighedens høieste Aabenbaring, at en sætter Livet til for dem, han elsker. Hvor sløve, blinde, raa og elendige vi end er, dette griber os dog i inderste Hjerterod, naar nogen sætter Livet til for os. Det er den høieste Ære, som Ven kan vise Ven, at sætte Livet til for ham. Derfor tilkommer den høieste Ære ogsaa den, hvis Kjærlighed driver ham til at gaa i Døden. Og jo forsmædeligere og smerteligere denne Død er, desto høiere Ære tilkommer den, som lider den frivilligt for Venners Skyld. Men uendelig meget større er dens Ære, som „døde for os, der vi endnu var Fiender."

Derfor, siger vi, er Korsets Skam Jesu Kjærligheds Ære, den høieste og herligste Ære, som noget Menneske har opnaaet. Derfor er Hovedpandestedet høit og ophøiet og Korset en herlig Trone for Kjærlighedens Fyrste.

Men derfor kan Jesus ogsaa sige det saa bestemt og sikkert: Naar jeg bliv ophøiet fra Jorden, vil jeg drage alle til mig. Han ved, hvad han vil gjøre, han ved ogsaa, hvorledes han vil gjøre det. Han gaar frivillig i Døden, fordi han ved, at Kjærlighedens høieste Aabenbaring er den sterkeste Magt til at drage Menneskehjerter til ham. Denne Magt vil han øve, og øve den til Menneskenes Frelse og Salighed; thi i Forsoningens Død er der Frelse for de fortabte, Frelse fra Vreden, Frelse fra Dommen, Frelse fra Døden og Synden og Helvede.

Her er Missionens Kildespring, i selve Jesu Hjerte, som brister i Døden. Her er den frelsende Kjærlighed, som drager alle. Her er ingen undtagen: han døde for alle, han drager dem alle, han sender Bud efter alle — vilde de bare alle komme!

Og just her begynder Missionens Arbeide. Golgata er det Zions Bjerg, hvorfra der udgaar godt Budskab til alle Folkene. Kjærlighedens, Glædens og Fredens Evangelium kommer fra Jesu Hjerte og hans Død for Syndere.

Moses ophøiede Slangen i Ørkenen, og han sendte Bud ud igjennem Leiren: Den, som ser paa Kobberslangen, han skal leve trods

Digitized by Google

de giftige Slangers Bid. Det tog vel ikke saa længe at faa Budskabet rundt i Leiren. Sikkerlig har mange lette og glade Budbærere løbet med raske Skridt forat bringe Bud til nogen døende Broder eller Ven: Se, se, se paa Kobberslangen! Og naar nogen blev helbredet fra Slangegiften ved det underbare Middel, mon han ikke selv blev en Budbærer, ja, en raabende Røst, som tog Ordene op og bar dem videre, saa de klang udover Leiren: Se, se, se paa Kobberslangen!

Da løftedes mangt et halvbrustent Øie, da vendtes mangt et Hoved forat se efter Kobberslangen. Knapt kunde de tro, og dog var det værdt at prøve. Og se, det hjalp, det var ikke forgjæves; Livet vendte tilbage, Kræfterne kom, Smerterne svandt, Dødens Bytte blev revet fra den, og dens Fanger blev fri.

Skal der ikke gaa Bud ud over Jorden om den ophøiede Frelser? Skal ikke Korsets Evangelium blive sendt til de Syndere, for hvilke det er bestemt?

Hvad siger du, Guds Menighed, som han forhvervede sig med sit Blod?

Jesus har dog villet det saaledes, at de, som har erfaret hans Frelse, skal sende Bud til dem, som trænger Frelsen.

Og hans Apostle forstod det saa godt, da Aanden kom over dem, og deres Hjerter opildnedes af den himmelske Kjærligheds Lue, at de maatte prædike i hans Navn Omvendelse og Syndernes Forladelse for alle Folk. De skjønte det saa vel, at det var dem, som skulde opløfte Røsten som en Basun og udraabe det for Israels Folk og Hedningernes Mængde: Denne Jesus, som I har korsfæstet, er Frelseren; i hans Navn bør det eder at blive frelste. Se hen til ham, som I har gjennemstunget! Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd!

Hvad siger du, frelste Sjæl, om denne Sag? Du, som er kjøbt med Blodet og frelst ved Jesu Død?

Der er saa mange i samme Nød, som du var i, før du fandt Frelseren, mon du ikke har et Hjerte for dem? Vil du ikke være med at bære Raabet videre ud: Se, se, se det Guds Lam! Se paa Jesus, tro paa ham, og bliv frelst!

Jesus vil drage alle til sig; han vil drage dem ved sin Menighed, thi den er hans Legeme, ved sine troende, thi de er hans Legemes

Digitized by Google

Lemmer. Al sin Gjerning paa Jorden vil Jesus øve gjennem Menigheden, skal vi da ikke staa til hans Tjeneste og øve hans Verk?

Hør dog her, hvorledes Herrens Gjerning skal blive gjort og Indbydelsen sendes ud til alle Folk:

Og Aanden og Bruden siger: Kom! Og hvo, der hører, sige: Kom! Og hvo der tørster, komme, og hvo der vil, tage Livsens Vand uforskyldt!

Ja, saaledes skal Raabet gaa og Budskabet lyde, saaledes skal hver sand Tilhører blive en Prædikant og hver frelst Sjæl et Vidne, og fra Hjerte til Hjerte og fra Folk til Folk skal Budskabet lyde, indtil det naar til Jordens Ender.

Og saaledes skal Jesu Ord opfyldes: Og jeg, naar jeg blir ophøiet fra Jorden, vil jeg drage alle til mig.

„Gasseren," 1904, Side 2—5.

75. Den Helligaands Gjerning.

Men naar han kommer, skal han overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom. Joh. 16, 8.

Disse Ord viser os, at Hedningemissionen er den Helligaands Gjerning. Det er jo en ganske særdeles klar Fremstilling af Missionsarbeidet, naar det heder: Han skal overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom. Thi Verden betyder ikke et eller andet ugudeligt Menneske, som jeg for min Del ialfald ikke har noget tilovers for, og som jeg har opgivet alt Haab om nogensinde at se blandt de frelstes Tal. Paa den Maade bruges ofte Ordet „Verden" blandt os. Men Verden her i vort Vers er den samme Verden, om hvilken vi læser i Joh. 3, 16, at saa har Gud elsket Verden, at han har givet sin Søn den enbaarne, paa det at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes men have det evige Liv. Verden er alle syndige Mennesker, bortkomne fra Gud, som vandrer med de synlige og forkrænkelige Ting for Øie uden at sanse, hvad der tjener til deres Fred. For at frelse disse ud af deres fortabte Tilstand er Sønnen kommen; for deres Skyld har han ladt sit Liv. Disse er det, han ved Troen vil give det evige Liv.

Og her er det netop, den Helligaands Gjerning kommer ind.

Digitized by Google

Thi det er hver den, som tror paa ham, og kun den, som tror paa ham, som faar det evige Liv. Men det er jo netop den Helligaands Gjerning at virke Troen i Synderes Hjerter.

Og derom taler vort Vers, hvorledes Troen virkes. Og denne Gjerning af den Helligaand skal øves i hele Verden, den er bestemt for alle, selv om den ikke lykkes med alle: Han skal overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom.

I denne Verden, som skal overbevises, er indbefattet baade Jøder og Hedninger. For dem alle har Gud sendt sin Søn; til dem alle sender han sin Helligaand. Sønnens Gjerning er fuldbragt. Aandens Gjerning gaar fremdeles for sig udigjennem al Verden, saalangt Ordet lyder.

Der kan ingen komme til Kristus eller tro paa Kristus, uden den, som blir overbevist om Synd. Thi hvem skulde vel bryde sig om en Frelser fra Synd uden den, som føler Synden som Skyld og Fortabelse? Hvem skulde vel have Lyst til Kristi Kors uden den, som kjender Verden og ser, at der trænges et Skjulested for „den rivende Vind, for Stormen?" Nei, der maa Overbevisning om Synd til for at fly til Kristus og søge Hjælp hos ham.

Men ingen søger Frelse fra Synd hos Jesus, uden den, som blir overbevist af den Helligaand om, at der virkelig er Frelse at finde hos ham og i ham. Og der er kun én Frelse fra Synd, det er Retfærdighed. Er ikke Retfærdighed at faa hos Jesus, saa er der ikke Frelse fra Synd. Kun til den Læge, som kan helbrede, er det værdt at gaa i Sygdom. Kun til den Frelser, som kan retfærdiggjøre, er det værdt at gaa for den Synder, som er anklaget og funden skyldig og dømt af Guds Lov. Derfor maa der Overbevisning om Retfærdighed til, for at Menneskene skal drages til Synderes Frelser.

Og selv om vi var noksaa syndige, og selv om vi hos Jesus kunde blive befriede og frelste fra Synden, endda er der kanske dem, som ikke vilde søge Frelsen og Frelseren, om Syndens og Djævelens Rige kunde vedblive at trodse Gud og hans Rige for bestandig. Var denne Verdens Gud og Fyrste istand til at værge sine, saa de kunde have Syndens urene Nydelse uforstyrret af Gud og hans Retfærdighed, saa vilde mange vælge Mørkets Gjerninger fremfor Saligheden i de helliges Arvedel i Lyset. Derfor trænges der Overbevisning om Dom. Synden gaar ikke ustraffet; Verdens Fyrste er

Digitized by Google

dømt; han kan ikke beskytte sine og fri dem fra den samme Dom, i hvilken han selv er falden. Fortabt er han, og fortabte er de, som følger ham. Blir denne Overbevisning ret levende for et Menneske, at i Kampen mellem Kristus og Djævelen er Kristus Seierherre til evig Tid, og at der ingen Udvei er for Syndetrællene til at undgaa Helvedes evige Pine, som var beredt Djævelen og hans Engle, da blir der nok ogsaa Spørgsmaal om at naa frem til Kristus og hans Frelse, medens det endnu er Naadens Tid og Dag.

Derfor er dette den Helligaands Gjerning, naar han skal drage Menneskene til Kristus, at overbevise dem om Synd og om Retfærdighed og om Dom. Og dette er Guds gode og naadige Vilje, at alle Mennesker, hele Verden skal drages til Kristus; alle er velkomne til ham, bare de virkelig kommer; kun de, som ikke vil komme, naar Aanden drager dem, udelukkes fra Saligheden, fordi de holder sig borte fra Kristus.

Men den Helligaand øver sin Gjerning ved Ordet. Gjennem Evangeliet kom han til os; gjennem Evangeliet vil han komme til alle. Derfor gjør han alle dem, som hører Evangeliet, meddelagtige i sin Gjerning, saa det gaar saaledes som skrevet er i Aabenbaringens Bog: „Og Aanden og Bruden siger: Kom! Og hvo der hører, sige: Kom! Og hvo der tørster, komme, og hvo der vil, tage Livsens Vand uforskyldt!"

Derfor driver vi kun da Hedningemission i Sandhed, naar vi drives dertil af Aanden. Men alle Guds Børn drives af Guds Aand, derfor hører det med til Guds Børns rette Væsen at blive delagtige ogsaa i denne Aandens Gjerning at overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom. Er vi ikke med i dette Arbeide, som skal gjøres, saalænge Verden staar, saa er det svært smaat med, at vi drives af Guds Aand. Thi Missionen er den Helligaands Gjerning; og vi er kun da Kristi, naar vi drives af hans Aand til at gjøre alt det, som han har befalet os.

Skal vi være Kristi Menighed, som er Guds Aands Bolig og Redskab, saa er dette en Del af vort Kald og vor Opgave at være Aandens Redskab til Evangeliets Udbredelse over al Jorden, saa Sjælene kan drages ud af Verdens Fortabelse ind i Guds og vor Frelsers saliggjørende Samfund.

Maatte der komme saadan Aandsudgydelse over alle kristne

Digitized by Google

Menigheder, at de hengav sig ganske i Guds Aands Tjeneste, saa han fik tage dem med ind i sit Virke, at overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom!

„Gassveren," 1902, Side 65—67.

76. Det er fuldbragt!

Det er fuldbragt! Joh. 19, 30.

Hedningemissionen, som ikke er noget andet end Arbeidet med Evangeliets Prædiken for alle Folk, hviler ganske og aldeles paa Kristi Forsoning.

Er Kristus „en Forsoning for vore Synder, dog ikke for vore alene, men ogsaa for hele Verdens," saa er det en afgjort Sag, at Budskabet derom maa bringes alle.

Er det virkelig saa, at „én er død for alle," saa bør alle kjende den ene, som har sat Livet til for dem; og hvis Velgjerning er større end al anden.

Er det saa som Paulus skriver: „Thi i ham behagede det Faderen, at den hele Fylde skulde bo, og ved ham at forlige med sig alle Ting, det være nu de paa Jorden eller de i Himlen, idet han gjorde Fred ved hans Korses Blod," saa er det selvsagt, at Evangeliet, Forligelsens og Fredens Ord, skal prædikes for al Skabningen.

Og nu er det saa. Forsoningsverket er fuldendt. Den kristne Menighed har det sterkeste Vidnesbyrd derom, som den paa nogen Maade kan faa. Thi saaledes staar der skrevet i Joh. Ev. 19, 30: „Da Jesus nu havde tage Eddiken, sagde han: Det er fuldbragt. Og han bøiede sit Hoved og overgav sin Aand til Gud." Det er vidnet af den Discipel, som Jesus elskede, det trofaste Vidne, som stod der ved Jesu Kors sammen med hans Moder.

Det er fuldbragt. Jesus har sagt det i sin Dødsstund, lige før hans Hoved bøiede sig i Døden, og han overgav sin Aand til Gud.

Og der er ingen Tvil om, hvad det var, som var fuldbragt. Det var Jesu Livsgjerning, det var den Sag, for hvis Skyld han var kommen til Verden. Hvad andet var det, han havde i Tanker den Nat, da han blev forraadt? Hvad andet talte han om med sine

Digitized by Google

Disciple, da han sad med dem tilbords, da han gik ud fra Nadveren til Oljebjerget, da han biede i Haven paa Forræderen?

Hvad andet talte han med sin Fader om, da han laa paa sit Ansigt i Getsemane? Fader, er det muligt, sagde han, da gaa denne Kalk fra mig! Og Kalken er jo intet andet end Dødslidelsen for Syndens Skyld. Han var jo kommen for at give sit Liv til en Gjenløsnings Betaling for mange. Han vilde jo sætte Livet til for sine Venner. Han vilde jo udgyde sit Blod for mange til Syndernes Forladelse.

Saaledes talte han straks før Korsfæstelsen og Døden. Det var stadigt i hans Tanker, at han skulde lide Døden i alles Sted, at han skulde bringe sin Sjæl til Offer, Soningsoffer for Verdens Synder. Og det var dette, han tænkte paa, naar han udbrød med uendelig Tilfredsstillelse: Det er fuldbragt.

Du er jo sikker paa dette, du kristne Sjæl. Dette er det jo, du lever paa; dette er det, du vil dø paa. Det er deri, du har Frimodighed paa Dommens Dag, at Jesu Kristi, Guds Søns, Blod renser fra al Synd.

Det er ikke her Tale om, hvad vantro og verdslige Mennesker mener eller føler, naar de tænker paa Jesu Død. Men du, som tror, du kan ikke misforstaa Jesu Mening i hans Dødsstund. For dig er dog vel dette aldeles klart og absolut sikkert: Forsoningsverket er fuldbragt, for al Synd har Jesus givet fuld Soning.

Men hvad andet er vel Soning end det, som aabner fuld Adgang til Syndernes Forladelse?

Offerlammet bærer Verdens Synder, forat den ganske Verden, hvert eneste Menneske, skal have fri Adgang til Guds Naade, til Faderens Hjerte, til Freden og Glæden, til Retfærdigheden og Salighed, saalænge det er Naadens Tid. Den stængende Mur er gjennembrudt af Jesus; Adskillelsens Mellemvæg er nedbrudt; Forhænget for det Allerhelligste er revet tilside; Indbydelsen udgaar: kommer, kommer!

Det er jo paa denne Indbydelse, du er kommet, du som har fundet Fred hos Jesus. Du kom jo ikke for selv at fuldbringe; men du kom, fordi Jesus havde fuldbragt alt. Og naar du fandt Naade, var det, fordi du var saa meget bedre eller noget lidet bedre end de andre? Nei, du var jo en fattig Synder, som krøb til Kristi Kors,

Digitized by Google

fordi der var Naade. Du kom, fordi du ikke var retfærdig, men trængte Retfærdighed. Og du fandt netop det, du søgte, og som du ikke havde: Syndernes Forladelse, Liv og Salighed.

Men saa meget, Broder, som var at finde og faa for dig, var det ikke at finde for nogen anden? Jo visselig, for mange flere, for alle, som bare vilde komme. Saa meget ved ethvert sandt Guds Barn, at for alle, som tror, er Frelsen i Kristi Blod og Død fuld og fri.

Men hvorledes skal de tro, siger Skriften, paa den, om hvem de ikke har hørt; men hvorledes skal de høre, uden der er nogen, som prædiker; men hvorledes skal de prædike, uden at de blir udsendte? Det vil sige uden Mission; thi Mission er intet andet end Udsendelse af dem, som skal prædike Kristus den korsfæstede.

Og netop fordi „det er fuldbragt," derfor har Evangeliet saa fuld en Klang, saa hel en Tone. Vi prædiker ikke tunge Byrder og vanskelige Gjerninger; vi prædiker Kristus og hans Gjerning, og se, „den er fuldbragt!"

Og nu, siden vi er fuldelig forvisset om dette, at „alle Ting er rede," og at vi har faaet Retfærdighed, Fred og Glæde af fri og uforskyldt Naade, fordi Kristus har lidt Døden for os, hvorledes kan vi undlade at bede alle komme til samme Livskilde, af hvilken vi selv har drukket?

Det er jo sikkert, at Frelsen er at finde ved Kristi Kors, thi vi har selv fundet den der. Det er ogsaa sikkert, at alle maa komme til Jesus forat finde Frelsen. Det er ogsaa sikkert, at ingen kan komme til ham, medmindre han har hørt om ham.

Saa er da dette det ene, som ligger paa os, som har troet paa Jesus og prøvet Sandheden af hans Ord, at gaa ud med den venlige Indbydelse: Kommer, thi alle Ting er rede!

Lad os gjøre det, Brødre og Søstre! Forløsningen er vundet i Jesu Kristi Blod, lad det blive bekjendt for alle de fangne og bundne Sjæle trindt om i Verden! Friheden og Freden er rede i Kristus for alle, som tror paa ham og hans fuldkomne Gjerning, lad det blive udraabt over al Jorden!

Vi kan ikke tie med dette. Det maa forkyndes med Lovprisnings Røst over al Jorden af Guds frelste og salige Børn: Det er fuldbragt!

Digitized by Google

Vil det bære nogen Frugt, vil det nytte til noget? Ja, visselig; Guds Evangelium har baaret Frugt overalt, hvor det har lydt indtil denne Dag, og det har ikke mistet noget af sin Kraft og kan aldrig miste den. Guds Kraft svækkes ikke, og hans Arm er ikke forkortet. Hans Aar faar ikke Ende, og hans Rige kjender ingen Grænser. Lad Evangeliet lyde frit, og det skal bære Frugt nu som i de gamle Dage.

Det er fuldbragt, alt det, som trænges, forat Menneskesjæle kan løses af Syndens Baand, befries fra Satans Herredømme, overvinde Døden og indgaa til den evige Salighed. Under vi ikke vore Brødre at høre Budskabet derom? Ja, da er det ikke rart med vor Frelse, naar Guds Kjærlighed ikke er udøst i vore Hjerter ved den Helligaand.

Lad os grunde paa dette Jesu Ord, indtil det skrives saa dybt ind i vore Hjerter, at vi maa, ja vi maa raabe det ud i al Verden: Det er fuldbragt! „Gasseren," 1902, Side 49—52.

77. Rigets Tid.

Men de, som var komne sammen, spurgte ham og sagde: Herre! Vil du paa denne Tid oprette Riget igjen for Israel? Men han sagde til dem: Det tilkommer ikke eder at vide Tider eller Timer, som Faderen har sat i sin egen Magt. Men I skal annamme den Helligaands Kraft, som skal komme over eder, og I skal være mine Vidner baade i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og indtil Jordens Ende. Ap. Gj. 1, 6—8.

„Folket var i Forventning," staar der om Jøderne i Johannes den Døbers Dage. Der var Uro i manges Sind, som længtede efter bedre og lysere Dage, end de hidtil havde seet; og naar de hørte Johannes's Raab: „Bereder Herrens Vei, gjører hans Stier lige! Og alt Kjød skal se Guds Frelse," da vokste Spændingen, og Forventningen øgedes: Kanske den forjættede Messias kommer, kanske Guds Rige snart aabenbares, kanske de lange, tunge Tider snart er svundne for bestandigt og Herlighedens Dag kommen?

Der var lignende Spænding i Discipelkredsen efter Jesu Opstandelse fra de døde. Nu var dog vel Tiden der for Himmeriges Rige;

Digitized by Google

nu var der vel lidt nok, nu maatte vel den gode, lyse Tid komme, som skulde være Følge og Frugt af Messias's Liv og Lidelse, Død og Opstandelse?

Og i vore Dage, naar et Aarhundrede gaar tilende, og et nyt Aarhundrede oprinder, efter Menneskenes Maade at tælle paa, nu er der atter ganske megen Forventning i Sjælene. Baade mange verdslige og endog en Del troende Mennesker er i Forventning og bier paa en ny Tid og bedre Kaar. Verden er umættelig, den higer og stunder med ustanselig Uro efter en Glæde, den aldrig vinder, og en Tilfredsstillelse, som den aldrig opnaar. Og Overgangen fra et Aarhundrede til et andet skjærper Uroen og øger Spændingen, saa den er større end ellers og griber Sindene med sterkere Magt.

Men endog blandt Guds Børn rører Længslerne sig kraftigere, og nogle begynder at spørge: Mon vi ikke snart skal se en Forandring til det bedre? Vil ikke det tusindaarige Rige begynde nu? Vil der ikke snart blive store Vækkelser og mange, som omvender sig til Gud? Skal det altid gaa saa sent og smaat, saa tungt og trangt? Faar vi ikke snart Vederkvægelsens Tider? Kommer ikke snart Menneskens Søn i Skyerne med Kraft og megen Herlighed?

Vi lafter ikke disse Spørgsmaal; en daarlig Dag vilde det være, naar Guds Børn ikke længere stundede efter Kristi Tilkommelse og bad og raabte: Kom snart, Herre Jesus! Men Svaret paa Spørgsmaalene og Længslerne er givet i dette Ord: „Det tilkommer ikke eder at vide Tider eller Timer, som Faderen har sat i sin egen Magt. Men I skal annamme den Helligaands Kraft, som skal komme over eder, og I skal være mine Vidner baade i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og indtil Jordens Ende."

Det er Rigets Tid nu, Guds Riges Tid, da Rigets Evangelium skal prædikes for alle Folkene; saa kommer Enden, den yderste Dag med dens afgjørende Dom. Et Bytte af Aarhundrede gjør ikke nogen Forskjel i denne Tid. For Herren er tusinde Aar som en Dag, og en Dag som tusinde Aar; han tæller anderledes end vi, og han maaler Tiden med andet Maal. Men for os har han sat Kald og Arbeide, saa vi ikke skal spilde vor Tid i unyttige Længsler og unødige Sukke, men tage fat paa Opgaven, som han selv har givet sine Børn og betroet sin Menighed. Rigets Tid er Vidnesbyrdets Tid, da Herrens

Digitized by Google

Disciple skal være hans Vidner fra Jerusalem af og ud over Jorden indtil dens yderste Ender.

Det er Missionens Tid. Send Evangeliet ud, baaret af levende Vidner, til alle Folk! Herren har ikke undtaget noget Folk; han vil, at Jorden skal blive „fuld af Herrens Kundskab, som Vandet, der dækker Havets Bund."

Det nye Aarhundrede bringer ingen Stansning i Missionens Arbeide. Det tager denne Gjerning i Arv fra de Aarhundreder, som svandt for aldrig mere at vende tilbage. Fra Kristus selv udgaar Kaldet nu som før, og han rister sine Vidner paa samme Maade som før: „I skal annamme den Helligaands Kraft, som skal komme over eder."

Dette er det vigtige og nødvendige for den, som længes efter bedre Tider og lysere Dage. Se, de kommer ikke med det nye Aarhundrede; de kommer kun med den nye Aand, Guds Riges Aand, Guds egen Aand. Har du faaet den Helligaands Kraft? Da er du rustet til Arbeidet og Kampen, som hører med til Guds Kald.

Uden den Helligaand ingen Mission, intet Vidnesbyrd. Derfor er det om Aanden, vi beder, naar vi beder Missionsbønnen: Tilkomme dit Rige! Derfor er det om Aanden og hans vældige Kraft, vi beder, naar vi raaber til Høstens Herre: Uddriv Arbeidere i din Høst! Derfor gjælder det fremfor alle andre Ting, at Herrens Disciple agter nøie paa dette Kjendetegn, om de har faaet den Helligaands Kraft eller ei. Og jo mere vi ønsker og begjærer af Herren, at han skal gjøre det nye Aarhundrede til et endda kraftigere Missionsaarhundrede end noget tidligere, desto mere gjælder det om at bede om den Helligaands Kraft i de levende Vidners Hjerte og Ord, saa deres Arbeide ikke skal blive i menneskelig Styrke, men i Guds Kraft.

Guds Aand trænges, for at der skal blive Menighed iblandt os; ganske særskilt for at der skal blive missionerende Menighed. Og det maa vi blive, om vi skal være Kaldet tro. Gud giver os ikke Aanden for at vi skal nyde, men for at vi skal virke. Og ligesom Faderen og Sønnen arbeider indtil nu, saa er det ogsaa Kristi Legemes og hans Menigheds Opgave at arbeide, saalænge den er i Verden. Til Sabbatshvilen indgaar Menigheden i de dødes Opstandelse, naar Lammets evige Bryllupsfest skal holdes, og hans Brud er beredt og smykket dertil. Men hernede er Arbeidet og Kampen; hernede er

Digitized by Google

Guds Riges Kampe og Seiervindinger; hernede er Missionens Tid.

Skal vi faa se mere af Menighedens sande Skikkelse, skal vi faa se mere af Aandens Virke hjemme og ude i det nye Aarhundrede? Ja det kommer an paa, om der blir mere virkelig Trang og Nød og Bøn iblandt os; thi Gud skal sikkert give dem sin Helligaand, som ham beder.

Gud bereder nu Veie og aabner Døre overalt. Krige og Revolutioner ryster Folkene og bringer dem til at føle sin Afmagt. Stængslerne brydes ned, Guds Ord kan gaa ind blandt alle Hedninger. Folkenes Sprog studeres, Bibelen oversættes og trykkes paa dem alle. Der spredes Millioner af Bibler og Testamenter udigjennem Landene. Jernbaner bygges gjennem Ørkener og Urskove. Dampskibe pløier alle Have og Søer. Jorden blir ligesom mindre, eftersom Veie og Tider kortes.

Kun ett behøves, for at Missionen skal gaa frem hurtigere end nogensinde tilforn: Guds Aand, Kraften fra det høie. Uden denne udretter alle andre Kræfter intet; men faar Guds Aand tage alle andre Kræfter i sin Tjeneste, saa skal Vidnerne naa længere frem og videre ud ogsaa i det tyvende Aarhundrede. Hvo ved, om Maalet skal naaes, før Aarhundredet er ude; hvo ved, om Herren vil fremskynde sit Verk og lade alle Folkene høre Evangeliet og lade Enden komme?

Vi ved, det er den sidste Time. Men enten Klokken slaar, før Daden er ude eller før Aaret eller Aarhundredet er ude, det ved vi ikke. Men trøstig gaar vi de kommende Tider imøde, thi vi kjender ham, som har sagt: „Frygt ikke! Jeg er den første og den sidste og den levende, og jeg var død, og se, jeg er levende i al Evighed."

„Gasseren," 1901, Side 34—37.

78. Den første Udsending.

Denne er mig et udvalgt Redskab til at bære mit Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn; thi jeg vil vise ham, hvor meget det bør ham at lide for mit Navns Skyld. Ap. Gj. 9, 15. 16.

Det var Menigheden i Antiokia, som først udsendte Missionærer til Hedningerne. Det var Gud selv, som havde kaldt dem, som Me-

Digitized by Google

nigheden udsendte, til Missionærer. Den ene af dem var Paulus.

Ligesom Menigheden i Antiokia er et Forbillede for os og vore Menigheder, naar vi skal udsende Missionærer, saaledes er Paulus et Forbillede for alle som blir udsendte.

Vi kan ikke tænke paa her at fremstille hele Paulus's Liv og Arbeide som Missionær. Men vi kan pege paa nogle Hovedtræk i hans Liv og Vandel, som er lige vigtige for dem, der udsender Missionærer, som for dem, der udsendes.

Frelst af Naade har Paulus gjort den Erfaring, som gjør ham skikket til at være Herren et udvalgt Redskab til at prædike Evangeliet om Jesus og bære hans Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn.

Saalænge Paulus var en Farisæer og ingen Erfaring havde af Naaden, den frie, uforskyldte Naade i Kristus Jesus, duede han aldeles ikke til Hedningemissionær. Ikke vilde han og ikke kunde han missionere. Farisæeren søger egen Ære og egen Salighed ved egne Gjerninger. Men andre Menneskers Frelse er ikke noget for ham. Og at tage Israels Forjættelser og saaatsige dele dem ud og kaste dem bort blandt Hedningerne, det var ikke i Overensstemmelse med Farisæernes Skriftklogskab.

Men da Paulus var frelst af Naade, fordi han med al sin egen Retfærdighed var bleven en arm Synder, da var han baade ydmyg nok og ivrig nok til at virke for andre Synderes Frelse.

„Af Guds Naade er jeg det, jeg er, og hans Naade mod mig har ikke været forgjæves," siger han. Og dermed mener ikke Paulus det, som mange opblæste Personer tænker, at Gud har gjort mig til en stor og udmerket Mand og derfor skal han have Tak og Ære. Nei, da var jo Paulus atter blevet en Farisæer. Paulus mener det saaledes, som det staar, at Gud har forbarmet sig over ham, fattige Synder, forladt ham hans Synd, taget ham til sit Barn, givet ham sin Aand, og saaledes er han blevet fyldt af Kjærlighed, saa han har maattet vidne for andre Syndere om den Frelse, som er af Naade alene.

Og om denne levende Erfaring af Naaden og dens Virkning skriver han saa vidunderlig herligt i det første Brev til Timotheus: „Og jeg takker Kristus Jesus, vor Herre, som har gjort mig sterk, at han agtede mig at være tro og satte mig til Tjenesten, mig, som tilforn var en Bespotter og en Forfølger og en Forhaaner. Men mig er

Digitized by Google

Barmhjertighed vederfaren, thi jeg gjorde det uvitterlig i Vantro; men vor Herres Naade har vist sig overvættes stor med Tro og Kjærlighed i Kristus Jesus. Det er en troværdig Tale og aldeles værd at annammes, at Kristus Jesus er kommen til Verden for at gjøre Syndere salige, blandt hvilke jeg er den største. Men derfor er Barmhjertighed vederfaret mig, forat Jesus Kristus skulde paa mig som den største vise al Langmodighed til et Eksempel for dem, som skulde tro paa ham til det evige Liv."

Dette altsaa er det første og vigtigste for den første Udsending, den levende Erfaring af den frelsende Naade, af den Barmhjertighed, som vokser med Elendigheden og Usselheden hos den, som trænger Barmhjertighed. Dette er ogsaa det første og vigtigste for alle, som skal kunne deltage i Missionsarbeidet, baade dem, som sender, og dem, som sendes. Naaden driver til at vidne om Naade. Naaden forvisser om, at alle arme Syndere kan frelses, siden den største af Syndere er frelst. Naaden giver Lyst og Længsel efter alle Menneskers Frelse, at de alle kan faa samme salige Erfaring.

Jesu Navn er det, som Paulus bærer frem for Hedninger og Konger og Israels Børn. Dette er det andet Hovedstykke, som vi vil fremhæve denne Gang. Det er sandt, at Paulus er bleven udrustet til Missionær ved sin Erfaring af Frelsen; men hans Forkyndelse er ikke en Forkyndelse af ham selv eller af hans Erfaring. Jesus har frelst ham fra Synden og Døden, fra Loven og Dommen, fra Trældommen og Skylden. Derfor er det Jesu Navn, han skal prædike, ikke Paulus's. Det er det saliggjørende, frigjørende Evangelium, han skal forkynde, ikke Loven og dens Trældom.

Dette er ofte misforstaaet i Arbeidet for Hedningemissionen. Det er saa vanskeligt for os virkeligt at tro Jesu Navns Kraft til at frelse de dybt sunkne Hedninger. Det er saa meget fornuftigere og naturligere at tænke, at her, hvor Last og Skam er saa fremherskende, her maa man begynde at prædike Lov og Sædelighed, Dyd og Orden; kan man saa med Tiden komme til Evangeliet om Jesus og Korset, om Forsoningen og dens Kraft, saa er det visselig stort; men man maa dog faa Folk bortvendte fra de grove Laster, før man kan komme med Naadens Evangelium til dem.

Men Paulus gaar ikke den Vei. Ikke Lovens Retfærdighed, men Jesu Kristi Naade; ikke Menneskenes Kraft til at bedre sig, men

Digitized by Google

Guds Kraft til at frelse det fortabte, er det, som Paulus prædiker blandt Hedninger. Paulus var en gammel Farisæer, da han blev omvendt, og han vidste det saa vel, at han havde ikke nærmet sig Frelsen eller Saligheden eller Jesus ved at trælle under Loven; han var kommet længere og længere bort. Han vil ikke føre Hedningerne ind i samme Vildfarelse, hvori han havde vandret selv.

Nei, Jesu Navn skal han bære frem for Hedninger og Konger og Israels Børn. Saa skal vi, saamange som ved, hvad Kristendom er, og som derfor arbeider for Kristendommens Udbredelse blandt Hedningerne. Ogsaa her gjælder det om at være Paulus's Efterfølgere. Det var denne Evangeliets Prædiken, som var saa kraftig til at vække Liv af døde. Det var, fordi Paulus brugte den og intet andet end den, at hans Prædiken var saa virkekraftig og førte til saa store Resultater paa saa kort Tid.

Vil vi være heldige i vort Missionsarbeide, faa de rette og de kraftige Virkninger deraf, saa maa vi være fuldt ud evangelisk i vort Missionsarbeide. Kun hvor der saaes den rette Sæd, gror den rette Frugt. Det er Evangeliet, helt og fuldt og ubeskaaret, som er den gode Sæd. Jesus Kristus og han korsfæstet er Paulus's Prædikens Sum og Indhold; saaledes maa ogsaa vor Missionsprædiken være.

I megen Lidelse maatte Paulus udføre sit Missionsarbeide. Jesus siger det til Ananias, som skal hjælpe Paulus til at „faa sit Syn igjen:" „Jeg vil vise ham, hvor meget det bør ham at lide for mit Navns Skyld." Paulus, som fnyste med Trusel og Mord mod Jesu Disciple, som hadede Jesu Navn og vilde udrydde det af Jorden, han skal herefter gaa igjennem allehaande Trængsler og Lidelser, ja Døden selv, forat skrive Jesu Navn saa dybt ind i Menneskenes Hjerter og Verdens Historie, at det aldrig mere skal kunne udslettes deraf. Paulus's Lidelser skal være det klare Vidnesbyrd om, at Jesu Kjærlighed er bleven ham for sterk, saa han, som før var en Forfølger, som gjorde andre ondt for Jesu Navns Skyld, han lider nu villig ondt forat bringe andre Mennesker Frelsen i Kristus Jesus.

Uden Lidelser kan der ingen Hedningemission være. Alle, som driver Mission, maa være beredt paa at lide baade Spot og Haan, baade Tab og Skade efter Menneskers Maal. Det koster meget i enhver Henseende at bringe Evangeliet ud til Hedningerne. Menneskeliv og Helbred, Bøn og Kamp, Aarvaagenhed og Forsagelse, Selvfor-

Digitized by Google

negtelse og Kors, Pengeudlæg og Møie maa ofres i Missionens Tjeneste for Jesu Navns Skyld, om der skal blive noget udrettet. Det er denne hensynsløse Opofrelse, som der er saa lidet af iblandt os. Vi ønsker ikke at lide meget for Jesu Navns Skyld, derfor udretter vi saa lidet.

Skal vi blive en missionerende Menighed, saa maa vi ikke frygte Opofrelserne og Lidelserne. Der dør en og anden kristen i Jesu Navn, for Missionens Sag. Vi forfærdes og spørger, om det gaar an at ofre saa meget? Men tænk paa de mange Millioner Hedninger, som dør uden at høre Frelsens Evangelium; mon det ikke er forfærdeligere, at disse dør uden Jesus, end at nogen dør i Arbeidet for at bringe dem Evangeliet?

Lad os leve for Menneskers Frelse; lad os dø for Menneskers Frelse, om det saa er nødvendigt! Lad os lide med Paulus for at bringe Jesu Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn! Lad os sige med den store Missionær Livingstone: Havde jeg tusinde Liv, var jeg rede at give dem alle for Afrikas lidende og blødende Folkeslag! „Gasseren," 1901, Side 180—184.

79. Den første Udsendelse.

Da fastede de og bad og lagde Hænderne paa dem og lod dem gaa. Ap. Gj. 13, 3.

Menigheden i Antiokia fik det Kald at udsende de første Hedningemissionærer. Derom staar der i Apostlernes Gjerninger: „Men da de holdt Gudstjeneste og fastede, sagde den Helligaand: Udtager mig dog Barnabas og Saulus til den Gjerning, til hvilken jeg har kaldt dem!"

Guds Aand havde kaldt Barnabas og Saulus til Hedningemissionærer. Menigheden skulde udsende dem. Og om Menigheden siges der: „Da fastede de og bad og lagde Hænderne paa dem og lod dem gaa."

Dette er skrevet, ikke bare for at det skal være en merkelig og interessant Fortælling, men det er skrevet „os til Lærdom," som der staar i Rom. 15, 4. Thi den Helligaand, som virkede i Menigheden

Digitized by Google

i Antiokia, er den samme Aand med samme Virkning den Dag idag. Som dengang, saa nu. Vi gjør derfor vel i at merke paa Menighedens Handlemaade i de gamle Dage og gaa hen og gjøre ligesaa.

Særligt ønsker vi denne Gang at erindre Menighederne om de to første Ting, som er skrevne om Menigheden i Antiokia:

„Da fastede de og bad."

Det er en ganske kort og dog meget betegnende Beskrivelse af deres Fremgangsmaade, en Beskrivelse, som passer godt baade for dem, der skal sendes, og dem, der skal sende.

De fastede.

Menigheden begyndte ikke med Fest, med med Faste. Det er en udmerket Begyndelse. Gamle Warneck, vor Tids fornemste Mand i Missionskundskab, siger med rette herom: „Det er ikke bra, saaledes som det nu ofte sker, at begynde vigtige Foretagender for Guds Rige med Fester istedetfor med Faste. Tager man Glædesfesterne først, kommer som oftest Fastedagene bagefter. Vi vil derfor helst holde fast ved den gamle Orden, først Fastedage, saa Festdage. Det er Gud mere velbehageligt, og det giver ogsaa bedre Løfte for Fremtiden."

Men hvad er da dette for en Faste, som her fremstilles til et Forbillede for os?

Faste, d. v. s. Afholdenhed fra Mad og Drikke, er Tegn paa, at Hjertet vender sig fra jordiske og verdslige Glæder og Nydelser, og istedet derfor overgiver sig og alt sit til Gud og søger sin Glæde og Tilfredsstillelse ikke i at tage, men i at give, at være karrig mod sig selv for at kunne hjælpe og glæde andre.

Herom siger Profeten Esaias (58, 5—7): „Er dette den Faste, jeg finder Behag i, en Dag, da et Menneske plager sin Sjæl? At man bøier sit Hoved som et Siv og reder sin Seng i Sæk og Aske, — kalder du det en Faste og en Dag, som behager Herren? Er ikke dette den Faste, jeg finder Behag i, at I løser Ugudelighedens Lænker, sprænger Aagets Baand og slipper fortrykte fri og sønderbryder hvert et Aag? Mon ikke dette, at du bryder dit Brød til den hungrige og lader hjemløse elendige komme i Hus, — naar du ser en nøgen, at du da klæder ham og ikke unddrager dig den, som er dit Kjød?"

Denne Faste, som Profeten her skildrer, er det, som det gjælder

Digitized by Google

om ogsaa i Hedningemissionen. Den er den nødvendige Betingelse for al Barmhjertighedsgjerning saavel hjemme som ude. Den, som ikke har dette Sind, at han negter sig selv, hvad der er ham behageligt og en Nydelse, for at kunne hjælpe og glæde andre, han har ikke „Kristi Sind," han, „som ikke levede sig selv til Behag." Det er det verdslige Sind først og fremst at ville have det godt og behageligt og fornøieligt selv; blir der saa en Smule tilovers, som jeg kan undvære uden at savne det det allerringeste, saa kan det jo være godt at have „lidt i Banken hos Vorherre ogsaa," kanske det kan komme tilgode, naar vi skal bort fra Verden og ikke kan have mere Nydelse af dens sanselige Goder. Det gudelige Sind er løsrevet fra Verden, glad i Gud og hans Rige, har Behag i at give og meddele, og forstaar, at det jordiske er betroet Gods, som Herren vil, vi skal aagre med, indtil han kommer. Saadan Faste har Herren Behag i.

Skal vi blive en missionerende Menighed, saa er det sikkerlig nødvendigt, at vi blir en „fastende" Menighed. Vi maa vende Hjerte og Hu bort fra Verden og den verdslige Vinding og faa af den Helligaand nyskabte Interesser for Guds Rige og fortabte — dog dyrekjøbte Menneskers Sjæle. Se der, hvad der trænges. Saadan ret aandelig Faste maa der blive, om Hedningemissionen skal blive en Livssag og Hjertesag for os. Og uden dette vil det ikke gaa.

Lad det endelig ihukommes: Hver enkelt kristen maa begynde for sig at praktisere denne Faste hver Dag af sit Liv og blive bestandig deri indtil Enden. Men ikke det alene; Maalet maa være, at hele Menigheden lærer, hvad dette vil sige: „Da fastede de," og praktisere det for fuldt Alvor.

Og de bad.

Det er den egentlige store Hemmelighed i alt virkeligt Arbeide for Hedningemissionen. Missionsbønnen maa blive fornyet og oplivet i Kristenheden, dersom Hedningemissionen skal gaa frem med Magt.

Paulus blir aldrig træt af at formane Menighederne til at komme ham ihu i sine Bønner: „Beder for os," siger han, „at Gud maa oplade for os Ordets Dør til at forkynde Kristi Hemmelighed." Atter og atter beder han om Forbønnens Hjælp og Styrkelse.

En missionerende Menighed maa fremfor alle Ting være en bedende Menighed, ellers er dens Krav paa at være og kaldes missionerende bare en Indbildning.

Digitized by Google

Det er Missionens Begyndelse, at Guds Børn beder Høstens Herre uddrive Arbeidere i sin Høst. Faar vi ikke Mænd, kan vi ikke missionere; og faar vi ikke Missionærerne af Gud, saa faar vi dem ikke paa den rette Maade. Derfor er det en Hovedsag i Hedningemissionen, at der bedes om de rette Redskaber, og at der bedes om, at Redskaberne maa i enhver Henseende være udstyrede med den Dygtighed, som er af Gud, den levende Tro, den inderlige Kjærlighed, den udholdende Taalmodighed, som blir bestandig indtil Enden.

Denne Bøn om Missionærer trænges saare iblandt os; det er en Bøn for vore unge Mænd og Kvinder, at Gud vil opvække deres Sind, saa de blir aandsdrevne og nidkjære for Guds Riges Udbredelse og Evangeliets Forkyndelse, hvor det før ikke har lydt. Det er en Bøn for vore Skoler, at de maa være aandsfyldte, saa ikke Livet og Kaldet skal tabes under den lange Forberedelse, som en Missionær trænger.

Men det er bare en Begyndelse at bede Herren uddrive Arbeidere i sin Høst. Hele Tiden, medens en Missionær arbeider blandt Hedningerne, trænger han at have en bedende Menighed bag sig. Det er en vanskelig og farlig Stilling, i hvilken en Missionær befinder sig. Langt borte fra Brødre og Søstre staar han alene midt i et forfærdeligt Mørke, der lægger sig tungt og trykkende omkring ham paa alle Sider. En overvældende Sløvhed, som møder alle hans Bestræbelser for at vække nogen Gnist af Erkjendelse hos Hedningerne, gjør ham selv sløv og træt: det nytter ikke noget altsammen. Hedenskabet er en forfærdelig Magt til at gjøre de ivrigste Arbeidere forsagte og modløse. Her trænges Forbønnens underfulde Hjælp, som holder Arbeidernes Mod og Lyst oppe, saa de ikke viger tilbage for Fiendens Magt.

Bed derfor for Missionærerne, at de maa faa Troskab i Arbeidet og Kampen, i Trængslerne og Lidelserne indtil Enden. Bed, at Herren vil give dem Aand og Naade til Gjerningen og lægge Velsignelse til, saa den ikke skal være forgjæves.

Bed for Hedningerne, at Gud vil oplade for dem Troens Dør, saa de maa se Livets Vei og vandre den; forlade de stumme Afguder og vende sig til den levende Gud og faa Frelse fra ham.

Bed for de omvendte af Hedningerne, at de maa fyldes rigeligt med Guds Aand, saa de maa selv blive bevarede i Naaden, blive et

Digitized by Google

kraftigt Vidnesbyrd i Liv og Vandel, i Ord og Handling om den Frelse, som de har erfaret, og opvokse i alle Ting til Hovedet, Kristus, og naa frem til Mands Modenhed og Kristi Fyldes voksne Alder.

Bed for Missionsbestyrelserne, som staar med saa stort Ansvar for Arbeidets Ordning, at Gud selv maa lede dem i alle deres Bestemmelser og Raad, saa alt maa vendes til Sagens Fremme paa bedste Maade.

Bed for de kristne Menigheder, at Herren vil besøge dem med sin Aand, saa de maa kjende sit Kald og sin hellige Forpligtelse at sætte Lyset paa Stagen, saa det kan skinne ind i alle mørke Kroge i Huset. Bed for dem, som har meget af Verdens Gods, at de maa lære at bruge det rettelig i Guds Riges Tjeneste. Bed for dem, som har lidet, at de maa lære at arbeide med Flid og spare med Omhu, saa de kan have at give og meddele.

Bed om Guds Riges Udbredelse og Kristi Gjenkomst, at Herlighedens Rige kan oprinde med ny Himmel og ny Jord. Bed om Samlingsdagen, naar en Skare, som ingen kan tælle, skal staa for Guds og Lammets Trone af alle Slegter og Stammer og Folk og Tungemaal, prisende Gud for Frelse og Salighed.

Det er især Missionsbønnen, som gjør Guds Børn til Guds Medarbeidere. De blir ved sine Bønner, som „formaar meget," delagtige i Guds Styrelse og i hans Riges Fremgang. De er med i Verdenskampen for Lysets Seier over Mørket. De blir isandhed Præster og Konger for Gud; og de store Verdensmagter blir kun Tjenere og Redskaber for det ringe og fattige Guds Barn, som i en ukjendt Afkrog af Verden beder om, at Herren vil lede alle Ting saa, at der blir Vei for Evangeliet frem til alle Folkeslag.

Blir der megen Missionsbøn, saa blir der meget Missionsarbeide; blir der meget Missionsarbeide, blir der ogsaa megen Missionsfrugt. Herren selv give os at træde i den apostoliske Menigheds Spor! „Gasseren," 1901, Side 163—167.

80. Een Slegt og een Frelse.

Gud har gjort, at al Menneskenes Slegt af ett Blod bor paa hele Jordens Kreds. Ap Gj. 17, 26.

Digitized by Google

Det er en Hovedsag i Missionsarbeidet at have den rette Næstekjærlighed, Broderkjærlighed, Menneskekjærlighed.

Vi læser stundom Beretninger fra de mørke Hedningelande, om hvor modbydelige, skidne, ildelugtende Hedningerne er; om hvor umuligt det er at være i deres Huse, sidde nær dem osv.

Hvor der er saadanne Tanker og Følelser, der er en Mangel i det rette Missionssind. Intet krænker et Menneske saa dybt som den Slags Tanker om det; og intet føles og fornemmes snarere af Hedningen, selv om man prøver at skjule det.

Vi hører ogsaa ofte herhjemme i den saakaldte Kristenhed, at det er nødvendigt at føle Medlidenhed med de lavtstaaende Hedninger og af den Grund drive Mission. Det er atter en Mangel paa ret Missionssind; Missionen vil ikke blive drevet i den rette Aand, hvor man har saadanne Tanker og Følelser.

Guds Ord lægger en meget bedre og bredere Grundvold for Missionsarbeidet, naar det siger: Gud har gjort, at al Menneskenes Slegt af ett Blod bor paa hele Jordens Kreds.

Evangeliet siger os, at der er én Gud, én Slegt, én Frelser, ett Fald og én Opreisning. Vi er alle Brødre, vi er alle stedt i samme Nød, vi trænger alle den samme Naade; derfor er de, som har faaet Evangeliet, blevet deres Skyldnere, som endda ikke har faaet det; thi hvorledes kan en Broder forholde en anden Frelsen og Livet?

Disse hellige Tanker og Følelser findes ikke udenfor Evangeliet. Det er Kristi Aand, som taler gjennem Peter, naar han siger til Kornelius, der faldt ned for hans Fødder og tilbad: „Staa op! Ogsaa jeg er et Menneske.“ Ap. Gj. 10, 26. Det er ogsaa Kristi Aand, som driver Barnabas og Paulus, naar de i Lystra siger til Hedningerne, som vil ofre til dem: „I Mænd, hvi gjør I dette? Vi er ogsaa Mennesker, samme Vilkaar undergivne som I.“ Ap. Gj. 14, 15.

Det er kun i Evangeliet, det prædikes, at der er ikke Forskjel paa Jøde og Græker, thi de har alle syndet; der er heller ikke Forskjel paa deres Frelse, thi den er for dem alle idel Naade. Adskillelsens Mellemvæg er nedbrudt, og Kristi Menighed er Kristi Legeme, i hvilket der ikke er Jøde eller Græker, Træl eller fri, thi alle er én i Kristus Jesus.

Skal vi altsaa blive fyldt af det rette Missionssind og faa den

Digitized by Google

rette Kraft i vort Missionsarbeide, saa maa vi faa samme Sindelag, som var i den barmhjertige Samaritan. Han stod ikke langt borte og ynkedes over den halvdøde Mand, som var falden blandt Røvere og var plyndret og slaget af dem. Han væmmedes ikke ved at røre ved ham. Han gik lige hen til ham, hvor han laa blodig og tilsmudset i Landeveiens Støv, bøiede sig ned over ham og forbandt hans Saar; tog saa i ham med begge sine Arme og Hænder og løftede ham op paa sit eget Dyr og bragte ham med sig til Herberget. Han blev nok smudsig og blodbesudlet selv; han saa kanske ikke saa fin ud, naar han kom til Herberget; men han havde reddet et Menneskeliv, og det var ham nok.

Se, der er noget af det rette Missionssind! Det maa vi have. Saaledes maa det blive med os, om Gjerningen skal gaa med Liv og Lyst og bære Frugt. Af saadan Aand og Kjærlighed maa vi drives.

Hvor skal vi faa denne Kjærlighed? Hvorledes skal vi faa denne hensynsløse Iver for Sjæles Frelse? Hvor springer den Kilde, af hvilken vi kan suge denne Agtelse for Mennesker og Menneskeliv og Menneskesjæle?

Denne Kjærlighed faaes kun ved Jesu Kors. Denne Kilde springer i Jesu Hjerte, og er det Blod, som han udgjød for Verdens Liv. Vi faar aldrig den rette, sande Næstekjærlighed, den rette Høiagtelse for Mennesker, før vi selv har været ved Kristi Kors og er blevne rensede i hans Blod.

Thi har vi erfaret denne Frelse, saa ved vi, at den ureneste Hedning er ikke urenere, end vi var, før vi blev renset i Blodet, før vi fik Syndernes Forladelse af uforskyldt Naade. Har vi seet Jesus dø for vore Synder, saa ved vi, hvad en Menneskesjæl er værd for Gud. Har Kristi Blod renset os, saa kan det rense dem alle, som har syndet.

Der lærer vi at skjønne, at Skillevæggen er nedbrudt. Den altomfattende Kjærlighed, som drev Jesus til at gaa i Døden for alle, giver de dyrekjøbte Menneskesjæle den rette Værdi; og faar denne guddommelige Kjærlighed varme os op, saa væmmes vi ikke over Hedningens Elendighed, men da glemmes det altsammen i Medlidenheden med hans Nød. Og som et sandt Menneske ikke er bange for at blive skidden, naar det gjælder om at drage et druknende Menneske op af det skidneste Dynd, saa skal heller ikke en frelst Synder

Digitized by Google

bæve tilbage for at række den dybest faldne Hedning en frelsende Haand ved Jesu Kristi Evangelium.

De sorte og gule og røde Mennesker er vore Brødre og Søstre. Vor Fader, som er i Himlene, er deres Fader; vor Gud er deres Gud; vor Frelser er deres Frelser; vort Evangelium er deres Evangelium, og vi skylder at bringe det ud til dem.

Uden denne Slegtskabsfølelse, uden dette Broderskab, uden denne Menneskekjærlighed, vil vort Missionsarbeide komme til at lide af en væsentlig Mangel. Vi vil støde Hedningerne fra os ved vor Kulde, istedetfor at vi skulde drage dem til os ved vor Deltagelse og Kjærlighed.

Tænk paa dette, Brødre og Søstre, disse arme Mennesker, som gaar i Hedenskabets Elendighed og Urenhed, er vore Brødre og Søstre, vor Slegt, vort Kjød og Blod! Skal vi lade dem ligge, hvor de ligger, i Synd og Skam? Dersom vi gjør det, mon de ikke vil staa op imod os i Dommen og anklage os for, at vi kjendte deres Nød, og vi vidste, hvorledes de skulde blive hjulpne — og vi hjalp dem ikke?

Og tænk, hvilken Jubel og Fryd, om vi kunde ved Guds Evangelium blive Middel til nogen af vore sorte Brødres Frelse og møde dem med Tak og Pris til Gud i de dødes Opstandelse! Lad os vaagne op til Nidkjærhed og Iver for Hedningernes Sjæle, esterdi der er én Slegt og én Frelse. „Gasseren," 1901, Side 98—100.

81. Missionssind og Missionskraft.

Jeg er baade Grækere og Barbarer, baade vise og uvise en Skyldner. Saaledes er jeg og, hvad mig angaar, villig til at prædike Evangeliet ogsaa for eder, som er i Rom. Thi jeg skammer mig ikke ved Kristi Evangelium; thi det er en Guds Kraft til Saliggjørelse for hver den, som tror, baade for Jøde først og for Græker. Rom. 1, 14—16.

Paulus var i selve sin Omvendelse blevet kaldt til en Hedningernes Apostel, saaledes som Herren ogsaa aabenbarede det for Ananias, naar han sagde til ham om Paulus: „Denne er mig et udvalgt Redskab til at bære mit Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn."

Paulus taler derfor ofte om dette, at det er hans Skyldighed for

Digitized by Google

Gud at prædike Evangeliet for Hedningerne; han har i den Sag intet Valg, han simpelthen maa gjøre det, fordi Gud vil det; saaledes siger han i 1 Kor. 9, 16. 17: „Thi om jeg prædiker Evangeliet, er det mig ingen Ros; thi Nødvendighed paaligger mig. Ja, ve mig, dersom jeg ikke prædiker Evangeliet! Thi dersom jeg gjør dette gjerne, har jeg Løn; men gjør jeg det ugjerne, er dog Husholdningen betroet mig."

Det er derfor en Gudstjeneste for Paulus at prædike Evangeliet for Hedningerne; han, som før sin Omvendelse var saa ivrig forat udrydde Evangeliet og alle, som troede derpaa, og som saaledes søgte at forstyrre og tilintetgjøre Guds Frelsesraad, han maatte efter sin Omvendelse vise saa meget større Iver og Nidkjærhed for Evangeliets Udbredelse og for Sjæles Frelse. Havde han før søgt at hindre Jesus fra at faa frelste Sjæle til sit Navns Ære og sin Herligheds Krans, saa maatte han nu fremfor alle Ting søge at vinde Sjæle for Jesus, dem selv til Frelse og Salighed. Havde han før søgt at hindre Kristi Rige, saa maatte han nu desto ivrigere søge at fremme det. Thi han var jo en Jesu Kristi Skyldner, efterdi der var vederfaret ham uforskyldt Barmhjertighed af den „Jesus, som han forfulgte." Aldrig glemte Paulus denne uforskyldte Naade, men med hele sit Hjertes glødende Taknemmelighed hengav sig ved den Helligaand i hans Tjeneste, som frelste ham.

Men det er ikke nærmest herom, Paulus skriver i vor Tekst: „Jeg er baade Grækere og Barbarer, baade vise og uvise, en Skyldner."

Han tænker nok mest paa en anden Side af Sagen, som i en Forstand vedkommer os mere. Vi er nemlig ikke Apostle som Paulus, men vi er alle Skyldnere som han.

Thi det, som gjør Paulus til „alles Skyldner," det er dette, at han har erfaret Frelsen af Naade, han har selv oplevet det, at Kristi Evangelium er en Guds Kraft til Frelse for hver den, som tror.

Derved er han bleven Skyldner, og deri er han bleven os et Forbillede og Eksempel paa det rette Missionssind.

Tænk lidt nærmere over dette! Paulus fandt Frelse og Salighed, Liv og Livskraft i Jesu Kristi Evangelium. Og med det samme han erfor Barmhjertighed, saa vidste han det, at det, som frelste ham, det kunde frelse hver den, som tror. Var der Naade for ham, saa var der Naade for alle, var der Liv for ham, saa var der Liv for alle

Digitized by Google

i det velsignede Evangelium, hos den barmhjertige Frelser. Kunde han da beholde Evangeliet for sig selv? Maatte han ikke raabe det ud i al Verden? Maatte han ikke løbe fra Folk til Folk, fra By til By, med det levende Vand, med det frelsende Lys, som han selv havde fundet?

Hvad siger du, Sjæl? Døm selv! Har den, som finder Liv og Frelse i Overflod for alle fortabte Syndere, Ret til at beholde saadanne herlige Gaver for sig selv? En Mand, som i en Snestorm fandt Husly og Livsredning for sig selv, maatte vel blive en Morder, om han ikke prøvede at gjøre Hustru og Børn, som reiste med ham, delagtige i sin Frelse. Ja, han maatte vel prøve at bære og drage dem ind i Huset, han havde fundet, om de var for stivfrosne til selv at gaa. — Eller om der var et Reisefølge i Ørkenen, som holdt paa at omkomme, fordi de ikke fandt Vand, vilde da ikke den Mand være en Morder, som var istand til at slæbe sig lidt længere frem end de andre og derved finde Vand og vederkvæges og oplives deraf, om han ikke straks vendte sig om til sine vansmægtende Reisefæller og raabte til dem: Kom hid! Her er Vand! Vand! Vand! Skulde han lade dem ligge og omkomme, medens han selv sad ved Kilden og læskede sin Tunge af det sprudlende Væld? Skulde han ikke meget mere øse Vand af Kilden og bære det til Reisefællerne, om han saa ikke havde andet end Hat eller Sko at bære det i?

Saaledes er Paulus blevet baade Grækere og Barbarer, baade vise og uvise, en Skyldner. Ja, saaledes er hver en, som selv har fundet Lyset og Livet, Naaden og Freden i Jesu Tro, blevet Hedningernes Skyldner, fordi de ikke har det, som tjener til Frelse og Liv, Jesu Kristi Evangelium.

O tænk paa denne Sag, du frelste Sjæl! Tænk derpaa, at Hedningerne forsmægter, medens du har det levende Vand, indtil det ved Guds Naade og hans Helligaand skjærer dig igjennem Hjertet som et tveegget Sverd, at her har du en Skyld, som maa afkastes, en Gjæld, som maa betales, om du selv skal kunne leve. Blir dette Alvor for dig, saa faar du det rette Missionssind, som driver og tvinger, tilskynder og opmuntrer dig til at arbeide for Hedningernes Frelse, saameget du formaar, og saalænge du lever og aander. Aldrig, aldrig stanser denne Følelse af Skyld, saalænge du har en Rest af Aand, thi dette er den Skyld, om hvilken Apostelen siger: Bliver

Digitized by Google

hverandre intet skyldige uden dette at elske hinanden. Thi ingen Kjærlighedsbevisning mod Hedningerne er større end denne at sende dem det saliggjørende Evangelium og tænde for dem Livsens Lys i Dødens Mørke.

Derfor arbeid for Missionen, du Kristensjæl, saalænge du lever, tænk paa Hedningernes Nød og lad Sukket om deres Frelse stige op for Naadens Trone fra Dag til Dag! De gaar paa Dødens Veie, og du har Livsens Lys, send dem Lyset, at de ikke skal omkomme i Mørket!

Saaledes er det rette Missionssind, den Iver, hvormed Paulus løb paa Banen, som om alt stod paa dette ene at naa Klenodiet, den Hengivelse, hvormed han var villig til at være „en Tjener for alle forat kunne vinde des flere."

Fik vi dette Sind, alle vi, som siger om os selv, at vi er frelste af Naade, saa blev der Hedningemission af, saa fattedes der hverken Mænd eller Midler.

Men det er ikke bare om Missionssind og Missionsiver at gjøre. Uden Vaaben gaar ingen mod Fienden, og uden Magt vinder ingen nogen Seier. Derfor beskriver Paulus ogsaa den Kraft, han stoler paa i sit Arbeide, og det Sverd, han svinger i Herrens Krige, naar han lægger til: „Thi jeg skammer mig ikke ved Guds Evangelium, thi det er en Guds Kraft til Saliggjørelse for hver den, som tror."

Her er Kraften. Den ligger ikke i vor Iver eller i vor Kjærlighed. Aa nei, saa smaa Kræfter duer ikke mod Satans Befæstninger og Mørkets Magt, som holder Hedningesjælene bundne i Syndens og Dødens Trældom. Her maa Guds Kraft til. Her behøves, at den sterkere kommer over den sterke og indtager hans Borg og fratager ham hans Rustning, som han forlod sig paa. Men denne Kraft er det frelsende Evangelium, Aandens Sverd, som er Guds Ord. Dette Evangelium om Omvendelse og Syndernes Forladelse, som skal prædikes for alle Folk, det er det sterke Garn, som skal sættes ud i Folkehavet, og som vil holde Sjæle og Hjerter og drage dem ind til Gud.

Lad os sætte det ud! Ikke bare langs vore egne Strande, men lad os følge den Røst, som siger: Far ud paa Dybet og kaster Garnet ud til en Dræt! Ja, lad os sætte Lyset ud i Mørket, at det kan skinne for de vildfarende, at de dog maa finde Veien — ind til Gud. Ikke

Digitized by Google

vor er Kraften, men vort er dog Ansvaret for at Lyset blir sat ud i Mørket og Frelsen kjendt blandt Hedningerne.

Vi vil saa gjerne have fri og levende Menighed. Nu vel, her er en af Prøverne, som Gud sætter paa os: Har Kristi Kjærlighed fyldt vore Hjerter, saa er vi levende i Gud, og har Kristi Aand gjort os til alles Tjenere, saa er vi fri. Lad vort Liv og vor Frihed komme Hedningerne tilgode ved Kristi Evangelium, saa træder vi i Apostlernes og de apostoliske Menigheders Spor.

„Gasseren," 1903, Side 145—148.

82. Ikke Forskjel.

Thi der er ikke Forskjel; thi alle har syndet, og dem fattes Guds Ære, og de bliver retfærdiggjorte uforskyldt af hans Naade, ved den Forløsning, som er i Kristus Jesus. Rom. 3, 22—24.

Thi der er ikke Forskjel paa Jøde eller Græker; thi den samme er alles Herre, rig for alle dem, som paakalder ham. Thi hver den, som paakalder Herrens Navn, skal vorde salig. Rom. 10, 12. 13.

Det er en af de Ting, som Paulus gjentager mange Gange: Der er ikke Forskjel.

Og naar han ikke blir træt af at skrive det, saa er vel dertil to Hovedgrunde, som er ligesaa vegtige den Dag idag som i den apostoliske Tid.

Den ene er denne, at det er en Hovedsag for Guds Riges Fremgang, for Missionsarbeidet, at det erkjendes fuldt ud og uden Indskrænkning eller Forbehold: Der er ikke Forskjel.

Den anden Grund til Fremhævelsen og Gjentagelsen af denne Sandhed er denne, at netop denne Sandhed finder en stor Modsigelse.

Aaja, siger nogen, paa Paulus's Tid var det vel saa, at der var megen Modsigelse mod denne Sandhed, at der ikke er Forskjel; men i vore Dage, siden Frihedens og Lighedens Principer er blevne saa almindelig anerkjendte, kan der vel ikke være nogen Modsigelse derimod?

Digitized by Google

Desværre, der er endda altfor mange som mener, at der er Forskjel, og som netop reiser denne Indvending mod Missionen, at den forsøger at udrette det umulige, naar den vil kristne alle Folkeslag paa Jorden. Thi, siger de, der er endog saa stor Forskjel mellem Menneskene, at de ikke kan have samme Religion. Kristendommen er „den hvide Mands Religion," og den ligger for høit for de farvede Racer, som staar saa lavt, at de maa have en meget simplere, grovere og mere sanselig Religion.

Men Guds Ord staar fast og urokkeligt, og det bøier ikke af for det menneskelige Hovmods Skyld. Thi naar alt kommer til alt, saa er det Hovmodet i os, som vil sætte de hvide Folk saa høit, og de farvede Folk saa lavt, at de ikke kan have samme Religion, samme Gud, samme Himmel og samme Salighed som vi.

I Guds Ord er det klart fremstillet for os, hvorledes dette Spørgsmaal er afgjort en Gang for alle og egentlig talt ikke skulde behøve at komme op mere. Men naar det er ligesaa seiglivet som selve det menneskelige Overmod, saa er det ogsaa nødvendigt paanyt at betragte Guds Ords Lys over Sagen, saa vi kan styrkes deraf i Tro og Arbeide for alle Folks Frelse ved Jesu Kristi Evangelium.

Det trænges; thi er ikke alle Mennesker Gjenstand for Guds frelsende Kjærlighed, saa er jo hele den hellige Skrift rokket i sin Grundvold; thi den siger, at i Abrahams Sæd skal alle Jordens Slegter velsignes; og den siger, at „han døde for alle;" og den siger, at for Lammets Trone skal der samles en stor Skare, som ingen kan tælle, af alle Slegter og Stammer og Folk og Tungemaal.

Og da falder jo baade vor egen Frelsesgrund bort og alle Hedningefolks Frelsesgrund; thi vil ikke Herren ved sit Evangelium frelse alle, som vil tro paa Sønnen, hvorledes kan vi da vide, at han vil frelse nogen?

Da falder ogsaa Hedningemissionen bort; thi den hviler ganske og aldeles paa dette Herrens Ord: Gaar hen og kristner alle Folk!

Er nogen udelukket? Er der nogen, for hvem Evangeliet ikke er bestemt? Nei, ingen udelukkes uden den, som ikke vil gaa ind i Guds Rige, medens det er Naadens Tid.

Derfor ligger der saa megen Vegt paa dette Skriftens Ord: Der er ikke Forskjel. Derfor er det ogsaa vigtigt at opfatte dets Betydning ret.

Digitized by Google

Og da er det vel overflødigt omtrent at sige, at Ordet betyder ikke, at der ingen Forskjel er mellem Folkene i Sprog, Hudfarve, Civilisation osv. Vi ved alle, at der er Forskjel i disse Ting. Men Meningen er, at al den Forskjel, som foreligger af Naturen og ved den verdslige Udvikling og Historie, den forsvinder, opsluges, blir borte i Guds Rige, som samler dem alle ved Kristi Evangelium til ett Legeme, hvis Hoved er Jesus Kristus.

Paa Kristi Tid var der en langt større Forskjel mellem Folkene, end der er nu mellem hvide Folk og farvede Folk. Mellem Grækere og Barbarer var Forskjellen overmaade stor; og mellem Jøde og Græker var Modsætningen som mellem Nat og Dag. Og dog overvandt Evangeliet disse bratte Modsætninger. Hvormeget mere skal det ikke overvinde de langt ubetydeligere Modsætninger, som vi forefinder i vor Tid mellem Nationerne.

Men hvorledes overvinder da Evangeliet disse Modsætninger?

Først ved at gjøre alle til Syndere.

Der er ikke Forskjel; thi alle har syndet, og dem fattes Guds Ære.

Og det er jo haardt, at Ligheden begynder paa den Maade. Tænk, hvor det skar Jøderne i deres hovmodige Hjerter, at det skulde siges om dem, at de var lige med Hedningerne i Synd. Men hvad kunde de sige mod Guds Sandhed? Der stod jo Kristi Kors og vidnede imod dem, at de havde endog tilskyndet og ophidset Hedningerne og Pontius Pilatus, at han skulde korsfæste den retfærdige. Der raabte Stefanus's Blod mod dem til Himmelen, at de var Mordere som Kain. Saaat om Jøderne mente sig at være retfærdige, saa var dog deres Retfærdighed bleven aldeles tilintetgjort ved deres Had mod Jesus og hans Disciple. I sin Iver for Loven var de blevne Lovens Overtrædere og havde vist sig selv som Djævelens Børn.

De har alle syndet og derved mistet Guds Ære. Det er Skriftens Vidnesbyrd om vor Slegt. Og det sætter en grufuld og sørgelig Lighed mellem os alle. Det har taget den Guds Herlighed fra os, hvori vi var skabte, og vi staar der igjen saa fattige og hjælpeløse allesammen, at vi burde isandhed ikke hovmode os den ene over den anden, men meget mere alle søge den Frelse, som tilbydes alle.

Thi der er ikke Forskjel. Nei, ingen Forskjel med Hensyn til Frelsens Vei og Maade. Thi de retfærdiggjøres uforskyldt af hans Naade, ved den Forløsning, som er i Kristus Jesus.

Digitized by Google

Kristus er død for os alle; og alle Syndere kan frelses, alle kan blive retfærdiggjorte uforskyldt af hans Naade. Alle fortabte ved Synden; alle frelste af Naaden; saaledes vil Herren have det, om vi bare vilde agte hans Vei og Frelsesmaade. Thi han har indesluttet alle under Synd forat forbarme sig over alle.

Men da maa alle komme til Naadestolen ved Troen paa hans Blod.

Thi der er ikke Forskjel, men hver den, som tror paa ham, skal ikke beskjæmmes; og hver den, som paakalder Herrens Navn, skal blive salig.

Ogsaa der er Lighed. Ingen frelses uden ved Troen, og alle, som vil frelses, maa tro paa Sønnen, at de kan have det evige Liv i ham.

Der er ikke Forskjel, thi alle har syndet.

Der er ikke Forskjel, thi al Frelse er af Naade.

Der er ikke Forskjel, thi alle, som frelses, frelses ved Troen.

Derfor skal Evangeliet prædikes for alle. Derfor skal Hedningemissionen drives blandt alle Folkeslag og Stammer, at alle arme Syndere kan frelses af den frie, uforskyldte Naade ved Jesu Kristi Tro.

Lad os derfor være med allesammen i Arbeidet; thi heller ikke deri er der Forskjel, at vi alle er kaldte til Arbeide i Herrens Vingaard. „Gaasseren," 1903, Side 33—36.

83. Kraften i Missionsarbeidet.

Thi Kristi Kjærlighed tvinger os. 2 Kor. 5, 14.

Guds Riges Udbredelse indtil Jordens Ender er ikke alene en Lov og et Bud.

Hedningemissionen er en Lov, som intet kan hindre eller modstaa; thi det er, som Luther siger: Guds Rige kommer vel uden vor Bøn; det vil sige, Guds Forjættelse er trofast, og hans Løfter paalidelige; hans Profetier skal alle opfyldes, og har han sagt, at dette Rigets Evangelium skal prædikes i den hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folk," saa sker det ogsaa, saaledes som han har sagt det. Det er Loven; og Gud styrer Verden og Menigheden, saa at den blir

Digitized by Google

hevdet. Hans Raad staar evig fast, og alt, som sker, maa tjene til dets Fuldbyrdelse.

Hedningemissionen er ogsaa Kristi Bud og Befaling: Gaar bort i al Verden, og prædiker Evangeliet for al Skabningen! Det er klart og tydeligt, saa ingen kristen kan tage feil derpaa; vil nogen være en kristen, saa maa han være denne Befaling lydig. Lad Evangeliets Røst lyde ud over Jorden saa langt som Solens Straaler gaar, saa langt som Himlene fortæller Guds Ære. Der kan ingen Tvil være om, at Befalingen er givet os, og at Jesus venter Lydighed.

Men Evangeliet er ikke bare Lov og Bud. De Ord, jeg taler til eder, er Aand og er Liv, siger Jesus. Jesus giver ikke alene Missionsbudet; han giver ogsaa Missionskraften. Jesus stiftede ikke en Menighed paa Jorden og gav den Bud og Befaling; han gav den sin Aand. Deri er baade Lysten og Kraften. Thi Kristi Aand driver Gud Børn, saa de med Glæde løber hans Erinde og gaar hans Vei.

Jesu troende har faaet Frelse og Liv ved Troen paa den korsfæstede Frelser. Og af det stadige Syn paa Kristi Kors skabes i dem alle deres nye Følelser, Længsler, Tanker og Beslutninger.

Her hænger han, som kom forat søge og frelse det fortabte. Her udbreder han sine Arme imod dem alle. Her aabenbarer han sin Kjærlighed; herfra vil han drage alle til sig. Her lider og dør han for mig arme, fortabte og fordømte Menneske. Her rinder det dyrebare Forsoningens Blod fra Jesu Hjerte, som bøder for Synden, slukner Vreden, gjør Djævelen magteløs og aabner den friske, levende Vei ind til Gud. Her bøier det Hoved sig i Døden, som skal bære Herlighedens Krone til evig Tid, fordi det bar Tornekronen i Kjærlighedens Tjeneste.

Se paa denne korsfæstede Frelser, og giv denne Kjærlighed Rum i dit Hjerte, saa blir du levende ved Kristi Død, saa blir du ogsaa en sand Missionsven.

Du skal erfare det samme som Paulus: Kristi Kjærlighed tvinger os, Korsets og Korsdødens Kjærlighed. Eller har der nogensinde været en troende, en frelst Sjæl, som ikke har følt det som en brændende Trang i sig: Flere, flere, stedse flere maa blive delagtige i denne Frelse, denne Glæde, denne Salighed? Fandt ikke Andreas sin Broder og sagde til ham: vi har fundet Messias? Fandt ikke Filip Natanael og sagde til ham: vi har fundet den, om hvem Moses

Digitized by Google

har skrevet i Loven ligesom og Profeterne, Jesus, Josefs Søn af Nazaret?

Det er Missionsiveren; det er ogsaa Missionskraften. Thi denne Tvang, som Paulus fornam, var ikke en trykkende Byrdes eller en knugende Lænkes Tvang. Det var den drivende Kjærlighed og den løftende Aand, ved hvilken Kristi Aag blir glædeligt og hans Byrde let. Naar et Menneske faar Lov til at gjøre, hvad det helst af alt vil, da stønner det ikke under Byrden, da knuges det ikke af den tunge Pligt. Nei, da erfares det, som Esaias siger: Han giver den trætte Kraft, og den, som ingen Kræfter har, giver han stor Styrke. De, som bier efter Herren, faar ny Kraft, løfter Vingerne som Ørne; de løber og blir ikke trætte, de gaar og blir ikke mødige.

Kristi Kjærlighed tvinger os. Dette maa blive Kraften ogsaa i vort Missionsarbeide, om det skal lykkes. Ikke Partisind forat kappes med andre; ikke Æresyge og Forfængelighed, forat vi ogsaa skal have nogen Ros; ikke Trællesind og Egenretfærdighed; ikke Budets og Bogstavens Tvang. Alle saadanne Bevæggrunde er kjødelige. Vi maa dybere ned i Ydmyghed og længere ind i Guds Kjærlighed. Lad os gaa sammen til Kristi Kors og lære, hvad det er, at han, som døde for alle, døde for at de, som lever, ikke mere skal leve sig selv, men ham, som er død og opstanden for dem.

Den korsfæstede Frelsers Kjærlighed omfatter alle Mennesker. Her er ingen Forskjel. Ved Korset er Adskillelsens Mellemvæg nedbrudt og Fiendskabet ihjelslaaet, saa der ikke længer er Forskjel paa Jøde eller Hedning; de er begge i ett Legeme forligte med Gud. Og derfor kommer Jesus ved sit Evangelium og forkynder Fred for dem, som er langt borte, og for dem, som er nær hos. Har vi faaet Kjærligheden udøst i vore Hjerter, saa elsker vi de fjerne Hedninger ligesaavel som vore nærmeste Slegtninge og Naboer; og som Jesus paa Korset udbredte sine Arme og Hænder efter alle, saa er det hans Børns Lyst at drage alle til ham ved det lokkende og kaldende Evangelium.

Kristi Kjærlighed er uovervindelig. Den er sterk som Døden, og mange Vande kan ikke slukke dens Ild. Alt det Had, som Jesu Fiender viste ham, kunde ikke kaste Ondskab og Bitterhed ind i hans Hjerte. Trods alt bad han for Fienderne, medens de korsfæstede ham. Det samme Sind giver han sine egte Børn. Og i Missionen

Digitized by Google

har det været og vil det altid være et Hovedvaaben i Kampen og et Pant paa Seieren, at de lidende Arbeidere gjengjælder ondt med godt, og overvinder det onde med det gode. Ved Korset læres den uovervindelige Kjærlighed, som kjæmper ved at lide og seirer ved at blive slagen.

Kristi Kjærlighed holder ud til Enden. Den stanser ikke paa Halvveien, naar den ser, at der er lange Udsigter og mange Hindringer. Af alt, som er sterkt, er Kristi Kjærlighed det sterkeste. Selv holdt han ud gjennem Kors og Død, indtil en herlig Opstandelse og Himmelfart gav ham Magt til at sende Aanden, saa Menigheden kunde fødes paa Jorden. De, som har faaet Kristi Kjærlighed udøst i sine Hjerter ved den Helligaand, er af samme Art. De holder ud indtil Kristi Tilkommelse, idet de stadigt arbeider med Maalet for Øie: den store hvidklædte Skare af frelste af alle Slegter og Stammer og Folk og Tungemaal.

Det er Missionens Endemaal. Om en liden Stund vandrer vi ikke mere med Pilegrimsstaven i Haand. Vi skal hjem; hvem skal vi finde derhjemme, om vi rækker did? Mange, som skal komme fra Øst og fra Vest og sidde tilbords i Guds Rige. Lad os arbeide for Missionen, at de kan blive samlet derind, som Herren vil have med i Lammets Bryllup! „Gasseren," 1900, Side 18—20.

84. Hedningernes Ret.

Hedningerne er i Kristus Medarvinger og hørende med til Legemet og meddelagtige i hans Forjættelse ved Evangeliet. Ef. 3, 6.

Paulus skriver om den nye Stilling, som Hedningerne har faaet ved Kristi Død, at det var en Hemmelighed, som i Fortiden ikke var kundgjort for Menneskenes Børn; men nu er denne Hemmelighed kundgjort ham ved Aabenbarelse. Og ikke Paulus alene, men idetheletaget alle Kristi „hellige Apostler og Profeter i Aanden."

Det er allerede nitten hundrede Aar siden denne Kristi Hemmelighed blev aabenbaret, og ikke alene aabenbaret for en Mand eller to, men den blev ogsaa nedskrevet og fremstillet i det nye Testamente, og gjennem denne mest udbredte Bog af alle Bøger blev Kundskab

Digitized by Google

om denne Hemmelighed udbredt viden om. Og dog er der endda den Dag idag kun saa faa, saa ganske faa, som har en ret og sand Indsigt i denne Kristi Hemmelighed. Med Ørene har vi vel hørt det, og efter Bogstaven kjender vi kanske noget lidet dertil; men naar det kommer til Hjertets Tilegnelse af Guds Sandhed om Hedningerne og deres Stilling, saa er det endda saa beklageligt faa, som virkelig har erkjendt Sandheden, saa den er bleven Liv og Lyst og Drivkraft i dem.

Hvilken er nemlig Hemmeligheden, og hvilken er Hedningernes nye Stilling?

I den gamle Pakts Tid var Israel det udvalgte Folk, hvis Fortrin var dette, at Guds Ord var dem betroet. I Israel skinnede Lyset, medens Mørke rugede over Hedningefolkene og Mulm dækkede Jorden. Som fordum i Gosen, da der var lyst for alle Israels Børn i deres Boliger, medens uigjennemtrængeligt Mørke indhyllede Ægypten og dets Indbyggere, saaledes var Israel udskilt og sat i en Stilling for sig selv ned igjennem det gamle Testamentes Tid med Profetiens brændende og skinnende Lys, og intet Hedningefolk kunde faa Ordets Lys sat paa Stagen hos sig, hvorvel en og anden Hedning kunde indlemmes ved Troen i Israels Folk, som Rahab og Rut.

Hedningerne var paa den Tid udelukkede fra Israels Borgerret og fremmede for Forjættelsens Pakter, uden Haab og uden Gud i Verden. I Sandhed en rædsom Stilling, hvori Hedningerne havde bragt sig selv, da de valgte at gaa sine egne Veie og vendte sig fra den sande Gud og dyrkede Skabningen over Skaberen. De foretrak Kjødets Lyst og Syndens timelige Nydelse fremfor Guds saliggjørende Kundskab, saa Gud maatte hengive dem til et Sind, som intet duede, forat de skulde erfare paa sig selv Syndetrældommens gruelige Følger.

Saaledes vandrede Israel i Ordets Lys og Hedningerne i Vankundighedens Mørke. Og de var saa langt skilte fra hinanden, saa fiendske imod hinanden, saa bitre og haarde paa begge Sider, at det saa ud, som om Guds Sandheds Aabenbarelse for det udvalgte Israel kun havde udrettet dette, at der var blevet et uovervindeligt Had mellem Israel og Hedningerne, som fortærede dem begge og holdt dem borte fra det sande Kjærlighedens Liv.

Digitized by Google

Men Forandringen kom i Guds velbehagelige Time. Han havde biet, indtil de bitre Frugter af Hedningernes Kjødslyst og Israels Egenretfærdighed var blevne aabenbare. Saa sendte han Sønnen, den forjættede Israels Konge og Verdens Frelser, den udvalgte Herrens Tjener, som ikke skulde knuse det knækkede Rør og ikke slukke den rygende Tande, ei heller skulde han selv blive mødig, indtil han fik sat Ret paa Jorden og bragt Hedningernes Øer Herrens Lov. Han samlede og forenede og forligte det, som var skilt; han overvandt Hadet og slog Fiendskabet ihjel; men o, paa hvilken underlig Maade og ubegribelig Vei. Kunde vel noget Menneske have tænkt det? Man kunde kanske have tænkt, at naar den enbaarne af Faderen kom til Verden, saa skulde de samle sig alle, baade Jøder og Hedninger, baade store og smaa, ringe og mægtige, for endrægtig med ett Hjerte og én Mund at tilbede Sønnen, Kongen, Frelseren. Men det gik ganske anderledes; de samlede sig nok, men „de samlede sig i Sandhed mod Guds hellige Barn, Jesus, som han selv havde salvet, baade Herodes og Pontius Pilatus med Hedninger og Israels Folk," for at slaa Sønnen ihjel. Den første Samling og Forening var en Forening i Had mod Jesus; thi paa den Dag blev Herodes og Pilatus Venner, de, som før var Fiender; og paa den Dag gik Jøderne til Hedningerne og bad dem om at korsfæste Herlighedens Herre.

Men paa den Dag, da Israel fornegtede sin Konge og Frelser, sin Udvælgelse og sin Førstefødselsret, saa Israel sank ned i samme Stilling som Hedningerne, paa den samme Dag satte Guds uendelige Barmhjertighed Hedningerne ind i samme Stilling og i de samme Rettigheder, som Israel havde. Thi ved Korset skede Forsoningen, ikke for Israel alene, men for alle, og ved Forsoningsdøden var det, at Hedningerne blev Medarvinger og fik Ret til at blive Lemmer paa Kristi Legeme og Adgang til det forjættede Guds Rige og al dets Salighed.

Saaledes var det, at de, som forhen var langt borte, kom nær til ved Kristi Blod. Saaledes svandt Modsætningen mellem Jøder og Hedninger, saaledes nedbrødes Adskillelsens Mellemvæg, Fiendskabet, mellem dem; thi endog Loven selv, som stod truende iveien for Hedningerne, blev afskaffet, idet Troen blev Frelsens Vei for alle, baade Jøder og Hedninger. Thi alle var jo nu ved Kristi Død inde-

Digitized by Google

sluttede under Synd, efterdi de havde slaaet Sønnen ihjel, forat Gud skulde forbarme sig over alle.

Dette er altsaa Stillingen: Ved Kristi Død er Forskjellen ophævet mellem Jøder og Hedninger, efterdi de er faldne i samme Synd; Forskjellen er ophævet, efterdi Budenes Lov er afskaffet; Forskjellen er ophævet, thi Naadens Dør er sat aaben for alle. Fra Faderhuset skinner Lyset lokkende og indbydende ud i Mørket og kalder paa alle de forvildede Sønner og Døtre, at de er velkomne til Faderen, bare de vil komme hjem.

Saadan er vor Stilling, og saadan er Hedningernes Stilling og Ret. Men imellem os og Hedningerne er der denne Forskjel, at vi har hørt om vor Ret, og Hedningerne har ikke hørt derom. Til os er Indbydelsen udgaaet, vi har vel kanske endog fulgt Indbydelsen, vi er kanske komne hjem og har faaet den forlorne Søns salige Modtagelse i vor Faders Hus. Hvad da? Har vi saa lukket Døren bag os, saa ikke flere skal eller kan komme ind? Aa nei, det kunde vi vel ikke gjøre; thi Herren har sat denne Dør aaben, og ingen uden han selv lukker den. Men ve os, om vi lukkede Døren i vore Tanker, selv om vi ikke fik lukket den i Virkeligheden! Jeg mener, om vi lukkede Hedningerne ude ved at beholde Evangeliet for os selv alene og agte det for et Rov at være Guds Børn, saa ingen skulde faa dele Glæden og Herligheden med os.

Lad os betænke Hedningernes Ret. De er i den samme Stilling, hvori vi var, førend Evangeliet blev bragt os. Gud havde bestemt Evangeliet for os, ligesom han har bestemt det for alle dem, som endnu er Hedninger. Gud opvakte sine Børn og sin Menighed, saa de sendte det glade Budskab til vore Fædre i det fjerne og vilde Hedningeland. Skal ikke vi sende Evangeliet videre? Eller skal det stanse med os?

Hedningerne er ved Kristi Død blevne Medarvinger, hørende med til Legemet, meddelagtige i hans Forjættelse ved Evangeliet. Læg Merke til det sidste Ord: ved Evangeliet. Alt, hvad Kristus er og har gjort for Menneskenes Frelse, er alt indesluttet i Evangeliet. Skal da vi sidde med Evangeliet og forholde Hedningerne deres salige Rettigheder? Da vilde vi blive Uretfærdighedens Tjenere, som vilde hindre Retfærdigheden og Frelsen; hvorledes kunde vi da være Guds Børn og Jesu Kristi Brødre? Har Herren ladet Evangeliet

Digitized by Google

komme til os, forat vi skulde kjende Kristi Velgjerning, saa har han villet, at vi skal fortsætte fromme Fædres Verk og sende Evangeliet ud til alle dem, som er blevne Medarvinger til Riget ved Kristi Død. Døren staar aaben, Adgangen er fri; er vi komne hjem og komne ind, saa lad os lyde den Røst, som ogsaa idag siger til os: Gaa hastig ud paa Stadens Stræder og Gader og før fattige og Krøblinger og halte og blinde herind! Gaa ud paa Veiene og ved Gjærderne, og nød dem at gaa ind, forat mit Hus kan vorde fuldt!

Saadan er Hedningernes Ret; de har faaet den af Guds frie, uforskyldte Naade; Hedningerne ved ikke om sin Ret, og de kræver den ikke. Men frem for os stiller sig idag den lidende, blødende, døende Jesus og siger: Jeg kjøbte disse arme Hedninger med mit Blod; før dem hid, at de kan blive min Lidelses Løn, og mit Hus kan blive fuldt. „Gasseren," 1902, Side 17—20.

85. En aaben Dør.

Se, jeg har givet dig en aaben Dør! Aab. 3, 8.

Herren er den, som har Davids Nøgle, som lukker op, og ingen lukker til, og lukker til, og ingen lukker op. Og det er han, som for sin Menighed har sat en aaben Dør fra Begyndelsen af. Alle Ting har Herren styret saaledes nedigjennem alle Tider af vor Slegts Historie, at der altid har været en aaben Dør for hans Evangelium og hans Menighed. Aldrig har det været muligt for Verden at lukke Guds Ord og Guds Rige ude paa saadan Maade, at ikke Ordet kunde prædikes og Riget gaa frem i Verden.

Jødefolket prøvede at stænge Døren, naar det korsfæstede Herlighedens Herre, lagde hans Legeme under en saare stor Sten og satte Segl derpaa. Men jo større Jødernes Triumf syntes at være, desto større var i Virkeligheden Jesu Seier; thi den faar størst Seier af alle, som vinder over Død og Grav; og Rigets Evangelium vandt større Indgang hos Jøderne efter Jesu Opstandelse og Aandens Udgydelse end nogensinde.

Og da Jødefolkets Dør stængtes for Evangeliet, oplod Herren

Digitized by Google

Hedningernes Dør, og det store romerske Rige blev Menighedens Missionsmark, og trods bitter Modstand og blodige Forfølgelser stod dog Døren aaben, og ingen kunde lukke den.

Og siden ned igjennem Kirkens Historie har Hedningernes Dør endnu aldrig været stængt for Guds Menighed. Missionsmarken har strakt sig vidt og bredt ud rundt omkring Menigheden, og det makedoniske Raab: Kom over og hjælp os! har lydt over fra Hedenskabet til Kristenheden tydeligt nok for alle, som havde aandelige Øren til at høre og aabne Hjerter til at føle Hedningeverdenens Jammersskrig.

Der har desværre været Tider, da store Dele af Kristenheden har været saa yderligt forkomne, at de hverken har hørt Herrens Kald eller Hedningernes Nødraab, ei heller agtet paa Dørene, som Herren satte aabne; men der har siden den Helligaands Udgydelse over Disciplene aldrig været en Dag paa Jorden, da der ikke var Adgang til at række Hedningerne med Jesu Kristi Evangelium.

Dersom det har gaaet smaat med Guds Riges Udbredelse, saa er Grunden dertil denne, at de kristne har havt saa lidet Aand og Tro, at de ikke har vovet at gaa frem, hvor Herren lagde Veien aaben for dem. Det er paa vor Side, ikke paa Herrens, Feilen har været, naar den aabne Dør ikke er bleven benyttet.

Hvad er det vel, som hindrer Evangeliets Fremgang paa Madagaskar uden vor Mangel paa Iver og Aand? Dørene aabnes, efterhvert som Evangeliet gaar frem. Det ser saa stængt og lukket ud som Bjerget; men kommer bare Herrens Sendebud nærmere den stængte Dør, som det syntes, og han banker paa den med Bønnens Stav, se bare, om den ikke springer op! Se bare, om der ikke blir Vei! Har ikke Sydhavsøernes vilde Menneskeædere og Afrikas grusomme Negerstammer givet Missionærerne og Evangeliet Rum? Stundom kostede det vel Menneskeliv at finde frem til hedenske Folkeslag med det glade Budskab; men Budskabet kom frem, om der var nogen, som maatte falde forat bane Vei, og Døren sprang op, hvor Blodet flød.

Og nu staar Døren vid aaben for os i vor Mission paa Madagaskar. Det er paa underlig Vis, det er sandt; men det er af Herren. Og han handler ofte underligt. Det katholske Frankrige med sine fritænkerske Politikere holder Døren oppe for de protestantiske Mis-

Digitized by Google

sioner. Og medens de indfødtes Hjerter saares og forbitres ved de fremmede Embedsmænds Haardhed, vender de sig med Sympathi og Haab til dem, som arbeider iblandt dem med Guds salige Evangelium.

Ja, sandelig er Dørene aabne for os til at prædike Frelsen af Naade for de arme Syndens Trælle. Og ikke skal den stænges, saa længe vi befindes tro. Thi Herren forbarmer sig over de lidende Hedninger, og han ser til dem i deres Nød. Han giver dem en aaben Dør, saa de kan gaa ind i Guds Rige, og han giver os en aaben Dør, saa vi kan bringe dem Evangeliet.

Lad os have Tro til Gud og fuld Forvisning om vort Kald, fuld Hengivelse til Gud og hans Vilje, og vi skal erfare, at Herren virkelig giver os

En aaben Dør.

„Gasferen," 1905, Side 177—178.

Digitized by Google

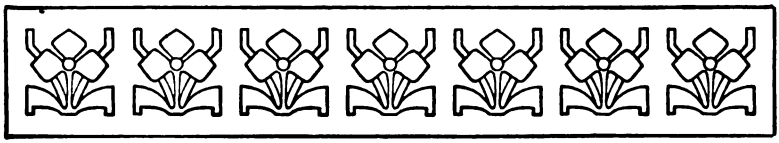

Andet Afsnit.

[Der er i dette Afsnit optaget fem Prædikener. Tre af disse er Aabningsprædikener ved Aarsmøder. Den fjerde er den første Prædiken vi besidder fra Professor Sverdrups Aand og Haand. Den femte er vel den sidste vi har, holdt for en Menighed. De er allesammen paa et Vis Programprædikener. — Udg.]

1. Aabningsprædiken ved Mødet af Augsburgs Venner i Willmar, Minn., den 26de Juni 1895.

[Kilde: Beretning om det 3die Møde af Augsburgs Venner, 1895, Side 3—15. — Udg.]

> Da vendte de om til Jerusalem fra det Bjerg, som kaldes Oljebjerget, hvilket er nær Jerusalem, en Sabbatsreise derfra. Og da de kom ind, steg de op paa Salen, hvor de forblev, Peter og Jakob og Johannes og Andreas, Filip og Tomas, Bartolomæus og Mattæus, Jakob, Alfæus's Søn, og Simon Zelotes og Judas, Jakobs Broder. Alle disse holdt endrægtig ved i Bøn og Paakaldelse tilligemed Kvinderne og Maria, Jesu Moder, og med hans Brødre. Ap Gj. 1, 12—14.

Brødre og Søstre i Jesu Kristi Tro! Naade være med eder og Fred, fra Gud, vor Fader, og Frelseren, den Herre Jesus Kristus! Amen.

Vi er komne sammen idag for at begynde et Møde, hvortil der knytter sig store Forhaabninger, og som derfor af mange har været imødeseet med sterk Spænding. Mange troende Mænd og Kvinder

Digitized by Google

har allerede gjennem lange Tider bedet Herren velsigne os, som her kommer sammen, med rig himmelsk Velsignelse og med kraftig Meddelelse af den Helligaand. Og det er dette, vi venter paa, at det skal ske, at vi ved dette Møde skal blive iført ny Kraft fra det høie, og at vort Hjerte og vor Mund skal blive berørt og renset og opglødet af Ilden fra Høialteret, saa vi kan blive Herrens Redskaber til en Aandens og Troens Gjerning iblandt vort dyrebare Folk, som trænger saa saare om, at der skulde blive en ny Tid, „som Morgenens Lys, naar Solen gaar op, en Morgen uden Skyer; ved Solskin, ved Regn spirer Græsset frem af Jorden."

Er vi da, Brødre og Søstre, komne sammen med den Forventning og det Haab, med den Bøn i vort Hjerte og paa vore Læber, at Herren i disse Dage vil besøge sit Folk, udgyde sin Aand og give en ny Pinsedag over sine troende, saa lad os betragte med hinanden, hvorledes Brødrene og Søstrene hist i Jerusalem den første Gang biede paa og beredte sig til Aandens Udgydelse, og lære af dem, hvorledes det bør ogsaa os at være, ventende og stundende efter Herrens Time, da han vil give ogsaa os den Helligaands Kraft, saa vi kan blive dygtige til den Gjerning, hvortil ingen er skikket uden den, hvis Dygtighed er af Gud.

De Ord, som vi har læst med hinanden, viser os nemlig, hvorledes Jesu Kristi troende Disciple og Discipelinder havde det mellem Jesu Himmelfart og Aandens Udgydelse paa Pinsefesten. Saaledes som disse var, saaledes maa vi være; som disse havde det, saaledes maa det blive med os, om vi skal kunne vente at faa samme Velsignelse. Meget havde disse Mænd og Kvinder allerede oplevet, og mere biede de paa at opleve. Stort havde de allerede faaet, større haabede de at faa. Og med uendelig Spænding saa de fremover mod det herlige, som skulde ske „om ikke mange Dage."

Den lille Skare Mænd og Kvinder, som vi læste om i Teksten, var ikke netop nu revne lige ud af et ligegyldigt og verdsligt Liv. Dette var heller ikke døde, sovende, ligegyldige, verdslige Menighedslemmer, for hvem Guds Ord og Aabenbaring, hans Folk og Tempel var blevet en Sovepude, paa hvilken de slumrede trygt, indtil Død og Grav og Helvede aabnede sig under dem og slugte dem. Tænk bare et Øieblik paa, hvad disse havde gjennemgaaet, hvorledes de var blevne bevægede, rystede, nedkastede, opreiste, bedrøvede,

Digitized by Google

trøstede, saarede, helbredede, ihjelslagne og levendegjorte, og du vil snart finde, at det er ikke de sovende, sikre, kjødelige Menighedslemmer, som har nogen Aandens Daab ivente. Fæst Blikket bare paa én af disse Mænd—paa Simon Peter, og tænk efter, hvad han allerede har oplevet! Her er allerede mange Aars aandelige Bevægelser og Erfaringer, fra den Stund han søgte hen til Johannes den Døber og knust under Syndens Smerte blev døbt i Jordans Vand. Da hørte Simon med undrende Hjerte det merkelige Ord: „Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd!" — Var han dermed færdig? Gaar det saa fort at blive en troende Discipel og en Herrens Apostel? Aa nei! Eller hvorledes var det med Peter en Tid senere, da Herren fandt ham igjen i Arbeidet med det tomme Garn ved Genesarets Sø? Det er sandt, han kastede Garnet paa Herrens Ord og fangede en stor Hob Fiske; men da han saa, at Baad efter Baad fyldtes af den underfulde Fiskedræt, da sank han skjælvende ned for Jesu Fødder og bad: „Herre, gak ud fra mig; thi jeg er en syndig Mand!" Da kaldte Jesus ham til Menneskefiisker, og Simon Peter stod op og forlod alle Ting og fulgte ham. Det er ikke en liden Sag at „forlade alle Ting og følge Jesus." Deri er Bevægelse, Alvor, Tro, Forsagelse, Selvhengivelse. Var Peter dermed færdig? Aa nei! Han fik lære meget og længe, før han blev det udvalgte Redskab, hvortil Herren havde udseet ham. Se paa ham, da han vandrede paa Søen og Veiret forfærdede ham, men Herren hjalp ham! Se ham i Bekjendelsens Stund, da han med Faderens Aabenbarelse i sin Aand udtalte det Ord, som siden har været gjentaget af Millioner paa Millioner af troende Sjæle: „Du er Kristus, den levende Guds Søn." Tænk paa ham, naar Herren maatte sige til ham: „Vig bag mig, Satan, thi du sanser ikke, hvad Guds er, men hvad Menneskenes er!" Se ham paa Tabor og i Getsemane! Husk ham i Haven med Sverdet og i Ypperstepræstens Palads! Hør hans Fornegtelse, tænk paa hans bitre Angers Graad! Se, hvorledes Jesus spørger ham de tre Gange: „Simon, Jonas's Søn, elsker du mig?" Og tilstaa det saa i dyb Beskjæmmelse for Gud: Sandelig, her var ikke Rum for aandelig Sikkerhed og Søvn og Død; sandelig, her var pløiet dybt og skaaret ind til Marv og Ben; sandelig, her havde Herrens Ord været som en Ild og som

Digitized by Google

en Hammer, der sønderslaar Klipper. Det tveeggede Sverd havde gjort sin Gjerning.

Eller tænk paa, hvad Jesu Moder allerede havde oplevet! Salig i Tro, opløftet i Aandens Henrykkelse, og saa igjen gjennemboret af Sverdet i Sjælen, naar Korsets Forargelse greb ogsaa hende. Hendes Søn, den herlige, underbare Jesus, korsfæstet, død, opstanden og nu netop opfaren til Himmels! Hendes Liv havde ikke været i Søvn og i aandelig Død; nei, her havde været Liv og Tro, Kjærlighed og Haab, skrigende Nød og bitter Sorg, salig Glæde og jublende Fryd.

Og alle de andre, som var samlet paa Salen, hvad havde de dog ikke allerede oplevet! Hjerte og Sjæl, Sind og Aand, hele deres indre Menneske havde været gjennemrystet af de alvorligste Bevægelser, naar de fulgte Frelseren Trin for Trin i hans vekslende Førelser. Nu modtaget med Jubel i Jerusalem, nu arresteret, nu dømt af Raadet, nu forhørt af Pilatus, nu hængt paa Korset, nu død i Kval og Pine, nu begravet under den forseglede Sten; og nu igjen opstanden, seet af Kvinderne, seet af Simon, seet af de tolv; seet mange Gange, og nu tilsidst opfaren til Himmels. Tror nogen, at disse var lig de almindelige verdslige, kjødelige Mennesker?

Nei, i disse Hjerter var der beredt Aanden et Sted. Her var der Rum for Gud. Her var Verden bleven for liden og fattig til at tilfredsstille Hjertets Længsel; her var det høiere Ting om at gjøre end de synlige, sanselige og forkrænkelige Jordens Ting. Alle Længsler, alle Spørgsmaal trængte sig sammen i dette ene: „Herre! vil du paa denne Tid oprette Riget igjen for Israel?“

Og Herren havde svaret dem: „Det tilkommer ikke eder at vide Tider eller Timer, som Faderen har sat i sin egen Magt. Men I skal annamme den Helligaands Kraft, som skal komme over eder, og I skal være mine Vidner baade i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria, og indtil Jordens Ende.“

Med disse Ord og denne Forjættelse havde han forladt dem med sin synlige Nærværelse. Guds Aand skulde komme over dem; Guds Rige skulde udbredes ved dem. De skulde faa Aandens Gave og drives til Aandens Gjerning, og saa skulde Forjættelserne opfyldes og alle Guds Løfter blive Ja og Amen i Guds Menighed.

Digitized by Google

Og nu vidste de ogsaa Tiden og Stedet. „I skal døbes med den Helligaand om ikke mange Dage," havde Herren sagt. „I skal blive i Jerusalems Stad, indtil I bliver iførte Kraft fra det høie." Det var ikke længe at bie og ikke langt at gaa. Tiden var nær, og til Stedet var de allerede komne. En liden Stund i Tro, en liden Tid i Forventning endda, saa skulde Jerusalem faa en ny Herlighed, naar de syngende og de dansende kunde sige: „Alle mine Kilder er i dig," naar det blodige Jerusalem blev Menighedens Fødested ved Aandens Udgydelse.

Saa gjaldt det da om at bie paa „Faderens Forjættelse." Og vor Tekst fortæller os, hvorledes de biede, denne Skare Mænd og Kvinder, som snart skulde blive den første Menighed med saadan Fylde af Aand og Liv i sig, at af denne ene Menighed skulde fremgaa Menighed efter Menighed, indtil ingen mere kjender deres Tal. Det var denne lille Flok, til hvem Faderen vilde give Riget efter sit Velbehag. Den skulde blive Bruden, som skulde blive „alle levendes Moder," den anden Eva, opreist af Faldet, levendegjort af døde. Man kunde kanske vente storartede Tilstelninger og Forberedelser af Folk, som havde saa store Forjættelser og uendelige Fremtidsudsigter, Folk, som skulde modtage Guds herligste Gave fra Himlen og være Redskaber til en Fornyelse af hele Menneskeslegten og al Jorden, saaledes som det sees paa denne Dag.

Men Guds Gjerning fremmes ikke ved Menneskers Tilstelninger. Den lille Flok havde Befaling til at bie paa Herrens Time, og de biede:

i barnlig Tro,
i hjertelig Endrægtighed,
i ydmyg Bøn.

Disse tre Ting havde Jesus fremelsket hos dem i den Tid, han havde været hos dem i synlig Skikkelse. Alle sine Forjættelser havde han knyttet til disse Betingelser, alle sine Formaninger havde han rettet mod dette Maal. Han havde opnaaet, hvad han begjærede.

I barnlig Tro blev disse Mænd og Kvinder lydige mod hans Befaling, at bie paa Forjættelsen i Jerusalems Stad. De gik ikke mismodige hver til sit efter Jesu Himmelfart. Nei tvertimod, den underfulde Begivenhed, som de havde været Vidne til, og de guddommelige Forjættelser, som de havde faaet, holdt dem sammen,

Digitized by Google

bandt dem til Frelseren, saa de ikke kunde skilles, ikke opgive Haabet. De troede med Hjertets hele Hengivelse, at netop som det var sagt, saaledes skulde det ske. Derfor gik de til Jerusalem og steg op paa Salen og forblev der; de vidste Stedet, hvor Stevnet var sat.

Jerusalem, den blodige Stad, Jerusalem, som Herren nys havde klaget over, at den ihjelslog Profeterne og stenede Sendebudene, Morderstaden, hvor Raabet nys havde lydt med Uretfærdighedens Bitterhed: Korsfæst, korsfæst ham, Jerusalem var dog trods alt Staden, hvor Guds største Under skulde ske. Herrens Forjættelser var trofaste; han vilde vise det endnu engang, at Israels Utroskab gjorde ikke hans Trofasthed til intet. Disciplene havde faaet hans Befaling; de bespurgte sig ikke med Kjød og Blod, med egen Frygt eller egen Klogskab; han havde sagt Jerusalem, og Jerusalem skulde det være. Det stod ikke til Disciplene at forlade Guds Stad, saalænge Herren ikke forlod den. Hvor snare er ikke mange ved første lille Modgang til at forlade Menigheden og raabe: Babel! Babel! lad os vige bort herfra! Men saa er ikke Herrens Vilje. I det blodbesudlede Jerusalem havde hans Blod rundet, ikke til Hevn men til Forsoning, og der skulde Førstegrøden indsamles, der skulde Aanden udgydes, der skulde Evangeliet prædikes; og derfra skulde det udgaa til Jordens Ender.

Derfor havde Herren i Jerusalem beredt et stille Sted, hvor den lille Flok kunde bie paa den underfulde Opfyldelse af de store Forjættelser; det var „S a l e n.“ Did tyede de hen, fordi Minderne drog dem did. Hvor ellers skulde de gaa? Var det ikke der, Jesus havde ædt Paaskelammet og indstiftet Nadveren? Salen, hvor han havde toet Disciplenes Fødder og sunget Lovsangen, talt sine trøstelige Afskedsord og bedet den ypperstepreste lige Bøn; Salen, hvor Forjættelsen om Aanden var givet, og hvor Opfyldelsen skulde ske; Salen, hvor Disciplene havde samlet sig bag lukkede Døre af Frygt for Jøderne, og hvor de havde havt den store Glæde at se Herren igjen efter Opstandelsen; Salen, hvor Tomas havde seet Naglegabet i hans Hænder og lagt sin Haand i hans Side og troende havde bekjendt: „Min Herre og min Gud!“ Ja, hvor ellers skulde de gaa hen for at bie paa Aandens Udgydelse? Der var de sammen sent og tidlig; der var det deres Beskjæftigelse at tale sammen om ham, som var gaaet bort, og som skulde komme igjen. Om intet andet end

Digitized by Google

ham, hans Ord, hans Gjerninger, hans Lidelse, hans Død, hans Opstandelse, om alt dette var deres Samtale, og i dette var deres hele Hjerte og Sjæl. Det er Troens rette Levesæt, den hviler paa Jesu Person og i hans Ord; deri er Manna i Hungersnøden og levende, sprudlende Vand i Ørkenen. Det holder Livet oppe, det bevarer Længselen, det giver Frimodighed til at holde ud, indtil Maalet naaes.

I hjertelig Endrægtighed bier den lille Discipelskare paa Salen. Det er en Hovedbetingelse for, at Guds Menighed kan modtage Guds Aand og blive Redskab for Herrens Gjerning. Ligeoverfor den store, mægtige Satans Hær gjælder det om Guds Børns Endrægtighed; ligeoverfor det store, overvældende Arbeide i Herrens Høst gjælder det om Aandens Endrægtighed, at alle har det samme Sind: Herrens Gjerning maa gjøres, og vi maa ikke spilde Tid og Kræfter i Trætte og Tvedragt. Saalænge Guds Børn eller Herrens Disciple trætter om, hvem der skal være den største iblandt dem, hvem der skal være den fremmerste i Riget, faar de ikke Aandens Udgydelse; Herren giver ikke sin Aand til at fremme den menneskelige Ærgjerrigheds og Storagtigheds Planer. Nei, skal vi faa Herrens Aand, saa maa vi først hen til Jesu Kristi Kors og se, hvorledes hans Hjerte brister i Døden, gjennemtrængt af dette ene Kjærlighedens Begjær: Frelse for Menneskesjæle fra Fortabelsens og Helvedes Afgrund, Forligelse og Forsoning med Gud. Ydmygede og beskjæmmede af hans uudgrundelige og uudtømmelige Kjærlighed maa vi slippe al Tanke om egen Storhed, som kun vækker Strid og Splid. Faar vi Syn og Smag paa Kristi Kjærlighed, saa den driver os ind i dette ene Begjær: Herre, gjør med mig, som du vil; sæt mig, hvor du kan bruge mig; sæt mig til stort eller sæt mig til lidet, men tag mig bare ind i din Vingaard, at jeg kan være din Tjener, da blir der den rette Endrægtighed, og da blir der Rum i Hjertet for den Helligaand. Saaledes var det blevet nu med hin Discipelskare paa Salen; de søgte ikke sit eget længere, kun hans og Brødrenes, kun hans Vilje og arme Synderes Frelse, kun Guds Rige og Sjælenes Salighed. Det er Endrægtighed, naar den ene trænger den anden i Guds store, rige, velsignede Høst. Da vil Aanden bo i Hjerterne og uddele sine Gaver til hver i Besynderlighed,

Digitized by Google

eftersom han vil. Har vi sænket os ned i denne Kjærlighed og denne Nød, da er vi vel beredte for Aandens Udgydelse.

Ydmyg Bøn holdt de ved i denne Ventetid. Det er ligesom Slutstenen paa det hele. Det er Hjertedørens Opladelse og Sjælens Opløftelse til ham, som har al Magt i Himmelen og paa Jorden. Denne Kreds af Jesu Disciple staar jo ene i Verden og dog med den Befaling at lægge alle Folk for Jesu Fødder; saa liden Kraft og saa stort et Kald, hvorfra skal dog Hjælpen komme? Jeg opløfter mine Øine til Bjergene, siger Salmisten, og sandelig, disse troende Mænd og Kvinder fik prøve i de ti Dage, hvad det var at opløfte hele sin Sjæl til ham, som var opfaren i det høie, og som havde sagt til Afsked: „Det er eder gavnligt, at jeg gaar bort, thi gaar jeg ikke bort, skal Talsmanden ikke komme til eder; men gaar jeg bort, vil jeg sende ham til eder.“ Til dette Løfte og denne Forjættelse klyngede de sig i Nødens Tider og lærte at haabe paa Herren, medens hele deres indre blev et eneste Raab: Herre, opfyld din Forjættelse, Herre, send din Aand! Og for disse var ikke denne Bøn en almindelig Talemaade, et fromt Ønske, som de ikke ventede noget synderligt Svar paa, saaledes som Tilfældet er med de allerfleste Bønner iblandt os. Det var ikke en Bøn om noget stort og herligt, som engang skulde ske, men som de kanske ikke skulde opleve at se. Heller ikke var det en Bøn om Aandens Udgydelse over en og anden fremragende Mand eller Kvinde, som havde læst mere og lært mere end de andre, saaledes som der nu ofte bedes om, at vi maa faa levende Præster og nidkjære Missionærer fra vore Skoler. Nei, naar disse bad: Herre, send din Aand! saa mente de virkelig, at denne Bøn skulde opfyldes nu, thi saa havde Herren sagt; og de mente virkelig, at Aanden skulde komme over dem, hver enkelt af dem, Mænd og Kvinder, gamle og unge. Her var det ikke den frygtsomme Sjæls Ønske: Send en anden, send en anden! De frabad sig ikke Kaldet og Aanden, disse troende paa Salen. Nei, de begjærede Aanden som en Gave og Kaldet som en Naade, og hele deres Sjæls Raab: Send din Aand! var ogsaa et Raab: Herre, send os! Herre, uddriv os ved din Aand, sæt os til dit Arbeide!

Det er den rette ydmyge Bøn. Den fremgaar ikke af Egensind og Lyst til egen Ære; nei, denne Bøn fremgaar af Kristi Kjærlighed og den fulde Hengivelse af sig selv og alt sit eget til Gud og hans

Digitized by Google

Vilje. Deri er Ydmyghed, naar jeg faar Naade til at opgive al Tanke paa egen Dygtighed og egen Begavelse, og faar sætte Sagen i Guds Haand ganske og aldeles: Fader, giv mig din Aand og din Kraft og din Vilje, og send mig saa, hvor du vil, og byd mig at gjøre, hvad du vil have gjort! Ske ikke min, men din Vilje!

Og hvor gjerne vil ikke Faderen give dem den Helligaand, som beder ham derom. Bare vi er fattige nok til at trænge Gaven; bare vi er ydmyge nok til at bøie os efter Guds Vilje; bare vi er oprigtige nok til virkelig at „betale Herren vore Løfter," naar vi faar den Aand, som vi beder om, og virkelig vil gaa, hvor vi blir sendte, og gjøre, hvad vi blir sat til! Og disse troende Mænd og Kvinder paa Salen, de oplod sine Hjerter i Forventningens Dage; de satte sig ikke imod Herrens Gave; de var ikke bange for at faa det, som de bad om. Var der end Frygt og Bæven i deres Sjæle, de satte dog Sagen aldeles i Guds Haand og lod ham raade.

Saa fik de den Helligaand. Saa fødtes den første Menighed, saa blev der en ny Begyndelse paa Jorden, en Begyndelse, som pegede hen paa alle Tings Gjenoprettelse, fordi Fuldendelsens Kræfter var nedlagte i den. En liden Skare af troende døbtes med den Helligaand, og verdensovervindende Kraft nedlagdes i Menighedens Skjød. Lovet være Gud! „Lover Herren, alle Hedninger, priser ham, alle Folk! Thi stor over os er hans Miskundhed, og Herrens Sandhed er til evig Tid. Halleluja!"

Saaledes maa det gaa til ogsaa med os. Der tales saa meget og bedes saa ofte om Pinsefest og Pinseaand over Folk og Menigheder. Men det meste deraf er Mundsveir og tomme Talemaader, som klinger godt og snart bortveires. I Festens Stund bevæges mangt et Sind, og uklare Længsler stiger op fra tusinde Hjerter; men hvor er den længtende Skare, som endrægtig blir ved i Bøn paa Paakaldelse, indtil de faar den Helligaand? Hvor er den, som gaar ind i sit Lønkammer og lukker sin Dør og beder i Løndom, indtil han faar Aanden, som gjør ham eller hende til en Jesu Kristi Bekjender? Og hvor er de troende, som paa Herrens Forjættelse tør komme sammen og forblive sammen, indtil de blir iførte Kraft fra det høie og kan blive Jesu Vidner i Menigheden og i Verden? Hvor er de helliges Tro, Guds Børns Endrægtighed og de troendes Bøn? Og dog venter vi, at Herren skal udgyde sin Aand!

Digitized by Google

Nei, det maa blive anderledes med os, om vi skal faa Aandens salige Gave. Først og fremst maa vi betænke, at det er ingen Hjælp i at bede om Aandens Udgydelse over alle de mange døde og verdslige, sovende og kjødelige Menighedslemmer iblandt os, førend vi har bedet om Aand over de troende. Ikke Verden har Forjættelsen om Aanden; Sandhedens Aand er forjættet de troende Sjæle. Det er ikke Verden, som har Pinsefest, det er Guds troende, bedende, længtende Børn. Er du sikker, at du har havt din Pinsefest, og er du virkelig i fuld og hel Hjertets Oprigtighed villig til at have Pinsefest selv for din egen personlige Del?

Ja, se det er netop Sagen, du troende Sjæl! Ak, der er saa mange, som vil være troende og have det godt med Gud og være visse paa Frelse og Salighed, og de vil gjerne ogsaa gjælde for noget i Menigheden og være anseede som de ypperste, fordi de er de alvorlige og oprigtige; men naar det kommer til Bekjendelsen af Kristi Navn, naar det kommer til at søge efter det, som er fortabt forat frelse det, da staar de saa tilbage, da er de saa sene og uvillige; da er der nok et Slags Bøn i deres Mund: Herre, omvend Syndere, og giv Vækkelse i vor Menighed! Men der er ikke det oprigtige Begjær i deres Sjæle: Herre, send mig din Aand og giv mig din Kjærlighed, at jeg maa blive dygtig til din Gjerning! Nei, det falder dem for besværligt, det vilde være for anstrengende. Nei, da maatte de jo forlade alle Ting og gaa i den foragtede Frelsers Fodspor.

Men er det at vente, at der skal blive Vækkelse og Liv iblandt os, naar vi er saa bange for Korset og Forsagelsen? Naar vi næsten frabeder os Aanden og Kaldet, og bestandig tænker i vort Hjerte: Herre, send en anden! I tusinde Aar har det været Skik at bede: send gode Prester, send troende Missionærer; mon det ikke snart var paa Tide at bede: Herre, send os! send dine troende, Mænd og Kvinder, ved din Helligaand, og gjør dem alle til Arbeidere i din Vingaard!

Ja, se dig i Speilet, Broder og Søster, i hin Discipelskare, som holdt ved endrægtig i Bøn og Paakaldelse paa Salen. Der ser du, hvorledes du skal berede Aanden Sted og bie, indtil han kommer, den gode Kjærlighedens Aand.

Det gjælder om den barnlige Tro, at du er fuldt for-

Digitized by Google

visset i dit eget Sind, at din Frelser, som døde for dig, han lever for dig, at han, som led Døden efter Kjødet, er levendegjort i Aanden og nu træder frem for os for den himmelske Fader, og er fuldkommelig istand til at gjøre alle dem evindelig salige, som kommer til Gud formedelst ham. Prøv dig selv; har du den barnlige Tro, at Guds Naade er rig nok og dyb nok og høi nok for alle arme Syndere, saa du trygt kan indbyde dem alle til at komme hjem og finde Frelse for sine arme Sjæle? Har du den barnlige Tro, at Jesus Kristus, den himmelsarne Frelser, vil have dig til sit Vidne og sin Arbeider, og kan udruste dig med Kraft fra det høie, saa du kan blive ham et udvalgt Redskab?

Det gjælder om den fulde, hjertelige Endrægtighed, at vi alle, som har Troen, har den i Enfoldighed, uden Personsanseelse, at vi ikke begjærer Aanden med verdsligt Sind, tragtende efter egen Ophøielse og Ære, men at vi søger det ene: vor Frelsers Ære og hans Lidelsers Frugt paa Jorden, frelste Menneskesjæle.

Det gjælder om den troende Bøn, at Herren vil gjentage sine Undere fra gammel Tid iblandt os og udgyde sin Aand over os, saa vore Sønner og Døtre skulde profetere, og vore gamle drømme Drømme, og vore unge Mænd se Syner, saa Guds Menighed maatte faa sin rette Skikkelse iblandt os og bygges høit som Staden paa Bjerget. Bed, bed, Mænd og Kvinder, bed i Enrum og bed i Fællesskab, bed hver for sig selv og hver for sin Næste, bed med det faste Forsæt, at du vil ikke vægre dig ved at blive bønhørt, bed, indtil du faar den Helligaand og den særskilte Naadegave, som Herren vil give netop dig!

Og naar du faar Aanden, saa følg dens Drift og Tilskyndelse, og naar Herren løser dine Baand og oplader din Mund, saa tal og ti ikke, og Herren skal give Frugt og salig Velsignelse af dit Liv og dit Virke. Sovende skal vaagne og døde skal opstaa, og det skal kjendes, at Herren besøger sit Folk og ophøier sin Arv og gjør alle Ting nye ved sin Helligaand, for Jesu Kristi Skyld. Amen.

Digitized by Google

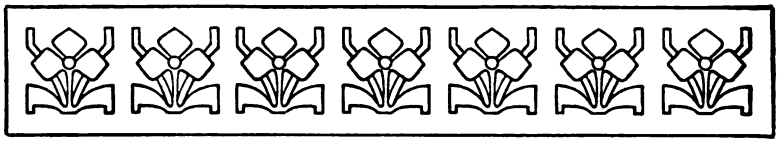

2. Aabningsprædiken ved Frikirkens Møde i Minneapolis, Minn., den 9de Juni 1897.

[Kilde: Beretning om Den lutherske Frikirkes Møde, 1897, Side 3—11. — Udg.]

Den Herre Herres Aand er over mig, fordi Herren har salvet mig til at forkynde et godt Budskab for de sagtmodige; han har sendt mig til at forbinde dem, som har et sønderbrudt Hjerte, til at udraabe for de fangne Frihed og for de bundne Fængslets Opladelse, til at udraabe et Naadens Aar fra Herren og en Hevnens Dag fra vor Gud, til at trøste alle sørgende, til at give de sørgende i Zion Hovedpryd istedetfor Aske, Glædes Olje istedetfor Sorg, Lovprisnings Klædebon istedetfor en vansmægtet Aand, og de skal kaldes Retfærdighedens Terebinter, Herrens Plantning til hans Forherligelse. Og de skal opbygge, hvad der er ødelagt i ældgammel Tid; hvad der har ligget øde fra de første Slegter, skal de gjenopreise, og de skal fornye ødelagte Stæder, hvad der har ligget øde fra Slegt til Slegt. Es. 61, 1—4.

Brødre!

Lad os gaa lige paa Sagen. Vi er komne sammen idag med det Forsæt og med den Bøn, at vi selv maatte blive fri og blive istand til at hjælpe andre til Frigjørelse. Det er for Frihedens Skyld, vi mødes; det er om den, vi vil tale og synge; det er om den, vi vil bede, og det er for den, vi vil virke. Derfor er det, vi ogsaa tager for os dette Guds Ord, som vi netop læste med hinanden; thi vi ønsker jo at faa, hvad vi beder om, og vi er jo visse paa at faa det, naar vi kun beder om, hvad Herren selv har forjættet. Dette Guds

Digitized by Google

Ord ved Profeten Esaias vil vi klynge os fast til, og det skal opfyldes paa os. Dette Ord om Frihed for de bundne skal være den sterke Tone, som skal klinge med Kraft gjennem vore Hjerter og vort Møde, og finder det Veien ind i nogen Sjæl, saa skal det ikke vende tomt tilbage; men det skal gjøre, hvad Herren behager, og lykkeligen udføre, hvad han sender det til.

Men Herren har jo sagt i sit Kjøds Dage — det var paa en Sabbat i Nazaret i Galilæa—netop om dette Ord: „Idag er denne Skrift gaaet i Opfyldelse for eders Øren." Hvorledes siger vi da, at den skal opfyldes her iblandt os?

Aa, Venner, det er jo netop derfor, denne Skrift kan og skal opfyldes ogsaa idag. Thi havde ikke han opfyldt den, kunde vel ikke vi tænke paa at opfylde den eller faa den opfyldt? Kunde vi vel? Det er netop derfor, vi tager Ordet med saa frimodig Fortrøstning til os; thi det er jo Ja og Amen i ham, som ikke skammer sig ved at være vor Frelser og vor Broder, vort Hoved og vort Liv.

Og nu trænger vi saare, at det atter opfyldes paa os og i os, med os og ved os, saa Frihedens Dag og Naadens Aar og Vederkvægelsens Tider kan komme iblandt os. Og just fordi Profetien er opfyldt i ham, derfor kan den opfyldes her idag for hver en af os og for os alle tilsammen, om vi griber ham, som er Opfyldelsen.

Saa vil vi da frimodigen tale med hverandre om

de bundnes Befrielse.

Og da tænker vi paa de bundne Hjerter og de bundne Menigheder, paa alt det, som er kjøbt til Frihed af Guds egen Søn og kaldt af Guds egen Aand.

Thi Menighederne kan ikke frigjøres ved noget andet Middel end Hjerterne. Hjerterne løses ikke ved Loven, og Menighederne løses ikke ved Konstitutioner eller Regler. Kristelig Frihed er af samme Art, overalt hvor den findes; det er ikke et Slags Frihed i Hjertet og et andet Slags Frihed i Menigheden; og Friheden virkes ved samme Middel i Menigheden som i Hjertet, derfor kan vi tale om begge under ett, og derfor tør vi trygt tro, at Herren vil give begge Dele, dersom vi i Hjertets Sandhed og Oprigtighed begjærer at faa, hvad vi taler om.

Men skal vi selv blive fri og øve Befrielsens Gjerning i Folket,

Digitized by Google

saa maa „denne Skrift“ opfyldes paa os: „Den Herre Herres Aand er over mig, thi han har salvet mig.“ Vi kan ikke blive Guds Medarbeidere, Deltagere med Jesus Kristus i hans Befriergjerning, medmindre vi er delagtige i hans Kraft og Evne. Samme Gjerning kræver samme Kvalifikationer. Men om Sønnen staar der jo skrevet: „Gud giver ham Aanden uden Maal.“ Alt Arbeide for Sjælene og for Menigheden er forgjæves uden Aanden; alt er muligt ved Aanden.

Har vi da Aand, Brødre, — Jesu Kristi Aand? Det er det store Selvprøvelsens Spørgsmaal, som kommer til os gjennem Ordet idag. Man siger nok i den døde Kirke: Her trænges ikke Aand, vi har Guds Ord, og vi har ikke mere behov; Aand er saa farligt at tale om, saa ubestemt, saa svævende, det er næsten saa farligt som Frihed og Liv. — Ja, det er nok farligt, men sæt nu, at det er nødvendigt. Det er ikke værdt at snige sig fra Selvprøvelsen saa fort og saa let og trøste sig med, at vi klarer os uden Aanden. Lad os tænke et Øieblik paa dem, som Gud satte til Befriere blandt sit Folk, og lære af dem, hvad der trænges og hvad der kan udrettes, naar man har, hvad der trænges — Aanden fra Gud; og saa prøve os selv, thi det er en Aandens Gjerning, han som ransager alle Ting, ogsaa Guds Dybheder.

Se hen til Moses, som Herren kaldte til at befri sit Folk fra Trældommens Aag, „en Mand, i hvem der var Aand,“ og som, fordi der var Aand i ham, kunde „gaa ud og gaa ind for Menigheden og kunde føre dem ud og føre dem ind, saaat Herrens Menighed ikke var som de Faar, der ingen Hyrde har“ (4. Mos. 27, 17). Hvad var det, som drev denne Mand fra det yppige og overdaadige Hofliv til at lide ondt med Guds Folk? Hvad var det, som atter nødte ham til at forlade det stille, fredelige Hyrdeliv i Midian for at gaa tilbage til det Ægypten, som stræbte ham efter Livet, og til det Israel, som foragtede ham? Hvad var det, som holdt Troen oppe hos ham, naar han traadte frem for Farao med Undergjerninger og for Israel med dristige Løfter? Hvad holdt Modet oppe, dengang det hjælpeløse Israel laa fanget mellem Faraos Hær og det røde Havs Bølger? Hvem gav Styrke til Mose Arm, saa han vovede at løfte Staven over Havet? Hvem holdt den ene Mand oppe i Ørkenen, naar han saa mange Gange stod alene ligeoverfor

Digitized by Google

det mismodige og forbitrede og endog rasende Folk? Hvem gav ham denne Magt over Folkets Hjerter og Sind, at han kunde samle det adspredte og lede det forsagte Israel frem? Hvem, siger jeg, hvem, uden Aanden? Det er dette, Venner, som virkes af Guds Aand, at en Mand ser sit Kald fra Gud, at han tror urokkelig derpaa, og at han følger det, hvad det end koster, og rækker frem.

Eller tag Paulus, han, som raaber til alle de troende: Vorder mine Efterfølgere, ligesom jeg er Kristi. Hvad var det, som drev ham, saa han ikke bespurgte sig med Kjød eller Blod, men fulgte saa troligt Kristi blodige Spor, idet han overalt søgte efter det fortabte? Hvad var det, som gjorde, at han gjennem de smaa Flokke af troende, som han samlede paa hvert Sted, saa Jesu Kristi Legeme, saa det Guds Rige, som han var vis paa skulde seire over al Modstand og alle Fiender? Hvad drev ham og tvang ham fra Sted til Sted i ustanseligt, selvopofrende Arbeide for Sjælene, som Jesus kjøbte med sit Blod? Det var Aanden, Guds den velsignede Helligaand. Vil du se paa ham, som ofrede og hengav sig selv saa ganske i Tjenesten, saa skal der sandelig ikke blive Rum for dig til at slippe bort med den døde og kolde Lærdom, at du prædiker Ordet, og dermed er den Sag gjort. Der vil Aand til for at kunne være med i Kristi Tjeneste og Efterfølgelse; Aand for at kunne gaa endog kun i Paulus's Fodspor.

O, om Selvprøvelsen idag kunde hjælpe os til at se, hvor lidet Aand vi har, og hvor meget Aand vi behøver for at kunne vandre selv og lede andre paa Frihedens trange Vei! Sandelig, en god Begyndelse var allerede gjort.

Og maa vi virkelig erkjende og bekjende, at vi er saa altfor kjødelige endda og altid ser os om efter menneskelige Støtter, at vi har ikke Aand, eller ialfald saa altfor lidet Aand, er det da ude med os? Er der ingen Kilde, hvorfra vi kan øse? Hvem er da denne, som staar og raaber: „Om nogen tørster, han komme til mig og drikke! Hvo som tror paa mig, af hans Liv skal der, som Skriften siger, flyde levende Vandstrømme." Det er Jesus, som taler saaledes om den Aand, som de skal faa, som tror paa ham. Ja, hos Jesus er det at faa, som fattes os. Han har Aanden uden Maal, hvo som er i ham, er ogsaa delagtig i hans Aand. Han stevner dig idag til Møde paa Golgata.

Se ham blodig og lidende paa Korset, se hans og Faderens Kjær-

Digitized by Google

lighed, fald i dybeste Ydmyghed ned for hans Fødder med Bekjendelsen af din Synd og Skam og Uværdighed, og bed ham om Renselse fra det altsammen, bed ham om Naade, frit og uforskyldt, og han skal høre dit Raab og oplade hele sit Hjerte for dig, og af denne levende Kilde skal Naaden og Aanden og Kjærligheden flyde ind i dit fattige, naadehungrige Hjerte. Der er Rigdom, der er Vederkvægelse, der er den Kilde, som aldrig tørres. Kom, kom alle idag til Kristi Kors; der faar vi Aanden, der faar vi Kjærligheden, der lærer vi den Hemmelighed, som Verdens Visdom aldrig udgrunder, at den, som bøies dybest i Kjærlighedens Tjeneste, er friest af alle og Herre over alt. Ja, friest af alt frit er et Guds Barn, forligt med Faderen ved Sønnens Blod og fyldt med hans egen Aand, drevet af hans egen Kjærlighed til med Fryd og Lyst at vandre paa hans Veie og løbe i hans Tjeneste.

Men da blir du netop et velskikket Redskab til at gjøre Kristi Gjerning og være en Guds Evangelist til at forkynde et godt Budskab for de sagtmodige og til at udraabe for de fangne Frihed. Men uden denne Aandens Daab duer du aldeles ikke. Nu har du været der selv, nu har du fundet Frihed; nu kan du udraabe den for alle de fangne; nu kan du vise, hvor den er at finde; nu kan du løse Sjælebaand ved Kristi Evangelium, Evangeliet om hans Kors. Det er det store Frihedens Ord for Tid og Evighed, for Himmel og Jord, og noget andet er der ikke og skal aldrig findes.

Er der da flere, som trænger Befrielse end du og jeg? Er der flere, som lider, er der flere, som slider i Baandene og vil løs? Aa, hvor mange, som længes efter Befrielse! Hvor det svider i mangen Barm! Helst blandt de unge, som endda ikke har vænnet sig saa vel til at bære Lænker, hvor er der ikke en higende Længsel, som sukker: Ud! ud! Fri! fri!

Hvor er der ikke blandt de faa troende i Menighederne et Længselens Suk: Gid du vilde sønderrive Himmelen og fare ned, gid Aanden fra det høie maatte udgydes over os!

Thi Baand er der nok af. Overalt hvor vi vender os, ser vi og kjender vi bundne Hjerter, feige Hjerter, syge, matte og sløve Hjerter, hvor der næsten ikke mere er Længsler igjen efter en Befrielsens Dag.

Vi kjender Baandene, vi, som længe sled i dem forgjæves og som kun blev fri, da Herren sled dem for os og i os.

Digitized by Google

Syndens Baand — ja endog Arvesyndens Baand; bundne var vi fra Fødselen, ja, fra Adams Fald af.

Dødens Baand — ja endog den evige Døds Baand.

Verdens Baand—ja endog Verdens Fyrstes, Djævelens, Baand.

Lovens Baand — ja endog Guds Vredes Baand, virkede ved Loven.

Vanens Baand — ja endog Vanekristendommens Baand.

Formernes Baand — ja endog de kirkelige Formers Baand.

Tag dem alle tilsammen og spørg, om der er nogen, som løser dem? Eller er der nogetsteds en Samson, som slider dem?

O, Gud ske Lov, der er; der er en Befrier, en Frelser, som i sin Død har seiret og sprængt alle disse Baand. Der er en Kjærlighedens Lue paa Golgata, for hvis Hede alle disse Baand skal blive som svedne Traade, saa de skal falde ligesom af sig selv af det nyfødte Guds Barn ved første Bevægelse. Kom bare til Kristi Kors, og hans Naade skal fri dig ud. Her er Naadens Aar, her er Vederkvægelsens Tider, her er Friheden i Evigheders Evighed for hver bunden Sjæl! kom, o kom!

Samme Baand er der over vore Menigheder. Trods alle Konstitutioner og Love og Regler. Eller hvor er den frigjorte Menighed, som lever det frigjorte Kjærlighedens Liv? Hvor, hvor? Hvor ikke Syndelivet hersker, der hersker for det meste Formvæsen og Vanekristendom, og møisommeligt bærer man de kirkelige Byrder og sukker og stønner derunder. Ruiner, ældgamle Ruiner, er vel det Navn, som Guds Ord vil lægge paa de fleste Menigheder idag. Eller er det ikke allerede længe, længe siden, at Verdsligheden som en vældig Strøm brød ind over Guds Menighed og lagde Grus og Aur over Kirkeageren?

Ruiner — hvo bygger dem atter, hvo reiser dem af Gruset? Hvem har Forjættelsen, at de skal opbygge de ældgamle Ruiner og reise Zions Mure paany?

Kun de, som selv er frigjorte; kun de, som selv er levendegjorte; kun de, om hvem der staar skrevet i vor Tekst: de sørgende i Zion, som ikke bare er sørgende, men som har faaet Trøst for Sorg, prægtig Krone for askestrøet Haar, straalende Glæde for vansmægtet Aand, og er blevne Retfærdighedens Terebinter, Herren til Pris.

Den forfaldne Guds Menighed skal gjenreises af de frelste, fri-

Digitized by Google

gjorte Sjæle, af dem, som bærer Guds Kjærlighed i sine Hjerter og sit Liv. Stort og herligt er deres Kald, som tør tage Forjættelsen til sig. Tør du tro Forjættelsen? Tør du tage imod Kaldet? Det udgaar til dig idag: Gaa hen og gjenopbyg den forfaldne Guds Menighed!

Har vi Lov til at tænke saa høit? Ja, dersom vi er villige til at stige ned saa dybt — saa dybt som til Kristi Kors. Thi al Forjættelsens Opfyldelse er i ham, og vi har kun da Del i Opfyldelsen for os selv og for andre, naar vi er merkede med Korsets røde Merke, rensede og frigjorte ved Blodet, benaadede Sjæle med Kjærlighedens Tjenersind; plantet dybt derinde ved Jesu Kristi Aand.

Hvad er det da, de benaadede, frigjorte Sjæle kan og skal gjøre for Menighedens Opbyggelse? Hvorledes skal Kirkeageren kunne fries fra Verdslighedens Grus?

Vi kunde svare, at der er et, som er det første, og som ogsaa er det sidste i denne Forbindelse. Det er at elske. Guds Kjærlighed maa drive os til at vidne om Jesus, til at virke for Jesus, til at arbeide for Jesus. Guds Kjærlighed maa tvinge os til at søge efter de fortabte Sjæle, til at forstyrre de verdsligsindedes Fred og vække dem op af deres Dødssøvn; Guds Kjærlighed maa drive os til at arbeide for, at der i Hus og Hjem blir et Liv i Tro og Haab og Kjærlighed, at der vokser op iblandt os en ny Slegt, som fra Barndommen af lever Kjærlighedens Liv og aander Frihedens Luft, saa den i den modnere Alder kan øve Kjærlighedens selvopofrende Gjerning.

Skal vi leve og dø i denne Gjerning, Brødre og Søstre? Skal vi slutte Pakten paany idag med Jesus og med hverandre, at vi vil elske ham og de Sjæle, som han har kjøbt, og den Menighed, han har forhvervet sig med sit eget Blod?

Da skal vi føre et Liv i Glæde, om end et Liv i Trængsel. Thi den frie Menighed er den korsmerkede Menighed; men gjennem Kristi Trængsler skal den naa frem til Kristi Herlighed. Og maa vi end her sukke besværede under Forkrænkelighedens Trældom, saa skal vi dog, om vi blir bestandige, naa frem til Guds Børns Herligheds Frihed paa Jesu Kristi Aabenbarelses Dag. Thi Trællen blir ikke i Huset evindelig, men Sønnen blir til evig Tid i Faderhjemmet. Amen.

Digitized by Google

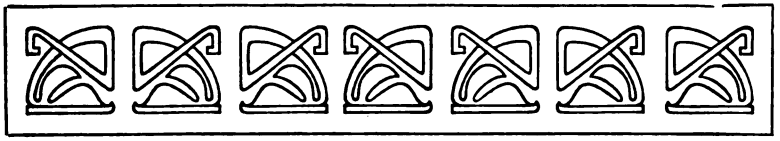

3. Aabningsprædiken ved Frikirkens Aarsmøde i Minneapolis, Minn., den 1ste Juni 1904.

[Kilde: Beretning om Den lutherske Frikirkes 8de Aarsmøde, 1904, Side 3—15. — Udg.]

Jesus siger til ham: Jeg er Veien og Sandheden og Livet; der kommer ingen til Faderen uden ved mig. Joh. 14, 6.

Det falder kanske ikke saa vanskeligt, Brødre, naar vi samles til Aarsmøde, at sætte os ialfald noget lidet ind i den Stilling, hvori Jesu Disciple befandt sig, da Jesus talte disse Ord til dem. Ganske snart skulde de ikke mere se ham, som hidtil havde været den, der havde udført Arbeidet, baaret Byrden og kjæmpet den tunge Kamp med den djævelske og menneskelige Ondskab, medens de selv mere havde været Vidner og Tilhørere end Deltagere og Medarbeidere. Nu skulde de snart faa Følelsen af, at Arbeidet og Byrden og Kampen laa paa dem; og hvor ynkelig smaa blev de ikke da!

Jeg siger, vi kan vel gjøre os et svagt Begreb om denne Disciplenes Stilling; thi det var ikke bare noget forbigaaende og snart forsvindende, som de saaledes oplevede; men **væsentlig** er de kristnes Stilling den samme til alle Tider.

Og ikke mindst, naar vi samles til Aarsmøde, og vi atter oplever Indtrykket af Kaldets og Arbeidets overvættes Storhed og Ansvarets Tyngde, saa føler vi nok, at her er det, som langt overstiger vor Kraft og Evne.

Thi hvorfor holder vi idetheletaget Aarsmøde?

Digitized by Google

Ikke forat komme sammen og finde Styrke hos hinanden til et Arbeide, som vi selv har paataget os; ei heller forat prøve Betydningen af den verdslige Visdom, at „Enighed gjør sterk;" ei heller forat give og modtage Ære og Ros af hinanden til gjensidig Opmuntring.

Alt saadant hører Verden til, og ilde staar det til med vore Hjerter, om vi samles paa den Maade og med saadant Formaal.

Naar vi samles til Aarsmøde, saa er det forat minde hinanden om det hellige Kald, som Gud har givet os, at virke for hans Menigheds Gjenopbyggelse, for Livet og Friheden i Guds Helligaand.

Vi mødes for sammen at søge Naade og Kraft hos ham, som har sagt: „Uden mig kan I slet intet gjøre." For at miste vor Kraft og modtage hans, derfor samles vi; og derfor er det saa ganske og aldeles passende for os at betragte det Ord, som vi læste af Jesu Afskedstaler til Disciplene; thi det er jo et af disse vederkvægende Ord, som giver Hvile ved at borttage vor egen Kraft og dens forfængelige Anstrengelse, og som giver Kraft ved at forene os med ham, hvem Prisen og Magten og Styrken tilhører i al Evighed.

„Jeg er Veien og Sandheden og Livet," siger Jesus, og han siger det ikke bare til Tomas, som ikke vidste, hvor Jesus gik hen, og derfor heller ikke vidste Veien. Han siger det ogsaa til os, som dog har hørt det saa tidt, at han er gaaet til Faderen og har sat sig ved hans høire Haand i evig Herlighed.

Og om ham er det sagt: „Han talte som den, der havde Myndighed, og ikke som de skriftlærde." Og vel faar vi erfare det her. Thi Menneskene — og ikke mindst de, som vil være Rabbier og Lærere og Veiledere — de har en helt anden Maade at tale paa. De har saa mange Raad til den blinde om at se, til den døve om at høre, til den afmægtige om at handle, til den døde om at leve; og de kalder alt saadant Veien og Sandheden, de kalder det ren Lære og ret Tro. Men hvor ganske anderledes taler Jesus! Her er Myndigheden, her er den Ro og Høihed, som ingen anden nogensinde har været istand til at opnaa hverken i Tale eller Handling.

I det underlig grufulde Mørke, hvori vi staar raadvilde og hjælpeløse formedelst vore Synder, i den bælmørke Nat, hvori ingen Stjerne lyser, og hvor vi kun har bange Anelser om de forfærde-

Digitized by Google

lige Braadyb og Stup, som omgiver os paa alle Sider, og paa hvis Rand vi maa gaa, klinger det som de lifligste Toner af himmelsk Musik, naar Jesu Stemme fornemmes: Jeg er Veien, jeg er Veien, og jeg er her forat føre dig vel frem.

Og for vor arme Sjæl, som blændes af Verdens falske Irlys, og som ledes bort i Vantroens kolde Skygger, hvor Livet stilner og Hjertet stivner, og som plages af Tvilens tærende Uro, er det som Morgenens Glans efter Natten, som Regnbuens Herlighed efter Stormen, naar Jesu Ord klinger ind i Sjælens inderste Dybder: Jeg er Sandheden, jeg er Sandheden, tro kun paa mig, og du skal finde Hvile.

Og størst af alt, naar vi kjender, at vi er Dødens Bytte, at vi synker redningsløst fortabt i Dødens og Helvedes Vold, fordi vore Synder dræber os, og vore Overtrædelser knuger os ned i den Afgrund, hvorfra ingen vender tilbage, hvor saligt, uendelig saligt lyder ikke for den synkende Sjæl Jesu Ord med Frelses Magt: Jeg er Livet, jeg er Livet, og jeg er kommen forat give dig det.

Det er Jesu Myndighed, saa fuldkommen, saa enestaaende, saa overvældende, at den med én Gang giver Hvile og Styrke, tager bort alt vort eget og gjør os hjælpeløse som smaa Børn og paa samme Tid lægger under os de evige Arme og løfter os op til — Faderen. O, hvor dyrebar er denne vældige Myndighed, dette „jeg er," „jeg er," som gjør al anden Hjælp saa ynkelig, men ogsaa saa aldeles overflødig. Her er ikke mange Læresætninger, som skal troes, ei heller mange Bud, som skal holdes; her er ikke de mange Beviser, som dog intet udretter. Nei, her er den levende Frelser selv, som træder ind i den forvirrede, skrækslagne Discipelflok med det Ord, som intet Bevis har, fordi det er den evige Sandhed, som selv virker den Tro, det kræver:

Jeg er Veien og Sandheden og Livet.

Men dersom dette Ord tager Tvil og Uro bort fra vore Sjæle og sætter os paa Troens faste Grund og dens urokkelige Klippe, saa er der desto mere Adgang for os til at grunde paa Ordet og overveie dets salige Betydning for vort Liv og vort Arbeide.

Veien,

Veien til Faderen er Jesus; thi han er den, som er „udgangen fra Faderen og kommen til Verden, den, som forlader Verden igjen og

Digitized by Google

gaar til Faderen." Thi naar her tales om Veien, saa er det netop Spørgsmaal om Veien til Faderen, Veien hjem, Veien fra Mørke til Lys, Veien fra Synd til Retfærdighed, Veien fra Død til Liv, Veien fra Jordelivets Jammer og Møie til Himmelens evige, uforkrænkelige Salighed og Herlighed.

Og ikke bare det; det er nødvendigt at tage denne Sag helt alvorligt og ikke lade sig nøie med almindelige Talemaader. Der er saa megen Prædiken, der klinger, som om det bare var Spørgsmaal om en øieblikkelig Overgang, som at træde over en Tærskel og gaa gjennem en Dør, eller som at gaa over en kort Bro, og da var Jesus denne Overgang. Som for Eksempel naar det gjælder om at opnaa Syndernes Forladelse; eller naar det kommer til den legemlige Død og Overgangen fra Tiden til Evigheden; eller naar det blir Tale om de dødes Opstandelse og Indgangen til den evige Herlighed, da, ja da, i saadanne „Knibetag," om vi faar Lov til at bruge et dagligdags Udtryk, da er Jesus Døren og Broen og Frelseren og Hjælperen, da er det nødvendigt at holde sig til ham og til ham alene. Og fordi der er megen Forkyndelse, som helst dvæler ved disse bratte Overgange, hvor Jesus er Hjælpen og Hjælperen, derfor blir der ogsaa saa mange kristne, hvis Liv er utrygt og vaklende, holdningsløst og haltende. Thi de griber Jesus kun nu og da, i Nødens Stunder, som sin Tilflugt; og saa er der ofte lange Stykker af deres Livsvandring, hvor de vakler og snubler og halter fremover Veien, fordi de vil gaa ved den Kraft, de engang fik, ikke ved den Naade, som stadig tilflyder dem.

Hold derfor dette fast, o Sjæl, at Jesus er ikke bare Døren — thi det er han — men han er V e i e n, den hele Dag, hele dit Liv igjennem, ja Livet igjennem og Døden igjennem er han Veien, fra Begyndelsen til Enden er han Veien, han som er den første og den sidste og den levende, han som er Alfa og Omega, Troens Begynder og Fuldender, vor Saliggjørelses Høvding.

Derfor skal vi betænke dette, at det er ikke bare i „Saliggjørelsens Orden," at det er Jesus, som er Veien, d. v. s., at han er den, som ved sin Død og Opstandelse har aabnet os en frisk og levende Vei gjennem Forhænget ind til Helligdommens Allerhelligste, hvor Syndsforladelsens Naade og den Helligaands Kraft er at faa. Men i alt vort Liv og Arbeide, i al vor Færd og vort Virke, og da ikke

Digitized by Google

mindst i Arbeidet for Guds Menighed og dens Opbyggelse er Jesus alene Veien.

Der er desværre dem, som mener, at Jesus er en god Vei til Salighed for den enkelte Sjæl; men naar det kommer til Arbeidet for Menighedens Opbyggelse, saa gaar det ikke an at være saa „enfoldig," at man ikke bekymrer sig om noget andet end om Kristus og ham korsfæstet, om Evangeliet og dets Daarlighed. I det kirkelige Arbeide maa man tage den menneskelige Kløgt tilhjælp, der maa man møde Politik med Politik, timelige og verdslige Midler med samme Mynt. Men, Brødre, Jesus er Veien, og der er ingen anden, hverken til den enkelte Sjæls Frelse, ei heller til Kristi Legemes Opbyggelse. Eller hvorledes skulde det vel gaa an at opbygge Kristi Legeme ved en anden Magt eller andre Midler, end den Naade og den Aand, som er i Jesus Kristus og i hans Evangelium?

Men dersom Jesus er Veien, saa lad os gaa denne Vei! Skal vi kunne udrette noget til Sjæles Frelse og Menighedens Levendegjørelse, saa lad os gaa denne ene Vei, den, som fører os alle til Kristi Kors, for der at faa Naadens Salighed og Lidelsens Forsmædelse. Hen til Korset, du Synder, som mente, din Synd var for stor til at den kunde tilgives! Hen til Korset, du egenretfærdige Menneske, som mente, du var selvskreven til Himmeriges Rige, og at du var for god til at trænge en virkelig Syndernes Forladelse! Lad os samles der, naar vi kommer sammen til Aarsmøde, saa vi kan blive smaa nok til at erfare Guds Naade og Broderskabets Glæde. Hen til Korset, du som vil arbeide for Guds og vor Herres Jesu Kristi Menighed, og se der, hvorledes Arbeidet gaar for sig, naar det skal være et sandt og virkeligt Arbeide! Her er Seiren i Nederlaget, her er Lidelsen for hans Legeme, som er Menigheden, her er den frie og uforskyldte Naades uudtømmelige Væld, til hvilket Sjælene skal ledes ved det dragende Evangeliums Magt. Her er Stedet til at faa Guds Aand og Guds Kjærlighed udøst i Hjerterne. Her er ogsaa Stedet til at erfare, hvad Politik og Menneskekløgt og Menneskemagt kan udrette i Guds Rige. Der findes ingen Politik, som kan lede Syndere til Troen paa den korsfæstede; men vel gaar det an ved Politik at samle den larmende Menneskemasse, som raaber: „Korsfæst, korsfæst ham!" Der findes ingen Politik, som kan

Digitized by Google

føie Hjerterne sammen med Jesus og gjøre hans Venner til virkelige Brødre, Gud Faders elskelige Børn; men vel kan Politiken gjøre Herodes og Pilatus til Venner og samle dem i vanhelligt Selskab med Judas og Ypperstepresterne forat slaa den retfærdige ihjel og hænge ham paa Forbandelsens Træ.

Hvad tykkes eder? Er der ikke noget for os at betænke og grunde paa fra Dag til Dag hele vort Liv igjennem i dette: „Jeg er Veien?" I Liv og i Arbeide, i smaat som i stort, i Tiden og i Udgangen af Tiden er Jesus vor Vei. Og Prøven paa, om vi er paa Veien, er disse to Merker: Naade og Trængsel.

Sandheden,

den evige, urokkelige Sandhed, er Jesus, fordi han er den hele, fulde, endelige Aabenbaring af Gud blandt Menneskene; thi ingen har nogen Tid seet Gud, den enbaarne Søn, som er i Faderens Skjød, han har forklaret ham. Sandheden er han, fordi han er det ene rene, fuldkomne Menneske, som alene blandt Syndere har levet det sande Menneskeliv — Kjærlighedens.

Hvad er Sandhed? var det foragtelige Spørgsmaal, som Pilatus i sin Tro paa den romerske Magt og det romerske Sverd slængte til Jesus i hans dybeste Fornedrelsesstund. Og se, Sandheden stod der for hans Øine, og han kjendte ham ikke! Thi hvad kan være dybere Nedværdigelse for den Guds levende Sandhed, end at det gaar an for et ynkeligt Vrag af et Menneske som Pilatus at gaa den haanlig forbi, som om den slet ingen Betydning havde uden for Narre og Sværmere?

Men, Brødre, hvad det har paa sig at foragte og forkaste Sandheden, det faar vi vel en Følelse af, bare vi tænker paa, hvad Jesus kunde sige til denne samme Pilatus, naar Pilatus spurgte ham: Ved du ikke, at jeg har Magt til at korsfæste dig, og at jeg har Magt til at lade dig løs? Thi Jesus svarede jo: Du havde aldeles ingen Magt over mig, dersom den ikke var given dig ovenfra. Lad os betænke dette for fuldt Alvor, vi som ofte omgaaes saa letsindigt med Sandheden, som om det næsten kom an paa os og vor Fornufts Bifald, om der skulde være nogen Sandhed eller ikke.

Fordi de fornegtede Sandheden, som er Jesus, fik Jøderne over sig den rædselsfulde Ødelæggelsens Dom, som Jesus med Taarer havde bebudet dem.

Digitized by Google

Fordi det romerske Rige i saa stor Udstrækning gik Pilatus's Vei og i rasende Begjær efter Verdens Nydelse gik Sandheden, som er Jesus, forbi, gik det ynkeligen tilgrunde under de raa og vilde Barbarers blodige Voldsmagt.

Men hvorledes er det blandt os? Føler vi det ikke daglig, at atter staar der ikke bare en Pilatus, men vi kunde næsten sige en hel Menneskeslegt med hans spottende Spørgsmaal paa sine Læber: Hvad er Sandhed? Er ikke atter i vore Dage Tilstanden denne, at den lille Menneskeforstand eller den lille Menneskemagt sætter sig paa Dommersædet over Sandheden og med overlegent Smil afgiver denne Erklæring: Vi har Magt til at vrage og vi har Magt til at vælge, hvad vi vil.

Jesus staar atter for Skranken, og Verden og Kirken ser paa ham halvt trodsigt og halvt medlidende, og deres Kjendelse er denne: En Sværmer, hvis Overdrivelser let kan blive farlige for Kirkens Ro og Verdens Nydelse, dersom de skal tages alvorligt. Og paa den fineste Maade bryder man saa Braadden af hans Ord, indtil der ikke blir mere igjen end det, som syncs Fornuften rimeligt og Følelsen tiltalende.

Men, Brødre, han er Sandheden! Vil vi være hans Disciple, og vil vi finde frem til hans Salighed, saa faar vi tage ham, som han er. Ellers vil vi blive nødt til at gaa med den Flok, som raaber: korsfæst, korsfæst ham! Thi Sandheden gjør intet Kompromis med Løgnen og Lysten og Hykleriet, og der er ingen anden Vei aaben for nogen af os end enten at tro eller at fornegte.

Her gjælder det en hel og fuld Lydighed i Vilje, Tanke og Følelse. Jesus alene har aabenbaret den sande Gud blandt Menneskene; saaledes som Jesus var og talte, saaledes er Faderen i Himmelen; saaledes som Jesus vandrede, saaledes er det sande Menneskeliv; saaledes som Menneskene og Verden viste sig mod Jesus og blev aabenbaret i hans Lys, saaledes er Verden og de forvendte, krogede, hykkelske Mennesker i den; og saaledes som nogle blev frelste fra Verdens Ondskab og Fortabelse ved den barnlige Tro paa Jesus, saaledes er Frelsen den Dag idag.

Tror du dette? Tror du, at Jesus er Faderens Afglans og hans Væsens udtrykte Billede, og at naar du ser ind i Jesu venlige Aasyn og hans kjærlige Hjerte, saa ser du din himmelske Faders

Digitized by Google

Hjertelag? Tror du, at det nytter ikke for dig at ville leve et sandt Menneskeliv paa Jorden, uden du vandrer i Jesu Kristi Fodspor med hans Kors paa din Nakke? Tror du, at Verden fortabes uden Kristus? Tror du, at hel og fuld Frelse er i ham? Tror du, at han er Opstandelsen og Livet?

Ofte synes det saa mørkt paa vor Vei, saa forvirret og uklart, saa taaget og skyet, at vi tviler, om der er nogen Sandhed og noget Lys. Men Herrens Ord kommer til os som med Basuns Lyd og mange Vandes Røst: Se op! se op! Og hvad ser du? Lammet, Lammet, Lammet, som var slagtet, og som har kjøbt os fra Verden til Gud, staaende paa Zions Bjerg og alle dets forløste omkring det med dets Faders Navn skrevet i sine Pander. Der er Lyset, der er Sandheden! Søg den ikke hernede i Jordegruset og Verdensmørket, søg den oppe, hvor Jesus er, han som er Sandheden! Søg den i hans Ord og Evangelium, hvor han selv er malet for dine Øine, som om han var korsfæstet lige foran dig! Faar du fæste Øiet paa denne evige Sandhed, da svinder Taagen fra dine Øine, Mørket fra dit Hjerte, Tvilen fra din Sjæl, og du erfarer den salige Fred, som kun Sandheden selv kan give Menneskehjertet.

Salig er du, thi da har du

Livet.

Jesus er jo ikke alene Veien og Sandheden. Han er ogsaa Livet. Der er altfor mange, som erkjender, at Jesus er Veien, uden at de gaar denne Vei, og som erkjender, at Jesus er Sandheden, uden at de tror denne Sandhed. Og mange, mange af disse bedrager sig selv, idet de mener, at de skal blive salige, fordi de har den rette Kundskab om Veien og Sandheden.

Men det er ikke nok til din Frelse, o Sæl! Jesus maa blive dit Liv hernede i Dødens og Forkrænkelighedens Verden, om han skal blive din Salighed i Evigheden.

Eller hvad gavner det, at du ved om og kjender til baade Veien og Sandheden, dersom du ikke har faaet Livets Naadegave, saa du kan vandre og tro?

Jesus er Livet; i ham var Liv fra Evigheders Evighed, og Livet var Menneskenes Lys. Men Mennesket vendte i Syndens Lyst Ryggen til Lyset og vandrede stedse længere ud i Mørket og Døden, bort-

Digitized by Google

vendt fra den levende Gud. Men Herren ynkedes over den arme Slegt, der førtes hen til Døden, og i sin uendelige Barmhjertighed sendte han sin Søn til Verden, at han skulde være det Guds Brød, som kommer ned fra Himmelen og giver Verden Liv.

Og Verden tog Sønnen og hængte ham paa Forbandelsens Træ, og den mente, at nu havde den for bestandig gjort Ende paa Guds Liv, nu skulde den være fri til at leve Lysternes forkrænkelige Liv. Den forstod ikke, at netop saaledes trykkede den Hvedekornet dybt i Jorden, saa dets Rødder fæstede sig uløseligt i Verden, og dets fagre Aks skjød levende op midt i Verdens Død og Raaddenhed.

O Rigdoms Dyb baade paa Guds Visdom og Kundskab! Hvor uransagelige er hans Domme, hvor usporlige hans Veie! Hvad Verden tænkte til det onde, til Dødens og Helvedes Seier, det tænkte Gud til Liv og Frelse. Thi den korsfæstede opstod og bragte Liv og Uforkrænkelighed for Dagen, og blev alle dem, som tror paa ham, Aarsag til evig Salighed. Ja, nu kan vi synge og sige:

Mit Liv det er Jesu Blod,
Trods alle Dødens Pile.
Gaar hele Verden mig imod,
Jeg deri har min Hvile;
Det lindrer alle Sjælesaar,
Forfrisker Modet, naar jeg gaar
Beklemt med svare Tanker;
Naar mange Plagers Hvirvelvind
Forvirre vil mit bange Sind,
Da er hans Blod mit Anker.

Er virkelig dette Liv vort? Lever vi Livet i Guds Søns Tro? Det er det Liv, som Paulus taler om, naar han siger: Dersom nogen er i Kristus, da er han en ny Skabning, det gamle er forbiganget, se, alt er blevet nyt. Det er det, han mener, naar han siger: Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Helligaand, som er os given. Og her er Kjendetegnet: Vi ved, at vi er overgangne fra Døden til Livet, thi vi elsker Brødrene.

Jesus var intet mindre end Guds aabenbarede Kjærlighed. Derfor er der intet andet sandt og virkeligt Kristenliv uden det, som bestaar i Kjærlighed. Ikke det, som Verden kalder Kjærlighed, som kun bestaar i dette kjødelige, som Jesus kalder satanisk, at spare sig selv ved at leve Mennesker til Behag; men det, som Jesus kalder

Digitized by Google

Kjærlighed, som bestaar i dette aandelige at sætte Livet til for Brødrene. Lever vi dette Jesu Kristi Liv, det, som kun kan faaes ved hans egen Aand?

Brødre! Mødes vi paa denne faste Grundvold og i denne salige Forvisning, at Jesus er Veien, Sandheden og Livet, og er dette det Forsæt, som den Helligaand virker i os i denne Stund, at han og han alene skal lede og føre, styre og styrke os i den Gjerning, han selv har betroet os, hver for sig og alle tilsammen, saa er det sikkert, at vort Aarsmøde skal være til Gavn for os og for Guds Menighed paa Jorden. Saadanne Arbeidere og saadant Arbeide vil Herren have og velsigne, som sker i Jesu Tro og Kjærlighed.

Og da er dette Møde og alle vore Møder hernede paa Jorden en Milepæl paa Veien, et Glimt af Sandheden, en Forsmag af Livets Salighed. Thi Veien maa have sit Maal, og Lyset skal naa sin fulde Klarhed for vore Hjerter, og Livet skal engang ganske befries fra Kampen med Døden og dens kolde Skygger. Og faar vi blive hos Jesus og i Jesus, i Liv og i Død, da skal vi ogsaa blive hos ham evindelig og se og smage den Herlighed, som han har opnaaet hos Faderen i Uforkrænkelighed.

Tror du dette?

Digitized by Google

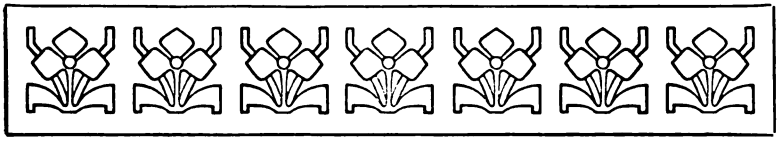

4. Prædiken paa anden Paaskedag, 1870.

[Kilde: Et Manuskript. Denne Prædiken blev holdt i Sømandskirken i North Shields, England, anden Paaskedag, 1870. Sammen med etpar i tredie Bind (Side 38—53 og 331—338) optagne Afhandlinger giver denne Prædiken et overmaade klart og sterkt Indtryk af den endnu ikke 22-aarige theologiske Student, hvis Virke og Forkyndelse gjennem en Menneskealder skulde faa saa stor Betydning for den norske Kirke i Amerika. — Udg.]

Og se, to af dem gik den samme Dag til en By, som var seksti Stadier fra Jerusalem, hvis Navn var Emmaus. Og de talte med hinanden om alle disse Ting, som var skede. Og det begav sig, da de talte sammen og spurgte hinanden, kom og Jesus selv nær og vandrede med dem. Men deres Øine var betagne, saa de ikke kjendte ham. Men han sagde til dem: Hvad er dette for Taler, som I fører med hinanden, medens I gaar og er bedrøvede? Men en af dem, som hedte Kleofas, svarede og sagde til ham: Er du alene fremmed i Jerusalem og ved ikke de Ting, som der er skede i disse Dage? Og han sagde til ham: Hvilke? Man de sagde til ham: De Ting om Jesus af Nazaret, som var en Profet, mægtig i Gjerning og Ord for Gud og alt Folket, og hvorledes Ypperstepresterne og vore Øverster har overgivet ham til Dødsdom og korsfæstet ham. Men vi haabede, at han var den, som skulde forløse Israel. Men med alt dette er det idag den tredie Dag, siden dette skede. Saa har ogsaa nogle af vore Kvinder forskrækket os, da de var aarle ved Graven, og da de ikke fandt hans Legeme, kom de og sagde, at de ogsaa havde seet et Syn af Engle, som sagde, at han lever. Og nogle af dem, som var med os, gik hen til Graven og fandt det saaledes, som Kvinderne havde sagt; men ham saa de ikke. Og han sagde til dem: O, I Daarer og senhjertede til at tro alt det, som Profeterne har sagt! Burde ikke Kristus lide dette og indgaa til sin Herlighed? Og han begyndte fra Moses og fra alle Profeter og ud-

Digitized by Google

lagde for dem i alle Skrifterne det, som var skrevet om ham. Og de kom nær til Byen, som de gik til, og han lod, som han vilde gaa længere. Og de nødte ham meget og sagde: Bliv hos os! Thi det er mod Aften, og Dagen helder! Og han gik ind for at blive hos dem. Og det skede, da han sad med dem tilbords, tog han Brødet, velsignede og brød det og gav dem. Men deres Øine blev aabnede, og de kjendte ham; og han blev usynlig for dem. Og de sagde til hinanden: Var ikke vort Hjerte brændende i os, da han talte til os paa Veien, og da han oplod os Skrifterne? Og de stod op i den samme Time og vendte tilbage til Jerusalem og fandt de elleve forsamlede og dem, som var hos dem, hvilke sagde: Herren er sandelig opstanden og seet af Simon. Og de fortalte de Ting, som var skede paa Veien, og hvorledes han blev kjendt af dem, idet han brød Brødet. Luk. 24, 13—35.

Bøn.

Herre Jesus Kristus! Lovet og takket og priset være du evindelig, fordi du gik i Døden for vor Skyld, fordi du tog al vor Synd og al vor Synds Straf paa dig; lovet og takket være du, fordi du igjen opstod, saa at vi kan have den salige Forvisning om, at alle vore Synder er os forladte. Herre, vi beder dig, lad nu din Død og din Opstandelse ogsaa vise sin Kraft paa os. Gjør du os bedrøvede som Disciplene, paa det at vi kan vorde glade som de. Lær du os at sørge over vor Synd, paa det at vi kan faa smage Glæden over, at vor Synd er os forladt. Hør os nu og altid, naar vi beder! Amen.

Da Herren lod Zions Fanger vende tilbage, var vi som drømmende, da fyldtes vor Mund med Latter og vor Tunge med Jubel, da sagde man iblandt Hedningerne: Store Ting har Herren gjort imod disse. Store Ting har Herren gjort imod os; vi blev glade.

Andægtige Guds Ords Tilhørere! Naade og Fred vorde eder alle mangfoldigen tildelt af Gud, vor Fader, formedelst vor Herre Jesus Kristus.

„Sandelig, sandelig siger jeg eder: I skal græde og hyle, men Verden skal glæde sig; I skal være bedrøvede, men eders Bedrøvelse skal vorde til Glæde." (Joh. 16. 20). Saa havde Jesus talt til sine Disciple, førend han gik i Døden. Han kjendte dem vel og vidste det godt, at Bedrøvelse vilde fylde deres Hjerter, naar de en liden Stund ikke saa ham; han vidste det godt, at de alle vilde forarges paa ham i den Nat, da han stod for det høie Raad og for Pilatus's Dom-

Digitized by Google

stol. Han vidste, at bitter Smerte, ja næsten Fortvilelse vilde gribe dem, medens hans og deres Fiender vilde juble i hovmodig Glæde over, at denne Jesus af Nazaret var ryddet af Veien og ikke mere kunde tale Sandhedens tugtende og dømmende Ord til dem. Men han vidste ogsaa, at han igjen om en liden Stund skulde opstaa, og at da igjen Disciplene skulde tro paa ham og glæde sig med en fuldkommen Glæde, og ingen skulde mere tage deres Glæde fra dem. Vor oplæste Tekst fortæller os om to af Jesu Disciple, hvem det netop gik efter hans Ord: I skal være bedrøvede, men eders Bedrøvelse skal vorde til Glæde. Disse to havde hørt Kvinderne fortælle, at de havde seet et Syn af Engle, som sagde, at Jesus levede, men de havde ikke kunnet tro, deres Hjerte var forblevet koldt, og Budskabet havde ikke glædet, men forfærdet dem. De kunde ikke længer holde ud i Jerusalem, Skuepladsen for alle de sørgelige Begivenheder, som de havde været Vidne til i de sidste Dage. De gik fra Jerusalem, fra Morderstaden, der havde slaaet ham ihjel, som de elskede saa høit, men de kunde ikke gaa fra sin Sorg. Paa Veien dreiede atter deres Samtale sig om de samme Ting. Men Jesus, som havde sagt, at hvor to eller tre er forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem, han opfyldte ogsaa her sit Ord, han kom og vandrede med dem. Men de var saa opfyldte af Sorg, at de ikke kjendte ham, ham som de netop sørgede over. Og hvorfor kjendte de ham ikke? De giver os selv Svaret: De kjendte ikke den opstandne, fordi de ikke havde forstaaet, at det burde Jesus at lide og dø og saa indgaa til sin Herlighed. De vidner om ham, at han var en Profet mægtig i Gjerning og Ord for Gud og alt Folket. De bekjender, at det var deres Haab, at han var den, som skulde forløse Israel, men de havde ikke forstaaet, at den som skulde forløse Israel, han maatte gaa i Døden for det; de havde ikke forstaaet, at det var gavnligt, at et Menneske døde for Folket, at ikke det hele Folk skulde gaa fortabt. De havde troet, Jesus vilde have oprettet et Herlighedens Rige paa Jorden, hvor de straks skulde have nydt Saligheden med ham; men nu var han, deres Konge, død, og det saa ud, som om hans Fiender havde faaet Overhaand over ham. Dette var dem en ubegribelig Gaade, og dette var det, som gjorde dem saa bedrøvede, og dette var det, som lukkede deres Hjerter og deres Øine, saa at de ikke kjendte den opstandne. Men Jesus havde sagt:

Digitized by Google

Eders Bedrøvelse skal vorde til Glæde, og han vilde ogsaa paa disse opfylde sit Ord. Men først maatte de lære at forstaa, at det burde Kristus at lide alt dette og saa indgaa til sin Herlighed. Derfor kom han og vandrede med dem og udlagde for dem Skrifterne, der vidnede om hans Lidelse og Død; og først da han ved Skriftens Ord havde opladt deres Øine og deres Hjerter, saa at de forstod hans Lidelse og Død, først da gav han sig tilkjende for dem, først da var deres Hjerter beredte til at modtage Paaskeglæden, Glæden over den opstandne; men nu fik de ogsaa denne Glæde. Da han i Emmaus brød Brødet for dem, da kjendte de ham, da forstod de, at han ikke alene var død, men ogsaa opstanden; da blev de fulde af den Glæde, som han havde forjættet dem. Og straks vendte de tilbage til Jerusalem, forat ogsaa de øvrige Disciple skulde faa den samme Glæde som de selv. Og da de kom did, blev de af de elleve modtagne med det glade Tilraab: Herren er sandelig opstanden og seet af Simon. Da fortalte ogsaa de, at de havde seet Herren og kjendt ham, da han brød Brødet.

Venner! Hvadsomhelst tilforn er skrevet, er tilforn skrevet os til Lærdom, paa det vi skulde have Haab formedelst Taalmodighed og Skrifternes Trøst. Saa har og Guds Aand ladet vor Tekst nedtegne, forat vi af den skal hente Belærelse, for at vi af den skal vorde oplyste og styrkede i Troen, vorde formanede og trøstede. Saa vil vi da idag med den Helligaands Bistand efter vor Tekts Anvisning søge Svar paa det Spørgsmaal: Hvem er de, der kan glæde sig over Jesu Kristi Opstandelse? Vor Tekst siger os, at de to Disciple, der gik til Emmaus, ikke kunde faa denne Glæde, førend de havde lært at forstaa, at det burde Jesus at lide og dø. Saalænge de ikke kunde forstaa dette, saa længe kunde de heller ikke tro, at han som var død, ogsaa var opstanden, og derfor kunde de heller ikke glæde sig over hans Opstandelse. Saa slutter vi altsaa, at kun den kan glæde sig over Jesu Opstandelse, som forstaar, at det burde Jesus at lide alt dette. Kun de som forstaar hans Lidelse, kan forstaa hans Opstandelse, og kun de kan glæde sig over den. Men hvem forstaar Jesu Lidelse og Død retteligen? Der gives mange som ikke forstaar den. Saalænge som Evangeliet har lydt, saalænge som Kristi Vidner har prædiket om hans Kors og Død, har der altid været dem, der ikke har forstaaet denne Prædiken. Vi, siger Paulus, præ-

Digitized by Google

diker Jesus Kristus, den korsfæstede, som er Jøderne en Forargelse og Grækerne en Daarlighed. Ogsaa hos os er der mange, som er Jøderne og Grækerne lige i dette Stykke. Der gives mange som lever retskaffent og hæderligt efter sin egen og andre Menneskers Mening, de synder ikke aabenbart mod Guds Bud, de dyrker ikke aabenbart Afguder, hvorvel de i det skjulte har gjort sig selv til sin Afgud; de bander og sværger ikke, de gaar i Kirke hver Søndag, de foragter ikke Guds Ord, de foragter ikke sine Forældre og sin Øvrighed, de slaar ikke ihjel, de bedriver ikke Hor, osv. De behager sig endog i udvortes Kjærlighedsgjerninger, de er gavmilde og gjæstfrie, venlige imod enhver; de er ivrige i at være med paa alt, hvad der gjøres i barmhjertige Øiemed, for at frelse andre fra Lastens Vei, og alt dette er godt; men disse Menneskers store Grundskade er den, at de tror med denne sin retskafne Vandel, med disse sine gode Gjerninger ogsaa at være retfærdige for Gud. De mener, at naar de blot lever skikkeligt i Verden og ikke er værre end andre, men snarere en Del bedre end de fleste, saa er det en Selvfølge, at Gud tilgiver dem, om de af Skrøbelighed feiler en og anden Gang, og det er da ogsaa en Selvfølge, mener de, at de ved Døden indgaar til det evige Liv, hvor de skal høste Lønnen for alle sine gode Gjerninger. Disse er lig Jøderne; ogsaa Jøderne mente, at de ved sin udvortes Lovopfyldelse skulde kunne behage Gud. Men for disse Folk er Kristi Kors en Forargelse; de kan ikke fatte, hvorfor det skulde være nødvendigt, at Guds Søn blev Menneske og led Døden for Menneskenes Skyld; thi de kjender intet til sin Synd, de kjender heller intet til Guds Vrede over Synden. De forstaar derfor ikke, at Kristus maatte lide og dø for at frelse netop dem. Og siger man dem dette, at de er saaledes under Syndens Herredømme, at de ikke kan blive fri uden derved, at de blir frikjøbte ved Jesu Død, saa er dette dem en forargelig Tale og de harmes over den. For dem er det heller ingen Glæde, at Jesus er opstandn. De behøvede efter deres Mening ikke hans Død, derfor er det dem ogsaa ligemeget, om han er opstanden eller ikke. — Men der gives ogsaa mange iblandt os, der ligner Grækerne. Det er den store Skare, som i Letsindighed vandrer sit eget Kjøds Vei, dels i aabenbare Synder, idet de uden Sky med frek Pande overtræder Guds Bud, uden at tænke paa hvad de gjør, uden at ihukomme Døden og den tilkommende Dom; dels

Digitized by Google

i letsindig Verdslighed, optagne af sine Forretninger fra Morgen til Aften, søgende Hvile og Adspredelse i allehaande verdslige Fornøielser, glade og muntre Mennesker, hvem det aldrig falder ind, at Menneskene skal gjøre Regnskab paa Dommens Dag for hvert utilbørligt Ord, som de har talt, som aldrig tænker paa, at de har en udødelig Sjæl, som Gud engang vil kræve af dem. For dem er Prædikenen om den korsfæstede en Daarlighed. De har sin egen Visdom, de har lært, hvad Verden kalder Visdom; de er kloge i sine jordiske Forretninger, de forstaar sig godt paa det som hører denne Verden til; og det forekommer dem at være en daarlig Tale, denne om Jesus af Nazaret, som led og døde. Det synes dem, som om dette er noget, der ikke vedkommer dem, og de ønsker ikke at høre om disse Ting. De mener, at de har andet at gjøre end at høre om Jesu Gjerning, som er død for Aarhundreder siden. Disse, som saaledes letsindig foragter Jesu Død, de kan heller ikke glæde sig over hans Opstandelse. Men Guds Ord siger, at denne Verdens Visdom er Daarskab for Gud. De, som anser Guds Gjerning i Kristus for en Daarlighed, dem anser Gud igjen for Daarer, og han giver dem derfor ogsaa Daarens Løn.

Men hvem forstaar da Kristi Lidelse og Død retteligen? Ogsaa paa dette Spørgsmaal giver vor Tekst Svar. Kun den kan forstaa Kristi Lidelse og Død, som er undervist derom af Guds Ord. Til Profeternes Udsagn henviser Kristus Disciplene, og klager over, at de er saa uforstandige og senhjertede til at tro, hvad Profeterne har talt om ham. Men var det gamle Testamente den Kilde, hvoraf Disciplene skulde hente Oplysning, hvor meget mere maa da Guds Ord i det nye og gamle Testamente være os en Kilde til Oplysning? Men naar Guds Ord vil oplyse en Sjæl, om hvorfor det burde Kristus at lide alt dette, da begynder det med at undervise ham om Synden. Guds Ords Undervisning er ikke en død udvortes Lærdom, men det er en Hjertets Undervisning; dets Belærelse gaar gjennem Marv og Ben, det er en Hammer som sønderknuser Klipper. Og netop naar Guds Ord skal forklare Kristi Lidelse for Hjertet, da viser det sig som det, der sønderknuser Klipper. Det viser Mennesket, at dets Hjertes Tanke er ond fra Ungdommen af, det siger Mennesket, at det er født i Misgjerning og undfanget i Synd, det siger, at vi alle har syndet og os fattes Guds Ære. Hvad Mennesket af sig

Digitized by Google

selv ikke vil vide og ikke vil tro, at det er en Synder, det faar det høre af Guds Ord. Det hovmodige og egenkjærlige Hjerte, der af Naturen er haardt som Klippen, det knuses af Guds Ord, saa at det maa bekjende: Hos mig findes intet godt. Og saa siger Guds Ord, at Gud er ikke en Gud som ser gjennem Fingre med Synden, han tager det ikke let med Synden, han anser den ikke som en ubetydelig Ting, som han ikke tager det saa farligt med, men Guds Ord siger, at han er en nidkjær Gud, som hader Synden med et fuldkomment Had, som hjemsøger Fædrenes Ondskab paa Børnene, fordi Synderen ved at synde røver ham den Ære, som tilkommer ham. Saa siger Guds Ord, at Gud er en retfærdig Dommer, der straffer Synden med evig Fortabelse fra sit Ansigt; saa taler det om den evige Pine, og om den Orm, som ikke dør, og den Ild, som ikke udslukkes. Paa den Maade driver Guds Ord Synderen til Angst over sin Synd, paa den Maade lærer Guds Ord Synderen at raabe af det dybe til Herren, paa den Maade lærer Mennesket at raabe: Herre, frels mig, jeg forgaar. Men naar Guds Ord saaledes har bragt Mennesket til Angst for Guds Vrede og til alvorlig Sorg over sin Synd, til en Sorg som er større og dybere end al anden Sorg paa Jorden, saa er det Tid for det til at forklare for Hjertet Kristi Lidelse og Død. Salige er de som sørger, thi de skal husvales. Saa lærer Guds Ord os det rette Svar paa det Spørgsmaal: Hvorfor burde det Kristus at lide alt dette? Saa siger Skriften, at efterdi vi er Syndere og derfor under Guds Vrede, og aldeles ikke kan frelse os selv ved vore Gjerninger — thi de er ligesaamange Synder som kun har en evig Fortabelse at vente — saa har Gud i sin uendelige Naade og Barmhjertighed besluttet at frelse os ved sin Søn, Jesus Kristus. Han har paataget sig Straffen i vort Sted, han tog vor Synd paa sig, han sagde til Faderen: Disse, Menneskene, har syndet, men jeg vil tage deres Synder paa mig. Og Gud lagde vores alles Synd paa ham; den som ikke vidste af Synd, har Gud gjort til Synd for os, paa det at vi skulde ved ham vorde retfærdige for Gud. Saaledes er Guds Ords Svar paa det Spørgsmaal: Hvorfor burde det Kristus at lide alt dette. Vor Synd, din og min Synd, tog han paa sig; vor Straf, din og min Straf, led han, forat vi skulde vorde retfærdige for Gud. Har du af Guds Ord lært dette, har du i Hjertets Angst og Bedrøvelse over

Digitized by Google

Synden fundet Trøst og Fred i Troen paa, at Kristus er død for dig, saa har du retteligen lært at forstaa Kristi Lidelse og Død. Men for dem som forstaar dette, for dem er det netop, at Paaskeglæden er beredt, de er netop de, som kan og skal glæde sig over Jesu Kristi Opstandelse. Om dem gjælder det, at de, som saar med Graad, skal høste med Frydesang. Visselig var det med Graad, de saaede, visselig var deres Sorg bitter, og deres Bedrøvelse dyb; men saa er ogsaa deres Glæde dobbelt stor. Og hvorfor kan disse glæde sig saa over Jesu Opstandelse? Netop fordi de tror, at Jesus er død for dem. Thi er Jesus død for at sone for deres Synder, saa er hans Opstandelse dem netop Tegnet paa, at Gud har antaget Kristi Forsoning. Dersom Gud ikke havde anseet Kristi Forsoning for tilstrækkelig, dersom ikke al din Synd var udsonet ved hans Lidelse og Død, hvorledes kunde Gud da have opreist ham igjen til evig Herlighed? Jesus havde jo da i al Evighed maattet lide Syndens Straf, han maatte da til evig Tid have været forkastet fra Guds Ansigt. Men Gud være evig Lov og Tak, saa er det ikke. Han lever og vi skal leve. Men har Gud opreist ham, som bar vor Syndeskyld, fra de døde, saa har han derved erklæret, at Forsoningen er fuldbragt, at Gjælden er betalt indtil den sidste Hvid; der staar intet mere tilbage. Og hvad kan være større Glæde end dette? Det er jo Liv og Salighed; salig er den Mand, hvis Overtrædelse er forladt, hvis Synd er skjult; salig er den Mand, hvem Herren ikke tilregner Misgjerning, siger David, og det er jo netop saaledes med din Synd, dersom han, som døde for din Synd, igjen er opstanden. Da er Gud ikke længer den vrede Gud, som fordømmer dig for dine Synders Skyld; thi for din Synds Skyld har han dømt og straffet sin egen Søn; men han er en naadig og barmhjertig Gud, som tilgiver Overtrædelser og Synder og gaar Misgjerninger forbi. Da kan du triumferende sige med Apostelen: Hvo vil anklage Guds udvalgte? Gud er den, som retfærdiggjør. Hvo er den, som fordømmer? Kristus er den, som er død, ja meget mere, som og er opreist, som og er ved Guds høire Haand, som og træder frem for os. Men har du saaledes ved Kristi Opstandelse Forvisningen om dine Synders Forladelse, saa har du dermed ogsaa det evige Liv. Kristus har ikke kjøbt dig Syndernes Forladelse ved sit Blod, forat du saa igjen skal tjene Synden, men forat du renset ved hans Blod

Digitized by Google

fra alt Syndens Smuds, skal tjene ham i Hellighed og Retfærdighed alle dit Livs Dage, og ved Døden indgaa til hans Salighed. Døden er jo Syndens Sold; men er din Synd borttaget ved Jesu Død, saa kan du ikke længer være Døden hjemfalden. Døden har ingen Magt over den, som er friet fra sin Synd. Istedetfor Synd har du altsaa Retfærdighed, istedetfor Død har du Liv. Dette er den Glæde, som Paasken bringer dem, som forstaar Jesu Lidelse.

Saa spørge da enhver sig selv: Er jeg iblandt dem, som kan glæde sig over Jesu Opstandelse? Kan jeg give Svar paa det Spørgsmaal: Hvorfor burde det Jesus at lide alt dette? Kjender jeg noget til denne Bedrøvelse over min Synd og denne Tro paa, at Jesu Kristi Død er en fuld Betaling for alle mine Synder? Salig er du, som kan svare ja hertil; thi han lever, og du skal leve. Men maa du svare nei paa disse Spørgsmaal, kjære Sjæl! Maa du tilstaa, jeg har ingen Bedrøvelse over min Synd og ingen Tro paa den Herre Jesus Kristus, saa bedrag dig ikke med den Indbildning, at Kristi Død og Opstandelse skal komme dig tilgode. Du har ingen Ret til at glæde dig. Til dig lyder atter idag den Formaning: omvend dig! Øksen ligger allerede ved Roden af Træet; hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, skal afhugges og kastes i Ilden. Og husk paa, han er opstanden, Fienderne fik ikke Overhaand over ham, han overvandt Døden og sidder nu ved Faderens høire Haand, og alle hans Fiender skal lægges til hans Fødders Skammel, og han skal herske over dem, og ingen skal kunne undgaa hans straffende Dom. Men idag er endnu Naadens Tid for dig, o, gaa i dig selv, erkjend din Synd, og bekjend den for Gud, søg Naade i Kristus, og du skal finde den, og du skal endnu kunne faa Paaskeglæden, her og hisset i al Evighed.

Saa beder vi dig da, du opstandne Frelser, Jesus Kristus, du som saa kjærlig vandrede med Disciplene, der gik til Emmaus, og oplyste dem om, hvorfor det burde dig at lide og dø og saa indgaa til din Herlighed: Vær du ogsaa hos os under vor Vandring hernede, følg du stadigen med os, og lær os stedse mere og mere at forstaa, hvorfor du led og døde. Gjør du os bestandig fastere i Troen paa, at vore Synder er forladte for din Skyld, og gjør os stedse vissere i Haabet om, at vi ved Døden skal indgaa til det evige Liv! Og naar det saa lider mod Aften og Dagen helder, bliv da hos os, Herre, i vort Livs Kveldstund og bær os selv gjennem Døden ind til dit Rige, hvor der ingen Synd og ingen Sorg er mere, men evig Glæde og Fred og Salighed i dit Samfund. Amen.

Digitized by Google

5. Prædiken paa Pinsedag, 1902.

[Kilde: Et Manuskript. Prædikenen blev holdt i Trefoldigheds Menigheds Kirke i Minneapolis. — Udg.]

Jesus svarede og sagde til ham: Om nogen elsker mig, skal han holde mit Ord, og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og æste Bolig hos ham. Den som ikke elsker mig, holder ikke mine Ord, og det Ord, som I hører, er ikke mit, men Faderens, som har udsendt mig. Dette har jeg talt til eder, medens jeg endnu er hos eder; men Talsmanden, den Helligaand, som Faderen skal sende i mit Navn, han skal lære eder alt og minde eder om alt, hvad jeg har sagt eder. Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder; ikke som Verden giver, giver jeg eder. Eders Hjerte forfærdes ikke og frygte ikke! I har hørt, at jeg sagde til eder: Jeg gaar bort og kommer til eder. Dersom I havde mig kjær, da glædede I eder over, at jeg sagde: Jeg gaar til Faderen; thi min Fader er større end jeg. Og nu har jeg sagt eder det, før det sker, forat I, naar det er skeet, skal tro. Jeg skal herefter ikke tale meget med eder; thi denne Verdens Fyrste kommer, og han har slet intet i mig; men forat Verden skal kjende, at jeg elsker Faderen og gjør saaledes, som Faderen har befalet mig, — staar op, lader os gaa herfra! Joh. 14, 23—31.

Vor Menigheds Stilling er saadan just nu, at det er usedvanlig alvorligt og betydningsfuldt for os at feire Menighedens Fødselsdag, som jo Pinsedagen er, om det kunde blive for os ikke bare et historisk Minde, men virkelig en Oplevelse af selve Sagen, den Helligaands Udgydelse over os, saa det kunde blive en Gjenfødelsens Dag for vor Menighed.

Vi trænger Aand og Liv. Det vilde være baade urigtigt og

Digitized by Google

uheldigt, om vi forsøgte at negte det. Det er nødvendigt i det aandelige at erkjende Mangelen, om der skal være Anledning til at faa den afhjulpet. Vilde vi derfor sige: „Jeg er rig og har Overflod og fattes intet," saa vilde vi hverken begjære, heller ikke faa nogen Velsignelse fra Herren ved hans Helligaand. Meget mere maatte vi frygte for denne Dom af Herren: „Jeg ved dine Gjerninger, at du hverken er kold eller varm; gid du var kold eller varm! Saaledes, efterdi du er lunken og hverken kold eller varm, vil jeg udspy dig af min Mund."

Lad os heller begynde med at tilstaa, at der fattes os Aand og Liv. saa vi ogsaa kan begynde at kjøbe af Herren Guld lutret i Ilden, og lad os salve vore Øine med Øiensalve, at vi kan se. Eller gjør vi hinanden Uret, naar vi siger, at der fattes os meget paa at være Menighed i Aand og Sandhed? Er det kanske saa med os, at vi alle er levende Lemmer paa Kristi Legeme? Ikke alene friske, men endog frugtbærende Grene paa det sande Vintræ? Strømmer Livet fra Gud frit og uhindret i os, saa Jesu Vilje er vor Vilje, saa hans Tanker er vore Tanker, saa hans Hjerte er vort Hjerte? Løber vi altid hans Erinde, og er alle vore Gjerninger i hans Tjeneste? Er Bønnens Jakobsstige reist mellem os og Gud ved Dag og Nat, saa Guds Engle stiger ned og stiger op over os uafladelig med Bud fra Gud til os, med Bud fra os til Gud?

Aa nei, sætter vi Speilet op foran os og ser vort Billede deri, saa er det nok nødvendigt for os at slaa os for vort Bryst og sige med Tolderen: Gud, vær mig Synder naadig!

Men lad det for al Del ikke blive dermed, at vi erkjender, at vi er en sønderrevet og adspredt Flok, verdslig og kjødelig i Tanke og Sind, og at vi langtfra fortjener at bære en Menigheds Navn; men lad os gjøre Alvor af at spørge efter de gamle Stier, hvor Veien er til det gode, saa vi atter kunde blive Menighed.

Og Jesus viser os Veien i de Ord, som vi har læst med hinanden. En saare enfoldig Vei, og netop derfor er den vel saa vanskelig for os med vore krogede Hjerter og kjødelige Tanker. Vi tænker saa meget paa de udvortes Ting, at vi skal blive vel hjulpne, bare vi faar Kirke og Præst og holder Guds Ords Prædiken og Sakramenternes Forvaltning vedlige iblandt os. Men Herren viser sine Di-

Digitized by Google

skiple den aandelige Vei, som de maa slaa ind paa. Vi maa gaa den samme.

Thi Menighed blir vi kun, naar vi blir en „Guds Bolig i Aanden," hvori hver og en af os er en levende Sten, med Liv i os af Hovedhjørnestenen, Jesus Kristus, paa hvem vi er fæstede.

Jesus lærer os, hvorledes dette gaar til, naar han siger: „Om nogen elsker mig, skal han holde mit Ord, og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og fæste Bolig hos ham. Elsker vi Jesus og holder vi hans Ord? Ja, da er vi isandhed Menighed; thi da bor ogsaa den treenige Gud i os, da lever vi i ham og han i os; da er vi Legemet, og han er Hovedet. Vel os, om saa er!

Men om det nu er saaledes med os, som vi før sagde? Om nu Kjærligheden er bleven kold og Livet er slukt? Hvad saa? Er da Haabet ude og Lyset slukket paa vor Himmel for bestandig? Eller er der nogen Raad for dem, som er forsmægtede og adspredte som Faar, der ikke har Hyrde? Dersom Herren siger det om os: Jeg ved dine Gjerninger, at du har Navn af, at du lever, og du er død, mon der endda er Hjælp for os?

„Se," siger Herren, „jeg staar for Døren og banker." Deri ligger der Frelsesraad. Det er hans Kjærlighed, som da maa hjælpe, siden vi ingen har. Og skulde den ikke vække noget Længselssuk inderst i vort Hjerte, om vi vil lytte til hans Banken? Hør, hvad Bruden siger i Høisangen: „Jeg sover, men mit Hjerte vaager, da lyder min elskedes Røst, der banker paa: Luk op for mig, min Søster, min Veninde, min Due, min fromme! Thi mit Hoved er fuldt af Dugg, mine Lokker af Nattens Draaber! Min elskede rakte sin Haand ind gjennem Lugen, og mit indre blev heftig bevæget for hans Skyld."

Mon der ingen er blandt os, hvis indre blir heftig bevæget for hans Skyld? Mon der ingen er, som røres af den Guds Kjærlighed, som han beviste imod os, der vi endnu var Fiender? Thi dermed begynder det i denne Sag, med Guds Kjærlighed til arme Syndere, gjenstridige, ugudelige, ubodfærdige Syndere, for hvis Skyld Sønnen dør. Kan du se denne korsfæstede Kjærlighed, o Sjæl, uden at røres af den, da er du jo haardere end hin Røver paa Korset, som bevægedes af Jesu ubillige og uskyldige Død, saa han raabte til

Digitized by Google

ham: „Herre, tænk paa mig, naar du kommer i dit Rige!" Herre, tænk paa mig!

Men vaagner Sukket i dit Hjerte, saa du lukker Døren op for din Frelser, da vær ikke altfor snar til at tænke: Men der er jo ingen her. Jeg ser ham ikke, jeg føler ikke hans Nærhed; langt mindre merker jeg, at han kommer ind og holder Nadvere med mig. Det har gaaet mange som Bruden: „Jeg lukkede op for min elskede, men min elskede var vendt om, var gaaet bort; min Sjæl var ude af sig selv, da han talte; jeg ledte efter ham, men fandt ham ikke; jeg raabte paa ham, men han svarede mig ikke." Ja, mange har maattet bie og søge og lede og raabe længe, før Frelseren kom ind til dem. Og hvorfor? Fordi Hjertets inderste ikke var opladt, fordi det var kun en overfladisk Rørelse, som de erfor. Hold kun ud; thi den som beder, han faar, og den som leder, han finder, og den som banker, for ham lukkes der op. Vær ikke forsagt, lad kun Længselen vokse og Kjærligheden tiltage og Kampen blive haardere; grib Herren i hans Forjættelser og Naadeløfter og slip ham ikke, før han velsigner dig. Han siger det selv her: Om nogen elsker mig, skal han holde mit Ord, og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og fæste Bolig hos ham.

Da begynder Sjælen ret at smage Guds Kjærlighed. Da fyldes den med Aand og Liv. Da fatter vi, hvad det er, at vi er hans og han er vor, at vi er i ham og han i os. Hvad vi før hørte i Ordet, det fornemmer vi i Aanden, Guds Kjærlighed, som udøses i vore Hjerter.

Da blir der Pinse i vort Hjerte; og vi feirer ikke længer et Minde om længst forbigangne Begivenheder; men vi oplever det samme som hine, der var samlede paa Salen og biede paa Herrens Time og Faderens Forjættelse.

Dette er Veien for en død Menighed til at blive levende. Og hvorfor skulde ikke dette Under ske med os alle? Eller er Herrens Arm forkortet, saa han ikke kan hjælpe, eller er hans Hjerte blevet koldt, saa han ikke bryder sig om os? Sandelig, som en Fader forbarmer sig over Børn, saa forbarmer Herren sig over dem, som ham frygter. Og kunde en Kvinde glemme sit diende Barn, saa hun ikke forbarmede sig over sit Livs Søn, Herren skulde dog ikke glemme dig. Derfor siger vi atter: Hvorfor skulde vi ikke alle blive del-

Digitized by Google

agtige i Aanden? Eller frygter vi for, at der blev for mange aandelige?

Kanske det heller er dette, vi er bange for, at saa blir vi jo Guds Børn, og saa drives vi af Guds Aand? Thi det siger Jesus: „Den Helligaand, som Faderen skal sende i mit Navn, han skal lære eder alt og minde eder om alt, hvad jeg har sagt eder." Der er kanske dem, som netop holder tilbage der. Der findes virkelig Mennesker, som vil have Guds Naade, men de vil ikke vide noget af Guds Aand; de vil faa Syndernes Forladelse, men de vil ikke vide noget af Vandringen i Lyset. Men det gaar jo ikke an. Der staar jo skrevet i 1 Joh. 1, 6. 7: „Dersom vi siger, at vi har Samfund med ham, og vandrer i Mørket, da lyver vi og gjør ikke Sandheden; men dersom vi vandrer i Lyset, ligesom han er i Lyset, har vi Samfund med hverandre, og Jesu Kristi, hans Søns, Blod renser os fra al Synd." Lad os ikke være bange for denne Vandring i Jesu Kristi Efterfølgelse. Aanden selv skal lære os og minde os, saa vi skal ikke fare vild, ikke snuble og falde paa Veien. Og Jesus siger det selv: Tager mit Aag paa eder og lærer af mig; thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjertet; saa skal I finde Hvile for eders Sjæle! Thi mit Aag er gavnligt, og min Byrde er let.

Blir vi Menighed i Aand og Sandhed, saa kan ikke dette fattes: Vandringen i Jesu Spor og Arbeidet i hans Vingaard. Og saa sandt som det er, at det er trangt for Kjød og Blod, saa sandt er det dog ogsaa, at om end vort udvortes Menneske gaar tilgrunde, saa fornyes dog det indvortes Dag fra Dag. Og hvad der er Trængsel for Kjødet, det er Frihed og Glæde for Aanden. Saaledes blir ved Aandens Drift en levende Menighed ogsaa en arbeidende og missionerende Menighed; thi Kristi Kjærlighed tvinger os. Aanden er ikke bare Driften, han er ogsaa Kraften i Arbeidet; derfor er det ikke Trællens Gjerning, men Frihedens Tjeneste.

Kommer vi ind i denne salige Tilstand og i denne Jesu Kristi Efterfølgelse, saa erfarer vi, hvad Jesus sagde: I skal finde Hvile for eders Sjæle; og hvad han her gjentager paa saa gribende Maade: „Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder; ikke som Verden giver, giver jeg eder. Eders Hjerte forfærdes ikke og frygte ikke!" det er den store Vinding, som Troen og Haabet og Kjærligheden, eller hvad der er det samme, den Helligaand, giver i Kraft af

Digitized by Google

Jesu Død og Opstandelse — Hjertefreden, saa forskjellig, ja, saa modsat af Verdensfreden. Verden har Fred, naar den kan true, saa ingen tør røre den; men et Guds Barn har Fred, naar det hengiver sig ganske til Gud og siger: Ske ikke min, men din Vilje. Naar vi giver os over til Gud, naar Slaget er tabt og Modstanden mod Gud knækket, naar Hjertet er blevet stille og fyldt af Kjærlighed og drevet af Aanden, da er Freden der; da er vi sagtmodige og ydmyge af Hjertet, som han var. Det er Saligheden i dens nærværende Form, den vi nyder, allerede medens vi er her tilhuse.

Se, saaledes er Menigheden, den levende Menighed. Og den er det, som er Guds Rige paa Jorden. Saaledes er den usynlige Frelsers usynlige Rige, der dog lyser som Staden paa Bjerget og føles og kjendes som Aandsmagt ud igjennem Verden. Saaledes blev den, fordi han gik til Faderen. Ukjendt af Verden og dog med Magt til at erobre Verden. Større er Frelseren, siden han sidder ved Faderens høire Haand; større er hans Menighed end noget synligt Rige. Dybere er dens Grundvolde lagt, høiere kækker den, længere varer den. Fra Evighed er den Kjærlighed, som dannede den; til Evighed varer den Salighed, som kroner den.

Jesus er gaaet til Faderen; og Faderen er større, end Jesus var, medens han var synlig i denne Verden. Saa er Menigheden bleven et større, sterkere og mægtigere Aandssamfund, siden Jesus gik til Faderen, end om Jesus havde forblevet i synlig Skikkelse paa Jorden og dannet et synligt Rige. Men derfor er ogsaa dette det Vilkaar, paa hvilket vi kan blive delagtige i Riget: „Saaledes som Faderen har befalet mig, saa gjør jeg." Farvel, Verden og Verdens Fyrste, Krig og Kamp mod dig, om saa skal være! Kors og Trængsel, Tornekrone og Forsmædelse i Verden, men Fred i Hjertet og Herlighed hos Gud til evig Tid. Staar op, lader os gaa herfra! Amen.

Digitized by Google

Person- og Sagregister.

[Alle Hovedtitler er sat med **fede Typer.** Overskrifterne over Underafdelinger er merket med ‡. Hvor et ‡ staar foran en Titel sat med **fede Typer,** betyder det, at vedkommende Titel forekommer baade som Hovedtitel og som Overskrift over en Underafdeling. Et (2) antyder, at samme Titel er benyttet to Gange. Romertal angiver Bind, almindelige Tal Paginanummeret. En * antyder, at der henvises til en Anmerkning eller en Note under Teksten. — Udg.]

Aabenbarelse — Guds, I, 326. V, 122; Menighedens, I, 56; Rigets, V, 313; Frelsens IV, 240 flg.
Abenbaring, Guds, V, 55. 112; Nødvendigheden af dens Nedtegnelse, 11 flg.
Aabenbaring, Johannes's II, 10; Menighedsbrevene i, 247.
Aabenbaringshistoriens Afslutning, V, 348.
„Aaben Erklæring," II, 3, 124—128. III, 372. IV, 92. 171. 174—176, 178. 199. 234. 239.
Aabning, Diakonissehjemmets, IV,4; Tale ved, 30 flg.
Aabningsprædiken ved Mødet af Augsburgs Venner i Willmar, Minn., den 26de Juni 1895, VI, 287—297.
Aabningsprædiken ved Frikirkens Møde i Minneapolis, Minn., den 9de Juni 1897, VI, 289—307.
Aabningsprædiken ved Frikirkens Møde i Minneapolis, Minn., den 1ste Juni 1904, VI, 304—314.
Aadsel, I, 103.
Aag—Babels, V, 299 flg; det hedenske Verdensriges, 369.
Aager, I, 122.*
Aand—Herrens, udgydt over David, I, 2; Kristi I, 92. IV, 379 flg; Bønnens, IV; 384. V, 274; Livets, IV, 381 flg.; Rigets, IV, 384 flg. VI, 237; Sandhedens, IV, 380 flg.; Herrens, V, 271 flg.; Udgydelse, 276 flg. Guds, Nødvendigheden af at have, VI, 300 flg.
Aandeligt Liv, Ligegyldighed for, IV, 89.
„Aandsdaab," IV, 301.
Aandsretning, I, 225; Rationalistisk, I, 273; Den norske Synodes, 296; Statskirkelig, II, 104; den missouriske, IV, 128; Antimissouriernes 260; Forskjel i, 264; „Majoritetens," 266.
Aandsretninger, forskjellige — i Menighederne, IV, 148; i Den for. Kirke, 162; hvad der menes med, 263 flg.
Aandsretninger og aandelige Brydninger, IV, 260—280.
Aandsstrømninger, norske, IV, 344 flg.
Aandsudgydelsen paa den første Pinsefest, III, 269 flg. VI, 23.
„Aandsudgydelsen" i Topeka, Kans., IV, 300.
Aandsudvikling, humanistisk, III,222.
Aar, et Naadens, VI, 16 flg.
Aarhundrede, Vækkelsens, IV, 25; et nyt, VI, 257 flg.
Aarnes, Missionær, III, 320.
Aars, J., Skolebestyrer, I, 217.

Digitized by Google

Aarsag — Kirkestridens, IV, 89 flg.; Splittelsens, i vor Kirke, 112. 114 flg.
Aarsmøde—Den for. Kirkes, II, 151 flg; Frikirkens, III, 359 flg.
‡Aarsmødet og Fondssagen, III, 206—208.
Aarsmødebeslutninger, II, 142.
Aas, Past. Elias, IV, 322.
Abel, V, 362.
Aberdeen, S. Dal., IV, 314; Skotland, VI, 234.
Abia, V, 46.
Abihu, V, 18.
Abimelek, V, 33.
Abiram, V, 20.
Abraham, I, 2. 133. 331; II, 346. 380. V, 2. 15. 36. 47. 54. 189. 256 flg. 277. 312. 323. 355. 362. 375; IV, 1 flg. 5 flg; Forjættelsen til, V, 6. 256. VI, 141; Sæd, 275.
Absalom, V, 97. 136. 171. 178. 181 flg; Oprør, 39; Forfølgelsestid, 135.
Absalomstiden, Martyrsalmer fra, V, 146 flg.
Absolutionen, I, 189. 259. 263. 268. 302; Lammers's Stilling til, 187; Lov om, 205; Striden om, 256. 258; Satser om, 285. II, 132; Læren om, I, 3. IV, 72. 171*; Tillagt en falsk Betydning, II, 63; Uden Hensyn til Tro, 127.
Absolutionsordet, I, 253. 258. 298.
Absolutisme, politisk og religiøs, I, 60.
Achab, V, 42. 46. 59. 187.
Achas, I, 41. V, 6. 71 flg. 186 flg. 192. 199 flg. 212. 225. 319.
Achasja, V, 42. 46. 59. 187.
Achia, Profeten, V, 58.
Ada, Minn., IV, 320.
Adam, I, 105. V, 15.
Adgang til Naadetronen, VI, 182 flg.
Adiafora, II, 48.
Adskillelse — Kirkens fra Staten, II, 108. III, 343 (i Frankrige); Israels, i Modsætning mellem ugudelige og gudfrygtige, V, 177 flg.
Adspredelsen, Israel i, I, 333.
„Af det dybe," V, 129 flg.
„Af gjort Gjerning," I, 251.
Afgjørelse, den store, IV, 351 flg.
Afgudernes Magtesløshed, V, 248.
Afguderi, Israels, V, 34. 74; Omvendelse fra, 244 flg.
Afgudsdyrkelse i Juda Rige, I, 41.
Afkristningsproces, Menighedernes, II, 204.
Aflad, I, 241.
Afladshandel, I, 243.
Afrika, I, 170; II, 374; VI, 82. 84. 159. 235. 246. 263. 285; Den norske Hedningemission i, IV, 207.
Afsked, Prof. S. Oftedals, III, 81.
Afskedstaler, Mose, V, 22 flg.
Afskedigelse, geistliges, Lov om, I, 205.
Afslutningsfester ved Augsburg Seminarium, III, 90*.
Afsondring, Israels, fra Hedningerne, I, 321.
Aftenoffer, I, 322.
Afvigelse, den katholske Læres, fra Sandheden, I, 127.
Agerkjøb, Jeremias's, V, 302. 304.
Agitation mod det norske Missionsselskab, IV, 217.
Agricola, Joh., I, 248*.
Agrippa, Konge, I, 152.
„Agurs Ord," V, 103 flg.
Ahasverus, V, 52.
Ai, V, 29.
„Akademikere," III, 216.
Akaia, I, 151.
Akan, V, 29.
Akitofel, V, 146 flg.
Alabama, I, 360.
Albert Lea Rute, IV, 305.
Albinus, V, 366.
Alderdommens Byrde, V, 146.
Alexandria, Minn., I, 262.
‡Alle eders Hovedhaar, VI, 81—85.
Almagt, Guds, V, 244 flg.
‡Al Magt — alle Folk—alt det, jeg har befalet eder—alle Dage, VI, 196—199.
Almuskole (Se ogsaa under „Commonskole" og Folkeskole), I, 365. II, 324.
Alstahaug (Norge), I, 173.
Altergang, I, 189.
„Altes und Neues," IV, 64.
Alvorlig Strid, alvorlig Fred, IV, 169—179.

Digitized by Google

Alvorssag, en, III, 195 flg.
Alvorsstund, i en, III, 211 flg.
Amalek, V, 38.
Amazja, V, 46. 60. 187.
Ambrosius, Biskop, I, 120.
Amerika, I, 143 flg. 177. 191 flg. 215. 229. 240. 258. 278. 308. II, 4. 20. 60 flg. 101. 146. 172. 315. III, 2. 131. 194. IV, 106. 267. VI, 83 flg. 87. 159. 236; Frikirken i, I, 60. 70. II, 84 flg. 112. 116 flg. IV, 372; Nordmændene i, I, 137. 381 flg; Den norsk lutherske Kirke i, I, 219—228. III, 7. 150. IV, 89. 123. 129; Commonskolen i, I, 359; Verdens friceste og frugtbareste Land, III, 133 flg. IV, 306; Missionsfansen i, 84; Lutherdommen i, 107; kirkelige Modsætninger i, 152; Kirkelivet i, 371.
Amerika og Menigheden, IV, 370—376.
Amittaj, V, 63.
Ammon, V, 68. 188. 300.
Ammoniterne, I, 31.
Amon, V, 42. 46.
Amos, Profeten, V, 6. 62 flg. 66 flg. 68—70. 71. 191. 308.
Amritsar (Indien), VI, 232.
Amtsformandskab, Stavanger, I, 203 flg.
Ananias, II, 35. 198 flg. 286 flg.
Ananias, Discipelen, VI, 262. 270.
‡Ananias og Saffira, eller Menighedslemmernes Ansvar, II, 286—287.
„Anarkisme," kirkelig, II, 302. 308.
Anatot, I, 43. V, 289; Jeremias's Arvelod i, 304.
Andersen — Pastor Versven, IV, 218; Nils, 324.
Andreas, Apostelen, VI, 139. 223 flg. 278.
‡Andreas, Simon Peters Broder, VI, 223—225.
Anerkjendelse — Begravelsesforeningernes retslige, I, 160; Menighedernes gjensidige, IV, 123 flg.
‡Anfegtelsessalmer, V, 118. 152—153.
Angreb — paa den kristelige Lægmandsvirksomhed, II, 308 flg; paa Augsburg Seminarium, III, 203 flg.
Anker, Carl, I, 215 flg.
Anklage, Professor Schmidts, mod Missourisynoden, IV, 63.
Anledning, en god, III, 197 flg.
Annas, Ypperstepresten, V, 366.
Anonyme Domssalmer, V, 183.
Anordninger, de kristnes Forhold til de jødiske, V, 344.
Anskuelser, grundtvigianske, IV, 225.
Anstødssstenen, I, 98.
Ansvar — Menighedens, II, 69. 286 flg. III, 281. 360. 364 flg. VI, 14 flg; for de kommende Slegter, III, 186 flg. 194; Menneskets personlige, IV, 72; de kristnes, 141 flg. 165 flg.
Antikrist, I, 61. 84. 86. 120. 130. 254. II, 126. IV, 173.
Antikristelig, I, 86. 108. II, 45; Pavekirken, I, 117; Retning, IV, 172.
Antikristendom, I, 113. 117 flg. 132.
Antilegomena, V, 341.
Antimissourierne, I, 220. 225. III, 57*. 196*. IV, 84 flg. 154 265; Aandsretning, 260.
Antiochus Epifanes, V, 90.
Antiokia, I, 92, 101*. VI, 43. 106; Menigheden i, II, 42. 87. 356. VI, 259 flg. 263 flg.
Apollo, IV, 214. V, 340.
Apollonius, I, 155.
Apologi — den augsburgske Konfessions, I, 242. 245 flg. 250. 252. 260; for de kristne, 339; for Kristendommen, III, 140 flg.
Apostel, II, 28. 41. 81. 86.
Apostelembedet, II, 86. 114.
Apostelmødet i Jerusalem, II, 43.
Apostelti den, I, 87—96. 97; Den sociale Nød i, II, 82; Menigheden i, III, 115.
„Apostler," paa Madagaskar, III, 338.
Apostlerne, I, 89. VI, 35. 63; Myndighed, I, 90. 92. II, 116; Grundvold, II, 117; Undervisning, 8. 9.
Araberne, V, 188. VI, 85.
Arabien, V, 211 flg. 222 flg.
Araton, IV, 195.
Aravnas Tærskeplads, V, 45. 134.
Arbeide — Augsburg Seminariums, for Presteuddannelsen, III, 74. 76;

Digitized by Google

for Fondssagen, III, 175 flg; for Frikirken, 262; for Menigheden, 279; IV, 254; Frikirkeligt, III; 270 flg; Konferentsens, 295; Kvindernes, for Guds Rige, IV, 7. 10. 16. 28; for Missionen, IV, 55. VI, 89 flg; kristeligt, Grundlaget for, IV, 166; de norske Lutheraneres i Amerika; 221; Lægfolkets Deltagelse i, 224; for Fred i Kirken, 240 flg. 248; for Børnelærdommen, 254; Betydningen af, for Ungdommen, 360 flg.
‡Arbeide for Menighed, II, 257—262.
Arbeidere, Bøn om, III, 201.
Arbeidet for en levende Menighed, II, 253—276.
Arbeidets Fordeling i Menigheden, II, 284.
Arbeidsmaade — Apostlernes, II, 200; den rette, for Menighed, 247.
Ariadnes Traad, III, 109.
Ariel, V, 236.
Arimatæa, VI, 189 flg.
Armenien, V, 187.
Arminiansk, I, 225.
Arnesen, Sognepræst H. A. K., I, 199.
Arnon, V, 215.
Aron, III, 20; V, 20 flg.
Artaxerxes Longimanus, V, 49 flg.
Arup, Biskop J. L., I, 180. 182. 205.
Arvelod, Jeremias's, i Anatot, V, 304.
Arvesen, Ole, I, 216.
Arvesynd, I, 246.
Arving, Jesus Forjættelsernes, V, 318.
Arvinger, Frelsens, V, 348 flg.
Arvtagere, Apostlernes, VI, 35.
Asa, Konge, V, 5. 59.
Asaf, V, 98. 114. 116. 182.
Asafitiske Domssalmer, V, 182 flg.
Asarja, Profeten, V, 59.
Asien, II, 374. VI, 159; Paulus's Prædiken i, II, 357.
Asperheim, Professor O., III, 9*. IV, 63 flg. 229; Læresfandpunkt, 65.
Assur (Se ogsaa under Assyrien), V, 205 flg. 216—218.
Assurbanipal, V, 77.
Assyrerne, I, 41 flg. V, 6. 46. 70. 78.
Assyrien, V, 42. 60. 74. 82. 186 flg. 201. 205. 207. 210 flg. 214. 216. 225. 232*; Overmod, 206 flg; Undergang 238.
Asyl, Pipervikens, I, 213.
Asylgjerningen paa Missionsmarken, III, 322.
Atalja, Dronning, V, 46. 60. 187.
Atbasch, V, 297.
Athen, I, 156.
Atwater, Mrs. Missionær (Kina), VI, 234.
Augsburg (Tyskland), I, 234; Rigsdagen i, 233*. 237 flg; Freden til, II, 51.
Augsburg Missionsstation (Madagaskar), I, 226. 229. III, 312. 321. 325. 339 flg. IV, 5.
Augsburg og den norske Kirke i Norge, III, 2*. 24—28.
Augsburg Publishing House, Proces om, IV, 159.
Augsburg Seminarium, III, 1*. 2—6.
Augsburg Seminarium, I,224—227. 229. II, 18*. 24. 38*. 119*. 153. 222. III, 9. 111 flg. 113 flg. 190. 216. 227. 230. 257. 309. IV, 155. 161. 170. 172. 187 flg. 272. 274 flg. 293; Som Betegnelse for en Aandsretning, I, Side XVI; Formaal, I, 229. III, 122; Board of Trustees, I, 230. II, 143. III, 57. 63*. 65. 74 flg. 83. 173. 191. 302. IV, 157. 159; Angreb paa, III, 35. 67. 203 flg. 216; Opgave, 95 flg; hvad det venter af sine Elever, 116; dets Kamp, 175. 240; Bevarelse, 179; Missionsinteresse ved, 317; Overdragelse, IV, 158 flg; Proces mod, 159; „Luthersk Kirketidende"s Holdning mod, 181 flg; Program for, 184; Den for. Kirke og, 292 flg. Uddrag af Indberetninger fra, III, 30—89.
‡Augsburg Seminarium og Fondssagen, III, 189—192.
‡Augsburg Seminarium og Menighederne, III, 185—188.
Augsburg Seminarium og vort Folk i Amerika, III, 1*. 7—14.
Augsburgs Principer, III, 1*. 15—23.
„Augsburgs Venner," I, 230. II,

Digitized by Google

171. 182*. III, 255*. 294*. 295. 297. 299. 304.
Augustanasynode, den norske, I, 220. 225. 296. III, 57*. 196. IV, 74. 98 flg. 102 flg. 108 flg. 115*. 154. 245 flg; dens Præsteskole, 3; Forening med Konferentsen, 110.
Augustanasynode, den skandinaviske, I, 258. 289 flg. IV, 225.
Augustanasynode, den svenske, IV, 207; dens Præsteskole, 307.
Augustin, Aurelius, I, 110*. 120. V, 239.
Augustus, Keiser, I, 99.
Australien, II, 374.
Autoritet — den rene Læres, I, 69; den afgjørende „om Kirkeforfatningen, III, 266; Ordets og Aandens, 280 flg.
Ave Maria, I, 249.

Baand, Syndens, VI, 303.
Ba'al, V, 225.
Ba'alsdyrkelsen, V, 42. 46. 59. 187. 379.
Babel (Babylon), I, 41 flg. 97 flg. 147. V, 40. 42. 74. 80. 84. 157. 187. 211 flg. 212—214. 220—222. 224. 232*. 252*. 258. 293. 296 flg. 310; dets Dom varslet af Jeremias, I, 45; Israels Fangenskab i, 131. V, 88; Hjemkomsten fra, 9. 48. 163 flg; Straffedommen over, 79. 212 flg; Undergang, 247. 249 flg. 309 flg; Synd, 250 flg; Trældom under, 296 flg. 299 flg; Pantet paa Befrielsen fra, 304.
Babelsbygningen, I, 122. 131. V, 189.
Babelstaarnet, I, 97 flg. 105.
Babelstanken, I, 103. III, 30.
Babylon, se under Babel.
Baccalaureus Artium, III, 90*.
Baesa, Konge, V, 59.
Bagtalelse, III, 175. V, 375.
Balestrand i Sogn, I, 99. 203*.
Bamle (Norge), I, 187.
Ban, I, 84. 123.
Bangen, Hans, IV, 330.
Banner, et for Folkene, VI, 225 flg.
Banstraale, Kirkens, I, 139.
Baptisterne, I, 143. 192.
Barak, V, 33.
Barbo (Norge), I, 199.
„Barmhjertige Søstre," IV, 26.
Barmhjertighed, IV, 47; dens Udøvelse, 38; Diakonissegjerningens Betydning i dens Tjeneste, 15 flg; mod Hedningerne, VI, 136 flg.
Barmhjertighedsanstalter, fælles, IV, 134.
Barmhjertighedsarbeide — Den luth. Frikirkes, I, 231; Kvindernes Evne til at udføre, IV, 17.
Barnabas, I, 92. 94. VI, 43. 106. 263 flg. 268.
Barnabas's Brev, I, 338. V, 339.
Barndom, Jesu, V, 318 flg.
Barnedaaben, II, 34. 243; Lammers's Stilling til, I, 187. 191; Menigheden begynder med, II,321; Angreb paa, 323; Berettigelse, 339.
Barnedaabens Betydning for Menigheden, II, 320*. 321—330.
Barnehjem, IV, 49 flg; I Beloit, Ja., 3 flg; Paa Madagaskar, Se under Pigeasyl.
Barnekaar hos Gud, II, 373; Lidelserne som Tegn paa, V, 362 flg.
Barnemordet i Betlehem, V, 321.
Barneopdragelse, den kristelige, III, 282.
Barneskolen, Satser om, I, 361*.
Barnesville, Minn., IV, 320.
Barrat, Pastor, IV, 299. 302.
Barrat-Bevægelsen, IV, 303.
"Barrels," II, 205. 207.
Baruch, Jeremias's Skriver, I, 48. V, 307.
Basel, Nikolaus af, I, 125 flg.
Bassøe Provst P. F., I, 205.
Basuto (Afrika), VI, 227.
Batseba, V, 127.
Beck, Pastor Wilhelm, III, 59.
Be'erseba, I, 23.
Befrielse, Israels, V, 248 flg; ved Dommerne, 33; fra Babel, Pantet paa, 304. de bundnes, VI, 299 flg; Længsel efter, 302.
‡Befrielsen fra Filisterne, I, 25—27.
Befæstelse, Augsburg Seminariums, III, 184 flg. 193. 200 flg.
Begeistring, national, I, 183.
‡Begjærlighed efter Vinding drager Mennesket bort fra Gud, V, 378—379.
Begravelse, Jesu, VI, 189 flg.

Digitized by Google

Begravelsesforeninger i Rom, I, 158. 160.
Begravelsesfrihed, Menighedens, I, 163.
Begravelsesskikke, I, 157.
‡Begrædelsernes Bog, V, 84.
Begyndelse—Den lutherske Kirkes, I, 281; Diakonissegjerningens, IV, 1*. 25.
Bekjendelse — den lutherske Kirkes, I, 237. II, 121; Om Menigheden, 213 flg; Troskab mod, 96; Den lutherske Frikirkes, I, 231.
Bekjendelse — Peters, V, 337; En Hednings, om Jesus, VI, 186 flg.
Bekjendelsernes Betydning, I, 283 flg.
Bekjendelsesskrifter, den luth. Kirkes, I, 137. II, 40. 46.
Belgien, VI, 96.
Beloit, Ja., Barnehjemmet i, IV, 3 flg.
Belsazar, V, 88; Gjæstebud, 310.
Beløren, hovmodig, V, 375 flg.
Benares, VI, 231.
Benjamins Stamme, I, 31.
Berg, Sognepræst O., I, 205.
Bergen, I, 198 flg. 201. 205. 207. IV, 349 flg.
Bergens Menighed, Minn., IV, 317.
Bergh, Pastor J. A., IV, 329; Pastor O. N., 317 flg.
Bergoust, Kjøbmand, IV, 323.
Berkeley, Guvernør, I, 359.
Bernhoft, Sognepræst Th. Chr., I, 199.
Berntsen, Pastor E., III, 298.
Beskyttelse, Guds, VI, 81 flg.
Beslutning — om Oprettelse af et norsk Missionsselskab i Amerika, IV, 249.
Beslutninger, Aarsmødernes, II, 142.
Besmittelse, Verdens, V, 377 flg.
Bespisningsunderne, V, 313. 336. VI, 103 flg. 113 flg.
Besværligheder, Nybyggerlivets, IV, 315.
Besøgelsestid, det norske Folks, I, 197. III, 16.
Bethania, IV, 30.
„Bethania," I, 190.
Bethania College, Everett, Wash., I, 231.
Bethel, V, 58.
Bethesda — Dam, I, 325. 331; Missionsstation, se under Manantinena.
Betingelserne for Menighedsdannelse; II, 354—361.
Betlehem, I, 2. V, 35. 73. 316. 319. VI, 16. 239; Barnemordet i, V, 321.
Betydning, Kirkestridens, IV, 108 flg. 146 flg.
Betænkeligheder ved Forening, IV, 145.
Bevarelse, Augsburg Seminariums, III, 298.
Bevidsthed — den almindelige religiøse B's Salmer, V, 118.
Bevægelse, den Lammerske, I, 185—193.
Beza, V, 340.
Bibelbud, I, 212.
Bibelen, I, 235. II, 30; Lære om Kirkens Enhed, I, 76; oversat paa Folkesproget, 122; Lære om Menigheden, II, 208; Som Kirkens Redning, III, 156.
Bibelselskaber, IV, 25.
‡Bibelsk Begreb om Menighed, II, 208—212.
Big Elk Creek, Wis., IV, 323.
Bileam, I, 6 flg. V, 21. 57.
Billedstøtte, Keiserens, I, 155. 164.
Birkeland, Pastor, K. B., II, 37*. IV, 261.
Biskop, I, 100. 102; Kongen som øverste, II, 105; Den romerske, se under Romerbispen.
Bispedømmet, I, 74. III, 267; dets Udvikling, I, 104—106.
‡Bispedømmet, I, 97—103.
Bispemøder, Methodisternes, II, 144.
Bispevalg, I, 116.
Bithynien, I, 338*.
Bjergprædiken, Jesu, V, 269. 326. VI, 35.
Bjørgo, Pastor K., I, 293*.
Bjørnson, B., II, 341. IV, 343—346.
Blaine, James, IV, 335.
Blegen, Prof. J. H., III, 41*.
Blessing, Missionssekretær P., I, 198.
Blindhed, Israels, III, 119.
Blodskjænderen i Korint, II, 198.
Blomstringstid, Salmedigtningens, i Israel, V, 113.

Digitized by Google

Blue River Menighed, Wis., IV, 270.
Board of Trustees for A. S., se under Augsburg Seminarium.
Boas, IV, 7. V, 35.
Bod — Davids, V, 127 flg; den troendes daglige, 130.
Boden, I, 251; den katholske Lære om, 243; den lutherske Lære om, 248.
Bodfærdighed, I, 273.
Bodsprædiken, Nikolaus af Basels, I, 125*.
‡Bodssalmer, V, 118. 124—130.
Bodssalmerne, I, 249.
Bodssanger, Israels, V, 125.
„Bogstavens Væsen," I, 325.
Bogstavtrældom, I, 137. 324. III, 49. 116.
Bonifacius, VIII, I, 109. II, 44.
Borchgrevink, Dr. Chr., IV, 61.
Borgerpligter, I, 214.
‡Botemidlet, II, 220—222.
Bothne, Prof. Th., IV, 229*.
Bottelsen, Emissær H., IV, 2.
Brandt, Pastor, I 361*.
Brastad, Lægprædikant, I, 191.
Breien, Sognepræst K. M., I, 199.
Brev, Jeremias's, til de bortførte, V, 300 flg.
Breve — Apostlernes, I, 93; usandfærdige, om Augsburg Seminarium, III, 51. 53.
Brevveksling, Gudsvennernes, I, 125.
„Broderbaandet," IV, 298—302.
Broderkamp, Israels, V, 205.
Broderkjærlighed, II, 380 flg. V, 268. 360 flg. 370 flg. 373 flg.
Brodersamfund, Det norsk lutherske, IV, 298 flg. 301.
Broderskab — det kristelige, II, 374; det antimissourisk, se under Antimissourierne.
Brooklyn, N. Y., I, 227.
Brud, Kristi, I, 75.
Brun, Sognepræst Sven, I, 293*. IV, 96*. 97.
Brunn, Christopher, IV, 345.
Brydninger — i Diakonissearbeidet i Minneapolis, IV, 3; i Den for. Kirke, 261 flg.
Bryllup, Kongesønnens, VI, 144 flg.
Bryllupsklædningen, II, 58. 61. 64.
Brændevinets Indflydelse, IV, 307.
Brødremenigheden, I, 213. VI, 84.
„Brødrene af Fælleslivet," I, 126*.
„Brødrenes Menighed," I, 160.
Brønø Menighed, Minn., IV, 317.
Buchanan, Claudius, VI, 265 flg.
Buchsenschutz, Pastor, III, 319. 332.
Bud, det trædie, I, 312. 325. 348 flg. 352; Luthers Udlæggelse af, 344 flg.
„Budbæreren," IV, 102 flg.
Buddah, IV, 85.
Bugge—Prof. (Biskop) F. W. K., I, 208 flg. IV, 169*. 185. 199; Prof. John T., III, 50.
Bulle (Ban-), I, 109.
‡Burde du ikke? VI, 135—138.
Buskmænd, VI, 66.
Byggearbeider — ved Augsburg Seminarium, III, 64. 74; paa Den luth. Frikirkes Missionsmark, 338. 341. 344; ved Diakonissehjemmet, IV, 7.
Bytning af Missionsstationer, III, 336. 338. 340.
Byzantinisme, I, 63 flg.
Bøckmann, Prof. M. O., IV, 4.
Bøhmen, I, 127.
Bøhmisske Brødre, de, II, 45.
Bøn — Betydning for Kristenlivet, I, 349 flg; for Menighedens Gjenreisning, II, 258 flg; for Preiteskolen, III, 49; om Arbeidere, 201; om Naade for Vrede, V, 126 flg; den israelitiske Menigheds, 276 flg; troende, 371 flg; for Missionen, VI, 75 flg. 201 flg. 265 flg; Jesus i 107 flg; Nødvendigheden af, 294 flg.
‡Bønnens Aand, IV, 384. V, 274.
Bønnens Magt, V, 379.
Bønhørelse, VI, 201 flg.
‡Bør den synlige Kirke være synlig? II, 226—228.
Børnelærdom, Verdens, III, 235.
Børnelærdommen, I, 185. 257. 260. 270. 272—274. 303. 352. II, 8. 96. 119. 125. 128—133. 135. III, 8. 176. 303. 373. IV, 82. 86. 89 flg. 92. 109. 117 flg. 130. 218. 225. 244. 248; Afvigelser fra, I, 303; den lutherske, I, 233*. 255. IV, 85; den norske, I, 286. 296; den norske Synode og I, 292—310; Lære om Retfærdiggjørelsen, 268 flg; Modstandere, 277;

Digitized by Google

Menighedernes Enighed om, II, 133. IV, 227; dens Ret, 161; Bevarelse, 235. Menighedernes Agtelse for, 254. 258.
‡Børnelærdommen, II, 128—133.
Børneopdragelsen, II, 35.
Børresen, Missionær P., I, 228. VI, 130.
Børsesøen (Norge), I, 192.
Bør vi virke for, at Josefs Skade kan læges? III, 256—258.

Calvin, Johan, I, 140 flg. 343. II, 242. V, 340.
Campe, IV, 191.
Camp Meeting, IV, 325.
Camp Release Menighed, Minn., IV, 317.
Canton, S. Dak., Den norske Augustanasynodes Skole i, IV, 277 flg.
Capitolium, I, 105.
Carmien, Ch. Emilie, III, 355.
Carver, Minn., IV, 306.
Caspari, Prof. C. P., I, 185 flg. 193. 293*. IV, 96*. 97. V, 62.
Caspersen, Past. H. C., III, 91*. 142*.
Cedar Falls, Ia., IV, 306.
Censusbureauet i Washington, D. C., I, 59*.
Central-Afrika, VI, 15.
Centralisation af Regjeringsvæsenet, I, 202.
Centrum — Kristendommens, II, 375; Menneskehedens, III, 102.
‡Ceremonialloven og den nye Pakt, V, 364—365.
Ceremonier—Sakramentale, I, 224; ydre 344; kirkelige, II, 168 flg. IV, 152.
Chemnitz, Martin, V, 341.
Chicago, Ill., IV, 305.
C. M. & St. P. Jernbane, IV, 314.
Chippewa-Floden, IV, 314. 318.
Chippewa-Stammen, VI, 230.
Christie, Stiftsamtmand V. F. K., I, 180.
Civil Service Reform, IV, 335.
Clausen, Pastor L. C., IV, 200.
Clark, Missionær, VI, 232.
Clemens — Alexandrinus, V, 339; Romanus, I, 94. V, 339.
Clyde-Floden, IV, 388.
College-Komiteen, IV, 157.
Collegial-Theorien, II, 51.
Commissioner of Education, Report of I, 360*.
Common School, IV, 172*; Pastor Muus's Satser om, I, 361*.
Commonskolen, I 358—384. 311*; „religionsløs," 360; en Plantesskole for gode Borgere, 362; en Skole for alle, 363; folkestyret 364; ikke hedensk, 365; Modstanden mod, 371; Religionsundervisning ikke gavnlig i, 380. (Se ogsaa under Almueskole og Folkeskole).
‡Commonskole og Kristendommen, I, 365—371.
Connecticut, I, 359.
Crookston, Minn., IV, 319. 325; Konferentsens Menighed i, 321 flg.
Cuyahoga (Amerika), VI, 85.
Cypern, V, 225 flg.
Cyprian, I, 103.
Cyrus, V, 9. 44. 48. 88. 243. 246 flg. 252. 254. 280.
Cæsar, Julius, I, 152. 158.

Daaben, I, 77. 88. 95. II, 9. 320*; Enhed i, I, 77; falsk Stolen paa, 187. II, 63.
Daab, Jesu, V, 324.
‡Daab og Skole, II, 328—330.
Daabsklæder, I, 107.
„Dagbladet," IV, 343.
Dagon, I, 25.
Dahl — Folkehøiskolelærer H. M., I, 217; Pastor (Formand) T. H., IV, 249.
Dalila, IV, 375.
Damaskus, V, 201. 211. 216—218. VI, 134. 139.
Dampskib paa Onilahyfloden, III, 324.
Dan, I, 23.
Daniel, Profeten, I, 103. V, 62. 85. 87—90.
Danmark, II, 102. 341; IV, 200. 364.
Dannelse, humanistisk, III, 72. 217. 232.
Dans, I, 188.
Danskernes Tyranni i Norge, IV, 364.

Digitized by Google

Darius Hystaspis, V, 84 flg. 88. 91.
‡Da skal Enden komme, VI, 154—157.
Datan, V, 20.
Davenport, Ja., VI, 306.
David, I, 2 flg. II, 304. V, 4. 32. 35. 37 flg. 45 flg. 62. 70. 97. 100. 103 flg. 114. 116. 119. 125. 136 flg. 140. 149. 153. 158 flg. 169 flg. 178 flg. 235. 263. 279. 295. 302. 312. 350. VI, 72; Klagesang over Saul og Jonatan, I, 5; salvet til Konge, 34; Tilstanden i Israel paa hans Tid, 39. Forjættelse, taget til Rov af Judas Konger, 54; Fald; V, 127; Folketælling, 134; Lidelser, 145; Kongedømme, Gjenoprettelsen af, 302; Æt VI, 149.
David og Jonatan, I, 1—5.
Davidiske — Domssalmer, V, 178 flg; Rigssalmer, 170 flg; Takkesalmer, 166 flg; Tid, 3 flg.
„Davids faldne Hytte," II, 36.
Davids Hus, Forjættelserne til, V, 43.
Davidsrige, et nyt, V, 169.
Davidssønnen, I, 88.
Dawson, Minn., Aarsmøde i, IV, 157.
Debora, V, 33. 57. 97. 114.
Decorah, Ja., I, 300. 304. 306. III, 9*. 169.
„De fattige fra Lyon," I, 122*.
‡De fem Mosebøger, V, 10—27.
De frikirkelige Principer og Foreningen, IV, 161—168.
‡De gammeltestamentlige Salmer, V, 112.
‡De karske har ikke Læge behov, men de som har ondt, IV, 47—48.
Dekretaler, de Pseudo-Isidoriske, I, 116*.
Deling — Kirkens, i Samfund, I, 107; Reformationskirkens, 131; Missionsmarkens, paa Madagaskar, 226; Israels Riges, V, 5.
Delitzsch, Frants, V, 147. 244. 269.
Deltagelse, Lægfolkets, i det kristelige Arbeide, IV, 224.
‡Den aabne Helligdom, VI, 182—185.
‡Den almindelige religiøse Bevidstheds Salmer, V, 118—124.
‡Den amerikanske Folkeskole, I, 377—384.
‡Den apostoliske Tid, I, 87—96.
‡Den assyriske Tids Profeter, V, 63—68.
Den augsburgske Konfessions Apologi om Retfærdiggjørelsen, I, 240—254.
‡Den davidske Tid, V, 3—5.
„Den dogmatiske Tro," I, 296.
‡„Den ene den anden," II, 264—267.
„Den evangelisk lutherske Kirke i Amerika" (Ellingianerne), I, 144. 219. 290. II, 63. III, 9. IV, 88 flg. 108 flg. 115*. 243 flg.
‡Den evige Stad, I, 147—149.
‡Den faste Grundvold, VI, 5—7.
Den 25de Juni 1530, I, 234—239.
„Den forenede norsk lutherske Kirke i Amerika" (Den for. Kirke), I, 219 flg. 226. 227*. 229. II, 149 151. 158—161. 163. 172 flg. 193 flg. 220. 229. 241. 267. 288*. 303. III, 55. 59. 63*. 65. 70. 214. 216. 259. 287. 298. 304. 308 flg. 315. 336. 340. 361. IV, 3. 7. 9. 162. 293; Forfølgelse af „Minoriteten," II, 153 flg. IV, 164; Inkorporation, 156; Brydninger i, 161 flg.
Den forenede Kirke og Augsburg Seminarium, IV, 292—297.
‡Den forenede Kirke og Diakonissehjemmet, IV, 6—7.
„Den frie apostoliske Menighed" i Skien, I, 190 flg.
‡Den frie Menighed, III, 19—20.
‡Den første Udsendelse, VI, 263—267.
‡Den første Udsending, VI, 259—263.
„Den gamle Kirkeorden," II, 157—181. III, 67. 371 flg.
‡Den gamle Kirkeorden og Presteuddannelsen, II, 164—167.
‡Den gamle Kirkeorden og Menighedsbygningen, II, 172—173.
„Den gamle Retning," II, 161. III, 204. IV, 117.
‡Den gjensidige Hjælp, III, 284—287.
Den Helligaand, IV, 377—387.
„Den Helligaands Mening," I, 286.

Digitized by Google

‡Den Helligaands Gjerning, VI, 250—253.
Den hellige Skrifts Betydning for Kirken, I, 280 flg.
„Den historiske Tro," I, 295.
‡Den humanistiske Forkvatkling af Sjælelivet, III, 219—222.
‡Den Johnsonske Vækkelse, I, 193—197.
‡Den kaldæiske Tids Profeter, V, 78—90.
‡Den kirkelige Nutidsopgave, III, 236—238.
‡Den kirkelige Reformbevægelse, I, 201—211.
Den kirkelige Stilling blandt de norske Lutheranere i Amerika, IV, 221—233.
‡Den kristne Menighed og Sabbaten, I, 333—335.
‡Den Lammerske Bevægelse, I, 185—193.
„Den lokale Menighed," II, 8.
„Den lutherske Frikirke," („Frikirken"), I, 59*. 229—232. 256. II, 1*. 18*. 159. 182. 229 flg. 232. 256, 321. 361. III, 68. 255*. 259—264. 284. 301. 309. 336. 340. 376 flg. IV, 166 flg. 299; Barmhjertighedsarbeide, I, 231; hvad den arbeider for, II, 183 flg; Principer, III, 307. Hedningemission, 330. IV, 62; hvad den er, III, 347 flg. 349 flg; Lægemission, IV, 60—62.
„Den lutherske Frikirke," III, 259—264.
Den lutherske Kirke og Striden om Naadevalget, IV, 67—70.
Den lutherske Reformations Betydning for Nutiden, III, 148—153.
‡Den mosaiske Tid, V, 2—3.
„Den nationale Labskaus," III, 10.
„Den norsk danske Konferentse," (Konferentsen), I, 145. 220. 224 226. 229 flg. 268. 289. 295 flg. II, 1*. 2. 18. 22*. 37*. 102. 109. 119. 121. 127. 137. 141. III, 9 flg. 31. 42. 57*. 96. 168. 295. IV, 9. 72. 74. 83. 95. 99. 102 flg. 108 flg. 115*. 116. 128. 132. 154. 170 flg. 178. 187. 208. 215. 223. 245. 312; Eksistensret, I, 146. IV, 71. 180; Minnesotadistriktets Dom over, I, 292. 293*. IV, 98 flg. 102 flg. 129 329; Lære om Retfærdiggjørelsen, I, 268—275; Organer, II, 109; Kald, 122; Forening mellem Augustasynoden og, IV, 110; Udryddelsesfrig mod, 177. 180; Udbredelse, 239 flg. Formand, 247. De danske Grundtvigianere og, 200—203.
Den norske Kirke i Amerika og den norske Hedningemission, IV, 204—209.
Den norske Augustanasynode, se under Augustanasynode, den norske.
„Den norske Kirkes Mission ved Schreuder," I, 178*. 227*.
„Den norske Lutherstiftelse," I, 212 flg.
Den norsk lutherske Kirke i Amerika, I, 59*. 219—228.
„Den norsk evangelisk lutherske Synode," (Synoden), I, 108*. 144. 215. 219 flg. 223. 225. 227. 256—260. 263. 268. 271. 273. 276. 288 flg. 308. 312*. II, 2. 67. 91. 102. 118*. 127. 137. 160 flg. 170. 232. 288*. III, 9 flg. 169. 178. 196. IV, 64. 69 flg. 74. 79. 85. 90. 95*. 102 flg. 109. 115*. 116. 119. 128. 162. 171 flg. 176. 180. 203. 211. 223. 225. 239. 243 flg. 265; Konstitution, I, 285; Lære om Retfærdiggjørelsen, I, 262—268; dens „Evangeliesats," 258 flg; Aarsagen til dens Svaghed, 292 flg; Behandling af Spørgsmaalet om Barneskolen, 360*; Satser, 309; Splittelse, IV, 63*. 84 flg. Konsekvenserne af dens Lære, 73; Reformation, 86; Præsteskab, 89; døde Læreretning, 247.
Den norske Synode og den norske Børnelærdom, I, 292—310.
„Den nye Retning," II, 18. 22*. 120. 124. 128 flg. 131. 133. 137. 143. III, 21. 204. IV, 117. 155. 253 flg. 262.
‡Den ophøiede Frelser, IV, 246—250.
‡Den persiske Tids Profeter, V, 91—94.
‡Den profetiske Tid eller Verdensrigernes Tid, V, 5—10.

Digitized by Google

„Den rene Lære," I, 102. 106. 108. 113. 123. 133*. 135. 162. 282. IV, 70. 103. 152; sat istedetfor Guds Ord, I, 66. 288. II, 3; Autoritet, I, 69; Kjendetegn paa Kirken, 75; hvad Den norske Synode forstaar dermed, 287; om Søndagen, 313.
„Den rettroende Kirke," I, 285 flg.
‡Den romerske Menighed, I, 149—151.
‡Den samme Aand, II, 378—381.
‡Den samme Fader, II, 372—375.
‡Den samme Frelser, II, 375—378.
Den skandinaviske Augustanasynode, se under Augustanasynode, den skandinaviske.
Den store Afgjørelse, IV, 351—354.
Den svenske Augustanasynode, se under Augustanasynode, den svenske.
„Den tyske Messe," II, 31. 224 flg.
„Den tyske Theologi," I, 126.
„Den usynlige Kirke," II, 37.
‡Den vaagnende Missionssans, I, 177—179.
‡Den venlige Indbydelse, VI, 88—92.
‡Den ældste norske Presteskole, III, 243—245.
‡De poetiske Bøger, V, 95—96.
‡Der er endnu Rum, VI, 216—219.
De Rossi, I, 163.
Dessau (Tyskland), I, 185.
„Der Lutheraner," IV, 64.
‡De skrivende Profeter, V, 60—62.
Det antimissouriske Broderskab, se under Antimissourierne.
‡Det egentlige Hovedspørgsmaal i Frikirken, II, 5—8.
„Det egentlige Stridspunkt," IV, 71 flg. 74. 83.
‡Det er fuldbragt! VI, 253—256.
Det frie Kirkesamfund, II, 37*. 54—100.
Det frikirkelige Standpunkt, III, 370—379.
„Det levende Ord," I, 172.
Det norske Missionsselskab, se under Missionsselskab, det norske.
Det norske Missionsselskab og de norske Lutheranere i Amerika, IV, 210—220.
„De to Sverd," I, 243.
‡De to Veie, III, 376—379.
„De tredives Erklæring," II, 120 flg. 129. 133.
‡Det rette Missionssind, IV, 232—236.
‡De troende i Menigheden, II, 203—207.
De troendes Enhed, II, 371—381.
‡Det store Ansvar, VI, 141—144.
„Det underjordiske Rom," I, 161. 164.
‡Det uundværlige, VI, 212—215.
‡Det verdenshistoriske Moment. Verdenstiderne før Kristus, V, 188—191.
Deuteronomium, V, 27.
„De vakte," IV, 90.
„De vildfarende Samfund," I, 290.
„De vises Sten," III, 125.
Diakon, I, 94. II, 42. 79. flg. 86. 118. Gjerning, 81. 83. Kvalifikationer, 82.
Diakonembede, II, 42. 79—84; Oprettelse, 80; Støtte for Prestens Gjerning, 84.
Diakonisse, II, 118; Uddannelse, IV, 20 flg.
Diakonisseanstalt, I, 230.
Diakonissedragten, IV, 13.
Diakonissegjerningen, IV, 1*. 10. 15—20; 25. 41 flg. 48; i Minneapolis, 3; Kald til, 18 flg; Begyndelse, 25; Vanskeligheder ved, 31 flg; Nødvendighed, 44; Sjælesorgen og, 45 flg.
Diakonissegjerningens Betydning i Barmhjertighedens Tjeneste, IV, 15—22.
Diakonissehjem, I, 227; i Kristiania, I, 218. IV, 3. 4. Formaalet med, IV, 15; Optagelse i, 21; hvad det er, 26 flg.
Diakonissehjemmet i Minneapolis, IV, 1—5; Indsamling til, 6 flg; Den for. Kirke og, 6 flg; hvorfor vi har, 15 flg; Tale ved dets Aabning, 30 flg.
Diakonissekaldet, IV, 33. 34—40.43.
Diakonissekursus, IV, 22.
Diakonissesagen, IV, 23—29.
Diakonissesagen, I, 211*. III, 306. IV, 6. 23—29; Menigheden og, 7; Indvendinger imod, 12 flg; Modstand mod, 18.
Dietrichson, Prof. J. F., I, 176. 181.

Digitized by Google

Digtergage, Alexander Kiellands, IV, 342. 345.
‡Din Tro er stor, dig ske som du vil! VI, 110—113.
Disciple — Jesu, I, 88. 325; VI, 107 flg. 114 flg; Apostlernes, I, 94; Herslebs og Stenersens, 174 flg; Johannes's, VI, 86; Johnsons, se under Johnsons Disciple.
‡Disciplenes Stilling, VI, 113—116.
Disputatser, dogmatiske, IV, 84.
Dissentere, II, 52.
Dissenterloven, I, 177. 179. 182. 202; Forandringer i, 205.
Dissentermenighed, „en kristelig," I, 192.
Distriktsskolen, I, 359.
Dobbeltspor, et, i Den norske Synodes Lære, I, 284 flg. 288. 291.
Dogmatik, I, 216; den gamle lutherske, 223.
Dogmatiske Paragrafer om Menigheden, VI, Side, XIII—XVI.
Dom — Israels, V, 194 flg. 196 flg. 204 flg. VI, 99; Aarsagen til, V, 233; Verdens, 209 flg. 226. 229; over Juda Rige, 234 flg; over Samaria, 205 flg; den evige, 241; over Hedningefolkene, 247; flg; Jeremias's Vebudelse af, 291 flg; Nærhed, 291; over de ugudelige Konger, 294 flg.
Dom, Minnesotadistriktets, IV, 329.
‡Dommen over Elis Hus, I, 19—25.
Dommerne i Israel, I, 10.
‡Dommernes Bog, V, 31—35.
Dommertiden, V, 3. 31 flg. 57.
Domsforkyndelse mod Juda, V, 297.
‡Domssalmer. Folkets Adskillelse i Modsætning mellem gudfrygtige og ugudelige, V, 118. 177—183; asafitiske, 182 flg; anonyme, 183.
Donatisterne, I, 120 flg.
Drammen, I, 191. 215. 217.
Drivkraft, Hedningemissionens, VI, 201 flg.
Duff, Alexander, VI, 236.
Dyder, de bibelske Menigheders, II, 193.
Dyrnæs, Lægmissionær, J. O., III, 312. 316. 319 flg. 326—328. 335. 337. 340. 345. IV, 60 flg.
Død, Kristi, VI, 244 flg.
„Dødsstilhed," V, 223.
Dødssynd, I, 250.
‡Død Tro er ikke retfærdiggjørende Tro, V, 374—375.
Dømmesyge, II, 13.
Dør, den aabne, VI, 284 flg.

Eagle Lake, Minn., IV, 50*.
Eau Claire, Wis., IV, 1. 140. 155. 266. 269.
Ebal, V, 29.
Ebed-Melek, V, 306.
Ebenezer, I, 27. V, 38.
Eckhoff, Sognepræst E. F., I, 199; M. N. L. 199.
Edinburg, IV, 339 flg.
Edom, V, 65 flg. 68. 157. 211 flg. 222. 241. 300. 308; Seierherren over, 274 flg.
Edomiterne, V, 154. 188.
Efesus, I, 95; Menigheden i, II, 10. 41. 56. 73; Presbyterne i, 42.
Efraim, V, 30. 200. 205. 210 flg. 216—218. 234. 303. VI, 27.
Efterapostoliske Tid, den, Kirken i, III, 26 flg.
Eftereksilske — Tid, V, 9 flg; Rigssalmer, 176 flg.
Efterfølgelse, Kristi, I, 126. II, 8. VI, 33 flg. 55 flg. 59 flg. 62 flg.
Egede Gjertrud, VI, 85; Hans, 85.
Egenheder, Kirkesamfundenes, IV, 236 flg.
Egge — Prof. A. E., III, 54; Student Th., 54.
Egteskabslovgivning, I, 205.
Ehud, V, 33.
Eidsvold, I, 179.
Eielsen, Elling, I, 144 flg. 177. 309. II, 63*. 102. III, 215.
Eistensen, Past. J., III, 9*.
Eksempel, Jesu, II, 200.
Eksil, det babyloniske, V, 40. 44. 47 flg. 52. 69. 89 flg. 149. 153. 264. 298.
Eksistensret — den katholske Kirkes, I, 119; Kirkesamfundenes, 82 flg; Konferentsens, 146. IV, 71. 180; Reformationskirkernes, I, 130; Sekternes, 118.
Elam, V, 221.
Eleasar, V, 28.
Elendighed, Hedenskabets, VI, 47. 95 flg.

Digitized by Google

Elevkursus ved Diakonissehjemmet, IV, 22.
Eli, Ypperstepresten, I, 12. V, 39 flg. 57; Dommen over hans Hus, I, 19—25. V, 38; Sønner, I, 20; Sønner som advarende Eksempler paa daarlige Præster, 21 flg. Død, 24.
Eliab, Isais Søn, I, 2.
Elias, Profeten, I, 51. 271. III, 119. V, 5. 42. 58 flg. 187 379.
Elieser, Profeten, V, 59.
Elimelek, V, 35.
Elisa, Profeten, I, 52. 323. V, 5. 42. 58 flg.
Eljakim, V, 224.
Elkana, Samuels Fader, I, 11.
Ellestad, Past. N. J., IV, 313.
Ellingianerne, se under Den evangelisk lutherske Kirke i Amerika.
Ellingsen, Sven, IV, 330.
Elohim, V, 13. 116.
Elohimsalmer, V, 99. 116. 180.
Embede — det kirkelige, II, 64 flg; Kristi ypperstepreste lige, V, 351 flg.
‡Embedet i Frimenigheden, II, 64—73.
Embedsaristokrati, II, 65. 161; IV, 90.
Embedseksamen, IV, 152.
Embedsmagt, II, 164.
Embedsmand, I, 195; Presten som kongelig, 218. II, 66. 90. IV, 113.
Embedsmyndighed, statskirkelig, I, 277.
Embedssakrament, IV, 171*.
Embedsstand, den norske, I, 175.
Embedsstolthed, III, 49. 215.
Embedsværdighed, Prestens, II, 20. 162.
Emigration, II, 131.
Emissær, II, 298. 317.
Emissærvirksomhed, II, 267. 288*.
Emmaus, VI, 318.
‡En aaben Dør, VI, 284—286.
‡En Alvorssag, III, 195—197.
Ende — Jordens, I, 92; alle Tings, V, 280. VI, 154 flg.
Endor, Spaakvinden i, V, 39.
Endrægtighed, Guds Børns, VI, 293 flg.
Endrægtighed, Menighedens, IV, 245.
Enevælde, den katolske Kirkes, I, 84. 234.
‡En frigjort Menighed, II, 21—25.
Engedi, V, 38.
Enger, Fingal, IV, 329 flg.
England, I, 114. 127. II, 324. VI, 235.
Englebudskab, et VI, 193 flg.
Englene, Sammenligning mellem Sønnen og, V, 348 flg.
‡En god Anledning, III, 197—199.
Engstad, Dr. J. E., IV, 5.
Enhed — i Daab, Tro og Haab, I, 47; i Kristi Liv, 78; de troendes, II, 371 flg; Lærens, IV, 141; Slegtens, VI, 267 flg.
Enhed, Kirkens, II, 43; fordærvelig Lære om, I, 71; formentlige Kjendetegn paa, 72 flg; kan ikke bero paa en enkelt Mand, 74; synlig, 102; den katholske Kirkes Lære om, 110; det lutherske Princip om, 231. IV, Side XV.
Enhedsbaand, Menighedens, II, 113.
Enhedstanke, Menneskeslegtens, I, 79.
Enighed, kirkelig — „for enhver Pris," IV, 122; Veien til, 127 flg; de norske Menigheders i Amerika, 121 flg. 227. 257; Længsel efter, 234.
‡En jevn Vekst, IV, 4—5.
En liden Foreningsbetragtning, IV, 143—145.
En lutherst Frikirke, IV, 106—110.
‡En ny Dag, I, 335—343.
Ensidighed — kirkelig, I, 86; ved den Lammerske Bevægelse, I, 188 flg.
‡En Slegt, én Frelse, VI, 267—270.
‡En stor Storm, VI, 62—65.
En Tur til Nordvesten, IV, 319—331.
„En udvalgt Slegt," II, 277—287.
‡En Vending i Diskussionen, II, 173—175.
En virkelig Fare, IV, 298—304.
‡En ængstelig Krise, IV, 3—4.
Epimenides, IV, 195.
Episkopal-Theorien, II, 51.
Episkopalerne, I, 143.
Episkopatet, I, 74. 103.
Erasmus Rotterdamus, IV, 178. V, 340.
‡Er der Forskjel? III, 349—350.
‡Er det Fremskridt, III, 350—352.

Digitized by Google

‡Er det Hovmod, II, 182—186.
Er det muligt for norske Lutheranere at bygge en kristelig Frikirke i Amerika? II, 101—119.
‡Er det nyttigt for Menighederne at forene sig? IV 137—140.
‡Er dette Hovedpunktet i Reformarbeidet? II, 231—233.
‡Er dette Veien? IV, 298—302.
‡Er det værd en Anstrengelse? III, 193—194.
‡Er det værd saa meget? III, 168—172.
‡Er du den, som skal komme? VI, 85—88.
Erfaringsprædiken, II, 309.
Eriksen, Past. E., IV, 315. 317. 327.
Erkebiskop, I, 115.
Erkjendelse, Kristi, I, 80.
Erklæring, „de tredives," se under „De tredives Erklæring."
Er Kristentroen en Prestesag? III, 246—252.
Erobring — Israels, af Kana'an, V, 27 flg; Jerusalems, 65.
Erobringsverk, Messiasrigets, VI, 122.
Esaias, Profeten, I, 40. II, 344. V, 6. 42. 60. 62. 71 flg. 73—77. 79. 82. 97. 115. 120. 163. 174. 186—280. 297. 302. 308. 312. 317. 320. 350. VI, 16. 71. 299.
‡Esaias's Profeti, V, 191—192.
Esau, V, 15. 212.
Esras, V, 9 flg. 44. 48 flg. 51. 98. 115. 184.
‡Esras's Bog, V, 48—50.
Estensen, Ole, IV, 330.
Ester, Dronning, V, 9. 52 flg.
‡Esters Bog, V, 52—54.
Etan, V, 98.
‡Et Banner for Folkene, VI, 225—228.
Et Besøg i de gamle norske Settlementer, IV, 305—313.
‡Et Englebudskab, VI, 193—196.
„Et merkeligt Dokument," IV, 293 flg.
‡Et Naadens Aar fra Herren, VI, 15—19.
Et norsk Missionselskab i Amerika, IV, 249—252.
Et Ord om „det egentlige Stridspunkt," IV, 71—83.
‡Et Slutningsord, IV, 140—142.
‡Et vigtigt Samfundsspørgsmaal, III, 165—168.
Eufrat, I, 39. 98. V, 202. 232*.
Europa, I, 111. 220 flg. 229. II, 12. III, 2. 136. 144. 194. VI, 159; Frihedskamp, I, 167; Paulus's Missionsprædiken i, II,357; Lutherdommen i, IV, 107.
Europareise, Indtryk fra en, IV, 334 flg.
„Europæere," IV, 341 flg. 346.
Eva, VI, 291.
Evangelieprædiken for de døde, I,184.
„Evangeliesats," Den norske Synodes, I, 258 flg.
Evangeliet, I, 93; dets Kraft til at vække Liv, 164; Striden om, 256; Krav, III, 152 flg; Seiersgang, VI, 155 flg; bestemt for alle Folk; 198. Prædiken, 202.
„Evangelisk Luthersk Kirketidende," IV, 71. 127. 169*.
Evangelisten (Messias), V, 271. 273.
Evangelister, II, 298.
Evangelium — Rigets, I, 100. VI, 79 flg; Kristi, I, 169. II, 366; Mathæus's, V, 312—338.
Everett, Wash., I, 231.
Evil-Merodak, V, 40. 88.
‡Evolutionslærens Anvendelse paa Lægmandsvirksomheden, II, 297—298.
Evolutionslæren og Presteuddannelsen, III, 234 flg.
Evsebius, V, 339. 366.
Exodus, V, 26.
Ezekias, Konge, I, 41 flg. II, 32. V, 6. 42. 46. 70 flg. 73 flg. 79 flg. 97. 115. 186 flg. 192 flg. 299.
Ezekiel, Profeten, I, 50. V, 62. 85—87. 296. 308. VI, 20.

Fabritius, Sognepræst L. B. F., I, 199.
„Faderens Forjættelse," VI, 290 flg.
Fald — Jerusalems, V, 8. 85. 288. 311; det davidske Riges, 41 flg; Davids, 127; Babels, 220 flg; Templets, 299.
Faltin, Jødemissionær, I, 213.
Familie, den udvalgte, V, 11.
Familiebegravelse, I, 157.

Digitized by Google

Fanatisme, I, 103. 294. II, 62 flg; religiøs, V, 377.
Fangenskab, det Babylonske (se ogsaa under Exsil), I, 131. 138.
Farao, V, 17. VI, 300.
Farer — for Udvandrerne fra Norge, III, 92; Verdenslivets, 108; for Frikirken, IV, 90 flg; ved nye Samfundsdannelser, 119 flg; Majoritetsstyrets, 374.
Fargo, N. Dak., I, 231. II, 19. III, 304.
Farisæerne, I, 75. 114. 138. 324. 330 flg. V, 313. 323. VI, 1. 117. flg; Stillingen til Sabbaten, I, 325; Forhærdelse, V, 334.
Farmermission, III, 329.
Farmermissionær, III, 317. 320.
F. A. S., se under Schmidt, Prof. F. A.
Faste for Missionens Sag, VI, 264 flg.
Fattigdom — apostolisk, I, 114; i Romerriget, II, 82.
Fattigforstandere, I, 91. II, 42.
Fattighjælp, Menighedens, I, 158. II, 41.
Fedde, Diakonisse Elisabeth, IV, 1—3.
Felix, Landshøvdingen, I, 152.
Femogtyveaarsjubilæum — Augsburg Seminariums, III, 1*. 23; Prof. G. Sverdrups, 75*.
Fergus Falls, Minn., IV, 319.
Fester, Menighedens, I, 160.
Festus, Landshøvdingen, I, 152. V, 366.
Fiender — Menighedsfrihedens, IV, 245; Missionens, VI, 86 flg.
Figenkurve, de to, V, 296.
Figentræ, det ufrugtbare, V, 337 flg.
Filip, Apostelen, VI, 279.
Filippenserne, Brevet til, I, 150.
Filippi, Menigheden i, I, 227. 229.
Filistere, moderne, IV, 367 flg.
Filisterne, V, 68. 188. 211. 214. 235; Israels Befrielse fra, I, 25—27; Dommen over, 25. V, 309.
Filo, V, 340.
Filosofi — græsk, I, Side XIII; den antike, V, 190.
Fisher, Minn., IV, 326.
Fjelde, Pastor, IV, 97.
Flerkoneri, Straffen over, I, 11.
Fliedner, Theodor, IV, 25 flg.
Folk — Guds udvalgte, I, 6. 100. V, 11. 243 flg; det amerikanske, I, 337; det norske, III, 103 flg.
Folkeblad, et kristeligt, I, 214.
„Folkebladet," II, 2. 7. 38*. 148. 159. 171. 173. 230. 253 flg. III, 323. 373. IV, 125.
Folkeforbundet mod Juda Rige, V, 156.
Folkefrihed, III, 94 flg. 236 flg; Norges, I, 168.
Folkehøiskoler — I, 216 flg. III, 32; kristelige, I, 217. IV, 137.
Folkehøiskolesagen, I, 216 flg.
Folkeledere, daarlige, III, 99. 114.
Folkelivet — Middelalderens Syn paa, I, 366 flg; Luthers Syn paa, 368 flg; katholsk Formørkelse af, 384; det norske, IV, 349.
Folkelængsel, III, 105 flg.
Folkene, et Banner for, VI, 225 flg.
Folkeoplysning, I, 358. III, 32.
Folkereligioner, Dannelsen af, V, 189.
Folkestikken, II, 342. 358; Magt, III, 278.
Folkeskole — den norske, I, 358—360; den amerikanske, 377—384; se ogsaa under Almueskole og Commonskole.
Folkeslag — de hvides Uretfærdighed mod Hedningerne, VI, 85; Evangeliet bestemt for alle, 198.
Folkestad, Biskop H. O., I, 205.
Folkestyre, II, 105.
Folket — Kjærlighed til, III, 106. 144; Undertrykkelse af, III, 127 flg.
‡Folkets Haab om Riget og Messias, V, 169—177.
Folketælling, Davids, V, 45. 134.
Folkeundervisning, I, 358.
Folkevandringerne, I, 67.
Folkeviser, de norske, I, 177.
Fondsindsamling til Augsburg Seminarium, III, 13*. 37 flg. 44. 176. 177—181; Betydningen af, 182 flg; Nødvendigheden af, 190 flg.
‡Fondsindsamlingen og Menigheden, III, 181—185.
Fondskomiteen, III, 189.
Fondssagen — Arbeidet for, III.

Digitized by Google

172; Augsburg Seminarium og, 189—192; Konferentsens Aarsmøde og, 206 flg; Betydning for Samfundets Udvikling, 209.
‡Fondssagen, III, 199—206.
Forargelse, Jesu Disciples, VI, 317.
Forargelsen mod Jeremias, V, 299.
‡Forargelsen og Korset, V, 333—337.
Forasien, V, 296.
‡For at frelse det fortabte, VI, 132—135.
Forbandelse — Kirkepolitikens, IV, 243 flg; Paktesbruddets, V, 289.
„Forbedring," Menighedens, II, 220 flg.
Forberedelse, Menighedens — i det gamle Testamente, II, 345 flg; ved Johannes den Døber, III, 279.
Forbindelse, Menighedernes indbyrdes, II, 84. 87 flg.
Forbrydere, de kristne anseet som, i Romerriget, I, 154.
‡Forbundet af frie Menigheder, III, 352—353.
Forbøn — Magt, V, 279; Betydning for Missionen, VI, 266 flg.
Fordeling, Arbeidets, i Menigheden, II, 284.
„Fordreielseskunster," II, 219.
Fordrivelse, Augsburgernes, fra Den for. Kirke, IV, 164.
Fordærvelse — i Kirken, I, 104 flg; Syndens, IV, 355 flg; Fordærvelsens Vei, V, 291 flg.
Foredrag, Prof. G. Sverdrups, III, 90*.
Forenede Stater, de, I, 219 flg. 223. 359 flg. II, 324.
„Forening af Israels Venner," I, 213.
Forening, den theologiske, i Kristiania, II, 37*.
Forening — mellem Samfundene, I, 309. IV, 94 flg. 104 flg; mellem Augustanasynoden og Konferentsen, 110; Betænkeligheder ved, 145; Varsomhed ved, 145; mellem Menigheder og Prestekald, 146 flg. Varsomhed ved Indgaaelsen af, 147 flg; De frikirkelige Principer for, 161 flg; de norske Lutheraneres, i Amerika, 208. 213. det tilstrækkelige Grundlag for, 267.
Foreningen af 1890, I, 225 flg. II, 1*. III, 50. IV, 87*. 293.
Foreninger, religiøse, indenfor Romerriget, I, 158.
Forening mellem de norsk lutherske Samfund, IV, 94—100.
Forening mellem Menigheder og Prestekald, IV, 146—149.
Forening mellem vore Kirkesamfund, IV, 101—105.
Foreningsakten, IV, 277.
Foreningsarbeide, III, 86. 210. 263. IV, 125 flg; Grundlag for, 100; Maal, 140.
‡Foreningsarbeidet, II, 133—138.
Foreningsartiklerne, III, 50. 57*. 213*. IV, 155. 157. 266.
Foreningsbaand, mellem Kristus og Kirken, I, 76.
Foreningsbetragtning, en liden, IV, 143 flg.
Foreningskomiteen og „Lægmandsvirksomheden," II, 288*. 312—319.
‡Foreningspolitik og Samarbeide, IV, 163—165.
Foreningsretten i Rom, I, 158.
Foreningssagen, II, 6. III, 27. 42. 296. IV, 87*. 125—142. 150 flg; Modstanden mod, 103; Forudsætning for, 132; Enkelthederne i, 143; Principerne for, 266. Se ogsaa under Forening.
Foreningssagen, IV, 125—142.
Foreningsvæsenet i Rom, I, 158 flg.
Forfatning, I, 76; den norske Statskirkes, 202; Den for. Kirkes, II, 151.
Forfølgelse, I, 164; mod Jeremias, 47 flg; mod Sekterne, 128 flg. II, 147; mod de kristne, I, 334. II, 88; mod Hans Nilsen Hauge, IV, 150. Se ogsaa under Kristenforfølgelse.
Forfølgelsestid, Absaloms, V, 135.
Forherligelse — Gudsbilledets, V, 119 flg; Menighedens, 262.
‡„Forholdstallet?" II, 214—215.
Forhærdelse — Israels, I, 37. V, 192. 194 flg. 198 flg. 205; Jødernes, 337 flg; Farisæernes, 334.
Forjættelse Davids, I, 54. V, 43.

Digitized by Google

253; Abrahams, V, 2. 256. VI, 141; Missionens, 13; Hedningernes, om Omvendelse, 29 flg.
Forjættelsens Bog, V, 301 flg.
Forkastelse, Israels Riges, V, 285.
Forklarelse, Jesu, V, 337.
„Forklaring," I, 183 flg; den „omarbeidede," 184; Pontoppidans, II, 129. IV, 65.
Forkvakling af Sjælelivet, III, 24. 219 flg.
Forkyndelse — Jeremias's, Hensigten med, I, 53; Jesu, V, 317.
Forkyndelsen, I, 256. II, 9. 73. 126. 272. III, 31. 42. 258. 279. 281. 283. 360. Søndagens Helligholdelse og, I, 354 flg; den gamle Kirkeordens Indflydelse paa, II, 175 flg; den troende Prests, 207 flg; undergivet Majoritetens Bestemmelse, 217; vækkende, 222; død, 240 flg; levende, 241—244; personlig, 242 flg; evangelisk, 275; om Menigheden, 277 flg; Missionens Plads i, IV, 52 flg; Formaal, 373 flg; Verdsliggjørelse, 373 flg.
Forladelse, Syndernes, I, 260.
Forløbere, Reformationens, I, 124 flg. 127.
Forløsning — Sabbaten som Mindelse om, I, 320 flg; Israels, V, 302 flg; Zions, 258.
Form — den rette, for Frikirken, II, 33; de gammeltestamentlige Salmers, V, 116 flg.
Formaal — Missionens, II, 370; Augsburg Seminariums, III. 122; Frikirkens, 359 flg; Diakonissegjerningens, IV, 16.
Formand, Konferentsens, IV, 247.
Formandsembedet, IV, 256.
‡Formaning til en levende og bestandig Tro, V, 360—363.
Formvæsen, dødt, IV, 243.
Fornedrelse, Herrens Tjeners, V, 260.
Fornegtelse, Peters, V, 315. VI, 190. 289.
Fornuften som Sæde for Troen, I, 252.
Fornyelse af Kirken, Reformationens, I, 235.
‡Fornyet Arbeide, III, 175—177.
Fornødne, det ene, V, 138.
Fornøielser, „uskyldige," I, 188.
Forræderi, Judas's, V, 315. VI, 190.
Forsamling — hellig, paa Sabbaten, I, 323; de kristnes, 338; de troendes, se under Menigheden.
Forskjellen mellem Guds Rige og Verdens Rige, V, 327 flg.
Forskjelligheed, Naadegavernes, II, 31. 118.
Forslag om Menighedsorganisation, IV, 342.
Forsoning — Kristi, I, 250. 259 flg; Strid om, 257. 261; ved Messias's Lidelser, V, 265 flg; mellem Lægfolk og Præster, I, 193.
Forsoningsdød, Kristi, VI, 124. 247 flg. 253 flg. 317 flg.
Forstanderinde, Diakonissehjemmets, IV, 2. 4.
Forstandstheologien, I, 257.
‡Forsvar for Ugudelighed, II, 197—200.
Forsvarsskrift for de kristne, se under Apologi.
Fortabelse, Kirkens, I, 118.
Fort Dauphin (Madagaskar), I, 226. III, 327.
Fortsættelse, Reformationens, III, 161 flg.
Forvaltning, Sakramenternes, III, 42.
„Forvisningen," I, 188.
„Fosterlandsstiftelsen," I, 212.
Fonn, Sven, I, 214.
‡Fra de fire Verdenshjørner, VI, 157—160.
Frafald, Israels, V, 283 flg.
‡Fra Glasgow til Kristiania, IV, 337—340.
Fra Minnesotadalen, IV, 314—318.
Frankrige, I, 123. 140. 221. 236. II, 147. 234. 315. 324. III, 64. 69. IV, 60. V, 285 flg; Adskillelsen mellem Stat og Kirke, III, 343.
‡Fra Solens Opgang til dens Nedgang, VI, 29—32.
Fra Strand til Strand, IV, 332—350.
Fra Trældom til Frihed, III, 159—162.
‡Fra Øst og fra Vest, VI, 48—51.
Fred — i den norske Frikirke i Ame-

Digitized by Google

rika, III, 208; alvorlig, og alvorlig Strid, IV, 169 flg; Frihedens Frugt, 228; Arbeide for, i Kirken, 240 flg. 248; Kampen for, 242; med Gud, V, 128 flg.
Fred i Kirken, IV, 234—242.
Fredens evige Stad, Lovsang for, V, 230 flg.
Fredsarbeidets Maal og Midler, IV, 126 flg.
Fredsforslag, Past. Rasmussens, IV, 96 flg. 102.
Fredsrige, Israels, V, 208.
Freedom, Ill., IV, 313.
Frelse — ingen udenfor Kirken, I, 102; af Naade alene, IV, 76; Israels, V, 76. 194 flg. 206; fra Vreden, 126. 134 flg. Det gamle Testamentes Syn paa, 131 flg; Herrens, 133 flg. 160 flg. 240. Tak for, 138 flg; Verdens, 209 flg. 226. 229; fra Verdenstrældommen, 229 flg; Hedningernes, 259; den enkeltes, 262; ved Ordet, 264 flg; Vei, 291 flg; Arvinger, 348 flg; Aabenbarelse, VI, 240 flg; Fuldbyrdelse, 253 flg; Universalitet, 267 flg.
Frelseren — Hengivelse til, VI, 59 flg; den opbøiede, 264 flg.
Frelsesanstalt, Kirken betragtet som, II, 198.
Frelsesarmeen, III, 355.
Frelsesraad, Guds, I, 37.
‡Frelsessalmer, V, 118. 130—142; nationale, 158—160.
Fremgang — Missionens, VI, 13 flg; Gudsrigets, i Verden, 101 flg.
Fremtid, Israels, V, 302 flg.
Fremtidshaab — vor Kirkes, IV, 92 flg; Israels, V, 195.
Fremtræden, Jesu offentlige, V, 325 flg.
„Fri-fri," II, 179. III, 354 flg.
Frigjørelse — Menighedens, I, 232. 233*. II, 18—25. 270. III, 263. 256. 258; Arbeide for Menighedens, II, 274 flg; Israels, V, 247 flg.
Frihed, I, 93; Troens, 139; II, 379; Kristi, I, 254; Menighedens, 281—283. III, 292. Se ogsaa under Menighedsfrihed; Guds Børns, VI, 289 flg.
Frihedskamp — Europas, I, 167; Amerikas, III, 134; Reformationens, 150. 160; Norges, IV, 363.
Frihedstrang, den vaagnende, III, 146.
Frihedsudviklingen i Norge, IV, 366.
Frikirke, I, 60 II, 33. 65. 68. III, 8. 15. 234 flg. 260. 263; dens historiske Udvikling, I, 61; den katolske Kirke en, 61; Guds Rige dens Maal, 62; Statskirke og, 63 flg. IV, 111 flg; dens rette Form, I, 45; en levende, 309; Arbeidet for at samle til en i Amerika, 309; den norske i Amerika, II, 1*. 59 flg. 122. 162. III, 195. 208. IV, 86. 101. 123. 238. 257; en lutherst, II, 2. 155; det egentlige Hovedspørgsmaal i, II, 5—8; en sand, III, 66; én norsk lutherst i Amerika, III, 192. IV, 106 flg. 133. 311; Opbyggelse, 84; Farer, 90 flg; Pengestyre, 225; Grundlaget for, 235.
Frikirkebevægelsen, III, 356.
„Frikirken," se under „Den lutherske Frikirke."
Frikirken i Historien, I, 58*. 60—69.
Frikirken kom, III, 347—353.
Frikirken og de „fri-fri," III, 354—357.
Frikirkens Lægemission, IV, 60—62.
‡Frikirkens Theori og Praksis, III, 367—369.
Frikirker, de reformerte, IV, 94.
‡Frikirkelig Presteuddannelse, III, 234—236.
‡Frikirkeligt Arbeide, III, 370—372.
Frikonferenser, II, 38* 136; IV, 125 flg. 142. 154. 214. 225 flg; i Decorah, Ja., I, 300. 306; i St. Ansgar, Ja., 295. 301. 304. 309; Forslag til, IV, 95 flg; Indbydelse til, 246; i Story Co., Ja., 312.
Fri Menighed i fri Kirke, II, 38*. 120—143.
Fristelse, Jesu, V, 325.
Fristelsernes Betydning for Kristenlivet, V, 149.
Fritschel, Brødrene, IV, 64.

Digitized by Google

Fritænkeri, III, 16. IV, 106; i Norge, 346. 367.
Frivillige Kirkemøder, I, 209.
‡Frivillighed, II, 357—361.
Frivillighed, III, 380—383.
Frugt — Kirkestridens, IV, 238 flg; Frelsens, V, 139 flg; Martyriets, 149; Missionens, VI, 85 flg. 237.
Fuldendelse — Menighedens, II, 353; Guds Riges, V, 337 flg.
Fundament, Romerkirkens, I, 62.
Fylde, Tidens, II, 346.
Fyldestgjørelse, Retfærdighedens, V, 354 flg.
Fædre, de lutherske, I, 275.
„Fædrelandet," I, 214—216.
Fædrelandskjærlighed, III, 132 flg; dens Fiender, 133.
Fællesanliggender, Menighedernes, IV, 256.
Fællesarbeide — Menighedernes, II, 75; i Missionssagen, IV, 250.
Fællescie, Slegtens, III, 99.
Fælleslivet, Brødrene af, I, 126*.
Fællesmaaltider, den første Menigheds, II, 81.
Fællesorganer, Menighedernes, III, 287.
Fællesregjering, de Forenede Staters, I, 360.
Fællesseminarium, II, 137.
Fællesstyrelse, Kirkens, I, 208.
Færd, Kirkens Skyldfrihed for sin offentlige, II, 145.
Føbe, IV, 40.
Fødested, Messias's, V, 319.
Fødsel — den nye, I, 77; Jesu, V, 318 flg.
‡Følg Jesus! VI, 59—62.
Fønikerne, Dom over, V, 309.
„Førstefødselsret," Augsburg Seminariums, III, 244.

Gad, Profeten, V, 58.
Galatien, I, 93.
Galilæa, I, 18. 87. II, 356. III, 120. IV, 283. V, 303. 312. 316. VI, 199; Jesu offentlige Optræden i, V, 325 flg.
Gallion, I, 151.
Gamaliel I, 83.
Garborg, Arne, II, 162.
Garfield, Præsident, IV, 355.
Garizim, I, 31.
„Gasseren," III, 329 VI, 1*. 53. 200, 205.
Gasserne, se under Madagasserne.
Gat-Hefer, V, 63.
Gave, Konstantius, I, 113. 116*.
Gedalja, I, 51. V, 307.
Geistlighed, den katholske, I, 112.
Genealogi, Jesu, V, 312.
Genesis, V, 26.
General Council, IV, 1.
Generalforsamling, det norske Missionsselskabs, i Stavanger, IV, 215; i Tromsø, 216.
Genesarets Sø, VI, 62. 289.
Gerhard, Johan, IV, 196. 226. V, 341.
Geser, V, 28.
‡Getsemane, V, 315. VI, 167—70. 228. 254. 289.
Gibea, II, 372. V, 33.
Gibeon, V, 235; Gibeoniterne, 29.
Gideon, V, 33.
Gilding, V, 265.
Gislesen, Biskop K., I, 182.
‡Giver I dem at ædel VI, 103—106.
Gjeldaker, Prof. B., III, 6.
Gjeldstad, N., I, 205.
Gjendaab, I, 191; Gjendøbere, 191; Gjendøbermenighed, 192.
Gjenforening, hele Israels, V, 303 flg.
Gjenfødelse, I, 184. V, 261.
Gjenkomst, Kristi, VI, 157 flg. 161. 164 flg.
Gjenløsning — Kristi, I, 268; Syndsforladelse og, Satser om, IV, 246*.
Gjenoprettelse, Guds Riges, V, 226 flg. 305.
Gjenreisning — Menighedens, II, 258 flg. III, 356. IV, 29. 283. VI, 303 flg; Templets, V, 48 flg. 115; Jerusalems, 50 flg. 248.
Gjerning den Helligaands, I, 269. 304. VI, 250 flg; Diakonernes, i den første Menighed, II, 81. 83; Prestens, IV, 284 flg.
Gjerninger, gode, I, 243; den katholske Lære om, 246 flg.
Gjertsen, Past. M. F., IV, 1 flg.
Gjæld — Augsburg Seminariums, III, 13 flg. 190. 200. 207; Betaling af, 34; ny, 177 flg; vor, til Hedningerne, VI, 271 flg.

Digitized by Google

Gjældsindsamling, III, 163*. 200.
Gjæstebud, Belsazars, V, 310.
Gladstone, IV, 338 flg.
Glasgow, IV, 338—340.
Glencoe, Minn., IV, 314.
Glæde, den evige, V, 241.
Glørsen, Menighedsforstander, I, 192.
Goder, borgerlige, betinget af Konfirmationen, II, 333 flg.
Godhed, Guds, V, 371 flg.
Gol Menighed, Minn., II, 217.
Golgata, I, 348, III, 140. VI, 95. 178 flg. 181. 225. 239. 248. 301. 303.
Goliat, I, 2 flg. V, 38.
Gomorra, I, 11. 123. III, 278, V, 310.
Gosen, VI, 229. 281.
Goose River Menighed, N. Dak., IV, 328.
Graad, Sæd med, VI, 7 flg.
Grand Forks, N. Dak., IV, 5. 326; College, 279.
Grav, Josefs, Jesus i, VI, 189 flg.
Gravfreden, Krænkelse af, I, 156—163.
Gravhvælving, I, 161. Se ogsaa under Katakombe.
Gravplads, II, 11; Lov om, i Rom, I, 155—161.
Greve, Past. H., I, 198; Sognepræst, J. F., 199.
Grimelund, Biskop A., I, 191. 193. 293*. IV, 96*. 97.
Grue Menighed, N Dak., IV, 328.
Grundbekjendelse, den lutherske Kirkes, I, 233*.
Grundlaget — for Menighedsorganisationen, II, 233; for Menighedsarbeidet, IV, 100. 166. 167; for den norske Kirke i Amerika, 235 flg.
Grundlov, Norges, I, 175; Forandringen af dens § 2, 179.
Grundlæggelse — den romerske Menigheds, I, 149 flg; Menighedens, II, 55. VI, 123 flg; Augsburg Seminariums, III, 243.
Grundtanker, Reformationens, I, 259. 279. 313*. II, 90 IV, 106.
Grundtvig, N. F. S., I, 171 flg. 176. 185. 216. IV, 200 flg; Prof. Herslebs Forsvar for, I, 172 flg.
Grundtvigianer, I, 172, II, 63. IV, 347.
Grundtvigianisme, I, 173. 185. 187. IV, 130. 151. 200 flg.
Grundvold — Apostlernes, II, 117; Menighedens, 138 flg. VI, 120 flg; Missionens, 5 flg. 219 flg. 226. 253 flg. 268. 275. 278.
Grækenland, V, 190. 298.
Græker, I, 76. 95. 336. VI, 319 flg.
Græshoppeplagen, III, 1*. IV, 316.
Grønland, VI, 85.
Gud — Hvile, I, 314. Menneskets Søgen efter, IV, 79 flg; Kjærligheds Magt, 81; Storhed og Herlighed, V, 102 flg. 121 flg. 244 flg; Aabenbarelse i Naadens og Naturens Rige, 122; Kjærlighedssamfundet med, 132; Verdensstyrelse, VI, 118 flg; Folk, I, 100. 349. VI, 99.
Guddom, Jesu, VI, 148 flg.
„Gudelige Forsamlinger," Lov om, I, 181.
Gudelære, den nordiske, I, 217.
Gudsbilledet, I, 105. V, 119 flg.
„Guds dobbelte Sindelag," I, 266 flg. 272 flg.
Gudsdyrkelse, den rette, V, 273.
Gudserkjendelse, den sande, V, 261.
Guds Ord og den rene Lære, I, 279—291.
Guds Ord — Reformationens Stilling til, I, 233*. Middel til at samle til Menigheden, II, 61 flg; om de troendes Vidnekald, 304 flg.
‡Guds Ords Pris, V. 184—185.
Guds Rige, I, 100, 103. II, 40. 100. III, 119. 136. 266. V, 273; Gjenoprettelse, 226 flg. 305. 316; Betingelserne for Optagelse i,230; Forskjellen mellem Verdens Riger og, 327 flg; Fuldendelse, 337 flg; Evangeliet om, VI, 79 flg; Fremgang, 101 flg; Grundlæggelse, 123 flg; Seiersgang, 150 flg.
Gudstjenesten, Judas falske Tillid til, V, 286 flg.
Gudsvennerne, I, 125 flg; Brevvekling, 125.
‡Gud søger, VI, 228—232.
Gudvangen, IV, 349.

Digitized by Google

Gudbrandsen, Grosserer K., I, 227.
Gunnersen, Prof. S. R., III, 39*. 91*.
Gurland, Jødemissionær, I, 213.
Gutteasyl paa Missionsmarken, III, 345.
Gynild, Past. E. E., I, 59*. III, 260.

Haab, V, 360 flg; Enhed i, I, 77; de kristnes, 164. V, 136; Israels, om Riget og Messias, 169 flg; det messianske, 173; Hedningernes, VI, 94 flg.
Haaland Menighed (Norge), IV, 186.
Haandspaalæggelse, I, 91.
Haave, Anders, I, 169.
Habakuk, Profeten, V, 62. 78—80. 308.
Had — mod Præsteskolen, III, 34; Menneskenes, mod Kristus, VI, 282.
Haggai, Profeten, V, 9. 49. 62. 91 flg.
Hagiograferne, V, 90.
Half Way Creek, Wis., III, 9*.
Hall i Schwaben, II, 48.
Hallel, det store, V, 120.
Haman, V, 52 flg.
Hamar, I, 198. 205. 216. IV, 347.
Hamline, Minn., III, 9*.
Hanani, Profeten, V, 59.
Hananja, V, 300.
Handlinger, de kirkelige, I, 189.
Hanna, Samuels Moder, I, 12. III, 136. V, 57. 97; Bøn om en Søn, I, 13 flg; Lovsang, 15—19. V, 120.
‡Hannas Lovsang, I, 15—19.
Hannington, Biskop, VI, 84.
Hansen, J. M., IV, 323 flg.
‡„Hans Løn er med ham," V, 267—280.
Hansteen, Dommer C., I, 205.
H. A. P., se under Preus, H. A.
Har Augsburg gjort sin Gjerning? III, 213*. 241—245.
Harrison, Carter, IV, 308.
‡Har Menigheden lidt Skade? II, 167—169.
Harms, Ludvig, II, 185. 242.
Harstad, Past. B., I, 293*.
Hastings & Dakota Jernbane, IV, 314.
Hatlem, Prof. N. A., III, 68. 312. 319. 321. 324—326.
Hatton, N. Dak., IV, 326 flg.
Hattrem, Thor, I, 215.
Hauge, Hans Nilsen, I, 170 flg. 176. 181. 211. 221 flg. II, 91. 179. 207. 242. 268. 289 flg. 297. 309 flg. 315. III, 15, 24 flg. 66. 146. 301. 366. IV, 11. 186. 211. 365 flg; Vækkelse ved, I, 168—171; Virksomhed, 168 flg. 308; Forfølgelse mod, IV, 150.
Hauges Menighed, Ill., IV, 309. 311.
„Hauges evangelisk lutherske Synode" (Hauges Synode). I, 219. 223. 225—227. II, 288*. III, 9. 196. IV, 88. 98 flg. 102 flg. 115*. 116. 145. 154. 166 flg. 218. 223. 244. 329; Livssyn, 247.
Hauges Venner, I, 169 flfg. 176. IV, 74.
Haugianerne, I, 174. 212.
„Havørkenen," V, 220. 223.
Hawk Creek Menighed, Minn., IV, 316.
Hebron, V, 30.
Hebræerbrevet, V, 339—365.
Heckewelder, Missionær, VI, 84.
Hedenskabet, I, 101. III, 16; Kamp mod Kristendommen, I, 149. II, 369; Kristendommens Talsmænd overfor, 88; Elendighed, VI, 47. 95 flg. 217 flg.
Hedningefolkene, Herrens Dom over, V, 247 flg.
‡Hedningefolkenes Bog (Esaias), V, 209—232.
‡Hedningefolkenes Bog (Jeremias), V, 308—310.
Hedningekristne, I, 335. 341.
Hedningemission, I, 220. 225 flg. 230. III, 25. IV, 6. 25. 51*. 110. 137; den katholske Kirkes, I, 111; „Frikirkens," 231. III, 302. 322. 329 flg; den evangeliske, II, 365 flg; Samarbeide i, 155 flg; Bidrag til, IV, 57 flg; Menighedssag, 58. VI, 40. 104 flg. 122; den norske, IV, 204 flg. 207. 211. 215; Spaadom om, V, 272 flg; Trængsler, VI, 10 flg. 127 flg; Modstand mod, 12 flg. 48 flg. 85 flg. 63 flg; Nødvendighed, 49 flg.

Digitized by Google

124 flg; Guds Sag, 77 flg; en Tjeneste, 92 flg; Vantroens Forhold til, 105 flg; Kristi Gjenkomst og 156; Nidkjærhed for, 158 flg. 191 flg; Juleglæden og, 204 flg; Troens Betydning for, 212 flg; Drivkraften i, 221 flg; den Helligaands Gjerning, 250 flg; Forbønnens Betydning for, 266 flg. Se ogsaa under Missionen.
Hedningemissionær, den første, fra Augsburg Seminarium, III, 45.
Hedningemissionsselskab, se under Missionsselskab.
Hedningemissionsvirksomhed, en frivillig, IV, 205 flg.
Hedningerne, I, 92. 100. Forholdet mellem Israel og, I, 6. 44. V, 232 flg. VI, 281; Antagelse, I, 133. 272 flg; Fortvilelse overfor Døden, I, 164; Masseomvendelse, 243; Frelse, V, 249. 259. 262. VI, 29 flg; Jesu Medlidenhed med, 97; frelsesøgende, 110; Barmhjertighed mod, 136 flg; Tid, 152; Ulykker, 196; vor Gjæld til, 271 flg.
‡Hedningernes Haab, VI, 94—97.
‡Hedningernes Ret, VI, 280—284.
‡Hedningerne ved Jesu Kors, VI, 185—189.
Hedningeverdenen, I, 94. 321; Israels Forhold til, V, 193.
Hegge, Past. M., IV, 2.
Helbredelser, Jesu, I, 331 flg. IV, 23 flg.
Helgener, I, 112. 342; Helgenskrin, 163.
Helland, Prof. Andreas, III, 84.
Helligaand, den, I, 93. 190. II, 40. IV, 277 flg. VI, 16; Gjerning, I, 260. 269. 273 flg. 304. II, 355. VI 102. 250 flg; Meddelelse, I, 251. II, 139; Veiledning i Valg af Menighedens Embedsmænd, 83; Bøn om, VI, 42 flg. Udgydelse, VI, Side XIII flg. 288 flg. 324 flg; Virksomhed, Side XIV. 292 flg.
Helligdom — Herrens, Ugudelighederne i, paa Elis Tid, I, 20; den nye, V, 356 flg; den aabne, VI, 182 flg.
Helliggjørelse, Kampen for, II, 13.
Hellighed, Menighedens, II, 5—17; Gjenstand for Tro, 15; Menighedslemmernes, 12 flg.
Hellighedskrav, Guds, til Israel, V, 330.
Helligholdelse — Sabbatens, I, 317. 321; Søndagens, 349 flg.
Hengivelse — Israels, til Herren, V, 209; til Frelseren, VI, 59 flg.
Henglers Cirkus, IV, 339.
Hengstenberg, E. W., I, 185. V, 149.
Henrettelse, Johannes d. Døbers, V, 313. 335 flg.
Henvendelse, Pastor P. A. Rasmussens, IV, 265 flg.
Herkomst, Jesu, V, 318 flg.
Herlighed — vort Lands, IV, 357 flg; Herrens, V, 121 flg. 247 flg. 270; den falske, 196; Messias's, VI, 148 flg; Missionsarbeidets, 234 flg.
Herodes, IV, 196. V, 319. VI, 62. 282.
Herredømme — over Sjælene, I, 109; Pavens, III, 149.
Herren — Indbydelse, IV, 80; Storhed, V, 120; Miskundhed, 122 flg. Trofasthed, 231 flg. 283 flg; Verdensherredømme, 245; Dom over Hedningefolkene, 247 flg; Herlighed, 247 flg. 270; Straffedom over Israel, 251 flg; Aand, 271; Svar paa Israels Bøn, 277; Vredeskalk, 297; „Brødre," 366.
Herren ophøier den ringe, III, 136—138.
‡Herrens Befaling, VI, 200—204.
„Herrens Dag," I, 311 flg. 337; V, 66 flg. 69. 71. 79. Se ogsaa under Søndag.
„Herrens Tjener," V, 246. 254. 259 flg. 271 flg.
‡Herrens Vei, VI, 20—22.
Herrmannsburg, II, 185.
Herrnhuterne, I, 212.
Hersleb, Prof. S. B., I, 171—177. 185; Forsvar for Grundtvig, 172 flg.
‡Hersleb og Stenersen, I, 171—177.
Heuch, Biskop J. C., I, 59*. 208—210. IV, 185. 199.
Hierarki, I, 109. 115. II, 69. IV, 130.
Hieronymus, V, 339.

Digitized by Google

Hilkias, Presten, I, 41.
Hillsboro, N. Dak., IV, 330.
Himlen, Skatte i, VI, 40 flg.
Himmelfart, Kristi, VI, 290.
„Himmelske Profeter," II, 296.
Himmeriges Rige, I, 29. 87. 90. IV, 317. 322 flg. 324. VI, Side XVI, 100; Nøgler, I, 249.
‡Himmeriges Rige er nær, VI, 79—81.
Hindringer for Missionen, VI, 176.
Historie, III, 101; Studiet af, 113; den røde Traad i, 139 flg; Vendepunkterne i Menneskeslegtens, 154; Aabenbaringens, V, 1 flg; den gammeltestamentlige Salmedigtnings, 96—98. 113 flg.
Hjem, religionsløse, II, 324.
Hjemkomsten fra Babel, V, 9. 48; Salmer ved, 163 flg.
Hjemmemission, den evangeliske, II, 365 flg.
Hjertelag, Jesu, VI, 68 flg.
Hjerter, bundne, VI, 299 flg.
Hjælp, gjensidig, i Menighedsarbeidet, II, 364—69. III, 284 flg.
Hjælpekilder, vort Lands materielle, IV, 358.
Hjælper, Israels sande, V, 238.
Hoff — Frøken, IV, 338; Ingeniør Olaf, III, 260. IV, 3. 338.
Hofra, V, 186.
Høgstad, Missionær J. P., I, 226 flg. III, 311. 313. 315. 319. 321. 327. 334. 336—338. 340. 342.
Holby, Kaptein, IV, 340.
Holck, Skoledirektør O. E., I, 198. 207.
Holden Menighed, Minn., I, 266. 312.
Holland, I, 126*.
Hollatz, IV, 194*. 226.
Holm, Pastor, IV, 200.
Holy Rollers, IV, 301.
Hongkong, VI, 227.
Horebs Bjerg, V, 187.
Hoseas, Profeten, V, 6. 62 flg. 70—71. 320.
Hottentotter, VI, 66.
Hougvaldstad, John, I, 169 flg. 177. IV, 211.
Hovedhjørnestenen (Kristus), I, 93. 95. 238. V, 235; VI, 123.
Hove, — Prof. A. M., III, 80; John J., IV, 3.
„Hovedspørgsmaalet er: Er de enige med os?" II, 134. IV, 97. 99. 126.
Hoveriarbeide, III, 316.
‡Hovmodig Belæren og sagtmodig Visdom, V, 375—376.
Hovme, Formand G., II, 158 flg. 161. 170 flg. 174 flg. 229. III, 207*. IV, 1 flg. 156 flg. 323.
Hulda, Profetinden, V, 60.
Humanismen, I, 224. II, 24 297. 58; Theologien og, 222.
Humanismen og Prestenddannelsen, III, 213*. 214—225.
‡Humanismens Princip, III, 217—219.
‡Humanismens Ufolkelighed, III, 222—225.
‡Humanismens Ufred, III, 214—217.
Hur, III, 20.
Hus, Guds, I, 93.
Husholdere, Guds, VI, 162; Husholdning, VI, 114 flg.
Huss, Johan, I, 107.
Hustruens Underkastelse, Læren om, I, 302.
‡Hvad der strides om, I, 257—262.
‡Hvad det gjælder, III, 208—211.
‡Hvad er da Meningen? II, 219—220.
‡Hvad er Menighed? II, 187—190.
‡Hvad er Menigheden? II, 8—12.
‡Hvad er Menighederne enige om? IV, 133—136.
‡Hvad er Meningen? II, 158—159.
‡Hvad kan Menighederne gjøre? IV, 136—137.
‡Hvad koster det? VI, 55—58.
‡Hvem bør forene sig? IV, 130—133
‡Hvem bør indtræde i Diakonissehjem? IV, 18—20.
‡Hvem kan samarbeide? IV, 165—168.
‡Hvem skal arbeide? II, 269—271.
Hverdagsskole, II, 328.
Hvile, Jesu Indbydelse til, VI, 88 flg.
Hviledag, Jødernes, I, 347.
Hvilested, Ærbødighed for de dødes, I, 156.
Hvilken Kirkeforfatning er den mest

Digitized by Google

passende for den evangelisk lutherske Kirke, II, 37*. 39—53.
Hvistendahl, Pastor, IV, 98.
‡Hvorfor har vi Diakonissehjem? IV, 15—18.
‡Hvorfor ikke svare? II, 159—160.
‡Hvor gammel er den gamle Kirkeorden? II, 160—161.
‡Hvorledes arbeides der bedst for levende og fri Menighed? II, 274—276.
‡Hvorledes kan nogen blive Diakonisse? IV, 20—22.
‡Hvorledes skal vi give til Missionen? IV, 54—56.
Hvorom gjælder det? II, 1*. 2—4.
Hyklere, II, 10; Hykleriets Straf, V, 377.
Hyrde — som Faar uden, IV, 243 flg; den gode, V, 140 flg; Israels Hyrder, 294 flg.
Hyrdekjærlighed, Jesu, VI, 168 flg.
„Hængehovederne," I, 195.
Hærem —Peter, I, 211*. 212—218; Ragnhild, 212 flg.
Høiesteret, Minnesotas, III, 68 flg.
Høigaard, — Missionær J. B., I, 226. III, 312—315. 319. 321—323. 325 flg; Fru Julie, 319.
Høirepartiet, I, 215. IV, 341 flg.
Høisang, Salomos, V, 95. 105—107.
Høst — Guds Riges, VI, 71 flg; Herrens, 236 flg.
‡Høsten er stor, Arbeiderne er faa, VI, 71—75.
Høyer, Sognepræst H. A., I, 199.

Ianledning den første Fondsindsamling til Augsburg Seminarium, III, 165—188.
Ianledning den anden Fondsindsamling, III, 189—212.
‡Idag, VI, 138—141.
‡I en Alvorsstund, III, 211—212.
Ignatius, I, 101.
Ikabod, I, 24.
‡Ikke Forskjel, VI, 274—279.
Illinoisfloden, IV, 301.
Immanuel, V, 61. 75 flg. 192. 316. 319; Immanuelstegnet, 75. 200 flg. 205.
Indberetninger, Uddrag af — om Augsburg Seminariums Virksomhed, III, 30 flg; til Augsburgs Venners Aarsmøde, 294 flg; til Frikirkens Aarsmøde, 304;om Frikirkens Hedningemission, 311 flg.
Indbydelse, Jesu, til Hvile, VI, 88 flg.
Indflydelse — politisk, i den katholske Kirke, I, 113; den norske Kirkes paa de amerikanske, IV, 258.
Indianerhøvding, en omvendt, VI, 230.
Indianerkrigen, IV, 315.
Indianermission, IV, 207. VI, 84.
Inderne, VI, 85.
Indien, I, 227. VI, 82 flg. 87. 231. 235 flg.
Indifferentisme, III, 86. V, 121.
Indledning til det gamle Testamentes kanoniske Bøger, V, 1—111.
Indremission, I, 211*. III, 302. IV, 6. 25; Frikirkens, I, 231; Ydelser til, IV, 58 flg.
Indsamling til Diakonissehjem, IV, 6—14.
Indstiftelse, Embedets guddommelige, II, 47.
‡Indtryk fra Møder og Reiser, IV, 347—350.
Indtægter, Hedningemissionens, III, 320.
Indvandring, fra Norge til Amerika, I, 220. III, 2. 38.
‡Indvendinger mod den frie Lægmandsvirksomhed, II, 295—296.
Indvendinger — mod den „omarbeidede" Forklaring, I, 184; mod Diakonissesagen, IV, 12 flg; mod Hedningemissionen, VI, 12 flg. 48 flg. 85 flg. 274 flg.
Indvielse — Presbyternes, II, 43; det efterekfilske Tempels, V, 164 flg.
Inkorporation — Hedningemissionens, III, 318; Den for. Kirkes, IV, 156.
Inkorporationskomiteen, IV, 157.
Inspiration, Skriftens, III, 53.
"In statu quo," IV, 160.
Institut de Glay, III, 325.
Instruktionstale, Jesu, til Apostlerne, V, 332 flg.
Interesser, de nationale, i Norge, I, 177.
Iowa, Prohibitionsloven i, IV, 308.

Digitized by Google

Jovasynode, den tyske, IV, 64.
Jørgens, Skoleinspektør, I, 198. 207.
Jsai, I, 2. Jsais Stub, V, 223.
Jsak, I, 2. V, 2. 16. 362.
Jsboset, V, 39.
Jsidor af Sevilla, I, 116*.
Jsmael, I, 51. V, 16. 212.
Jsrael, I, 6. 8—11. 18. 23. 27 flg. 92. 97 flg. 103. 108. 326. II, 346. III, 118. V, 56. 210. 214. 254. 257. 270. VI, 52. 281 flg; Vækkelse under Samuel, I, 18 flg; Kongedømmet i, 28—30. V, 58; Kald, I, 6. 37. III, 269. V, 54; Forhærdelse, I, 37. 49. II, 119. V, 84. 192. 194 flg. 189 flg. 205; Forkastelse, I, 133; Befrielse, I, 316 flg. V, 247 flg; Afsondring fra Hedningerne, I, 321; I Adspredelsen, 333; Guds sande, I, 138; Løvene for dets Samfund, V, 17 flg; Udvælgelse, V, 22 flg. 54; Erobring af Kanaan, 27 flg; Profeterne i, 54—64; Frelse, 76. 194 flg. 206; Babels Herredømme over, 88; Verdensrigerne og, 192 flg. 232 flg; Fremtidshaab, 195. 302 flg; Dommen over, 194. 196 flg. 204 flg. 233. 251 flg; Hengivelse til Herren, 209. 238. 244 flg. 252; Frelse, 245 flg. 262; Ulykker, 283 flg; Troløshed, 283 flg; Hyrder og Ledere, 249 flg; Gjenforening, 303 flg; Guds Hellighedskrav til, 330.
‡Jsrael i Dommertiden, I, 8—10.
‡Jsraels Bog, V, 149—209.
‡Jsraels Folk paa Jeremias's Tid, I, 39—42.
Jsraelsmission, den norske, I, 213.
„Jsraels Rest," V, 296.
Jsraels Rige, I, 39 flg. V, 202. 216; Dommen over, I, 46; Undergang, Juda Riges Sorg over, V, 156 flg; Forkastelse, 285.
‡„Jsraels Skyld er betalt," V, 252—267.
‡„Jsraels Strid er fuldendt," V,243—252.
„Jsraels Trøst," V, 75 flg. 242—280; VI, 208 flg.
Italien, I, 113. 123. 127.
Iver, overdreven, for at studere, IV, 349.
Iversen, Past. R., IV, 2. 249.

Jaabæk, Søren, IV, 345.
Jabbok, I, 14.
Jabes, V, 38.
‡„Ja, Gud er god mod Jsrael, mod de rene af Hjertet," V, 371—373.
Jakob, Patriarken, I, 2. 14. 354. V, 2. 15. 45. 254. 362.
Jakob, Herrens Broder, I, 134. II, 226 flg. 247. V, 366. 375. VI, 92. 145.
Jakobs Brev, V, 342. 366—382.
Jakobs Brønd, VI, 232.
„Jakobs Løvning," VI, 23.
Jakobson, Ole, I, 293*.
Jammer, Hedenskabets, VI, 217 flg.
Japan, VI, 152.
Jebusiterne, V, 28. 32.
Jedutun, V, 98.
Jefta, V, 33.
Jehasiel, Profeten, V, 59.
Jehova, V, 13. 116.
Jehovasalmer, V, 99. 116.
Jehu — Konge V, 5. 42. 59; Profeten, 59.
‡Jeg er Herren, din Læge, VI, 52—55.
Jensen, Stiftsprovst, I, 213.
Jeremias, Profeten, I, 36—57. III, 268. V, 40. 60. 62. 65. 70. 78. 81—84. 281—311; Profetens Liv, I, 43—51; Kald til Profet, 43 flg; Domsforkyndelse, 43 flg. 45 flg; Forfølgelse mod, 47 flg. 51; Død, 52; Hans Liv en Lærdom for os, 51; Hensigten med hans Forkyndelse, 53. Opfyldelsen af hans Spaadomme, 56; Forargelsen mod, V, 299; Brev til de bortførte, 300 flg; Ægerkjøb, 302. 304; Lidelser, 305 flg.
‡Jeremias's Bog, I, 51—57.
Jeriko, V, 362.
Jeroboam, V, 57. 70; den anden, 6. 60. 63. 187.
Jerstad, Missionær, J. B., III, 68. 312. 315. 319. 321. 326. 328. 335. 337. 340. 344 flg.
Jerusalem, I, 90. 94. 96. 98. II, 43. 86. 209. III, 20. 95. IV, 378. V, 38. 41. 73. 187. 193. 210 flg. 220. 225. 258. 296. VI, 23. 31.

Digitized by Google

123. 152. 237. 257; dets Dom varslet ved Jeremias, I, 45; Babels Erobring af, 49. 56. V, 65; Ødelæggelse, I, 336. V, 157. 283. 305. 340. 342; Menigheden i, I, 150. II, 56. 81. 283. III, 271. VI, 61; Det nye, II, 353; Gjenreisning, V, 50 flg. 248; Jesu Indtog i, 274; Apostelkonventet i, 366; Morderstaden, VI, 290 flg. 317.
Jesus Kristus, V, 271; Prædiken, I, 88. V, 317; Forhold til Loven, I, 329 flg; Menighedens Hoved, II, 30; Troen paa, Kristendommens Centrum, II, 375; Menneskehedens Centrum, III, 102; Helbredelser, V, 23; Løfter om den Helligaands Sendelse, IV, 378 flg; Genealogi, V,312; Herkomst, Fødsel og Barndom, 318 flg; Daab og Fristelse, 324 flg; offentlige Fremtræden, 325 flg; Undergjerninger, 330 flg; Instruktionstale til Apostlerne, 332 flg; Lidelse og Forklarelse, 337 flg; Fastholden ved, 364; Sindelag, VI, 65 flg; Medlidenhed, 97. 132 flg. 168 flg. 247 flg; Guddom, 148 flg; Opstandelse, 194; Menneskenes Had mod, 282.
‡Jesus i Bøn og hans Disciple i Nød, VI, 107—110.
‡Jesus i Rigmandens Grav, VI, 189—192.
‡Jesus med Toldere og Syndere, VI, 65—68.
‡Jesu edfæstede Vidnesbyrd, VI, 170 173.
‡Jesu Herkomst, Fødsel og Barndom, V, 318—321.
‡Jesu Hjertelag, VI, 68—71.
‡Jesu Klage, VI, 151—154.
‡Jesu Vilje, VI, 45—48.
Jesuiterne, I, 179 flg.
Jim River Valley, S. Dak., IV, 314.
Joachas, I, 47. V, 59. 81. 281.
Joas, V, 46. 59 flg. 187.
Job, V, 95; Lidelser, 101 flg; Venner, 101.
‡Jobs Bog, V, 100—102.
Joel, Profeten, III, 269. V, 6. 62 flg. 65—68.
Johannes, Apostelen, II, 85. 202. III, 122. IV, 80 flg. VI, 5. 39. 145.
Johannes, Døberen, I, 22. 52. 221. V, 54. 310. 312. 323. VI, 86. 117. 224. 256; Henrettelse, V, 313. 335 flg; Daab, 324.
Johannesen, Endre, I, 192.
Johnson, Prof. Gisle, I, 185 flg. 199. 217. 293*. 308. III, 15. 25. 215. IV, 96*. 97. 111. 130. 151. 183. 185 flg; Opbyggelser, I, 197.
‡„Johnsons Disciple," I, 198—201; Spændingen mellem „de ældre Prester" og, 194 flg.
„Johnsons Venner," IV, 74.
Johnsonske Vækkelse, den, I, 193—197. 209 flg.
Jojada, Ypperstepresten, V, 46. 60. 187.
Jojakim, I, 47. V, 81. 87. 281. 295. 299. 306. 311.
Jojakin, I, 48. V, 81. 85. 281. 295 flg; Bortførelse til Babel, I, 55.
Jonas, Profeten, I, 44. 165. V, 6. 59 flg. 62. 63—65. 187. 211.
„Jonas's Tegn," V, 64 flg. 313. 317. VI, 98 flg.
Jonatan — Sauls Søn, I, 3 flg. V, 38; Skriveren, V, 306.
Jonsgaard, Jens, I, 169. 191. 193.
Joram, V, 42. 187.
‡Jordens Salt, VI, 35—38.
Josafat, V, 5. 42. 46. 59 flg. 97. 115. 156. 162. 187.
Josef — Jakobs Søn, V, 16. 219. 362; af Arimatæa, I, 156. VI, 189 flg.
„Josefs Skade," II, 36. III, 96. 256. V, 187.
Josefus, V, 366.
Josias, I, 41. V, 7. 28. 42. 46. 58. 80 flg. 282. 289. 291. 296.
Josva, I, 8 flg. V, 3. 20. 28 flg. 31. 57. 235. 352 flg; Ypperstepresten, 9.
‡Josvas Bog, V, 12. 27—31.
Jotam, I, 41. V, 46. 71 flg. 186. 188.
Jotunheimen, IV, 348.
Jubeloffer, Den norske Synodes, III, 178 flg.
Jubelsynoden, IV, 230.
Jubilæum, Lægmandsvirksomhedens, II, 289—291.

Digitized by Google

Juda Brev, V, 366.
Juda Rige, I, 39 flg. V, 7 flg. 187 flg. 202. 205 flg. 210 flg. 291; Afgudsdyrkelse i, I, 41; Dom over, 46. V, 234 flg. 297. 305 flg; Troløshed mod Slaverne, I, 49; Sorg over Israels Riges Undergang, V, 156 flg; Nødvendigheden af dets Omvendelse, 284 flg; Undergang, 284; falske Tillid, 286; Paktesbrud, 289. Se ogsaa under Tostammeriget.
Judas — Iskariot, I, 91. 264. II, 35. 198 flg. IV, 196. V, 147. 315. VI, 190; Jakobs Broder, V, 366.
Judæa, I, 92. III, 20 VI, 173. 235. 257. 290.
‡Juleglæden og Hedningemissionen, VI, 204—208.
‡Julelyset, VI, 208—212.
Jungle-Feber, VI, 83.
Jurisdiktion, Biskopernes, II, 51.
Jus episcopale, II, 51.
Justin Martyr, I, 339.
Jødedom, I, 101; den alexandrinske, V, 340; Modsætning mellem Kristendom og, 367; Menighedens Forhold til, VI, Side XVI.
Jødekristne, de, I 341 V, 343 flg.
Jødemission, I, 213. 218. 225. III, 306. IV, 25. 110; Profet, V, 81.
Jøderne, I, 76. 95. 105. 180. VI, 151. 318; Adgang til Norge, I, 179; Hviledag, I, 347.
‡Jødernes Forhærdelse, Rigets Fuldendelse og Jesu Lidelse, V, 337—338.
‡Jødernes Konge, VI, 174—177.
Jørgensen, Missionær, Chr. G., III, 71. 317. 326 flg. 335 flg. 340.

Kaar, det norske Folks, III, 103 flg.
Kades, V, 19 flg.
Kaifas, II, 170. IV, 196. V, 315.
Kain, II, 380 V, 143. VI, 276.
Kaiserswerth, IV, 25.
Kald — Israels, I, 37. III, 269. V, 54; Profeternes, I, 37 flg. V, 54—56; Forskjellighed, I, 79; Prestens, 294; Helligelsen af det jordiske, 378; den norske Kirkes i Amerika, II, 123 flg. IV, 223; de kristnes, II, 270 flg. VI, 138 flg; Menighedens, II, 349; Evangelisternes, 360; Augsburg Seminariums, III, 26; til Diakonissegjerningen, IV, 18 flg; den lutherske Kirkes, 68; Guds, dets Kraft, 76; Abrahams, V, 2; Mose, 3; Jeremias's, 282; Lydighed mod Guds, VI, 75 flg.
‡Kald og Ansvar, II, 121—124.
Kaldelse — Hauges, II, 289 flg; Samuels, V, 38; Esaias's, 199.
Kaldsret, Menighedens, II, 67. III, 298.
Kaldæerne, I, 50. V, 7. 157. 226. 294. 304. 306. 308.
Kaldæiske Tid, den, V, 7 flg.
Kaleb, V, 20.
Kalvedyrkelsen i Israel, V, 42 flg.
Kalviniserende, I, 225; Kalvinister, II, 374.
Kambyses, V, 49.
Kamp — Luthers, III, 155 flg; mod Kristendommen, III, 247; om Augsburg, III, 240; Omvendelsens, IV, 73; vort Folks kirkelige, 106; for levende Menighed, 169*; for Freden, 242; mod Ondskaben, 356; Bestandighed i Lidelse og, V, 362 flg; Missionens, mod Mørkets Rige, VI, 57 flg.
‡Kampen for Religionsfriheden, I, 179—183.
Kana'an, I, 9. 323. V, 10. 352; Israeliternes Erobring af, 27. 29.
Kanaler, den kommercielle Betydning af, IV, 309.
Kananiterne, I, 9. 11. V, 28. 235.
Kananæiske Kvinde, den, V, 336.
‡Kan frie Menigheder samarbeide? II, 155—156.
Kan man kjende de troende? II, 229—252.
Kanon — den gammeltestamentlige, V, 1 flg; den nytestamentlige, 341.
Kanonicitet, Hebræerbrevets, V, 341 flg.
Kapernaum, IV, 378. VI, 52 flg.
Kapstaden, I, 179.
Karl den femte, I, 233*. 234.
Karkemisch, V, 82. 296. 308.
Karl den store, I, 67.
Karlsbad, III, 45.
Karmel, I, 150.
Karthago, I, 103*.

Digitized by Google

Kastevæsen, II, 161. III, 215.
Katakomber, I, 62. 149. 157; Menigheden i, 58*. 147—166; Tilflugtssted under Forfølgelser, 160. Oprindelse, 162; Liv i, 163—166; Udsmykning, 165.
Katakomberne, I, 161—163.
Katekismus, Luthers lille, I, 183. 255 flg. II, 129; store, I, 344.
Katholicismen, I, 220 flg. 280 flg. II, 50. 161. III, 32. 158. IV, 106; Maal, I, 67; Tilintetgjørelse af Kristendommen, 69; Lære om Kirkens Enhed, 110; Opfatning af Hedningemissionen, II, 365; Katholikerne, I, 252.
Kaurin, Prof. (Biskop), J. M., I, 176, 183 flg.
„Keiserens Hus," de af, I, 50.
Keiserrige, det romerske, I, 97. 100. 103. 242. III, 136.
Keisertrældom, I, 107.
Kempis, Thomas a, I, 126.
Kenkreæ, IV, 40.
Kenyon, Minn. Menigheden i, II, 217; Aarsmødet i, IV, 156.
Keyser, Prof. C. N., I, 176. 183.
Kharak Singh, VI, 232 flg.
Kielland — Sognepræst G., I, 178; Alexander, IV, 342. 345.
Kierkegaard, Søren, I, 168. 200. 204.
Kildahl, Prof. J. N., II, 148—152. 154. 174 flg. III, 231*. 234.
Kina, VI, 11. 87. 152. 234. 238. 246; Mission i, I, 228. III, 306; Kinamissionsselskab, det norsk lutherske i Amerika, I, 227; Martyrerne i, VI, 234 flg.
Kirkbak, Past. O. H., IV, 328.
Kirke, — den evangeliske, I, 254; frie, I, 60. II, 37*. 67. 142; apostoliske, II, 86 flg; græske, I, 107 flg; katholske, I, 61. 67. 71. 78. 83 flg. 108. 111. 119 flg. 133 234 flg. 240 flg. 260. II, 51. 69. 112. 212 flg. III, 146. 154. 159; lutherske, I, 84. 106. 134. 138. 141 flg. 233*. II, 39. IV, 68; lutherske i Norge, I, 209. 218; lutherske i Amerika, I, 144. 278. III, 83. 215. 310. IV, 89. 129. 204 flg. 206; reformerte, I, 84. 140. 143; „rettroende," I, 285 flg; romerske, I, 107. 114; „saliggjørende," I, 68. 78. 109; „synlige," II, 126 flg; „usynlige," 126 flg.
Kirken, I, 70. II, 144; Enhed, I, 72. 78 flg. 110. II, 376 flg. VI, Side XV; Forsøg paa at faa enkelte Kirkesamfund anerkjendt som I, 75; Deling, 87. 107; Fordærvelsen i, 101 flg; Seier over Romerriget, 104; den ene hellige, 110; Fortabelse, 118; Reformationens Modstander, 128; Thranni, 129. 241 flg; Grundprincip, 130; Fællesstørrelse, 208; den hellige Skrifts Betydning for, 280 flg; Kjendetegn paa, 290. IV, 194; den katholske Betragtning af, I, 343; Adskillelse fra Staten, II, 108; Verdsliggjørelse, 164; den statskirkelige Opfatning af, 178; Majoritetsherredømmet i, 148—151; „Kirken" ukjendt for det nye Testamente, 85. 88 flg; i den efterapostoliske Tid, III, 267 flg; Fremtidshaab, IV, 92 flg; Luther om, 194 flg; Arbeide for Fred i, 240 flg; Pengenes Magt i, IV, 276.
Kirken og de kirkelige Samfund, I, 58*. 70—146. 233 flg. IV, 180*. 193 flg.
„Kirkens babyloniske Fangenskab," II, 45. III, 261.
Kirkedepartement, det norske, I, 183. II, 67.
Kirkefolk — det lutherske i Amerika, II, 229. IV, 109 flg. 251; det norske, III, 226.
Kirkeforfatning, I, 206. II, 22. 37*. 40. 107. 150. III, 266; Luther om, II, 223 flg.
Kirkeforhold, amerikanske, IV, 170.
Kirkeforsamling — i Norge, I, 102. 203; i Oldkirken, II, 88.
Kirkefred, Veien til, III, 256 flg.
Kirkefrihed, II, 52 flg.
Kirkefædrene, I, 124. 281; Vidnesbyrd om Søndagen, 338—342.
Kirkehistorie, den norsk lutherske i Amerika, I, 227.
Kirkekommission, I, 205 flg. IV, 111.
Kirkekomite, Storthingets, I, 180.
Kirkelige Handlinger, de, I, 189.

Digitized by Google

„Kirkelige Reformer," I, 202.
„Kirkelig Samler," IV, 200. 202.
Kirkelivet i Amerika, IV, 371.
Kirkelære, I, 129; lutherſk, 282.
Kirkelærere, I, 96.
Kirkemagt, I, 254; Overgreb, III, 95.
Kirkemøde, I, 206 flg. II, 39.
Kirkeorden, I, 74; „den gamle," II, 158 flg. 184. 237. 239. Se ogsaa under „Den gamle Kirkeorden;" lutherſk, 159; den statskirkelige, 220.
Kirkeorganiſation, I, 294. II, 51; Menighedens Stilling i, IV, 187.
Kirkepolitik, II, 67; Forbandelſe, IV, 243 flg.
Kirkeraad, III, 267.
Kirkesamfund, I, 71. 96; Betydningen af, at der er flere, I, 80; Berettigelſe, 81 flg; proteſtantiſke, 83; Eksiſtensret, 82 flg; ikke alle gode, 84 flg; gjensidig Udryddelſeskrig mellem, 85 flg; de amerikanſke, 261; et evangeliſk, fremſtaaet ved Reformationen, 234. 236; det frie, 54—100; IV, 174; de norſke i Amerika, II, 54; Sammenſlutning mellem, 312. IV, 101 flg; Menigheden og, III, 351 flg; ſom Korporation, IV, 54; hvad der gjør et, til et lutherſk, 116; Egenheder hos de forſkjellige, 236 flg.
Kirkeskat, II, 108.
Kirkesplittelſen, IV, 138 flg.
Kirkesprog, det latinſke, I, 112.
Kirkestaten, I, 113.
Kirkestrid, I, 143. 255 flg. 279. II, 167. III, 7 flg. 166. 215 IV, 89 flg. 94. 101. 108 flg. 146 flg. 206. 234 flg. 238 flg.
Kirkestriden, IV, 88—93.
Kirkestyrelſe, den norſke, I, 204.
Kirketidende, Lutherſk, I, 105*. Karakteriſtiſk af den Lammerſke Bevægelſe, 187. Se ogsaa under Lutherſk Kirketidende.
Kirketidende, Ny lutherſk, I, 209.
Kirketugt, I, 74. 76. II, 13. 17. 48. 176. 220 flg.
Kis, Sauls Fader, II, 373.
Kischenew, I, 213.
Kittim, V, 225.
Kjelaas, Paſt. L. E., IV, 337.
Kjendetegn — paa Kirken, I, 290. IV, 194; paa Menigheden, II, 9. 356; paa de troende, 232 flg.
Kjærlighed — Jeſu Kriſti, III, 106. 290 flg. VI, 277 flg; dens Magt i den første Menighed, IV, 24; Udholdenhed, 35; Tjeneſte, 42; Udvandrerfolkets, til Norge, 368; ſom Frelſens Frugt, V, 142.
Kjærlighedsgaver, I, 160. 337.
Kjærlighedsmaaltid, I, 337.
Kjærlighedsſamfundet med Gud, V, 132.
Kjætter, I, 64. 102; Kjætterdød, 125; Kjætteri, 65. 302.
Klage, Jeſu, VI, 151 flg.
Klasseaand, I, 215.
Klaudius, Keiſer, I, 152.
Klaudius Lyſias, I, 152.
Klaveneſs, Sognepreſt, I, 215
Klerus, II, 44.
Klopas's Huſtru, VI, 185.
Kloſter, I, 119.
Knox John, I, 141. II, 242.
Kobberſlangen, II, 32. VI, 225 flg. 247 flg.
Koburg, I, 237.
Koheleth, V, 108.
Kolonier — de amerikanſke, I, 359; kriſtne paa Miſſionsmarken, III, 316; Tyrus's, V, 224 flg.
Koloſſæ, Menigheden i, II, 73.
Kolportørſkole, IV, 183.
Komme, Kriſti, VI, 25 flg.
Kommiſſion, kongelig, I, 181. 204.
Kommuniondag, Menighedens, I,337.
Kompromis mellem Menigheden og Verden, III, 377 flg.
Koncilier, II, 144.
Konferentſen og de danſke Grundtvigianere, IV, 200—203.
‡Konferentſens Lære om Retfærdiggjørelſen, I, 268—275.
Konfeſſion, den Augsburgſke, I, 234. 241 flg. 244. 351*. II, 46. 48. 50 flg. IV, 194. Se ogsaa under Bekjendelſe.
Konfirmation, I, 180. II, 34. 320*. Lov om, I, 205; Frigivelſe, II, 331—338; tvungen, 334 flg; Diskuſſion om, 340; den katholſke, 341; Fordele, 342.
Konfirmationens Farer og Fordele, II, 320*. 339—343.

Digitized by Google

Konfirmationstvang, II, 334. 337 flg. 341.
Konfirmationsundervisning, II, 34. 243 flg. 328. 330; Missionens Plads i, IV, 52 flg.
Konfucius, VI, 85.
Konge — Israel begjærer, I, 28 flg; „Kongens Vis," 30; som øverste Bisskop, II, 105; den rette, V, 207 flg; Dom over de ugudelige, 294 flg; Jødernes, VI, 174 flg.
‡Kongens Tjenere, VI, 144—147.
Kongedømme — Israels, I, 18. 28—30. V, 4. 58; Messias's 17 flg; Davids, 176. 302; det evige, 305.
Kongemagtens Overhøihed over Menigheden, II, 91.
‡Kongernes Bøger, V, 40—44.
Kongesønnens Bryllup, VI, 144 flg.
Kongostaten, VI, 96.
Kongsberg, I, 199.
Konkurrance mellem Kirkesamfundene, I, 225.
Konsekvenserne af Den norske Synodes Lære, IV, 73
Konsistorium, II, 49. 51.
Konstantin den store, I, 63 flg. 68. 113 flg. 154. 163. 341 flg. II, 89; „Konstantins Gave," I, 113.116*.
Konstantinopel, I, 63. 105.
Konstitution — Den norske Synodes, I, 285; Den for. Kirkes, II, 151. 153. 174. IV, 266. 269 flg; den „gamle," II, 63. Kirkesamfundets, 140. 145; Menighedens, 9. 321. III, 257; Konferentsens, II, 38*. 121 flg.
Konventikelplakaten, I, 177. 179. 181.
Kooperation, III, 350.
Korah, V, 20; „Korahs Børn," 98. 114 flg. 143.
Korahitiske Rigssalmer, V, 173 flg.
Koren, Formand, V., I, 295. 301. 306. IV, 84.
Koriut, I, 93 flg. 151; Menigheden i, II, 10. 28. 199. 223. 296. 306. 349. IV, 213.
Kornelius, I, 150. II, 373. VI, 268.
Korporation — forskjellige, i Romerriget, I, 158; Kirkesamfundet som, IV, 54.
Kors, Jesu—Forargelsen og, V, 333—337; Overskriften over, VI, 175 flg; Hedningerne ved, 185 flg.
‡Korset og Missionen (2), VI, 123—126. 219—223.
Korsfanen, I, 99.
Korsfikkelse, Gudsrigets, V, 335 flg.
Korstogene, III, 131.
Kortspil, I, 188.
Kraft, — Guds Folks, IV, 76; den Helligaands, VI, 256 flg.
‡Kraften i Missionsarbeidet, VI, 277—280.
Krav — Frihedens, II, 140; Evangeliets, III, 152 flg. Guds, til Israel, V, 330.
Kreta, I, 94.
Krig mellem Norge og Sverige, IV, 369.
Krigsflaade, de Forenede Staters, IV, 324.
„Kristelig Dissentermenighed," I, 192.
Kristendommen, I, 99 flg. 103. III, 17; som Statsreligion, I, 120; som Aandsmagt, I, 148. 196. III, 217; forvekslet med Jødedommen, I, 152; retslige Stilling i Romerriget, 154; en Menighedssag, 210 flg. III, 250. IV, 343; som kirkelig Institution, I, 222; Kjerne, 259. 276; Prestens personlige, II, 207; lider ved „den gamle Kirkeorden," 177 flg; Kamp mellem Hedenskab og, 369; Vantroens Kamp mod, III, 94 flg. 247; det personlige i, IV, 72. 75; Modsætningen mellem Jødedommen og, V, 367; en Hovedsag i, VI, 198.
Kristendomsforkyndelse, den lutherske, I, 261.
Kristendomsopfatning, Modsætning mellem den haugianske og grundtvigianske, I, 174 flg.
Kristendomsundervisning, Børnenes, I, 362.
Kristenfolk — hvad det norske, venter af os, III, 193 flg; det norske i Amerika, IV, 213 flg.
Kristenforfølgelse, I, 101. 160. 164. II, 88. 147. Se ogsaa under Forfølgelser.
Kristenkaldet, IV, 33. 37.
Kristenlivet — Bønnens Betydning

Digitized by Google

for I, 249 flg; Fristelsernes Betydning for, V, 372.
Kristentroen, ikke en Prestesag, III, 249.
‡Kristi Aand, IV, 379—380.
Kristi — Efterfølgelse, I, 126. VI, 33 flg. 55 flg. 59 flg. 62 flg; Rige, II, 43; Aand, IV, 379 flg.
‡Kristi Komme, VI, 25—28.
‡Kristi Legeme, II, 6. 26. 28. 190—192. 279 flg.
„Kristi Statsholder," I, 110.
‡Kristi ypperstepresteslige Embede, V, 352—359.
‡Kristiania, IV, 341—344.
Kristiania, I, 191. 193. 199. 205. 208. 212 flg. IV, 340.
Kristianssand, I, 186. 199. 208*. 217.
Kristne, de, anseet som en jødisk Sekt, I, 151.
Kristus, I, 105. VI, 6. 120 flg; Menighedens Hoved, I, 72. 335. Hjørnestenen, 93. 95. 238; Lovens Opfylder, 326; Herre over Sabbaten, 332 flg; Vantroens Kamp mod III, 247 flg; Verdensrigerne før, V, 188 flg; Forsoningsdød, VI, 124. 247. 253 flg; Gjenkomst, 156 flg. 161. 164 flg. 257; Opstandelse, 244; Kjærligheds Magt, 277 flg.
‡Kristus og Peter, VI, 120—123.
‡Kristus og Sabbaten, I, 329—333.
Krogness, Pastor, IV, 102 flg.
Krænkelse af Menighedsfriheden, II, 82.
‡Krønikernes Bøger, V, 12. 44—48.
Kuhn, Inspektør, III, 319.
Kundskaber — Betydningen af, for Presterne, III, 115 flg; Erhvervelse af, i Egennyttens Tjeneste, 126 flg.
Kurtz J H., I, 125*. 341*.
Kvaksalveri, aandeligt, I, 249.
Kvalifikationer, Diakonernes, II, 82.
Kvamme, Past. O. K., IV, 322.
„Kvartal-Skrift," I, 261. 296. II, 109. III, 373. IV, 180 flg. 185. 190 flg. 233.
Kvartal-Skrift fra Augsburg Seminarium og Lutherst Kirketidende i Norge, IV, 180—199.
Kvindernes Arbeide for Guds Rige, IV, 7. 10. 16 flg. 28.
Kværkerne, I, 180. II, 65.
Kyllingstad, Medhjælper, IV, 218.

Laache, Biskop N. J., I, 199.
Laborosoarchad, V, 88.
Lamberton, Minn., Barnehjem i, IV, 50.
Lammers, Past. G. A., I, 186—188. 191. III, 15. 215; Stilling til Barnedaaben, I, 187.
Lammerske Bevægelse, den, I, 185—193.
Landflygtighed, Israel i, V, 8.
Landstad, Provst M. B., I. 177.
Landstad Menighed, Minn., IV, 322. 324.
Laodikæa, Menigheden i, II, 10. 198.
Larimore, N. Dak., IV, 326.
Larsen, Prof. Laur., I, 361*. III, 9*. IV, 97.
Larson — Miss Julia, 312; Diakonisse Milla, 312. 319. 328. 332.
La Salle, Ill., IV, 301.
Latin — som Kirkesprog, I, 112; som Dannelsesmiddel, III, 223 flg.
Latinskole, I, 213. II, 163. 165. 273. 298. III, 126. 215. 220. 229. 239. IV, 151.
Laugsvæsen i Romerriget, I, 158.
Lazarus, den rige Mand og, VI, 39.
Leang Afa, VI, 234.
Ledere — Den for. Kirkes, III, 373; Israels, V, 249 flg.
Legeme Kristi, I, 70 flg. 79. 83. II, 184. 279 flg. 347. 379.
Leiesvende, II, 70.
Lemmer, døde, paa Menigheden, II, 56.
„Lemuels Ord," V, 103 flg.
Lerkrukke, den sønderslagne, V, 292 flg.
Le Temoignage, I, 59*.
Levanger, I, 205.
‡Levende Forkyndelse, II, 241—244.
Levendegjørelse, Menighedens, I,232. 233*. II, 26—36. 270. 274 flg. III, 262 flg. 356. 358.
‡Levende Menigheder, II, 26—30. 35. 230.
‡Levende Prester, II, 238—241.
Levi, V, 45; Leviterne, 45.

Digitized by Google

Leviatan, V, 232*.
Leviticus, V, 26 flg.
Libanon, I, 150.
Lidelse, Kristi, Nødvendigheden af, VI, 320 flg.
Lidelser — Guds Børns, V, 100. 369; Jobs, 101 flg; Davids, 145; Messias's, 256. 261. 265 flg. VI, 148 flg; 157; Jeremias's, V, 305 flg; Jesu, 337 flg. VI, 222 flg; Bestandighed i, V, 362 flg; Tegn paa Barnekaar, 362 flg; i Missionsarbeidet, VI, 10 flg. 262 flg.
‡Lidelsessalmer, V, 118. 142—151; nationale, 153—158.
‡Lider Evangeliets Forkyndelse? II, 175—177.
‡Lider ogsaa det kristelige Liv? II, 177—179.
‡Lidt mere om Veien, II, 253—256.
‡Lidt om Arbeidet for levende Menigheder, II, 33—36.
Lidt om „den nye Retning," IV, 253—259.
‡Lidt om Foreningsarbeidet, IV, 125—127.
‡Lidt om Forskjellen, III, 238—240.
‡Lidt om levende Menighed, II, 321—322.
‡Lidt om Menighedens Udseende, II, 250—252.
‡Lidt om Principerne, III, 231—234.
Lig, Martyrernes, I, 156.
Ligegyldighed for aandeligt Liv, IV, 89.
Ligestilling, Slegtens, VI, 274 flg.
Lignelser, Jesu, III, 276 flg. V, 335. VI, 100.
Lilleasien, I, 337. 338*. III, 131.
Lindø, Missionær, III, 320.
Lisbon Menighed, Ill., IV, 310.313.
Literaturstudium, hedensk, III, 229.
Little Forks Menighed, N. Dak., IV, 329.
Liv — aandeligt, I, 126; **Kristi, 76; Menighedens, IV, 377.**
‡Liv i Arbeidet, II, 244—246.
‡Liv i Katakomberne, I, 163—166.
Livet, Jesus som, VI, 312 flg.
‡Livets Aand, IV, 381—384.
Livingstone, David, VI, 82. 235. 263; Livingstone-**Missionen**, 15.
Livskilder, Menighedens, I, 90. III, 374.
‡Livstilderne, II, 236—238.
Livssyn, Hauges Synodes, IV, 247.
Lochman, Prof. E. F., IV, 344.
Lokalmenighed, I, 208. II, 47 flg. 49. 114.
Los Angeles, „Vækkelsen" i, IV, 298 flg. 301. 303.
‡Lov og Ret om Gravpladse i Rom, I, 155—161.
Love, de gamle danske, I, 180.
Loven (Mose-), I, 246. 249. 325—327. 329; Lovgivningen ved Sinai, V, 14.
‡Loven i den nye Pakt (2), I, 325—329. V, 380—382.
Lovgivning, den romerske, m. h. t. Korporationer, I, 158.
Lovmæssighed, Naturvidenskabens, III, 232.
Lovsang — Hannas, I, 15—19. V, 120; Marias, I, 16. V, 120 for Frelse fra Verdenstrældommen, 249; for Fredens evige Stad, 230 flg; for Herrens Trofasthed, 231 flg.
Ludvig den fjortende, IV, 186.
Lukas, Evangelisten, IV, 346.
Lund — Prof. E. G., III, 53; Past. L., 190 flg. IV, 249.
Lundeberg, Past. K. O., 230—233. 238. 241.
Luther, I, 105—107. 118. 122. 129 flg. 135. 138 flg. 184. 234 flg. 237. 241. 245. 281. 343. 351. II, 45. 50. 90. 116. 148. 212. 223. 225. 242. 297. 355 flg. III, 149 flg. 155 flg. 158. IV, 196. 202. 226. V, 53. 136. 184. 340 flg. VI, 277; Kald til Reformator, I, 241; Livserfaring, 260; Udlæggelse af det 3die Bud, 344 flg; om „den verdslige Stand," 368; om Skolernes Gavn, 372 flg; om Nødvendigheden af at studere Sprog, 373 flg; om Menighedsdannelsen, II, 3. 56 flg; om Naadegaverne Forskjellighed, 31; om synlig og usynlig Menighed, II, 234 flg; om Kirken, IV, 194 flg.
Luther og Bibelen, III, 154—157.
‡Luther og Folkeskolen, I, 372—377.

Digitized by Google

‡Luther og Forfatningen, II, 30—33.
‡Luther og Menigheden, II, 222—225.
Luther College, III, 9*. 48. 169.
Luther Seminarium, III, 9*.
Lutheran Board of Missions, III, 294*. 318. 341.
Lutheranere, I, 118 flg. 138. II, 374. III, 148 flg; de norske, i Amerika, I, 223 flg. 227. 229. II, 94. 136. 263. III, 211. IV, 221 flg; de tyske, i Amerika, I, 223. 229; de danske i Amerika, III, 174.
„Lutheraneren" — Konferentsens Organ, II, 37*. 109. III, 177. 373. IV, 67. 211; Den for. Kirkes Organ, II, 158—160. 170 flg. III, 238. 373. IV, 281. 293 flg.
Lutherdom, I, 280 flg. IV, 106; Presternes og Menighedernes, II, 135; i Amerika, IV, 107.
Lutheromani, I, 107.
‡Lutherske Begreb om Menighed, II, 212—214.
„Lutherske Kirkeblad," IV, 3.
„Lutherske Kirketidende," I, 105*. 209. IV, 169*. 170. 180. 184 flg. 190 flg. 197; Karakteristik af den Lammerske Bevægelse, I, 187. Holdning mod Augsburg Seminarium, IV, 181; Program, 186.
„Lutherske Ugeskrift," I, 59*. 209 flg.
Lutherstiftelse, den norske, I, 211*. 212 flg. 218. IV, 183. 188.
Lydighed — Troens, IV, 77 flg; mod Frelseren, VI, 59 flg. 199; Mod Guds Kald, 75 flg. 139 flg. Jesu Disciples, 291 flg.
Lyon, I, 122.
Lys, Verdens, V, 272. VI, 239 flg.
Lysias, Klaudius, I, 152.
Lystra, VI, 268.
Læge, Jesus som vor, VI, 52 flg.
Lægedom, Menneskehjertets, IV, 352 flg.
Lægemission, Frikirkens, III, 312. 328. 337. IV, 60 flg.
Lægfolket, I, 193. II, 90; inden den katholske Kirke, I, 112; de norske Presters Mangel paa Tillid til, 215; Ret til at samles til Opbyggelse, II, 74; Deltagelse i kristeligt Arbeide, IV, 224.
Lægmandsbevægelse, den haugeske Vækkelse en I, 170.
Lægmandsmøder, II, 136. IV, 92. 125. 142. 227. 235.
Lægmandsprædikenen, Grundtonen i, II, 309.
Lægmandsspørgsmaalet, I, 302.
Lægmandsvirksomhed, I, 209. II, 65. 68. 81 181. 239. 267 flg. 271. 288*. 291. 312—319. III, 299 flg. 306. 355. 373; IV, 6. 18. 137. 152. 224; den frie, I, 212. IV, 161; Satser om, I, 285. II, 312 flg; Læren om, II, 3. IV, 90; Presteembedet og, II, 73—78; Argument imod, 74. 295; tøilesløs, 293; sekterisk, 298—301; Presterne og, 301 flg; Angreb paa, 308 flg; den haugianske, 314. 317; Berettigelse, IV, 228.
‡Lægmandsvirksomhed efter Evne og Gave, II, 303—310.
‡Lægmandsvirksomhed i døde Menigheder, II, 310—311.
Lægmandsvirksomheden, II, 292—311.
Lægmandsvirksomhedens Jubilæum, II, 288*. 289—291.
Lægprædikanter, II, 137. 237. III, 291; i Norge, I, 181 flg; daarlige, II, 296.
Længsel efter Enighed, IV, 234.
Længselssalmer — Davidiske, V, 150 flg; korahitiske, 151.
Længsler, det norske Folks, III, 104.
„Lænkebundne Hundehvalpe," II, 292.
Lærdom, hedensk, III, 22.
Lære — død, I, 295. 302. 310; evangelisk, om Retfærdiggjørelsen, 242; den katholske, om Kirken osv., 127. 253. 281. 284. II, 234; forførende, om Menigheden, 11; den „rene," se under „den rene Lære."
Lærebogskommission, I, 183.
‡Lærebogssagen, I, 183—185. 185*.
Læredisputatser, I, 129. II, 122. 135.
„Læreforhandlinger," II, 128 flg. 131.
Lærekonferentser, hemmelige, IV, 172*. Se ogsaa under Prestekonferenser.

Digitized by Google

„Læren om Naadevalget," IV, 74 flg.
„Læren om Søndagen," I, 312*. 313*. 351*.
Læreretning, Den norske Synodes, IV, 247.
Lærerskolen paa Augsburg Missionsstation, III, 314 flg. 325. 327. 337.
Læresatser, IV, 224.
„Lærens Renhed og Enhed," I, 293. IV, 141.
Lærestridigheder, I, 102. 255. II, 6. III, 305. IV, 226.
Lærestriden mellem Prof. Schmidt og Missouristynoden, IV, 63—66.
Læresystem, Den norske Synodes, I, 284. 296. 308. 310.
Læretyranni, II, 134.
Løfte, Jesu, om den Helligaands Sendelse, IV, 378 flg.
Løken, Brødrene, IV, 321.
Lønne, Past. J., IV, 318. 330 flg.
Lønning, Presternes, IV, 281 flg.

Maal — Augsburg Seminariums, III, 31; for vort Folks kirkelige Kamp, IV, 106. 153; for Foreningsarbeidet, 126 flg. 140; Missionens, VI, 246. 280.
„Maanedstidende," I, 312.
Madagaskar, I, 220. 222. 226—228. II, 315. III, 64. 69. 312. 317. 319. 321. 323. 334. 342. 344. IV, 60. flg. 361. IV, 6. 11. 15. 22. 67. 87. 152. 238. 246. 285.
Madagasserne, IV, 36.
Madison, Wis., III, 9*. 169.
Magna Charta, III, 156.
Magt — den geistlige og verdslige, I, 109; Brugen af, i Kirkens Tjeneste, 121; Folkestikkens, III, 278; Guds Kjærligheds, IV, 81. VI, 277 flg; Bønnens, V, 379.
Magtesløshed, Afgudernes, V, 248.
Mahafaly, III, 314 flg. 321. 325. 328. 340.
Maher-Shalal Chasch-Bas, V, 350.
Majestætsforbrydere, de kristne dømte som, I, 164.
Majestætsforbrydelse, I, 155.
Majoritet — Den for. Kirkes, II, 22. 183 flg. III, 67. IV, 54. 262. 266; Overgreb, II, 144. 151; Magt, 153; en verdslig, i Menigheden, 218.
‡Majoritetens Misbrug, II, 151—154.
Majoritetsherredømme, II, 154. 174. 220. III, 287 flg. IV, 163. 374.
‡Majoritetsherredømmet i Kirken, II, 148—151.
Makedonien, Menighederne i, II, 56.
Malakias, Profeten, II, 345. 373. V, 10. 62. 93—94. 323. VI, 29.
Mammon, VI, 40.
Manantinena Missionsstation, III, 327. 336. 338. 340.
Manasoa Missionsstation, se under Augsburg Missionsstation.
Manasse, Konge, I, 41. V, 7. 28. 42. 46. 79. 205.
Mangler, den norske Statskirkes, IV, 112.
Mani, I, 110*; Manikæerne, 110*.
Manitobabanen, IV, 319 flg.
Manna, I, 316.
Marcion, IV, 346.
Maria — Jesu Moder, I, 136; Lovsang, I, 16. V, 120. VI, 290; Klopas's Hustru, VI, 185; Magdalena, 185; Marthas Søster, IV, 30.
‡Markerne er hvide til Høsten, VI, 236—239.
Markus, VI, 193.
Marseille, I, 227.
Marshall, Wis., III, 9*.
Martensen, Biskop, I, 185 flg.
Martha, Lazarus's Søster, IV, 30.
Martyn, Henry, VI, 235.
Martyrer, I, 99 flg. 103. VI, 63; Grave og Lig, I, 149. 156; den lutherske Kirkes, 140; i Kina, VI, 234 flg.
Martyrdød, I, 120; Peters og Paulus's, 150 flg.
Martyriets Frugt, V, 149.
Martyrlidelse, V, 143.
Martyrsalmer, V, 143; fra Saulstiden, 144 flg; af almindelig Karakter, 145 flg; fra Absalonstiden, 146 flg; egentlige, 148 flg.
Massekristendom, I, 200. 204. II, 60.
Massemenigheder, I, 223. II, 20. 60. 207. III, 7.
Masseomvendelse, I, 107.
Materialisme, III, 183.

Digitized by Google

Mattæus's Evangelium, V, 318—338.
Mau, Pastor, I, 182.
„Mayflower," IV, 371.
Mayville, N. Dak., IV, 330.
Meadows, Missionær, VI, 238 flg.
Mebalwe, VI, 83.
Meddelelse, den Helligaands, I, 252.
Medhjælpere — Præstens, II, 83; „Medhjælperne fra Haaland," IV, 186.
Medien, V, 221.
Medlem — af Kirkesamfundet, II, 337; Menighedens, 268 flg.
Medlemsskab i Menigheden, Betingelse for, II, 331 flg.
Medlidenhed, Jesu, VI, 46 flg. 97.
Medtjener, den ubarmhjertige, VI, 135 flg.
Megiddo, I, 42. 47. V, 7. 82.
Melanchthon, I, 237.
Melkisedek, V, 10. 353. 355 flg.
‡Mellem to Misdædere, VI, 178—181.
Mellembæg, Adskillelsens, VI, 6. 220 flg. 240. 268. 279. 282.
‡Menighed, II, 344—348.
Menighed, III,302; den apostoliske, I, 121. II, 225. III, 76. 266 flg.365. IV, 24; Brødrenes, I, 160; „den frie apostoliske," I, 190; ren, I, 190. II, 10; fri og levende, I, Side XVI. 276. II, 26—30. 109. 123. 221; IV, 91. 161*. 221 224 228. 237; den lokale, I, 8; en ret, I, 9 flg; synlig, II, 21. 26. 209. 223. 234 flg; Arbeide for, 33—36. 257—262; bibelsk Begreb om, 210 flg; lutherskt Begreb om, 212 flg; usynlig, 223. 234 flg; en arbeidende, 274 flg. III, 28; den israelitiske, V, 343. 376 flg; den sande, 255. 270; Bøn om, VI, 45; Guds, 54; en missionerende, 258 flg. 265; hvorledes vi blir, 325 flg.
Menigheden, I, 70. 89. 224. II, 2 flg. 8—12. 31. 55 flg. 133 flg. 164. 182. 187—190. III, 53. 226. 306. IV, 109. 248; Selvstyre, I, 90. 99. 207. II, 83; Undertrykkelse, I, 108. II, 91; Selvstændighed, I, 94. II, 43 flg; Valgret, I, 115. 208. 210; Staden paa Bjerget, 148; i Rom, I, 149. 151. IV, 39; i Jerusalem, I, 150; den statskirkelige Opfatning af, I, 200. II, 168. III, 363; Organisation, I, 204. II, 172; Ret og Frihed, I, 204. 207 flg. II, 134 flg; Stilling i Kirkeorganisationen, I, 226. IV, 255 flg; Levendegjørelse og Frigjørelse, I, 232. 233*. II, 21—25. 26—36. 37*. 270. 274 flg; Interesse i Kirkestriden, I, 256; Søndagen dens Dag, 311. 351. 355 flg; fælles Opbyggelse, 350; Pligt at undervise Børnene, 362. 380 flg; Kamp om, 2—4; Diskussion om, 5 flg; Grundlæggelse, 7. 55; Kjendetegn, 9. 356; Skriftens Lære om10 flg. 27. 169 flg; forførende Lære om, 11. 58; Helligbed, 12 flg; Umyndiggjørelse, 18; Fattigpleie, 41; Renhed, 62; Præstens Forhold til, 66. 70. III, 361 flg. IV, 273; Diakonembedet i, II, 79—84; Reformationens Grundtanker om, 90; Repræsentation, 142; den høieste Samfundsform, 148; Kristi Legeme, 188 flg; Opgave, 190 flg; Maalestokken for, 195; de troende i, 203—207; frembragt ved Guds Aand, 209 flg; „Forbedring," 220 flg; Livskilder, 236 flg; ydre Udseende, 250 flg; Fuldendelse, 353; i det gamle Testamente, 254; „Rensel-se," 256. 269; en Frugt af Jesu Død og Opstandelse, 344 flg; Maalet for Guds Verdensstyrelse, 348 flg; Missionens Betydning for, 362 flg. IV, 55. VI, 104 flg; Guds Bolig, III, 19; Fondsindsamlingen og, 181 flg; Profetiernes Opfyldelse, 168 flg; Guds Bygning, 271 flg; Gjenreisning, 356. IV, 29. 238, VI, 303 flg. Kompromis mellem Verden og, III, 377 flg; Agtelse for, 254. 258; Virksomhed, 254 flg; Opbyggelse, 267; Amerika og 370 flg; Liv, 377; Verdsliggjørelse, 373. 375; Forherligelse, V, 262; Grundvold, VI, 120 flg; Hjørnesten, 123; Ansvar, 142; Missionspligt, 216 flg. dogmatiske

Digitized by Google

Paragrafer om, VI, Side XIII—XVI.
‡Menighed og gammel Kirkeorden, II, 180—181.
Menighed og Menighedsliv, II, 344—353.
‡Menigheden (2), II, 54—58. III, 265—268.
Menigheden i Katakomberne, I, 58*. 147—166.
‡Menigheden og Lægmandsvirksomheden, II, 316—319.
‡Menighedens Arbeide i Verden, eller Nødvendigheden af dens ydre Organisation, II, 283—286.
Menighedens Frigjørelse, II, 1*. 18—25.
‡Menighedens Frihed, eller Jesu Brud, II, 281—283.
Menighedens Helligbed, II, 1*. 5—17.
‡Menighedens Kald til at rense sig selv, III, 276—280.
Menighedens Levendegjørelse, II, 1*. 26—36.
‡Menighedens Liv, eller Kristi Legeme, II, 279—280.
‡Menighedens Medlemmer, III, 268—272.
‡Menighedens Missionspligt, III, 290—293.
Menighedens og den enkelte kristens Forhold til de sociale Reformer, III, 142—147.
‡Menighedens Organisation, III, 272—276.
‡Menighedens retslige Stilling i Rom, I, 151—155.
‡Menighedens Selvstyre og Naadegavernes Brug, III, 280—284.
‡Menighedens Udvælgelse, II, 277—279.
Menigheder (Menighederne) — de norsk lutherske i Amerika, I, 280; de apostoliske, II, 28. 41. 113 flg. 115. 119. 146; døde, Dommen over 205. 249 flg; daarlige, Guds Ords Omtale af, 254; Augsburg Seminarium og, III, 185 flg; Stilling til Kirkesamfundet, 351 flg; Forbundet af frie, 352 flg. IV, 267; Diakonissesagen og, IV, 7; Anerkjendelse af, 123 flg; Enighed, 121 flg. 227. 245. 257; Myndighed, 132. 141; Forening mellem, 146 flg; forskjellige Aandsretninger i, 148. Selvstyre, 182. 233; Fællesanliggender, 256; bundne, VI, 299 flg. 303.
‡Menighedernes Enighed, IV, 121—124.
‡Menighedernes Samfund, II, 84—100.
Menighedsarbeide — det rette Princip for II, 263 flg; gjensidig Hjælp i, 264—269; det missionerende Standpunkt i, 221. 237; aandeligt, IV, 361.
Menighedsbegreb — det apostoliske, II, 32; Den for. Kirkes, 194. 200; lutherskt, 197; bibelsk, 203. 208; ubibelsk, 203; Paulus's, 223.
Menighedsbrevene i Johannes's Aabenbaring, II, 247.
Menighedsdannelse — Sabbatens Betydning for, I, 333 flg; Betingelserne for, II, 354—361.
Menighedsforsamling, I, 338. 340 flg.
Menighedsforstander, I, 339.
Menighedsfrihed, I, 202. 208. II, 117. 123. 128. 147. 281 flg. III, 183. 237. 296—298. 303. 305. IV, 89 flg. 95. 117 flg. 235. 244 flg. 377; Reaktion imod, I, 210 flg; Farer for, 310; respekteret af den amerikanske Stat, II, 60; Ansvar, 83; kristelig eller ukristelig? 110; Udøvelse, 141 flg; Krænkelse af, 146 flg; Majoritetsherredømmet og, 149 flg; apostolisk, IV, 54; Arbeide for, 248.
‡Menighedsfriheden, II, 138—143.
‡Menighedsfriheden og den aabne Erklæring, II, 124—128.
Menighedskirke, III, 3. IV, 107.
Menighedskonstitution, II, 79.
Menighedslemmer, rette, II, 219 flg.
Menighedslivet, II, 175. III, 302.
‡Menighedsliv, II, 248—251.
Menighedsmæssig Presteuddannelse, III, 213*. 226—240.
Menighedsmøder, II, 77; i Saron Menighed, IV, 315 flg; i Jerusalem, V, 366.
Menighedsorden, den apostoliske, II. 160.
Menighedsorganisation, II, 179;

Digitized by Google

verdslig, 204; de gamle, 232; Grundlaget for, 233; statskirkelig, 245; naar den bør foretages, 361; en udvortes, III, 357; Forslag om, IV, 342.
Menighedsraad, I, 204. 209; II, 48 flg. 52. 177. 336; Lov om, I, 205.
Menighedssag, III, 305; Kristendommen en, 250. IV, 343; Hedningemissionen som, IV, 58.
Menighedssamfund, II, 96.
Menighedsskoler, II, 34.
Menighedssplittelse, II, 134. 136. IV, 113 flg.
Menighedsstiftelse, II, 61. 63 flg.
Menighedsstyre, IV, 130.
Menighedsvalg, II, 68.
Menneske — Valgfrihed, IV, 78; Søgen efter Gud, 79 flg; Udvælgelsens Forhold til Frelse, 80; Trang til at elske, 351 flg.
Menneskehjertet, Lægedom for, IV, 352 flg.
Menneskenes Had mod Jesus, VI, 282.
‡Menneskefiskere, VI, 32—35. 76.
Menneskeslegten — Enhedstanke, I, 97; Enhed, 267 flg. 274.
Menneskesønnen, V, 156 flg.
Merodach Baladan, V, 187.
Merom, V, 30.
Merrlees, Mrs., I, 214.
Mesopotamien, V, 8. 224.
Messoffer, I, 112.
Messer, liturgiske, I, 124.
Messias, V, 119. 242 flg. 254. VI, 20 flg. 26 flg. 86. 208. 228; Esaias's Spaadom om, V, 76; Forhold til Menigheden, 106; Israels Haab om, 169 flg; det sande Israel, 253 flg; Lidelser, 256. 261. 265 flg VI, 148 flg. 257; Retfærdighed, 261; hvis Søn er han? 315; Fødested, 319; Profeternes Spaadomme om, 334 flg; Jesus er, 350; Dødsdom, VI, 171.
Messiasriget, V, 167 flg; Erobringsverk, VI, 122.
Methodisterne, I, 143. 192.
Me'uniterne, V, 188.
Michaelis, Joh. Dav., IV, 191.
Middel, Missionens fornemste, VI, 222 flg.
Middelalderen, I, 117 flg. 121. 342. III, 158.
Midian, V, 207. VI, 300.
Midler — Foreningsarbeidets IV, 126 flg; Bøn om, til Missionens Drift, VI, 44.
Midlerembede, II, 44; katholsk Lære om Prestens, I, 271.
Mika, Profeten, II, 345. V, 6. 59. 62. 71—73. 299. 320. VI, 22 flg.
Milne, William, VI, 233 flg.
Milwaukee, Wis., I, 261. 299*; Prestekonferense i, IV, 230.
Minder fra Norge, I, Side, XV. 58*. 167—218. II, 39*.
Minder, Skotlands, IV, 340.
Mindetale ved Præsident Garfields Død, IV, 355—356.
Minneapolis, Minn., I, 224. 227. 229. 261. III, 9*. IV, 305; Aarsmøde i, 158.
Minnesotadalen, IV, 314 flg.
Minnesotadistriktets Dom, I, 292. 293*. 295. IV, 98 flg. 102. 129. 329.
Minnesotafloden, IV, 314. 318.
Minnetonka, III, 75*.
Minoriteten i Den for. Kirke, II, 22*. 149. 152. 292. 295. III, 67. 288. 295. IV, 267. 279.
Mirjam, V, 21. 57.
Misdædere, Jesus korsfæstet mellem to, VI, 178 flg.
Misforhold mellem Præst og Menighed, II, 19.
Misgjerning, Israels, V, 242 flg. 259.
Mishandling af Kongostatens Indbyggere, VI, 96.
Miskundhed, Herrens, V, 122 flg.
Mispa, I, 26.
Mission — den katholske Kirkes, I, 67; Schreuders, 178 flg; Verdensrigernes, V, 246.
Missionary Review, VI, 82.
Missionen (se ogsaa under Hedningemissionen) — Studenterne og, III, 139 flg; Plads i Forkyndelsen, IV, 52 flg; hvorledes vi skal give til, 54 flg; Menigheden og, 55; Nødvendighed, 204; Statskirken og, 205; Grundvold, VI, 5 flg. 219 flg. 226. 253 flg. 268. 275. 278; Maal, 13. 246. 280; Fremgang, 13 flg; en Kamp mod Mørkets Rige, 57 flg; Bøn for,

Digitized by Google

75 flg. 201 flg; Frugter, 85 flg; Fiender, 86 flg; Arbeide for, 89 flg; Offer for, 103; Udbredelse, 119; Kristi Gjenkomst og, 165 flg; Hindringer for, 176; Politiken og, 176; Korset og, 219 flg; fornemste Middel, 222 flg; Paasten og, 244; Indvendinger imod, 274 flg.
‡Missionen, III, 20—21.
Missionens Betydning for Menigheden, II, 362—370.
‡Missionens Vekst, VI, 12—15.
Missionerende Stadium, det, II, 221. 237.
Missionsarbeide — Apostlernes, I, 334; Frikirkens, 331 flg; hjemme, 329; Loven for, VI, 8 flg; Vanskeligheder ved, 129 flg. 276 flg. Glæden i, 153; Kraften i, 270 flg. 277 flg; Herlighed, 234 flg; Frugt, 237 flg; Paulus's, 260 flg; Lidelser, 262 flg.
Missionsbefaling, Jesu, VI, 196 flg. 200 flg.
Missionsbetragtninger, VI, 1—286.
Missionsblad, Frikirkens, III, 322.
‡Missionsbønnen, VI, 42—45. 258 flg. 265 flg.
Missionsemissær, III, 330.
Missionsfest, Julen som, VI, 206.
Missionsforbund, Studenternes frivillige, VI, 155.
Missionsforening, Studenternes, III, 139.
Missionsforeninger i Norge, I, 198.
Missionsgjerning, Frikirkens, IV, 62.
Missionsiver, IV, 361. VI, 76.
Missionskredse, III, 330.
Missionsmark —Menigheden betragtet som, II, 14. 15. III, 215. 357; Arbeidet paa, 313 IV, 55.
Missionsmøder, III, 330.
Missionspligt, Menighedens, III, 290 flg. VI, 216.
Missionspræditen, VI, 222 flg; Paulus's, 260 flg.
Missionssagen, Fællesarbeide i, IV, 250.
‡Missionssans, IV, 381—383.
Missionssans — Opvaagnen i Norge, I, 177—179; blandt Studenterne, III, 43; Vækkelse af, IV, 51 flg.
Missionsselskab — det norske, I, 170. 198. 202. 218. 220. 222. 224. 226. III, 321. IV, 205. 210 flg. 215. 217; et norsk i Amerika, 249 flg. 317.
Missionssind, VI, 2 flg. 229 flg. 268. 270 flg.
‡Missionssind og Missionskraft, VI, 270—274.
Missionsskole, I, 222; den norske, II, 137. III, 210. IV, 217.
Missionsvirksomhed — Jødernes, I, 153. 334; Menighedens, 163.166.
Missionskonferense, III, 337. VI, 67.
Missionærer, Bøn om, VI, 43.
Mississippifloden, IV, 306 flg.
Missourianerne, I, 223. 225. 263. II, 118.
‡Missourianernes Vei til Evighed, IV, 127—130.
Missourianisme, I, 132. IV, 84. 90. 95. 103. 118. 126. 130. 152. 188.
Missourisynode, den tyske, I, 261. 284 flg. II, 118*. IV, 63. 67. 69 flg. 85. 102. 104.225; Stililng til Luther, I, 345; Striden mellem Prof. Schmidt og, IV, 63 flg; Lære om Udvælgelsen, 65.
Mistillid — mellem Præst og Lægmand, I, 217 flg; Menighedens, til Præsten, II, 168.
Mitau, I, 213.
Mo i Jevnaker, I, 173.
Moab, I, 11. V, 68. 211 flg. 214—216. 300; Dom over, 309.
Mobatsa (Afrika), VI, 82.
Moderkirken, IV, 178.
Modstand —mod Lægmandsvirksomheden, III, 355; mod Foreningen, IV, 103; mod Missionen, VI, 63 flg.
Modstandere — Børnelærdommens, I, 277; Diakonissegjerningens, IV, 18; Missionens, VI, 85 flg.
Modsætning — mellem de ældre og yngre Præster i Norge, I, 197; mellem Præst og Menighed, III, 214 flg; kirkelige, IV, 150. 152; mellem de gudfrygtige og ugudelige i Israel, V, 177 flg; mellem Paulus og Jakob, 375.
Moe, Jørgen, I, 177. 217.
Moline, Ill., IV, 306.
Molok, V, 188.

Digitized by Google

Monarki, II, 105.
Mongoliet, I, 228.
Montbéliard, III, 69.
Montevideo, Minn., IV, 318.
Mordekai, V, 52.
Moreset, V, 71.
Morgenoffer, I, 322.
Morris, Ill., IV, 305 flg. 309.
Morrison, Robert, VI, 334.
Mosaiske Tid, den, V, 2 flg.
Mosebøger, de fem, V, 12 flg; første, 14—16; anden, 16—17; tredie, 17—19; fjerde, 19—22; femte, 22—24.
Moseloven, I, 335. V. 49.
Moses, I, 8. 165. 316. 334. 339. III, 20. 97. 118 flg. 268. 324; V, 11 flg. 20 flg. 28. 54. 97. 114. 130. 153. 353. 357. 362; VI, 43. 52. 77. 188. 248. 300; Herrens Kald til, 3; Afskedssang, 22 flg; Salme, 154.
Motzfeldt, Høiesteretsdommer U. A., I, 205.
Muhamed, VI, 85.
Muhamedaner, I, 121.
Munke, I, 113. 117.
Munkeordener, I, 180.
Müller-Eggen, Past. J., II, 193—195. 197—200. 202—208. 214. 218—220. 226—228. III, 204 flg. 361.
Munns, Past, B. J., I, 262. 285 flg. 301. III, 246*. IV, 85. 246*. 248. 272. 324; Sag, I, 292. 294 flg; Satser, 304. 309 flg; Satser om „Common School," 361*.
Myndighed — Apostlernes, I, 90. II, 116; Embedsmændens i Norge, I, 223; Menighedens i Frikirken, II, 78; IV, 141; Ordets, 79.
Mystikere, de tyske, I, 126*.
Møder, Indtryk fra, IV, 347 flg.

Naade — Frelse af, alene, IV, 76; Bøn om, V, 126 flg; Tilflugt til Guds, 134; Rige, Guds Aabenbarelse i, 122; Universalitet, VI, 275 flg.
Naadegaver, I, 91; Forskjellighed, II, 31. 118. 307. IV, 37; Udfoldelse, II, 117; IV, 43; Anvendelse, 271. III, 280 flg. 282 flg. IV, 15. VI, 161; den enkelte kristens, II, 314. VI, Side XIV.
Naademidlerne, I, 69. 190. II, 15. 55. III, 272 flg; Agtelse for, I, 273; Den norske Synodes Lære om, 307; givet Menigheden af Kristus, II, 41; Betydning for Menigheden, 236 flg. VI, Side XIV.
Naadetronen, Adgang til, VI,182 flg.
Naadevalget, I, 302. II, 277. IV, 63; „uden Hensyn til Tro," II, 117; Striden om, IV, 67 flg. 161 flg; Hemmelighed, 68.
Naadevalgslære, IV, 63. 68; Den norske Synodes, 63*. 74 flg.
Naadevalgsstriden, I, 272. 294—296.
Nabob, V, 18.
Nabonadab, V, 88.
Nadveren, I, 89. 95. II, 9.
Nahas, I, 31.
Nahum, Profeten, V, 6. 62. 77—78 308.
Nansen, Frithjof, IV, 361.
Naomi, I, 11. V, 35.
Napoleon den store, IV, 25. 365.
Nashville, Tenn., III, 345.
Nasiræer, Samuel indviet til ,I, 15.
Natan, Profeten, V, 58. 127.
Natanael, I, 87. VI, 279.
‡Nationale Frelsessalmer, V, 158—166.
‡Nationale Lidelsessalmer, V, 153—158.
‡Nationale Velsignelser fra Herren, V, 166—168.
Nationalitetsspørgsmaalet og Missionen, II, 369.
Nationalkirke, Pavedømmets Kamp om Herredømme over, I, 115.
Nationernes Tid, V, 189 flg.
Natur, Norges, III, 103. IV, 341. 349.
Naturens Rige, Guds Aabenbarelse i, V, 122.
Naturvidenskaben, III, 232.
Navnkristne, VI, 319.
Nazaret, I, 18. IV, 49. V, 316. 321. VI, 299.
„Nazaræerens Sekt," III, 120.
Nebukadnezar, I, 47. V, 7. 82. 84 flg. 88. 153. 157. 296. 300. 307.
Necho, V, 186.

Digitized by Google

Nedbrydelse, Skillevæggens, V, 269 flg.
‡Nedbrydelsens og Straffedommens Bog, I, 54 flg. V, 282—301.
Nederlandene, I, 140.
Nedtegnelse, Aabenbaringens, V, 11 flg.
Nehemias, IV, 30. V, 9. 48. 50 flg. 92. 98. 115.
‡Nehemias's Bog, V, 50—51.
Neriglissar, V, 88.
Nero, I, 153 flg.
Newcastle, IV, 340.
New York, III, 133. IV, 1. 332.
Nidkjærhed for Hedningemissionen, VI, 158 flg.
Nikodemus, II, 347. IV, 378. VI, 22. 225 flg. 247.
Nikolaus af Basel, I, 125 flg.
Nilakantha Goreh, VI, 231 flg.
Nilen, I, 98. V, 219. 232*.
Nilsen — Past. A. S., IV, 202; Diakonisse Henriette, III, 335. 337. 340. 345; N. A., IV, 2; Past. Ole, III, 355*; Past. Peter 301. 309; Rasmus, IV, 348.
Ninive, I, 44. 147. V, 6. 63. 77. 82. 296. 308. VI 98; Undergang, V, 78.
Niniviternes Omvendelse, I, 44. V, 64 flg.
Nissen, Prof. R. T., I, 217.
Noah, I, 165. V, 15. 362.
No-Amon, V, 77.
Nordafrika, I, 103*.
Nord Dakota, IV, 326 flg.
Norden — Fienden fra, V, 285 flg. 288 flg. 291. 310; Riger, 297.
Norditalien, I, 127*.
Nordmændene i Amerika, I, 137. III, 98 flg; Stilling, I, 382 flg; Pligt at øve Indflydelse paa Commonsskolen, 381; Opgave i det amerikanske Statssamfund, IV, 180*.
Nordre-Jarlsberg, I, 199*.
Nordvesten, en Tur til, IV, 319 flg.
Norge, IV, 363—369.
Norge I, Side XV. 137. 144. 167 flg. 195 flg. 221. II, 7. 37*. 101—103. 317. 341. III, 7. 87. 91. 193. IV, 200. 267. 347 flg. 363—369; Minder fra, I, Side XV. 58*. 167—218; fri Religionsøvelse i, 181 flg; Lægprædikanter i, 181 flg; Modsætning mellem de yngre og ældre Præster i, 197; Missionsforeninger i, 198; IV, 205; Folkeskolen i, I, 360; Reformbevægelsen i, IV, 182; kirkelige Modsætninger i, 150 flg; Præsteuddannelsen i, 182; Frihedskamp, 363 flg. 366; Danskernes Tyranni i, 364; Fritænkeriet i, 346. 367; Udvandrerfolkets Kjærlighed til, 368; Krig mellem Sverige og, 369.
„Norges Dæmring," I, 176.
‡Norske Aandsstrømninger, IV, 344—347.
Norsving, G., I, 293*.
Northfield, Minn., III, 57*. Antimissouriernes Præsteskole i, 196*.
North Shields, VI, 315*.
Northwood, N. Dak., IV, 327.
Norwegian Lutheran Deaconess Institute, IV, 2.
Numeri, V, 27.
Nutidsopgave, den kristelige, III, 336 flg.
Nybyggerlivets Besværligheder, IV, 315.
Ny-Holland, VI, 236.
„Ny Luthersk Kirketidende," I, 209.
‡Nyt Begreb om Menighed, II, 193—197.
Nye Testamente, det VI, 280 flg; om Menigheden, II, 8. 111 flg. 169 flg. 187 flg. 196 flg. 355. III, 277 flg; om Kirkeforfatningen, II, 40; om Menighedens Forhold til Staten, 43; om den frie Forkyndelse, 73; om en ret Arbeidsmaade i Menigheden, 247 flg.
Nyttighedslære, Rationalismens, I, 136.
‡Næring og Organer, II, 351—353.
Nærødalen, IV, 349.
„Nødtvungent Forsvar," IV, 71.
Nødvendighed — den ydre Menighedsorganisations, III, 273 flg; Diakonissegjerningens, IV, 44; Valgets, 78; Splittelsens, 88; Missionens, 204. VI, 49 flg. 124 flg; Kirkestridens, IV, 234.
Nøgler, Himmeriges Riges, I, 249; Nøglemagten, II, 46. 163.

Digitized by Google

Oak Grove Lutheran Ladies Seminary, I, 231.
Obadias, Profeten, V, 6. 62. flg. 65 flg. 308.
Obed, V, 35.
Oded, Profeten, V, 60.
Odland, Prof. S., IV, 346; Past. S. E., III, 298.
Offer — det nye, V, 358 flg; for Hedningemissionen, VI, 191 flg.
Oftedal, Sognepræst L., III, 96*. IV, 310.
Oftedal, Prof. S., I, Side XV, II,3*. 38*. III, 1*. 39*. 45. 70. 71. 80—84. 191. 260. IV, 2 flg. 156. 169*. 170 flg. 174. 180*. 193. 261.
Oldkirken, Menighedsforsamlingen i, I, 337 flg.
Olin, Diakonisse Alida, III, 319. 326. 328.
Olsen, Past. Johan, II, 121. III, 92*. IV, 102 flg.
Olson, Diakonisse Caroline, III, 312. 319. 324. 328.
‡Om Barnedaab, II, 323—325.
‡Om Barnedaab og Opdragelse, II, 325—327.
Om Bidrag til Hedningemissionen, IV, 57—59.
Om Den lutherske Frikirkes „levende Principer," III, 265—293.
Om Diakonissegjerningen, IV, 41—46.
Omegn, Kristiania, IV, 341.
Om Forenings sagen, IV, 150—160.
‡Om Frikirkens Praksis, III, 358—361.
Om Frikirkens Principer og Praksis, III, 358—369.
‡Om gjensidig Hjælp, II, 267—269.
Om Indsamling til Diakonissehus, IV, 7—14.
Om Konfirmationens Frigivelse, II, 330*. 331—338.
„Om Kristi Efterfølgelse," I, 126.
‡Om „levende Menighed," II, 229—231.
‡Om „Lægmandsvirksomheden," II, 312—316.
‡Om Menighedens Hellighed, II, 12—17.
Om Præsternes Lønning, IV, 281—291.
‡Om sekterisk Lægmandsvirksomhed, II, 298—301.
Omskjærelse, I, 334. 336.
Omsorg, Guds, for sine Tjenere, VI 81 flg.
Omvendelse, I, 87; de uomvendte Menighedslemmers II, 263; dens Kamp, IV, 73; efter Døden, 75; hvad der hører til en ret, 82; Striden om, 162; Niniviternes, V, 64 flg; Guds Børns daglige, 129; Israels, 243 flg. 252; Hedningernes, 249. VI, 29 flg; Juda Riges eneste Frelse i, V, 248 flg.
Omvendelsesprædiken, I, 251.
Om Vækkelse af Missionssans, IV, 51—56.
Ondskaben, Kamp mod, IV, 356.
Onilahydalen, III, 315.
Onilahyfloden, I, 226. III, 324 flg.
Opbrud, Israels, fra Sinai, V, 19.
Opbyggelse — Menighedens, I, 350. II, 97 flg. III, 366. IV, 267; Frikirkens, 84; det rette Middel til Menighedens, VI, 309.
‡Opbyggelsens og Forjættelsens Bog, I, 56. V, 301—305.
Opbyggelsesmøder, II, 77.
Opdragelse — Jesu, af sine Disciple, II, 166. V, 336; Barnedaab og, II, 325—327.
Opdragelsesmethode, Humanismens, III, 223.
Opfatning, den bibelske, om Menigheden, II, 11.
Opfyldelse — Forjættelsernes, V, 253; Profetiernes, 312 flg. 316. 338.
Opgave, I, 79; det enkelte Kirkesamfunds, 83; Forskjellighed, 84; Menighedens, II, 190; vort Folks, III, 15; Prestefolens, 54. 95 flg. 242; Profeternes, V, 56.
Opgjør, Herrens, med Israel, V, 194 flg.
Ophævelse, Konfirmationstvangens, II, 337 flg.
Ophøielse — de ringes, V, 120; Israels, 194; Herrens Tjeners, 260.
Oplysning, Guds Aands, I, 287.
Opløsning, den frie Kirkes, I, 280.
Opofrelser, vort Kirkefolks, IV, 109 flg.

Digitized by Google

Oprindelse, Katakombernes, I, 162.
Oprør paa Syd- Madagaskar, III, 341. 343.
Opsahl, Past. H. O., II, 143.
Opstandelse — Kristi, I, 335. 337. VI, 194. 244 flg. 318 flg; de dødes, I, 192; Sadducæernes Spørgsmaal om, V, 314.
Opstandelsesdag, Kristi, I, 337. 340.
Optagelse — i Diakonissehjem, IV, 21; i Guds Rige, V, 230.
Ord, Guds, I, 95; Forkyndelse, II, 9; Myndighed, IV, 79; Israels Frelse, V, 262 flg; Rigets Udbredelse ved, 263.
‡Ordet blev Kjød, III, 16—18. 30 flg.
Ordination, I, 91. III, 308; Dr. Dyrnes's, 319 flg.
Ordinationsnegtelse, III, 298.
Ordsprog, Salomos, V, 95. 103—105.
Organ, Den norske Synodes, IV, 180. 210.
Organer, Menighedens, II, 351 flg.
Organisation — Romerrigets, I, 99; Statskirkens, 198; Menighedens, 204. II, 46. 48. 211. 217. 283—286. 321. III, 272 flg; den første Menighed, 274 flg.
Origenes, V, 339.
Orpa, V, 35.
Orthodokfi, I, 66; død, V, 370.
Orthodoksismen, I, 303. 371. 383. IV, 188; Tidsalder, I, 135.
Ottawa, Ill., IV, 309.
Ottesen, Past. J. A., I, 300. 304. 312*. IV, 63*. 71 flg. 75. 77. 82. flg. 229*; Lære om Naadevalget, 74 flg.
Overdragelse, Augsburg Seminariums, I, 229. III, 57 flg. 372. IV, 158 flg.
Overgang — fra Frikirke til Statskirke, III, 15; Presters, til Den for. Kirke, IV, 249 flg.
Overgreb — Biskopernes, II, 50; Majoritetens, 144, 151; Kirkemagtens, III, 95; prestelige, IV, 113 flg.
Overhøihed — Pavens, I, 108. 110; Statens, over Kirken, II, 49; Kirkens, over Menighederne, 88 flg.
Overlevering, Fædrenes, I, 108. 113.
Overmod, Assyriens, V, 206 flg.
Overskriften over Korset, VI, 179 flg.
Oversvømmelse, IV, 321.
Overtro, I, 122.
Ovesen, Erik, IV, 328.
‡Paa fast Grund, II, 263—264.
„Paa Gud alene," V, 40.
‡Paasken og Missionen, VI, 244—246.
‡Paa Statskirkens Grund, II, 161—164.
Pakt — den gamle, I, 320 flg. 348. III, 119. VI, 281; den nye, I, 56. 327. V, 255. 289. 364 flg. 380 flg; Guds, med Israel, V, 38.
Paktesarken, I, 23. V, 38 flg. 45; taget af Filisterne, I, 25; sendt tilbage, I, 26.
Paktesbrud, Judas, V, 289 flg.
Paktesslutningen ved Sinai, I, 316 flg. V, 14. 17.
Paktestegn, I, 334. 336.
Palmesøndag, V, 274.
Palæstina, I, 295. IV, 214. V, 340. 342. 366.
Pantænus, V, 339.
Paradis, I, 105.
Parallelismus Membrorum, V, 116.
Paris, IV, 61.
Park Region, Minn., IV, 320.
Partiaand, III, 166. IV, 176.
Partihøvdinger, III, 33.
Partikularisme, jadaistisk, V, 218.
Partiorganisationer, III, 284. 305
Partisind, I, 84. 280. II, 13. 64. IV, 93. V, 377.
Partistrid, I, 72.
Pashur, I, 55. V, 293.
Passavant, Dr., IV, 1.
Patriark, den græske, I, 66.
Patriotisme, III, 132. 134 flg.
Paulsbo, Wash., IV, 50.
Paulson, Past. Ole, III, 9*. IV, 249.
Paulus, Apostelen, I, 92—95. 102. 133. 135. 253. 264. 335. 337. II, 5. 10. 28. 41 flg. 56. 62. 73. 82. 86 flg. 114 flg. 199. 202. 223. 227. 229. 296. 306 flg. 324. 349. III, 56. 74 119. 274 flg. 292. 331 flg. 367. IV, 39. 175. 195. 214.

Digitized by Google

V, 137. 340. 366. 375. VI, 10. 27. 36. 43. 95. 106. 130. 134. 139. 143 flg. 160. 166. 187. 216. 220 flg. 260. 263 flg. 268. 270 flg. 273. 278. 280. 301. 318; Martyrdød, I, 150; hans Sag paakjendt af Keiseren, 153; om Helligholdelse af Hviledagen, 353; om Menigheden, II, 55.
Pavels, Biskop, I, 173.
Paven — ikke Repræsentant for Kirkens Enhed, I, 73; Ufeilbarhed, 76. 117; Krav paa Overhøihed, 108. 110. 235. 241. III, 149.
‡Pavedømmet, I, 103—117.
Pavekirken, I, 238. II, 29. 91. 125. 164. III, 237. IV, 371; Magt over Menighederne, II, 146.
Pavemagten, I, 116. II, 44. 103. III, 17. 267; Anvendelse af Guds Ord, I, 113; Overhøihed over Menighederne, II, 89. 91.
Pedersen, Pastor, I, 289; Missionær Ludvig, III, 71. 317. 319. 321. 328. 334; Diakonisse Pernille, I, 226. III, 325.
Pekah, V, 188. 199. 202.
Penge til kirkelige Øiemed, II, 20.
Pengearistokrati, III, 32.
Pengegaver, Lægprædikanters Uafhængighed af, II, 316.
Pengeindsamling — til de fattige i Judæa, II, 87; i Menighederne, III, 182.
Pengesager — Augsburgs, III, 82; de frikirkelige, 381. IV, 275 flg. Hedningemissionens, 57 flg; Den for. Kirkes, 267 flg. 280.
Perazim, V, 235.
Pergammum, Menigheden i, II, 10.
Perpetuum mobile, I, 104.
Perserne, I, 42.
Persien, V, 186. 298. VI, 235.
Persiske Tid, den, V, 9 flg.
Personlighed — Fremelskelse, III, 112; Bevarelse, Betydningen af, 120 flg.
Personsanseelse, V, 370. 373 flg.
‡Personsanseelse og Broderkjærlighed kan ikke findes sammen, V, 373—374.
Peter, Apostelen, I, 89. 264. II. 8. 56. 86. 166. 202. 277. 306. 373. III, 269 flg. IV, 379. V, 137. VI, 27. 52 flg. 95. 120 flg. 139. 145. 223 flg. 289 flg; Romerbispen betragtet som hans Efterfølger, I, 67; Martyrdød, 150 flg; Fornegtelse, V, 315. VI, 190. 268. 289; Bekjendelse, 337.
Peterspenge, I, 114.
„Peters Statholder," I, 110.
„Peters Stol," I, 106.
‡Peter Hærems Virksomhed, I, 212. 218.
Petersen, Prof. Fredrik, I, 186.
Petrus, Valdus, I, 122.
Pettersen, Prof. Wilhelm, IV, 328. 330.
Pietismen, I, 135 flg. 186. 371. 383. II, 340.
Pigeasylet paa Augsburg Missionsstation, III, 325. 328. 335. 337. 340. 345. IV, 5.
Pilatus, I, 152 flg. 156. II, 43. V, 315. VI, 26. 62. 175 flg. 189. 276. 282. 290. 310 flg. 316 flg.
Pilgrimsfædrene, IV, 371.
Pilgrimssalmerne, V, 99.
Pinehas, V, 21; Hustru, I, 24.
Pinsefest, den første, I, 89. VI, 23 flg; Aandens Udgydelse paa, II, 8 flg. III, 269 flg.
Pinsemenigheden, III, 270 flg.
Pipervikens Asyl, I, 213.
Pius IX, Pave, II, 44.
Plato, I, Side XIII.
Platteville Menighed, Ill., IV, 311.
Plinius den yngre, I, 338.
Plymonth Rock, Mass., IV, 371.
Poesi, den hebraiske, V, 95.
Poetiske Bøger, de, V, 95—96.
Politik — Roms, overfor de kristne, I, 154 flg; norsk, IV, 342 flg; Missionen og, VI, 176.
Polyklinik paa Augsburg Missionsstation, III, 316.
Pontoppidan, Erik, I, 184. II, 129. IV, 203; „Forklaring," I, 183. IV, 65.
Portland, N. Dak., IV, 330.
Pottemageren, I, 292 flg.
Prag, II, 45.
Praksis — Frikirkens Principer og, III, 358 flg; Theori og, 367 flg.
Presbyter, II, 42. 82. 86; Gjerning, 42 flg; Indviesse, 43; Presbyterium, II, 42. 82.

Digitized by Google

Presse, den offentlige, I, 214 flg.
Præst — Menighed og, I, 195. II, 66. 70. 75. IV, 273; en kongelig Embedsmand, I, 218. II, 19. 66. 90. IV, 113; Stilling blandt Nordmændene i Amerika, II, 67; Gjerning, 71 flg. IV, 284 flg. Folkets Lærer, 245; Stilling til Lægmandsvirksomheden, 301 flg; Diakonissehjemmets, IV, 5; Løning, 281 flg.
‡Præsten og Lægmandsvirksomheden, II, 301—303.
‡Præsterne og Menighedssagen, II, 272—274.
Præsteaag, I, 277.
Præstearistokrati, IV, 184.
Præstedømme — det almindelige, II, 45—48. III, 19 flg; et evigt, V, 302. 305. 355 flg.
Præsteeden, I, 205.
Præsteembede, I, 224. II, 81; en Guds Tjeneste, 71; en Menighedens Tjeneste, 72 flg; Menigheden og, III, 281 flg.
‡Præsteembedet og Lægmandsvirksomheden, II, 73—78.
Præsteforgudelse, II, 65.
Præsteherredømme, den katholske Kirkes, II, 284.
Præstehistorier, I, 195.
Præstekirke, III, 3.
Præstekonferenser, I, 113; i Red Wing, Minn., IV, 86; i Eau Claire, Wis., 140 i Milwaukee, Wis., 229*; i Winchester, Wis., 234; hemmelige, 85 flg. 272.
Præsteløn, IV, 281 flg.
Præstemagt, I, 277, II, 2 flg.
Præsteoverenskomster, IV, 89.
Præster (Præsterne) — Israels, I, 46; „de ældre," 194 flg; rationalistiske, 222; uværdige, II, 78. III, 251; levende, II, 238 flg; humanistiske, III, 214; Faren for, 251; de sociale Spørgsmaal og, 142 flg; Statskirkens, IV, 151; Menighedssagen og, 343.
‡Præsterne og den frikirkelige Praksis, III, 361—364.
Præstesag, Kristendommen som, III, 264 flg.
Præstesamfund, II, 96.
Præsteseminarium, fælles, IV, 124. 137.
Præsteskab — det kongelige, II, 349; Den norske Synodes, IV, 89.
Præsteskole, I, 230. II, 137 flg. 181. IV, 14. 109. 248. 267; en luthersk, i Amerika, I, 224; Konferentsens, II, 119. III, 196; en frikirkelig, 9; Den norske Synodes, 9*. 48. 169. 239; Hauges Synodes, 9*; en norsk, 10; den første norske, i Amerika, 26. 40 flg. 241. 243 flg; Oprettelsen af en ny, 55 flg. 255*. IV, 87*; Nødvendigheden af en, III, 72. 78; Den for. Kirkes, 295*; Augustanasynodens, IV, 3; den svenske Augustanasynodes, 307.
Præsteskolen, III, 302; Kampen for, 10. 49; Modstand mod, 11 flg. 34; dens Arbeide, 53. 73; et Botemiddel mod Strid og Splittelse, 92; Betydningen af, for Menigheden, 169 flg; Menighedernes Understøttelse af, 173 flg; Studiet ved, 228 flg.
Præstestand, den norske, I, 170.
Præstetjenesten, Argument imod, II, 74; Værd, IV, 288.
Præsteuddannelse, I, 224 flg. II, 165 flg. 238*. III, 5. 73. 115. 373. 375. IV, 272 flg; statskirkelig, II, 165 flg. 241. III, 27. 229. IV, 163; det nye Testamente og, II, 166. III, 60; den rette, 272; frikirkelig, III, 27. 52. 234 flg. IV, 183 flg; verdslig, III, 57; menighedsmæssig, 216. 226 flg; Augsburg Seminariums Arbeide for, 76; Maalet for, 85; Betydningen af, 165 flg; kristelig, IV, 153. 161.
‡Præsteuddannelsen, III, 21—22.
Præsteuddannelsesprincip, Augsburg Seminariums, III, 87. 231. 233.
Præstevalg, I, 209 flg. II, 68; Menighedens frie, I, 218. II, 104; ophæver ikke de troendes Vidnepligt, 76.
Præstevælde, II, 68 flg. 180. 282; den katholske Kirkes, 122.
Preus — Præst. A. C., I, 285. 295. IV, 169*. 170; Formand H. A.,

Digitized by Google

II, 134. IV, 95. 97. 99. 211. 216; H. A. P., 210 flg. 213. 217.
Princip — det hierarkiske, II, 39; Reformationens formale og reale, 46; Humanismens, III, 217 flg; det statskirkelige, for Menigheden, 377.
Principer — Den lutherske Frikirkes, I, 230. III, 231 flg. 258 flg. 268. „Ledende Principer," 265—290. 307. 375; Augsburg Seminariums, 58. 62 flg. 66 flg. 74. 238; for Forening, IV, 87*. 161 flg. 266; „den nye Retning"s, 253 flg.
Pris — Guds, V, 141; Guds Ords, 184 flg.
Proces, Den for. Kirkes, mod Augsburg Seminarium, III, 63. 65. 69. 256. 308. 373; Udfald, 70.
Professor emeritus, III, 83.
Professor, engelsk, i Theologi, III, 42. 44. 46. 53.
Professorfond, se under Skolefond.
Profet, I, 87. 92; Kald, 36. V, 56; en falsk, I, 42, 46; Forkyndelse, 52; Stilling i sin Samtid, V, 191; Norges, I, 221; „for Folkene," V, 82. 282.
‡Profeten Amos, V, 68—70.
‡Profeten Daniel, V, 87—90.
‡Profeten Esaias, V, 73—77. 186—280.
‡Profeten Esaias's Spaadomsepoker, V, 192—193.
‡Profeten Esaias's Tidsalder, V, 186—188.
‡Profeten Ezekiel, V, 85—87.
‡Profeten Habakuk, V, 78—80.
‡Profeten Haggai, V, 91.
‡Profeten Hoseas, V, 70—71.
‡Profeten Jeremias (2) I, 36—57. V, 81—84. 281—311.
‡Profeten Jeremias's Liv, I,43—51.
‡Profeten Joel, V, 66—68.
‡Profeten Jonas, V, 63—65.
‡Profeten Jonas's Tegn, VI, 98—100.
‡Profeten Malakias, V, 93—94.
‡Profeten Mika, V, 71—73.
‡Profeten Nahum, V, 77—78.
‡Profeten Obadias, V, 65—66.
‡Profeten Sakarias, V, 92—93.
Profeten Samuel, I, 6—35.
‡Profeten Zefanias, V, 80—81.
Profeter — skrivende, I, 52. V, 60—62; den assyriske Tids, 63—78. 174; den kaldæiske Tids, 78—90; den persiske Tids, 91—94; de falske, 294 flg; Spaadomme om Messias, 334 flg.
‡Profeterne før Verdensrigernes Tid, V, 57—60.
‡Profeterne i Israel, V, 54—62.
‡Profeternes Kald, V, 54—56.
Profeti — i Israel, I, 7. 36. 38. V, 191; Esaias's, 191 flg; Opfyldelse, 312 flg. 316. 338.
Profetiske Tid, den V, 5 flg.
Profetskolerne, III, 72. V, 58 flg. 113 flg.
Program — „den nye Retning"s, II, 133 flg. IV, 117. Augsburg Seminariums, III, 231. 295. IV, 184; „Lutherskt Kirketidende"s, 184.
Prohibitionsloven i Iowa, IV, 308.
Prokrustesseng, III, 111.
Prologen til Jeremias's Bog, V, 282 flg.
Proselyter, V, 265; Retfærdighedens og Portens, I, 153.
Proselytmageri, II, 299.
Proseminar, III, 47.
Protest, Dr. Schmidts, mod Missourisynodens Naadevalgslære, IV, 69.
Protestanterne, IV, 371.
Pryd, Guds, V, 273.
Prædestination, I, 225. II, 277.
Prædiken paa anden Paaskedag, 1870, VI, 315—323.
Prædiken paa Pinsedag, 1902, VI, 324—329.
Prædiken — Omvendelsens, I, 87. 251; Jesu, I, 88. VI, 117; Syndsforladelsens, I, 251. 253; den kristelige, 276 flg; Guds Ords, som Grundlag for Menighedsdannelsen, II, 62; Evangeliets, III, 151 flg. VI, 202; rationalistisk, III, 25; Johannes den Døbers, V, 324.
‡Prædikeren, V, 95. 108—111.
Prædikestolbytte, IV, 149.
Prøvesøstre, IV, 22; Tale ved Optagelse af, 33 flg.
Psammetik, V, 186.

Digitized by Google

Pseudo-Isidoriske Dekretaler, de, I, 116*.
Purimsfesten, V, 53.

Racespørgsmaalet og Missionen, II, 369.
Rahab, V, 36. VI, 281.
Rasmussen, Past. P. A., I, 293*. 295. IV, 95 flg. 223. 225. 265. 310 flg; Fredsforslag, 96 flg. 102.
Rationalisme, I, 170. 183. 221. 250. 254. II, 323. IV, 150; dens Nyttighedslære, I, 136.
Reaktion, mod Menighedsfriheden i Norge, I, 210 flg.
Rebekka, I, 15.
Rebmann, Missionær, VI, 235.
Red Lake River, IV, 321 flg.
Redning, Jerusalems, V, 136.
Redskaber, Herrens, VI, 33 flg; Bøn om, 266.
Red Wing, Minn., III, 9*. IV, 86; Seminarium, III, 9*.
Reformarbeidet, Hovedpunktet i, II, 231 flg.
Reformation — Israels, ved Samuel, I, 17 flg; i Juda Rige ved Josias, 41. V, 7; Den norske Synodes, IV, 86.
Reformationen, I, 108. 115. 118 flg. 128. 130 flg. 234. 240 flg. II, 30. 358. III, 136. 148; Sekterne og, I, 117—130; Forløbere, 124 flg; historiske Ret, 125; Kirken som Modstander af, 128; en aandelig Frigjørelse, 131; Følger, 135. 139; Grundtvigs Begeistring for, 171 flg; Begyndelse, 234. 245; falske Venner, 248; Kamp, 260. III, 160; Grundtanker, I, 279. II, 90. IV, 106; Fornyelse af Kirken, I, 235; Syn paa Folkelivet, 369; Bethydning for Nutiden, III, 148 flg; Fortsættelse, 161 flg.
‡Reformationen og Søndagen, I, 343—347.
Reformationsfester ved Augsburg Seminarium, III, 90*. 158.
‡Reformationskirkerne, I, 118 flg. 130—146.
Reformationstiden, I, 107.
Reformator, Luthers Kald til, I, 241.
Reformatorerne, I, 258. II, 46. 50.
Reformbestræbelser, Pietismens, II, 340.
Reformbevægelse, den kirkelige, I, 201—211.
Reformer, sociale — Menighedens Forhold til, III, 142 flg; deres Maal, 143 flg.
„Reformsagen," I, 207. II, 39*.
„Reformvennerne," I, 201.
Regimente, Sammenblanding af det geistlige og verdslige, II, 52.
Regjeringsform, den amerikanske, I, 377.
Regler — Begravelsesforeningernes, I, 159; Fritirkens, for Arbeide, III, 259*.—261*.
Rehabeam, I, 245. V, 46. 58. 153. 155.
Reimestad, Prof. Theo. S., III, 41*.
Reiser, Indtryk fra, IV, 332 flg. 347 flg.
Rekabiterne, V, 306.
Religion, den jødiske, I, 152.
Religioner, de hedenske, III, 17. VI, 195.
Religionsfrihed, I, 202. 208. II, 53; Kampen om, i Norge, I,179—183; dens Princip ikke anerkjendt af den norske Prestestand, I, 182.
„Religionsløse Statsskoler," I, 361*.
„Religionsløshed," Commonskolens, I, 360 flg.
Religionsskole, I, 379 flg. II, 103. 106. 108.
Religionsstiftere, VI, 85.
Religionstvang, I, 204.
Religionsundervisning — i Folkeskolen i Norge, I, 360*; Luthers Stilling til, i Skolerne, 375 flg. 379; af døbte Børn, II, 329. 339.
Religionsøvelse, fri, I, 179 flg.
Relikvier, I, 112.
Renhed, Menighedens, II, 62.
Renlæreri, II, 132.
Renselse — af Kirkeageren, II, 201; fra Verdens Besmittelse, V, 377 flg.
Repræsentanter, Kristendommens, I, 200. III, 247 flg.
Repræsentation, Menighedens, I,202. II, 142.
Repræsentative System, det, II, 148 flg.

Digitized by Google

Republik, den amerikanske, II, 103—105. 107. 110.
Ret — det bestaaendes, I, 119; den lokale Menigheds, II, 49. IV, 182; Hedningernes, VI, 280 flg.
Retfærdiggjørelse — af Tro, I, 130. 135. 233*. 238. 242. 249. 252. 269; den augsb. Konf. Apologi om, 240—254; den lutherske Lære om, 242. 274 flg; den katholske Lære om, 247 flg; Striden om, 256. 258. 260. 279; Den norske Synodes Lære om, 262—268. 270. 288; Børnelærdommens Lære om, 268 flg. 272 flg; Konferentsens Lære om, 268—275; Læren om en dobbelt, 279. 289; Læren om den almindelige, 300; „uden Hensyn til Tro," II, 127. IV, 72; Læresatser om, II, 132.
Retfærdiggjørelse af Tro og Verdens retfærdiggjørelse, I, 255—278.
Retfærdighed — borgerlig, I, 246; „den oprindelige," 244 flg; Guds, V, 100 flg; Messias's, 261; Zions, 273; den fuldkomne, 328 flg; Fyldestgjørelse af, 354 flg.
Retning — den grundtvigianske, I, 185; den gamle, se under „Den gamle Retning; den nye, se under „Den nye Retning;" den gamle, i Den norske Synode, IV, 71; en antikristelig, 172.
Retsforfølgelse mod Kvækerne, I,180.
Retsløshed, de kristnes, indenfor Romerriget, I, 154.
Revivals, II, 260.
Rezin, V, 188. 204.
Revolution, den franske, III, 144. IV, 364 flg.
Riddervold, Statsraad, I, 190. 203. 205 flg.
Rige — Guds, I, 62. 88. 100. 103. 105. 109. II, 366 flg. V, 243 flg. 259. 322. 333; det græske, I, 63; Himmeriges, 87. VI, Side XVI; det tusindaarige I, 192; Kristi, II, 43; det sande, 207 flg; se ogsaa under Guds Rige og Himmeriges Rige.
‡Riget, V, 322—333.
‡Rigets Aand, IV, 384—287.
„Rigets Akt," I, 237.
‡Rigets Tid, VI, 256—259.
Rigssalmerne, V, 174 flg; davidiske, 170 flg; Salomos, 172; Korahitiske, 173 flg; efterekfilske, 176 flg.
Ringhed, Menneskets, V, 118.
Rivninger indenfor Konferentsen, III, 197.
Robbinsdale, Minn., III, 9*.
Rock Island, Ill., IV, 305 flg.
Rock Prairie, Wis., I, 261. 266.306.
Rock River, Wis., I, 313*.
Roll, Pastor, IV, 217.
Rom, I, 93. 96. 98. 147; det kristne, 148; Katakomberne i, 149. 161—163; Menigheden i, 149 flg. 151—155. II, 56. IV, 39; Brand, I, 53 flg; Politik overfor de kristne, 154 flg; „det underjordiske," 161. 164; Undergang, V, 309 flg.
Romerbispen, I, 64. 66. 100. 102 flg; anseet som Peters Efterfølger, 67. 69; se ogsaa under Biskop og Bispedømme.
Romerbrevet, I, 150.
Romerkirken, I, 62. 130. III, 249. V, 80; se ogsaa under Kirke, den katholske.
Romerne, I, 334.
Romerriget, III, 95. VI, 11. 285. VI, 310 flg; undergravet ved Kristendommen, I, 18; Traditioner, 63. 67; Selvforgudelse, 99; Organisation, 99; Kirkens Seier over, 104; de kristnes retsløse Stilling i, 154; Korporationer indenfor, 158; Fattigdom i, II, 82.
Romsdalen, I, 217.
Rudelbach, A. G., I, 109*. 186. 242. II, 44.
Rusland, I, 213. 225.
Rut, I, 11. II, 7.
‡Ruts Bog, V, 35—36.
Rydningsarbeide, Nybyggernes, IV, 358.
Røverne paa Korset, VI, 178 flg.

Saba, Dronningen fra, VI, 99.
‡Sabbaten, I, 313—325.
Sabbaten, I, 313 flg. V, 264; Kristus Herre over, I, 332 flg; Forskjellen mellem Søndag og, 340 flg; en Salme for, V, 183; Vanhelligelse af, 292.

Digitized by Google

Sabbatsbrud, Disciplenes, I, 332 flg.
Sabbatsbudet, den jødiske Forvendelse af, I, 324 flg.
Sabbatshvile, Guds Folks, I, 356 flg. V, 352; Sabbaten til Minde om, I, 322.
Sabbatsstrid, I, 324.
Sadducæerne, V, 313. 323. 366. VI, 117 flg; Spørgsmaal om Opstandelsen, I, 314.
Saffira, II, 35. 198 flg. 286 flg.
Sag, den Asperheimske, IV, 229 flg.
Sagatun Folkehøiskole, I, 216. IV, 347.
Sageng — Missionær H. O., III, 333. 335. 337. 345: Fru Marie, 339.
‡Sagens Kjerne, II, 169—172.
‡Sagens Vigtighed, II, 216—219.
St. Ansgar, Ja., I, 295. 301. 304. 309. III, 96.
St. Augustin Missionsstation, I, 226. III, 69*. 312. 325. 336. 338. 340. 345.
St. Hilaire, Minn., 322 flg; Menigheden i, 322.
St. Louis, Mo., I, 223. IV, 103. 118. 212. 225.
St. Lukas Menighed, Minneapolis, Minn. II, 153.
St. Olaf College, III, 54. 57*. 213*. 219*. IV, 155 flg. 162. 272. 274. 277. 279.
St. Paul, Minn., III, 9*.
St. Petri Menighed, Minn., IV, 317. 327.
Sakarias, Profeten, V, 9. 49. 60. 62. 91. 92—93.
Sakarja, Profeten, V, 60. 188.
Sakrament, I, 74. 89. 92. 112. 252 flg. II, 9. 45. 351; den katholske Kirkes Betragtning af, I, 243 flg; udvortes Brug, II, 176.
Sakramental, II, 47.
Sakramentforvaltning, II, 176. III, 42.
Sakrificiel, II, 47.
Salem, Kongen i, V, 355; Salem Missionsstation, se under St. Augustin.
Saliggjørelsens Orden, I, 274.
Saligheden i Guds Samfund, V, 136 flg.
Sallum (Joachas), V, 295.
Salmanassar, V, 186.
‡Salmebogens Inddeling og Ordning, V, 116.
Salmedigtere, Israels, V, 96. flg.
‡Salmedigtningens Historie, V, 96—98. 113—115.
Salmer — Davids, V, 95 flg; de gammeltestamentlige, 112; messianske, 148 flg; ved Hjemkomsten fra Babylon, 163 flg.
‡**Salmernes Bog**, V, 96—99. 112—184.
‡Salmernes Form, V, 116—117.
‡Salmernes Gruppering efter deres Indhold, V, 117—118.
Salome, VI, 185.
Salomo, I, 39. 107. V, 3 flg. 28. 37. 41. 45 flg. 58. 97. 100. 105. 116. 153. 169 flg. VI, 146. Rigssalme, V, 172.
‡Salomos Høisang, V, 105—107.
‡Salomos Ordsprog, V, 103—105.
Salt, Jordens, VI, 35 flg.
Salvelse, Davids, til Konge, V, 144.
Samarbeide, III, 287 flg. 305. IV, 95. 99; mellem Præst og Lægmand, I, 208; mellem Menighed og Embede, II, 2; i Hedningemissionen, 155 flg; Menighedernes, III, 265. 285 flg; frit, 289; Foreningspolitik og, IV, 163 flg; mellem Frikirken og Hauges Synode, 165; for aandeligt Liv. 167.
Samaria, I, 92. II, 356. III, 20. V, 73. 201. 204. 216. VI, 173. 237. 257. 290; Dom over, 234 flg.
Samaritan, den barmhjertige, VI, 69. 269.
Samaritanernes Hindring af Tempelbygningen, V, 49. 91.
Samaritanske Kvinde, den, VI, 229 flg. 232. 236.
Samfund, I, 223; Kirkens Deling i, I, 107; et rent, 120; „de vildfarende," 290; Aandens, 305; de helliges, II, 55. 91. Menighedernes, 79. 84—100. IV, 267; hvem der skal danne, II, 93; Menigheden et frit, 114; Nordmændenes Stilling i det amerikanske, III, 99 flg; Forening mellem, IV, 95; Guds, V, 136 flg. Se ogsaa under Kirkesamfund.

Digitized by Google

Samfundsbeslutninger, II, 142. 144.
Samfundsdannelser, Faren ved nye, IV, 119 flg.
‡Samfundsforskjellen, I, 276—278.
Samfundsherredømme, II, 21.
‡Samfundsherredømme eller frit Samarbeide, III, 287—290.
Samfundsmagt og fri Menighed, II, 39*. 144—156.
Samfundsorganisationen, den frie Menigheds Plads i IV, 255 flg.
„Samfundssager," II, 97. 151.
Samfundsspørgsmaal, et vigtigt, III, 165 flg.
Samfundssplittelser, Aarsagen til, IV, 112. 114 flg.
Samfundsstrid, I, 256. IV, 12; dens Forbandelse, 243 flg.
Samfundsvælde, II, 147.
Sammenblanding af den geistlige og verdslige Magt, II, 52.
Sammenslutning, Kirkesamfundenes, II, 312. III, 174. IV, 154.
Sampson, Senator, IV, 322.
Samson, I, 10. II, 363. IV, 375. V, 31. 33.
Samtalemøder, III, 298. 302.
‡Sammenligning mellem Sønnen og Englene, V, 348—350.
‡Sammenligning mellem Sønnen og Tjenerne, V, 351—352.
Samuel, Profeten, I, 2. 6—35; V, 32. 38 flg. 57 flg. 60. 97. 114. 178; Virksomhed, I, 23 flg; Livstanke, 35; Vækkelsen ved, V, 36 flg.
‡Samuels Bøger, V, 36—40.
‡Samuels Fødsel, I, 10—14.
Samvittighed, I, 253. III, 101.
Sancherib, V, 115. 162. 186. 193.
Sanders, Missionær O. B., III, 312. 320. 327. 336. 340.
Sandhed — den erkjendte, IV, 198; Børnelærdommens, 237.
Sandheden, Jesus som, VI, 310 flg.
‡Sandhedens Aand, IV, 380—381.
Sandhedsvidner i Kirken, I, 241.
Sand Hill Menighed, Minn., IV, 315 flg.
Sandven, Past. J. N., IV, 145.
Sang — Mose, V, 154; de forløstes, 208.
Santalistan, VI, 152. 246.
Santalmissionen, I, 227. III, 287. 306.
Sara, Abrahams Hustru, I, 15. V, 256 flg.
Sardes, **Menigheden i,** II, 10. 27. 198.
Sargon, V, 186.
Saron, I, 150; **Saron Menighed,** Minn., IV, 315 flg.
Satser, I, 257. 260 flg. 276. 294. II, 130. 134. III, 373. IV, 84. 90; om Absolutionen, Lægmandsvirksomheden og Søndagen, I, 285. 312*. 313*; om Retfærdiggjørelsen, 288 flg; Den norske Synodes, 309. IV, 99. 142. 312; Pastor Muus's, I, 309; om Børneskolen, 361*; de missourianske, II, 136. IV, 95. 126. 129; om Gjenløsning og Syndsforladelse, IV, 246*.
Satsekrig, IV, 85 flg.
Satsevæsen, III, 86. IV, 153; Kamp mod, II, 131.
Saugstad, Past. Chr., IV, 320 flg. 325.
Saul, I, 2 flg. II, 372 flg. V, 28 flg. 38 flg. 45. 136. 145. 178 flg; Had mod David, I, 3; Salbelse til Konge, 31; Ulydighed, 33; Forkastelse, 34.
‡Saul og David, I, 30—35.
Saulstiden, **Martyrsalmer fra,** V, 144 flg.
Savonarola, I, 127.
Sartorph, Peder, I, 183 flg.
Scandinavia, Wis., Foreningsmødet i, IV, 266. 269 flg.
Schielderup, Georg, II, 320*.
Schiørn, Provst F. S., I, 199.
Schiøtz, Fogd S. G., I, 212. 213.
Schleiermacher, F. E. D., I, 185.
Schmalkaldiske Artikler, de, II, 116.
Schmidt, Prof. Dr. F. A., I, 266. 361*. II, 169—171. 175. III, 9. IV, 63 flg. 85. 229*; Lærestandpunkt, IV, 65; Protest mod Missourisynodens Naadevalgslære, 69; F. A. S., I, 175. 182—185. 292. 296. 298.
Schreuder, Biskop Hans, I, 177 flg. II, 325; Forhold til Det norske Missionsselskab, I, 178 flg.
Schreudermissionen, I, 178*. 227*.

Digitized by Google

Schwaben, II, 48.
Scudder, Dr. John og Hustru, VI, 83 flg.
Sebra, V, 211. 224.
Segl, Augsburg Seminariums, III, 18.
‡Se, her er jeg, send mig! VI, 75—78.
‡Seier, III, 22—23.
Seier — Guds Folks, V, 159 flg; død Tro paa Evangeliets, VI, 111.
Seierherre, Edoms, V, 274 flg.
Seiersgang — Missionens, VI, 21 flg; Guds Riges, 150 flg; Evangeliets, 155 flg.
Seiersfange, de kristnes, I, 165.
Sekter, I, 119; Eksistensret, 118; Forfølgelse mod, 128 flg.
‡Sekterne og Reformationen, I, 117—130.
Sektfanatisme, I, 120 flg.
Selvforgudelse, Romerrigets, I, 99.
Selvhengivelse, III, 125 flg.
Selvrenselse, Menighedens Kald til, III, 276 flg.
Selvstyre, Menighedens, I, 207. III, 280 flg. IV, 233.
Selvstændighed, Menighedens, I, 94. III, 281.
Sem, V, 15.
Semaja — Profeten, V, 58; den falske Profet, 301.
‡Seminariet og Fondsindsamlingen, III, 177—181.
Seminarium, „det nationale," III, 10. 31. IV, 92.
Sendebud (Apostel), I, 89.
Sendelse, den Helligaands, IV, 378 flg.
Senepskorn, Tro som et, VI, 126 flg.
Septuaginta, V, 84. 340.
Serah, V, 59.
Serubabel, V, 9. 44.
Sesak (Babel), V, 297.
Settlementer, et Besøg i de gamle, IV, 305 flg.
Sevilla, I, 116*.
Shear-Jaschub, V, 350.
Sidon, V, 300.
Sierra Leone, VI, 235.
Sikar, VI, 232. 236.
Sikveland, Lægprædikant, I, 191. 193.
Silo, I, 11. V, 30.
Siloa, I, 42. 98.
Simeon, VI, 205. 208 flg.
Sinai, I, 347; Lovgivningen ved, I, 316 flg. V, 14; Israels Børns Opbrud fra, 19.
Sindelag — Læren om „Guds dobbelte," I, 266 flg. 272 flg; Jesu, VI, 65 flg.
Sisak, Konge, V, 58.
Sisyfusarbeide, III, 151.
Sjælelivet, Forkvakling af, III, 24. 219 flg.
Sjælesorgen og Diakonissegjerningen, IV, 45 flg.
Sjælethranni, den katholske Kirkes, III, 159.
Skabelsen, I, 313 flg.
Skaberverk, Guds, V, 120 flg.
Skabning, en ny, V, 257.
Skadefryd, Hedningernes over Israel, V, 157 flg.
‡Skal Menigheden være ren eller ei? II, 200—203.
‡Skal Menighedslemmer „pratisere?" III, 264—267.
Skal vi have flere Kirkesamfund, eller skal vi arbeide for én norsk Frikirke i Amerika? IV, 111—124.
„Skandinaven," II, 3*. 143. IV, 169*. 253.
Skatte i Himlen, VI, 40 flg.
Skattefrihed, Kirkens, I, 114.
‡Skattesamlere, VI, 38—41.
Skauger ved Drammen, I, 217.
Skien, I, 186 flg. 189. 193.
Skillevæggens Nedbrydelse, V, 269 flg.
Skilsmisse, Tilladeligheden af, V, 314.
Skjærsilden, I, 112. 244.
Skjønhed, det norske Folkelivs, IV, 249.
Skolastik I, 122. 141; Skolastikerne, 246.
Skole (Skoler) — Oprettelsen af kristelige, I, 376; borgerlige ikke hedenske, 378; „religionsløse," II, 324; den lærde, III, 221; forskjellige Slags, 112; Skolen og Samfundet, 33. 35—37.
Skolearbeide, „Frikirkens," I, 230 flg.
Skolefond, II, 119*. 137. III, 37.

Digitized by Google

63*. 163*. 167 flg. 198. Se ogsaa under Fondsindsamling.
‡Skolefondet, III, 172—175.
Skolelov, den nye norske, I, 360*.
Skolesagen, II, 102. III, 44; Menighedernes Stemmegivning i, IV, 158.
Skolevæsen, de Forenede Staters, I, 360.
Skotland, I, 140. IV, 337 flg. VI, 233; dets Minder, IV, 340.
Skrefsrud, Missionær L. O., I, 227 flg. III, 287. VI, 87.
Skrift, den hellige, I, 280 flg. 286; om Menigheden, II, 56.
‡Skriftens Vei, II, 247—250.
Skriftefader, I, 244.
Skriftemaal, I, 205. 293. 302.
Skriftestol, I, 112. 244.
Skriftfortolkningen, Læren om, I, 302.
Skuebrødene, I, 323.
Skuedalen (Jerusalem), V, 223 flg.
Skuespil, I, 188.
Skuld, Israels, V, 252 flg.
Skuldbevidsthed, Menneskets, III, 16 flg.
Slaveri, III, 145; Læren om, I, 302. II, 125. 132. IV, 90. 172*.
Slot, Edinburgs, IV, 340.
Smerdes, V, 49.
Smitt, Biskop J. S., I, 199.
Snestorm, den store, (9. Jan. 1872), IV, 315 flg.
Sodoma, I, 11. 123. III, 278. V, 310.
Sogn (Norge), I, 199.
Sogndal i Sogn, I, 178. 199. 217.
Sognebaand, III, 290 flg.
Sokrates, I, Side XIII.
‡Som en Dugg fra Herren, VI. 22—25.
Som Faar, der ikke har Hyrde, IV, 243—248.
Sommerskole, fælles, for Præster, IV, 165.
Spaadom (Spaadomme) — Anordningen af Esaias's, V, 211 flg; Profeternes, om Messias, 334 flg; Simeons, VI, 208 flg.
Spaadomsepoker, Esaias's, V, 192 flg.
Spaeth, Dr. A., IV, 1.
Spanien, V, 225.
Speier, Rigsdagen i, I, 236 flg.
Spener, Filip Jakob, II, 242.
Spire, den retfærdige, V, 295.
Splittelse, I, 78. II, 13; som Straf over Kirken, I, 132. IV, 93; i den katholske Kirke, I, 236. 238; Den norske Synodes, I, 310. III, 196. IV, 63*. 88. 117; af Menigheder, III, 308; vor Kirkes, IV, 112; Udsigter til nye, 115 flg. 118 flg; Vanskelighederne ved, 145.
Splittelsen i Den norske Synode, IV, 84—86.
Sponland, Diakonisse Ingeborg, IV, 4.
‡Spredte Formaninger (Hebr.), V, 363—364.
Sprogforvirringen ved Taarnbygningen, I, 131.
Sprogstudium, Betydningen af, III, 112 flg.
Stad, Frelsens evige, V, 230 flg.
Stadium, det missionerende, i Menighedsarbeidet, II, 221. 237.
Stalheimskleven, IV, 349.
Stamme, Davids afhugne, V, 208.
Stand, den dobbelte, Luthers Forkastelse af Læren om, I, 369 flg.
Standpunkt, det frikirkelige, III, 370 flg.
Standsstorhed, I, 215.
Stat og Kirke, Adskillelsen imellem, i Frankrige, III, 343.
State of Indiana, IV, 332.
Stater, de Forenede, I, 219 flg. 223.
Statholder, Kristi, I, 73. 110. II, 44.
Station, Diakonissehjemmets første, IV, 3.
Statistik — over de norsk lutherske Kirkesamfund i Amerika, I, 219 flg; over „Frikirkens" Hedningemission, III, 335. 337. 341. 345; Diakonissehjemmets, IV, 5.
Statskirke, I, 189. 221. II, 29. 65 flg. 91. 112. 123. 125. 172. 237. 284. III, 17. 67. 237. 248 flg. IV, 101; Frikirken omdannet til, under Konstantin, I, 63; den norske, 144. 192. 218. II, 3. 22. 60. 102 flg. 112. 127. 162. III, 3. 10. IV, 90 flg. 112. 141. 202; Udtrædelse af den norske, I, 190; Organisation, 198; i Europa, 229; Tvang, II, 19; Opfatning af det

Digitized by Google

kirkelige Embede, 65; Menigheden i, 168; Overgangen til Frikirke, III, 15; Missionen og, IV, 205.
‡Statskirke og Frikirke, IV, 111—115.
„Statskirkekristendom," I, 187.
„Statspresterne," I, 177. II, 66. 102. III, 4. IV, 91.
Statsreligion, I, 120; Konstantins, 63; den romerske, 153; Kristendommen som, i Romerriget, I, 341.
Statuter for „Frikirkens" Hedningemission, III, 318. 328.
Stavanger, I, 177. 202 flg. 212. 220. 222; Missionsforening i, I, 178; Missionsskolen i, II, 137. IV, 217; Generalforsamling i, 215.
‡Stedsmenigheden, II, 59—64. 79.
Steen, Statsminister Johannes, IV, 342.
Steensland, Konsul Halle, IV, 156.
Stefanus, VI, 276.
Stemmegivning i „Skolesagen," IV, 158.
Stenersen, Prof. S. J., I, 171—177. 185.
Stiftelse, Det norske Missionsselskabs, I, 177 flg. IV, 151.
Stiftsmøder, I, 207.
Stilling — den kirkelige, III, 294; Profeternes i deres Samtid, V, 191 flg; den palæstinensiske Menigheds, 343.
Stipendium, III, 80. 84.
Stokke i Jarlsberg, I, 199.
Stony Point, N. Dak., IV, 330.
Stony Run Menighed, Minn., IV, 317.
Storhed, Guds, V, 118, 120 flg.
Storhedsplaner, jødiske, VI, 175.
Storjohan, Past. J. C. H., I, 199. III, 47. 96*.
Storthing, Norges, I, 181. 202. 204 flg. II, 39. 52; dets Kirkekomite, I, 180.
Straf — borgerlig, betinget af Konfirmationen, II, 333 flg; Juda Riges, V, 287 flg; Hykleriets, 377.
Straffedom, Herrens, over Israel, V, 251 flg; Straffedommens Bog (Jer.), 282—301.
Strasburg, I, 126.
Strid, alvorlig, IV, 169 flg.
Stridigheder, theologiske, I, 112.
Strofedannelse, Salmernes, V, 117.
Strømme, Past. P. O., IV, 320.
Stub, Prof. H. G., I, 295. 301.
Studenterhjemmet i Kristiania, I, 213 flg. 218.
Studenterliv — i Norge, I, 174; Farer, 214.
Studentermøde i Nashville, Tenn., III, 345.
Studenterne og Missionen, III, 139—141.
Students' Volunteer Movement, III, 345.
Studium, det theologiske, III, 31. 228 flg.
Styrke, Ungdommens, III, 124.
Sulamit, V, 106.
Summepiskopatet, II, 49. 51.
Sunde, Bantør R., IV, 2 flg.
Surdeig, Farisæernes, V, 313.
‡Surdeigen, VI, 100—103.
„Surpriser," IV, 282 flg. 289.
Svanø, Gaardbruger C., I, 205.
„Svar paa de tredives Erklæring," II, 38*. 120 flg.
Sveits, I, 140.
Sverd, de to, I, 109 flg.
Sverdrup, Prof. Georg, I, Side XI—XVI. 60*. 105*. 233*. II, 1*. 37*. 38*. III, 13*. 29*. 39*. 43*. 75*. 90*. 142*. 164*. 189*. 212*. 213*. 259*. 260*. 294*. 295*. IV, 3 flg. 51*. 63*. 110*. 159. 180*. 193. 293*. 297*. 355*. VI, 1*. 287*.
Sverdrup, Sognepræst H. U., I, 199. 203. 206. 216. 261. 293*.
Sverdrup, Statsraad (Biskop) Jakob, I, 201. 207. 209 flg. 217. II, 320*. IV, 342.
Sverdrup, Statsminister Johan, I, 206. IV, 342. 346.
Sverige, I, 212. II, 102; Muligheden af Krig mellem Norge og, IV, 369.
Sverre Sigurdssøn, IV, 340.
Svetonius, I, 152.
Sværmeri, I, 192; den katholske Kirkes Udryddelse af, 128; Anklage mod Hauges Venner for, 170.
Swenson, Lars, IV, 2 flg.
Sydafrika, I, 222, 227 flg.
Sydhavsøerne, VI, 87. 285.

Digitized by Google

Sydmadagaskar, III, 327. 340 flg. 343 VI, 22.
Sydstater, de amerikanske, I, 359.
Sydtyskland, I, 125*.
Sygepleie — Menighedens, I, 158; kristelig, V, 27.
Symboler, de kristne, I, 165. VI, Side XV.
Symbolske Bøger, de, I, 293*.
Synagoge, I, 325. 330. 334. 352. V, 13. 264.
Synd — indenfor Kirken, I, 86; Fordærvelse, IV, 355 flg; Israels, V, 195. 198; Babels, 250 flg; Juda Riges, 287 flg; Tungens, 376.
Syndelivets Tomhed, IV, 352.
Syndfloden, V, 188 flg.
Syndsbetjendelse, IV, 82; Vei til Fred med Gud, V, 128 flg.
Syndsbevidsthed, V, 118.
Syndserkjendelse, II, 79. V, 143.
Syndsforladelse, I, 258. 260; Prædiken, 251; hvem der faar, 270; Satser om, IV, 246*.
‡Synlig — Usynlig, II, 234—236.
Synodalbeslutninger, I, 286.
Synodalkonferensen, I, 261. 299*. IV, 85. 230*; Møde i Chicago, 312.
Synode (Kirkemøde), II, 43. 49. 51; Hauges, se under Hauges Synode; Den norske, se under Den norske Synode.
‡Synodens Lære om Retfærdiggjørelsen, I, 262—268.
Syrerne, V, 5. 73. 187.
Syrien, V, 42. 46. 60. 68. 199. 201. 210. 216 flg.
System, det katholske, I, 103. III, 155.
Sæd, Abrahams, VI, 275.
‡Sæd med Graad, VI, 7—12.
‡Sæt dig ved min høire Haand! VI, 147—151.
Søgen — Menneskets, efter Gud, IV, 79 flg; Guds, efter Syndere, VI, 22 flg.
Sømandsmissionen, I, 218.
Søndagen, I, 311 flg. 336 flg; Læresatser om, I, 285. 302. II, 132; IV, 90; den kristne, I, 311 flg; Forholdet mellem Sabbat og, 312; i den gamle Kirke, 338—342; udvortes Jagttagelse af, 342 flg; den katholske Kirkes Syn paa, 343; Luthers Udtalelser om, 344 flg; Helligholdelse, 349 flg.
‡Søndagens Helligholdelse, I, 352—357.
Søndagen og dens Helligholdelse, I, 311—357.
‡Søndagen og det tredie Bud, I, 347—352.
Søndagsskole, II, 103. 328.
Søndagsstrid, I, 346 flg.
Sønderknuselse, Israels, V, 243 flg.
Sønderrivelse, Kirkens, I, 139. II, 134. III, 292.
Søndfjord, I, 169.
Sønnen, Sammenligning mellem Englene og, V, 348 flg; Tjenerne og, 351 flg.
Sørensen — Biskop, I, 180; Statsraad, 181.
Søvn, den aandelige, I, 75.
Taalsomhed, kristelig, IV, 317.
Taarnbygningen i Babel, I, 97. V, 189. 211.
Tabera, V, 20.
Tabernaklet, I, 323; i Silo, 11 flg; paa Zion, 26. V, 114. 176.
Tabor, VI, 289.
Tak for Frelse, V, 138 flg.
Takkesalmer, davidiske, V, 166 flg.
Tale ved Augsburg Seminariums Indvielse den 14de Juni 1875, III, 93—97.
Tale ved Diakonissehjemmets Aabning den 1ste September 1891, IV, 30—32.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1880, III, 98—102.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, III, 103—106.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1883, III, 107—109.
Tale ved Skoleaarets Afslutning 1884, III, 110—114.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1888, III, 115—117.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1894, III, 122—124.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1898, III, 125—128.
Tale ved Skolens Aabning, 1891, III, 118—121.
Tale ved ti Prøvesøstres Optagelse i

Digitized by Google

Diakonissehjemmet, 8de Mars 1896, IV, 33—36.
Tale ved Velkomstfesten den 25de August 1874, III, 91—92.
Talenter, de betroede, IV, 160 flg.
Taler, Professor Sverdrups, III, 90*.
Talmud, V, 32. 37. 52.
Talsmænd, Kristendommens, II, 88.
Tamar, V, 36.
Tandberg, Biskop J. J., I, 205. 217.
Tanosierne, I, 227. III, 315.
Tarak, V, 15.
Tarsis, V, 225.
Tauler, Johan, I, 125*. 126. II, 44.
Taylor, Hudson, VI, 130.
Tegn — Jonas's, VI, 98 flg; Tidernes, 116.
Tekoa, V, 68.
Tel-Ahib, V, 85.
Temoignage, Le, I, 59*.
Tempel, V, 47; den Helligaands, I, 93; Herrens, 334. Salomos, V, 41; Gjenopbyggelse, 48 flg. 115; det efterekisiske, 146 flg; Juda Riges falske Tillid til, 286 flg; Fald, 299.
Tempelbygningen, V, 58. 97; Samaritanernes Hindring af, 49.91.
Tempelrenselse, Jesu, V, 314.
Tempelskatten, Jesu Forhold til, V, 313.
Tempeltalen (Jer.), V, 286 flg.
Tempeltjeneste, I, 43; Israels, V, 149; de kristnes Forhold til den jødiske, 343.
Territorial-Theorien, II, 51.
Tertullian, I, 151. 159. 341.
Testamente — det gamle, I, 340. VI, 29; det nye, I, 95. 122. 337. 340.
Testamente, Professor Sverdrups, I, 60*.
Testamenter til Menigheden, I, 114. 159.
Thams, Dr., I, 338.
Tharaldsen, Past. J., IV, 249.
Theater, i Rom, I, 165.
Theben, V, 77.
Theologer—de jødiske, I, 324; Farerne for de uomvendte, III, 120.
Theologi — den lutherske, I, 107; den katholske, 112; „den tyske," 126; Humanisme og, III, 222.
Theori, „Frikirkens," III, 267 flg.
Theser, de 95. I, 234.
Thomas a Kempis, I, 126.
Thomassen, Assistent, I, 179.
Thomesen, Redaktør, IV, 343.
Thoresen, Ole, IV, 324.
Tid — Hedningernes, VI, 152; Rigets, 256 flg.
‡Tidernes Tegn, VI, 116—119.
Tiggermunk, en indisk, VI, 231.
Tiglath Pilesar, V, 186 flg.
Tilbagekaldelse af „Aaben Erklæring," IV, 175.
Tilblivelseshistorie, det gamle Testamentes, V, 2 flg. 10.
Tilflugt — til Guds Naade, V, 134; Herren som vor, 141 flg. 143 flg.
Tilkommelse, Kristi, VI, 257.
Timotheus, I, 92. III, 60. 74. V, 340.
Tistammeriget (se ogsaa under Israels Rige), V, 7. 41 flg. 46 flg. 60. 69. 73 flg. 156. 187. 204.
Titus, I, 94. 150.
Tjener — Evangeliets, I, 93; Sammenligning mellem Sønnen og, V, 351 flg; Guds, VI, 145 flg. 160 flg; Herrens, se under „Herrens Tjener."
Tjeneste — Menighedens, III, 230; Kjærlighedens, IV, 42; Herrens, VI, 92 flg.
Tofet, V, 293.
Tollefsen, Past. S. R., IV, 5.
Tomas, Apostelen, VI, 190. 292.306.
Tomhed, Syndelivets, IV, 352.
Tonning, K. Krogh, VI, Side XIII.
Topeka, Kans., „Aandsudgydelsen" i, IV, 300.
Tordenen, Guds Herlighed i, V, 121 flg.
Tornebusk, den brændende, V, 17.
Tornøeske Sag, den, IV, 186.
Tostammeriget (se ogsaa under Juda Rige), V, 41 flg. 45. 60. 69. 73 flg. 79. 81 flg. 156. 186 flg.
Tou — Missionær E. H., I, 226 flg. III, 313 flg. 319 flg. 322. 325 flg. 334. 342. IV, 61; Fru Elisabeth, III, 324 flg.
Traditionen, I, 66. II, 145.
Trajan, I, 101*. 338.

Digitized by Google

„Traktat No. 4," I, 201 flg. 261. 299 flg. 306.
Trandberg, Pastor, II, 7.
Trang — Tilfredsstillelse af Ungdommens, IV, 359 flg; Menneskehjertets, til at elske, 351 flg.
Trefoldigheds Menighed, Minneapolis, Minn., II, 153. VI, 324*.
Tridentinerconcilet, I, 113. V, 340.
Triumfsang, en davidisk, V, 159.
Tro, I, 250. 269; Enhed i 77; Den norske Synodes Lære om, 305 flg; den historiske, 295; Lydighed, IV, 77 flg; som Israels Frelse, V, 262 flg; Nødvendighed, 360 flg; Formaning til levende, 360 flg; dens rette Art, 361 flg; død, 374; Retfærdiggjørende, 375; seirende, VI, 110 flg; Betydningen af, for Hedningemissionen, 212 flg. barnlig, 291 flg.
‡Tro som et Senepskorn, VI, 126—128.
Troas, I, 337.
Troesartikel, den anden og tredie, I, 260.
Troesbekjendelsens Form, Lov om, I, 205.
Trofasthed, Herrens, V, 283 flg. 321 flg.
Troløshed, Israels, V, 283 flg.
Tromsø, I, 182. 191; Generalforsamlingen i, IV, 216.
Trondhjem, I, 187. 190. 199. 203.
Troskab — i Kaldet, IV, 40; mod Gud, VI, 161 flg.
Trældom — under Egypten, I, 131. V, 3; under Kirken, I, 243; under Babel, V, 296 flg. 299 flg.
Trængsel, Jerusalems, V, 236 flg.
‡Trængsels- og Lidelsessalmer, V, 118. 142—151.
Trøst — falsk, II, 198 flg; Israels, V, 242—280.
Tsivory Missionsstation, III, 327. 340.
Tufte, Søren, I, 191 flg.
Tuléar, III, 325.
Tvang, Statskirkens, II, 107. 359.
Tyatira, Menigheden i, II, 10.
Tyranni, Kirkens, I, 129.
Tyrkerne, I, 236. VI, 85.
Tyrus, V, 68. 211 flg. 224—226. 300; Kolonier, 224 flg.
„Tyskernes Synder," I, 115.
Tyskland, I, 124. 236. II, 102. VI, 235; Vækkelsen i, IV, 25; Missourianismen i, 84.
Tænkning, den naturlige, I, 287.
Tønsberg, I, 214.
Tørken, Herrens Ord i Anledning af (Jer.), V, 290 flg.

Uafhængighed, Enkeltmenighedens, I, 231.
Udbredelse — Sabbatens Betydning for Kristendommens, I, 333 flg; Konferentsens, IV, 239 flg.
Uddannelse — Diakonissernes, IV, 20 flg; Naadegavernes, 43.
Uddrag af Indberetningerne om Augsburg Seminariums Virksomhed i Aarene 1876—1906, III, 30—89.
Uddrag af Formandens Indberetninger til Augsburgs Venners og Den lutherske Frikirkes Møder, 1895—1897, III, 294—310.
Uddrag af Indberetningerne om Den lutherske Frikirkes Hedningemission i Aarene 1898—1906, III, 311—346.
Udduki (Indien), VI, 231.
Udgang, Verdenshistoriens, V, 278 flg.
Udgangspunkt — det bibelske, for Læren om Menigheden, II, 11 flg; det rette, for kristeligt Arbeide, IV, 166.
Udgydelse, Aandens, II, 208. 344. V, 267 flg. VI, Side XIII flg. 288 flg. 324 flg.
Udholdenhed, Kjærlighedens, IV, 35.
Udkaarelse, den sønlige, I, 329.
Udrustning, Kristi Vidners, VI, 258.
Udryddelseskrig — mellem Kirkesamfundene, I, 85 flg; mod Konferentsen, IV, 177.
Udsendelse — Jesu, af de tolv, V, 332; af de første Hedningemissionærer, VI, 263 flg.
Udsending, — pavelig, I, 117; den første, i Missionens Tjeneste, IV, 259 flg.
‡Udsigt over det gamle Testamentes Tilblivelseshistorie, V, 2—10.
‡Udsigt til nye Splittelser, IV, 115—118.

Digitized by Google

Udskeielser, Lægprædikanters, II, 78.
Udstødelse af Menigheder, II, 154.
Udtalelse, en amerikansk Lutheraners, om Foreningssagen, IV, 144.
„Udtog," H. U. Sverdrups, I, 293*.
Udtrædelse — af den katholske Kirke, I, 120; af Statskirken, 190; af Menigheden, II, 253 flg. III, 256; af Den norske Synode, IV, 84 flg.
Udvalgt til Tjeneste, VI, 92—94.
Udvandrerfolkets Kjærlighed til Norge, IV, 368.
Udvandring fra Norge til Amerika, I, 220.
Udvidelse — Augsburg Seminariums, III, 5; Missionsarbeidets, 315.
Udvikling — Bispedømmets, I, 104; den amerikanske Kirkes, 279 flg; personlig, 111 flg; Samfundets, 209.
Udvælgelsen, I, 133. 225. V, 92 flg; Israels, I, 6 flg. III, 269. V, 22 flg. 54; Den norske Synodes Lære om, I, 297 flg. II, 277 IV, 65; Menighedens, II, 277 flg; Princip, 378; Forhold til Menneskets Frelse, IV, 80; „uden Hensyn til Tro," 72; falsk Tillid til, V, 223.
Udøvelse — Menighedsfrihedens, II, 141 flg; Diakonissekaldets, IV, 34 flg.
Ueland, Ole Gabriel, I, 181 flg. 216.
Ufeilbarhed — Pavens, I, 73. 117; i Udlæggelsen af Guds Ord, 263.
Ufolkelighed, Humanismens, III, 222 flg.
Ufred, Humanisternes, III, 214 flg.
Uganda, VI, 152.
„Ugeblad for Kirken," IV, 329.
Ugeskrift, Lutherskt, I, 59*. 209 flg.
Ugudelighed — falsk Trøst for, II, 198 flg; Israels Kongers, V, 43.
Ullmann, Viggo, IV, 343. 348.
Ulvik, I, 199.
Ulydighed, Vantroens, IV, 78.
Ulykker — Israels, V, 283 flg; Hedningernes, VI, 196.
Umyndiggjørelse, Menighedens, I, 291. II, 18.
Umyndighed, statskirkelig, IV, 95.
Underet, Virkningerne af, VI, 193 flg.
Undergang — Juda Riges, V, 8. 284 flg; Ninives, 78; Bøn om Fiendernes, 147; Israels Riges, 156 flg; Babels, 211 flg. 247 flg. 249 flg. 309 flg; Assyriens, 238; Verdens, 309 flg.
Undergjerninger, Jesu, VI, 117.
Underhaugsveien, I, 213.
Underkastelse, Læren om Hustruens, I, 302.
Understøttelse, Presteskolens, III, 173 flg.
Undertrykkelse — Menighedens, I, 108; Folkets, III, 127 flg.
Undervisning — Apostlernes, I, 89. II, 8 flg; Børnenes, I, 362; Ungdommens, II, 262.
Undervisningsfag i Skolerne, Luther om, I, 376 flg.
Ungdommen — „den gamle Kirkeorden" og, II, 169; i Menigheden, III, 122; Vanskelighederne for, IV, 358 flg; Arbeidets Betydning for, 360 flg.
Ungdomstiden, III, 129—130.
Unhjem, Diakonisse Caroline, III, 335. 337. 340. 345.
Unionisme, I, 290 flg. IV, 211. 213. 221. 251.
Universalisme, I, 254. 272. V, 190 flg; den sande, 244 flg.
Universalitet — Frelsens, VI, 267 flg. 275 flg; Syndens, 275 flg.
Universitet — Kjøbenhavns, I, 171; Norges, 172 flg. 182. 185 flg. 193. II, 37*. 137. 163. III, 219.
Universitetsdannelse, III, 126. IV, 152.
Uretfærdighed — i Kirke og Stat, I, 1; de hvides, mod Hedningerne, VI, 85 flg.
Urseth — Prof. H. A., III, 70 flg; Chr. IV, 322.
Ustyldighedsstanden, I, 314 flg.
Ussias, Konge, I, 40. V, 46. 60. 68. 72 flg. 186 flg. 192.
Ut prosim, III, 127.
Uvenner, Konferentsens, III, 180.
Uvidenhed om amerikanske Kirkeforholde, IV, 170.

Valdenserne, I, 122*. 123—125.

Digitized by Google

Valdus, Petrus, I, 122.
Valerian, Keiser, I, 103*.
Valfarter, I, 249.
Valg af Diakoner, I, 83.
Valgets Nødvendighed, IV, 78; "Valgets Standpunkt," 79 flg.
Valgfrihed, Menneskets, IV, 78.
Valgret, Menighedens, I, 115.
Vanekristendom, I, 200. 204. II, 168.
Vanhelligelse af Sabbaten, V, 292.
Vankundighed, Folkets, i den katholske Kirke, I, 112. 123.
Vanskeligheder — ved Diakonissearbeidet, IV, 2; for Ungdommen, 358 flg; ved Missionsarbeidet, VI, 127. 129 flg 226 flg.
Vantro — „er den eneste Synd, som fordømmer," I, 246 flg; Kamp mod Kristendommen, III, 94 flg. 247 flg; Ulydighed, IV, 78; Israels, V, 19; Forhold til Hedningemissionen, VI, 105 flg.
Varetægt, Herrens, V, 165 flg.
Varsomhed i Forening af Menigheder, IV, 147 flg.
‡Ved Bøn og Faste, VI, 128—132.
Vei, Herrens, VI, 20 flg.
Veien til Faderen, Jesus som, VI, 307 flg.
Veiledere, aandelige, V, 363 flg.
Vekst — Menighedens, II, 352. IV, 223 flg; Missionens, VI, 12 flg.
‡Vel, du gode og tro Tjener! VI, 160—163.
Velsignelser — Guds, over Skabningen, I, 314 flg; nationale, V, 166 flg; Paktens, 289; de troende skal bringe, VI, 1—5.
Vendepunkterne i Menneskeslegtens Historie, III, 154.
Venedig, II, 234.
Venner — Hauges, II, 317. IV, 74. 151; Augsburgs, I, 230; Jobs, V, 101 flg.
Venstrepartiet, IV, 341 flg.
‡Veraab over det falske Forhold mellem Israel og Hedningerne, V, 232—242.
Verden — Frelse, V, 226—229; Dom, 226—229; Undergang, 309 flg.
‡Verdens Besmitelse og Renselsen derfra, V, 377—378.
„Verdens Børnelærdom," I, 335.
‡Verdensdommen, VI, 164—167.
Verdensforholdene paa Esaias's Tid, V, 186 flg.
„Verdens Gang," IV, 343.
Verdensherredømme, Herrens, V, 245.
Verdenshistorien — delt i to ved Kristi Opstandelse, I, 335; den dobbelte Udgang paa, V, 278 flg.
Verdenshistoriske Moment, det, V, 188 flg.
Verdenshjørner, de fire, VI, 157 flg.
Verdenskjærlighed, Dommen over, V, 378.
Verdenskultur, den antike, I, 111.
Verdenslivets Farer, III, 108.
‡Verdens Lys, VI, 239—244.
Verdensopgave, Guds Folks, III, 20.
Verdenspolitiken, V, 61.
Verdensretfærdiggjørelsen, I, 255—278. 289. 296. 303. 305. II, 3. 63. 176. IV, 67. 90. 171*.
Verdensrige, det romerske, I, 97 flg. 101. 103 flg. 147 flg.
Verdensrigerne, II, 100. V, 61. 189 flg; Tid, 5 flg. 190 flg; Profeterne før deres Tid, 57—60; Israel og, 192; Mission, 246; Guds Rige og, 327 flg.
Verdensstilling, den nuværende, III, 94 flg.
Verdensstyrelse, Guds, II, 346 flg. VI, 118 flg.
Verdenstiderne før Kristus, V, 188 flg.
Verdenstrældommen, Frelse fra, V, 229 flg.
Verdensudviklingen og Reformerne, III, 144.
Verdsliggjørelse — Kirkens, II, 147. 164; Menighedens, IV, 373. 375; Forkyndelsens, 375 flg.
Verdslighed, V, 370; i Menigheden, II, 180. 201.
Vespasian, Keiser, I, 150.
„Vestlandsposten," I, 59*.
Vetlesen, Pastor, I, 293*.
Veto, I, 181. 204; det absolute, 213.
Vidner, Kristi — Udrustning, VI, 258.
Vidnesbyrd — det apostoliske, I, 234; de troendes, II, 76 flg. 191. 260

Digitized by Google

flg. 304 flg. 315; Jesu, for det høie Raad, VI, 170 flg.
„Vidnesbyrd af Fædrene," IV, 64.
„Vidnesbyrdet," I, 188.
Vigenstad, Paul, IV, 219.
„Vildfarelse," Pastor Muus's, I,286.
„Vil I ha' Menighed?" II, 19. 179. 182—192. III, 375.
Vilje, Jesu, VI, 45 flg.
‡Vil nye Splittelser gjøre godt? IV, 118—121.
Vinding, Begjærlighed efter, V, 378 flg.
Vingaard, Herrens, V, 197 flg. 231 flg; Arbeide i, VI, 138 flg.
Vingaardsmænd, de onde, VI, 142 flg.
Virginia, I, 359.
Virke, „Frikirkens," III, 361.
Virksomhed—Hauges I, 168 flg; den Helligaands, 260. 273 flg. VI, Side XIII flg. 292 flg; for Hedningemissionen, IV, 205 flg; Samuels, V, 3 flg; den profetiske, 54.
Visdom — den sande, III, 109; Herrens Tjeners, V, 360; sagtmodig, 375 flg.
Vohimary Missionsstation, III, 312. 321.
Voldsmagt, Hedningernes, V, 158.
Vollan, Klokker Ole, I, 207.
‡Vore Børn i Barnehjemmene, IV, 49—50.
„Vore Menigheders bibelske Beretti'gelse og Guds Børns Forhold til en kristelig Menighed," II, 193—228.
Vort Land, III, 131—135.
Vor Ungdom, IV, 357—362.
Voskamp, Missionær, VI, 227.
Vranglære, I, 101 flg. 129; Beskyldning for, IV, 192.
Vrede, Guds — over Synden, I, 250. 272; Frelse fra, V, 126 flg. 134 flg.
Vredeskalk, Herrens, V, 297.
Vægmalerier i Katakomberne, I, 165.
Vækkelse, I, 189. II, 14. 19. III, 137. 371. IV, 25. VI, 184 flg; Israels, ved Samuel, I, 10. 18 flg. 27. V, 4; den katholske Kirke en Modstander af, I, 126; ved Hauge, 168—171. 187. 201. IV,111; den Johnsonske, I, 186. 193—197. 209 flg. III, 15. IV, 111. 130. 151; den norske, I, 258. 308. II, 59. 61. IV, 212; Arbeide for, II, 257; af Missionssans, IV, 51 flg.
„Vækkelsen" i Los Angeles, IV, 298 flg. 301. 303.
‡Vækkelsen ved Hauge, I, 168—171.
Vækkelsesarbeide, III, 286.
Vækkelsesmøder, II, 268.
Vækkelsesprædiken, II, 64.
Værd, Prestetjenestens, IV, 288.
‡Værer barmhjertige! IV, 47—50.
‡Vær Velsignelse! VI, 1—5.
Væsen, Guds Riges, V, 328 flg.

Waage, Pastor, IV, 327. 329 flg.
„Waisenhus Tidende," IV, 299.
Walther, Prof. C. F. W., I, 223.
Warneck, Gustav, VI, 264.
Watson, Minn., IV, 323.
Weenaas, Prof. A., I, 309. II, 3*. 124 flg. III, 4. 6. 9*. IV, 169*. 170 flg. 174.
Wefring, Past. M. J., I, 190 flg. 193. 198.
Welhaven, J. S. C., I, 176.
Wergeland — Henrik, I, 168. 172; Nicolai, 172.
Wesley, John, II, 242; Wesleyanerne, II, 374.
West Liberty, Ia., IV, 306.
„Wexelianisme," I, 187.
„Wexellæren," IV, 89.
Wexels, W. A., I, 173. 175 flg. 178. 181. 183—185. IV, 151; „Udtog," II, 129.
Wickliff, John, I, 127.
Wien, Farmermissionær P. E., III, 320. 334.
Wilhelm, Keiser, IV, 186.
Willmar, Minn., III, 1*. 300. 342.
‡Willmarmødet og Lægmandsvirksomheden, II, 292—294.
Winchester, Wis., Prestekonferensen i, IV, 234.
Winther, Past. Paul, II, 297 flg. III, 260.
„Wisconsinerlære," 262.
„Wisconsinisme," II, 108. 113. 137. 271. II, 3. 63. 125 flg. IV, 74. 91. 122. 152. 171. 173. 181. 203. 239.
Wisconsinsynoden, I, 108*.

Digitized by Google

Wittenberg, I, 234. II, 31.
Wong, VI, 227.
Worms, Rigsdagen i, I, 236.
Wright, Past. A., IV, 156.

Xerxes, V, 49. 52 flg.

Ydelser til Hedningemissionen, IV, 58 flg.
Ydmyghed, den rette, VI, 294 flg.
Yngling, den kristne, III, 123 flg.
Ynglingeforeningssagen, I, 213.
Ypperstepræst — hedensk, I, 156; Jesus som vor, V, 349. 352. VI, 182 flg; Kristus, efter Melkisedeks Vis, V, 355 flg.
Ypperstepræstelige Embede, Kristi, V, 352 flg.
Ytrehus, Past. Chr., IV, 327.

Zebedæus's Sønner, VI, 93.
Zedekias, Konge, I, 48. 55. V, 81. 281 flg. 294. 296. 298 flg. 305 flg.
Zefanias, Profeten, V, 8. 62. 80—81. 302.
Zeisberger, Missionær David, VI, 84.
Ziklag, V, 37.
Zion, I, 26. 93. 104. 150. V, 45. 67 flg. 171. 208. 210. 216. 225 flg. 234. 240 flg. 248. 254 flg. 270. 279. 303. 305. 317. 350. VI, 25 flg. 152. 194 flg. 248. 303. 312; Hjørnestenen i, V, 235; Forløsning, 258; Retfærdighed, 273.
„Zionsforeningen for Israel," I,225.
Zululand, I, 178*. 227. VI, 87. 152.
Zwinglianerne, II, 374.

Ægypten, I, 42. 336. 352. V, 3. 5. 10. 40. 46. 57. 82. 186. 207. 210 flg. 218—220. 232*. 257. 289. 291. 296. 306. 316. VI, 229. 281. 300; Israels Trældom i,I,8. 131; Frelsen fra, 25 319 flg. 335. V, 16 flg. 163 flg; Pakt med, 237 flg; Dom over, 308; Jesu Flugt til, 320.
Ældste, I, 94 flg.
Æolus, III, 151*.
Ærgjerrighed, VI, 93; som Middel ved Opdragelsen, II, 166.
Æthiopien, V, 211 flg. 217. 218—220.

Ødelæggelse, Jerusalems, I, 336. V, 157. 283. 305. 340. 342.
Øie, Herrens altseende, V, 123 flg.
Øier, I, 169.
Østens Folk, Dommen over, V, 309.
Østkyst, Madagaskars, III, 321.
Øvelse, Barmhjertighedens, IV, 38.
Øvrighed — den romerske, I, 153; Jødernes religiøse, VI, 123 flg.

Digitized by Google

Fortegnelse over bibelske Tekster.

[I denne Fortegnelse er taget med alle Skriftaffnit, der er benyttet som Tekster for de Prædikener, Missionsbetragtninger og religiøse Taler, som findes i dette Verk; ligeledes de Affnit af Guds Ord, som er nærmere omtalt i de i Bind V optagne Oversigter over bibelske Bøger. En lignende Fortegnelse over Davids Salmer findes i Bind V, Side 383—384 og gjentages derfor ikke her. — Udg.]

---

1 Mos. Kap. 12, 1. 2. VI, 1.
1 Mos. Kap. 22, 18, VI, 5.
Sal. 126, 5. 6., VI, 7.
Es. Kap. 1, V, 194.
Es. Kap. 2—4, V, 195.
Es. Kap. 5, V, 197.
Es. Kap. 6, V, 198.
Es. Kap. 7, V, 199.
Es. Kap. 8, 1—9, 7, V, 201.
Es. Kap. 9, 8—10, 4, V, 204.
Es. Kap. 10, 5—34, V, 205.
Es. Kap. 11, V, 207.
Es. Kap. 12, V, 208.
Es. Kap. 13, 1—14, 27, V, 212.
Es. Kap. 14, 28—32, V, 214.
Es. Kap. 15 og 16, V, 214.
Es. Kap. 17 og 18, V, 216.
Es. Kap. 19 og 20, V, 218.
Es. Kap. 21, 1—10, V, 220.
Es. Kap. 21, 11—12, V, 222.
Es. Kap. 21, 13—17, V, 222.
Es. Kap. 22, 1—14, V, 223.
Es. Kap. 22, 15—25, V, 224.
Es. Kap. 23, V, 224.
Es. Kap. 24, V, 227.
Es. Kap. 25, V, 229.
Es. Kap. 26, V, 230.
Es. Kap. 27, V, 231.
Es. Kap. 28, V, 234.
Es. Kap. 29, V, 236.
Es. Kap. 30, V, 237.
Es. Kap. 31 og 32, V, 238.
Es. Kap. 33, V, 240.
Es. Kap. 34 og 35, V, 241.
Es. Kap. 40, 1—11, V, 243.
Es. Kap. 40, 12—42, 25, V, 244.
Es. Kap. 43—45, V, 247.
Es. Kap. 46—48, V, 249.
Es. Kap. 49—51, V, 253.
Es. Kap. 52—54, V, 258.
Es. Kap. 55—57, V, 262.
Es. Kap. 58—60, V, 268.
Es. Kap. 60, 22, VI, 12.
Es. Kap. 61, 1—2, VI, 15.
Es. Kap. 61, 1—4, VI, 298.
Es. Kap. 61, 1—63, 6, V, 271.
Es. Kap. 63, 7—66, 24, V, 275.
Es. Kap. 66, 8, II, 344.
Jer. Kap. 1, V, 282.
Jer. Kap. 2, 1—3, 5, V, 283.
Jer. Kap. 3, 6—6, 30, V, 284.
Jer. Kap. 7—10, V, 286.
Jer. Kap. 11—13, V, 289.
Jer. Kap. 14—15, V, 290.
Jer. Kap. 16—17, V, 291.
Jer. Kap. 18—20, V, 292.
Jer. Kap. 21—23, V, 294.
Jer. Kap. 24, V, 296.
Jer. Kap. 25, V, 296.
Jer. Kap. 26, V, 299.
Jer. Kap. 27 og 28, V, 299.
Jer. Kap. 29, V, 300.
Jer. Kap. 30 og 31, V, 302.
Jer. Kap. 32, V, 304.
Jer. Kap. 33, V, 305.
Jer. Kap. 34—45, V, 305.
Jer. Kap. 46—51, V, 308.
Jer. Kap. 52, V, 311.
Ezek. Kap. 17, 24, VI, 20.
Mika. Kap. 5, 6, VI, 22.
Sak. Kap. 9, 9. 10, VI, 25.
Mal. Kap. 1, 11, VI, 29.
Matt. Kap. 1 og 2, V, 318.
Matt. Kap. 3—10, V, 322.
Matt. Kap. 4, 18. 19, VI, 32.
Matt. Kap. 4, 23—25, IV, 23.

Digitized by Google

Matt. Kap. 5, 13, VI, 35.
Matt. Kap. 6, 20, VI, 38.
Matt. Kap. 7, 7, VI, 42.
Matt. Kap. 8, 2. 3, VI 45.
Matt. Kap. 8, 11, VI, 48.
Matt, Kap. 8, 14—17, VI, 52.
Matt. Kap. 8, 19. 20, VI, 55.
Matt. Kap. 8, 22, VI, 59.
Matt. Kap. 8, 24, VI, 62.
Matt. Kap. 9, 10—13, VI, 65.
Matt. Kap. 9, 36, VI, 68.
Matt. Kap. 9, 37, VI, 71.
Matt. Kap. 9, 38, VI, 75.
Matt. Kap. 10, 7, VI, 79.
Matt. Kap. 10, 30. VI, 81.
Matt. Kap. 11—20, V, 333.
Matt. Kap. 11, 2—5, VI, 85.
Matt. Kap. 11, 28, VI, 88.
Matt. Kap. 12, 18, VI, 92.
Matt. Kap. 12, 18—21, VI, 94.
Matt. Kap. 12, 39—42, VI, 98.
Matt. Kap. 13, 33, VI, 100.
Matt. Kap. 14, 16—18, VI, 103.
Matt. Kap. 14, 23—27, VI, 107.
Matt. Kap. 15, 28, VI, 110.
Matt. Kap. 15, 35. 36, VI, 113.
Matt. Kap. 16, 1—3, VI, 116.
Matt. Kap. 16, 18, VI, 120.
Matt. Kap. 16, 21, VI, 123.
Matt. Kap. 17, 20, VI, 126.
Matt. Kap. 17, 21, VI, 128.
Matt. Kap. 18, 11, VI, 132.
Matt. Kap. 18, 33, VI, 135.
Matt. Kap. 21—28, V, 337.
Matt. Kap. 21, 28, VI, 138.
Matt. Kap. 21, 43, VI, 141.
Matt. Kap. 22, 8—10, VI, 144.
Matt. Kap. 22, 44, VI, 147.
Matt. Kap. 23, 37—39, VI, 151.
Matt. Kap. 24, 13. 14, VI, 154.
Matt. Kap. 24, 31, VI, 157.
Matt. Kap. 25, 21, VI, 160.
Matt. Kap. 25, 31—33, VI, 164.
Matt. Kap. 26, 36—39, VI, 167.
Matt. Kap. 26, 62—64, VI, 170.
Matt. Kap. 27, 37, VI, 174.
Matt. Kap. 27, 38, VI, 178.
Matt. Kap. 27, 50. 51, VI, 182.
Matt. Kap. 27, 54, VI, 185.
Matt. Kap. 27, 57—60, VI 189.
Matt. Kap. 28, 5—7, VI, 193.
Matt. Kap. 28, 18—20, VI, 196.
Mark Kap. 1, 29—34, IV, 41.
Mark. Kap. 16, 15, VI, 201.
Luk. Kap. 2, 10. 11, VI, 204.
Luk. Kap. 2, 32, VI, 208.
Luk. Kap. 10, 42, VI, 212.
Luk. Kap. 12, 49, II, 362.
Luk. Kap. 14, 22. 23, VI, 216.
Luk. Kap. 24, 13—35, VI, 315.
Joh. Kap. 1, 29, VI, 219.
Joh. Kap. 1, 42. 43, VI, 223.
Joh. Kap. 3, 14. 15, VI, 225.
Joh. Kap. 4, 23. 24, VI, 228.
Joh. Kap. 4, 31—34, VI, 232.
Joh. Kap. 4, 35—38, VI, 236.
Joh. Kap. 8, 12, VI, 239.
Joh. Kap. 12, 24, VI, 244.
Joh. Kap. 12, 25, III, 125.
Joh. Kap. 12, 32. 33, VI, 246.
Joh. Kap. 14, 6, VI, 305.
Joh. Kap. 14, 23—31, VI, 324.
Joh. Kap. 16, 8, VI, 250.
Joh. Kap. 19, 20, VI, 174.
Joh. Kap. 19, 30, VI, 253.
Ap. Gj. Kap. 1, 6—8, VI, 256.
Ap. Gj. Kap. 1, 12—14. VI, 287
Ap. Gj. Kap. 9, 15. 16, VI, 259.
Ap. Gj. Kap. 13, 3, VI, 263.
Ap. Gj. Kap. 17, 26, VI, 267.
Rom. Kap. 1, 14—16, VI, 270.
Rom. Kap. 3, 22—24, VI, 274.
Rom. Kap. 10, 12. 13, VI, 274.
2 Kor. Kap. 3, 12—18, III, 118.
2 Kor. Kap. 5, 14, VI, 277.
Gal. 3, 16, VI, 5.
Gal. Kap. 3, 26. 28, II, 371.
Ef. Kap. 3, 6, VI, 280.
Ef. Kap. 5, 1. 2, IV, 37.
Hebr. Kap. 1 og 2, V, 348.
Hebr. Kap. 3 og 4, V, 351.
Hebr. Kap. 5, 1—10, V, 352.
Hebr. Kap. 5, 11—6, 20, V, 353.
Hebr. Kap. 7, V, 355.
Hebr. 8 og 9, V, 356.
Hebr. Kap. 10, 1—18, V, 358.
Hebr. Kap. 10, 19—39, V, 360.
Hebr. Kap. 11, V, 361.
Hebr. Kap. 12, 1—3, IV, 33.
Hebr. Kap. 12, V, 362.
Hebr. Kap. 13, V, 363.
Jak. Kap. 1, V, 371.
Jak. Kap. 2, 1—13, V, 273.
Jak. Kap. 2, 14—20, V, 274.
Jak. Kap. 3, V, 275.
Jak. Kap. 4, 1—12, V, 277.
Jak. Kap. 4, 13—5, 11, V, 278.
Jak. Kap. 5, 12—20, V, 279.
1 Joh. Kap. 2, 14, III, 122.
Aab. Kap. 3, 8, VI, 284.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

63*. 163*. 167 flg. 198. Se ogsaa under Fondsindsamling.
‡Skolefondet, III, 172—175.
Skolelov, den nye norske, I, 360*.
Skolesagen, II, 102. III, 44; Menighedernes Stemmegivning i, IV, 158.
Skolevæsen, de Forenede Staters, I, 360.
Skotland, I, 140. IV, 337 flg. VI, 233; dets Minder, IV, 340.
Skrefsrud, Missionær L. O., I, 227 flg. III, 287. VI, 87.
Skrift, den hellige, I, 280 flg. 286; om Menigheden, II, 56.
‡Skriftens Vei, II, 247—250.
Skriftefader, I, 244.
Skriftemaal, I, 205. 293. 302.
Skriftestol, I, 112. 244.
Skriftfortolkningen, Læren om, I, 302.
Skuebrødene, I, 323.
Skuedalen (Jerusalem), V, 223 flg.
Skuespil, I, 188.
Skyld, Israels, V, 252 flg.
Skyldbevidsthed, Menneskets, III, 16 flg.
Slaveri, III, 145; Læren om, I, 302. II, 125. 132. IV, 90. 172*.
Slot, Edinburgs, IV, 340.
Smerdes, V, 49.
Smitt, Biskop J. S., I, 199.
Snestorm, den store, (9. Jan. 1872), IV, 315 flg.
Sodoma, I, 11. 123. III, 278. V, 310.
Sogn (Norge), I, 199.
Sogndal i Sogn, I, 178. 199. 217.
Sognebaand, III, 290 flg.
Sokrates, I, Side XIII.
‡Som en Dugg fra Herren, VI. 22—25.
Som Faar, der ikke har Hyrde, IV, 243—248.
Sommerskole, fælles, for Præster, IV, 165.
Spaadom (Spaadomme) — Anordningen af Esaias's, V, 211 flg; Profeternes, om Messias, 334 flg; Simeons, VI, 208 flg.
Spaadomsepoker, Esaias's, V, 192 flg.
Spaeth, Dr. A., IV, 1.
Spanien, V, 225.
Speier, Rigsdagen i, I, 236 flg.
Spener, Filip Jakob, II, 242.
Spire, den retfærdige, V, 295.
Splittelse, I, 78. II, 13; som Straf over Kirken, I, 132. IV, 93; i den katholske Kirke, I, 236. 238; Den norske Synodes, I, 310. III, 196. IV, 63*. 88. 117; af Menigheder, III, 308; vor Kirkes, IV, 112; Udsigter til nye, 115 flg. 118 flg; Vanskelighederne ved, 145.
Splittelsen i Den norske Synode, IV, 84—86.
Sponland, Diakonisse Ingeborg, IV, 4.
‡Spredte Formaninger (Hebr.), V, 363—364.
Sprogforvirringen ved Taarnbygningen, I, 131.
Sprogstudium, Betydningen af, III, 112 flg.
Stad, Frelsens evige, V, 230 flg.
Stadium, det missionerende, i Menighedsarbeidet, II, 221. 237.
Stalheimskleven, IV, 349.
Stamme, Davids afhugne, V, 208.
Stand, den dobbelte, Luthers Forkastelse af Læren om, I, 369 flg.
Standpunkt, det frikirkelige, III, 370 flg.
Standsstorhed, I, 215.
Stat og Kirke, Adskillelsen imellem, i Frankrige, III, 343.
State of Indiana, IV, 332.
Stater, de Forenede, I, 219 flg. 223.
Statholder, Kristi, I, 73. 110. II, 44.
Station, Diakonissehjemmets første, IV, 3.
Statistik — over de norsk lutherske Kirkesamfund i Amerika, I, 219 flg; over „Frikirkens" Hedningemission, III, 335. 337. 341. 345; Diakonissehjemmets, IV, 5.
Statskirke, I, 189. 221. II, 29. 65 flg. 91. 112. 123. 125. 172. 237. 284. III, 17. 67. 237. 248 flg. IV, 101; Frikirken omdannet til, under Konstantin, I, 63; den norske, 144. 192. 218. II, 3. 22. 60. 102 flg. 112. 127. 162. III, 3. 10. IV, 90 flg. 112. 141. 202; Udtrædelse af den norske, I, 190; Organisation, 198; i Europa, 229; Tvang, II, 19; Opfatning af det

Digitized by Google

kirkelige Embede, 65; Menigheden i, 168; Overgangen til Frikirke, III, 15; Missionen og, IV, 205.
‡Statskirke og Frikirke, IV, 111—115.
„Statskirkekristendom," I, 187.
„Statspresterne," I, 177. II, 66. 102. III, 4. IV, 91.
Statsreligion, I, 120; Konstantins, 63; den romerske, 153; Kristendommen som, i Romerriget, I, 341.
Statuter for „Frikirkens" Hedningemission, III, 318. 328.
Stavanger, I, 177. 202 flg. 212. 220. 222; Missionsforening i, I, 178; Missionsskolen i, II, 137. IV, 217; Generalforsamling i, 215.
‡Stedsmenigheden, II, 59—64. 79.
Steen, Statsminister Johannes, IV, 342.
Steensland, Konsul Halle, IV, 156.
Stefanus, VI, 276.
Stemmegivning i „Skolesagen," IV, 158.
Stenersen, Prof. S. J., I, 171—177. 185.
Stiftelse, Det norske Missionsselskabs, I, 177 flg. IV, 151.
Stiftsmøder, I, 207.
Stilling — den kirkelige, III, 294; Profeternes i deres Samtid, V, 191 flg; den palæstinensiske Menigheds, 343.
Stipendium, III, 80. 84.
Stokke i Jarlsberg, I, 199.
Stony Point, N. Dak., IV, 330.
Stony Run Menighed, Minn., IV, 317.
Storhed, Guds, V, 118, 120 flg.
Storhedsplaner, jødiske, VI, 175.
Storjohan, Past. J. C. H., I, 199. III, 47. 96*.
Storthing, Norges, I, 181. 202. 204 flg. II, 39. 52; dets Kirkekomite, I, 180.
Straf — borgerlig, betinget af Konfirmationen, II, 333 flg; Juda Riges, V, 287 flg; Hykleriets, 377.
Straffedom, Herrens, over Israel, V, 251 flg; Straffedommens Bog (Jer.), 282—301.
Strassburg, I, 126.
Strid, alvorlig, IV, 169 flg.
Stridigheder, theologiske, I, 112.
Strofedannelse, Salmernes, V, 117.
Strømme, Past. P. O., IV, 320.
Stub, Prof. H. G., I, 295. 301.
Studenterhjemmet i Kristiania, I, 213 flg. 218.
Studenterliv — i Norge, I, 174; Farer, 214.
Studentermøde i Nashville, Tenn., III, 345.
Studenterne og Missionen, III, 139—141.
Students' Volunteer Movement, III, 345.
Studium, det theologiske, III, 31. 228 flg.
Styrke, Ungdommens, III, 124.
Sulamit, V, 106.
Summepiskopatet, II, 49. 51.
Sunde, Bankør R., IV, 2 flg.
Surdeig, Farisæernes, V, 313.
‡Surdeigen, VI, 100—103.
„Surpriser," IV, 282 flg. 289.
Svanø, Gaardbruger C., I, 205.
„Svar paa de tredives Erklæring," II, 38*. 120 flg.
Sveits, I, 140.
Sverd, de to, I, 109 flg.
Sverdrup, Prof. Georg, I, Side XI—XVI. 60*. 105*. 233*. II, 1*. 37*. 38*. III, 13*. 29*. 39*. 43*. 75*. 90*. 142*. 164*. 189*. 212*. 213*. 259*. 260*. 294*. 295*. IV, 3 flg. 51*. 63*. 110*. 159. 180*. 193. 293*. 297*. 355*. VI, 1*. 287*.
Sverdrup, Sognepræst H. U., I, 199. 203. 206. 216. 261. 293*.
Sverdrup, Statsraad (Biskop) Jakob, I, 201. 207. 209 flg. 217. II, 320*. IV, 342.
Sverdrup, Statsminister Johan, I, 206. IV, 342. 346.
Sverige, I, 212. II, 102; Muligheden af Krig mellem Norge og, IV, 369.
Sverre Sigurdssøn, IV, 340.
Svetonius, I, 152.
Sværmeri, I, 192; den katholske Kirkes Udryddelse af, 128; Anklage mod Hauges Venner for, 170.
Swenson, Lars, IV, 2 flg.
Sydafrika, I, 222, 227 flg.
Sydhavsøerne, VI, 87. 285.

Digitized by Google

Sydmadagaskar, III, 327. 340 flg. 343 VI, 22.
Sydstater, de amerikanske, I, 359.
Sydtyskland, I, 125*.
Sygepleie — Menighedens, I, 158; kristelig, V, 27.
Symboler, de kristne, I, 165. VI, Side XV.
Symbolske Bøger, de, I, 293*.
Synagoge, I, 325. 330. 334. 352. V, 13. 264.
Synd — indenfor Kirken, I, 86; Fordærvelse, IV, 355 flg; Israels, V, 195. 198; Babels, 250 flg; Juda Riges, 287 flg; Tungens, 376.
Syndelivets Tomhed, IV, 352.
Syndfloden, V, 188 flg.
Syndsbetjendelse, IV, 82; Vei til Fred med Gud, V, 128 flg.
Syndsbevidsthed, V, 118.
Syndserkjendelse, II, 79. V, 143.
Syndsforladelse, I, 258. 260; Prædiken, 251; hvem der faar, 270; Satser om, IV, 246*.
‡Synlig — Usynlig, II, 234—236.
Synodalbeslutninger, I, 286.
Synodalkonferensen, I, 261. 299*. IV, 85. 230*; Møde i Chicago, 312.
Synode (Kirkemøde), II, 43. 49. 51; Hauges, se under Hauges Synode; Den norske, se under Den norske Synode.
‡Synodens Lære om Retfærdiggjørelsen, I, 262—268.
Syrerne, V, 5. 73. 187.
Syrien, V, 42. 46. 60. 68. 199. 201. 210. 216 flg.
System, det katholske, I, 103. III, 155.
Sæd, Abrahams, VI, 275.
‡Sæd med Graad, VI, 7—12.
‡Sæt dig ved min høire Haand! VI, 147—151.
Søgen — Menneskets, efter Gud, IV, 79 flg; Guds, efter Syndere, VI, 22 flg.
Sømandsmissionen, I, 218.
Søndagen, I, 311 flg. 336 flg; Læresatser om, I, 285. 302. II, 132; IV, 90; den kristne, I, 311 flg; Forholdet mellem Sabbat og, 312; i den gamle Kirke, 338—342; udvortes Jagttagelse af, 342 flg; den katholske Kirkes Syn paa, 343; Luthers Udtalelser om, 344 flg; Helligholdelse, 349 flg.
‡Søndagens Helligholdelse, I, 352—357.
Søndagen og dens Helligholdelse, I, 311—357.
‡Søndagen og det tredie Bud, I, 347—352.
Søndagsskole, II, 103. 328.
Søndagsstrid, I, 346 flg.
Sønderknuselse, Israels, V, 243 flg.
Sønderrivelse, Kirkens, I, 139. II, 134. III, 292.
Søndfjord, I, 169.
Sønnen, Sammenligning mellem Englene og, V, 348 flg; Tjenerne og, 351 flg.
Sørensen — Biskop, I, 180; Statsraad, 181.
Søvn, den aandelige, I, 75.

Taalsomhed, kristelig, IV, 317.
Taarnbygningen i Babel, I, 97. V, 189. 211.
Tabera, V, 20.
Tabernaklet, I, 323; i Silo, 11 flg; paa Zion, 26. V, 114. 176.
Tabor, VI, 289.
Tak for Frelse, V, 138 flg.
Takkesalmer, davidiske, V, 166 flg.
Tale ved Augsburg Seminariums Indvielse den 14de Juni 1875, III, 93—97.
Tale ved Diakonissehjemmets Aabning den 1ste September 1891, IV, 30—32.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1880, III, 98—102.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, III, 103—106.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1883, III, 107—109.
Tale ved Skoleaarets Afslutning 1884, III, 110—114.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1888, III, 115—117.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1894, III, 122—124.
Tale ved Skoleaarets Afslutning, 1898, III, 125—128.
Tale ved Skolens Aabning, 1891, III, 118—121.
Tale ved ti Prøvesøstres Optagelse i

Digitized by Google

Diakonissehjemmet, 8de Mars 1896, IV, 33—36.
Tale ved Velkomstfesten den 25de August 1874, III, 91—92.
Talenter, de betroede, IV, 160 flg.
Taler, Professor Sverdrups, III, 90*.
Talmud, V, 32. 37. 52.
Talsmænd, Kristendommens, II, 88.
Tamar, V, 36.
Tandberg, Biskop J. J., I, 205. 217.
Tanosierne, I, 227. III, 315.
Tarak, V, 15.
Tarsis, V, 225.
Tauler, Johan, I, 125*. 126. II, 44.
Taylor, Hudson, VI, 130.
Tegn — Jonas's, VI, 98 flg; Tidernes, 116.
Tekoa, V, 68.
Tel-Abib, V, 85.
Temoignage, Le, I, 59*.
Tempel, V, 47; den Helligaands, I, 93; Herrens, 334. Salomos, V, 41; Gjenopbyggelse, 48 flg. 115; det efterekslilste, 146 flg; Juda Riges falske Tillid til, 286 flg; Fald, 299.
Tempelbygningen, V, 58. 97; Samaritanernes Hindring af, 49.91.
Tempelrenselse, Jesu, V, 314.
Tempelskatten, Jesu Forhold til, V, 313.
Tempeltalen (Jer.), V, 286 flg.
Tempeltjeneste, I, 43; Israels, V, 149; de kristnes Forhold til den jødiske, 343.
Territorial-Theorien, II, 51.
Tertullian, I, 151. 159. 341.
Testamente — det gamle, I, 340. VI, 29; det nye, I, 95. 122. 337. 340.
Testamente, Professor Sverdrups, I, 60*.
Testamenter til Menigheden, I, 114. 159.
Thams, Dr., I, 338.
Tharaldsen, Past. J., IV, 249.
Theater, i Rom, I, 165.
Theben, V, 77.
Theologer—de jødiske, I, 324; Farerne for de uomvendte, III, 120.
Theologi — den lutherske, I, 107; den katholske, 112; „den tyske," 126; Humanisme og, III, 222.
Theori, „Frikirkens," III, 267 flg.
Theser, de 95. I, 234.
Thomas a Kempis, I, 126.
Thomassen, Assistent, I, 179.
Thomesen, Redaktør, IV, 343.
Thoresen, Ole, IV, 324.
Tid — Hedningernes, VI, 152; Rigets, 256 flg.
‡Tidernes Tegn, VI, 116—119.
Tiggermunk, en indisk, VI, 231.
Tiglath Pilesar, V, 186 flg.
Tilbagekaldelse af „Aaben Erklæring," IV, 175.
Tilblivelseshistorie, det gamle Testamentes, V, 2 flg. 10.
Tilflugt — til Guds Naade, V, 134; Herren som vor, 141 flg. 143 flg.
Tilkommelse, Kristi, VI, 257.
Timotheus, I, 92. III, 60. 74. V, 340.
Tistammeriget (se ogsaa under Israels Rige), V, 7. 41 flg. 46 flg. 60. 69. 73 flg. 156. 187. 204.
Titus, I, 94. 150.
Tjener — Evangeliets, I, 93; Sammenligning mellem Sønnen og, V, 351 flg; Guds, VI, 145 flg. 160 flg; Herrens, se under „Herrens Tjener."
Tjeneste — Menighedens, III, 230; Kjærlighedens, IV, 42; Herrens, VI, 92 flg.
Tofet, V, 293.
Tollefson, Past. S. R., IV, 5.
Tomas, Apostelen, VI, 190. 292.306.
Tomhed, Syndelivets, IV, 352.
Tonning, K. Krogh, VI, Side XIII.
Topeka, Kans., „Aandsudgydelsen" i, IV, 300.
Tordenen, Guds Herlighed i, V, 121 flg.
Tornebusk, den brændende, V, 17.
Tornøeske Sag, den, IV, 186.
Tostammeriget (se ogsaa under Juda Rige), V, 41 flg. 45. 60. 69. 73 flg. 79. 81 flg. 156. 186 flg.
Tou — Missionær E. H., I, 226 flg. III, 313 flg. 319 flg. 322. 325 flg. 334. 342. IV, 61; Fru Elisabeth, III, 324 flg.
Traditionen, I, 66. II, 145.
Trajan, I, 101*. 338.

Digitized by Google

„Traktat No. 4," I, 201 flg. 261. 299 flg. 306.
Trandberg, Pastor, II, 7.
Trang — Tilfredsstillelse af Ungdommens, IV, 359 flg; Menneskehjertets, til at elske, 351 flg.
Trefoldigheds Mænighed, Minneapolis, Minn., II, 153. VI, 324*.
Tridentinerconciliet, I, 113. V, 340.
Triumfsang, en davidisk, V, 159.
Tro, I, 250. 269; Enhed i 77; Den norske Synodes Lære om, 305 flg; den historiske, 295; Lydighed, IV, 77 flg; som Israels Frelse, V, 262 flg; Nødvendighed, 360 flg; Formaning til levende, 360 flg; dens rette Art, 361 flg; død, 374; Retfærdiggjørende, 375; seirende, VI, 110 flg; Bethdningen af, for Hedningemissionen, 212 flg. barnlig, 291 flg.
‡Tro som et Senepskorn, VI, 126—128.
Troas, I, 337.
Troesartikel, den anden og tredie, I, 260.
Troesbekjendelsens Form, Lov om, I, 205.
Trofasthed, Herrens, V, 283 flg. 321 flg.
Troløshed, Israels, V, 283 flg.
Tromsø, I, 182. 191; Generalforsamlingen i, IV, 216.
Trondhjem, I, 187. 190. 199. 203.
Troskab — i Haldet, IV, 40; mod Gud, VI, 161 flg.
Trældom — under Ægypten, I, 131. V, 3; under Kirken, I, 243; under Babel, V, 296 flg. 299 flg.
Trængsel, Jerusalems, V, 236 flg.
‡Trængsels- og Lidelsessalmer, V, 118. 142—151.
Trøst — falsk, II, 198 flg; Israels, V, 242—280.
Tsivory Missionsstation, III, 327. 340.
Tufte, Søren, I, 191 flg.
Tuléar, III, 325.
Tvang, Statskirkens, II, 107. 359.
Tyatira, Menigheden i, II, 10.
Tyranni, Kirkens, I, 129.
Tyrkerne, I, 236. VI, 85.
Tyrus, V, 68. 211 flg. 224—226. 300; Kolonier, 224 flg.
„Tyskernes Synder," I, 115.
Tyskland, I, 124. 236. II, 102. VI, 235; Vækkelsen i, IV, 25; Missourianismen i, 84.
Tænkning, den naturlige, I, 287.
Tønsberg, I, 214.
Tørken, Herrens Ord i Anledning af (Jer.), V, 290 flg.

Uafhængighed, Enkeltmenighedens, I, 231.
Udbredelse — Sabbatens Bethdning for Kristendommens, I, 333 flg; Konferentsens, IV, 239 flg.
Uddannelse — Diakonissernes, IV, 20 flg; Naadegavernes, 43.
Uddrag af Indberetningerne om Augsburg Seminariums Virksomhed i Aarene 1876—1906, III, 30—89.
Uddrag af Formandens Indberetninger til Augsburgs Venners og Den lutherske Frikirkes Møder, 1895—1897, III, 294—310.
Uddrag af Indberetningerne om Den lutherske Frikirkes Hedningemission i Aarene 1898—1906, III, 311—346.
Udduki (Indien), VI, 231.
Udgang, Verdenshistoriens, V, 278 flg.
Udgangspunkt — det bibelske, for Læren om Menigheden, II, 11 flg; det rette, for kristeligt Arbeide, IV, 166.
Udgydelse, Aandens, II, 208. 344. V, 267 flg. VI, Side XIII flg. 288 flg. 324 flg.
Udholdenhed, Kjærlighedens, IV, 35.
Udtaarelse, den sønlige, I, 329.
Udrustning, Kristi Vidners, VI, 258.
Udryddelseskrig — mellem Kirkesamfundene, I, 85 flg; mod Konferentsen, IV, 177.
Udsendelse — Jesu, af de tolv, V, 332; af de første Hedningemissionærer, VI, 263 flg.
Udsending, — pavelig, I, 117; den første, i Missionens Tjeneste, IV, 259 flg.
‡Udsigt over det gamle Testamentes Tilblivelseshistorie, V, 2—10.
‡Udsigt til nye Splittelser, IV, 115—118.

Digitized by Google

Udskeielser, Lægprædikanters, II, 78.
Udstødelse af Menigheder, II, 154.
Udtalelse, en amerikansk Lutheraners, om Foreningssagen, IV, 144.
„Udtog," H. U. Sverdrups, I, 293*.
Udtrædelse — af den katholske Kirke, I, 120; af Statskirken, 190; af Menigheden, II, 253 flg. III, 256; af Den norske Synode, IV, 84 flg.
‡Udvalgt til Tjeneste, VI, 92—94.
Udvandrerfolkets Kjærlighed til Norge, IV, 368.
Udvandring fra Norge til Amerika, I, 220.
Udvidelse — Augsburg Seminariums, III, 5; Missionsarbeidets, 315.
Udvikling — Bispedømmets, I, 104; den amerikanske Kirkes, 279 flg; personlig, 111 flg; Samfundets, 209.
Udvælgelsen, I, 133. 225. V, 92 flg; Israels, I, 6 flg. III, 269. V, 22 flg. 54; Den norske Synodes Lære om, I, 297 flg. II, 277 IV, 65; Menighedens, II, 277 flg; Princip, 378; Forhold til Menneskets Frelse, IV, 80; „uden Hensyn til Tro," 72; falsk Tillid til, V, 223.
Udøvelse — Menighedsfrihedens, II, 141 flg; Diakonissekaldets, IV, 34 flg.
Ueland, Ole Gabriel, I, 181 flg. 216.
Ufeilbarhed — Pavens, I, 73. 117; i Udlæggelsen af Guds Ord, 263.
Ufolkelighed, Humanismens, III, 222 flg.
Ufred, Humanisternes, III, 214 flg.
Uganda, VI, 152.
„Ugeblad for Kirken," IV, 329.
Ugeskrift, Lutherskt, I, 59*. 209 flg.
Ugudelighed — falsk Trøst for, II, 198 flg; Israels Kongers, V, 43.
Ullmann, Viggo, IV, 343. 348.
Ulvik, I, 199.
Ulydighed, Vantroens, IV, 78.
Ulykker — Israels, V, 283 flg; Hedningernes, VI, 196.
Umyndiggjørelse, Menighedens, I, 291. II, 18.
Umyndighed, statskirkelig, IV, 95.
Underet, Virkningerne af, VI, 193 flg.
Undergang — Juda Riges, V, 8. 284 flg; Ninives, 78; Bøn om Fiendernes, 147; Israels Riges, 156 flg; Babels, 211 flg. 247 flg. 249 flg. 309 flg; Assyriens, 238; Verdens, 309 flg.
Undergjerninger, Jesu, VI, 117.
Underhaugsveien, I, 213.
Underkastelse, Læren om Hustruens, I, 302.
Understøttelse, Presteskolens, III, 173 flg.
Undertrykkelse — Menighedens, I, 108; Folkets, III, 127 flg.
Undervisning — Apostlernes, I, 89. II, 8 flg; Børnenes, I, 362; Ungdommens, II, 262.
Undervisningsfag i Skolerne, Luther om, I, 376 flg.
Ungdommen — „den gamle Kirkeorden" og, II, 169; i Menigheden, III, 122; Vanskelighederne for, IV, 358 flg; Arbeidets Betydning for, 360 flg.
Ungdomstiden, III, 129—130.
Unhjem, Diakonisse Caroline, III, 335. 337. 340. 345.
Unionisme, I, 290 flg. IV, 211. 213. 221. 251.
Universalisme, I, 254. 272. V, 190 flg; den sande, 244 flg.
Universalitet — Frelsens, VI, 267 flg. 275 flg; Syndens, 275 flg.
Universitet — Kjøbenhavns, I, 171; Norges, 172 flg. 182. 185 flg. 193. II, 37*. 137. 163. III, 219.
Universitetsdannelse, III, 126. IV, 152.
Uretfærdighed — i Kirke og Stat, I, 1; de hvides, mod Hedningerne, VI, 85 flg.
Urseth — Prof. H. A., III, 70 flg; Chr. IV, 322.
Uskyldighedsstanden, I, 314 flg.
Ussias, Konge, I, 40. V, 46. 60. 68. 72 flg. 186 flg. 192.
Ut prosim, III, 127.
Uvenner, Konferentsens, III, 180.
Uvidenhed om amerikanske Kirkeforholde, IV, 170.

Valdenserne, I, 122*. 123—125.

Digitized by Google

Valdus, Petrus, I, 122.
Valerian, Keiser, I, 103*.
Valfarter, I, 249.
Valg af Diakoner, I, 83.
Valgets Nødvendighed, IV, 78; "Valgets Standpunkt," 79 flg.
Valgfrihed, Menneskets, IV, 78.
Valgret, Menighedens, I, 115.
Vanekristendom, I, 200. 204. II, 168.
Vanhelligelse af Sabbaten, V, 292.
Vankundighed, Folkets, i den katholske Kirke, I, 112. 123.
Vanskeligheder — ved Diakonissearbeidet, IV, 2; for Ungdommen, 358 flg; ved Missionsarbeidet, VI, 127. 129 flg 226 flg.
Vantro — „er den eneste Synd, som fordømmer," I, 246 flg; Kamp mod Kristendommen, III, 94 flg. 247 flg; Ulydighed, IV, 78; Israels, V, 19; Forhold til Hedningemissionen, VI, 105 flg.
Varetægt, Herrens, V, 165 flg.
Varsomhed i Forening af Menigheder, IV, 147 flg.
‡Ved Bøn og Faste, VI, 128—132.
Vei, Herrens, VI, 20 flg.
Veien til Faderen, Jesus som, VI, 307 flg.
Veiledere, aandelige, V, 363 flg.
Vekst — Menighedens, II, 352. IV, 223 flg; Missionens, VI, 12 flg.
‡Vel, du gode og tro Tjener! VI, 160—163.
Velsignelser — Guds, over Skabningen, I, 314 flg; nationale, V, 166 flg; Paktens, 289; de troende skal bringe, VI, 1—5.
Vendepunkterne i Menneskeslegtens Historie, III, 154.
Venedig, II, 234.
Venner — Hauges, II, 317. IV, 74. 151; Augsburgs, I, 230; Jobs, V, 101 flg.
Venstrepartiet, IV, 341 flg.
‡Veraab over det falske Forhold mellem Israel og Hedningerne, V, 232—242.
Verden — Frelse, V, 226—229; Dom, 226—229; Undergang, 309 flg.
‡Verdens Besmitelse og Renselsen derfra, V, 377—378.
„Verdens Børnelærdom," I, 335.
‡Verdensdommen, VI, 164—167.
Verdensforholdene paa Esaias's Tid, V, 186 flg.
„Verdens Gang," IV, 343.
Verdensherredømme, Herrens, V, 245.
Verdenshistorien — delt i to ved Kristi Opstandelse, I, 335; den dobbelte Udgang paa, V, 278 flg.
Verdenshistoriske Moment, det, V, 188 flg.
Verdenshjørner, de fire, VI, 157 flg.
Verdenskjærlighed, Dommen over, V, 378.
Verdenskultur, den antike, I, 111.
Verdenslivets Farer, III, 108.
‡Verdens Lys, VI, 239—244.
Verdensopgave, Guds Folks, III, 20.
Verdenspolitiken, V, 61.
Verdensretfærdiggjørelsen, I, 255—278. 289. 296. 303. 305. II, 3. 63. 176. IV, 67. 90. 171*.
Verdensrige, det romerske, I, 97 flg. 101. 103 flg. 147 flg.
Verdensrigerne, II, 100. V, 61. 189 flg; Tid, 5 flg. 190 flg; Profeterne før deres Tid, 57—60; Israel og, 192; Mission, 246; Guds Rige og, 327 flg.
Verdensstilling, den nuværende, III, 94 flg.
Verdensstyrelse, Guds, II, 346 flg. VI, 118 flg.
Verdenstiderne før Kristus, V, 188 flg.
Verdenstrældommen, Frelse fra, V, 229 flg.
Verdensudviklingen og Reformerne, III, 144.
Verdsliggjørelse — Kirkens, II, 147. 164; Menighedens, IV, 373. 375; Forkyndelsens, 375 flg.
Verdslighed, V, 370; i Menigheden, II, 180. 201.
Vespasian, Keiser, I, 150.
„Vestlandsposten," I, 59*.
Vetlesen, Pastor, I, 293*.
Veto, I, 181. 204; det absolute, 216.
Vidner, Kristi — Udrustning, VI, 258.
Vidnesbyrd — det apostoliske, I, 234; de troendes, II, 76 flg. 191. 260

Digitized by Google

flg. 304 flg. 315; Jesu, for det høie Raad, VI, 170 flg.
„Vidnesbyrd af Fædrene," IV, 64.
„Vidnesbyrdet," I, 188.
Vigenstad, Paul, IV, 219.
„Vildfarelse," Pastor Muus's, I,286.
„Vil I ha' Menighed?" II, 19. 179. 182—192. III, 375.
Vilje, Jesu, VI, 45 flg.
‡Vil nye Splittelser gjøre godt? IV, 118—121.
Vinding, Begjærlighed efter, V, 378 flg.
Vingaard, Herrens, V, 197 flg. 231 flg; Arbeide i, VI, 138 flg.
Vingaardsmænd, de onde, VI, 142 flg.
Virginia, I, 359.
Virke, „Frikirkens," III, 361.
Virksomhed—Hauges I, 168 flg; den Helligaands, 260. 273 flg. VI, Side XIII flg. 292 flg; for Hedningemissionen, IV, 205 flg; Samuels, V, 3 flg; den profetiske, 54.
Visdom — den sande, III, 109; Herrens Tjeners, V, 360; sagtmodig, 375 flg.
Vohimarty Missionsstation, III, 312. 321.
Voldsmagt, Hedningernes, V, 158.
Vollan, Klokker Ole, I, 207.
‡Vore Børn i Barnehjemmene, IV, 49—50.
„Vore Menigheders bibelske Beretti-gelse og Guds Børns Forhold til en kristelig Menighed," II, 193—228.
Vort Land, III, 131—135.
Vor Ungdom, IV, 357—362.
Voskamp, Missionær, VI, 227.
Vranglære, I, 101 flg. 129; Beskyldning for, IV, 192.
Vrede, Guds — over Synden, I, 250. 272; Frelse fra, V, 126 flg. 134 flg.
Vredeskalk, Herrens, V, 297.
Vægmalerier i Katakomberne, I, 165.
Vækkelse, I, 189. II, 14. 19. III, 137. 371. IV, 25. VI, 184 flg; Israels ved Samuel, I, 10. 18 flg. 27. V, 4; den katholske Kirke en Modstander af, I, 126; ved Hauge, 168—171. 187. 201. IV,111; den Johnsonske, I, 186. 193—197. 209 flg. III, 15. IV, 111. 130. 151; den norske, I, 258. 308. II, 59. 61. IV, 212; Arbeide for, II, 257; af Missionssang, IV, 51 flg.
„Vækkelsen" i Los Angeles, IV, 298 flg. 301. 303.
‡Vækkelsen ved Hauge, I, 168—171.
Vækkelsesarbeide, III, 286.
Vækkelsesmøder, II, 268.
Vækkelsesprædiken, II, 64.
Værd, Prestetjenestens, IV, 288.
‡Værer barmhjertige! IV, 47—50.
‡Vær Velsignelse! VI, 1—5.
Væsen, Guds Riges, V, 328 flg.

Waage, Pastor, IV, 327. 329 flg.
„Waisenhus Tidende," IV, 299.
Walther, Prof. C. F. W., I, 223.
Warneck, Gustav, VI, 264.
Watson, Minn., IV, 323.
Weenaas, Prof. A., I, 309. II, 3*. 124 flg. III, 4. 6. 9*. IV, 169*. 170 flg. 174.
Wefring, Past. M. J., I, 190 flg. 193. 198.
Welhaven, J. S. C., I, 176.
Wergeland — Henrik, I, 168. 172; Nicolai, 172.
Wesley, John, II, 242; Wesleyanerne, II, 374.
West Liberty, Ja., IV, 306.
„Wexelianisme," I, 187.
„Wexellæren," IV, 89.
Wexels, W. A., I, 173. 175 flg. 178. 181. 183—185. IV, 151; „Udtog," II, 129.
Wictliff, John, I, 127.
Wien, Farmermissionær P. E., III, 320. 334.
Wilhelm, Keiser, IV, 186.
Willmar, Minn., III, 1*. 300. 342.
‡Willmarmødet og Lægmandsvirksomheden, II, 292—294.
Winchester, Wis., Prestekonferensen i, IV, 234.
Winther, Past. Paul, II, 297 flg. III, 260.
„Wisconsinerlære," 262.
„Wisconsinisme," II, 108. 113. 137. 271. II, 3. 63. 125 flg. IV, 74. 91. 122. 152. 171. 173. 181. 203. 239.
Wisconsinsynoden, I, 108*.

Digitized by Google

Wittenberg, I, 234. II, 31.
Wong, VI, 227.
Worms, Rigsdagen i, I, 236.
Wright, Past. A., IV, 156.

Xerxes, V, 49. 52 flg.

Ydelser til Hedningemissionen, IV, 58 flg.
Ydmyghed, den rette, VI, 294 flg.
Yngling, den kristne, III, 123 flg.
Ynglingeforeningssagen, I, 213.
Ypperstepræst — hedensk, I, 156; Jesus som vor, V, 349. 352. VI, 182 flg; Kristus, efter Melkisedeks Vis, V, 355 flg.
Ypperstepræstelige Embede, Kristi, V, 352 flg.
Ytrehus, Past. Chr., IV, 327.

Zebedæus's Sønner, VI, 93.
Zedekias, Konge, I, 48. 55. V, 81. 281 flg. 294. 296. 298 flg. 305 flg.
Zefanias, Profeten, V, 8. 62. 80—81. 302.
Zeisberger, Missionær David, VI, 84.
Ziklag, V, 37.
Zion, I, 26. 93. 104. 150. V, 45. 67 flg. 171. 208. 210. 216. 225 flg. 234. 240 flg. 248. 254 flg. 270. 279. 303. 305. 317. 350. VI, 25 flg. 152. 194 flg. 248. 303. 312; Hjørnestenen i, V, 235; Forløsning, 258; Retfærdighed, 273.
„Zionsforeningen for Israel," I,225.
Zululand, I, 178*. 227. VI, 87. 152.
Zwinglianerne, II, 374.

Ægypten, I, 42. 336. 352. V, 3. 5. 10. 40. 46. 57. 82. 186. 207. 210 flg. 218—220. 232*. 257. 289. 291. 296. 306. 316. VI, 229. 281. 300; Israels Trældom i,I,8. 131; Frelsen fra, 25 319 flg. 335. V, 16 flg. 163 flg; Pakt med, 237 flg; Dom over, 308; Jesu Flugt til, 320.
Ældste, I, 94 flg.
Æolus, III, 151*.
Ærgjerrighed, VI, 93; som Middel ved Opdragelsen, II, 166.
Æthiopien, V, 211 flg. 217. 218—220.

Ødelæggelse, Jerusalems, I, 336. V, 157. 283. 305. 340. 342.
Øie, Herrens altseende, V, 123 flg.
Øier, I, 169.
Østens Folk, Dommen over, V, 309.
Østkyst, Madagaskars, III, 321.
Øvelse, Barmhjertighedens, IV, 38.
Øvrighed — den romerske, I, 153; Jødernes religiøse, VI, 123 flg.

Digitized by Google

Fortegnelse over bibelske Tekster.

[I denne Fortegnelse er taget med alle Skriftafsnit, der er benyttet som Tekster for de Prædikener, Missionsbetragtninger og religiøse Taler, som findes i dette Verk; ligeledes de Afsnit af Guds Ord, som er nærmere omtalt i de i Bind V optagne Oversigter over bibelske Bøger. En lignende Fortegnelse over Davids Salmer findes i Bind V, Side 383—384 og gjentages derfor ikke her. — Udg.]

---

1 Mos. Kap. 12, 1. 2. VI, 1.
1 Mos. Kap. 22, 18, VI, 5.
Sal. 126, 5. 6., VI, 7.
Es. Kap. 1, V, 194.
Es. Kap. 2—4, V, 195.
Es. Kap. 5, V, 197.
Es. Kap. 6, V, 198.
Es. Kap. 7, V, 199.
Es. Kap. 8, 1—9, 7, V, 201.
Es. Kap. 9, 8—10, 4, V, 204.
Es. Kap. 10, 5—34, V, 205.
Es. Kap. 11, V, 207.
Es. Kap. 12, V, 208.
Es. Kap. 13, 1—14, 27, V, 212.
Es. Kap. 14, 28—32, V, 214.
Es. Kap. 15 og 16, V, 214.
Es. Kap. 17 og 18, V, 216.
Es. Kap. 19 og 20, V, 218.
Es. Kap. 21, 1—10, V, 220.
Es. Kap. 21, 11—12, V, 222.
Es. Kap. 21, 13—17, V, 222.
Es. Kap. 22, 1—14, V, 223.
Es. Kap. 22, 15—25, V, 224.
Es. Kap. 23, V, 224.
Es. Kap. 24, V, 227.
Es. Kap. 25, V, 229.
Es. Kap. 26, V, 230.
Es. Kap. 27, V, 231.
Es. Kap. 28, V, 234.
Es. Kap. 29, V, 236.
Es. Kap. 30, V, 237.
Es. Kap. 31 og 32, V, 238.
Es. Kap. 33, V, 240.
Es. Kap. 34 og 35, V, 241.
Es. Kap. 40, 1—11, V, 243.
Es. Kap. 40, 12—42, 25, V, 244.
Es. Kap. 43—45, V, 247.
Es. Kap. 46—48, V, 249.
Es. Kap. 49—51, V, 253.
Es. Kap. 52—54, V, 258.
Es. Kap. 55—57, V, 262.
Es. Kap. 58—60, V, 268.
Es. Kap. 60, 22, VI, 12.
Es. Kap. 61, 1—2, VI, 15.
Es. Kap. 61, 1—4, VI, 298.
Es. Kap. 61, 1—63, 6, V, 271.
Es. Kap. 63, 7—66, 24, V, 275.
Es. Kap. 66, 8, II, 344.
Jer. Kap. 1, V, 282.
Jer. Kap. 2, 1—3, 5, V, 283.
Jer. Kap. 3, 6—6, 30, V, 284.
Jer. Kap. 7—10, V, 286.
Jer. Kap. 11—13, V, 289.
Jer. Kap. 14—15, V, 290.
Jer. Kap. 16—17, V, 291.
Jer. Kap. 18—20, V, 292.
Jer. Kap. 21—23, V, 294.
Jer. Kap. 24, V, 296.
Jer. Kap. 25, V, 296.
Jer. Kap. 26, V, 299.
Jer. Kap. 27 og 28, V, 299.
Jer. Kap. 29, V, 300.
Jer. Kap. 30 og 31, V, 302.
Jer. Kap. 32, V, 304.
Jer. Kap. 33, V, 305.
Jer. Kap. 34—45, V, 305.
Jer. Kap. 46—51, V, 308.
Jer. Kap. 52, V, 311.
Ezek. Kap. 17, 24, VI, 20.
Mika. Kap. 5, 6, VI, 22.
Sak. Kap. 9, 9. 10, VI, 25.
Mal. Kap. 1, 11, VI, 29.
Matt. Kap. 1 og 2, V, 318.
Matt. Kap. 3—10, V, 322.
Matt. Kap. 4, 18. 19, VI, 32.
Matt. Kap. 4, 23—25, IV, 23.

Digitized by Google

Matt. Kap. 5, 13, VI, 35.
Matt. Kap. 6, 20, VI, 38.
Matt. Kap. 7, 7, VI, 42.
Matt. Kap. 8, 2. 3, VI 45.
Matt. Kap. 8, 11, VI, 48.
Matt, Kap. 8, 14—17, VI, 52.
Matt. Kap. 8, 19. 20, VI, 55.
Matt. Kap. 8, 22, VI, 59.
Matt. Kap. 8, 24, VI, 62.
Matt. Kap. 9, 10—13, VI, 65.
Matt. Kap. 9, 36, VI, 68.
Matt. Kap. 9, 37, VI, 71.
Matt. Kap. 9, 38, VI, 75.
Matt. Kap. 10, 7, VI, 79.
Matt. Kap. 10, 30. VI, 81.
Matt. Kap. 11—20, V, 333.
Matt. Kap. 11, 2—5, VI, 85.
Matt. Kap. 11, 28, VI, 88.
Matt. Kap. 12, 18, VI, 92.
Matt. Kap. 12, 18—21, VI, 94.
Matt. Kap. 12, 39—42, VI, 98.
Matt. Kap. 13, 33, VI, 100.
Matt. Kap. 14, 16—18, VI, 103.
Matt. Kap. 14, 23—27, VI, 107.
Matt. Kap. 15, 28, VI, 110.
Matt. Kap. 15, 35. 36, VI, 113.
Matt. Kap. 16, 1—3, VI, 116.
Matt. Kap. 16, 18, VI, 120.
Matt. Kap. 16, 21, VI, 123.
Matt. Kap. 17, 20, VI, 126.
Matt. Kap. 17, 21, VI, 128.
Matt. Kap. 18, 11, VI, 132.
Matt. Kap. 18, 33, VI, 135.
Matt. Kap. 21—28, V, 337.
Matt. Kap. 21, 28, VI, 138.
Matt. Kap. 21, 43, VI, 141.
Matt. Kap. 22, 8—10, VI, 144.
Matt. Kap. 22, 44, VI, 147.
Matt. Kap. 23, 37—39, VI, 151.
Matt. Kap. 24, 13. 14, VI, 154.
Matt. Kap. 24, 31, VI, 157.
Matt. Kap. 25, 21, VI, 160.
Matt. Kap. 25, 31—33, VI, 164.
Matt. Kap. 26, 36—39, VI, 167.
Matt. Kap. 26, 62—64, VI, 170.
Matt. Kap. 27, 37, VI, 174.
Matt. Kap. 27, 38, VI, 178.
Matt. Kap. 27, 50. 51, VI, 182.
Matt. Kap. 27, 54, VI, 185.
Matt. Kap. 27, 57—60, VI 189.
Matt. Kap. 28, 5—7, VI, 193.
Matt. Kap. 28, 18—20, VI, 196.
Mark. Kap. 1, 29—34, IV, 41.
Mark. Kap. 16, 15, VI, 201.
Luk. Kap. 2, 10. 11, VI, 204.
Luk. Kap. 2, 32, VI, 208.
Luk. Kap. 10, 42, VI, 212.
Luk. Kap. 12, 49, II, 362.
Luk. Kap. 14, 22. 23, VI, 216.
Luk. Kap. 24, 13—35, VI, 315.
Joh. Kap. 1, 29, VI, 219.
Joh. Kap. 1, 42. 43, VI, 223.
Joh. Kap. 3, 14. 15, VI, 225.
Joh. Kap. 4, 23. 24, VI, 228.
Joh. Kap. 4, 31—34, VI, 232.
Joh. Kap. 4, 35—38, VI, 236.
Joh. Kap. 8, 12, VI, 239.
Joh. Kap. 12, 24, VI, 244.
Joh. Kap. 12, 25, III, 125.
Joh. Kap. 12, 32. 33, VI, 246.
Joh. Kap. 14, 6, VI, 305.
Joh. Kap. 14, 23—31, VI, 324.
Joh. Kap. 16, 8, VI, 250.
Joh. Kap. 19, 20, VI, 174.
Joh. Kap. 19, 30, VI, 253.
Ap. Gj. Kap. 1, 6—8, VI, 256.
Ap. Gj. Kap. 1, 12—14. VI, 287
Ap. Gj. Kap. 9, 15. 16, VI, 259.
Ap. Gj. Kap. 13, 3, VI, 263.
Ap. Gj. Kap. 17, 26, VI, 267.
Rom. Kap. 1, 14—16, VI, 270.
Rom. Kap. 3, 22—24, VI, 274.
Rom. Kap. 10, 12. 13, VI, 274.
2 Kor. Kap. 3, 12—18, III, 118.
2 Kor. Kap. 5, 14, VI, 277.
Gal. 3, 16, VI, 5.
Gal. Kap. 3, 26. 28, II, 371.
Ef. Kap. 3, 6, VI, 280.
Ef. Kap. 5, 1. 2, IV, 37.
Hebr. Kap. 1 og 2, V, 348.
Hebr. Kap. 3 og 4, V, 351.
Hebr. Kap. 5, 1—10, V, 352.
Hebr. Kap. 5, 11—6, 20, V, 353.
Hebr. Kap. 7, V, 355.
Hebr. 8 og 9, V, 356.
Hebr. Kap. 10, 1—18, V, 358.
Hebr. Kap. 10, 19—39, V, 360.
Hebr. Kap. 11, V, 361.
Hebr. Kap. 12, 1—3, IV, 33.
Hebr. Kap. 12, V, 362.
Hebr. Kap. 13, V, 363.
Jak. Kap. 1, V, 371.
Jak. Kap. 2, 1—13, V, 273.
Jak. Kap. 2, 14—20, V, 274.
Jak. Kap. 3, V, 275.
Jak. Kap. 4, 1—12, V, 277.
Jak. Kap. 4, 13—5, 11, V, 278.
Jak. Kap. 5, 12—20, V, 279.
1 Joh. Kap. 2, 14, III, 122.
Aab. Kap. 3, 8, VI, 284.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

UNIVERSITY OF MINNESOTA
3 1951 D01 245 001 I

Digitized by Google